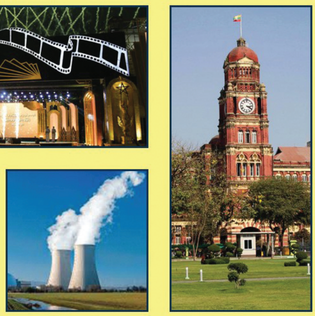
သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ ၂၀၂၃

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနက
စီစဉ်ထုတ်ဝေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ
(၂၀၂၃)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စာအုပ်အမှတ်စဉ် (၆၈ / ၂၀၂၃)

ထုတ်ဝေသူ	–	ဦးကျော်ဇင်စိုး (၀၁၇၉၄)၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန အထွေထွေစီးပွားရေးသမဝါယမအသင်း၊ အမှတ်(၂၂/၂၄)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ပုံနှိပ်သူ	–	ဒေါ်သိင်္ဂီဦး (၀၀၁၀၆)၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊ (၃၄) လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	–	AT
အုပ်ရေ	–	၅၀၀၀ အုပ်
ပုံနှိပ်ခြင်း	–	၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ
ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်	–	ပထမအကြိမ်

၀၀၁

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့

သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၂၃) /

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့ ။

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန အထွေထွေစီးပွားရေး

သမဝါယမအသင်း၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ။

၅၄၀ စာ ၊ ၁၆ စင်တီ x ၂၅ စင်တီ။

(၁) သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၂၃)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	– ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ	၃၀၅
	– ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ၎င်းနှင့် ဆက်စပ်နေသော အေဂျင်စီများ	၃၀၇
	– ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ	၃၁၁
	– ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၁၇
	– နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ	၃၃၉
	– အတိုကောက်စာလုံးများ	၃၆၂
	– ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်	၃၇၀
	– ကုလသမဂ္ဂ၏ စာတတ်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်(၇)ရပ်	၃၇၁
	– ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်	၃၇၁
၇။	သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၇၃
၈။	ကမ္ဘာ့အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၉၁
	– နေစကြာဝဠာအကြောင်း	၃၉၃
	– ကမ္ဘာအကြောင်း	၃၉၃
	– လအကြောင်း	၃၉၄
	– ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများ	၃၉၄
	– ကမ္ဘာ့သဘာဝရေကန်ကြီးများ	၃၉၇
	– နိုဘယ်ဆု (၆) မျိုး	၃၉၇
	– တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ (ထုထည်ပမာဏ)	၃၉၈
	– ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာကြီးများ	၃၉၈
	– ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံးမြစ်ကြီးများ	၃၉၉
	– ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ခုနစ်ပါး	၃၉၉
	– ကမ္ဘာ့လူဦးရေစုစုပေါင်း	၃၉၉
	– ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးရေချိုအိုင် (၁၀) ခု	၄၀၀
	– လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားများ	၄၀၀
	– ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဲကန္တာရ (၁၀) ခု	၄၀၁
	– ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၀၁
	– ကမ္ဘာ့လူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၀၂

■ ■ ■

အမှာစာ

အသိပညာသည် လူတစ်ဦးချင်းစီနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းရှိ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များချရန်နှင့် တိုးတက်ရန်ကူညီသည့်အပြင် လူ့အဖွဲ့အစည်း ကြီးထွားမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အတွေ့အကြုံအားဖြင့် ရရှိလာသော လက်တွေ့အသိပညာမှသည် အခြေခံမှုများနှင့် သီအိုရီများအပေါ် အခြေခံ၍ သီအိုရီဆိုင်ရာ အသိပညာအထိ အမျိုးမျိုးသော အသိပညာ အမျိုးအစားများရှိသည်။ အသိပညာအချို့သည် နယ်ပယ်အချို့အတွက် သီးသန့်ဖြစ်ပြီး အချို့အသိပညာများသည် နယ်ပယ်များစွာအတွက် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အသိပညာနှင့် ဗဟုသုတအချက်အလက်များသည် အမြဲတည်ငြိမ်နေသည်မဟုတ်ဘဲ စဉ်ဆက်မပြတ် ပြောင်းလဲတိုးချဲ့လျက်ရှိသည်။ ယင်းသို့သတင်းအချက်အလက်အသစ်များ ရှာဖွေတွေ့ရှိလာရသည်နှင့်အမျှ အသိပညာအခြေခံသည် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ တိုးတက် ပြောင်းလဲလာပေသည်။ ယနေ့ လျင်မြန်ရှုပ်ထွေးသည့် ကမ္ဘာကြီးပေါ်တွင် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အခွင့်အလမ်းအသစ်များ နေ့စဉ်ပေါ်ပေါက်လာသလို အသိပညာများ ဆည်းပူးမှုသည်လည်း ယခင်ကထက် ပိုမိုအရေးကြီးလာပါသည်။ ပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်မှု၊ စာအုပ်စာစောင်များ ဖတ်ရှုမှု၊ ဆွေးနွေးပွဲများတက်ရောက်မှုနှင့် သုတေသန လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုများ အပါအဝင် အသိပညာရယူရန် နည်းလမ်းများစွာရှိသည်။ အသိပညာရရှိရန် အဓိကသော့ချက်မှာ စူးစမ်းလိုစိတ်၊ သင်ယူလိုစိတ်၊ လေ့လာလိုစိတ်ပင်ဖြစ်သည်။ နားလည်မှုကို ချဲ့ထွင်ရန်၊ အမြင်ကျယ်ပြန့်စေရန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သိသာထင်ရှားသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရရှိစေရန် အသိပညာ ဗဟုသုတများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြည့်ဆည်းနေရပေမည်။

ထိုသို့ ဘဝတစ်သက်တာ လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အလားအလာကောင်းများ ရရှိစေသည်။ အဆုံးမရှိသော အခွင့်အလမ်းများကို ရရှိစေသည်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စူးစမ်းလိုစိတ်၊ ပါဝင်ပတ်သက်လိုစိတ်နှင့် စိတ်ခွန်အားများရရှိအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ပေသည်။

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနသည် ပြည်သူလူထု အသိပညာ ဗဟုသုတ ပြည့်စုံစေရန်၊ ရာထူးဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ၊ သင်တန်းဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ ဖြေဆိုရာ တွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်နှင့် သိလိုသည့်အချက်အလက်များကို တစုတစည်းတည်း

ရှာဖွေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည့်အနေဖြင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ ယခု ၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေခဲ့ပေသည်။ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည့် အသိပညာပေးရန်ဟူသောအချက်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ယခုထုတ်ဝေသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတ အဖြာဖြာစာအုပ်သည် ပြည်သူများ၏ အသိပညာ မြင့်မားရေးအတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အားဖြည့်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံသမိုင်းကြောင်း၊ ကမ္ဘာမြေအကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးအကြောင်းနှင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်နေသည့် အခြေအနေများကို ခေတ်ကာလနှင့်ကိုက်ညီသည့် အချက်အလက်များ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသည့်အတွက် ဗဟုသုတရှာမှီးလိုသူများအတွက် ရတနာသိုက်ပင် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၊ လူငယ်လူရွယ်များ၊ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေသူများနှင့် ရာထူးတိုးစာမေးပွဲဖြေဆိုမည့်သူများအတွက် အရေးပါသလို နိုင်ငံသားတိုင်း သိသင့်သိထိုက်သော အချက်အလက်များ အကြောင်းအရာများပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရက်စွဲအလိုက်အရေးကြီးသော သမိုင်းကြောင်းများ၊ ပထဝီဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ လတ်တလောအကြောင်းအရာများ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ မိန့်ခွန်းနှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ၊ နိုင်ငံတော်အဆင့် အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၊ မြန်မာ့အရေး၊ ကမ္ဘာ့အရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သံတမန်ရေးရာနှင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို နောက်ဆုံးအခြေအနေအထိ ရှာဖွေစုစည်းဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သိသင့်သိထိုက်သော သဘာဝတရား၏ အံ့သြဖွယ်ရာများနှင့် လူ့သမိုင်း၏ အံ့ဖွယ်ရာခမ်းနားမှုများ၊ အောင်မြင်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုများအတိုင်း အကြောင်းအရာများစွာကို လွှမ်းခြုံကာ တန်ဖိုးရှိသည့် သတင်းအချက်အလက်များအဖြစ် မိတ်ဆက်ပေးရန် ဤစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေရခြင်းဖြစ်သည်။ လူတိုင်း၏ နားလည်မှုကို ချဲ့ထွင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းအရာအသစ်များကို သိမြင်နိုင်ရန်ဖြစ်စေ လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။ လူချွန်လူကောင်းများ၊ အသိပညာရှင်အတတ်ပညာရှင်များပေါ်ထွန်းလာပြီးအနာဂတ်နိုင်ငံကိုဦးဆောင်မည့်ခေါင်းဆောင်ကောင်းများပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးအောင် တည်ဆောက်ရာတွင် ဤစာအုပ်က တစ်နည်းတစ်ဖုံအထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

စာတည်းအဖွဲ့
ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာ့ရေးရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏တည်နေရာ

အာရှတိုက်အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လတ္တီတွဒ် ၉ ဒီဂရီ ၃၂ မိနစ်မှ ၂၈ ဒီဂရီ ၃၁ မိနစ်အထိ၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၂ ဒီဂရီ ၁၀ မိနစ်မှ ၁၀၁ ဒီဂရီ ၁၁ မိနစ်အတွင်း တည်ရှိသည်။

အကျယ်အဝန်း

စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၂၆၁၂၂၈ မိုင် (၆၇၆,၅၇၈ စတုရန်းကီလိုမီတာ) ကျယ်ဝန်းသည်။

မြို့တော်

နေပြည်တော်

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ

တရုတ်၊ လာအို၊ ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့အကြားတွင် တည်ရှိသည်။

အမြင့်ဆုံးတောင်

ခါကာဘိုရာဇီ၊ ပေပေါင်း ၁၉၂၉၆ မြင့်ပြီး ကချင်ပြည်နယ်၊ နောင်မွန်းမြို့ မြောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသည်။

ရိုးမတောင်တန်းများ

(က) ရခိုင်ရိုးမ
(ခ) တနင်္သာရီရိုးမ
(ဂ) ပဲခူးရိုးမ
(ဃ) ရှမ်းရိုးမ

အဓိကဒေသကြီးများ

(က) အရှေ့ဘက်ကုန်းမြင့်ဒေသ
(ခ) အနောက်ဘက်တောင်တန်းကြီးများဒေသ
(ဂ) အလယ်ပိုင်းမြေနိမ့်မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသ
(ဃ) ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းမြေနိမ့်လွင်ပြင်ဒေသ

ကမ်းရိုးတန်း

ကမ်းရိုးတန်းအရှည် = ၁၃၈၅ မိုင်

မြန်မာ့ရေပိုင်နက်

(က) ပိုင်နက်နယ်မြေ = ၁၂ မိုင် (ရေမိုင်)
(ခ) ဆက်စပ်ဇုန် = ၂၄ မိုင် (ရေမိုင်)
(ဂ) သီးသန့်စီးပွားရေးဇုန် = ၂၀၀ မိုင် (ရေမိုင်)

ထင်ရှားသောမြစ်ကြီးများ

(က) ဧရာဝတီမြစ် (၁၂၅၀ မိုင်)
(ခ) ချင်းတွင်းမြစ် (၇၁၇ မိုင်)
(ဂ) စစ်တောင်းမြစ် (၂၆၂ မိုင်)
(ဃ) သံလွင်မြစ် (၇၉၅ မိုင်)

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်ခွဲများ

(က) ဝဝန်မြစ် (ခေါ်) ပုသိမ်မြစ်
(ခ) ရွှေးမြစ်
(ဂ) ဖျာပုံမြစ်
(ဃ) သက်ကယ်သောင်မြစ်
(င) ပြန်မလော့မြစ်
(စ) ဘိုကလေးမြစ်
(ဆ) တိုးမြစ်
(ဇ) သံဒိမြစ်
(ဈ) ပြင်စလူမြစ်

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

(က) တာပိန်မြစ်
(ခ) ရွှေလီမြစ်
(ဂ) မြစ်ငယ်မြစ်
(ဃ) မူးမြစ်
(င) ချင်းတွင်းမြစ်

ဧရာဂတီမြစ်၏ မြစ်ကျဉ်း (၄) ခု

(က) ပထမမြစ်ကျဉ်း = ဆင်ဘိုရွာအနီး
(ခ) ဒုတိယမြစ်ကျဉ်း = ဗန်းမော်မြို့နှင့် ရွှေကူမြို့အကြား
(ဂ) တတိယမြစ်ကျဉ်း = သပိတ်ကျင်းမြို့
(ဃ) စတုတ္ထမြစ်ကျဉ်း = ပြည်မြို့အထက်

ချင်းတွင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

(က) ဥရုမြစ်
(ခ) မြစ်သာမြစ်
(ဂ) ယူးမြစ်

စစ်တောင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

(က) ခပေါင်းမြစ်
(ခ) ရွှေကျင်မြစ်
(ဂ) ရဲနွယ်မြစ်
(ဃ) ငလိုက်မြစ်

သံလွင်မြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

(က) သောင်ရင်းမြစ်
(ခ) အတ္တရံမြစ်
(ဂ) ယွန်းစလင်းမြစ်
(ဃ) ဒုံသမိမြစ်
(င) ဂျိုင်းမြစ်

တောင်ဘက်မှ မြောက်ဘက်သို့ စီးဆင်းသောမြစ်များ

(က) သောင်ရင်းမြစ် (ဃ) မြစ်သာမြစ်
(ခ) ဂျိုင်းမြစ် (င) ဇော်ဂျီမြစ်
(ဂ) အတ္တရံမြစ် (စ) တနသ်ာရီမြစ်

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်တွင်ရှိသော မြစ်များ

(က) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြစ် = မဲခေါင်မြစ်
(ခ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = နတ်မြစ်
(ဂ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = ပါချန်မြစ်
(ဃ) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = မေခနှင့် မလိခမြစ်

တူးမြောင်းများ

(က) ပဲခူး–စစ်တောင်းတူးမြောင်း – ၃၈မိုင် (ပဲခူးမြစ်နှင့် စစ်တောင်းမြစ်ကိုဆက်)
(ခ) တွံတေးတူးမြောင်း – ၂၁ မိုင် (ရန်ကုန်မြစ်နှင့် တိုးမြစ်ကိုဆက်)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးပြတိုက် (၈) ခု

(က) စစ်တွေမီးပြတိုက် (င) ပုသိမ်မီးပြတိုက်
(ခ) မာန်အောင်မီးပြတိုက် (စ) မြိတ်မီးပြတိုက်
(ဂ) သံတွဲမီးပြတိုက် (ဆ) သီလဝါမီးပြတိုက်
(ဃ) ကျောက်ဖြူမီးပြတိုက် (ဇ) ကျိုက္ခမီမီးပြတိုက်

အစွန်ဆုံးမြို့များ

(က) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = ပန်နန်းဒင်မြို့
(ခ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = ကော့သောင်းမြို့
(ဂ) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြို့ = မိုင်းယောင်းမြို့
(ဃ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = မောင်တောမြို့

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်မှုအကွာအဝေး

(က) တရုတ်နိုင်ငံ ၂၂၂၆.၈၅ ကီလိုမီတာ (၁၃၈၄ မိုင်)
(ခ) လာအိုနိုင်ငံ ၂၃၄.၉၁ ကီလိုမီတာ (၁၃၉ မိုင်)
(ဂ) ထိုင်းနိုင်ငံ ၂၀၉၈.၁၄ ကီလိုမီတာ (၁၃၀၄ မိုင်)
(ဃ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၂၇၁.၉၂ ကီလိုမီတာ (၁၆၉ မိုင်)
(င) အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၁၄၆၂.၉၃ ကီလိုမီတာ (၉၀၃ မိုင်)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးတောင်သေဒေသများ

(က) ပုပ္ပား (ဂ) ဝန်းသို
(ခ) ကောလင်း (ဃ) မုံရွာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျွန်းစုကြီးများ

(က) ရမ်းဗြဲကျွန်းစု (အကြီးဆုံး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်)

(ခ) မြိတ်ကျွန်းစု

(ဂ) မာန်အောင်ကျွန်းစု

(ဃ) ကိုကိုးကျွန်းစု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထင်ရှားသော အိုင်ကြီးများ

(က) အင်းတော်ကြီးအိုင် (ပထမအကြီးဆုံး၊ ကချင်ပြည်နယ်)

(ခ) အင်းလေးအိုင် (ဒုတိယအကြီးဆုံး၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း)

(ဂ) အင်းတော်လေးအိုင် (တတိယအကြီးဆုံး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

(က) အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၃၆၅၃၅ စတုရန်းမိုင်ခန့်

(ခ) အကျယ်ဝန်းဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်
၆၀၁၅၅ စတုရန်းမိုင်ခန့်

အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

(က) အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၃၉၂၇ စတုရန်းမိုင်ခန့်

(ခ) အကျဉ်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်
၄၅၂၉ စတုရန်းမိုင်ခန့်

လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

(က) လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၇ ဒသမ ၄ သန်းခန့်

(ခ) လူဦးရေအများဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်
၅ ဒသမ ၅သန်းခန့်

လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

(က) လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
၁ ဒသမ ၅ သန်းကျော်

(ခ) လူဦးရေအနည်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်
၃ သိန်းခန့်

မြန်မာ့အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ

(က) သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်

(ခ) ထားဝယ်အထူးစီးပွားရေးဇုန်

(ဂ) ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်

မြန်မာ့ရေနက်ဆိပ်ကမ်းကြီးများ

(က) ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ခ) ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ဂ) ကျောက်ဖြူရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ဃ) ကုလားကုတ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(င) ဘုတ်ပြင်းရေနက်ဆိပ်ကမ်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်များ

(က) နေပြည်တော်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း(အရှည် ၁၂၀၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၂) ပေ
(ခ) မန္တလေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း (အရှည် ၁၄၀၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၂) ပေ
(ဂ) ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း(အရှည် ၁၁၂၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၃) ပေ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရှည်ဆုံးတံတားနှစ်စင်း

(က) **ရောဝတီတံတား (ပခုက္ကူ)။** တံတားအရှည် ၁၃၅၃၇ ပေရှိပြီး သံမဏိသံပေါင်တံတားအမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ညောင်ဦးမြို့နှင့် ပခုက္ကူမြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသော အရှည်ဆုံးတံတား ဖြစ်သည်။

(ခ) **သံလွင်တံတား(မော်လမြိုင်)။** တံတားအရှည် ၁၁၅၇၅ ပေရှည်ပြီး ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်-မြိတ်-ကော့သောင်းကားလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိကာ မော်လမြိုင်နှင့် မုတ္တမမြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသော ဒုတိယအရှည်ဆုံးတံတားဖြစ်သည်။

အာဆီယံအမြန်လမ်းမကြီးများ

(က) **အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၁)။** ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာ အမှတ်အသားလမ်းကြောင်းအဖြစ် AH(1) ဟုသတ်မှတ်ထားရာ မိုင်(၉၈၀) ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ်မှာ (၂၄) ပေ ရှိသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် တမူး-ကလေး-ဂန့်ဂေါ-ပုလဲ-ချောင်းဦး-အုန်းတော-စစ်ကိုင်း-မန္တလေး-မြစ်သား-မိတ္ထီလာ-ပျော်ဘွယ်-ပျဉ်းမနား-တောင်ငူ-ညောင်လေးပင်-ဘုရားကြီး-ကျိုက်ထို-သထုံ-ဘားအံ-ကော့ကရိတ်-သင်္ကန်းညီနောင်-မြဝတီမြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားသည်။

(ခ) **အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၂)။** ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာအမှတ်အသားလမ်းကြောင်းအဖြစ် AH(2) ဟုသတ်မှတ်ထားရာ (၄၄၉) မိုင်ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ် (၂၄) ပေ ရှိပါသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် မိတ္ထီလာ-ကလော-တောင်ကြီး-လွိုင်လင်-တာကော်-ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ်မြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားပါသည်။

(ဂ) **အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၃)။** ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာအမှတ်အသားလမ်းကြောင်းအဖြစ် AH(3) ဟု သတ်မှတ်ထားရာ (၅၆) မိုင်ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ် (၂၄) ပေရှိပါသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် ကျိုင်းတုံ-ဝမ့်ခန်း-တာပင်-မိုင်းလားမြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်

ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် –

အေဒီ ၁ ရာစု	... ဗိဿနိုး၊ ဟန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာဒေသများတွင် ပဒေသရာဇ် နိုင်ငံငယ်များကို "ပျူ" လူမျိုးများက ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။
၁၀၄၄ – ၁၂၈၇	... ပုဂံခေတ်၊ အနော်ရထာမင်း(၁၀၄၄–၁၀၇၇)က ပထမမြန်မာ နိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၅၅၂ – ၁၅၈၅	... တောင်ငူခေတ်၊ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး (၁၅၅၂–၁၅၈၁)က ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၇၅၂ – ၁၈၈၅	... ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး (၁၇၅၂–၁၇၆၀)က တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၈၂၄ – ၁၈၂၆	... အင်္ဂလိပ်–မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
၁၈၅၂ – ၁၈၅၄	... အင်္ဂလိပ်–မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
၁၈၈၅	... အင်္ဂလိပ်–မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ နယ်ချဲ့လက်အောက်သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ကျရောက်ခဲ့သည်။
၁၉၀၆	... ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်း (ဝိုင်အမ်ဘီအေ)ကို ထူထောင် ကာ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာအတွက် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက ကရက်ဒေါက် စီမံကိန်းကို ထုတ်ပြန်သည်။
၁၆–၁၁–၁၉၁၉	... မြန်မာ့ကုမ္မာရီအသင်းခေါ် မြန်မာအမျိုးသမီးသမဂ္ဂအသင်းကို ဖွဲ့စည်းသည်။
၁၉၂၀ အောက်တိုဘာ (၂၉–၃၁)	... ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်းကြီး၏အဋ္ဌမအကြိမ်ညီလာခံက မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာအသင်းချုပ်ကြီး (ဂျီစီဘီအေ) ဟူ၍ အမည် ပြောင်းသည်။
၁၉၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၅	... ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပထမကျောင်းသားသပိတ် စတင်မှောက်သည်။
၁၉၃၀ မေ ၃၀	... တို့ဗမာအစည်းအရုံး ထူထောင်သည်။
၁၉၃၀ ဒီဇင်ဘာ ၂၂	... ဆရာစံဦးဆောင်သည့် တောင်သူလယ်သမားအရေးတော်ပုံ သာယာဝတီခရိုင်၊ ရေတိုက်ရွာမှ စတင်သည်။
၂၅–၂–၁၉၃၆	... ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်မှောက်သည်။
၁၉၂၃ – ၁၉၃၇	... ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးကာလဖြစ်သည်။
၁–၄–၁၉၃၇ မှ ၁၀–၁၂–၁၉၄၂	... (၉၁) ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ကျင့်သုံးချိန်ဖြစ်သည်။
၈–၁–၁၉၃၈	... ချောက်ရေနံမြေသပိတ် စတင်သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်သည်။

၂၇-၁၂-၁၉၄၁ ... ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ဖွဲ့စည်းသည်။

၂၇-၇-၁၉၄၂ ... ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) အဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းသည်။

၁-၈-၁၉၄၃ ... ဂျပန်တို့က အတုအယောင်လွတ်လပ်ရေးပေးသည်။

၂၇-၃-၁၉၄၅ ... ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စတင်ဆင်နွှဲသည်။

၁၉၄၅ - ၁၉၄၇ ... နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့၏ စက္ကူဖြူအုပ်ချုပ်ရေးခေတ် ဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ... ဆိုရှယ်လစ်ဗိုလ်တစ်ဦး ...

၁၂-၂-၁၉၄၇ ... ပင်လုံသဘောတူညီချက်ကိုဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင် ၂၂ ဦး လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

၄-၁-၁၉၄၈ ... မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိသည်။

၁၉၄၈ - ၁၉၅၈ ... ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးပြီး နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သည်။

၁၉၅၈ - ၁၉၅၉ ... တပ်မတော်က အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် နိုင်ငံကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည်။

၂-၃-၁၉၆၂ ... တော်လှန်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော်အာဏာကို ရယူသည်။

၃-၁-၁၉၇၄ ... ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ ၉၀ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည်။

၁၉၇၄ - ၁၉၈၈ ... မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးဆင်နွှဲသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ကိုဖွဲ့စည်းကာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များက နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည်။

၁၈-၉-၁၉၈၈ ... အထွေထွေမကျေနပ်မှုများကြောင့် ဆန္ဒပြမှုများ ဖြစ်ပွားသည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်အမှောင့်ပယောဂများ စွက်ဖက်မှုကြောင့် မင်းမဲ့စရိုက်များလွှမ်းမိုးကာ တိုင်းဆူပြည်ဖျက်လုပ်ရပ်များ ကြီးစိုးလာသည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာမှုပျက်သုဉ်းကာ ပြည်သူများ ကျီးလန့်စာစားအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် တပ်မတော်က နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ရယူသည်။

၂၇-၅-၁၉၉၀ ... ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။

၉-၁-၁၉၉၃ ... အမျိုးသားညီလာခံ စတင်ကျင်းပသည်။

၃၀-၅-၁၉၉၆ ... အမျိုးသားညီလာခံကို ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့သည်။

၁၅-၁၁-၁၉၉၇ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်း၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၁၂) ရပ် ချမှတ်ကာ အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်ကို ဆက်လက်တည်ဆောက်သည်။

၃၀-၈-၂၀၀၃ ... နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်ကို ကြေညာသည်။

၁၇-၅-၂၀၀၄	...	၁၉၉၆ ခုနှစ်၌ ယာယီအားဖြင့်ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့သော အမျိုးသား ညီလာခံကို ပြန်လည်ကျင်းပသည်။
၃-၉-၂၀၀၇	...	အမျိုးသားညီလာခံ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။
၁၀-၅-၂၀၀၈	...	ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပသည်။
၂၉-၅-၂၀၀၈	...	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၇/၂၀၀၈) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ကြေညာသည်။
၁၁-၃-၂၀၁၀	...	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၁/၂၀၁၀) ဖြင့် ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
၇-၁၁-၂၀၁၀	...	ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက် ၃၂၅ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက် ၁၆၈ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့မဟုတ်ပြည်နယ်လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်(တိုင်းရင်းသားလူမျိုး မဲဆန္ဒနယ် ၂၉ ခုအပါအဝင်) ၆၇၃ နယ် ရှိသည့်အနက် ၆၆၁ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပခဲ့သည်။
၇-၁၂-၂၀၁၀	...	ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဦးရေ ၂၉ သန်းကျော် (၂၉၀၂၁၆၀၈) ဦး ရှိပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၄၂၁၁၂၃) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၇ ဒသမ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေ မှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၂၈၃၄၆၅) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆ ဒသမ ၇၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် (တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအပါအဝင်) အတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူဦးရေ ၂၈ သန်းကျော် (၂၈၅၃၄၂၁၆)ဦး ရှိပြီး ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၁ သန်းကျော် (၂၁၈၆၃၁၂၃) ဦး ရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆ ဒသမ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။
၃၁-၁-၂၀၁၁	...	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ပထမအကြိမ်တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်)ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကိုနေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။
၃၀-၃-၂၀၁၁	...	ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီး

		သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်၌ အောင်မြင်စွာကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။
၃၀-၃-၂၀၁၁	...	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၅/၂၀၁၁) ဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။
၁-၄-၂၀၁၁	...	ပါတီစုံဒီမိုကရေစီခေတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
၁-၄-၂၀၁၂	...	ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ၉၂ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
၈-၁၁-၂၀၁၅	...	ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက လွှတ်တော်သုံးရပ်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၁၅၀ နေရာအနက် ၈၈၆ နေရာတွင် ၇၇ ဒသမ ၀၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
၁-၂-၂၀၁၆	...	အနိုင်ရပါတီမှ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပသည်။
၁-၄-၂၀၁၆	...	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
၁-၄-၂၀၁၇	...	ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။
၃-၁၁-၂၀၁၈	...	ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။
၈-၁၁-၂၀၂၀	...	တတိယအကြိမ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။
၁-၂-၂၀၂၁	...	၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲတွင် ကြီးမားသည့် မဲစာရင်းမှားယွင်းမှုများကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)အရအရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော်၏တာဝန်များကို လွှဲပြောင်းထမ်းဆောင်သည်။
၁-၈-၂၀၂၁	...	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကို **"ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖွဲ့"** အဖြစ် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
၁-၂-၂၀၂၃	...	နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးအရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာထားသည့်ကာလအား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။
၁-၂-၂၀၂၃	...	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရည်မှန်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁-၈-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာထားသည့် ကာလအား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။

၃-၈-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်(၅) ရပ်နှင့် ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်ကို ပိုမိုမြန်ဆန် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရန်အလို့ငှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ (၄၁၉)အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်

(က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၀၄၄ မှ ၁၀၇၇ အထိ

(ခ) တည်ထောင်သူ - အနော်ရထာမင်း

ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

(က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၅၅၁ မှ ၁၅၈၁ အထိ

(ခ) တည်ထောင်သူ - ဘုရင့်နောင်မင်း

တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

(က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၇၅၂ မှ ၁၇၆၀ အထိ

(ခ) တည်ထောင်သူ - အလောင်းမင်းတရား

အင်္ဂလိပ် – မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ

(က) ဘကြီးတော်မင်းတရားလက်ထက်

(ခ) ၅-၃-၁၈၂၄ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။

(ဂ) ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီနယ်မြေများ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် – မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ

(က) ပုဂံမင်းလက်ထက်

(ခ) ၅-၄-၁၈၅၂ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။

(ဂ) အောက်မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးအပါအဝင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေထဲမြို့အထိ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် – မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲ

(က) သီပေါမင်းလက်ထက်

(ခ) ၁၁-၁၁-၁၈၈၅ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။

(ဂ) မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ရှေးခေတ် မြို့ပြနိုင်ငံများ

(က) တကောင်းမြို့ပြနိုင်ငံ (ဃ) သရေခေတ္တရာမြို့ပြနိုင်ငံ

(ခ) ဗိဿနိုးမြို့ပြနိုင်ငံ (င) ဝေသာလီမြို့ပြနိုင်ငံ

(ဂ) ဟန်လင်းမြို့ပြနိုင်ငံ (စ) သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမြို့ပြနိုင်ငံ

ရှေးခေတ်မြန်မာမင်းဆက်များ

(က)	ပထမတကောင်းမင်းဆက်	=	၃၃ ဆက်
(ခ)	ဒုတိယတကောင်းမင်းဆက်	=	၁၇ ဆက်
(ဂ)	သရေခေတ္တရာမင်းဆက်	=	၂၇ ဆက်
(ဃ)	ပုဂံမင်းဆက်	=	၅၅ ဆက်
(င)	ပင်းယမင်းဆက်	=	၆ ဆက်
(စ)	စစ်ကိုင်းမင်းဆက်	=	၇ ဆက်
(ဆ)	အင်းဝမင်းဆက်	=	၃၀ ဆက်
(ဇ)	တောင်ငူမင်းဆက်	=	၃၄ ဆက်
(ဈ)	ဟံသာဝတီမင်းဆက်	=	၁၁ ဆက်
(ည)	ညောင်ရမ်းမင်းဆက်	=	၁၀ ဆက်
(ဋ)	ကုန်းဘောင်မင်းဆက်	=	၁၁ ဆက်

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကို တော်လှန်ခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များ

(က)	ဝန်းသိုနယ်မှ	–	ဝန်းသိုစော်ဘွားကြီး ဦးအောင်မြတ်
(ခ)	ဆင်ဖြူကျွန်းမှ	–	ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ (ရခိုင်လူမျိုး)
(ဂ)	ရွှေဘိုနယ်မှ	–	ထိပ်တင်မှတ်
(ဃ)	နတ်မောက်နယ်မှ	–	ဗိုလ်မင်းရောင် (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အဘိုး)
(င)	ပုဂံနယ်မှ	–	ဗိုလ်ချို
(စ)	ချင်းပြည်နယ်မှ	–	ကြွမ်ဘိစ်
(ဆ)	ဝဲလောင်နယ်မှ	–	ဗိုလ်ရာညွန့်
(ဇ)	မင်းတုန်းနယ်မှ	–	ဗိုလ်ရွှဲ
(ဈ)	ဓနုဖြူနယ်မှ	–	ဗိုလ်မြတ်ထွန်း
(ည)	ဇီးပင်ကြီးနယ်မှ	–	မြင်စိုင်းမင်းသား
(ဋ)	ကျောက်ဆည်နယ်မှ	–	ဗိုလ်သာကြိုင်
(ဌ)	ကျွန်းခင်းကြီးနယ်မှ	–	ဗိုလ်လှကျော်
(ဍ)	ကယားပြည်နယ်မှ	–	စောလဖော်
(ဎ)	"ဝ"နယ်မှ	–	စောမဟာနှင့် နော်ခမ်းဦး
(ဏ)	ပုပ္ပါးနယ်မှ	–	ဗိုလ်နက်ကျော်
(တ)	ကချင်ပြည်နယ်မှ	–	ဖုန်ကန်ဒူးဝါး
(ထ)	သာယာဝတီနယ်မှ	–	ဗိုလ်ခေါင်းကြီးနှင့် ဗိုလ်ခေါင်းလေး

အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ

(က) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
(ခ) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း
(ဂ) သခင်မြ
(ဃ) မန်းဘခိုင်
(င) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို
(စ) ဦးရာဇတ်
(ဆ) ဦးဘဝင်း
(ဇ) ဦးအုန်းမောင်(အတွင်းဝန်)
(ဈ) ရဲဘော်ကိုထွေး (သက်တော်စောင့်)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခေတ်အဆက်ဆက်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ

(က) ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ
(ခ) ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
(ဂ) ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ

(က) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ ပထမအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၂၁-၁၁-၁၉၂၂)
(ခ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၇-၁၁-၁၉၂၅)
(ဂ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ တတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၂-၁၁-၁၉၂၈)
(ဃ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ စတုတ္ထအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၀-၁၁-၁၉၃၂)
(င) (၉၁)ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်တွင် ပထမအကြိမ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ(၉-၁၁-၁၉၃၆)
(စ) ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၉-၄-၁၉၄၇)
(ဆ) ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ (၁၂-၆-၁၉၅၁ မှ ၃-၁-၁၉၅၂ ထိ) (၃ ရစ်ခွဲကျင်းပ)
(ဇ) ၁၉၅၆ ခုနှစ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၄-၁၉၅၆)
(ဈ) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၆-၂-၁၉၆၀)
(ည) ၁၉၇၄ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၁-၁၉၇၄)
(ဋ) ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၅-၁၉၉၀)
(ဌ) ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၇-၁၁-၂၀၁၀)
(ဍ) ၂၀၁၂ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၁-၄-၂၀၁၂)
(ဎ) ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၈-၁၁-၂၀၁၅)
(ဏ) ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၁-၄-၂၀၁၇)
(တ) ၂၀၁၈ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၃-၁၁-၂၀၁၈)
(ထ) ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၈-၁၁-၂၀၂၀)

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကာလတစ်လျှောက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များ

ကန္ဒီစာချုပ်

၁၉၄၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကန္ဒီမြို့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် လော့ဒ်လူဝီမောင့်ဘက်တန်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ အမှတ် (၁၀) ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အိမ်တော်၌ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့၌ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး သွေးစည်းညီညွတ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်ဖြစ်သည်။

လက်ျာ-ဖရီးမင်းစာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်တွင် တပ်မတော်အနာဂတ်ရေးအတွက် ဗမာ့တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်လက်ျာနှင့် ဗြိတိသျှတို့ဘက်မှ မစ္စတာဖရီးမင်းတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်ဖြစ်သည်။

နု-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့၌ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရာတွင် ပါဝင်ကြသူများ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	-	မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်
၂။	စဝ်ခွန်ပန်းစိန်	-	တောင်ပိုင်းစော်ဘွား
၃။	စဝ်ရွှေသိုက်	-	ညောင်ရွှေစော်ဘွား
၄။	စဝ်ဟုံဖ	-	မြောက်ပိုင်းသိန္နီစော်ဘွား
၅။	စဝ်နွံ	-	လဲချားစော်ဘွား
၆။	စဝ်စံထွန်း	-	မိုင်းပွန်စော်ဘွား
၇။	စဝ်ထွန်းအေး	-	သာမိုင်းခမ်းစော်ဘွား
၈။	ဦးခွန်ဖုန်း	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (မြောက်ပိုင်း)
၉။	ဦးတင်ဧ	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (တောင်ကြီး)
၁၀။	ဦးကြာပု	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၁။	စဝ်ယိပ်ဖ	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၂။	ဦးခွန်ထီး	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်လုံ)
၁၃။	ဦးထွန်းမြင့်	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (မောက်မယ်)
၁၄။	ဦးခွန်စော	-	လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်းတယ)
၁၅။	ဦးဖြူ	-	သထုံစော်ဘွားကိုယ်စားလှယ်
၁၆။	ဆမား ဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၇။	ဒူးဝါးဇော်ရစ်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၈။	ဦးဒိန်ရတန်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၉။	ဒူးဝါးဇော်ထွန်း	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)

၂၀။ ဦးလဘာန်ဂရောင် - ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)
၂၁။ ဦးလွှာမှုန်း - ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဖလမ်း)
၂၂။ ဦးသောင်ဇာခုပ် - ချင်းကိုယ်စားလှယ် (တီးတိန်)
၂၃။ ဦးကွယ်မန်း - ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဟားခါး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်း အတည်ပြုရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူတို့၏ သဘောထားတောင်းခံသည့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲများကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၀) ရက်နှင့် (၂၄) ရက်နေ့တို့တွင် အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးမှ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသူ (၂၇၂၈၈၈၂၇) ဦးအနက် (၉၈.၁၂) ရာခိုင်နှုန်းက ဆန္ဒမဲပေးခဲ့ကြပြီး ယင်းသို့ ဆန္ဒမဲပေးသူများအနက် (၉၂.၄၈) ရာခိုင်နှုန်းက ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထောက်ခံကြောင်း အစီရင်ခံထားပါသည်။

၂။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၇/၂၀၀၈)ဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အလံနှင့်အလံ၏အဓိပ္ပာယ်

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက မြန်မာနိုင်ငံတော်အလံကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အလံသစ်မှာ ထောင့်မှန်စတုဂံဖြစ်ပြီး အလျား ၉ ပေ၊ အနံ ၆ ပေရှိသည်။ အောက်ခံအရောင်မှာ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနီရောင်တို့ ဖြစ်သည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနီရောင်တို့မှာ အလံတော်၏ အနံဖြစ်သော ၆ ပေကို သုံးပုံတစ်ပုံစီ အညီအမျှရှိသည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့်အနီရောင် အောက်ခံပေါ်တွင် ရောင်ခြည်လက်တံငါးခုပါသော ကြယ်ဖြူကြီး တစ်လုံးရှိသည်။

အလံတော်ရှိ အဝါရောင်သည် စည်းလုံးခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်း၊ ဥာဏ်ပညာကြီးမားခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အစိမ်းရောင်သည် မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝခြင်း၊ ညီညွတ်မျှတခြင်းနှင့် အေးချမ်းသာယာ၍ စိမ်းလန်းစိုပြည်သည့်နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အနီရောင်သည် ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြတ်သားခြင်းဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

ကြယ်၏အရောင်ဖြစ်သော အဖြူရောင်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်း၊ ကရုဏာတရားပြည့်ဝခြင်းနှင့် စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အလံသစ်ကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက် ညနေပိုင်းမှစတင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အစိုးရရုံးများနှင့် ကျောင်းများတွင် စတင်လွှင့်ထူခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများ

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏အလယ်တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်မြေပုံပါရှိသည်။ အရွက် ၁၄ ရွက်စီပါဝင်သော သပြေခက်များသည် မြေပုံ၏တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ပါရှိသည်။

(ခ) သပြေခက်များ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အနုပညာမြောက် မြန်မာခြင်္သေ့ တစ်စီးစီရှိသည်။ လက်ဝဲဘက်မှ ခြင်္သေ့သည် လက်ဝဲဘက်သို့လည်းကောင်း၊ လက်ယာဘက်မှခြင်္သေ့သည် လက်ယာဘက်သို့လည်းကောင်း မျက်နှာမူလျက်ရှိသည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသောစာတန်းကို နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ် အောက်ခြေဖဲပြားပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပြည်ထောင်စုဟူသော စာတန်းကို လက်ဝဲဘက်ရှိ ခြင်္သေ့အောက်တွင်လည်းကောင်း၊ သမ္မတဟူသော စာတန်းကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် မြေပုံအောက်ရှိ အလယ်ဗဟိုတွင်လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသောစာတန်းကို လက်ယာဘက်ရှိ ခြင်္သေ့အောက်တွင်လည်းကောင်း ထားရှိသည်။

(ဃ) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏ထိပ်တွင် ကြယ်လက်တံငါးခုရှိသော ကြယ်တစ်လုံးသည် အထက်သို့မတ်မတ်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။

(င) ကြယ်၏တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မြန်မာ့ပန်းပုံသဏ္ဌာန်ပန်းခက်ပြားရှိသည်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

၁။ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေး ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်း၍ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပြည့်အဝရရှိလာအောင် အလေးထားဆောင်ရွက်သွားမည်။

၂။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျိုးဝင်သော စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအား မြှင့်တင်၍ နိုင်ငံ့စီးပွားမြင့်မားရေးနှင့် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားရေး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

၃။ နိုင်ငံတော်၏ပကတိအနှစ်သာရဖြစ်သော ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရရှိထားသည့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရလဒ်များ တည်ငြိမ်မှုရှိစေရေးအတွက် (NCA)ပါ သဘောတူညီချက်များအတိုင်း ဖြစ်နိုင်သမျှ အလေးထားလုပ်ဆောင်သွားမည်။

၄။ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကိုအခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၅။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ အခွင့်အရေးများ နစ်နာမှုမရှိစေရေးနှင့် နည်းလမ်းကျနမှန်ကန်မှုရှိသည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပြီးစီးပါက လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသောပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ၍ထွက်ပေါ်လာသည့် အစိုးရအား နိုင်ငံတော်တာဝန်လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်

၁။ **နိုင်ငံရေး**

(က) စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်နိုင်ရေး။

(ခ) တစ်နိုင်ငံလုံး ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA)ပါအတိုင်း အလေးထားလုပ်ဆောင်ရေး။

(ဂ) ပြည်သူလူထု၏ လူမှုစီးပွားဘဝ လုံခြုံရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပြည့်အဝ ရရှိစေရန် အလေးထား လုပ်ဆောင်ရေး။

၂။ **စီးပွားရေး**

(က) တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရိက္ခာဖူလုံရေးတို့အတွက် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျုံးဝင်သော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို ခေတ်မီ နည်းစနစ်များဖြင့် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများ ကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။

(ခ) တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည့် စီးပွားရေးမောင်းနှင်အားကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ MSME စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ကာ ပို့ကုန်ကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေး။

(ဂ) ပြည်တွင်းစားသုံးဆီဖူလုံရေးအတွက် ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုကို အားပေးမြှင့်တင် ပြီး ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ထွက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံအတွင်း ဖူလုံမှုမှသည် ပြည်ပသို့ တင်ပို့နိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေး။

၃။ **လူမှုရေး**

(က) တစ်နိုင်ငံလုံး အသိပညာ၊ အတတ်ပညာမြင့်မားတိုးတက်စေရေး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အထောက်အကူပြုပညာရှင်များ ထွန်းကားလာစေရေးအတွက် လူတိုင်း လက်လှမ်းမီသည့် ဘက်စုံပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေး။

(ခ) တစ်မျိုးသားလုံး သက်ရှည်ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူအားလုံး အကျုံးဝင် မည့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍနှင့် အားကစားကဏ္ဍ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး။

(ဂ) နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၌ လူငယ်များအနေဖြင့် အဓိကစွမ်းအားစု အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ရေး ဗလငါးတန်နှင့်ပြည်စုံသော လူငယ်များဖြစ်စေရန် လူငယ် ကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး – ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	စဝ်ရွှေသိုက်	၁၈၉၆–၁၉၆၂	၄–၁–၁၉၄၈ မှ ၁၆–၃–၁၉၅၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဒေါက်တာဘဦး	၁၈၈၇–၁၉၆၃	၁၆–၃–၁၉၅၂ မှ ၁၃–၃–၁၉၅၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	မန်းဝင်းမောင်	၁၉၁၆–၁၉၈၉	၁၃–၃–၁၉၅၇ မှ ၂–၃–၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
မိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း ဦးဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် ၂–၃–၁၉၆၂ မှ ၂–၃–၁၉၇၄ ရက်အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။				
၄။	ဦးနေဝင်း	၁၉၁၀–၂၀၀၂	၂–၃–၁၉၆၂ မှ ၉–၁၁–၁၉၈၁ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၅။	ဦးစန်းယု	၁၉၁၈–၁၉၉၆	၉–၁၁–၁၉၈၁ မှ ၂၅–၇–၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

<table>
<tr><th>စဉ်</th><th>အမည်</th><th>မွေး – ဆုံး</th><th>ကာလ</th><th>ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ</th></tr>
<tr><td>၆။</td><td>ဦးစိန်လွင်</td><td>၁၉၂၄–၂၀၀၄</td><td>၂၅–၇–၁၉၈၈ မှ
၁၂–၈–၁၉၈၈ ထိ</td><td>မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ</td></tr>
<tr><td colspan="5">ဦးအေးကို(ယာယီသမ္မတ) သည် ၁၂–၈–၁၉၈၈ မှ ၁၉–၈–၁၉၈၈ ရက်အထိ နိုင်ငံတော်သမ္မတရာထူးကို
ခေတ္တတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။</td></tr>
<tr><td>၇။</td><td>ဒေါက်တာမောင်မောင်</td><td>၁၉၂၅–၁၉၉၄</td><td>၁၉–၈–၁၉၈၈မှ
၁၈–၉–၁၉၈၈ ထိ</td><td>မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ</td></tr>
<tr><td colspan="5">ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင် ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည်
၁၈–၉–၁၉၈၈ မှ ၂၃–၄–၁၉၉၂ အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည်
၂၃–၄–၁၉၉၂ မှ ၁၅–၁၁–၁၉၉၇ အထိ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ (တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊
၁၅–၁၁–၁၉၉၇ မှ ၃၀–၃–၂၀၁၁ အထိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ
(တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း အသီးသီးအုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။</td></tr>
<tr><td>၈။</td><td>ဦးသိန်းစိန်</td><td>၁၉၄၅–</td><td>၃၀–၃–၂၀၁၁ မှ
၃၀–၃–၂၀၁၆</td><td>ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ</td></tr>
<tr><td>၉။</td><td>ဦးထင်ကျော်</td><td>၁၉၄၆–</td><td>၃၀–၃–၂၀၁၆ မှ
၂၁–၃–၂၀၁၈ ထိ</td><td>အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်</td></tr>
<tr><td>၁၀။</td><td>ဦးဝင်းမြင့်</td><td>၁၉၅၁–</td><td>၃၀–၃–၂၀၁၈ မှ
၃၁–၁–၂၀၂၁ အထိ</td><td>အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်</td></tr>
<tr><td colspan="5">ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည်
၁–၂–၂၀၂၁ မှ ယနေ့အထိ အုပ်ချုပ်လျက်ရှိပါသည်။</td></tr>
</table>

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး – ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	ဦးနု (ပထမအကြိမ်)	၁၉၀၇–၁၉၉၅	၄–၁–၁၉၄၈ မှ ၁၂–၆–၁၉၅၆ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဦးဗဆွေ	၁၉၁၅–၁၉၈၇	၁၂–၆–၁၉၅၆ မှ ၁–၃–၁၉၅၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	ဦးနု (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇–၁၉၉၅	၁–၃–၁၉၅၇ မှ ၂၉–၁၀–၁၉၅၈ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၄။	ဦးနေဝင်း (ပထမအကြိမ်)	၁၉၁၀–၂၀၀၂	၂၉–၁၀–၁၉၅၈ မှ ၄–၄–၁၉၆၀ ထိ	တပ်မတော်
၅။	ဦးနု (တတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇–၁၉၉၅	၄–၄–၁၉၆၀ မှ ၂–၃–၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၆။	ဦးနေဝင်း (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၁၀–၂၀၀၂	၂–၃–၁၉၆၂ မှ ၄–၃–၁၉၇၄ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၇။	ဦးစိန်ဝင်း	၁၉၁၉–၁၉၉၃	၄–၃–၁၉၇၄ မှ ၂၉–၃–၁၉၇၇ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

စဉ်	အမည်	မွေး–ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၈။	ဦးမောင်မောင်ခ	၁၉၂၀–၁၉၉၅	၂၉–၃–၁၉၇၇ မှ ၂၆–၇–၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၉။	ဦးထွန်းတင်	၁၉၃၀–၂၀၂၀	၂၆–၇–၁၉၈၈ မှ ၁၈–၉–၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၁၀။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်	၁၉၂၈–၁၉၉၇	၂၁–၉–၁၉၈၈ မှ ၂၃–၄–၁၉၉၂ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ	၁၉၃၃–	၂၃–၄–၁၉၉၂ မှ ၂၅–၈–၂၀၀၃ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်	၁၉၃၉–	၂၅–၈–၂၀၀၃ မှ ၁၈–၁၀–၂၀၀၄ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးဝင်း	၁၉၄၉–၂၀၀၇	၁၉–၁၀–၂၀၀၄ မှ ၁၂–၁၀–၂၀၀၇ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်	၁၉၄၅–	၁၂–၁၀–၂၀၀၇ မှ ၂၉–၃–၂၀၁၁	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၅။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	၁၉၅၆–	၁–၈–၂၀၂၁ မှ ယနေ့ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ)

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးအောင်လင်းဒွေး	အတွင်းရေးမှူး
၄။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
၅။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်မောင်အေး	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစောဝ	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဦးဂဏ္ဍာမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒေါ်ခွဲဘူ	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ပိုးရယ်အောင်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဒေါက်တာမှုထန်	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ဒေါက်တာဘာရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ခွန်စံလွင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ဦးရွှေကြိမ်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ဦးရန်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်နှင့် ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်ကို ပိုမိုမြန်ဆန်ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် ရက်စွဲပါအမိန့်အမှတ် ၁၇/၂၀၂၄ အရ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ထပ်မံပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် –

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၅။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

၆။ ဦးဝင်းရှိန်	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

၇။ ဦးသန်းဆွေ	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၈။ ဦးကိုကိုလှိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၁)

၉။ ဦးအောင်နိုင်ဦး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၂)

၁၀။ ဦးအောင်ကျော်ဟိုး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၃)

၁၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးအောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၄)

၁၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းထွန်းနောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၁၃။ ဒေါက်တာကံဇော်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၄။ ဒေါက်တာသီတာဦး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၁၅။ ဦးမောင်မောင်အုန်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၆။ ဦးတင်ဦးလွင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန

၁၇။ ဦးမင်းနောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

၁၈။ ဦးလှမိုး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၉။ ဦးခင်မောင်ရီ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၀။ ဦးဉာဏ်ထွန်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန

၂၁။ ဦးကိုကိုလွင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

၂၂။ ဒေါက်တာချာလီသန်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

၂၃။ ဦးမြင့်ကြိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန

၂၄။ ဦးမြင့်နောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန

၂၅။ ဦးထွန်းအုံ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၆။	ဒေါက်တာညွန့်ဖေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၇။	ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၂၈။	ဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၉။	ဦးမင်းသိန်းဇံ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၀။	ဦးမျိုးသန့်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၁။	ဒေါက်တာစိုးဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၂။	ဒေါက်တာသက်သက်ခိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၃။	Jeng Phang နော်တောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၄။	ဦးဇော်သန်းသင်း	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဗဟိုအကြံပေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဗဟိုအကြံပေးအဖွဲ့ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်–

၁။	ဦးစောထွန်းအောင်မြင့်	အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
၂။	ဦးသိန်းညွန့်	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ဆွေ	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒေါ်အေးနုစိန်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမောင်းဟာ	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးစိုင်းလုံးစိုင်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	စောဒန်နီယယ်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒေါက်တာမောင်မောင်နိုင်	အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ခန့်အပ်ခြင်း

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်အား နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ခန့်အပ်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့် သတ်မှတ်တာဝန်ပေးလိုက်သည်–

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ

၁။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Transport and Communication

၂။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Defence

၃။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Home Affairs

၄။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Planning and Finance

၅။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Foreign Affairs

၆။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
Ministry 1 at Office of Chairman of the State Administration Council

၇။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
Ministry 2 at Office of Chairman of the State Administration Council

၈။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
Ministry 3 at Office of Chairman of the State Administration Council

၉။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
Ministry 4 at Office of Chairman of the State Administration Council

၁၀။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Border Affairs

၁၁။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Investment and Foreign Economic Relations

၁၂။ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Legal Affairs

၁၃။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Information

၁၄။ သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Religious Affairs and Culture

၁၅။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation

၁၆။ သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Cooperatives and Development of Rural Areas

၁၇။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation

၁၈။ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Electricity

၁၉။ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Energy

၂၀။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Industry

၂၁။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Immigration and Population

၂၂။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Labour

၂၃။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Commerce

၂၄။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Education

၂၅။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Science and Technology

၂၆။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Health

၂၇။ အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Sports and Youth Affairs

၂၈။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Construction

၂၉။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement

၃၀။ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Hotels and Tourism

၃၁။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Ethnic Affairs

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးဝင်းရှိန်	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးသန်းဆွေ	နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဦးကိုကိုလှိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၁)
၇။	ဦးအောင်နိုင်ဦး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၂)
၈။	ဦးအောင်ကျော်ဟိုး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၃)
၉။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးအောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန(၄)
၁၀။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းထွန်းနောင်	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၁။	ဒေါက်တာကံဇော်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၂။	ဒေါက်တာသီတာဦး	ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၃။	ဦးမောင်မောင်အုန်း	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၄။	ဦးတင်ဦးလွင်	သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၁၅။	ဦးမင်းနောင်	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၁၆။	ဦးလှမိုး	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၇။	ဦးခင်မောင်ရီ	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၈။	ဦးဉာဏ်ထွန်း	လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
၁၉။	ဦးကိုကိုလွင်	စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၂၀။	ဒေါက်တာချာလီသန်း	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
၂၁။	ဦးမြင့်ကြိုင်	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၂၂။	ဦးမြင့်နောင်	အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
၂၃။	ဦးထွန်းအုံ	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၄။	ဒေါက်တာညွန့်ဖေ	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၅။	ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်	သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၂၆။	ဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်း	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၇။ ဦးမင်းသိန်းဇံ — အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂၈။ ဦးမျိုးသန့် — ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၉။ ဒေါက်တာစိုးဝင်း — လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၀။ ဒေါက်တာသက်သက်ခိုင် — ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၁။ Jeng Phang နော်တောင် — တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ဒုတိယဝန်ကြီးများ

၁။	ဦးခင်လတ်	=	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီရုံး
၂။	ဗိုလ်မှူးချုပ်လူမွန်	=	ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးအောင်ကျော်ထွန်း	=	ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးအောင်မြိုင်	=	ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်လင်းထွန်း	=	ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီလင်းအောင်	=	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဗိုလ်ချုပ်တိုးရီ	=	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဦးမောင်မောင်ဝင်း	=	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၉။	ဒေါ်သန်းသန်းလင်း	=	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၀။	ဦးလွင်ဦး	=	နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၁။	ဦးထင်ကျော်သူ	=	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
၁၂။	ဗိုလ်ချုပ်ခွန်သန့်ဇော်ထူး	=	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
၁၃။	ဗိုလ်ချုပ်ဖြိုးသန့်	=	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၄။	ဒေါက်တာဝါဝါမောင်	=	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၅။	ဒေါက်တာထိန်လင်းဦး	=	ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၆။	ဦးရဲတင့်	=	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၇။	ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်း	=	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၈။	ဦးအေးထွန်း	=	သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၁၉။	ဒေါ်နုမြဇံ	=	သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၂၀။	ဒေါက်တာအောင်ကြီး	=	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၂၁။	ဒေါက်တာတင်ထွဋ်ဦး	=	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

၂၂။	ဦးဗိုလ်ဗိုလ်ကျော်	=	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၂၃။	ဦးမြင့်စိုး	=	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၄။	ဦးမင်းသူ	=	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၅။	ဦးအေးကျော်	=	လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
၂၆။	ဦးသန့်စင်	=	စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၂၇။	ဦးရင်မောင်ညွန့်	=	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
၂၈။	ဦးဋ္ဌေးလှိုင်	=	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၂၉။	ဒေါက်တာမျိုးသန့်	=	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၃၀။	ဦးဝင်းရှိန်	=	အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
၃၁။	ဦးမင်းမင်း	=	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၂။	ဒေါက်တာဇော်မြင့်	=	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၃။	ဒေါက်တာမိုးဇော်ထွန်း	=	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၄။	ဒေါက်တာအောင်ဇေယျ	=	သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၃၅။	ဒေါက်တာအေးထွန်း	=	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၆။	ဦးဇင်မင်းထက်	=	အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၇။	ဦးထိန်လင်း	=	အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၈။	ဦးဝင်းဖေ	=	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၉။	ဦးစိုးကြည်	=	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၄၀။	ဦးဖြိုးဇော်စိုး	=	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၄၁။	ဦးဇော်အေးမောင်	=	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်) နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်)

၁။	ဦးသန်းထွန်းဦး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးရဲမိုး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးဇေယျာလင်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးမြင့်စိုး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမင်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးဟန်သူ	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးတင်မောင်ဆွေ	အတွင်းရေးမှူး

ကချင်ပြည်နယ်

၁။	ဦးခက်ထိန်နန်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်သူရ	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးမျိုးဆွေ	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးတိန့်ဆောင်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးမိုးမင်းသိန်း	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးခင်မောင်ထွေး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးကျော်မင်းခိုင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဒေါ်နန်းလှလှအေး	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးခင်မောင်လေး	အတွင်းရေးမှူး၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ကယားပြည်နယ်

၁။	ဦးဇော်မျိုးတင်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိုးအောင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးစိန်ဦး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးစောဟူးဟူး	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးအောင်မျိုးသိန်း	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးအောင်မျိုးသန်း	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးတင်လှ	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးကြည်မြိုင်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးကျော်ကျော်ထွန်း	အတွင်းရေးမှူး၊ ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ကရင်ပြည်နယ်

၁။	ဦးစောမြင့်ဦး	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးမင်းသူကျော်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးစောခင်မောင်မြင့်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးဇော်ဝင်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးစောထွန်းအောင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးညီညီဇော်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးစန်းကို	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးရဲလွင်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးမြင့်လွင်	အတွင်းရေးမှူး၊ ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ချင်းပြည်နယ်

၁။	ဒေါက်တာဝုန်ဆွန်းထန်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးသိန်းထွန်းအောင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးဟန်ကျင့်ဇမ်း	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး

၄။	ဦးကျော်ငြိမ်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးဝင်းဇော်ဦး	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးနေလင်းအောင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးစိန်ထွန်းလှ	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးဆွန်ဒုတ်ကျင့်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးအောင်ချို	အတွင်းရေးမှူး၊ ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးမြတ်ကျော်	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင်စိုး	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဒေါ်ရီရီသန်း	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးတင်သန်းဝင်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးညွန့်ဝင်းအောင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးခင်မောင်အေး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးစိုင်းနိုင်နိုင်ကျော်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဒေါ်လှလှဝင်း	တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးခင်မောင်ဆန်း	အတွင်းရေးမှူး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးမြတ်ကို	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးမင်းမင်းလတ်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးမောင်ကြီး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးခင်မောင်မြင့်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးသက်နိုင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးအောင်ဇော်လှိုင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးစောမာတင်လူသာ	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးအုန်းသန်း	တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးခင်မောင်ချို	အတွင်းရေးမှူး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးမျိုးဆွေဝင်း	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်သောင်းထိုက်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးတင်ဦး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးတင်သိန်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးမျိုးအောင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးတင်ဆွေ	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

၇။	ဦးစောလင်းအောင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးခင်မောင်တင့်	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးအေးမောင်ကြည်	အတွင်းရေးမှူး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးတင့်လွင်	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးမင်းသိန်း	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးအောင်ချိန်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးစိုင်းမြင့်အေး	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးမျိုးမြင့်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးအောင်သူဦး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးထွန်းခင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးတင့်ဝေ	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးသန်းဆွေဝင်း	အတွင်းရေးမှူး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးမျိုးအောင်	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးနေလင်းစိုး	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးကျော်ဆန်း	မြို့တော်ဝန်၊ စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး
၄။	ဦးသိန်းဌေး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးရွှေဇင်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးအောင်ကျော်မိုး	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၇။	ဦးအောင်ဇော်ဦး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၈။	ဦးစိုင်းနွမ်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၉။	ဦးမြင့်အောင်	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၁၀။	ဦးဝေဇင်ထွန်း	အတွင်းရေးမှူး၊မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မွန်ပြည်နယ်

၁။	ဦးအောင်ကြည်သိန်း	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စွာမြင့်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	နိုင်လယိတမ(ခ)နိုင်ခင်မောင်ဇင်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဒေါက်တာအောင်မြတ်ကျော်စိန်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးစောကြည်နိုင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးတင်စန်းနိုင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

၇။	ဦးခင်မောင်ဦး	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးမြင့်အောင်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးတိုးဝင်း	အတွင်းရေးမှူး၊ မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရခိုင်ပြည်နယ်

၁။	ဦးထိန်လင်း	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်သူရ	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးစံရွှေမောင်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးသန်းထွန်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးသက်ထွန်း	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးအောင်ကျော်မိုး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးတင်လှ	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးလှသိန်း	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးကျော်သူဇော်	အတွင်းရေးမှူး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးစိုးသိန်း	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင့်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးဗိုလ်ဌေး	မြို့တော်ဝန်၊ စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး
၄။	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးဇော်ဝင်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးဌေးအောင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၇။	ဦးကျော်ကျော်စိုး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၈။	ဦးစောဂျက်ကော့ထူး	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၉။	ဒေါ်ဖြူမာဝေ	တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
၁၀။	ဦးညီညီမင်း	အတွင်းရေးမှူး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

ရှမ်းပြည်နယ်

၁။	ဦးအောင်အောင်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်ဝင်း	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးခွန်သိန်းမောင်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးစိုင်းလိတ်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးမင်းမင်းလွင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးနေဝင်းအောင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးအောင်ကြည်ဝင်း	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဦးစိုင်းကျော်ဇံ	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးစိုင်းသော်ဝင်း	အတွင်းရေးမှူး၊ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဦးတင်မောင်ဝင်း	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။	ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးမင်းနိုင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။	ဦးတင်အေး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။	ဦးအုန်းမြင့်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။	ဦးခင်မောင်ကြည်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။	ဦးနေမျိုးအောင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။	ဦးစောလင်းခယ်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။	ဒေါ်ခင်ခင်နွယ်	တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
၉။	ဦးကျော်စိုး	အတွင်းရေးမှူး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌများ

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အမိန့်အမှတ် (၁၁/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် –

၁။	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၂။	ဦးအာကာလင်း	ဓနုကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၃။	ဦးခွန်ရဲထွေး	ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၄။	တားသိန်းဇော်	ပလောင်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၅။	ဗိုလ်မှူးချုပ်ထွန်းထွန်းမြင့်	ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၆။	ဦးညီနပ်	“ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁၇/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် –

၁။	စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	တပ်မတော်အရာရှိကြီး (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	သက်ဆိုင်ရာခရိုင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အဖွဲ့ဝင်
၆။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	အတွင်းရေးမှူး

ခရိုင်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁၈/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် –

၁။	ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	တပ်မတော်အရာရှိ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အတွင်းရေးမှူး

မြို့နယ်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အမိန့်အမှတ် (၁၉/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် –

၁။	မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	တပ်မတော်အရာရှိ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အတွင်းရေးမှူး

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ

၁။	နာဂကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	– လေရှီး၊ လဟယ်နှင့်နန်းယွန်းမြို့နယ် (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
၂။	ဓနုကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	– ရွာငံနှင့်ပင်းတယမြို့နယ်(ရှမ်းပြည်နယ်)
၃။	ပအိုဝ့်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	– ဟိုပုံး၊ ဆီဆိုင်၊ ပင်လောင်း (ရှမ်းပြည်နယ်)
၄။	ပလောင်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	– နမ့်ဆန်၊ မန်တုံ (ရှမ်းပြည်နယ်)
၅။	ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	– ကုန်းကြမ်း၊ လောက်ကိုင် (ရှမ်းပြည်နယ်)
၆။	“ဝ”ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း	– ဟိုပန်၊ မိုင်းမော၊ ပန်ဝိုင်၊ နားဖန်း၊ မက်မန်း၊ ပန်ဆန်း (ရှမ်းပြည်နယ်)

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရဖြစ်ပေါ်လာသော လွှတ်တော်အမျိုးအစားများ

၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
၃။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
၄။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လွှတ်တော်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် အောက်ပါလွှတ်တော် (၂) ရပ် ပါဝင်သည် –

၁။ **ပြည်သူ့လွှတ်တော်**
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အများဆုံး ၄၄၀ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၂။ **အမျိုးသားလွှတ်တော်**
အမျိုးသားလွှတ်တော်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အများဆုံး ၂၂၄ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဖွဲ့ (National Security Bureau-NSB)

၁။	တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၁၂။	တပ်မတော်စစ်ဘက်ရေးရာလုံခြုံရေးအရာရှိချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး(ကြည်း)	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်

၁။	ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁)
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)
၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဥက္ကဋ္ဌ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၂၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးဂဏ္ဍာမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါ်ဒွဲဘူ	အဖွဲ့ဝင်
၆။	မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးဂဏ္ဍာမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

၈။	ဒုတိယဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

စီးပွားရေးရာကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးရွှေကြိမ်း	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗဟိုကော်မတီ

၁။	ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန

၁၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၉။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

၂၀။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့်
စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်

၂၁။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်း

၂၂။ ဦးခင်မောင်ကျော် အဖွဲ့ဝင်
နာယက၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်းချုပ်
ဒုတိယဝန်ကြီး(ငြိမ်း)၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

၂၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

Coronavirus Disease 2019 (COVID–19)
ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေး ဗဟိုကော်မတီ

၁။ ဥက္ကဋ္ဌ ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

၂။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

၃။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၄။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၅။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

၆။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၁၂။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ

၁။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေါက်တာမှုထန်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒေါက်တာဘရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးရန်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒုတိယဝန်ကြီး သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၃။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန

၁၄။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

၁၅။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

၁၆။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန

၁၇။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၈။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး
ဝန်ကြီးဌာန

၁၉။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၀။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၁။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အတွင်းရေးမှူး
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ

၁။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ — ဥက္ကဋ္ဌ

၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁)
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး
ဝန်ကြီးဌာန

၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)

၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၂၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၂၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂၆။ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ — အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်

၂၇။ ဝန်ကြီးချုပ် — အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ(အားလုံး)

၂၈။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (ကြည်း) — အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း)

၂၉။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (ရေ) — အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ရေ)

၃၀။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (လေ) — အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (လေ)

၃၁။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၃။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၄။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၅။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အတွင်းရေးမှူး
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ
ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၆။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁)
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ
ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

၃၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် — တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၂)
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန

နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးဝင်းရှိန် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးထွန်းအုံ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါ်သန်းသန်းဆွေ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါက်တာကံဇော် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

ကုန်သွယ်မှုနှင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုများ မှန်ကန်မြန်ဆန်စေရေးဗဟိုကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးဝင်းရှိန် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးထွန်းအုံ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးအောင်ကျော်ထွန်း၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီလင်းအောင် ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၇။	ဒုတိယဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းရှိန်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးဇော်မြင့်နိုင်၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင့် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒေါက်တာသီသီမြင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

တိုင်းရင်းသားရေးရာ၊ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရေးရာကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ပိုးရယ်အောင်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါက်တာမှုထန်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါက်တာဘရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ခွန်စံလွင်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

၁၃။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၄။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၁၅။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၆။ ဒုတိယစာရင်းစစ်ချုပ် — အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး

၁၇။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၈။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၉။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၀။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် — အဖွဲ့ဝင်
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန

၂၁။ ဒုတိယဝန်ကြီး — အတွင်းရေးမှူး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး — တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်

၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး — ဥက္ကဋ္ဌ
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် — အဖွဲ့ဝင်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၄။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော — အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်

၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး — အဖွဲ့ဝင်
သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

၆။	ဒုတိယဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

ပြည်ထောင်စု ကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ရေးကော်မတီ

၁။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီး သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒုတိယဝန်ကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒုတိယဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒုတိယဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၁။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	အတွင်းရေးမှူး နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	အတွင်းရေးမှူး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	အတွင်းရေးမှူး မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၂၁။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး

၁။	ဦးအောင်ဇော်သိန်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးညာဏ်ထွန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးစောစံလင်း	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမျိုးချစ်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးကျော်ဆန်း	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးကျော်မင်း	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒေါက်တာမာလာအောင်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒေါ်နန်းစန္ဒာစမ်း	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်

၁။	ဦးကိုကို	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးသန်းထွန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးအောင်စောဝင်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးစိုးဦး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးအောင်မိုးမြင့်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးအောင်လွင်ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးသန်းစိုး	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးခင်ဇော်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးမြင့်ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဦးခင်မောင်ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးမြင့်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဦးကိုကိုလွင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဦးသန်းအောင်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဦးမျိုးလှိုင်	အဖွဲ့ဝင်

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်

၁။	ဦးစစ်အေး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကျော်ဝင်းသိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးအောင်မြင့်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးသန်းစိုး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမောင်မောင်တင့်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါ်ကြူကြူဝင်း	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးဝင်းတည်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးကျော်စိုးလင်း	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒေါက်တာထွန်းထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဦးသန်းထွတ်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးတင်ဆွေဝင်း	အတွင်းရေးမှူး

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

၁။	ဦးပေါ်လွင်စိန်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒေါက်တာနန္ဒာမွန်း အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(ငြိမ်း) သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဦးကျော်စိုး ညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒေါက်တာသန်းမြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)၊ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါ်နုနုယဉ် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(ငြိမ်း)၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါက်တာတင်မောင်မောင်သန်း ဌာနစုမှူး(ငြိမ်း)၊ အမှတ်(၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒေါက်တာမြင့်သူမြိုင် ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ ဥပဒေပညာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးတင်အောင် ဌာနကြီးမှူး(အငြိမ်းစား)၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး(ကြည်း)	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးကျော်မြင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အငြိမ်းစား) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများရှိ ဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် Website များ

၁။ **ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.motc.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ပို့ဆောင်ရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန
- လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
  www.dca.gov.mm
- ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
  www.dma.gov.mm
- ရေအရင်းမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
  www.dwir.gov.mm
- မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
  www.moezala.gov.mm
- ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
  http.rtad.gov.mm
- ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
  www.ptd.gov.mm
- သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့်ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးဦးစီးဌာန
  www.motc.gov.mm
- မြန်မာ့အမျိုးသားလေကြောင်း
  www.flymna.com
- ပြည်တွင်းရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး
  www.iwt.gov.mm
- မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်
  www.mpa.gov.mm
- မြန်မာ့သင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်း
  www.motc.gov.mm
- မြန်မာ့မီးရထား
- ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး
- မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
  www.mpt.com.mm
- မြန်မာ့စာတိုက်လုပ်ငန်း
  www.myanmaposts.net.mm

- မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ်
  www.motc.gov.mm
- မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေကြောင်းကောလိပ်
  www.mmmc.edu.mm
- ဗဟိုပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးကျောင်း
  www.motc.gov.mm

၂။ **ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.mod.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နိုင်ငံတကာရေးရာဦးစီးဌာန
- ပြည်တွင်းရေးရာဦးစီးဌာန
- ငွေစာရင်းရုံး
- ပစ္စည်းဝယ်ယူမှုညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး
- တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး
  www.cincds.gov.mm

၃။ **ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.moha.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့
  www.policeforce.gov.mm
- အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
  www.gad.gov.mm
- အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- အကျဉ်းဦးစီးဌာန
- မီးသတ်ဦးစီးဌာန
  www.fsd.gov.mm

၄။ **စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.mopf.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန (The Myanmar Project Bank)
- www.projectbank.gov.mm
- အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန
- www.nam.gov.mm
- ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
- www.mmsis.gov.mm

- ဗဟိုစက်ပစ္စည်းစာရင်းအင်းနှင့် စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- စီမံကိန်းစိစစ်ရေးနှင့် တိုးတက်မှုအစီရင်ခံရေးဦးစီးဌာန
- မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
  www.meb.gov.mm
- မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်
  www.micb.gov.mm
- မြန်မာနိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
- မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်း
  www.mminsurance.gov.mm
- ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန
- ငွေတိုက်ဦးစီးဌာန
- ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန
  www.ird.gov.mm
- အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန
  www.customs.gov.mm
- ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
  www.frd.gov.mm
- ပင်စင်ဦးစီးဌာန
  www.pension.gov.mm
- ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ရေးကော်မရှင်ရုံး
  www.secm.gov.mm

၅။ **နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.mofa.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နိုင်ငံရေးရာဦးစီးဌာန
- အာဆီယံရေးရာဦးစီးဌာန
- မဟာဗျူဟာလေ့လာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- သံတမန်ရေးရာဦးစီးဌာန
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စီးပွားရေးဦးစီးဌာန
- ကောင်စစ်ရေးရာနှင့် ဥပဒေရေးရာဦးစီးဌာန
- စီမံကိန်းနှင့် စီမံရေးရာဦးစီးဌာန

၆။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
၇။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
၈။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
၉။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)

၁၀။ **နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန**

www.moba.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
- ပညာရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန

၁၁။ **ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.myco.dica.gov.mm

- နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

၁၂။ **ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန**

www.mola.gov.mm

www.mlis.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ဥပဒေမူကြမ်းစိစစ်ရေးဦးစီးဌာန
- ဥပဒေအကြံဉာဏ်ပေးရေးဦးစီးဌာန
- တရားစွဲနှင့်အမှုလိုက်ဦးစီးဌာန
- ဥပဒေအသိပညာပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန

၁၃။ **ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.moi.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား
  www.mrtv.gov.mm
- ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန
  www.moi.gov.mm/iprd
- ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
  www.moi.gov.mm/ppd
- မီဒီယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
  www.moi.gov.mm/mdd
- သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း
  www.moi.gov.mm/npe

၁၄။ **သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန**

www.mora.gov.mm

www.moculture.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- သာသနာရေးဦးစီးဌာန
  www.dra.gov.mm

- သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
  www.kbrl.gov.mm
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်
  www.itbmu.org.mm
- အနုပညာဦးစီးဌာန
- ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန
- သမိုင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန
- အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)
- အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
- နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
  www.mahana.org.mm

၁၅။ **စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန**
www.moali.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
- စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
  www.doa.gov.mm
- လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန
- ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
- စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန
- စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
- မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန
  www.lbvd.gov.mm
- ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
  www.dof.gov.mm
- ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်
  www.yau.edu.mm
- မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း)
  www.uvs.edu.mm

၁၆။ **သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.mcrd.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- သမဝါယမဦးစီးဌာန
- အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
- ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
  www.drdmyanmar.org

- သမဝါယမတက္ကသိုလ် (သန်လျင်)
  www.ucmt.edu.mm
- သမဝါယမတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)

၁၇။ **သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.monrec.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- သစ်တောဦးစီးဌာန
  www.forestdepartment.gov.mm
- အပူပိုင်းဒေသ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန
  www.dryzonegreening.gov.mm
- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
  www.ecd.gov.mm
- မြေတိုင်းဦးစီးဌာန
  www.surveydepartment.gov.mm
- မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း
- သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာန
  www.mining.gov.mm
- ဘူမိဗေဒလေ့လာရေးနှင့် ဓာတ်သတ္တု ရှာဖွေရေးဦးစီးဌာန
- အမှတ်(၁) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း
- အမှတ်(၂) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း
  www.myanmarpearl.com

၁၈။ **လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန**
www.moep.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လျှပ်စစ်စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန
- ရေအားလျှပ်စစ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးဦးစီးဌာန
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေးနှင့်ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
- မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း

၁၉။ **စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန**
www.energy.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံရေးဦးစီးဌာန
- မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ရေနံဓာတုဗေဒလုပ်ငန်း
- ရေနံထွက်ပစ္စည်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန

၂၀။ **စက်မှုဝန်ကြီးဌာန**
www.industry.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- စက်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဦးစီးဌာန
- စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
  www.disi.gov.mm
- အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာန
  www.msmewebportal.gov.mm
- အမှတ်(၁) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(ဆင်တဲ)
  www.itcsinde.edu.mm
- အမှတ်(၂) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(မန္တလေး)
  www.itcmandalay.edu.mm
- အမှတ်(၃) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(သာဂရ)
  www.itcthagaya.edu.mm
- အမှတ် (၄) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (ပခုက္ကူ)
  www.itcpakokku.edu.mm
- အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)
  www.itcmagway.edu.mm
- အမှတ် (၆) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မြင်းခြံ)
  www.itcmyingyan.edu.mm
- မြန်မာ့ဆေးဝါးလုပ်ငန်း

၂၁။ **လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန**
www.mip.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဦးစီးဌာန
- အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်နှင့်နိုင်ငံသား ဦးစီးဌာန
- ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန
  www.dop.gov.mm
- အီလက်ထရောနစ်မှတ်ပုံတင်စနစ်ဦးစီးဌာန

၂၂။ **အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန**
www.mol.gov.mm
www.mip.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အလုပ်သမားညွှန်ကြားရေး ဦးစီးဌာန
- လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့
- အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမားဥပဒေစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန
- အလုပ်သမားရေးရာဆက်ဆံရေး ဦးစီးဌာန

၂၃။ **စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.commerce.gov.mm

www.myanmartradenet.com.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန
- မြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့
- စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန
- မူပိုင်ခွင့်ဦးစီးဌာန

၂၄။ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.moe.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန
- ပညာရေးသုတေသန၊ စီမံကိန်းနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- အခြေခံပညာဦးစီးဌာန
- မြန်မာနိုင်ငံစာစစ်ဦးစီးဌာန
  www.myanmarexam.org
- မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဦးစီးဌာန
- ကျောင်းပြင်ပနှင့် တစ်သက်တာပညာရေးဦးစီးဌာန
- လေ့လာဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရေးအဖွဲ့ (ပညာရေး)
- လေ့လာဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရေးအဖွဲ့ (သုတေသန)
- ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ ဒီဂရီကောလိပ် (၇၄) ခု

၂၅။ **သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန**

www.most.gov.mm

www.most.edu.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နည်းပညာ၊ သက်မွေးပညာနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- သုတေသနနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုဦးစီးဌာန
- စက်မှုနည်းပညာမြှင့်တင်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဦးစီးဌာန
- နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (၆၀) ခု

၂၆။ **ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန**

www.mohs.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
- ကုသရေးဦးစီးဌာန
  www.doms.gov.mm
- ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန
- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန
  www.dmr.gov.mm
- အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
  www.fdamyanmar.gov.mm
- တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန
  www.dtm.gov.mm

၂၇။ **အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန**
www.mosya.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာန
- လူငယ်ရေးရာဦးစီးဌာန
  www.hrh.gov.mm

၂၈။ **ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.construction.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အဆောက်အဦဦးစီးဌာန
- လမ်းဦးစီးဌာန
- တံတားဦးစီးဌာန
- မြို့ပြနှင့် အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန
- ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန

၂၉။ **လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.moswrr.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီးဌာန
  www.ddm.gov.mm
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဦးစီးဌာန

၃၀။ **ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန**
www.tourism.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

၃၁။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန**
www.moea.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာန
- တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာန

၃၂။ **ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်**
www.pyidaungsu.hluttaw.mm

၃၃။ **ပြည်သူ့လွှတ်တော်**
www.pyithu.hluttaw.mm

၃၄။ **အမျိုးသားလွှတ်တော်**
www.amyotha.hluttaw.mm

၃၅။ **ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး**
www.urt.gov.mm

၃၆။ **နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး**
www.constitutionaltribunal.gov.mm

၃၇။ **ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်**
https://uec.gov.mm

၃၈။ **ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး**
www.mola.gov.mm
www.mlis.gov.mm

၃၉။ **ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး**
www.oagmac.gov.mm

၄၀။ **ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ရုံး**
www.ucsb.gov.mm
www.portal.ucsb.gov.mm

၄၁။ **အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်**
www.accm.gov.mm

၄၂။ **မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်**
www.mnhrc.org.mm

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်နှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ

လားရှိုးတပ်နယ်မှ အရာရှိ၊ စစ်သည်မိသားစုများအား တွေ့ဆုံစဉ်ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက် (၉-၄-၂၀၂၂)

- တပ်မတော်အနေဖြင့် ရိုးသားသည့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုသာ လိုလားသည်ဟု မိမိအနေဖြင့် ပြောကြားခဲ့ကြောင်း၊ တပ်မတော်သည် ပြည်သူကြားမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူ၏ အစိတ်အပိုင်းသာဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူတို့လိုလားသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ခိုင်မာအောင် လျှောက်လှမ်းနိုင်ရေး ဦးတည်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း။
- တပ်မတော်အနေဖြင့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းခိုင်မာရေးကိုသာ အဓိကဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေး၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အမျိုးသားရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ခုအဖြစ် တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရိက္ခာဖူလုံရေးကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးအောင်မြင်စေရန် နိုင်ငံသားတို့၏ အသိပညာရေချိန်မြင့်မားရန်လိုကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီ၏ သဘောကို နားလည်သိရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ ကော်ဖီလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက် (၁၀-၄-၂၀၂၂)

- နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တပ်မတော်အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အားပေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဒေသထုတ်ကုန်၊ ထွက်ကုန်များကို ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ဈေးကွက်အတွင်း အဆင့်မြင့်ထုတ်ကုန်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချ၍ ဒေသခံပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးကောင်းမွန်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် နိုင်ငံနှင့်အဝန်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း။
- စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အစိုးရ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍဟူ၍ရှိပြီး အစိုးရကလိုအပ်သည်များကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းရှင်များ အနေဖြင့်လည်း လုပ်ငန်းများအောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၄ ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်ကူးအခါသမယတွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် ပြောကြားသည့် မြန်မာနှစ်သစ်ကူး နှုတ်ခွန်းဆက်မင်္ဂလာစကား (၁၇-၄-၂၀၂၂)

- ကျွန်တော့်ရဲ့ အမျိုးသားရေး ရည်မှန်းချက် ၂ ခုရှိပါတယ်။
  ၁။ နိုင်ငံတော်ကြီးသာယာဝပြောရေး။
  ၂။ တိုင်းပြည်စားရေရိက္ခာပေါများရေးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခုလုံး အေးချမ်းသာယာစွာနဲ့ လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာ စွာနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ပြီး နိုင်ငံတကာနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရပါမယ်။
- မြေပေါ်မြေအောက် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ အသုံးချပြီး တိုင်းသူပြည်သားအားလုံး အတွက် စားရေရိက္ခာမပူမပင် မကြောင့်မကြ ပြည့်စုံနေအောင် ဆောင်ရွက်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
- တိုင်းပြည်ရဲ့အားဟာ ပြည်တွင်းမှာပဲရှိပါတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ စွမ်းအားနဲ့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်ကြိုးစားသွားပါမယ်။ အောင်မြင်မယ်လို့လည်း အပြည့်အဝ ယုံကြည်ပါတယ်။

ပြင်ဦးလွင် တပ်နယ်ရှိ တက္ကသိုလ်နှင့် လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများ၏ လေ့ကျင့်ရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၈-၄-၂၀၂၂)

- လေ့ကျင့်ရေးသည် တပ်မတော်၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးတွင် အဓိကကျပြီး စွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ပေးနေခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ သင်တန်းကျောင်းအချင်းချင်း အပြန်အလှန် လေးစားစွာဖြင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရန်လိုကြောင်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံးမှ လာရောက်သင်ယူနေကြသည့် သင်တန်းသားများကို လေ့ကျင့်ပေးနေရသူများဖြစ်သည့် အတွက် ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းမွန်အောင် စံနမူနာပြနေထိုင်လေ့ကျင့်ပေးရ မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- တပ်မတော်သားများအနေဖြင့် ဥပဒေကို သိရှိနားလည်လိုက်နာရန် လိုအပ်သည့်အတွက် ဥပဒေသင်တန်းများကို ပို့ချပေးနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့သည် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီကို လျှောက်လှမ်းနေခြင်း၊ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးကို ဖော်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဥပဒေကို ပိုမိုသိရှိလိုက်နာရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဥပဒေသည် စည်းကမ်းမှ ပေါ်ပေါက်လာ ခြင်းဖြစ်ပြီး စည်းကမ်းသည် ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီနေထိုင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဥပဒေ၏ အနှစ်သာရနှင့် အခြေခံကို သိရှိမှသာလျှင် ဥပဒေ အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် သင်ကြားပေးသည့် ဥပဒေပိုင်း ဆိုင်ရာပညာရပ်များကို အမှန်တကယ်သိရှိတတ်မြောက်အောင်သင်ယူကြစေလိုကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာတွင်လည်း မည်သည့်ကိစ္စမဆို ဥပဒေနှင့်အညီသာ ဆောင်ရွက်ကြသည်ဖြစ် သည့်အတွက် ဥပဒေပညာရပ်သည် မဖြစ်မနေ သိသင့်သိထိုက်သည့် ပညာရပ်တစ်ခု ပင်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံ ကော်ဖီအသင်းနှင့် ပြင်ဦးလွင် ကော်ဖီဥယျာဉ် ဆောင်ရွက်နေမှု အခြေအနေများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၉-၄-၂၀၂၂)

- မိမိတို့နိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ရည်ရွယ်၍ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသိပ္ပံ၊ ကောလိပ်များကို တိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လူသားအရင်းအမြစ်များ ပေါ်ထွက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့် မြေဩဇာကဲ့သို့သောသွင်းအားစုများကို မွေးမြူရေးမှ ရရှိလာသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ သဘာဝမြေဩဇာများ၊ စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ကုန်များမှ ထုတ်လုပ်၍ အသုံးချနိုင်ရေး လုပ်ဆောင်နိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပြီး တိုင်းပြည်အတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးပွားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ကော်ဖီမျိုးများကို စိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးအများအပြားဆောင်ရွက်မည့်အစား လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ကော်ဖီစိုက်တောင်သူများ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်မည့် အရည်အသွေးတည်ငြိမ်ပြီး ဈေးနှုန်းခိုင်မာသင့်တင့်သည့် မျိုးများကို ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုကြောင်းနှင့် လေ့လာသူများကိုလည်း ကော်ဖီစိုက်ပျိုးရေးကို စိတ်ပါဝင်စားလာစေရေး စနစ်တကျ လမ်းညွှန်ရှင်းလင်းပြသရန်လိုကြောင်း၊ ပြင်ဦးလွင်ကော်ဖီဥယျာဉ်အနေဖြင့် ကော်ဖီစိုက်လုပ်ငန်းရှင်များကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်မည့် အကြံဉာဏ်များကို ပေးနိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ကော်ဖီကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ ထိုးဖောက်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပေးနိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား MRTV Media Worldwide Mobile Satellite Data Application Services MRTV App & Web စတင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၄-၅-၂၀၂၂)

- မီဒီယာကဏ္ဍအနေဖြင့်လည်း ပြည်သူများအတွက် ဒီမိုကရေစီနှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာ၊ အတွေးအခေါ်များရရှိစေရန်နှင့် လူငယ်လူရွယ်များအားလုံး ပညာရေးလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ကောင်းမွန်စွာရပ်တည်နိုင်ရန်၊ ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်များဖြစ်စေရေး ပံ့ပိုးပေးရန်၊ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းပေးရန် လိုအပ်သလို ကျင့်ဝတ်သိက္ခာစောင့်ထိန်းပြီး နိုင်ငံတော်နှင့်ပြည်သူအကျိုးကို ဦးထိပ်ထားကာ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဖော်ဆောင်ပေးရန် လိုအပ်သည်ကိုလည်း ပြောကြားထားပြီးဖြစ်ကြောင်း။
- သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာတိုးတက်နေသည့် ယခုလိုအချိန်တွင် သတင်းမီဒီယာများ၏ သက်ရောက်မှုသည် အလွန်ထိရောက်မှုရှိသည့်အတွက် နိုင်ငံကြီးအချို့၏ မဟာဗျူဟာများတွင်နိုင်ငံငယ်များ၏မီဒီယာများကို နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ချုပ်ကိုင်လွှမ်းမိုးနိုင်မည့် အစီအမံများပါဝင်နေသည့်အတွက် မိမိတို့အားလုံးဉာဏ်အမြော်အမြင်များ၊ အသိတရားများဖြင့် လုပ်ဆောင်ကြရမည့် အချိန်အခါပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုနိုင်မှု၊ ကောင်းမွန်သည့် အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့သည် မရှိမဖြစ်ရှိနေရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ရှိရန်အတွက် သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် လွန်စွာအရေးကြီးသည်ဟု ယူဆမိပါကြောင်း။

- မီဒီယာများအနေဖြင့်လည်း ကျင့်ဝတ်သိက္ခာနှင့်အညီ ပြည်သူလူထုကို သတင်းအချက်အလက်များ မှန်မှန်ကန်ကန်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အကျိုးပြုမီဒီယာများဖြစ်အောင် ရပ်တည်ဆောင်ရွက်ပေးကြရန် အသိပေးတိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၃/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၅-၅-၂၀၂၂)

- မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် လျှောက်လှမ်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး နိုင်ငံသားအားလုံးတွင် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများသည်လည်း နိုင်ငံသားဖြစ်သည့်အတွက် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးရှိသော်လည်း နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများ၊ မိမိတို့နိုင်ငံ၏အတွေ့အကြုံများနှင့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေချိန်တွင် ပါတီနိုင်ငံရေးကင်းရှင်းရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မိမိတို့တာဝန်အလျောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ပြည်သူများအနေဖြင့်လည်း ပြည်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် တိကျစွာလိုက်နာနေထိုင်မည်ဆိုပါက မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကောင်းမွန်လာမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုမှ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သိရှိ၍လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဦးဆောင်မှုပေးကြရန်လိုကြောင်း။
- မိမိတို့နိုင်ငံတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများစွာရှိသော်လည်း လုပ်ငန်းများအပြည့်အဝဆောင်ရွက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် အသားတင်စိုက်ဧက ၃၃ သန်းကျော်ရှိသော်လည်း သီးထပ်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းပါးပြီး တစ်ရာသီသာ စိုက်ပျိုးသည့် မြေဧကများပိုမိုများပြားကြောင်း၊ မြေသယံဇာတများကို သီးထပ်သီးနှံများစိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဆိုပါက ထုတ်ကုန်နှစ်ဆတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကသီးနှံဖြစ်သည့် စပါး၊ ပဲမျိုးစုံနှင့်ဆီထွက်သီးနှံများကို သီးထပ်အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဆိုပါက ပြည်တွင်းဆီလိုအပ်မှုကို များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ပြည်ပမှ ဆီတင်သွင်းမှုများကို လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ရေနှင့် သွင်းအားစုများရရှိအောင်လည်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့် အချို့ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများသည် တိရစ္ဆာန်အစားအစာများပြန်လည်ရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအပြန်အလှန်အကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည့်အပြင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုများပြားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- လုပ်ငန်းတစ်ခုအောင်မြင်ရေးအတွက် လူမှုဆက်ဆံရေးသည် အရေးကြီးကြောင်း၊ တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုသည့် အစိုးရတစ်ရပ်အဖြစ်ခံယူ၍ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ အဆင့်ဆင့်သော အစိုးရဝန်ထမ်းများပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်ရန်အတွက် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ လုပ်ငန်းများအောင်မြင်မှုရရှိရေး မိမိလက်အောက်မှ လိုက်ပါပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကောင်းမွန်သည့်ခေါင်းဆောင်မှုပေးနိုင်ရန်လိုသကဲ့သို့ တည်တည်ကြည်ကြည်ဖြင့်

ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ အလားတူလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးကိန်းဂဏန်းများ မှန်ကန်မှုရှိရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ ပြည်သူများကို အသိပေးသင့်သည့် အချက်အလက်များကို မှန်မှန်ကန်ကန်ဖြင့် ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရာတွင်လည်း ကိန်းဂဏန်းများမှန်ကန်မှုရှိရန်နှင့် အချက်အလက်များမှန်ကန်မှုရှိရန် အရေးကြီးကြောင်း၊ ကိန်းဂဏန်းနှင့် အချက်အလက်များမှန်ကန်မှုရှိမှသာ မိမိတို့အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၄/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၂-၅-၂၀၂၂)

- တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်၍ ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ညှိနှိုင်းမှုများဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရကို ပျက်ယွင်းမှုမရှိစေရန်နှင့် ရသင့်ရထိုက်သည့် အခွင့်အရေးများရရှိစေရေး နှစ်ဖက်မျှတမှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ သို့မှသာ နိုင်ငံတော်၏ အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် လွတ်လပ်မှု၏အရသာ၊ ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရကို ခံစားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မိမိတို့အနေဖြင့် ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒဖြစ်သည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် လျှောက်လှမ်းနိုင်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ တပ်မတော်သည် ပြည်သူများမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်ဆိုသည်မှာ အများဆန္ဒနှင့်အညီ ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည့် အစိုးရစနစ်ဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားနယ်မြေများအလိုက် လိုအပ်ချက်များ၊ တောင်းဆိုချက်များနှင့် အခွင့်အာဏာများ ခွဲဝေခံစားခြင်း၊ မျှဝေခံစားခြင်းများရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံအရေးမှာ ကိုယ့်ပြည်တွင်းအရေးမှာ ပြည်ပက ပါဝင်နေသမျှကာလပတ်လုံး တိုင်းပြည်တည်ငြိမ်အေးချမ်းဖို့ဆိုတာ တော်တော်ခက်ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အရေးကို မြန်မာနိုင်ငံသားတွေပဲ ဆုံးဖြတ်ဖို့ဖြစ်ကြောင်း၊ တခြားပြည်ပနိုင်ငံတွေကနေပြီးတော့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးလို့ ဘယ်လိုမှမဖြစ်နိုင်ကြောင်း။
- ပြည်ထောင်စုအတွင်းမှာ နေထိုင်ကြသည့် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားအားလုံး ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်နှင့် လုပ်မယ်ဆိုရင် တိုင်းပြည်အတွက်ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အောင်မြင်မယ်ဆိုသည့် အမြင်ရှိတယ်ဆိုလျှင် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်နဲ့ လုပ်ကြမယ်ဆိုလျှင် ဒီငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲသည် မအောင်မြင်စရာမရှိကြောင်း။
- ငြိမ်းချမ်းရေးသည်အရေးကြီးသည့်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ မိမိတို့အစိုးရလက်ထက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးအုတ်မြစ်တစ်ခုချမှတ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆွေးနွေးရာတွင် ယုံကြည်မှု၊ ရိုးသားမှု

နှင့် ပြည်ထောင်စုအကျိုးကို ရေးရှုဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်ရာတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ချိန်ထိုး စဉ်းစားဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

- ဒီမိုကရေစီစနစ်ဆိုသည်မှာ ပြည်သူကရွေးချယ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်ပြီး ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုသည်မှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် ရပိုင်ခွင့်များကို မျှဝေခွဲဝေခံစားစေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဖက်ဒရယ်ဆိုသည်မှာ မတူကွဲပြားနေသည့် တိုင်းဒေသကြီးများ၊ ပြည်နယ်များ၊ လူမျိုးများ၊ လူမျိုးစုများကို စုစည်းလုပ်ကိုင်ရာမှ လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့်များကို ခွဲဝေကျင့်သုံးသည့် အယူအဆသဘောတရားဖြစ်ပြီး ပေါင်းစည်းနေထိုင်ခြင်း၊ မျှဝေခံစားခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်သည် တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေး၊ စားရေရိက္ခာပေါများရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ သာယာဝပြောရေးဆိုသည်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အခြေခံ၍ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများအားလုံးကို ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက တိုင်းပြည်သာယာဝပြောမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၉-၅-၂၀၂၂)

- စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် သိုလှောင်ထားသည့်ရေများကိုလည်း စနစ်တကျဖြင့် အသုံးချရန်လိုကြောင်း၊ ရေကို အဟောသိကံ အသုံးမပြုဘဲ ရှိသည့်ရေကို အကျိုးရှိရှိအသုံးချရန်နှင့် ရေရရှိအောင် ဖန်တီးဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ရေရရှိရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် ရေဝေရေလဲသစ်တောဧရိယာများကို စနစ်တကျဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိ၍ ရာသီဥတုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ရေဖလှယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုများ ကောင်းမွန်ရန်လိုကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုများကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြင့် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွင်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများမှ ထွက်ကုန်ကိုအခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွင်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်သကဲ့သို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလည်း လုံလောက်စွာရရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နေပြည်တော်ကို Green City၊ Clean City၊ Smart City ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများကိုလည်း စံပြအဖြစ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် အခွင့်အလမ်းများ များစွာတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစခန်းသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၇-၅-၂၀၂၂)

- တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူလူထုသို့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များကို ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ဝယ်ယူစားသုံးနိုင်ရေး၊ တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နှင့်

တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်လည်းအားပေးဆောင်ရွက်ရန် လိုကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံသည့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပြီး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန်အကျိုးပြုနိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၄/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၃၁-၅-၂၀၂၂)

- ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ပညာသင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါကူးစက်မှုများကြောင့် ပြန်လည်ပိတ်ထားခဲ့ရမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါအချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ CDM ပြုလုပ်မှုများ၊ အကြမ်းဖက် PDF များက အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် အခက်အခဲများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော်လည်း ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ နောက်ဆုံးပတ်အတွင်း အတန်းတင်စာမေးပွဲများကို ကျင်းပပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊
- မိမိတို့အစိုးရအနေဖြင့် ရရှိသည့်ငွေအင်အားဖြင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ငွေများကို အတတ်နိုင်ဆုံးချွေတာသုံးစွဲရန် နှင့် မဖြစ်မနေ သုံးစွဲရမည်ဆိုပါက စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းဥပဒေနှင့်အညီ စနစ်တကျဖြင့် စိစစ်သုံးစွဲကြရန်လိုကြောင်း၊ နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုလိုအပ်ချက်အရ အချို့သော ပြည်ပ သွင်းကုန်တင်သွင်းခြင်းများကို ကန့်သတ်ခဲ့ရကြောင်း၊ စက်သုံးဆီ၊ စားဆီတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အခြေအနေအရ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းများ ရှိခဲ့သော်လည်း လုံးဝပြတ်လပ်ခြင်းများမရှိအောင် စီမံခဲ့ကြောင်း။
- အားကစားသမားများအနေဖြင့်လည်း စည်းကမ်းစနစ်တကျနေထိုင်ပြီး စားသောက် နေထိုင်မှုစနစ်တကျရှိရန်လိုကြောင်း၊ အားကစားသမားများအနေဖြင့် ကြံ့ခိုင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ များနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာဖွံ့ဖြိုးမှုများ အားနည်းသည်ကို တွေ့ရှိရ၊ ကိုယ်ခန္ဓာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် စားသောက်မှုအပိုင်းကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်များကို လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအလိုက် အားကစားပွဲများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးရှိစေရေး စနစ်တကျဖြင့် စီစဉ်ဆောင် ရွက်ရန်လိုကြောင်း။

အလုပ်သမားနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ (၁-၅-၂၀၂၂)

- နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ဦးတည်ချက်(၉)ရပ်အနက် စီးပွားရေးဦးတည် ချက်(၃)ရပ်တွင် တစ်ရပ်အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အားပေးကူညီပြီး နိုင်ငံတော်၏ ထုတ်ကုန်များစွာ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဆောင်ရွက်ဖော်ဆောင်ရေးဟူသည့် ဦးတည်ချက်အရ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်၍ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်သာမက အလုပ်သမား များ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေး၊ လုပ်ငန်းခွင်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် အစိုးရ၊ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမား သုံးပွင့်ဆိုင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး ကို အလေးထားဖော်ဆောင်ပေးလျက်ရှိကြောင်း။

- အသေးစားနှင့်အလတ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပိုမိုဝင်ရောက်လာစေပြီး နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်နှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရရှိနိုင်ရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အထောက်အပံ့များ ရရှိနိုင်ရန်တို့အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများပိုမိုကျယ်ပြန့်လာပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိကြောင်း။
- မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ လုံခြုံစိတ်ချစွာ ရွှေ့ပြောင်းသွား လာလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ထိရောက်စွာ ပေးနိုင်ရန် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့နှင့် နည်းပညာအလုပ်သင် သင်တန်းသားဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စာချွန်လွှာနှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စာချွန်လွှာများ လက်မှတ်ရေးထိုးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းကြောင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးကို အထောက်အကူပြုမည့်လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော အသက်(၁၈)နှစ်အောက် ကလေးများလည်း အလုပ်လုပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး အသက်(၁၈)နှစ်အောက် ကလေးများ အတွက် တားမြစ်ထားသည့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသော လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများနှင့် လုပ်ငန်းခွင်များစာရင်းအတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။

(၇)ကြိမ်မြောက် အရှေ့ဖျားစီးပွားရေးဖိုရမ် (The 7th Eastern Economic Forum – 2022)၏ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေး Plenary Session ၌ တက်ရောက်ပါဝင် ဆွေးနွေးစဉ် ပြောကြားသည့်စကား (၇-၉-၂၀၂၂)

- အာရှဒေသတွင်းနိုင်ငံများအကြား ကောင်းမွန်ခိုင်မာသော ဆက်ဆံရေးအား တည်ထောင် နိုင်ခြင်းဖြင့် မြောက်ပိုင်းမှ တောင်ပိုင်းသို့ဆက်သွယ်သော နိုင်ငံတကာသယ်ယူပို့ဆောင် ရေးလမ်းကြောင်းတစ်ခု (International North South Transport Corridor–INSTC) ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ရာ ထိုမှတစ်ဆင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ကုန်သွယ်မှု၊ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုတို့ ထွန်းကားလာမည်ဖြစ်ပြီး အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသ၏ ပထဝီနိုင်ငံရေးအရ တည်ငြိမ်မှုရှိရေးကိုလည်း ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းလာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံသည် ခေတ်အဆက်ဆက်ကပင် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံသည့်အပြင် ပိုလျှံသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များအား အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ များသို့ တင်ပို့ရောင်းချလျက်ရှိပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြေခံစားနပ် ရိက္ခာထုတ်လုပ်သည့် ပင်မနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည့် အစဉ်အလာကောင်းများ ကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း အခွင့်ကြုံခိုက် ပြောကြားလိုပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗဟိုကော်မတီ (၁/၂၀၂၂)အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၂၃-၉-၂၀၂၂)

- MSMEလုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂလိကကို ဗဟိုပြုသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရမည်

ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၊ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည့်နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍ၊ လူတစ်ဦးချင်း၏ အခန်းကဏ္ဍသည် တိုင်းပြည်တစ်ခု၏ အဓိကမောင်းနှင်အား ဖြစ်ကြောင်း။

- ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေမည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကြီးမားသည့်လုပ်ငန်းများနှင့် လတ်တလော ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမှုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အင်အားနည်းနေသေးသည့် လုပ်ငန်းများကို မဆုံးရှုံးစေရန် အစိုးရအနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့် နိုင်ငံတွင်မဆို စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရမှ အချို့သော အခန်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမှုများရှိကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံတွင်လည်း နိုင်ငံ၏အခြေအနေအရ လိုအပ်သည့်အခန်းကဏ္ဍများတွင် အစိုးရအနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေရဦးမည်ဖြစ် ကြောင်း။
- စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သည့်မူဝါဒမှာ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးကို အားပေးခြင်းနှင့် ကုန် ထုတ်လုပ်မှုကိုအားပေးခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်၏အားသည် ပြည်တွင်းမှာသာ ရှိကြောင်း၊ပြည်ပအားကိုအားကိုးခြင်းထက်ပြည်တွင်းအားဖြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်တွင်းအားဖြင့်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း အကျိုးရှိ ထိရောက်သည့်လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးကို ပြည်တွင်းစီးပွားရေးအားဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအားလုံးတွင်စက်မှုဇုန်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အချို့သောဒေသများတွင် စက်မှုဇုန်များအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုမရှိသေးကြောင်း၊မိမိတို့ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ စက်မှုဇုန်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ခရိုင်များတိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းထားရာ အဓိကကျသည့် ခရိုင်များတွင် စက်မှုဇုန်များ၊ စက်မှုရပ်ကွက်များဖော်ဆောင်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ပေး မည်ဆိုပါက အဆိုပါဒေသကို အခြေခံသည့် ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်မှုသည် များစွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ရောင်းကုန်ပစ္စည်းများ တိုးတက်များပြားလာမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသများအလိုက် MSME ကို အခြေခံသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်များလာပြီး မြို့ပြများနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုများ လျော့ပါးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး(၈/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၇-၉-၂၀၂၂)

- အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပါတီများဘက်မှ အဆိုပြုချက်များလည်း ရှိကြောင်း၊ အလားတူတပ်မတော်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေမှုများရှိကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နေခြင်းမှာ

နိုင်ငံရေးအရ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရရှိရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပြီး နောင်လာမည့် လွှတ်တော်သက်တမ်းတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည့် သဘောတူညီချက်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည့် သဘောတူညီချက်များကို ပေါင်းစပ်၍ လွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ပိုမိုလျင်မြန်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

- ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပထမအဆင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဒုတိယအဆင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများကို ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ(၂၀၀၈ ခုနှစ်) နှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA)ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ မရကြောင်း၊ ပြည်ပ ပယောဂများကြောင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဝိဝါဒကွဲပြားမှုများရှိကြောင်း၊ လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များ၏ တောင်းဆိုချက်များတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်ကြောင်း၊ အဆိုပါကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်၍ရသည်များရှိကြောင်း။
- နှစ်ဖက်ဖြစ်ချင်သည်နှင့် ဖြစ်သင့်သည်များကို ညှိနှိုင်း၍သဘောတူညီချက်ရရှိမည်ဆိုပါက ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်၍ရကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်ဆင်လိုသည်များကို လွှတ်တော်၌ မဲခွဲဆုံးဖြတ်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုအနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပေါ်တွင် လေးစားစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့်သိက္ခာကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လွှတ်တော်လမ်းကြောင်းမှသာ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အခြားလမ်းကြောင်းများမှ ဆောင်ရွက်၍မရကြောင်း၊ အားလုံးမှ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို တညီတညွတ်တည်းရှိခဲ့သည်ကို ပြသခဲ့သည့် ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို အခြေခံဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မိမိတို့အနေဖြင့် လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုကျင်းပနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ကြိုတင်သဘောတူညီချက်များရရှိ၍ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီးဖြစ်နိုင်သည်များကိုဆွေးနွေးလျက်ရှိကြောင်း။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းနေ့ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၇-၉-၂၀၂၂)

- ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ သဘောသဘာဝအရ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ပေါင်းစုံတွင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပါကြောင်း၊ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင်ရှိသည့် အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များနှင့် ကျေးလက်နေပြည်သူများကို အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိစေနိုင်သည့်အပြင် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့များ၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် အလှအပများကို ဖွင့်လှစ်ပြသနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကိုလည်း ရရှိစေမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေး စီမံခန့်ခွဲပေးနိုင်ရန်အတွက် တာဝန်သိပြီး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်အတွက် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ တာဝန်ရှိသူများ

အတူတကွပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- အားလုံးသိရှိကြသည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အရင်းအမြစ်များစွာ ပိုင်ဆိုင်ထားသည့်နိုင်ငံဖြစ်ပါကြောင်း၊ တောင်ပေါ်၊ မြေပြန့်၊ ကမ်းရိုးတန်း၊ မြစ်ဝှမ်း၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေများစသည့် မတူကွဲပြားထူးခြားလှပသည့် သဘာဝရှုခင်းများ၊ သမိုင်းဝင်ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အရောင်အသွေးစုံလင်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့များနှင့် လူနေမှုဘဝပုံစံများသည် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကိုဆွဲဆောင်နိုင်သည့် အရာများဖြစ်ကြပါကြောင်း။

မန္တလေးစက်မှုဇုန်အတွင်းရှိ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေး MSME လုပ်ငန်းရှင်များအား ရတနာပုံခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ MSME လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးစဉ်ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၉-၉-၂၀၂၂)

- တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရိက္ခာပေါများရေးကို အမျိုးသားရည်မှန်းချက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသူများအားလုံး အေးချမ်းလုံခြုံစွာဖြင့် လုပ်ကိုင်နေထိုင်ဆောင်ရွက်နေခြင်းသည် တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးဖြစ်ကြောင်း။
- တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရိက္ခာပေါများရေးအတွက် နိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများက ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါများရေးနှင့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးကောင်းမွန်စေရေး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုန်ကြမ်းများပေါများရေး၊ သွင်းအားစုများလုံလောက်စွာရရှိရေး၊ အရင်းအနှီးများရရှိရေးနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်များလုံလောက်စွာ ရရှိရန်လိုကြောင်း။

(၁၁)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံမသန်စွမ်းသူများ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ဆုရရှိခဲ့သောတပ်မတော်မှ အားကစားသမားများနှင့် ဆုရရှိအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည့်နည်းပြများ၊ နိုင်ငံတကာတပ်မတော်အားကစားပြိုင်ပွဲ (International Army Games-2022)နှင့် နိုင်ငံတကာဗိုလ်လောင်းများ အားကစားပြိုင်ပွဲ (3rd World Cated Games- 2022) တို့တွင် ဆုရရှိခဲ့ကြသူများအား ဂုဏ်ပြုဆုများ ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်းအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၉-၉-၂၀၂၂)

- တပ်မတော်၏အဓိကတာဝန်သည် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကာကွယ်ရေးဆိုရာတွင် နိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ ပြည်တွင်းပြည်ပရန်စွယ်မှန်သမျှကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးတို့အပြင် နိုင်ငံတော်နှင့် တပ်မတော်၏ဂုဏ်ကိုလည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့တပ်မတော်သားများအနေဖြင့် အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး အောင်မြင်မှုကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- အားကစားဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု၊ ဖွဲ့လုံ့လ ဝီရိယကြီးမားမှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြောင်း၊ အားကစားပြိုင်ပွဲများကို ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် တပ်မတော်သားများအနေဖြင့် တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ကို

အရင်းခံသည့် အားကစားစိတ်ဓာတ်နှင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်ရှိမှလည်း တိုင်းပြည်ကိုကာကွယ်လိုစိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ် တိုင်းပြည်ကာကွယ်လိုစိတ်အပေါ် အရင်းခံ၍ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး အောင်မြင်မှုရရှိအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့မှုအပေါ် အသိအမှတ်ပြု ဂုဏ်ယူကြောင်း။

(၂၆) မိုင် ဘက်စုံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဇုန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုအား သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁-၁၀-၂၀၂၂)

- (၂၆)မိုင်ဘက်စုံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဇုန်၏ မူလအဓိကရည်ရွယ်ချက်သည် ပြည်တွင်းရော်ဘာလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးဖြစ်သည့်အတွက် ရော်ဘာထုတ်ကုန်စက်ရုံများ၏ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီစေရေးရည်မှန်းချက်ထား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ဇုန်အတွင်း ရော်ဘာစိုက်ပျိုးရန် သတ်မှတ်ပေးထားသည့်မြေနေရာများ၌ ရော်ဘာကိုသာ အတတ်နိုင်ဆုံးစိုက်ပျိုးရေး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဇုန်မှ ထွက်ရှိသည့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်အပေါ်မူတည်၍ ပြည်သူများ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားကြရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် (UMFCCI)နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME) လုပ်ငန်းရှင်များအား ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဇေယျာသီရိဗိမာန် ဧည့်ခန်းမဆောင်၌ တွေ့ဆုံ၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးပြောကြားသည့် အမှာစကား (၃-၁၀-၂၀၂၂)

- ဆီထွက်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြေ၊ ရေနှင့် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များရှိပြီးဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ်အလုပ်လုပ်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဆီထွက်ကုန်များအနက် မြေပဲသီးနှံတစ်ခုသာလျှင် အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်ပြီး အခြားဆီထွက်သီးနှံများမှာ ပန်းတိုင်အထွက်နှုန်းရည်မှန်းချက် မပြည့်မီသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဆီထွက်သီးနှံများအား ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက် အထွက်နှုန်းပြည့်မီအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ပြည်တွင်းဆီထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်တွင်းဆီလိုအပ်ချက် ပြည့်မီဖူလုံစေရေးအတွက် လိုအပ်သည်များကို နိုင်ငံတော်မှ ဖြည့်ဆည်းပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ဆီစားသုံးမှုများပြားခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းဆီထုတ်လုပ်မှု နည်းပါးခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးဆီလိုအပ်ချက် များပြားနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စက်သုံးဆီများ လျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးအများပြည်သူသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရာတွင်လောင်စာနှင့်ဓာတ်ငွေ့များအသုံးပြုခြင်းထက်နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံးနှင့် လေစွမ်းအင်သုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာ့ဆန်စပါးညီလာခံ-၂၀၂၂ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၆-၁၀-၂၀၂၂)

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် စပါးမျိုး(၉၀)ကျော် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိရာတွင် ပြည်တွင်းဈေးကွက်အကြိုက် စပါးမျိုး (၅၀)ခန့်နှင့် ပြည်ပဈေးကွက်အကြိုက် စပါးမျိုး(၂၀)ကျော်ရှိ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများအနေဖြင့် စပါးမျိုးမြောက်များစွာစိုက်ပျိုးနေမည့်အစား ရေလိုအပ်ချက်နည်းပြီး ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုဒဏ်၊ ပိုးမွှားဒဏ်ခံနိုင်သည့်ဒေသ၊ ရေမြေရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသော ဈေးကွက်ဝင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စပါးမျိုးများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်ပြီး ပြည်တွင်းဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတွင် မျိုးသန့်စိုက်ပျိုးသည့်ဓလေ့မှ . အရည်အသွေးကောင်းသည့် မျိုးစေ့များဝယ်ယူသုံးစွဲစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခြေအနေရောက်ရှိနိုင်ရန်ကိုလည်း ကြိုးပမ်းကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တစ်ချိန်က ဆန်အများဆုံးတင်ပို့သည့် နိုင်ငံအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရသော နိုင်ငံဖြစ်သည့်အတွက် ယခင်အခြေအနေကို ပြန်လည် ရောက်ရှိအောင် စိုက်ပျိုးသူလယ်သမားကြီးများ၊ သိုလှောင်ကြိတ်ခွဲသူများ၊ ကုန်သည်ကြီးများ၊ ပြည်ပတင်ပို့သည့်ကုမ္ပဏီများ၊ တစ်ဆင့်ခံရောင်းဝယ်သူများ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအသင်းချုပ်နှင့် ဆန်စပါးနယ်ပယ်မှ အသင်းအဖွဲ့များက သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် တက်ညီလက်ညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်သွားကြမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၇/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၇-၁၀-၂၀၂၂)

- ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လူသားအရင်းအမြစ်လိုအပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ အခြေခံပညာပြီးမြောက်မှု မရှိသေးသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသူများကိုလည်း အလယ်တန်းပညာ၊ အထက်တန်းပညာအလိုက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းပြီးဆုံးသူများကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် စက်မှုပညာရပ်များကို ဆက်လက်သင်ကြားနိုင်အောင် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်း။
- MSMEနှင့်ပတ်သက်လို့ ကိန်းဂဏန်းတွေ ဖွဲ့စည်းမှုတွေ ပြန်လည်လုပ်ဖို့လိုသလို တစ်ဖက်ကလည်း တကယ်အဓိကကျတဲ့ ခရိုင်တွေ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတွေမှာ MSME တွေ ပီပီပြင်ပြင်နှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်ဖို့လိုကြောင်း။
- ရုံးလုပ်ငန်းနှင့် အချိန်ကုန်နေလို့မရဘူး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွေ ကျွန်တော်တို့သွားရမယ်။ အဓိကကျတဲ့ ခရိုင်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း၊ မြို့ကြီးတွေကတော့ အားလုံးက MSME တွေရှိရမယ်။ ခရိုင်အဆင့်တွေမှာလည်း အဓိကထုတ်ကုန် ပစ္စည်းရှိတဲ့ ခရိုင်တွေမှာ One Region One Product တွေ လုပ်ရမယ်။ ဒေသအလိုက် ခရိုင်ပေါင်း(၁၂၀)ကျော်ရှိတယ်။

ပစ္စည်းပေါင်း အမျိုးပေါင်း (၁၂၀)ကျော်လောက်က ကောင်းနေရမယ်။ One Region One Product ဒီလိုမျိုးတွေနဲ့ နိုင်ငံမှာ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းထုတ်မယ်ဆို ဒါတွေလည်း တစ်ဖက်ကလည်း ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွေ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ အဲဒါတွေနဲ့လည်း တစ်ချိန်ကြရင် Tourist Attraction လည်းဖြစ်ကြောင်း။

တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် NCA ချုပ်ဆိုခြင်း (၇) နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း (၁၅-၁၀-၂၀၂၂)

- နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစိုးရအနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဆောင်ရွက်ရာမှာ လက်တွေ့ကျတဲ့ ဖြစ်နိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်တွေကို ဦးစား ပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ တပ်မတော်အနေနဲ့ (၂၀၁၈)ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၁) ရက်နေ့ကစပြီး ယခုနှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးနှင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် ထုတ်ပြန်ချက်ပေါင်း (၂၁)ကြိမ်ထုတ်ပြန်ပြီး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲပေးခဲ့ပါ ကြောင်း၊ ယနေ့ တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေရချိန်မှာ ငြိမ်းချမ်း ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေ လက်တွေ့ကျကျ တိုးတက်လာနိုင်စေရေး၊ နိုင်ငံတော်နှင့် တပ်မတော်အကြီးအကဲကိုယ်တိုင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ ပြုလုပ်နေကြောင်း။
- ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရအနေနဲ့စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်မှု ဗဟိုကော်မတီ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ညှိနှိုင်းရေးကော်မတီဆိုပြီး ကော်မတီ (၃)ရပ်ဖွဲ့စည်းပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း။

ပြင်ဦးလွင်တပ်နယ်ရှိ တက္ကသိုလ်များနှင့် လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများ၏ လေ့ကျင့်ရေး ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၆-၁၀-၂၀၂၂)

- တပ်မတော်တွင် ခေါင်းဆောင်မှုပညာရပ်သည် အလွန်အရေးကြီးပြီး အမိန့်နာခံတတ်မှု၊ စစ်စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှုတို့ပြည့်စုံသည့် နောက်လိုက်ကောင်းဖြစ်ခဲ့မှသာလျှင် ခေါင်းဆောင် အဖြစ်သို့ရောက်ရှိချိန်၌လည်း ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည့် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- စွမ်းရည်ရှိသည့်တပ်မတော်ဖြစ်စေရေးလေ့ကျင့်ပေးနေမှုများသည်သင်တန်းကျောင်းများ အလိုက် အခြေခံအားဖြင့် တူညီမှုရှိကြောင်း၊ အခြေခံစစ်ပညာမှအစပြု၍ အဆင့်အလိုက် လျော်ညီစွာတတ်မြောက်ရမည့် အတတ်ပညာ၊ အသိပညာများရရှိရေး သင်ကြားပေး လျက်ရှိကြောင်း။

အရှေ့တောင်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ် မော်လမြိုင်တပ်နယ်မှ အရာရှိစစ်သည်မိသားစုများအား တွေ့ဆုံပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၆-၁၀-၂၀၂၂)

- မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ အာရုံစိုက်၍ ခွန်အားစိုက်ထုတ်မည်ဆိုပါက အောင်မြင်မှုကို ရရှိမည်ဖြစ်သဖြင့် အားပြည့်အင်ပြည့်ဖြင့် အားထည့်ဆောင်ရွက်တတ် သည့် အလေ့အကျင့်ကို မွေးမြူဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း။
- ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် စိတ်ဓာတ်၊ စည်းကမ်းကောင်းမွန်ရမည်ဖြစ်ပြီး

စိတ်ဓာတ်၊ စည်းကမ်းနှင့် အားထည့်ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အကျင့်တို့ကို ပေါင်းစပ်လိုက်ပါက စုစည်းညီညွတ်သည့်အားကို ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းများအောင်မြင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စုစည်းသည့်အင်အားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါက အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် တပ်တွင်းစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၂၃)ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီး ပြိုင်ပွဲ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာပေးအပ်ပွဲနှင့် ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၈-၁၀-၂၀၂၂)

- နှစ်စဉ်ကျင်းပခဲ့ရာမှ မကျင်းပခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည့် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီး ပြိုင်ပွဲကြီးကို အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေး၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များနှင့် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု စရိုက်လက္ခဏာများ ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်း ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်များ နိုးကြားတက်ကြွစေပြီး ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရာတွင် ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍမှ အထောက်အကူ ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- ရှည်လျားသည့် သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက် အစွန့်ရှည်တည်တံ့ခဲ့သည့် မိမိတို့၏ အနုသုခုမပညာရပ်များကို "မဟာ"ဟူသည့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် မဟာဂီတဟု ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် တန်ဖိုးထားခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ထိုသို့တန်ဖိုးထားခဲ့ကြသည့် စာသားတေးသွားများကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ဝိဝါဒကွဲပြားမှုမရှိစေရန် "နိုင်ငံတော်မူ" အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် ပညာရှင်ကြီးများပါဝင်သည့် အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု လေ့လာသိရှိရပါကြောင်း။
- "စိတ်ပျို့ရင် ကိုယ်နုတယ်" ဟူသည့် ဆိုစကားရှိသကဲ့သို့ မိမိတို့နှစ်သက်မြတ်နိုးသည့် အနုပညာအလုပ်များနှင့် ထိတွေ့နေရလျှင် မိမိတို့သိရှိတတ်မြောက်ထားသည့် ပညာများ ဖြန့်ဝေနေရလျှင် အသက်ရှည်ဆေးတစ်ခုသဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု နားလည်ထားမိကြသည့်အတွက် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးစဉ်းစားပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်၍ ယခုပြိုင်ပွဲကြီးကို ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွင်းရှိ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME)လုပ်ငန်းရှင်များအားတွေ့ဆုံ၍ ဒေသတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၂-၁၀-၂၀၂၂)

- မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတပစ္စည်းများကို ထုတ်ကုန်များအဖြစ် ထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ကျေးလက်နေပြည်သူ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အခြေခံပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ။
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအတွက် အခြေခံအကျဆုံး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အလေးထားအားပေးဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

- အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME)လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ရင်းနှီးမတည်ငွေများကို သက်သာသောအတိုးနှုန်းများဖြင့် ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရေး စီမံလျက်ရှိကြောင်း၊ ပျဉ်းမနားဒေသသည် ဝါးများပေါများသည့် ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဝါးထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ သို့သော် ယခု နောက်ပိုင်းတွင် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းကြောင့် ဝါးတောများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်းကြရန်လိုအပ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၈/၂၀၂၂)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁-၁၁-၂၀၂၂)

- ဒေသတွင်းမှထွက်ရှိသည့်ကုန်ကြမ်းဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် MSME လုပ်ငန်းသည် ပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှထွက်ရှိသည့် ကုန်ကြမ်းများစွာရှိကြောင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျလှောင်မွေးသည့်စနစ်ဖြင့် မွေးမြူမည်ဆိုပါက ပိုမိုအောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် တိရစ္ဆာန်အစာများကိုထုတ်လုပ်၍ရကြောင်း၊တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအလိုက်စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို စံပြအဖြစ် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းအောင် ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း။

၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆုနှင့် စာပေဗိမာန်စာမူဆု ဆုနှင်းသဘင်အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၂၃-၁၁-၂၀၂၂)

- စာပေသည် “ခေတ်ရဲ့ကြေးမုံ”ဟု ပညာရှိများက ကမ္ဗည်းတပ်ကြကြောင်း၊ မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် နန်းသုံးတော်ဝင်စာပေများအပြင် ကျေးလက်ပြည်သူအလွှာစုံအထိ ပြည်သူ့အကျိုးပြုစာပေများသည် ခေတ်အဆက်ဆက်၏ ကြေးမုံပြင်တွင် အထင်အရှား ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း၊
- မြန်မာစာပေလောက ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်းကြရာတွင် စာပေကို ပြုစုရေးသားကြသည့် စာဆိုတော်ကြီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးပါသကဲ့သို့ စာပေပညာရှင်ကြီးများကို အားပေးချီးမြှောက်ပေးသည့် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ စေတနာရှင်လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စေတနာသည်လည်း တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ ပါဝင်လျက်ရှိကြောင်း။
- ယနေ့အခမ်းအနားတွင် အမျိုးသားစာပေဆုအတွက် ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း ပထမအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည့် စာအုပ်ပေါင်း (၄၆၆)အုပ်ထဲမှ ဘာသာရပ် (၁၉)ခုအနက် ဘာသာရပ် (၉)ခု၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုတွင် ပြိုင်ပွဲဝင်စာမူ (၂၆၂)စောင်အနက် ဘာသာရပ် (၁၄)ခုထဲမှ ဆုချီးမြှင့်ရန်ထိုက်တန်သည့် စာမူပေါင်း (၂၈)ခုကို ဆုများချီးမြှင့်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ဆုရရှိသူများထဲတွင် နိုင်ငံသိစာရေးဆရာကြီးများ၊ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ ဆရာဝန်

များ၊ တပ်မတော်အရာရှိများ၊ အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ကြသကဲ့သို့ ဝါသနာကို အရင်းတည်ပြီး မွေ့လျော်ရာစာပေနယ်ကို တိုးဝင်ရန် ကြိုးပမ်းလာကြသည့် စာပေဝါသနာရှင်များ ဆုဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျေနပ်အားရ ဖြစ်မိပါကြောင်း။

- ပြည်သူများကို အသိပညာဗဟုသုတနှင့် စိတ်ဓာတ်မြင့်မားရေးကို စာပေအနုပညာရှင်ကြီးများအားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံကြီးသည် အေးချမ်းသာယာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်မှာ မလွဲကေန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု တိုက်တွန်းမှာကြားလိုပါကြောင်း။

(၂၁)ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များညီလာခံနှင့် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာနှီးနှောဖလှယ်ပွဲသို့ Video Message ဖြင့် ပေးပို့ပြောကြားသည့် ဂုဏ်ပြုအမှာစကား (၈-၁၂-၂၀၂၂)

- သိမ်မွေ့နက်နဲတဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်များ၊ ကုထုံးများ၊ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ဆေးကျမ်းများနှင့် အာနိသင်ထက်မြက်တဲ့ ဆေးဝါးများရဲ့ အနှစ်သာရ အဆီအနှစ်တွေကို စုစည်းပြီး အမျိုးသားအမွေအနှစ်ဆေးပညာရပ် တစ်ရပ်အဖြစ် ဖြစ်ထွန်းရပ်တည်နေစေဖို့ စုပေါင်းစွမ်းအားနဲ့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြဖို့ကို ထပ်လောင်းမှာကြားလိုကြောင်း။
- နိုင်ငံရဲ့ ရိုးရာအမွေအနှစ်ဖြစ်တဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ကို အရိုးပေါ်အရွက်မဖုံးစေဘဲ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်အနေနဲ့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သွားဖို့လည်း လိုအပ်ကြောင်း။
- အခုနှစ်ညီလာခံမှာ တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအနေနဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးလောက ဘက်စုံအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးနဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာ အရည်အသွေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပိုမိုရရှိစေရန်၊ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးဆရာတို့ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ကျင့်ဝတ်ဂုဏ်သိက္ခာ ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်၊ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာနဲ့ တိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာတွေ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊ ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ဆက်စပ်နှီးနွှယ်ပညာရှင်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဆိုတဲ့ မှန်ကန်ကောင်းမွန်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များကို အခြေခံပြီးဆွေးနွေး၊ တိုင်ပင်နှီးနှောဖလှယ်ကြမှာဖြစ်လို့ အကျိုးရှိမယ့်ရလဒ်ကောင်းတွေ ထွက်ပေါ်လာမည်ဟု ယုံကြည်မိပါကြောင်း။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား(၉-၁၂-၂၀၂၂)

- အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး၏ အနှစ်သာရသည် အများပြည်သူ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် အဂတိကင်းစင်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်စေရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြည်သူများအကြား ပေါင်းကူးတံတားများသဖွယ် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံပြီး ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ပေးရသူများလည်းဖြစ်ကြောင်း။
- ကောင်းမွန်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးကိုပုံဖော်ရာတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး

လုပ်ငန်းစဉ်များသည် အရေးပါသကဲ့သို့ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ၏ စည်းကမ်းလိုက်နာမှု၊ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်မှုနှင့် ကျင့်ဝတ်စောင့်ထိန်းမှုများမှ လမ်းချော်လွဲမှားသွားစေသည့် အဓိကအချက်မှာ အဂတိလိုက်စားမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း။

- ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ ကျင့်ဝတ်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြမည်ဆိုပါက ပြည်သူများ၏ ယုံကြည်မှုကိုရရှိပြီး ကောင်းမွန်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေကာ နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၇၄)နှစ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၁၀-၁၂-၂၀၂၂)

- လူ့အခွင့်အရေးကို လက်ခံရယူကျင့်သုံးကြရာတွင်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် တရားမျှတသည့် လိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများ၊ အများပြည်သူအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းရေးတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များအတိုင်းသာ ကျင့်သုံးရမည်ဟုလည်း ယင်းကြေညာစာတမ်း၌ အထင်အရှားဖော်ပြပါရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း။
- ထို့ကြောင့် လူ့အခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးကြရာတွင် မိမိတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများကို ရယူသကဲ့သို့ သူတစ်ပါး၏ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးကိုလည်း လေးစားတန်ဖိုးထားပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်များ၊ ကျင့်ဝတ်များကိုလည်း လျစ်လျူမရှုကြရန် မပျက်မကွက်ကြရန်လိုအပ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများ အခြေခံအခွင့်အရေးများကို ခံစားရရှိပြီး လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားတိုးတက်လာစေရေးအတွက် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိရေးသည် အဓိကကျပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများ တန်းတူညီမျှရေးနှင့် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ကြိုးပမ်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာတွင် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို ဖိတ်ခေါ်တွေ့ဆုံပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုများကို အလေးပေးဆောင်ရွက်နေသည်ကို အားလုံးအသိပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- (၇၄)နှစ်မြောက်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးနေ့မှစပြီး လာမည့်နှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးနေ့အထိ တစ်နှစ်တာကာလပတ်လုံးကို လူသားအားလုံးအတွက် အရေးပါသည့် အမွေအနှစ်ဖြစ်သော ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို အလေးပေး ထင်ဟပ်ဖော်ညွှန်းဂုဏ်ပြုသည့် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်များဖြင့် လေးစားလိုက်နာဆောင်ရွက်သွားကြရန် တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်း။

တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအမှတ်စဉ်(၂၃)သင်တန်းဆင်းဂုဏ်ပြု စစ်ရေးပြအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း (၂၁-၁၂-၂၀၂၂)

- သစ္စာဆိုသည့်စကား၏အဓိပ္ပာယ်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးလုံးဖြင့် မှန်ကန်စွာ

စောင့်ရှောက်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး သစ္စာတရားတည်ကြည်ခြင်းသည် အကျိုးရလဒ်ဖြင့် ပြည့်ဝနေမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ သစ္စာတရားပျက်ယွင်းခြင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းများနှင့်သာ ပြည့်နှက်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

- အဆိုပါအချက်များကို သင်ခန်းစာယူပြီး မိမိအဖွဲ့အစည်းနှင့် မိမိအလုပ်အပေါ် ကတိသစ္စာမြဲကြရန်၊ မိမိတို့စောင့်ထိန်းရမည့် ဆေးပညာကျင့်ဝတ်များကို ခါးဝတ်ပုဆိုးသဖွယ်မြဲကြရန် အလေးအနက်ထားမှာကြားလိုကြောင်း။
- မိမိတို့တပ်မတော်သည် ခေတ်အဆက်ဆက် ပြည်သူနှင့်ပတ်သက်လာပါက "ပြည်သူသာအမိ၊ ပြည်သူသာအဖ"ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို ဦးထိပ်ထားဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ "တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်" ဟူသည့်ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း မဖောက်မပြန် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ကြောင်း။

၂၀၂၃ ခုနှစ် (၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတုလွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၁-၁-၂၀၂၃)

- မိမိတို့နိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်ရေးပြန်လည်ရရှိရန်အတွက် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော် မိမိတို့ မိဘဘိုးဘွားများ၏ အသက်၊ သွေး၊ ချွေး မြောက်မြားစွာစတေးပြီး အလွန်တရာ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ရသည့်အတွက် အလွယ်တကူရရှိခြင်းမဟုတ်သည်ကို မမေ့အပ်ပါကြောင်း၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ဖွဲ၊ လုံ့လ၊ သတ္တိအပြည့်နှင့် စွန့်လွှတ်စွန့်စားပြီး ညီညီညွတ်ညွတ်ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို အရယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့်နိုင်ငံဖြစ်စေရန် ဘက်စုံ၊ ထောင့်စုံမှ တည်ဆောက်သည့်နေရာတွင် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတာဝန်များကို အများထက်ထူးကဲသာလွန်စွာ ကြိုးစားထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်သည့် အစဉ်အလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း။
- ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ထိုက်သူကို ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခြင်းသည် မင်္ဂလာတရားတော်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့၏ဘဝတစ်သက်တာအတွင်း တိုင်းပြည်အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို ယခုကဲ့သို့မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခြင်းခံရသကဲ့သို့ ဆက်လက်ပြီးအနာဂတ်ကာလတွင်လည်း နိုင်ငံတော်ကြီးရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ အေးချမ်းသာယာရေး၊ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မိမိတို့၏ သားစဉ်မြေးဆက်များကိုပါ ယခုကဲ့သို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်စေရန် စံနာမူနာကောင်းများ ပြကြပါဟု တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်း။

၂၀၂၃ ခုနှစ် (၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတုလွတ်လပ်ရေးနေ့ ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း(၄-၁-၂၀၂၃)

- လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ကာလကတည်းက ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူကြီး ၅ ချက်

ကို နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒရဲ့အခြေခံအုတ်မြစ်အဖြစ် အစဉ်တစိုက် အသုံးပြုလာခဲ့ပါကြောင်း။

- ကျွန်တော်တို့အစိုးရအနေနဲ့ "ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံနယ်မြေကို အသုံးပြုပြီး အိမ်နီးချင်း မိတ်ဆွေနိုင်ငံတွေအပေါ် ဆန့်ကျင်မယ့်မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကိုမှ လက်ခံသွားမည် မဟုတ်"ဆိုတဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ အတူဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကို အလေးထားတဲ့မူဝါဒကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးလျက်ရှိပါကြောင်း။
- လွတ်လပ်ရေးရပြီးကတည်းက ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခနဲ့ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့အကျိုးကို ရှေးရှုငဲ့ကွက်ပြီး သက်ဆိုင်သူအားလုံးက ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများချုပ်ငြိမ်းရေးကို (၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတုလွတ်လပ်ရေးနေ့ကစပြီး အားသွန်ခွန်စိုက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နောင်မျိုးဆက်သစ်များကို ငြိမ်းချမ်းရေးအမွေပေးခဲ့ကြပါစို့လို့ တိုက်တွန်းပြောကြားလိုကြောင်း။

နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသနှင့် တိုင်းဥက္ကဋ္ဌများအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၆-၁-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက်ကတည်းက ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို လမ်းခင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီစနစ်စတင်လျှောက်လှမ်းချိန်၌လည်း ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့ရာ အစိုးရပထမသက်တမ်းငါးနှစ်အတွင်း နိုင်ငံ၏ GDP တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၈ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း။
- မိမိတို့အနေဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ် ပထမ ၆ လတာကာလအတွင်း အပေါင်း ၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးမှာ ၈ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ပြန်လည်တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် မဲမသမာမှုများကို သင်ခန်းစာယူပြီး မဲစာရင်းများမှန်ကန်မှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မဲစာရင်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူရရှိခဲ့သည့် သန်းခေါင်စာရင်းအပေါ်တွင်မူတည်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် စာရင်းဇယားတိကျမှုရှိကြောင်း၊ လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း စာရင်းဇယားမှန်ကန်စေရေးသည် အဓိကဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စာရင်းဇယားများမှန်ကန်မှုရှိစေရေး ယခုအချိန်ကတည်းကပင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လိုအပ်ပါက ပြည်လုံးကျွတ်သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူ၍ စာရင်းဇယားများတိကျမှန်ကန်မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဟုမ္မလင်းခရိုင်အတွင်းရှိ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြို့မိ၊ မြို့ဖများ၊ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME)လုပ်ငန်းရှင်များအား ဟုမ္မလင်းမြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာများကို ဆွေးနွေးပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၅-၁-၂၀၂၃)

- ဟုမ္မလင်းဒေသသည် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်အခြေအနေများစွာကို ပိုင်ဆိုင်ထားရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသတွင်းဖြစ်ထွန်းသည့် လက်ဖက်၊ ရော်ဘာ စိုက်ပျိုးခြင်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း၊ ရွှေအပါအဝင် သဘာဝမှ ပေးအပ်ထားသည့် သယံဇာတအရင်းအမြစ်များစွာကြွယ်ဝသည့် ဒေသတစ်ခုတစ်ခုလည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကလိုအပ်သည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအားရရှိရေးကို လည်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အားပေး ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် နိုင်ငံ့စီးပွားရေးသည်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့အနေဖြင့် MSME လုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်နေခြင်းမှာ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးမြင့်တင်ရန်၊ ပြည်ပသွင်းကုန်များ အစားထိုးနိုင်ရန်နှင့် ပြည်ပသို့ ပြည်တွင်း ထုတ်ကုန်များတင်ပို့နိုင်ရန် စသည့်ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- မိမိတို့နိုင်ငံ၏ လူဦးရေ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် အလယ်တန်းပညာအရည်အချင်းအောက်၌ သာရှိကြောင်း၊ ၂၅ နှစ်အထက်လူဦးရေ ၈ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စာလုံးဝတတ်မြောက်ခြင်း မရှိသည်ကို စာရင်းဇယားအချက်အလက်များအရ တွေ့ရှိရကြောင်း။
- ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးငယ်များအားလုံး ကျောင်းတက်ရောက်ရန်နှင့် ပညာသင်ကြား နိုင်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများအားလုံး ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး၊ ကျောင်းများ၊ ကောလိပ်များ၊ တက္ကသိုလ်များကို ဖွင့်လှစ်ပေးပြီး ဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းတက်ရောက်ရန် အားပေးဆောင်ရွက်ကြစေလိုပြီး ပညာရေးကို အားပေးဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း၊ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက်သည် တစ်ဦးချင်း၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဖြစ်သဖြင့် အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် ပညာရေးကို အားပေးဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း။

(၈)ကြိမ်မြောက် မြန်မာ-ထိုင်း တပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြား အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး 8th High Level Committee Meeting တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား(၂၀-၁-၂၀၂၃)

- မိမိတို့နှစ်နိုင်ငံသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်သည်နှင့်အညီ ခိုင်မာပြီး ချစ်ခင်ရင်းနှီးသည့် ဆက်ဆံရေးကို ရှေးယခင်ကတည်းကပင် တည်ဆောက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု ပြုလုပ်သည့် မြန်မာ-ထိုင်း တပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြား အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးမှ နှစ်နိုင်ငံတပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြားယုံကြည်မှု၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှု နှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုတို့ကို ပိုမိုတိုးတက်အားကောင်းလာစေရန် တည်ဆောက်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း။
- ယခုကဲ့သို့ မြန်မာ-ထိုင်း တပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြား အဆင့်မြင့်အရာရှိများ အစည်း အဝေးကျင်းပနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့်

လမ်းကြောင်းနှင့် နည်းလမ်းများကို ချမှတ်နိုင်မည့်အပြင် နယ်စပ်ဒေသရှိ တပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့်လည်း ချမှတ်ထားသည့် လမ်းကြောင်းများအတိုင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

- နယ်စပ်ဒေသတစ်လျှောက်ရှိ နှစ်နိုင်ငံပြည်သူများအတွက် အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် လုံခြုံမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို တည်ဆောက်သွားနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း။

ရခိုင်ပြည်နယ် သံတွဲမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များအား သံတွဲမြို့ရှိ Pristine Mermaid Resort ဧည့်ခန်းမဆောင်၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၀-၁-၂၀၂၃)

- ငပလီလေဆိပ်အား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်အဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်မည်ဆိုပါက ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူပြုနိုင်သဖြင့် လေဆိပ်အား အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်ရေး နိုင်ငံတော်မှ စီမံဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့၏ရှိပြီးသားဖြစ်သည့် အားသာချက်များကို အသုံးချပြီး ခရီးသွားဧည့်သည်တို့၏ သဘောသဘာဝကိုသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကာ ဒေသတွင်းသို့ ခရီးသွားများပိုမိုဝင်ရောက်စေရေး လုပ်ဆောင်ကြရန်လိုကြောင်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေး MSME လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ပြီး နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် MSME လုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- ဒေသတွင်းရှိ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်သည့် အဆောက်အဦများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦများအားလုံး သန့်ရှင်းသာယာလှပစေရေး၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လမ်းများအားလုံး သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိစေရေး၊ အမြင်တင့်တယ်မှုရှိစေရေး၊ ဒေသအလိုက်တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဒေသခံများက ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း။
- အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် သာယာလှပရေးတို့အတွက် စည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာများကို ဥပဒေနှင့်အညီ တိကျစွာ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ဒေသနှင့်တိုင်းပြည်၏ ရေရှည်အကျိုးကိုကြည့်၍ မိမိ၏ တာဝန်များကို ကျေပွန်အောင် တိတိကျကျဖြင့် အမုန်းခံ ဆောင်ရွက်သွားကြရန် လိုကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစည်းအဝေး (၁/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၃-၁-၂၀၂၃)

- မိမိတို့နိုင်ငံ၌ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ဗဟိုဦးစီးစနစ်၊ တစ်ပါတီစနစ်ဖြင့် သွားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ပါတီစုံဒီမို

ကရေစီစနစ် အမြန်ဖြစ်ထွန်းနိုင်ရေး နိုင်ငံရေးပါတီများဖွဲ့စည်းခွင့်ကို လျှော့ပေါ့ပေး သကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအစိုးရလက်ထက်တွင်လည်း နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံး ဒီမိုကရေစီအတွေ့အကြုံကို ပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် ပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ လျှော့ပေါ့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း။

- ပါတီများအားလုံး ယခုထက်ပိုမို၍ ကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာ၊ စည်းစနစ်ကျစွာနှင့် ထုထည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းများကို ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းရန်လိုကြောင်း၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေကို အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် သုံးသပ်ဆွေးနွေး အကြံပြုကြစေလိုကြောင်း။
- ယနေ့အစည်းအဝေးသည် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရန် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် မည်သို့သောအခြေအနေရှိသည်ဖြစ်စေ၊ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရေး လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ပြည်သူများအားလုံး အကြားအလပ်မရှိ မဲပေးနိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ ဆွေးနွေးပြီးသည့် EAOအဖွဲ့များနှင့်လည်း ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ခိုင်မာစေရေး၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုစနစ်တည်ဆောက်ရေးကို မူအားဖြင့် သဘောတူညီမှုရရှိပြီးဖြစ်၍ နိုင်ငံအဝန်းအကြားအလပ်မရှိ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရေး ပြည်သူအားလုံးခြိမ်းခြောက်မှု အကျပ်ကိုင်မှုမရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်မဲပေးနိုင်ရေး ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၁/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၇-၁-၂၀၂၃)

- မိမိတို့အတွက် အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခင်အစိုးရအဆက်ဆက်ကတည်းက ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အချို့စီမံကိန်းများ ဖျက်သိမ်းခံခဲ့ရကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများ လုံလောက်စွာ ထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ရေး ရည်မှန်းချက်ထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လုံလောက်စွာရရှိမှသာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၊ အများသုံးသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက စက်သုံးဆီသုံးစွဲမှုကို များစွာလျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေသုံးစွဲမှုများ လျော့ကျသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

၂၀၂၃ ခုနှစ်(၇၅) နှစ်မြောက် စိန်ရတုလွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ (၄-၁-၂၀၂၃)

- လူသားများအသက်ရှင်နေထိုင်လှုပ်ရှားသွားလာရန် လိုအပ်သောစွမ်းအင် (energy) ကို အစားအသောက်များက ရရှိခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှုရှိရေး (Food Security)သည် သက်ရှိလူသားများအားလုံးအတွက် အခြေခံအကျဆုံးနှင့် အဓိကအကျဆုံး လိုအပ်ချက်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အစားအသောက်များကို သင့်တင့်သောဈေးနှုန်းဖြင့် လွယ်ကူလုံလောက်စွာ ဝယ်ယူနိုင်မည်ဆိုပါက အဆိုပါနိုင်ငံကို စားနပ်ရိက္ခာပြည့်စုံကုံလုံသော နိုင်ငံအဖြစ် မှတ်ယူနိုင်မည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်း (KG+9)(အခြေခံပညာ အလယ်တန်းအဆင့်) ပြီးဆုံးသည်အထိ ပညာသင်ကြားနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် ကျေးလက်ပြည်သူများဖြစ်သောကြောင့် လူမှုစီးပွားဘဝမြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် လာမည့် ပညာသင်နှစ်မှစ၍ ခရိုင် ၅၀ ခုတွင် အထက်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းစီကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် စက်မှုနည်းပညာပညာရပ်များကို တွဲဖက်သင်ကြားပေးမည်ဖြစ်သည့်အပြင် MSME စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထောက်အကူရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များသင်ကြားပေးသောကျောင်းများကိုလည်း တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးအတွက်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်(NCA)သဘောတူညီချက်များအရ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများကိုလည်း ဖော်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း။
- ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး လိုလားတောင့်တလျက်ရှိသည့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ပြည်ထောင်စုကြီးတည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် လွတ်လပ်၍ တရားမျှတမှုရှိသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ပေါ်လာစေရေး ဦးတည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်ခြင်း၊ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းတို့ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်အရင်းခံ၍ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံရမည့် အခက်အခဲဟူသမျှကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားပြီး နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေးလုပ်ငန်းစဉ်(၂)ရပ်၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်(၂)ရပ်တို့ကို အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပြီး ရှေ့သို့လှမ်းချီ ပန်းတိုင်ဆီ (Keep Moving Forward to Achieve Our Goal) ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို လက်တွဲညီညီ အကောင်အထည်ဖော်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

အမျိုးသားရေးရည်မှန်းချက် (၂) ရပ်

- ■ တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေး
- ■ စား၊ ရေ၊ ရိက္ခာ ဖူလုံရေး

နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် (၂) ရပ်

- ■ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေး
- ■ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်က ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများအား ၈-၈-၂၀၂၃ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒမျှော်မှန်းချက်

နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေးမူဝါဒသည် ပြည်သူကိုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သော စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို အထောက်အကူရရှိစေရန် ဦးတည်၍ သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ရေရှည် ထိန်းသိမ်းလျက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား မျှတမှန်ကန်စွာ ခွဲဝေအသုံးချနိုင်မည့် စီးပွားရေးမူဘောင်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များ

၁။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကိုဦးတည်ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်သော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ် ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်တည်လာစေရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် မူဝါဒအဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊

၂။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား ဘက်ညီမျှတစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကောင်းများ ရရှိရေးဆောင်ရွက်ရန်၊

၃။ နိုင်ငံတော်အတွက် အဘက်ဘက်မှ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်သော စီးပွားရေးမူဝါဒ အဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊

၄။ နိုင်ငံသားအားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ပြီးတီထွင်ဆန်းသစ်မှုနှင့်ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများဖြင့် တိုးတက်မှုရလဒ်ကောင်းများကို အစဉ်အဆက်ရယူထိန်းသိမ်းနိုင်မည့် စီးပွားရေးစနစ် တစ်ခုအဖြစ် ထူထောင်ရန်။

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒများ

၁။ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ကောင်းမွန်တောင့်တင်းသည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ပွားများလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊

၂။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြေရှိသောလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်း တို့အပြင် အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသည့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်၊

၃။ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသောစီးပွားရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့် လူ့အရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရန်နှင့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊

၄။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊လမ်းများ၊ဆိပ်ကမ်းများစသည့်အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံများ လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာစေရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် Data ID Card System, Digital Government Strategy နှင့် e–Government System တို့ကို ထူထောင်သွားရန်၊

၅။ ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော မြန်မာနိုင်ငံသားများအားလုံးအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်ပေးရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မြင့်မားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကာလတိုအတွင်း ပိုမိုဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်၊

၆။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရေးနှင့် ပို့ကုန်မြှင့်တင်နိုင်ရေးတို့အတွက် လယ်ယာကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍနှင့် စက်မှုကဏ္ဍများ ဘက်ညီစွာတိုးတက်လာစေရန်နှင့် လယ်ယာစက်မှုကဏ္ဍ ချိန်ခွင်လျှာညီသည့် စီးပွားရေးပုံစံဖော်ထုတ်ရန်၊

၇။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့လုပ်ကိုင်လိုသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိစေရန်နှင့် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ရန်အတွက် မူဝါဒများသီးခြားရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်၊ မူပိုင်ခွင့်များနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊

၈။ အိမ်ထောင်စုများ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးတည်ငြိမ်မှုရရှိလာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊

၉။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် မြို့ပြများတည်ထောင်ရန်၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်တို့အပြင် အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့်နေရာများ တိုးချဲ့ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ပိုမိုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်၊

၁၀။ နိုင်ငံတော်၏ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရန် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပြီး မျှတသောအခွန်စနစ်ထူထောင်၍ ပြည်သူများ၏အခွင့်အရေးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းလျက် အကာအကွယ်ပေးရန်၊

၁၁။ တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းရည်များနှင့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုများကို အားထုတ်ကြိုးပမ်းဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အသိဉာဏ်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောနည်းစနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ရန်၊

၁၂။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာဆီယံဒေသတွင်းသာမက အခြားဒေသများအတွင်း၌လည်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာနိုင်ဖွယ်ရှိသော အခြေအနေများကို ဖော်ထုတ်၍ မိမိတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အမြော်အမြင်ကောင်းများဖြင့် အခြေတည်ထူထောင်ရန်။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

၁။ ကျေးလက်ဒေသ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်ရေး၊
၂။ ကျေးလက်ဒေသ သောက်သုံးရေဖူလုံစွာ ရရှိရေး၊
၃။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊
၄။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊
၅။ ကျေးလက်ဒေသ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းစဉ် (၈) ရပ်

၁။ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၂။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၃။ ကျေးလက်ဒေသ အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၄။ အသေးစားပုဂ္ဂလိက ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၅။ သမဝါယမလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၆။ ကျေးလက်စွမ်းအင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊
၈။ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရေးနှင့် စိစစ်အကဲဖြတ်ရေး။

ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၆) ရပ်

၁။ ပညာရေး
၂။ ကျန်းမာရေး
၃။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
၅။ ဆက်သွယ်ရေး
၆။ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေး

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဆက်ဆက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ

၁။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မေလ ဆဋ္ဌမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲနှင့် သာသနာနှစ် ၂၅၀၀ ပြည့်အဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက အထူးလျှော့ရက်များထုတ်ပြန်၍ အကျဉ်းသားများကို လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခဲ့။

၂။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ရက်နေ့တွင် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်အရ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်များမှ အကျဉ်းသား ၁၂၀၀၀ ခန့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။ ပုဒ်မ (၅)ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသူ နိုင်ငံရေးသမား ၂၃ ဦး၊ သတင်းစာဆရာ ငါးဦး၊ ကျောင်းသား ၁၃ ဦး၊ ကေအင်ဒီအို ငါးဦးနှင့် တရားစွဲဆိုခြင်းခံနေရသူလေးဦးကို လွှတ်ပေးခဲ့။ လွတ်လာသူများတွင် သခင်စိုး၏ဇနီးဟောင်း ဒေါ်နှင်းမေ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် မစ္စတာရာဂျန်၊ ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ မိုးကျော်(ခ) ကျော်နိုင်တို့ ပါဝင်။

၃။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ပထမအကြိမ်ညီလာခံအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်များကို လျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာ ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့။

၄။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၈ ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံး အကျဉ်းထောင်အသီးသီးနှင့် ရဲဘက်စခန်းမှ အကျဉ်းသား ၃၉၄၄ ဦး တို့ကို လွှတ်ပေးခဲ့။

၅။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ လူထုအုံကြွမှုဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့် အကျဉ်းထောင်များမှ အကျဉ်းသားများကို ထောင်ဖွင့်လွှတ်ပေးခဲ့။ ယင်းကာလနောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအား ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲ လျှော့ပေါ့ခြင်းနှင့် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ ပိတ်သိမ်းခြင်း စသည်တို့ကိုထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၆။ ၂၁-၇-၁၉၈၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က အမိန့်အမှတ်(၄/၈၉)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၈၄၅၃ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၇။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်အမှတ် ၁၁/၉၂ ကို ထုတ်ပြန်၍ ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအနက် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၂၂၆၄ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၁၄၇ ဦးကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့။

၈။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၁/၉၃ ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်များ ပြောင်းလဲလျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာအမိန့်ကို ထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။ ထိုလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကြောင့် အကျဉ်းသား ၁၇၀၈ ဦး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိခဲ့။

၉။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ရက်နေ့တွင် ပထရ၏စာအမှတ် ၁၀၀/၁-ရဖ (၃၁) ပထရ

(တပ်မတော်ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်) ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၃၉၀၁ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

၁၀။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁/၉၇) ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၃၆၇ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

၁၁။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၃၉၃၇ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၂။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော အကျဉ်းသား ၅၃၁၁ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သောဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၃။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၅၀၇၀ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သောဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး တတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၄။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၃၁-၁၂-၂၀၀၄ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက (ဥ/မည) ဖြင့် (၅၇) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် အကျဉ်းသား ၅၅၈၈ ဦးအား အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်လာသော အကျဉ်းသားများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် နိုင်ငံ့အကျိုးကို ဆက်လက်သယ်ပိုးရွက်ဆောင်သွားကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာအကျဉ်း စခန်းအသီးသီးမှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်။ ထိုသို့လွှတ်ပေးခြင်းမှာ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတည်းဟူသော ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးထိပ်ထားခြင်းဖြစ်။

၁၅။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၁၀ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

၁၆။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် မူဆယ်မြို့နယ်၊ ကြယ်ဂေါင်နယ်စပ်ဂိတ်၌ တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၀ ဦးနှင့် အကျဉ်းသူ တစ်ဦးအား တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးကို ရှေးရှု၍ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၈၆ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၇ ရက်နေ့တွင် ၉၆ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၁၇ ရက်တွင် ၄၂၇ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဩဂုတ် ၁၆ ရက်နေ့တွင် ၆၉ ဦးအားလည်းကောင်း၊ စုစုပေါင်း တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၆၇၈ ဦးတို့ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။

၁၇။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂-၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် (၅၉) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အကျဉ်းသား၂၈၃၁ ဦးအား နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ပါဝင်လာစေရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ ၅၉ နှစ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၈။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၁၅-၁၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်အတွင်း အကျဉ်းသား ၈၅၈၅ ဦးအား ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် အမျိုးသားညီလာခံကြီးကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးနိုင်ခဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်အနက် တတိယအဆင့်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအသင်းကြီး အပါအဝင် နိုင်ငံတကာနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းလက်တွဲဆောင်ရွက်မှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်ရှေးရှုပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း ဖြစ်။ ဖော်ပြပါ အကျဉ်းသားများထဲ၌ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၃ ဦးလည်း ပါဝင်။

၁၉။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၃-၉-၂၀၀၈ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၁၁/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၉၀၀၂ ဦးအား လူမှုရေးအရ စာနာထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့်၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူတို့နှင့်အတူတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံခြင်း ရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ ပေးအပ်ခဲ့။

၂၀။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၀-၂-၂၀၀၉ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ဝ၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၆၃၁၃ ဦးတို့အား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုနှင့် သနားချစ်ခင်မှုတို့ကို အလေးထားသည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့်စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့်၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူ တို့နှင့်အတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံ ခြင်းမှ ရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များပေးခဲ့။

၂၁။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ အကျဉ်းသား ၇၁၁၄ ဦးတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၁-၂၀၁၅)

ပထမအကြိမ် (၁၆-၅-၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၄၇၅၈ ဦး)

ဒုတိယအကြိမ် (၁၁-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၃၅၉ ဦး)

တတိယအကြိမ် (၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၆၅၆ ဦး)

စတုတ္ထအကြိမ် (၁၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၅၁ ဦး)

ပဉ္စမအကြိမ် (၃-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၀ ဦး)

ဆဋ္ဌမအကြိမ် (၁၇-၉-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၅၁၄ ဦး)

သတ္တမအကြိမ် (၁၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၄၅၂ ဦး)

အဋ္ဌမအကြိမ် (၁၆-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၆ ဦး)

နဝမအကြိမ် (၂၃-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၉၃ ဦး)

ဒသမအကြိမ် (၂-၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၃၂၄၇ ဦး)

ဧကဒသမအကြိမ် (၃၀-၇-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၉၆၆ ဦး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၆-၂၀၂၀)

ပထမအကြိမ် (၈-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၉၉ ဦး)

ဒုတိယအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၃ ဦး)

တတိယအကြိမ် (၁၂-၄-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၈၃ ဦး)

စတုတ္ထအကြိမ် (၂၃-၅-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၇၃ ဦး)

ပဉ္စမအကြိမ် (၇-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အကျဉ်းသား ၇ ဦး)

ဆဋ္ဌမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၁၈ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၄၉၀ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၅၁ ဦး)

သတ္တမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၉၅၃၅ ဦး)

အဋ္ဌမအကြိမ် (၂၆-၄-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၆၉၄၈ ဦး)

နဝမအကြိမ် (၇-၅-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၆၅၂၀ ဦး)

ဒသမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၀)ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၄၈၉၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားအကျဉ်းသား ၈၇ ဦး)

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၂၁- ယနေ့အထိ)

ပထမအကြိမ် (၁၂-၂-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၃၁၄ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၅၅ ဦး၊ စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၃၆၉ ဦး)

ဒုတိယအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၀၄၇ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၃၇ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၃၁၈၄ ဦး)

တတိယအကြိမ် (၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်စပ်ပါဝင်သူ ၁၁၄ ဦး)

စတုတ္ထအကြိမ် (၁၈-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၃၁၆ ဦး၊ တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ ၄၃၂၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၅၆၃၆ ဦး)

ပဉ္စမအကြိမ် (၁၅-၁၁-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အမေရိကန် နိုင်ငံသား ၁ ဦး)

ဆဋ္ဌမအကြိမ် (၂၀-၁၁-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား အိန္ဒိယနိုင်ငံသား ၁၀ ဦးနှင့် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသား ၆ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၆ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးခဲ့)

သတ္တမအကြိမ် (၂၆-၁-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁ ဦး)

အဋ္ဌမအကြိမ် (၁၂-၂-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၁၄ ဦး၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၇ ဦး၊ တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ AA အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆက်စပ်သူ ၄၆ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၈၆၇ ဦးနှင့် ဘားအံအကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းကျခံနေရသည့် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်အား ၎င်းကျခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်များ၏ ထက်ဝက်အား လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု)

နဝမအကြိမ် (၂-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် အနုပညာရှင် ၆ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု)

ဒသမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/

အကျဉ်းသူ ၁၅၇၇ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၄၂ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေး)

ကဆုန်လပြည့်...

ကေဒသမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၃ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၃၀၁၅ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၉၈ ဦး၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသား ၅ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေး)

ဒွါဒသမအကြိမ် (၃-၅-၂၀၂၃ ရက်နေ့၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်း စိတ်အေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုကို အလေးထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း အကျဉ်းထောင်/အချုပ်ထောင်/စခန်း အသီးသီးတွင် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထားရသော အကျဉ်းသား/သူ၃၈ဦးကိုပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရ ချမှတ်ထားသည့် သေဒဏ်ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ထောင်ဒဏ်တစ်သက်သို့ ပြောင်းလဲကျခံစေခဲ့ပြီး ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၅-က အရ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား/သူ ၂၁၅၃ ဦးတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့)

တေရသမအကြိမ် (၁) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်များအနက် ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၅/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၇/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၇၁/၂၀၂၁၊ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၈/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၄၅/၂၀၂၁ တို့ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ကျခံရန်ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ်များအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲအရ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

(၂) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့တွင် ဦးဝင်းမြင့်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်များအနက် ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၅/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၆/၂၀၂၁ တို့ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ကျခံရန် ကျန်ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ်များအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

(၃) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၅ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုကို အလေးထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊အကျဉ်းထောင်/အချုပ်ထောင်/စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၇၇၄၉

ဦးကို ပြစ်ဒဏ်လျှော့ပေါ့၍ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့။ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၂၅ ဦးတို့အား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခဲ့ပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထားရသော အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူများအနက် ပြစ်ဒဏ်လျှော့ပေါ့သင့်သူများကို သေဒဏ်/ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုပြီး ထောင်ဒဏ်တစ်သက်သို့ ပြောင်းလဲကျခံခဲ့။

(၄)(၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၅ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆို လပြည့်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေးရှုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းထောင်များတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင် ၂၂ ဖွဲ့အား ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ၎င်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆက်စပ်သူ ၇၂ ဦး၏ တရားရုံးစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများကို ပိတ်သိမ်း၍ အမှုမှလွှတ်ပေးခဲ့။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄) ခု

၁။ **ကချင်ပြည်နယ်**
(က) မြစ်ကြီးနားဒေသ
(ခ) ဗန်းမော်ဒေသ

၂။ **ကယားပြည်နယ်**
လွိုင်ကော်ဒေသ

၃။ **ကရင်ပြည်နယ်**
ဘားအံဒေသ

၄။ **ရခိုင်ပြည်နယ်**
စစ်တွေဒေသ

၅။ **ရှမ်းပြည်နယ်**
(က) လားရှိုးဒေသ
(ခ) ကျိုင်းတုံဒေသ
(ဂ) တောင်ကြီးဒေသ
(ဃ) ပင်လုံဒေသ

၆။ **စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး**
(က) မုံရွာဒေသ
(ခ) စစ်ကိုင်းဒေသ
(ဂ) ကလေးဒေသ

၇။ **တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး**
(က) မြိတ်ဒေသ
(ခ) ထားဝယ်ဒေသ

၈။ **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး**
(က) ပဲခူးဒေသ
(ခ) ပြည်ဒေသ

၉။ **မကွေးတိုင်းဒေသကြီး**
(က) မကွေးဒေသ
(ခ) ပခုက္ကူဒေသ

၁၀။ **မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး**
(က) မန္တလေးဒေသ
(ခ) မိတ္ထီလာဒေသ
(ဂ) မြင်းခြံဒေသ

၁၁။ **ရောဂတီတိုင်းဒေသကြီး**
(က) ပုသိမ်ဒေသ
(ခ) ဟင်္သာတဒေသ
(ဂ) မအူပင်ဒေသ

ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

ပညာရေးကဏ္ဍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

၁။	အခြေခံပညာကျောင်းအဆင့်တိုးမြှင့်မှု	-	၅၆၅၁	ကျောင်း
၂။	အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်း	-	၄၇၄၄၅	ကျောင်း
၃။	အခြေခံပညာအဆင့် ဆရာ/ဆရာမ	-	၄၀၉၅၀၄	ဦး
၄။	အခြေခံပညာအဆင့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ	-	၉၇၁၆၃၇၃	ဦး
၅။	ပုဂ္ဂလိကကျောင်း	-	၁၀၈၉	ကျောင်း
၆။	အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်	-	၃	ကျောင်း
၇။	အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ	-	၂၂	ကျောင်း
၈။	အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း	-	၃၅	ကျောင်း
၉။	အစိုးရနည်းပညာသင်တန်းကျောင်း	-	၄	ကျောင်း
၁၀။	နည်းပညာမြှင့်တင်ရေးသင်တန်းဌာန	-	၃	ခု
၁၁။	ဝိဇ္ဇာ/သိပ္ပံ တက္ကသိုလ်	-	၄၉	ကျောင်း
၁၂။	နည်းပညာ/ကွန်ပျူတာ တက္ကသိုလ်	-	၆၀	ကျောင်း
၁၃။	ပညာရေးကောလိပ်	-	၂၅	ကျောင်း

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

၁။	ပြည်သူ့ဆေးရုံပေါင်း	-	၁၁၄၄	ရုံ
၂။	ဆေးရုံကုတင်ပေါင်း	-	၅၅၂၆၆	ခု
၃။	တိုင်းရင်းဆေးရုံ	-	၄၀	ရုံ
၄။	တိုင်းရင်းဆေးခန်း	-	၂၁၀	ခု
၅။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	-	၁၈၄၉	ဌာန
၆။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	-	၈၆၂၈	ဌာန
၇။	ဒေသန္တရ မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန	-	၄၄၁	ဌာန

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

၁။	ဆက်သွယ်ရေးစခန်း(စာတိုက်ရုံး)	-	၁၃၈၉	ရုံး
၂။	ပြည်တွင်းအမြန်ချောပို့	-	၁၅၅	မြို့
၃။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမြန်စာပို့	-	၁၀၂	နိုင်ငံ
၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမြန်ချောပို့	-	၂၂၇	နိုင်ငံ
၅။	တယ်လီဖုန်းလွှမ်းခြုံနိုင်မှု	-	၁၄၇.၄၆	ရာခိုင်နှုန်း
၆။	အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူဦးရေ	-	၈၆.၅၆	ရာခိုင်နှုန်း
၇။	မိုဘိုင်းဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်လွှမ်းခြုံမှု	-	၉၅.၇၂	ရာခိုင်နှုန်း

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

၁။	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု	-	၅.၈	သန်း
၂။	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု(အိမ်ထောင်စု)	-	၅၄	ရာခိုင်နှုန်း
၃။	လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု	-	၃၈၁	ကီလိုဝပ်
၄။	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိသည့် ကျေးရွာပေါင်း	-	၃၅၈၂၆	ရွာ
၅။	လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲမှု အမြင့်ဆုံးပမာဏ	-	၃၈၂၈.၉	မဂ္ဂါဝပ်
၆။	စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်	-	၂၆၈၁	ဆိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

၁။	ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ် ဧကပေါင်း	-	၅၇၅၆၉.၄၉	ဧက
၂။	ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နိုင်မှု	-	၄၆၅၄၀၀၄	တင်း
၃။	ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်း	-	၅၃၇၄	ခု
၄။	ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	-	၃၄၁၆	ရွာ
၅။	မဟာဓာတ်အားလိုင်းပြင်ပကျေးလက်မီးလင်းရေး	-	၂၈၄၂	ရွာ
၆။	ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်မှု	-	၆၁၉	မိုင်
			၆	ဖာလုံ
၇။	လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းဆောင်ရွက်သည့် မြို့နယ်	-	၅၄	မြို့နယ်
၈။	ကျေးလက်အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	-	၁၁၀၅၈	ခု
၉။	အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း (၃၀၀) ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာ	-	၁၄၂၅	ရွာ
၁၀။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာ	-	၃၇၅၉	ရွာ
၁၁။	ကျေးလက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝင်ငွေ မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်သည့်ကျေးရွာ	-	၂၉၃	ရွာ
၁၂။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အထောက်အကူပြု သင်တန်း ဖွင့်လှစ်မှု	-	၈၅၀	ကြိမ်

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍ (၂၀၂၃)

၁။	လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနဖွင့်လှစ်မှု	-	၁၉	ရုံး
၂။	ခရိုင်ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၇၉	တိုက်
၃။	မြို့နယ်ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၂၄၅	တိုက်
၄။	မြို့ရုံးပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၈၆	တိုက်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍ (၂၀၁၉–၂၀၂၀)

၁။	ကုန်သွယ်မှုပမာဏ(အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	–	၂၃၂၇၁.၁၇၁	သန်း
၂။	ပြည်ပပို့ကုန်(အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	–	၁၀၉၈၇.၃၂၇	သန်း
၃။	သွင်းကုန် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	–	၁၂၂၈၃.၃၄၄	သန်း
၄။	နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုခွင့်ပြုမှု (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	–	၃၄၄၆.၆၃၀	သန်း

မီဒီယာကဏ္ဍ (၂၀၂၃)

၁။	ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် သတင်းစာစောင်ရေ	–	၄၉	စောင်
၂။	ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် သတင်းစာစောင်ရေ	–	၉	စောင်
၃။	ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် ဂျာနယ်စောင်ရေ	–	၆၂၂	စောင်
၄။	ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် ဂျာနယ်စောင်ရေ	–	၃၁	စောင်
၅။	ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေ	–	၅၂၀	စောင်
၆။	ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေ	–	၁၇	စောင်
၇။	သတင်းအေဂျင်စီခွင့်ပြုမှု	–	၄၀၂	ခု
၈။	ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် သတင်းအေဂျင်စီ	–	၃၇၃	ခု
၉။	ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည့် အထွေထွေထုတ်ဝေခွင့်	–	၂၀၈၀	ခု

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၁။	စစ်တောင်းမြစ်ကူးတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂။	ငလိုက်ချောင်းတံတား	ငလိုက်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၅၅ ပေ	
၃။	ငလိုက်ချောင်းတံတား (မြို့တော်)	ငလိုက်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၄ ပေ	
၄။	ပေါင်းလောင်းတံတား	ပေါင်းလောင်းချောင်း	၄၃၄ ပေ	၄၀ ပေ	
၅။	ငလိုက်ချောင်းတံတား (အမှတ်၃)(အသွားလမ်း)	ငလိုက်ချောင်း	၅၄၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၆။	ငလိုက်ချောင်းတံတား (အမှတ် ၃) (အပြန်လမ်း)	ငလိုက်ချောင်း	၅၄၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၇။	နဝင်းချောင်းတံတား	နဝင်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၈။	ဆင်သေချောင်းတံတား	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၆ ပေ	အသွား
၉။	ဆင်သေချောင်းတံတား	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၆ ပေ	အပြန်
၁၀။	ငလိုက်ချောင်းတံတား အမှတ် (၁)	ငလိုက်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၁၁။	ရိုးပင်ချောင်းတံတား (V4 လမ်း) (အသွားလမ်း)	ရိုးပင်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	ရိုးပင်ချောင်းတံတား (V4 လမ်း) (အပြန်လမ်း)	ရိုးပင်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	ဆင်သေချောင်းတံတား (အသွားလမ်း)	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	ဆင်သေချောင်းတံတား (အပြန်လမ်း)	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၅။	ပေါင်းလောင်းမြစ်ကူး တံတား	ပေါင်းလောင်းမြစ်	၅၃၆ ပေ	၅ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၆။	မြစိမ်းရောင်မေတ္တာ ပေါင်းကူးတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၁၇။	ဆင်သေချောင်းကူးတံတား	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၄၂ ပေ	
၁၈။	ရွှေမြို့တံတား	–	၃၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၁၉။	ငလိုက်ချောင်းတံတား		၃၄၅ ပေ	၆၃ ပေ	
၂၀။	ပင်လောင်းလမ်းဆုံ နေပြည်တော်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်လမ်းပေါ်ရှိ တံတား (အသွား)		၃၆၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၂၁။	နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာန ချုပ် ပင်လောင်းလမ်းဆုံ လမ်းပေါ်ရှိတံတား(အပြန်)		၃၆၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၂၂။	ဆင်သေချောင်းကူးတံတား (အသွား)	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၄၂ ပေ	
၂၃။	ဆင်သေချောင်းကူးတံတား (အပြန်)	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၄၂ ပေ	
၂၄။	ဆင်သေချောင်းကူးတံတား	ဆင်သေချောင်း	၃၆၀ ပေ	၄၈ ပေ	

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဗလမင်းထင်တံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၂၆၈၈ ပေ	၂၈ ပေ	
၂။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃။	မူလာရှီးဒီးတံတား	နမ့်လန်ချောင်း	၅၇၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄။	တန်ဂျာ(၂)တံတား	တန်ဂျာချောင်း	၃၃၀ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၅။	ဥရုချောင်းတံတား	ဥရုချောင်း	၄၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆။	မချမ်းဘောတံတား	မလိခမြစ်	၈၄၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၇။	တဝမ်တံတား	တဝမ်ချောင်း	၁၂၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၈။	မြို့ဟောင်းတံတား	နန့်ကင်းချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၉။	ရပ်တော့တံတား	ကဆန်ချောင်း	၅၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၁၀။	တီယာနန်စွပ်တံတား	တန်ဂျာချောင်း	၃၃၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၁။	ဥရုချောင်းတံတား	ဥရုချောင်း	၄၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	ဒဘတ်ယန်တံတား(၁/၄၅၈)	ဒဘတ်ချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	တနိုင်းတံတား(၁/၈၇)	တနိုင်းချောင်း	၉၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	မိုးကောင်းတံတား(၁/၂၆၀)	နန့်ကောင်း	၉၄၅ ပေ	၂၂ ပေ	
၁၅။	ကျွန်းတောတံတား(၂/၂၅၉)	နန့်ရင်းချောင်း	၃၆၆ ပေ	၂၂ ပေ	
၁၆။	မြို့ဟောင်းတံတား(၇/၇)	နန့်ကောင်းချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၇။	ဥရုရတနာကျောက်စိမ်း တောင်တံတား	ဥရုချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၈။	ရှဒူဇွပ်တံတား(၁/၅၃)	ရှဒူဇွပ်ချောင်း	၃၇၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၉။	ဝါရာဇွပ်တံတား(၁/၄၄)	ဝါရာဇွပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၀။	နန့်ကောင်းချောင်းတံတား (၂/၆)	နန့်ကောင်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၁။	ဥရုချောင်းတံတား(လုံးခင်း)	ဥရုချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၂။	အင်းတော်ချောင်းတံတား (၂/၇)	အင်းတော်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၃။	နန့်ခွင်တံတား(၈/၂၅၅)	နန့်ခွင်ချောင်း	၃၅၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၂၄။	နန့်ကောင်းချောင်းတံတား (၂/၆)	နန့်ကောင်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၅။	ကောင်းမှုလုံတံတား	မလိခမြစ်	၇၀၀ ပေ	၁၂.၅ ပေ	
၂၆။	ဘုရင့်နောင်တံတား	ကဆန်ချောင်း	၄၄၈ ပေ	၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၇။	ထီခတံတား	ထီခချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၂၈။	မလိခတံတား(မချမ်းဘော)	မလိခမြစ်	၇၀၀ ပေ	၉ ပေ	
၂၉။	မငွေဇတံတား	ကဆန်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၈ ပေ	
၃၀။	ရီဒမ်းတံတား	မေခချောင်း	၃၆၀ ပေ	၉ ပေ	
၃၁။	နမ့်တမိုင်တံတား	နမ့်တမိုင်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၆ ပေ	
၃၂။	နမ့်တမိုင်တံတား	နမ့်တမိုင်ချောင်း	၃၄၀ ပေ	၆ ပေ	
၃၃။	ဒဖူထုတံတား	ဒဖူချောင်း	၃၄၀ ပေ	၆ ပေ	

ကယားပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ကန္ဒာရဝတီတံတား	ဘီလူးချောင်း	၃၀၆ ပေ	၄၄ ပေ	
၂။	ဥတ္တရာရုံတံတား	ဘီလူးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃။	ပွန်ချောင်းတံတား(၁/၁)	ပွန်ချောင်း	၃၄၀ ပေ	၁၅ ပေ	
၄။	ပွန်ချောင်းတံတား(၁/၁)	ပွန်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅။	သံလွင်တံတား	သံလွင်မြစ်	၁၂၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဒုံသမိတံတား	ဒုံသမိချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၆ ပေ	
၂။	သံလွင်တံတား	သံလွင်မြစ်	၂၂၅၂ ပေ	၂၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၃။	နောင်လုံတံတား	နောင်လုံချောင်း	၄၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၄။	ဂျိုင်းတံတား	ဂျိုင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၅။	သထုံ-မြဝတီလမ်းရှိ တံတား	ဂျိုင်းမြစ်	၃၃၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၆။	ကော့ကျိုက်-အဖြောင့် လမ်းရှိတံတား	-	၅၉၇ ပေ	၃၆ ပေ	
၇။	ဒေါ်လန်းတံတား	ဒေါ်လန်းချောင်း	၁၀၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၈။	ပိုင်ကျုံတံတား	ပိုင်ကျုံချောင်း	၁၁၇၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၉။	ယွန်းစလင်းတံတား	ယွန်းစလင်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၀။	ချောင်းညီနောင်တံတား	ချောင်းညီနောင်	၃၀၀ ပေ	၁၅ ပေ	
၁၁။	ယွန်းစလင်းတံတား	ယွန်းစလင်းချောင်း	၄၉၀ ပေ	၃၁ ပေ	
၁၂။	အနန်းကွင်းတံတား	အနန်းကွင်းချောင်း	၅၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	ဇမိတံတား	ဇမိမြစ်	၃၃၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	သဲမချောင်းတံတား	သဲမချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၅။	ကုလားတန်မြစ်ကူး တံတား (ပလက်ဝ)	ကုလားတန်မြစ်	၁၉၄၂ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၆။	တာပေါင်တံတား	တာပေါင်ချောင်း	၇၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၇။	ပတတံတား	ပတချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၈။	တံတားအမှတ်(၁/၃၃)	-	၃၀၀ ပေ	၃၁ ပေ	
၁၉။	လှိုင်ကွယ်တံတား	လှိုင်ကွယ်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၀။	ဟောင်သရောတံတား	ဟောင်သရောမြစ်	၇၈၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၂၁။	ဆုံဆည်းမြိုင်တံတား	ဆုံဆည်းမြိုင်ချောင်း	၃၃၅ ပေ	၂၂ ပေ	
၂၂။	ဟောင်သရောတံတား	မိုးပုံချောင်း	၉၁၉ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၃။	လှိုင်ဂတံတား	လှိုင်ဝချောင်း	၇၉၀ ပေ	၄၀ ပေ	
၂၄။	ပလတ်ဝတံတား	သောက်ရေခပ်ချောင်း	၈၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၅။	မဲပလဲ့ချောင်းကူးတံတား	မဲပလဲ့ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၆။	ဖအွံ့တံတား	ဖအွံ့ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၇။	ဝင်းရေဲချောင်းကူး တံတား	ဝင်းရေဲချောင်း	၃၀၆ ပေ	၂၂ ပေ	

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဗါးရ်တံတားအမှတ် (၁)	မဏိပူရ်မြစ်	၃၄၀ ပေ	၃၄ ပေ	
၂။	မံဆွေင်းတံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၆၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၃။	တွီးထန်တံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၁၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၄။	ဖီရ်တွန်တံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၁၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၅။	ဒါတ်တားတံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၅၅ ပေ	၁၂ ပေ	
၆။	ဂမ်လိုင်တံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၃၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၇။	အန်းလန့်တံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၃၃၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၈။	နတ်ဇန်တံတား	မဏိပူရ်မြစ်	၄၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၉။	နတ်ဇန်-မွှာလ်ပီး (ကြိုးတံတား)	တွီးဗွာချောင်း	၄၅၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၁၀။	နတ်ဇန်-မွှာလ်ပီး (ကြိုးတံတား)	တွီးဆွေင်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၁၁။	မီးချောင်းတံတား	မီးချောင်း	၄၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	သဲမချောင်းတံတား	သဲမချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	ကုလားတန်မြစ်ကူး တံတား (ပလက်ဝ)	ကုလားတန်မြစ်	၁၉၄၂ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၄။	ဗားရ်တံတား အမှတ် (၂)(ဖလမ်း)	မဏိပူရ်မြစ်	၅၅၈ ပေ	၃၀.၆ ပေ	
၁၅။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၆။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၁၇။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၈။	အေးချောင်းတံတား	အေးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၉။	ဘုံဖုံး-ကေဇွန်းအကြား ရီဗားချောင်း ဘေလီ တံတား	ရီဗားချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၂၀။	လေအွမ်(က)နှင့်လေအွမ် (ခ)ကြားရီဗားချောင်း ဘေလီတံတား	ရီဗားချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	သီရိမင်္ဂလာခုံးကျော် တံတား	-	၄၈၅ ပေ	၄၈ ပေ	
၂။	ညောင်ပင်ဝန်းတံတား (၄/၃၉)	မူးမြစ်	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃။	ချင်းတွင်းတံတား (မုံရွာ)	ချင်းတွင်းမြစ်	၄၇၃၀ပေ	၂၈ ပေ	
၄။	တံတားအမှတ်(၁/၉၀)	အိုးဘိုတောင်အင်း	၃၁၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၅။	ရေဝါချောင်းတံတား (၁/၂၁)	ရေဝါချောင်း	၁၄၄၀ ပေ	၁၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၆။	မြောက်ယမားတံတား (၃/၄၁၃)	မြောက်ယမားချောင်း	၁၂၂၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၇။	ရတနာသိခ်တံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၂၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၈။	တံတားအမှတ်(၁/၄၆)	မူးမြစ်	၈၄၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၉။	သမရိုးတံတား(၁/၃၇)	မူးမြစ်	၇၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	ကာဘိုတံတား	မူးမြစ်	၁၂၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၁။	တံတားအမှတ်(၁/၅)	ဇော်ချောင်း	၃၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	တံတားအမှတ်(၂/၃၅)	မဲဇာချောင်း	၇၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	နတ်မဟုတ်တံတား (၁/၁၄၄)	နတ်မဟုတ်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၄။	နံ့သာတံတား (၃/၈)	-	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၅။	မူးမြစ်ကူးတံတား (၁/၆၀)	မူးမြစ်	၆၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၆။	ဧရာဝတီတံတား (ထီးချိုင့်)	ဧရာဝတီမြစ်	၇၇၃၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၇။	ကမ္ဘာ့နီတံတား	ကမ္ဘာ့နီချောင်း	၅၉၅ ပေ	၁၄ ပေ	
၁၈။	ချင်းတွင်းတံတား (ကလေး၀)(၁/၂၃၀)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၈၀၅ ပေ	၂၆ ပေ	
၁၉။	တံတားအမှတ်(၁/၄)	ယင်းသွင်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၂၀။	တံတားအမှတ်(၄/၁၈)	ပုထိုးလုံးချောင်း	၆၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၁။	တံတားအမှတ် (၁/၆၀ ကနန်တံတား)	ကနန်ချောင်း	၃၉၀ ပေ	၁၂ ပေ ၅ လက်မ	
၂၂။	တံတားအမှတ်(၁/၆၁)	ကမ္ဘကြီးချောင်း	၃၂၀ ပေ	၁၂ ပေ ၅ လက်မ	
၂၃။	ပါဟဲတံတား	ပါဟဲချောင်း	၅၅၈ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၄။	တံတားအမှတ် (၁/၂၉)	ယူးချောင်း	၅၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၅။	ဖိုင်လင်းတံတား (၅/၃၉)	ဖိုင်လင်းချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၆။	ချင်းတွင်းတံတား (ဟုမ္မလင်း) (၁/၁)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၈၂၈ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၇။	တံတားအမှတ် (၃/၈)	နမ့်ပငချောင်း	၉၉၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၈။	တံတားအမှတ် (၁/၁)	ပါဟဲချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၉။	ဥရုတံတား (၁/၁၈၇)	ဥရုချောင်း	၁၀၉၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၃၀။	နန်းစပိတံတား(၃/၂၅၄)	နန်းစပိုချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၁။	နန်ပဂွန်တံတား (၁/၂၅၉)	နန်ပဂွန်ချောင်း	၇၀၈ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၂။	ချင်းတွင်းတံတား(ခန္တီး) (၇/၃၃)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၆၅၆ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၃။	တံတားအမှတ် (၁/၆၁)	ပုထိုးလုံးချောင်း	၇၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၄။	တံတားအမှတ် (၁/၄၁)	ဖုန်းတုန်းချောင်း	၄၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၃၅။	တံတားအမှတ်(၁/၉၄)	မြို့မချောင်း	၅၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၆။	တံတားအမှတ် (၃/၉၆)	တိနိချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၇။	မြစ်သာတံတား (ကလေးဝ)	မြစ်သာမြစ်	၁၃၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၈။	နန်းစကာတံတား(၁/၆၆)	နန်းစကာချောင်း	၃၉၄ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၉။	ပန်းသာတံတား(၁/၇၀)	ပန်းသာချောင်း	၃၅၃ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၀။	မိုင်းချောင်းတံတား (၄/၉၈)	မိုင်းချောင်း	၁၀၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၄၁။	မူးချောင်းတံတား(၅/၁၀၄)	မူးချောင်း	၁၃၃၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၂။	နန်းမခွင်တံတား(၂/၁၁၈)	နန်းမခွင်ချောင်း	၅၂၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၄၃။	မဲဇာတံတား(၂/၁၉၈)	မဲဇာချောင်း	၄၆၅ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၄။	တံတားအမှတ်(၂/၁၆၁)	ရွှေလီချောင်း	၇၁၀ ပေ	၆.၁ ပေ	
၄၅။	သရောင်းတံတား	သရောင်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၄၆။	ရွှေလီတံတား	ရွှေလီချောင်း	၂၃၃၁ ပေ	၃၄ ပေ	
၄၇။	ချောင်းဆုံတံတား	ချောင်းဆုံချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၄၈။	ဒုံဟီးတံတား	ချောင်းဆုံချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၄၉။	ဆင်ဖြူရှင်တံတား	ချင်းတွင်းမြစ်	၄၉၅၇ ပေ	၆၆ ပေ ၃ လက်မ	
၅၀။	တံတားအမှတ်(၃/၅၉)	ပုထိုးလုံးချောင်း	၄၅၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၅၁။	ယင်းသွင်တံတား	ဖုန်းတုန်းချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၂။	ပရမ်းပကားတံတား	မူးမြစ်	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၃။	စွန်နန်းချောင်းတံတား	စွန်နန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၉ ပေ	
၅၄။	နန့်မဟုတ်တံတား	နန့်မဟုတ်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၅။	ကျွဲကောကြီးတံတား	မဲဇာချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၆။	စော်မှော်တံတား	မဲဇာချောင်း	၃၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၇။	မဲဇာတံတား	မဲဇာချောင်း	၇၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၈။	ပလူဇဝတံတား	ပလူဇဝချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၅၉။	ကိုးတန်တံတား	ကိုးတန်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၆၀။	၂/၁၄၂ ခွန်နန်းတံတား	ခွန်နန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၁။	၃/၁၆၁(ငါးအိုတံတား)	ရွှေလီမြစ်	၂၃၃၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၆၂။	တံတားအမှတ် ၁/၄၁	ပရမ်းပကာချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၃။	၁/၃၇ (သမရိုးတံတား)	မူးမြစ်	၇၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၄။	၃/၂၃ (ကျွဲကောကြီး တံတား)	ကျွဲကောကြီးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၁ ပေ	
၆၅။	၂/၆၀ (မူးမြစ်ကူး တံတား)	မူးမြစ်	၆၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၆၆။	၂/၂၂ (နန်းသလက် တံတား)	နန်းသလက်ချောင်း	၃၅၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၆၇။	၂/၃၈ (နန့်အယား တံတား)	နန့်အယားချောင်း	၆၅၆ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၈။	၃/၁၅၈ (တိုင်းယား တံတား)	တိုင်းယားချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၆၉။	၁/၂၆၂ (နန်းဖမွေ တံတား)	နန်းဖမွေချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၇၀။	၂/၂၇၄(နန်အီးဗူး တံတား)	နန်အီးဗူးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၇၁။	၁/၃၀၆ (နန်းဖီးလင်း တံတား)	နန်းဖီးလင်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၇၂။	မူးမြစ်ကူးတံတား	မူးမြစ်	၃၀၅ ပေ	၂၄ ပေ	

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၁။	ကလိန်အောင်	ထားဝယ်ချောင်း	၆၆၀ ပေ	၃၁ ပေ	
၂။	ရေဖြူတံတား	ထားဝယ်မြစ်	၆၈၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃။	ပေါက်တိုင်းတံတား	ပေါက်တိုင်းချောင်း	၃၂၀ ပေ	၃၇ ပေ	
၄။	ဝင်းဂတံတား	ဝင်းဂချောင်း	၆၂၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၅။	ပဲဒက်တံတား	ပဲဒက်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၆ ပေ	
၆။	ကမြောကင်းတံတား	ထားဝယ်မြစ်	၁၁၀၀ ပေ	၂၅ ပေ	
၇။	ပလောက်တံတား	ပလောက်ချောင်း	၅၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၈။	ပြည်ခြားတံတား	ပြည်ခြားချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၉။	ပုလောတံတား	ပုလောချောင်း	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၀။	ကြဲတံတား	ကြဲချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၁။	သမုတ်-လွတ်လွတ် တံတား	သမုတ်မြစ်	၁၂၈၇ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	ကျွဲကူး-ကျောက်ဖျာ တံတား	ကျောက်ဖျာမြစ်	၃၆၁၂ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၃။	ပသောင်းတံတား	ပသောင်းကျောက်ဖျာ မြစ်	၈၁၀ ပေ	၂၇ ပေ	
၁၄။	တနင်္သာရီတံတား	တနင်္သာရီမြစ်	၁၄၄၄ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၅။	ရေဇင်းချောင်းတံတား	ရေဇင်းချောင်း	၄၈၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၆။	ဗောခိကမ်းတံတား	ဝေန်မြစ်	၇၈၈ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၇။	ညောင်ပင်ကွင်းတံတား	ညောင်ပင်ကွင်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၈။	လေညာ-မဏ္ဍိုင်တံတား	လေညာမြစ်	၈၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၉။	ပုလုံးတုံးတုံးတံတား	ကော့သောင်းမြို့နှင့် ပုလုံးတုံးတုံးကျွန်း ဆက်သွယ်သည့် တံတား	၂၄၀၀ ပေ	၃၅ ပေ	
၂၀။	ပိတပ်ဘောလီတံတား	ပိတပ်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၁။	ပရည်တောင်-ဝန်ဖို့ တံတား	တနင်္သာရီမြစ်	၉၀၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၂၂။	ဖောင်ဆိပ်တံတား	ပါချန်မြစ်	၃၅၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၂၃။	တောင်းရှည်တံတား	တနင်္သာရီမြစ်	၂၉၅ ပေ	၁၆ ပေ	
၂၄။	အုန်းတောကမ်းတံတား	ဘုတ်ပြင်းချောင်း	၁၂၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၅။	ပရည်ချောင်းကူးတံတား	ကျောက်ဖျာမြစ်	၉၀၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၂၆။	ကမြောကင်းတံတား (အသစ်)	ထားဝယ်မြစ်	၁၀၅၀ ပေ	၄၁.၆ ပေ	
၂၇။	မြဒေါင်-ပိတပ်တံတား	ပိတပ်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ပဲခူးမြစ်ကူးတံတား	ပဲခူးမြစ်	၃၆၀ ပေ	၇၂ ပေ	
၂။	၁/၁၀ မြို့ရှောင်လမ်း တံတား	ပဲခူးမြစ်	၄၈၆ ပေ	၃၀ ပေ	
၃။	၈/၁၁ မြို့ရှောင်လမ်း တံတား	ကလိချောင်း	၃၀၆ ပေ	၃၀ ပေ	
၄။	ဘိုင်းဒါးတံတား	ဘိုင်းဒါး	၃၀၀ ပေ	၅၀ ပေ	
၅။	ရဲနွယ်တံတား	ရဲနွယ်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၅၀ ပေ	
၆။	ပဲခူးမြစ်တံတား	ပဲခူးမြစ်	၅၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၇။	ပဲခူးမြစ်တံတား	ပဲခူးမြစ်	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၈။	ပဲခူးမြစ်တံတား	ပဲခူးမြစ်	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၉။	ရဲနွယ်တံတား	ရဲနွယ်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	စစ်တောင်းမြစ်ကူး တံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၁၅၀၀ ပေ	၃၅ ပေ	
၁၁။	မဒေါက်ကလေး တံတား	မဒေါက်ကလေး ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၂။	ဘောကထာတံတား	ကျောက်ကြီးချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၃။	ရွှေကျင်ချောင်း တံတား	ရွှေကျင်ချောင်း	၁၆၈၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၄။	ခပေါင်းတံတား	ခပေါင်းချောင်း	၆၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၁၅။	စစ်တောင်းတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၆၇၇ ပေ ၅ လက်မ	၂၄ ပေ	
၁၆။	ဒိုးသောင်တံတား	သောက်ရေခပ်ချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၇။	မြို့စိုးတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၈။	ဖြူးချောင်းတံတား	ဖြူးချောင်း	၄၆၈ ပေ	၄၈ ပေ	
၁၉။	ကွင်းချောင်းတံတား	ကွင်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၂၀။	ဆွာချောင်းတံတား	ဆွာချောင်း	၂၄၆.၈ မီတာ	၉ မီတာ	
၂၁။	စစ်တောင်းမြစ်ကူး တံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၈၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၂။	စစ်တောင်းမြစ်ကူး တံတား(အမှတ်-၃)	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၃။	စစ်တောင်းတံတား (နတ်သံကွင်း)	စစ်တောင်းမြစ်	၇၂၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၄။	နဂဒေးတံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၄၁၈၃ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၅။	မြစ်မခတံတား (သာယာဝတီ)	မြစ်မခမြစ်	၈၁၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၆။	မြစ်မခတံတား (လက်ပံတန်း)	မြစ်မခမြစ်	၁၅၂၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၂၇။	ထွန့်မြတ်တံတား	မြစ်မခမြစ်	၉၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၈။	သူရဲတန်းချောင်း တံတား	သူရဲတန်း-ပဲကြီး ချောင်း	၁၂၆၄ ပေ	၂၂ ပေ	
၂၉။	ကျောက်ဖူးတံတား	ဘူးရိုးချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၂ ပေ ၆ လက်မ	
၃၀။	ဘူးရိုးချောင်းတံတား	ဘူးရိုးချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၃၁။	ညောင်ခြေထောက် တံတား	သနီချောင်း	၃၄၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၃၂။	သုံးဆယ်တံတား	သုံးဆယ်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၄၁ ပေ	
၃၃။	ဖိုးခေါင်တံတား	မြစ်မခမြစ်	၈၁၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၃၄။	ထန်းပင်ကုန်းတံတား	မြစ်မခမြစ်	၅၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဧရာဝတီတံတား (မကွေး)	ဧရာဝတီမြစ်	၈၉၈၉ ပေ	၄၈ ပေ	
၂။	ယင်းချောင်းတံတား	ယင်းချောင်း	၄၈၉ ပေ	၃၂ ပေ	
၃။	ဒေါင်းနေချောင်း တံတား	ဒေါင်းနေချောင်း	၁၇၈၅ ပေ	၃၀ ပေ	
၄။	ဧရာဝတီတံတား (မလွန်)	ဧရာဝတီမြစ်	၃၂၁၅ ပေ ၅ လက်မ	၄၀ ပေ	
၅။	ပင်းချောင်းတံတား	ပင်းချောင်း	၇၂၀ ပေ	၂၉ ပေ	
၆။	အနော်ရထာတံတား (ချောက်)	ဧရာဝတီမြစ်	၅၁၉၁ ပေ	၄၀ ပေ	
၇။	ကုက္ကိုခွတံတား	ရန်ပယ်ချောင်း	၆၄၂ ပေ	၂၀ ပေ	
၈။	ယင်းချောင်းတံတား	ယင်းချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၉။	ကျားထူးတံတား	ကျားထူးချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	ယင်းချောင်းတံတား	ယင်းချောင်း	၄၅၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၁။	ဆားပွက်ချောင်း တံတား	ဆားပွက်ချောင်း	၅၁၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	ပိုက်သင်တံတား	ပိုက်သင်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	မန်းချောင်းတံတား	မန်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	မန်းချောင်းတံတား (ဥယျာဉ်)	မန်းချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၁၅။	မဲဇလီတံတား	မုန်းချောင်း	၉၄၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၁၆။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၁၃၁၀ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၇။	နွယ်တမယ်တံတား	စလင်းချောင်း	၁၄၂၀ ပေ	၆၀ ပေ	
၁၈။	သရှူးချောင်းတံတား	သရှူးချောင်း	၃၄၀ ပေ	၁၂ ပေ ၆ လက်မ	
၁၉။	လက်ပံကျင်းချောင်း တံတား	စလင်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၀။	ပန်းထိမ်းတံတား(ငဖဲ)	မန်းချောင်း	၄၆၂ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၁။	ငဖဲမန်းချောင်းတံတား (ချောင်းဖြူ)	မန်းချောင်း	၅၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၂။	အိုးမြေတွင်းတံတား	မန်းချောင်း	၉၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၃။	ဇီးတောတံတား	မန်းချောင်း	၅၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၄။	ဆီမီးချောင်းတံတား	ဆီမီးချောင်း	၁၀၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၅။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၁၅၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၆။	ပါးပွတ်-တုံ-ပုဏ္ဏား တံတား	ပနီချောင်း	၅၈၄ ပေ	၁၄ ပေ	
၂၇။	ဘွက်ကြီးတံတား	ဘွက်ကြီးချောင်း	၁၇၇၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၈။	မိုးကောင်းတံတား (ကြေးနီချောင်း)	ကြေးနီချောင်း	၃၀၆ ပေ	၁၁ ပေ	
၂၉။	လွှာချောင်းတံတား (မဲဇလီ)	လွှာချောင်း	၉၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၀။	မင်းတုန်းချောင်းတံတား (ကံလည်)	မင်းတုန်းချောင်း	၁၀၈၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၁။	ပနီချောင်းတံတား (တောင်ပတ်)	ပနီချောင်း	၄၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၂။	လွှာချောင်းတံတား (မြောက်ပြင်)	လွှာချောင်း	၃၃၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၃၃။	ရွှေချောင်းတံတား	ရွှေချောင်း	၅၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၃၄။	ရှမ်းတပ်ကြီးတံတား	ပနီချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၃၅။	ကိုးပင်ချောင်းတံတား	ကိုးပင်ချောင်း	၄၃၆ ပေ	၃၅ ပေ	
၃၆။	ရောဝတီတံတား (ပခုက္ကူ)	ရောဝတီမြစ်	၁၃၅၃၇ ပေ	၄၈ ပေ	
၃၇။	ရွှေချောင်းတံတား-၁	ရွှေချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၈။	ရွှေချောင်းတံတား-၂	ရွှေချောင်း	၅၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၉။	ဆင်ဇာချောင်းတံတား	ဆင်ဇာချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၀။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား	ရွှေစမ်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၁။	အမှတ်(၁)ပေါက်တံတား (အုန်းတော)	ယောချောင်း	၃၁၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၂။	အမှတ်(၂)ပေါက်တံတား (ရေပြာ)	ယောချောင်း	၃၁၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၃။	ကျောချောင်းတံတား	ကျောချောင်း	၇၅၀ ပေ	၁၅ ပေ	
၄၄။	ယောချောင်းတံတား (ကံတွင်း)	ယောချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၅။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား (ကံဖွှန်းမ)	ရွှေစမ်းချောင်း	၈၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၆။	စိုင်ဒူးတံတား	မြစ်သာမြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၇။	မောချောင်းတံတား	မောချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၈။	မြစ်သာတံတား	မြစ်သာမြစ်	၄၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၄၉။	ပျားတံတား	မြစ်သာမြစ်	၆၃၀ ပေ	၁၃ ပေ ၉ လက်မ	
၅၀။	သာလင်းတံတား	မြစ်သာမြစ်	၈၁၀ ပေ	၁၁ ပေ	
၅၁။	မောက်တံတား	မောက်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၅၂။	တော်ဝင်တံတား	တော်ဝင်ချောင်း	၄၀၈ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၅၃။	မြစ်သာ(ဂန့်ဂေါ)တံတား	မြစ်သာမြစ်	၈၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၄။	ဆောတံတား	ဆောချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၅။	ကျောက်စစ်တံတား	ကျောက်စစ်ချောင်း	၃၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၆။	စလင်းတံတား	စလင်းချောင်း	၆၉၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၅၇။	မဟာင်တံတား	မဟာင်ချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၅၈။	ယောချောင်းတံတား	ယောချောင်း	၆၉၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၅၉။	ကြီးတံတား	ကြီးချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၀။	ချည်ချောင်းတံတား	ချည်ချောင်း	၁၀၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၆၁။	ဂုံဘိုတံတား	-	၇၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၂။	ရေနံ့သာတံတား	မင်းတုန်းချောင်း	၁၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၆၃။	ကဒူးပြင်တံတား	မဒေးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၄။	မြင်းတဲကြီးတံတား	မြင်းတဲကြီးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၅။	ဝက်ခုတ်တံတား(မြိုင်)	ဝက်ခုတ်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၆။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား	ရွှေစမ်းချောင်း	၈၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၆၇။	လောင်ဂတ်တံတား	လောင်ဂတ်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆၈။	ငှက်ပြာဝတံတား	ငှက်ပြာဝချောင်း	၇၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၆၉။	ချစ်ချောင်းတံတား	ချစ်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၀။	အိုးထိန်း-စလင်း-ကံမ တံတား	စလင်းချောင်း	၃၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၇၁။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား(၁) (ကော်တုံ)	ရွှေစမ်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၂၇ ပေ	
၇၂။	ဒေါင်းသာမီးရထားလမ်း တံတား	ယောချောင်း	၁၄၄၅ ပေ	၁၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၇၃။	လိပ်ကန်းချောင်းတံတား	လိပ်ကန်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၄။	ဝက္ကသေးတံတား	ဝက္ကသေးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၅။	ကန်တော်တံတား	ကန်တော်ချောင်း	၃၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၇၆။	ထီးချောင်းတံတား	ထီးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၇၇။	တုတ်ကိုင်းတံတား	ပွန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၁။	သူရဲချောင်းတံတား	သူရဲချောင်း	၃၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၂။	ဝဲလောင်တံတား	ဝဲလောင်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃။	ကိုင်းတံတား	ကိုင်းချောင်း	၄၂၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄။	မြို့သာရေကျော်တံတား	မြို့သာချောင်း	၄၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၅။	အမှတ်၁/၁၁ ရေကျော်တံတား	မအူပင်မြောက်ချောင်း	၁၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၆။	အမှတ်၂/၁၁ ရေကျော်တံတား	မအူပင်တောင်ချောင်း	၆၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၇။	အမှတ်၁/၁၃ ရေကျော်တံတား	မြောင်ချောင်း	၁၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၈။	အမှတ်၂/၁၃ ရေကျော်တံတား	ရွာသစ်ချောင်း	၅၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၉။	အမှတ်၁/၄၁၉ (က)တံတား	ချောင်းမချောင်း	၃၁၅ ပေ	၃၀ ပေ	ရေကျော်
၁၀။	အမှတ်၁/၂၀ ရေကျော် တံတား	ဇီးဖြူကုန်းချောင်း	၃၁၀ ပေ	၁၈ ပေ	
၁၁။	၃/၃၂၉(A)	ကုန်းသာချောင်း	၃၁၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၂။	၃/၃၂၉(B)	ကုန်းသာချောင်း	၃၁၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၃။	အမှတ် ၃/၃၈၁	-	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	အမှတ် ၁/၁	မိတ္ထီလာကန်	၈၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၁၅။	အမှတ် ၁/၁၂	သင်ပုန်းချောင်း	၅၅၀ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်
၁၆။	ရှမ်းမငယ်လမ်းရှိ တံတား	-	၄၁၂ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၁၇။	အမှတ်၃/၃၂၈တံတား	ကမ္ဘာ့တဲချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၈။	မြစ်ငယ်တံတား	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၆၆၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၁၉။	ပန်းလောင်တံတား	ပန်းလောင်မြစ်	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၀။	ပန်းလောင်တံတား	ပန်းလောင်မြစ်	၄၀၀ ပေ	၄၈ ပေ	
၂၁။	စမုံပေါက်တံတား	စမုံမြစ်	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၂။	ကံကြီးတံတား	-	၄၅၀ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်
၂၃။	ကံကြီးတံတား	-	၃၀၀ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်
၂၄။	ကံကြီးတံတား	-	၈၆၆ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်
၂၅။	ကံကြီးတံတား	-	၄၇၀ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၆။	တံငါတံတား	ပန်းလောင်မြစ်	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၇။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား (ရွှေစာရံ)	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၆၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၈။	အမှတ် ၁/၉ ရေကျော်တံတား	-	၃၀၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၂၉။	အမှတ်၁/၁၅ ရေကျော်တံတား	-	၁၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၀။	အမှတ်၃/၁၇ ရေကျော်တံတား	-	၉၆၄ ပေ	၄၀ ပေ	
၃၁။	အမှတ်၂/၂၂ ရေကျော်တံတား	-	၃၇၄ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၂။	၃/၃၀၃ (A)	ကုန်းသာချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၃။	၃/၃၀၃ (B)	ကုန်းသာချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၄။	စမုံတံတား ၃/၃၅၁	-	၄၈၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၅။	၃/၄၁၈	ချောင်းမချောင်း	၃၁၅ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၆။	၂/၅၀၈(စမုံပေါက်)	ပန်းဆေးချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၇။	ဆင်တဲဝတံတား	-	၉၃၅ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၈။	၂/၄၈၈	မြို့သာချောင်း	၄၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၉။	၁/၁၁	မအူပင်မြောက်ချောင်း	၅၅၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၄၀။	၂/၁၁	မအူပင်တောင်ချောင်း	၆၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၁။	၁/၁၃	မြောင်ချောင်း	၁၃၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၄၂။	၂/၁၃	ရွာသစ်ချောင်း	၅၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	ရေကျော်
၄၃။	၁/၂၀	ဇီးဖြူကုန်းချောင်း	၃၁၀ ပေ	၁၈ ပေ	ရေကျော်

မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	သံလွင်တံတား (မော်လမြိုင်)	သံလွင်မြစ်	၁၁၅၇၅ ပေ	၂၈ ပေ	
၂။	အတ္တရံတံတား	အတ္တရံမြစ်	၁၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ ၆ လက်မ	
၃။	ဂျိုင်း–ဇာသပြင်တံတား	ဂျိုင်းမြစ်	၂၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ ၆ လက်မ	
၄။	သံလွင်တံတား ချောင်းဆုံ	သံလွင်မြစ်	၅၂၀၃ ပေ	၂၈ ပေ	
၅။	အတ္တရံ(ချောင်းနှစ်ခွ တံတား(ကျိုက်မရော)	အတ္တရံမြစ်	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၆။	ရေးချောင်းတံတား	ရေးချောင်း	၄၇၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၇။	စစ်တောင်းတံတား (မုပ္ပလင်)	စစ်တောင်းမြစ်	၂၃၉၃ ပေ	၂၈ ပေ	
၈။	ဘီးလင်းချောင်းတံတား	ဘီးလင်းချောင်း	၆၄၈ ပေ	၂၄ ပေ	
၉။	ဘီးလင်းမြစ်ကူးတံတား	ဘီးလင်းမြစ်	၆၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	အတ္တရံတံတား(စံပယ်ဂူ)	အတ္တရံမြစ်	၂၁၁၃ ပေ	၂၈ ပေ	

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	သယု(ပဲပဒို) ကြိုးတံတား	ပဲပဒိုချောင်း	၄၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂။	အမ်းချောင်း အောက်ရွာတံတား	အမ်းချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃။	ဒါးလက်ချောင်း တံတား	ဒါးလက်ချောင်း	၉၉၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄။	ယောချောင်းတံတား	ယောချောင်း	၁၁၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၅။	ရာမောင်တံတား	ရာမောင်မြစ်	၁၂၈၅ ပေ	၂၈ ပေ	ရေကျော်
၆။	မြောင်းဘွေတံတား	ရာမောင်မြစ်	၇၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	ရေကျော်
၇။	တိမ်ညိုတံတား	ရမ်းချောင်းမြစ်	၃၁၀ ပေ	၂၀ ပေ	ရေကျော်
၈။	ကစ္ဆပနဒီတံတား	ကစ္ဆပနဒီမြစ်	၂၅၁၃ ပေ	၄၀ ပေ	ရေကျော်
၉။	ပီကောက်တံတား	ပီကောက်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၂ ပေ	ရေကျော်
၁၀။	ယိုးချောင်းတံတား	ယိုးချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၁၁။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်း	၄၄၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၁၂။	မင်းချောင်းတံတား	မင်းချောင်း	၂၀၀၃ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၃။	ကျောက်တန်း တံတား	ကျောက်တန်း	၄၅၂ ပေ	၃၂ ပေ	
၁၄။	နာရီကန်တံတား	နာရီကန်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၅။	ကိုင်းရှည်တံတား	တောင်ကုတ်ချောင်း	၅၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	ရေကျော်
၁၆။	တန်းလွှဲချောင်း တံတား	တန်းလွှဲချောင်း	၆၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၁၇။	လမူးချောင်းတံတား	လမူးချောင်း	၅၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၈။	မအီချောင်းတံတား	မအီချောင်း	၉၃၃ ပေ	၃၀ ပေ	
၁၉။	ကျောက်ကြီးပေါက် တံတား	ကျောက်ကြီးပေါက် ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၀။	စနဲပေါက်တံတား	စနဲပေါက်ချောင်း	၇၈၉ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၁။	လုံးတော်ပေါက် တံတား	လုံးတော်ပေါက် ချောင်း	၄၉၈ ပေ	၃၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၂။	ဒီးဒုတ်ပေါက်တံတား	ဒီးဒုတ်ပေါက်ချောင်း	၅၉၂ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၃။	သံသမကြီးတံတား	သံသမကြီးချောင်း	၅၅၂ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၄။	သံသမချေတံတား	သံသမချေချောင်း	၇၀၇ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၅။	သဇင်တန်ချောင်း တံတား	သဇင်တန်ချောင်း	၅၉၂ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၆။	ဝန်ဖိုက်တံတား	ဝန်ဖိုက်ချောင်း	၈၂၇ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၇။	မင်းကြောင်းချောင်း တံတား	မင်းကြောင်းချောင်း	၂၇၀၄ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၈။	စမ်းမတီတံတား	စမ်းမတီချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၉။	တောဖျားချောင်း တံတား	တောဖျားချောင်း	၁၂၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၀။	ထွန်းရဝေချောင်း တံတား	ထွန်းရဝေချောင်း	၄၅၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၃၁။	ရသေ့တောင်ချောင်း တံတား	ရသေ့တောင်ချောင်း	၄၅၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၂။	ဆင်ခုံတိုင်တံတား	ဆင်ခုံတိုင်မြစ်	၉၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၃။	စွန်ရဲတံတား	စွန်ရဲချောင်း	၁၂၁၃ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၄။	ကြပ်စင်တံတား	ကြပ်စင်မြစ်	၁၉၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၅။	ရွှေလှေတံတား	ရွှေလှေချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၆။	ပြည့်ချောင်းတံတား	ပြည့်ချောင်း	၄၄၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၇။	ဒွါရဝတီမြို့ဦးတံတား	ဒွါရဝတီချောင်း	၅၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၈။	ပုဏ္ဏန်ဖြေတံတား	ပုဏ္ဏန်ဖြေချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၉။	ကျောက်ပါးစပ် တံတား	ကျောက်ပါးစပ် ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၆ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၄၀။	ကျိုက္ကလီတံတား	ကျိုက္ကလီချောင်း	၈၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၄၁။	ဆပ်သွားတံတား	ဆပ်သွားချောင်း	၆၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၂။	ကင်းပုံတံတား	ကင်းပုံချောင်း	၄၂၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၃။	ဂဲလောင်းတံတား	ဂဲလောင်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၇၉ ပေ	
၄၄။	ဂေါ်ဒူသာရတံတား	ဂေါ်ဒူသာရချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၄၅။	ဆတ်ရိုးကျတံတား	ဆတ်ရိုးကျချောင်း	၁၆၄၂ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၆။	သောင်းဒရားတံတား	သောင်းဒရားမြစ်	၅၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၇။	ပြူးမချောင်းတံတား	ပြူးမချောင်း	၅၄၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၄၈။	ပန်ဇင်းချောင်းတံတား	ပန်ဇင်းချောင်း	၉၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၉။	စိုင်းဒင်တံတား	စိုင်းဒင်ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၅၀။	ဆတ်ရိုးကျတံတား	ဆတ်ရိုးကျချောင်း	၁၆၄၂ ပေ	၃၀ ပေ	
၅၁။	ပြားချောင်းကြီးတံတား	ရသေ့တောင်ချောင်း	၈၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၂။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်းမြစ်	၁၂၅၇ ပေ	၃၄ ပေ	
၅၃။	ကမားချောင်းတံတား	ကမားချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၄။	ဒေါ်ဒူသာရတံတား	ဒေါ်ဒူသာရချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၅၅။	ဝွချောင်းတံတား	ဝွချောင်း	၁၃၉၈.၉ ပေ	၃၁ ပေ	

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၅၁၄ ပေ	၆၀ ပေ	
၂။	ဗန္ဓုလတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၄၀ ပေ	၆၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၃။	ငမိုးရိပ်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၀ ပေ	၈၄ ပေ	
၄။	ကမာကြည်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၈၀ ပေ	၆၀ ပေ	
၅။	သုဝဏ္ဏတံတား(၁)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ	၃၆ ပေ	ရေကျော်
၆။	သုဝဏ္ဏတံတား(၂)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ	၃၆ ပေ	ရေကျော်
၇။	သုဝဏ္ဏတံတား (ဒဂုံတောင်)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၁၂၃၆ ပေ	၂၆ ပေ	
၈။	Yပုံသဃ္ဃာန်ခုံးကျော် တံတား	ခုံးကျော်	၂၈၇၅ ပေ ၁၈၇၁ ပေ	၆၇ ပေ ၁၆ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၉။	ငမိုးရိပ်တံတား (တောင်ဥက္ကလာ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၆၄ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	ပါရမီခုံးကျော် တံတား	ခုံးကျော်	၁၁၄၆ ပေ	၄၈ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၁၁။	ဘေလီတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၆၄ ပေ	၃၇ ပေ ၅ လက်မ	
၁၂။	သစ္စာတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၆၄ ပေ	၃၇ ပေ	
၁၃။	ဒဂုံတံတား (ဒဂုံဆိပ်ကမ်း)	ပဲခူးမြစ်	၄၈၀၀ ပေ	၈၀ ပေ	
၁၄။	ငမိုးရိပ်တံတား (တောင်ဒဂုံ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၅ ပေ	၇၃ ပေ	
၁၅။	သုဝဏ္ဏတံတား (တောင်ဒဂုံ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၁၂၃၆ ပေ	၂၆ ပေ	
၁၆။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား (မြောက်ဥက္ကလာပ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၁၁ မီတာ	
၁၇။	ငမိုးရိပ်တံတား (ပါရမီ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၁၂.၁၉ မီတာ	
၁၈။	ငမိုးရိပ်တံတား (သဃ်န်းကျွန်း)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၀ ပေ	၂၅.၆ မီတာ	
၁၉။	ငမိုးရိပ်တံတား (ဗိုလ်မှူးဗထူး)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၅၀၀ ပေ	၁၁.၅ မီတာ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၂၀။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား (သုနန္ဒာ)	-	၈၀၀ ပေ	၁၁.၅ မီတာ	
၂၁။	ငမိုးရိပ်တံတား (သစ္စာ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ	၁၀.၃၅ မီတာ	
၂၂။	မဟာဗန္ဓုလတံတား (ဒေါပုံ)	ပုဇွန်တောင်ချောင်း	၃၆၄၃ ပေ ၃ လက်မ	၈၄ ပေ	
၂၃။	မဟာဗန္ဓုလတံတား (ပုဇွန်တောင်)	ပုဇွန်တောင်ချောင်း	၃၆၄၃ ပေ	၈၄ ပေ	
၂၄။	လှူကူးကြိုးတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၈၁၀ ပေ	၆ ပေ	
၂၅။	သုနန္ဒာတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၈၁၀ ပေ	၃၈ ပေ	
၂၆။	ရွှေပေါက်ကံတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၉၄ ပေ	၄၈ ပေ	
၂၇။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၈။	သုဝဏ္ဏတံတား-၂ (သာကေတ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၈.၆ မီတာ	
၂၉။	ငမိုးရိပ်တံတား (ကမာကြည်)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၇၀ ပေ	၆၀ ပေ	
၃၀။	ငမိုးရိပ်တံတား (မင်္ဂလာတောင်ညွန့်)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၄၀၅ ပေ	၁၁.၅ မီတာ	
၃၁။	လှည်းတန်းခုံးကျော် တံတား(ကမာရွတ်)	-	၂၅၁၇ ပေ	၄၅ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၂။	နာနတ်တောတံတား	-	၅၈၁ ပေ	၂၉၆ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၃။	ပန်းဆိုးတန်း ခုံးကျော်တံတား	-	၁၉၂၁ ပေ ၅၂ လက်မ	၆၈ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၄။	မြေနီကုန်းခုံးကျော် တံတား	-	၂၃၀၀ ပေ ၅ လက်မ	၁၄ ပေ ၆၄ လက်မ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၅။	ရွှေဂုံတိုင်ခုံးကျော် တံတား	-	၄၂၆ ပေ	၁၈ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၃၆။	ကုက္ကိုင်းခုံးကျော် တံတား	-	၅၅၀ ပေ	၁၆ ပေ ၆၄ လက်မ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၇။	တာမွေခုံးကျော် တံတား	-	၈၇၆ ပေ	၁၃ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၈။	ဘုရင့်နောင်ခုံးကျော် တံတား	-	၄၃၅ ပေ	၁၇ ပေ ၆ လက်မ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၃၉။	ဘုရင့်နောင်တံတား	-	၇၃၆ ပေ	၁၀ ပေ ၈ လက်မ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၄၀။	ဧမိုင်လမ်းဆုံ ခုံးကျော်တံတား	-	၅၂၅ ပေ	၁၄ ပေ ၅ လက်မ	
၄၁။	သန်လျင်တံတား အမှတ်(၁)	ပဲခူးမြစ်	၇၀၅၆ ပေ	၂၁၀ ပေ	
၄၂။	မော်ဝန်းတံတား	မော်ဝန်းချောင်း	၉၀၀ ပေ	၃၁ ပေ	
၄၃။	သခွပ်တံတား	သခွပ်ချောင်း	၄၉၆ ပေ	၁၈ ပေ	
၄၄။	တွံတေးတံတား	တွံတေးတူးမြောင်း	၃၅၇၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၅။	ပန်းလှိုင်တံတား	ပန်းလှိုင်ချောင်း	၁၉၄၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၄၆။	ဆိပ်ကြီးခနောင်တို တံတား	ခနောင်တိုချောင်း	၁၆၈၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၄၇။	အောင်ဇေယျတံတား	လှိုင်မြစ်(အင်းစိန်)	၃၇၈၆ ပေ	၉၂၂ ပေ	
၄၈။	အမှတ်(၁/၆) (တိုက်ကြီး)တံတား	လှိုင်မြစ်	၇၈၀ ပေ	၃၁ ပေ	
၄၉။	ပန်းလှိုင်တံတား	ပန်းလှိုင်မြစ်	၁၉၀၀ ပေ	၇၆ ပေ	
၅၀။	ကုက္ကိုလ်ဝတံတား	ကုက္ကိုလ်ဝမြစ်	၆၉၄ ပေ ၅ လက်မ	၈ ပေ ၅ လက်မ	
၅၁။	မြို့ချောင်းတံတား	လှိုင်မြစ်	၁၉၄၀ ပေ	၁၃၀ ပေ	
၅၂။	ရေပေါ်သောင် တံတား	လှိုင်မြစ်	၁၉၄၀ ပေ	၁၃၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၅၃။	ငမိုးရိပ်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၄၀၀ ပေ	၉၆ ပေ	
၅၄။	ငမိုးရိပ်တံတား (လှည်းကူး)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၆၀ ပေ	၃၅ ပေ	
၅၅။	ဓွဲ့ပါကုန်းတန်း တံတား	မှော်ဝန်းချောင်း	၃၆၃ ပေ	၁၃ ပေ	
၅၆။	တွံတေးကြိုးတံတား		၃၅၇၀ ပေ	၄၄.၃ ပေ	
၅၇။	သခွပ်တံတား		၄၉၆ ပေ	၃၁ ပေ	

ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဘီလူးချောင်း တံတား(မိုးဗြဲ)	ဘီလူးချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂။	လိန်းလီတံတား	ပေါင်းလောင်းမြစ်	၁၇၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃။	တာဆိုင်းတံတား (နမ့်စန်)	တိန်းချောင်း	၃၀၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၄။	ကွန်ဟိန်းတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၆၇၅ ပေ	၂၂ ပေ	
၅။	မိုင်းရှူးကြိုးတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၆။	မိုင်းစံကြိုးတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၅၆၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၇။	ဟိုတတံတား	နမ့်တိန်းချောင်း	၃၆၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၈။	တာကော်အက်ကြိုး တံတား(တန့်ယန်း)	သံလွင်မြစ်	၆၀၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၉။	ကွမ်းလုံကြိုးတံတား	သံလွင်မြစ်	၇၈၉ ပေ	၂၀ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၀။	ရွှေလီကြိုးတံတား (နမ့်ခမ်း)	ရွှေလီမြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	ကားလမ်း ခုံးကျော်
၁၁။	သီပေါတံတား	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၅၆၉ ပေ	၃၈ ပေ	
၁၂။	မိုးတေတံတား	မိုးတေချောင်း	၃၈၈ ပေ	၂၀ ပေ	
၁၃။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၄၆၅ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၄။	လီလုတံတား	မြစ်ငယ်မြစ်	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၅။	နမ့်မိတ်တံတား	နမ့်မိတ်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၆။	နမ့်တိန်ချောင်း တံတား	နမ့်တိန်ချောင်း	၄၃၂ ပေ	၁၆ ပေ ၆ လက်မ	
၁၇။	တာပင်တံတား (မိုင်းခတ်)	နမ့်လွေချောင်း	၃၅၃ ပေ	၂၅ ပေ	
၁၈။	မဲခေါင်မြစ်ကူးတံတား	မဲခေါင်မြစ်	၂၂၆၉ ပေ	၂၈ ပေ	
၁၉။	ကျိုင်းလဲန်းတံတား (မိုင်းယု)	နမ့်လွေချောင်း	၆၆၀ ပေ	၂၇ ပေ	
၂၀။	သံလွင်တံတား (မိုင်းပျဉ်း)	သံလွင်မြစ်	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၁။	တာကော်တံတား	သံလွင်မြစ်	၇၈၀ ပေ	၂၉ ပေ	
၂၂။	မေိုးရိပ်တံတား (သစ္စာ)	မေိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ	၁၀.၃၅ မီတာ	
၂၃။	နမ့်ပန်ချောင်းတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၄၂၆ ပေ	၃၄ ပေ	
၂၄။	ဆားတောတံတား	–	၃၆၀ ပေ	၃၀ ပေ	
၂၅။	တာပါးတံတား	သံလွင်မြစ်	၆၀၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၂၆။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၇။	တာလေတံတား	နမ့်လင်းချောင်း	၃၂၅ ပေ	၄၂ ပေ	
၂၈။	ဝမ်တာပင်းတံတား	နမ့်လွေချောင်း	၃၅၄ ပေ	၃၅ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၉။	နမ့်မွေတံတား	နမ့်မွေချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၇ ပေ	
၃၀။	မိုင်းခတ်တံတား	နမ့်လွေချောင်း	၅၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၁။	ဝမ်တာခက်တံတား	နမ့်ခချောင်း	၄၃၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၃၂။	တာဆန်းတံတား	သံလွင်မြစ်	၉၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၃။	ဆိုက်ခေါင်တံတား	နမ့်ခုတ်ချောင်း	၃၂၉ ပေ	၃၀ ပေ	
၃၄။	တာလေတံတား	နမ့်လုံချောင်း	၃၁၈ ပေ	၄၃ ပေ	
၃၅။	မုန်းကျက်တံတား	မုန်းကျက်ချောင်း	၃၀၂ ပေ	၃၂ ပေ	
၃၆။	၃/၂၅၆	နမ့်ပန်ချောင်း	၆၇၅ ပေ	၂၂ ပေ	
၃၇။	မိုးဖြဲတံတား	-	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၈။	နမ့်ခမ်း(ရွှေလီကြိုး တံတား)	ရွှေလီမြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၉။	သံလွင်တံတား (တာပါး)	သံလွင်မြစ်	၆၀၀ ပေ	၁၆.၄ ပေ	
၄၀။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား (သီပေါ)	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၅၆၉ ပေ	၃၈ ပေ	
၄၁။	မိုးတေတံတား	မိုးတေချောင်း	၃၈၈ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၂။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား (နောင်ချို)	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၄၆၅ ပေ	၃၀ ပေ	
၄၃။	ရွှေလီတံတား	ရွှေလီမြစ်	၆၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၄၄။	မြန်မာ-လာအို ချစ်ကြည်ရေးတံတား	မဲခေါင်မြစ်	၂၂၆၉ ပေ	၃၆ ပေ	

ရေဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၃၀၀ အထက်တံတားများ

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁။	ဒရုခတံတား	ဝေန်မြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၂။	သဲကုန်တံတား	ဒါးကမြစ်	၃၀၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃။	ဒါးကတံတား	ဒါးကမြစ်	၁၄၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၄။	ဝေန်မြစ်တံတား	ဝေန်မြစ်	၁၁၆၅ ပေ	၂၈ ပေ	
၅။	ရွာလည်ရိုးတံတား	–	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၆။	ရိုးညီနောင်ကြီး တံတား	ရိုးညီနောင်	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၇။	ဘဲဇာအင်းတံတား	ဘဲဇာအင်း	၃၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၈။	ပေပင်မြစ်တံတား	ပေပင်ချောင်း	၇၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၉။	သက္ကယ်ချောင်း တံတား	သက္ကယ်ချောင်း	၁၈၈၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၀။	ပြွန်ဝချောင်းတံတား	ပြွန်ဂချောင်း	၄၂၉ ပေ	၁၃ ပေ ၆ လက်မ	
၁၁။	သုံးခွချောင်းတံတား	သုံးခွချောင်း	၄၀၀ ပေ	၁၃ ပေ ၆ လက်မ	
၁၂။	ကျောက်ကလပ် တံတား	ကျောက်ကလပ် ချောင်း	၅၂၆ ပေ	၁၃ ပေ ၆ လက်မ	
၁၃။	ပုသိမ်တံတား	ဝေန်မြစ်	၁၃၈၀ ပေ	၃၈ ပေ	
၁၄။	ကျောက်ချောင်း ကြီးတံတား	ကျောက်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၁၅။	ဥတိုတံတား	ဥတိုချောင်း	၉၀၀ ပေ ၉၀၀ ပေ	၁၃ ပေ ၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၁၆။	ဟိုင်းကြီးကျွန်း တံတား	ဟိုင်းကြီးချောင်း	၈၇၀ ပေ	၁၄ ပေ ၆ လက်မ	
၁၇။	ဒါးကတံတား	ဒါး ကချောင်း	၄၈၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၁၈။	ခဲဘောင်တံတား	ဒါးကချောင်း	၅၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၁၉။	သလပ်ခွာတံတား	–	၃၆၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၀။	ရေဘော်ကလေး တံတား	–	၃၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၂၁။	ရွှေသောင်တံတား	–	၈၂၆ ပေ ၉ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၂။	နန်ကသူတံတား	နန်ကသူချောင်း	၃၁၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၃။	ကညင်ချောင်းတံတား	ကညင်ချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၄။	မမြချောင်းတံတား	မမြချောင်း	၃၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၅။	ဖားတရှဉ်းတံတား	ဖားတရှဉ်းချောင်း	၄၈၆ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၆။	နန်ကသူတံတား	နန်ကသူချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၂၇။	ဝေန်တံတား(မြို့တွင်း)	ဝေန်မြစ်	၂၈၃၅ ပေ	၂၆ ပေ	
၂၈။	ငါးဒိန်ချောင်းတံတား	–	၃၀၂ ပေ	၂၄ ပေ	
၂၉။	ဗိုလ်မြတ်ထွန်း တံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၈၅၄၄ ပေ	၄၀ ပေ	
၃၀။	ပသွယ်တံတား	ပသွယ်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၁။	ဧရာဝတီမြစ်ကူး တံတား(ညောင်တုန်း)	ဧရာဝတီမြစ်	၁၀၈၁၄ ပေ	၄၈ ပေ	
၃၂။	ခတ္တိယတံတား	ပန်းလှိုင်မြစ်	၄၂၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၃။	မအူပင်တံတား	တိုးမြစ်(မြစ်မခ)	၂၃၆၂ ပေ	၄၀ ပေ	
၃၄။	ပန်းတနော်တံတား	ပန်းတနော်ချောင်း	၄၂၀ ပေ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၃၅။	အကျော်တံတား	အကျော်ချောင်း	၃၆၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၃၆။	ဘိုကလေးတံတား	ဘိုကလေးချောင်း	၄၀၀၅ ပေ	၂၈ ပေ	
၃၇။	ကိုင်းတောကြီးတံတား	ကိုင်းတောကြီးချောင်း	၄၀၀ ပေ	၁၂ ပေ	
၃၈။	ကြိမ်ချောင်းတံတား	ကြိမ်ချောင်း	၄၀၆ ပေ	၁၅ ပေ	
၃၉။	ချောင်းဖြဲကြီး	ချောင်းဖြဲကြီးချောင်း	၁၀၄၀ ပေ	၁၆ ပေ	
၄၀။	ပေါက်စိန်ကျချောင်း တံတား	ပေါက်စိန်ကျချောင်း	၄၀၂ ပေ	-	
၄၁။	ရေကျော်ကြီး	ရေကျော်ကြီးချောင်း	၉၆၀ ပေ	၁၅ ပေ	
၄၂။	အောက်နတ်ချောင်း တံတား	အောက်နတ်ချောင်း	၄၆၆ ပေ	၁၃ ပေ	
၄၃။	ထော်ပိုင်တံတား	ထော်ပိုင်ချောင်း	၃၅၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၄၄။	လိပ်ချောင်းတံတား	လိပ်ချောင်း	၅၈၆ ပေ	၂၈ ပေ	
၄၅။	ကျွဲခြံရေကျော်တံတား	ကျွဲခြံရေကျော်ချောင်း	၁၆၇၉ ပေ	၂၄ ပေ	
၄၆။	စိန်ဟိုင်းတံတား	စိန်ဟိုင်းမြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၄၇။	နတ်ချောင်းတံတား	နတ်ချောင်း	၃၀၀ ပေ	၁၂ ပေ ၄ လက်မ	
၄၈။	ဒေးဒရဲတံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၄၀၈၈ ပေ	၂၈ ပေ	
၄၉။	ဖျာပုံတံတား	ဖျာပုံမြစ်	၃၉၃၂ ပေ	၂၈ ပေ	
၅၀။	ဂုံညှင်းတန်းတံတား	ဂုံညှင်းတန်းမြစ်	၁၉၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၅၁။	ဥယျာဉ်ချောင်းတံတား	ဥယျာဉ်ချောင်း	၃၁၀ ပေ	၃၂ ပေ	
၅၂။	ဒေးဒလူတံတား	ဒေးဒလူချောင်း	၄၀၀ ပေ	၁၁ ပေ	
၅၃။	သကံချောင်းတံတား	သကံချောင်း	၂၃၁၀ ပေ	၂၄ ပေ	
၅၄။	စက်ဆန်းတံတား	စက်ဆန်းချောင်း	၁၇၁၈ ပေ ၆ လက်မ	၂၄ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၅၅။	လပွတ္တာတံတား (ပင်လယ်လေး)	ပင်လယ်လေးမြစ်	၁၃၄၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၅၆။	မြောင်းမြတံတား	မြောင်းမြမြစ်ရွှေးမြစ်	၂၇၂၃ ပေ ၂၃ လက်မ	၂၈ ပေ	
၅၇။	ပမ္မဝတီတံတား	ပမ္မဝတီမြစ်	၁၂၆၀ ပေ	၁၆ ပေ ၆ လက်မ	
၅၈။	ကျွန်းကုန်းတံတား	ပြန်မလေ့မြစ်	၅၀၀ ပေ	၁၃ ပေ	
၅၉။	ရွှေလောင်းတံတား	ရွှေလောင်းမြစ်	၁၉၀၀ ပေ	၃၀.၅ ပေ	
၆၀။	ဝါးခယ်မတံတား	ဝါးခယ်မမြစ်	၃၀၂၀ ပေ	၃၀.၅ ပေ	
၆၁။	ဘင်္ဂလားကြီးတံတား	ဘင်္ဂလားကြီးချောင်း	၅၄၀ ပေ	၁၃ ပေ ၆ လက်မ	
၆၂။	ရေဝန်တံတား	ရေဝန်လေးချောင်း	၄၆၀ ပေ	၁၅ ပေ ၈ လက်မ	
၆၃။	ကွင်းပေါက်တံတား	ကွင်းပေါက်ချောင်း	၆၄၀ ပေ	၁၃ ပေ ၆ လက်မ	
၆၄။	ရာဇူဒိုင်တံတား(၁)	ရာဇူဒိုင်မြစ်	၁၉၅၅ ပေ	၂၀ ပေ	
၆၅။	ရာဇူဒိုင်တံတား(၂)	ရာဇူဒိုင်မြစ်	၅၄၀ ပေ	၂၀ ပေ	
၆၆။	ရွှေရတုကျိုက်ပိ တံတား	ကျိုက်ပိမြစ်	၃၂၀ ပေ	၁၂ ပေ ၆ လက်မ	
၆၇။	ရေတွင်းချောင်း ကျယ်တံတား	–	၄၈၀ ပေ	၁၄ ပေ	
၆၈။	စော်ကဲတံတား	စော်ကဲမြစ်	၂၄၆၁ ပေ	၃၁ ပေ	
၆၉။	ကျွန်းပြဿဒ်တံတား	ကျွန်းပြဿဒ်မြစ်	၂၃၆၃ ပေ	၃၁ ပေ	
၇၀။	မကျီးဇင်တံတား	မကျီးဇင်ချောင်း	၅၅၁ ပေ	၃၀ ပေ	
၇၁။	ကျောင်းကုန်းတံတား	ဒါးကမြစ်	၆၀၀ ပေ	၂၆ ပေ	
၇၂။	ထုံးပေါက်တံတား အမှတ် (၂)	ထုံးပေါက်ချောင်း	၄၆၀ ပေ	၂၈ ပေ	

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်	တံတား အကျယ်	မှတ် ချက်
၇၃။	ဝေနဲတံတား (လေးမျက်နှာ)	ဝေနဲမြစ်	၁၉၆၉ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၄။	ပုသိမ်တံတား အမှတ်(၂)	ဝေနဲမြစ်	၂၃၈၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၅။	ခဲဘောင်တံတား	ခဲဘောင်မြစ်	၅၀၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၇၆။	ဒါးကတံတား	ဒါးကမြစ်	၄၈၀ ပေ	၂၂ ပေ	
၇၇။	ရွှေသောင်ယံတံတား	မကျီးချောင်း	၈၂၇ ပေ	၂၄ ပေ	
၇၈။	ဝေနဲတံတား	ဝေနဲမြစ်	၂၈၃၅ ပေ	၂၈ ပေ	
၇၉။	နန့်ကသူတံတား	နန့်ကသူချောင်း	၃၀၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၈၀။	နန့်ကသူချောင်း တံတား	နန့်ကသူချောင်း	၃၁၀ ပေ	၂၈ ပေ	
၈၁။	ကျွန်းကုန်းတံတား	ကျွန်းကုန်းမြစ်	၇၈၇ ပေ	၂၄ ပေ	
၈၂။	ရွှေရတုတံတား	ကျိုက်ပိမြစ်	၃၂၀ ပေ	၁၂.၄ပေ	

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ပေါင်းလောင်း ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၂၈၀ MW	ဇေယျာသီရိ
၂။	နန်ချိုရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၄၀ MW	ပျဉ်းမနား
၃။	အထက်ပေါင်းလောင်း ရေအားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၁၄၀ MW	ပျဉ်းမနား

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ချီဖွေငယ် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၉၉ MW	ချီဖွေ
၂။	တာပိန် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၂၄၀ MW	မိုးမောက်
၃။	မလိ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၁၀.၅ MW	ဝိုင်းမော်
၄။	နမ့်ခမ်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၅ MW	မိုးကောင်း
၅။	ဂလိုင် ချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၁.၂၆ MW	ဟိုပင်
၆။	နမ့်ထွမ် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၀.၈ MW	ပူတာအို
၇။	ဒုတ္တန် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၀.၁၅ MW	ပူတာအို
၈။	အထက်နမ့်ထွမ်ချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၃.၂ MW	ပူတာအို

ကယားပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၁)စက်ရုံ	၂၈ MW	
၂။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၂)စက်ရုံ	၁၆၈ MW	
၃။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၃)စက်ရုံ	၅၂ MW	

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သီကိုရ်ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၅၅ KW	ထန်တလန်
၂။	ငေစ်ဗား	၁၅၀ KW	ဖလမ်း
၃။	လိုင်ဗား	၆၀၀ KW	ဖလမ်း
၄။	ဆုပ်လွှီး (မွှာလ်ဘင်း)	၈၀ KW	တီးတိန်

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၅။	ဇလွီး ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၄၀၀ KW	တီးတိန်
၆။	တွီးဆောမ်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၀၀ KW	တီးတိန်
၇။	ရမ့်လောင်း ရေလျှပ်စစ်အားစက်ရုံ	၂၀၀ KW	မတူပီ
၈။	ဘုံတလာ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၅၀ KW	မတူပီ
၉။	ဆင်သေချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၅ KW	ပလက်ဝ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	လေရှီးမြို့နယ် မတူပီချောင်း	၀.၁၅ GWH	
၂။	လဟယ်မြို့နယ် ကျလွေချောင်း	၀.၃၀ GWH	
၃။	နန်းယွန်းမြို့နယ် တိုင်းခမ်းချောင်း	၁.၀၀ GWH	
၄။	ပုလဲမြို့နယ် မြောက်ယမားချောင်း	၀.၂၅ KWX x 2	
၅။	ကလေးမြို့နယ် ဇီးချောင်း	၁.၂၆ MW	
၆။	လဟယ်မြို့နယ် လဟယ်ရေအားလျှပ်စစ်	၀.၀၅ MW	

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	မလိကျွန်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁၀၀ KW	မြိတ်ခရိုင် ပုလောမြို့နယ်
၂။	ကျွန်းစု ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၀၀ KW	မြိတ်ခရိုင်
၃။	ကတ္တလူချောင်းအသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံ	၀.၁၅ MW	ကျွန်းစုမြို့နယ်

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၄။	ရေတံခွန်ချောင်းအသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၀.၀၇ MW	မလိကျွန်း
၅။	ဖောင်းတော ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁ MW	မေတ္တာမြို့
၆။	ရေကန်တောင်အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံ	၀.၅၇ MW	ရေဖြူမြို့နယ်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဇောင်းတူ	၁၀ MW	
၂။	ရဲနွယ်ရေအားလျှပ်စစ်	၂၀၀၀၀ MW	
၃။	သာယာကုန်း ဓာတ်အားခွဲရုံ	၄၉၀၀၀ MW	
၄။	သောက်ရေခပ် ရေအားလျှပ်စစ်	၁၂၀ MW	
၅။	ခပေါင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၃၀ MW	
၆။	ဖြူးချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၉၆၀ MW	
၇။	ကွင်းချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၁၂၀၀ – ၁၃၀၀ MW	
၈။	ရွှေကျင်ရေအားလျှပ်စစ်	၇၅ MW	
၉။	ပသိရေအားလျှပ်စစ်	၂ MW	

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ကြီးအုံကြီးဝ	၂၃.၄၆၆၈၃ GWH	မင်းဘူးခရိုင် ပွင့်ဖြူမြို့နယ်
၂။	မြစ်သာရေလှောင်တမံ	၄၀ MW	ဂန့်ဂေါခရိုင် ဂန့်ဂေါမြို့နယ်
၃။	မုန်းချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၇၅ MW	မင်းဘူးခရိုင် စေတုတ္တရာမြို့နယ်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ကင်းတား	၂၈ x ၂ MW	
၂။	ဆည်တော်	၁၂.၅ x ၂ MW	
၃။	ရဲရွာ	၁၉၇.၅ x ၂ MW	

မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သူငွေးချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း (၂၀၂၄ ခုနှစ်၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ)	၁၁၁ MW	
၂။	သထုံသဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံးဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၁၁၈.၉ MW	
၃။	Myanmar Lighting(IPP) ဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၂၃၀ MW	

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သူငွေးချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း (၂၀၂၄ ခုနှစ်၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ)	၁၁၁ MW	

ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဇော်ဂျီ(၁) စက်ရုံ ၆ MW x ၃ လုံး	၁၈ MW	ရပ်စောက်မြို့
၂။	ဇော်ဂျီ(၂) စက်ရုံ ၆ MW x ၂ လုံး	၁၂ MW	ရပ်စောက်မြို့
၃။	မြို့ကြီး ရေအားစက်ရုံ ၁၅ MW x ၂	၃၀ MW	ရွှေညောင်မြို့
၄။	တပ်ကြီးရေအားစက်ရုံ ၆၀၀ KW x ၂ လုံး	၁၂၀၀ MW	ရပ်စောက်မြို့
၅။	SSA လွိုင်ဖာရေအားလျှပ်စစ်	၂၀၀ KW	ကာလိမြို့
၆။	ကျိုင်းတောင်းရေအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ ၁၈ MW x ၃ လုံး	၅၄ MW	ကျိုင်းတောင်းမြို့
၇။	ရွှေလီအမှတ်(၁) ရေအားလျှပ်စစ်	၄ MW	ကျောက်မဲမြို့
၈။	နမ့်မျှော်ရေအားလျှပ်စစ်	၂ MW မှ ၃ MW	လားရှိုးမြို့
၉။	နမ့်စောင်ငေါင်းရေအားလျှပ်စစ်	၄ MW	ကျောက်မဲမြို့
၁၀။	နမ့်ဆောင်ချောင်းရေအားလျှပ်စစ်	၆၂၀ KW	ဟိုပန်မြို့
၁၁။	ပါကျက်ဟော်ရေအားစက်ရုံ	၀.၃၂ MW	ချင်းရွှေဟော်
၁၂။	မန်အောင်(နမ့်ခမ်း)ရေအားစက်ရုံ	၀.၂ MW	နမ့်ခမ်းမြို့

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁၃။	နမ့်ဟူးမွန် (ကောင်းခါး)	၀.၁၅ MW	ကွတ်ခိုင်မြို့
၁၄။	နမ့်ခုတ်(၁) ၁၀၀၀ KW x ၃ လုံး	၁.၈၉ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၅။	နမ့်ခုတ်(၂) ၆၃၀ KW x ၃ လုံး	၁.၈၉ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၆။	မယ်ပန်ရေအားစက်ရုံ ၆၀၀ KW x ၂ လုံး	၁၂၀၀ KW	မိုင်းဆတ်မြို့
၁၇။	နမ့်လပ်ရေအားစက်ရုံ ၁၆၀ KW x ၃ လုံး	၁.၉၈ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၈။	နမ့်မိုရေအားစက်ရုံ ၁၂၅၀ KW x ၂ လုံး	၁.၈၇ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၉။	ကန်လုံကုမ္ပဏီနမ့်လုံချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၃၆၀ KW (၂ လုံး)	တာချီလိတ်မြို့
၂၀။	ဟိုမိန်းရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၃၆၀ KW	ဟိုမိန်းမြို့
၂၁။	ရွှေလီမြစ်ရေအားလျှပ်စစ်အမှတ် (၁) စက်ရုံ	၆၀၀ MW ၁၀၀ x MW ၆	နမ့်ခမ်းမြို့ မန်တပ်ကျေးရွာ
၂၂။	မယ်ဝန်ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၆၀၀ KW (၂ လုံး)	နမ့်ခမ်းမြို့

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ (၂၀၂၂ - ၂၀၂၃)

ထိပ်သီးကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ

၁။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
၂။ တရုတ်နိုင်ငံ
၃။ ဂျာမနီနိုင်ငံ
၄။ နယ်သာလန်နိုင်ငံ
၅။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ
၆။ ဟောင်ကောင်
၇။ ဂျပန်နိုင်ငံ
၈။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ
၉။ အီတလီနိုင်ငံ
၁၀။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

အာဆီယံနိုင်ငံများအနက် ထိပ်သီးကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ

၁။ ထိုင်းနိုင်ငံ
၂။ စင်္ကာပူနိုင်ငံ
၃။ မလေးရှားနိုင်ငံ
၄။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ
၅။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ
၆။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ
၇။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းတွင်းရေနံမြေများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

စဉ်	ရေနံမြေအမည်	တစ်ရက်ရေနံစိမ်းထုတ်လုပ်မှု(စည်)	မှတ်ချက်
၁။	လက်ပံတို	၁၄၇၄	
၂။	အရာတော်	-	
၃။	လူထုတွင်းစား	၁	
၄။	သာကြီးတောင်	၁၄၇	
၅။	စပယ်	၁၂	
၆။	ချောက်	၁၃၇၂	
၇။	လမ်းရွာ	၅၉	
၈။	ရေနံချောင်း	၁၆၃၁	
၉။	မန်း	၁၃၆၁	
၁၀။	ရေနံမ	၁၁	
၁၁။	ဒဟတ်ပင်	၄	
၁၂။	ထန်းကိုင်း	၁	
၁၃။	ထောက်ရှာပင်	၄၈၃	
၁၄။	တပင်	၃၈	
၁၅။	ကမ်းနီ	၅၈၆	
၁၆။	ပက်ပယ်	၀.၁၄၉၉	
၁၇။	ပြည်	၈၃	
၁၈။	ပြရည်	-	
၁၉။	မြန်အောင်	၃၅	
၂၀။	ရွှေပြည်သာ	၈၇	
၂၁။	အဖျောက်	၁၇	
၂၂။	ညောင်တုန်း	၂၀၇	
၂၃။	မအူပင်	၇၃	

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

တပ်မတော်အစ

“တပ်မတော်အစ ဘီအိုင်အေက" ဆိုသောစကားအတိုင်း တပ်မတော်အကြောင်း လေ့လာမည်ဆိုလျှင် ဘီအိုင်အေမှစ၍ လေ့လာရပါမည်။ ဘီအိုင်အေ စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

၁။	သခင်အောင်ဆန်း	ဗိုလ်တေဇ
၂။	သခင်ရှုမောင်	ဗိုလ်နေဝင်း
၃။	ကိုလှမောင်	ဗိုလ်ဇေယျ
၄။	ကိုအောင်သိန်း	ဗိုလ်ရဲထွဋ်
၅။	ကိုရွှေ	ဗိုလ်ကျော်ဇော
၆။	ကိုထွန်းရှိန်	ဗိုလ်ရန်နိုင်
၇။	သခင်လှမြိုင်	ဗိုလ်ရန်အောင်
၈။	သခင်ဗဂျမ်း	ဗိုလ်လရောင်
၉။	သခင်လှဖေ	ဗိုလ်လက်ျာ
၁၀။	သခင်အောင်သန်း	ဗိုလ်စကြာ
၁၁။	ကိုသန်းညွန့်	ဗိုလ်ဇင်ယော်
၁၂။	ကိုထွန်းရွှေ	ဗိုလ်လင်းယုန်
၁၃။	ကိုတင်အေး	ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်
၁၄။	သခင်စောလွင်	ဗိုလ်မင်းခေါင်
၁၅။	ကိုစိုး	ဗိုလ်မြင့်အောင်
၁၆။	သခင်စံမြ	ဗိုလ်တောက်ထိန်
၁၇။	သခင်ခင်မောင်ဦး	ဗိုလ်တာရာ
၁၈။	သခင်စံလှိုင်	ဗိုလ်အောင်
၁၉။	ကိုမောင်မောင်	ဗိုလ်ညာဏ
၂၀။	ကိုလှ	ဗိုလ်မင်းရောင်
၂၁။	သခင်ထွန်းခင်	ဗိုလ်မြင့်ဆွေ
၂၂။	သခင်ကျော်စိန်	ဗိုလ်မိုးညို
၂၃။	သခင်ငွေ	ဗိုလ်စောအောင်
၂၄။	သခင်သစ်	ဗိုလ်စောနောင်

၂၅။	သခင်ထွန်းလွင်	ဗိုလ်ဗလ
၂၆။	သခင်သန်းတင်	ဗိုလ်မြဒင်
၂၇။	သခင်အေးမောင်	ဗိုလ်မိုး
၂၈။	သခင်သန်းတင်(မော်လမြိုင်)	ဗိုလ်သန်းတင်
၂၉။	သခင်ထွန်းအုပ်	သခင်ထွန်းအုပ်
၃၀။	ကိုဆောင်း	ဗိုလ်ထိန်ဝင်း

ရဲဘော်သုံးကျိပ် စစ်ပညာသင်ယူသည့်နေရာမှာ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့်ထိုင်ဝမ်ကျွန်းဖြစ်ပြီး ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် သခင်ထွန်းအုပ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးပညာကိုသာ သင်ယူခဲ့ပါသည်။

တပ်မတော်အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပုံ

၁။ ဘီအိုင်အေ (BIA)	=	ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (Burma Independence Army) ကို ၂၆-၁၂-၁၉၄၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့ရှိ ဦးလွန်းဖေ၏နေအိမ်၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
၂။ ဘီဒီအေ (BDA)	=	(၂၇-၇-၁၉၄၂)ရက်နေ့တွင် ဘီအိုင်အေခေါ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကိုဖျက်သိမ်း၍ ပျဉ်းမနားမြို့၌ အင်အား ၃၀၀၀ခန့်ဖြင့် BDA ခေါ် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (Burma Defence Army)ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
၃။ ဘီအန်အေ (BNA)	=	(၁၅-၉-၁၉၄၃)ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့ပေးသည့် ရွှေရည်စိမ် လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော် (Burma National Army)ဟု ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
၄။ ပီဘီအက် (PBF)	=	(၂၃-၇-၁၉၄၅)ရက်နေ့တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် (Patriotic Burmese Forces)ဟု ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေ စစ်ကြောင်းကြီး (၄) ကြောင်း

ဘီအိုင်အေတပ်မတော်သည် ဂျပန်ပြည်တွင် စစ်ပညာသင်ကြား၍ ဂျပန်နှင့်အတူ စစ်ကြောင်းလေးကြောင်းခွဲ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုစစ်ကြောင်း အမည်များမှာ –

၁။ မြဝတီစစ်ကြောင်း၊
၂။ ဖာပွန်စစ်ကြောင်း၊
၃။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း၊
၄။ မြိတ်စစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်၏ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု ဆောင်ရွက်ချက်အကျဉ်းချုပ်

(က)	၁၉၄၁ ခုနှစ်	ဘီအိုင်အေဘဝဖြင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး။
(ခ)	၁၉၄၃ ခုနှစ်	ဘီဒီအေဘဝဖြင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြင်ဆင်ခြင်း။
(ဂ)	၁၉၄၅ ခုနှစ်	ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ။
(ဃ)	၁၉၄၆/၄၈	တပ်မတော်ရပ်တည်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု။

(င)	၁၉၄၈/၅၀	ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု အဆိုးရွားဆုံးကာလ။
(စ)	၁၉၅၀/၅၈	ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းခြင်းနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုရန် ကာကွယ်ခြင်း။
(ဆ)	၁၉၅၈/၆၀	အိမ်စောင့်အစိုးရတာဝန်ဖြင့် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု ပြည်ပကျူးကျော်မှုတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်း။
(ဇ)	၁၉၆၀/၆၂	ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုကို နှိမ်နင်းခြင်း။
(ဈ)	၁၉၆၂/၇၄	တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အမျိုးသားပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး။
(ည)	၁၉၇၄/၇၈	ပဲခူးရိုးမ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများမှ သောင်းကျန်းမှု အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခြင်းနှင့် ပြည်ပြေးများအား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခြင်း။
(ဋ)	၁၉၇၈/၈၀	ရှောဂတီမြစ်အနောက်ခြမ်းနှင့် ရခိုင်ဒေသ ဗကပများအား ထိုးစစ်ဆင်ခြင်း၊ (၂/၈၀) အမိန့်ကြေညာချက်အရ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ခြင်း။
(ဌ)	၁၉၈၀/၈၈	ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဆက်လက်ချေမှုန်းခြင်း၊ နိုင်ငံရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း။
(ဍ)	၁၉၈၈ ခုနှစ်	ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုထိုးစစ်ကို ဟန့်တားခြင်း၊ မင်းမဲ့စရိုက် နှိမ်နင်းခြင်း၊ နိုင်ငံတော်၏တာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း။
(ဎ)	၁၉၈၈/၉၀	နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် နိုင်ငံ့တာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း၊ တစ်ပါတီစနစ်ကို ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (၁၇)ဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရယူကာ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
(ဏ)	၁၉၉၅/၉၆	အမ်တီအေအဖွဲ့များ လက်နက်ချခြင်း၊ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု လူထုထောက်ခံပွဲများ ကျင်းပခြင်း။
(တ)	၁၉၉၇/ ၂၀၁၁	နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
(ထ)	၂၀၂၁	၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲမသမာမှုဖြစ်စဉ်များကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ခေတ္တထိန်းသိမ်းခြင်း။
(ဒ)	၂၀၂၂	ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ် သတ်မှတ်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲကာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
(ဓ)	၂၀၂၃	ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၅ အရ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာထားသည့် ကာလအား ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၆ လနှင့် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၆ လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ စစ်တိုင်းကြီး (၇) တိုင်း

၁။	တိုင်း (၁) မင်းလှစည်သူ	=	ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ အင်းစိန်
၂။	တိုင်း (၂) ကျော်ခေါင်ဗလ	=	ဟံသာဝတီ၊ မအူပင်၊ ဖျာပုံ
၃။	တိုင်း (၃) ရဲကျော်သူရ	=	ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ မြောင်းမြ
၄။	တိုင်း (၄) လက်ျာကျော်ထင်	=	ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံ
၅။	တိုင်း (၅) ဇေယျကျော်သူ	=	မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်
၆။	တိုင်း (၆) ဇေယျကျော်ထင်	=	တောင်ငူ၊ မိတ္ထီလာ
၇။	တိုင်း (၇) သီရိကျော်ထင်	=	သရက်၊ အောင်လံ၊ မင်းဘူး

တပ်မတော်(ရေ)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် – ၂၄-၁၂-၁၉၄၇

တပ်မတော် (ရေ) ဆောင်ပုဒ်

မြန်မာ့ပင်လယ် တို့ကာကွယ်
လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလှဲ

တပ်မတော် (လေ)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် – ၁၅-၁၂-၁၉၄၇

တပ်မတော်(လေ) ဆောင်ပုဒ်

တက်နိုင်ဖျားရောက် (ဝေဟင်စိုးမိုးမည်)

တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များ

၁။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၂။ အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၃။ တြိဂံဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၄။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၅။ အရှေ့တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၆။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၇။ ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၈။ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၉။ အနောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၁၀။ အနောက်မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၁၁။ အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၁၂။ နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၁၃။ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
၁၄။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်

ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်များ

၁။ အမှတ်(၁၁) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၂။ အမှတ်(၂၂) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၃။ အမှတ်(၃၃) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၄။ အမှတ်(၄၄) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၅။ အမှတ်(၅၅) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၆။ အမှတ်(၆၆) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၇။ အမှတ်(၇၇) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၈။ အမှတ်(၈၈) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၉။ အမှတ်(၉၉) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်
၁၀။ အမှတ်(၁၀၁) ခြေမြန်တပ်မဟာနချုပ်

တပ်မတော်စစ်ကျောင်းကြီးများ

၁။	နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်	(နေပြည်တော်)
၂။	စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်	(ကလော)
၃။	တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း	(ဗထူး)
၄။	တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း	(ဘုရင့်နောင်)
၅။	စစ်တက္ကသိုလ်	(ပြင်ဦးလွင်)
၆။	တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ်	(ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)
၇။	တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်	(ပြင်ဦးလွင်)
၈။	တပ်မတော်(ကြည်း)ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း	(ဗထူး)
၉။	တပ်မတော်အုပ်ချုပ်မှုကျောင်း	(ပြင်ဦးလွင်)
၁၀။	တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးဘက်ပညာတက္ကသိုလ်	(ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)

စစ်တက္ကသိုလ်

၁။	စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	–	မင်္ဂလာဒုံ (ဂျပန်ခေတ်)
၂။	စစ်တက္ကသိုလ် စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် ခုနှစ်	–	၁၉၅၄ (ဗထူးတပ်မြို့)
၃။	စစ်တက္ကသိုလ်စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် ရက်စွဲ	–	၁-၆-၁၉၅၇ (ပြင်ဦးလွင်)
၄။	ပေးအပ်သောဘွဲ့များ	–	B.Sc (D.S.A), B.A (D.S.A), M.Sc (D.S.A), M.A (D.S.A), B.C.Sc. (D.S.A)
၅။	တက်ရောက်ရသည့်ကာလ	–	လေးနှစ်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၃ ထိ သုံးနှစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ယနေ့ထိ လေးနှစ်
၆။	မွေးနေ့	–	ဩဂုတ်လ (၁)ရက်

၇။ စစ်တက္ကသိုလ်ဆောင်ပုဒ် – (က) နောင်တစ်ခေတ်၏အောင်စစ်သည်
(ခ) သူရ၊ သစ္စာ၊ သိပ္ပံ
(ဂ) စစ်တက္ကသိုလ်သည် ဘယ်တော့မှ လက်နက်မချ

၈။ စစ်တက္ကသိုလ်အဓိဋ္ဌာန် – ကြည်း/ ရေ/ လေထု အားမာန်ပြ၍ ပြည်သူ့အိုးအိမ် ပြည့်စည်းစိမ်အတွက် တို့လက်မြဲမြဲ ခိုင်ခိုင်တွဲစို့

၉။ ပေးအပ်သောဆုများ – အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ စတင်တည်ထောင်သည့်ရက် – ၁၉၉၃ ခုနှစ်

၂။ ကြွေးကြော်သံဆောင်ပုဒ် – အင်ဂျင်နီယာစွမ်းပကား တပ်မတော်အား Technology for Military Might.
ကျင့်ဝတ်၊ တီထွင်၊ စွမ်းအားရှင်
Honour, Creative, Capable

၃။ ပေးအပ်သောဆုများ – အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ်

စတင်တည်ထောင်သည့်ရက် – ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ (၁၉)ရက်

အလုပ်သင်ဆရာဝန် – တပ်မတော်စစ်ဆေးရုံကြီးများတွင် တစ်နှစ်တိတိ အလုပ်သင်ဆရာဝန်အဖြစ် သင်ကြားလုပ်ကိုင်ရသည်။

ပေးအပ်သောဘွဲ့ – M.B.B.S

တက်ရောက်ရသည့်ကာလ – (၇) နှစ် (အလုပ်သင်ဗိုလ် တစ်နှစ်အပါအဝင်)

ဆောင်ပုဒ် – သမားဇာနည်အောင်စစ်သည် (To Be A Good Soldier and An Efficient Doctor)

လမ်းညွှန်ဆောင်ပုဒ် – သစ္စာ(Loyalty)၊ ပညာ(Wisdom)၊ စေတနာ(Empathy)

ရည်မှန်းချက် – ကျန်းမာကြံ့ခိုင် တိုက်နိုင်ရန် (Make Fit to Fight)

ပေးအပ်သောဆုများ – အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးပညာတက္ကသိုလ်

စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	-	မင်္ဂလာဒုံ (ရန်ကုန်)
စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	-	၂၄-၂-၂၀၀၀
ယခင်တက္ကသိုလ်အမည်	-	Defence Services Institute of Nursing (DSIN) (တပ်မတော်သူနာပြုတက္ကသိုလ်)
ယခုတက္ကသိုလ်အမည်	-	Military Institute of Nursing and Paramedical Science (MINP) (တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးဘက်ပညာတက္ကသိုလ်)
ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	-	၂၀-၁၁-၂၀၀၂
ဆောင်ပုဒ်	-	ကျွမ်းကျင်ကူညီ ဆေးစစ်သည် (Skilful and Supportive Medical Corps)
လမ်းညွှန်ဆောင်ပုဒ်	-	သူရ၊ ပညာ၊ ကျွမ်းကျင် (Valour, Knowledge, Skill)
ရည်မှန်းချက်တာဝန်	-	ကျန်းမာကြံ့ခိုင် တိုက်နိုင်ရန် (Make Fit to Fight)
ပေးအပ်သည့်ဘွဲ့များ (အမျိုးသား)	-	(၁) သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့ B.N.Sc (Bachelor of Nursing Science) (၂) ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်မှုသိပ္ပံဘွဲ့ B.Pharm (Bachelor of Pharmacy) (၃) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲနည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology) (Laboratory) (၄) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Physiotherapy Technology) (၅) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်မှန်နှင့် ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Imaging Technology) (၆) ခြေတုလက်တုနှင့်အားပြုကိရိယာနည်းပညာဘွဲ့ B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology) (Prosthetics and Orthotics)
ပေးအပ်သည့်ဘွဲ့များ (အမျိုးသမီး)	-	(၁) သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့ B.N.Sc (Bachelor of Nursing Science) (၂) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ) B.Med.Tech

(Bachelor of Medical Physiotherapy Technology)

(၃) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်မှန်နှင့် ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Imaging Technology)

(၄) ခြေတုလက်တုနှင့်အားပြုကိရိယာနည်းပညာဘွဲ့ B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology (Prosthetics and Orthotics)

တပ်မတော်(ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (ဗထူး)

စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	–	ပြင်ဦးလွင် (မေမြို့)
လက်ရှိဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	–	ဗထူးတပ်မြို့
စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	–	၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်
ဆောင်ပုဒ်	–	အနာဂတ်၏စစ်ခေါင်းဆောင် (Military Leader for Future)
ဒို့လမ်းစဉ်	–	အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ (From Quantity to Quality)
တည်နေရာ	–	ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းရပ်စောက်မြို့အနီးရှိဗထူးတပ်မြို့ (၁၄–၂–၁၉၅၅ ရက်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူးအား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။)
ရည်ရွယ်ချက်	–	တပ်မတော်(ကြည်း)တွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော အရာရှိများဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် ခြေလျင်တပ်စုတစ်ခုကို ပိုင်နိုင်စွာကွပ်ကဲ၍ စစ်မြေပြင်တွင် တိုက်ပွဲဝင်နိုင်စေရန်။
တပ်ခွဲများ	–	(၁) သီဟတပ်ခွဲ၊ (၂) သူရတပ်ခွဲ၊ (၃) စည်သူတပ်ခွဲ၊ (၄) တေဇတပ်ခွဲ
ပေးအပ်သည့်အဆင့်	–	ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ဒုတိယဗိုလ်
သင်တန်းကာလ	–	(၉)လ

တပ်မတော် (ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (မှော်ဘီ)

စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	–	မှော်ဘီမြို့ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	–	၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ
ဆောင်ပုဒ်	–	အနာဂတ်၏ စစ်ခေါင်းဆောင် (Military Leader for Future)
ဒို့လမ်းစဉ်	–	အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ (From Quantity to Quality)

ပထမဆုံးအပတ်စဉ်	–	အပတ်စဉ်(၁) (၂၈–၈–၂၀၁၄)
ရည်ရွယ်ချက်	–	နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရာတွင် အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်။
သင်တန်းကာလ	–	(၉)လ
ပေးအပ်သည့်အဆင့်	–	ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ဒုတိယဗိုလ်/ ဗိုလ် (၁) ရိုးရိုးဘွဲ့ရများအတွက် – ဒုတိယဗိုလ် (၂) မဟာဘွဲ့နှင့် ပါရဂူဘွဲ့ရများအတွက်– ဗိုလ်

စစ်သား SOLDIER အဓိပ္ပာယ်

S	=	Smart	သေသပ်မှု
O	=	Obedience	အမိန့်နာခံတတ်မှု
L	=	Loyality	သစ္စာရှိမှု
D	=	Dutiful	တာဝန်ကျေပွန်မှု / Discipline စစ်စည်းကမ်းရှိမှု
I	=	Intelligence	အသိဉာဏ်ထက်မြက်မှု
E	=	Efficiency	စစ်ပညာအရည်အသွေးပြည့်ဝမှု
R	=	Right	မှန်ကန်ရာကိုသာလုပ်ဆောင်တတ်မှု / Readyness အမြဲအသင့်ရှိမှု

တပ်မတော်၏ အဓိကတာဝန်

၁။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်
၂။ လေ့ကျင့်ရေးတာဝန်
၃။ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတာဝန်

တပ်မတော်၏ စွမ်းရည် (၃) ရပ်

၁။ စစ်ရေးစွမ်းရည်
၂။ အုပ်ချုပ်ရေးစွမ်းရည်
၃။ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်

တပ်မတော်၏အား (၁၀) ပါး

၁။ သစ္စာစောင့်သိမှု
၂။ အမိန့်နာခံတတ်မှု
၃။ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာမှုနှင့် ဖွဲ့သတ္တိပြည့်ဝမှု
၄။ စစ်စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှု
၅။ လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝမှု
၆။ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ပြည့်ဝမှု
၇။ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု
၈။ အချင်းချင်းရဲဘော်စိတ်ထားရှိမှု
၉။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု
၁၀။ သန္နိဋ္ဌာန်စိတ်ဖြင့် ရည်မှန်းချက်ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မှု

တပ်မတော်၏အစဉ်အလာကောင်း (၁၂) ရပ်

၁။ မျိုးချစ်တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၂။ စည်းကမ်းကောင်းသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၃။ သစ္စာရှိသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၄။ စည်းလုံးညီညွတ်သောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၅။ စွမ်းရည်ရှိသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၆။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၇။ တစ်ဦးချင်းကိုယ်ကျိုးကို ပဓာနမထားသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၈။ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်သော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၉။ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်သည့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၁၀။ အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံနိုင်သည့် တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၁၁။ ဖွဲ့၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိသည့် တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
၁၂။ ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို အမြဲဦးထိပ်ပန်ဆင်သော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့တပ်မတော်သားတို့၏ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်

ငါတို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိရိုသေပါမည်။ ငါတို့သည် ကျဆုံးလေပြီးသော တပ်မတော်သားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိရိုသေပါမည်။ ငါ့အား အထက်မှပေးအပ်သော အမိန့်နှင့်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ပါမည်။ ငါ့နိုင်ငံတော်၊ ငါ့နိုင်ငံသား၊ ငါ့တပ်မတော်အတွက် ငါ၏အသက်ကိုစွန့်လွှတ်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမည် (၆) မျိုး

၁။	ကျောင်းသား + သခင်အမည်	–	အောင်ဆန်း
၂။	ငယ်အမည်	–	ထိန်လင်း
၃။	ဂျပန်တွင် စစ်ပညာသင်ချိန်အမည်	–	OMODA
၄။	တရုတ်ပြည် အမွိုင်သို့ သွားစဉ်အမည်	–	တန်လူရှောင်
၅။	တော်လှန်ရေးအချိန်လျှို့ဝှက်အမည်	–	ဦးနောင်ချို
၆။	ရဲဘော်သုံးကျိပ်အမည်	–	ဗိုလ်တေဇ

မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆိုအမိန့် ဆိုရိုးစကားများနှင့် ရှေးခေတ်တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

၁။ "ငါ့သားများ စစ်ထဲဝင်ရင်လေ သူ့ကိုပြောလိုက်စမ်းပါကွာ၊ စစ်တပ်ဆိုတာ အမှန်သာ လိုက်နာနိုင်ရင် တကယ့်ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့တရားတွေကို သင်ကြားပေးတဲ့ ကျောင်းကြီးပေါ့" *စစ်သည်ဟောင်းတစ်ဦး၏ အမှာစကား*

၂။ "စစ်တို့၏သဘောတရားသည် အင်အားနည်းသည်၊ များသည်ဟူ၍ မဆိုသာ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ရဲစွမ်းသတ္တိသာ အရင်းခံဖြစ်သည်"

ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင်နော်ရထာ၏ နောင်ရိုးတိုက်ပွဲအဆိုအမိန့်

၃။ “ပေါ့ပေါ့ဆဆပြုလုပ်ကြလျှင် ငါတို့တစ်မျိုးလုံး သူတို့၏ ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်ကြ ချိမ့်မည်။ မိစ္ဆာလူမျိုးတို့၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်းထက် မြန်မာတို့၏ဂုဏ်မညှိုးရန် တိုက်ခိုက်ရင်းလဲ၍သေရသည်က ရာဇဝင်ပြောင်၍ မြတ်ပေသား၏”

သတိုးမင်းကြီးမဟာဗန္ဓုလ၏ ကျိုက္ကလို့တပ်စခန်းမိန့်ခွန်း

၄။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှသစ္စာမဖောက်။

၅။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။

၆။ တပ်နှင့်ပြည်သူ မြဲကြည်ဖြူ သွေးခွဲလာသူ တို့ရန်သူ။

၇။ အသက်သွေးချွေးစဉ်မနှေး ပေးဆပ်သည်မှာ တပ်မတော်ပါ။

၈။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ တို့ရန်သူ။

၉။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ တို့လက်မခံ။

၁၀။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ဒို့မကွဲ၊ အမြဲစည်းလုံးမည်။

၁၁။ “ရဲဘော်စိတ်ဟူသည် ရဲဘော်အချင်းချင်းအပေါ်ထားရှိသော မေတ္တာတရား၊ သံယောဇဉ်တရား၊ သစ္စာစောင့်သိမှုတရားပင်ဖြစ်သည်”

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးသည် ရဲဘော်တိုင်း၏ အမျိုးသားရေးတာဝန်

၁။ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး

၂။ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး

၃။ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ရှေးခေတ်မြန်မာ့တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းပုံ

၁။ ငါးယောက်	တစ်အိုးစား
၂။ နှစ်အိုးစား	အကြပ်တစ်
၃။ အကြပ်ငါး	သွေးသောက်တစ်
၄။ တပ်မှူးနှစ်	ဗိုလ်တစ်
၅။ ဗိုလ်နှစ်	တပ်မင်းတစ် (တပ်ပေါင်းဗိုလ်)
၆။ စစ်ဘုရင်မဟာသေနာပတိ	

ပုဂံခေတ်တွင် သူရဲကောင်းများ ရာထူးတိုးပုံ

၁။ ခြေ ၁၀ ပွဲရမှ မြင်းသို့တင်သည်။

၂။ မြင်း ၁၀ ပွဲရမှ ဆင်သို့ တင်သည်။

၃။ ဆင် ၁၀ ပွဲရမှ လှေသို့တင်သည်။

၄။ လှေ ၁၀ ပွဲရမှ မြို့ပြကံကျေးပေး၍ သူကောင်းပြုသည်။

ရှေးမြန်မာ့စစ်လက်နက်များ

၁။ အဲမောင်း၊ လုံရှည်	၂။ လှံ၊ လှံတို	၃။ လေးမြား
၄။ ချွန်း	၅။ ဓား	၆။ သေနတ်၊ မီးပေါက်
၇။ အမြောက်	၈။ စိန်ပြောင်း	

တပ်တိုင်း၊ ရဲဘော်တိုင်းရှိရမည့် အခြေခံအရည်အချင်း (၅) မျိုး

၁။ စိတ်ဓာတ်
၂။ စည်းကမ်း
၃။ သစ္စာ
၄။ စည်းလုံးမှု
၅။ စွမ်းရည်သုံးရပ်ပြည့်စုံမှု

ထားရှိသင့်သော တိုက်ပွဲဝင်စိတ်ဓာတ်

၁။ ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓာတ်
၂။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသည့်စိတ်ဓာတ်
၃။ ကျည်တစ်တောင့် လူတစ်ယောက်ကျန်သည်အထိ တိုက်ရဲသည့်စိတ်ဓာတ်
၄။ တပ်မတော်၏ ဂုဏ်ကို အသက်စွန့်ပြီး မြှင့်တင်လိုသည့်စိတ်ဓာတ်
၅။ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီလိုသည့် စိတ်ဓာတ်
၆။ ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်

တပ်မတော်၏စိတ်ဓာတ်

၁။ လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလဲသည့် စိတ်ဓာတ်
၂။ တုံးတိုက်တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက် စိတ်ဓာတ်
၃။ တပ်မတော်၏အစဉ်အလာကို အသက်ပေးစောင့်ထိန်းလိုသည့် စိတ်ဓာတ်

တပ်မတော်၏ ခံနိုင်ရည်စံနှုန်း

၁။ ငါးမိုင်မနားတမ်း အပြေးတက်နိုင်ရမည်။
၂။ ဆယ်မိုင်မနားတမ်း လမ်းလျှောက်နိုင်ရမည်။
၃။ တစ်နေ့မိုင်သုံးဆယ် ခရီးပေါက်ရမည်။

တပ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကြီး (၄) ရပ်

၁။ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
၂။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
၃။ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် တည်ဆောက်
၄။ စိတ်ဓာတ်နှင့် တည်ဆောက်

ခေါင်းဆောင်များအတွက် အမြင် (၄) မြင်

၁။ စစ်ရေးအမြင်
၂။ နိုင်ငံရေးအမြင်
၃။ စီးပွားရေးအမြင်
၄။ အုပ်ချုပ်ရေးအမြင်

စစ်အောင်စေသောအကြောင်းကြီးများ

၁။ ရည်ရွယ်ချက် တိကျခိုင်မြဲခြင်း
၂။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ကောင်းမွန်ခြင်း

၃။ အင်အားကို လိုအပ်သလောက် စုစည်းအသုံးပြုခြင်း
၄။ တိုက်စစ်ဆင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
၅။ လွယ်ကူစွာလှုပ်ရှားနိုင်ခြင်း
၆။ လုံခြုံမှုရှိခြင်း
၇။ အငိုက်ဖမ်းနိုင်ခြင်း
၈။ သတင်းစုံစွာရယူခြင်း
၉။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိခြင်း
၁၀။ ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
၁၁။ အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့မှုကောင်းခြင်း
၁၂။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ထောက်ခံအားပေးကူညီမှုရရှိခြင်း။

ရဲသုံးရဲ

ရဲရဲတက်၊ ရဲရဲတိုက်၊ ရဲရဲချေမှုန်း

မြဲသုံးမြဲ

၁။ အမြဲတမ်း လေ့ကျင့်ရမည်။
၂။ အမြဲတမ်း စစ်ရေးသတိရှိရမည်။
၃။ အမြဲတမ်း တိုက်ပွဲဝင်အသင့်ရှိရမည်။

ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်စမစ်ဒွန်း
၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း
၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစန်းယု
၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရတင်ဦး
၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရကျော်ထင်
၆။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်
၇။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ
၈။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်

တပ်မတော်မှ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့်ပတ်သက်၍ ချီးမြှင့်သောဘွဲ့၊ တံဆိပ်များ

၁။ **ဘွဲ့များ**

(က) အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့
(ခ) သီဟသူရဘွဲ့
(ဂ) သူရဘွဲ့

၂။ **တံဆိပ်များ**

(က) အောင်ဆန်းတံဆိပ်
(ခ) သီဟဗလတံဆိပ်
(ဂ) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်

၃။ **အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ ရရှိထားသူများ**

(က) ဗိုလ်မှူးအေးချို
(ခ) ဗိုလ်တိုက်ချွန်း
(ဂ) တပ်သား လှသောင်း
(ဃ) တပ်သား စွပ်ဗဟာဒူးရိုင်း
(င) တပ်သား စောမြင့်
(စ) တပ်သား စောဘရီ

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ ရာထူးအဆင့်များ

၁။	တပ်သားသစ်	Recruit
၂။	တပ်သား	Private, Infantry man, Rifle man
၃။	ဒုတိယတပ်ကြပ်	Lance Corporal
၄။	တပ်ကြပ်	Corporal
၅။	တပ်ကြပ်ကြီး	Sergeant
၆။	တပ်ကြပ်ကြီးစာရေး	Sergeant (Clerk)
၇။	တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီး	Platoon Sergeant
၈။	မော်တော်ယာဉ်တပ်ကြပ်ကြီး	Motor Sergeant
၉။	တပ်ခွဲတပ်ကြပ်ကြီး	Company Quarter Master Sergeant (CQ)
၁၀။	ဒုတိယအရာခံဗိုလ်	Warrant Officer II (WO II)
၁၁။	တပ်ခွဲအရာခံဗိုလ်	Company Sergeant Major (CSM)
၁၂။	ရုံးအုပ်	Head Clerk
၁၃။	တပ်ရင်းတပ်ထောက်အရာခံဗိုလ်	Regimental Quarter Master Sergeant (RQ)
၁၄။	အရာခံဗိုလ်	Warrant Officer I (WOI)
၁၅။	တပ်ရင်းအရာခံဗိုလ်	Regimental Sergeant Major (RSM)
၁၆။	ဆေးလက်ထောက်အရာခံဗိုလ်	Medical Assistant (MA)
၁၇။	ရုံးအုပ်ချုပ်	Chief Head Clerk
၁၈။	တပ်စာရင်းကိုင်	Unit Account (UA)
၁၉။	အလုပ်သင်ဗိုလ်	Apprentice Officer
၂၀။	ဒုတိယဗိုလ်	Second Lieutenant
၂၁။	ဗိုလ်	Lieutenant
၂၂။	ဗိုလ်ကြီး	Captain
၂၃။	ဗိုလ်မှူး	Major, Lieutenant Commander
၂၄။	ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး	Lieutenant Colonel
၂၅။	ဗိုလ်မှူးကြီး	Colonel
၂၆။	ဗိုလ်မှူးချုပ်	Brigadier General, Commander
၂၇။	ဗိုလ်ချုပ်	Major General, Rear Admiral
၂၈။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	Lieutenant General, Vice Admiral
၂၉။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	General, Admiral
၃၀။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Vice Senior General
၃၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Senior General, Field Marshal, Five Star General

မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့ရက်	=	၁၈၈၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၈ရက်
ရဲတပ်ရင်း (၂၁) ရင်း စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်	=	၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့(People Police Force)	=	၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်
မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့(Myanmar Police Force)	=	၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်

၁။ Police ဟူသော စကား၏အဓိပ္ပာယ်

(က)	P	=	Politeness	ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
(ခ)	O	=	Obedience	အမိန့်နာခံတတ်ခြင်း
(ဂ)	L	=	Loyalty	သစ္စာရှိခြင်း
(ဃ)	I	=	Intelligence	ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်ခြင်း
(င)	C	=	Courage	သူရသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
(စ)	E	=	Efficiency	အရည်အသွေးတောက်ပြောင်ခြင်း

၂။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရည်မှန်းချက်တာဝန် (၄) ရပ်

(က) ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး

(ခ) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး

(ဂ) မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး

(ဃ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး

၃။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီး (၆) ရပ်

(က) ပြစ်မှုကြိုတင်ကာကွယ်ရေး

(ခ) ဖြစ်ပွားသောပြစ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်တရားစွဲဆိုရေး

(ဂ) စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေး

(ဃ) ပြည်သူလူထုလုံခြုံရေး

(င) မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး

(စ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေး

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ ချီးမြှင့်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆုများ

(က) ရဲသီဟဘွဲ့
(ခ) ရဲသူရဘွဲ့
(ဂ) ရဲဇလဘွဲ့
(ဃ) ရဲသူရိန်ဘွဲ့
(င) ရဲကျော်စွာဘွဲ့
(စ) ရဲကျော်သူဘွဲ့

၅။ ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (၇) ကျောင်း

(က) ရဲအရာရှိအတတ်သင်ကျောင်း (မန္တလေး)
(ခ) ရဲအရာရှိလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ပြင်ဦးလွင်/ဇီးပင်ကြီး)
(ဂ) ရဲအကြပ်အတတ်သင်ကျောင်း (လှော်ကား/ရန်ကုန်)
(ဃ) အမှတ် (၁) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ရမည်းသင်း)
(င) အမှတ် (၂) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ဝက်ထီးကန်)
(စ) အမှတ် (၃) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (စစ်ကိုင်း)
(ဆ) အမှတ် (၄) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (တောင်လေးလုံး)

၆။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများရဲအဖွဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ရောက်သည့်နေ့

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်

၇။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှု နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့(INTERPOL–International Criminal Police Organization)သို့ ဝင်ရောက်သည့်နေ့

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ စွမ်းရည် (၄) ရပ်

၁။ လုပ်ငန်းစွမ်းရည်
၂။ အုပ်ချုပ်မှုစွမ်းရည်
၃။ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်
၄။ စစ်ရေးစွမ်းရည်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏အား (၁၁) ပါး

၁။ သစ္စာ၊ သမာဓိ၊ သတ္တိပြည့်ဝမှု
၂။ အမိန့်နာခံမှု
၃။ စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်မှု
၄။ စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှု
၅။ လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝမှု
၆။ စွမ်းရည် (၄) ရပ်ပြည့်ဝမှု
၇။ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု
၈။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်နိုင်မှု

၉။ ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု
၁၀။ ပြည်သူကို ကူညီစောင့်ရှောက်မှု
၁၁။ ရဲကျင့်ဝတ် (၇၀) ကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်မှု

စံပြရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ (၅) ရပ်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါငါးရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် –

(က) စည်းကမ်းကောင်းမွန်ခြင်း၊
(ခ) စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်ခြင်း၊
(ဂ) စွမ်းရည်သုံးရပ်ထက်မြက်ခြင်း၊
(ဃ) ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်လေးစား အားကိုးမှုကိုခံရခြင်း၊
(င) တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ စံနမူနာယူထိုက်သည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း။

စံပြရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် –

(က) လုပ်သက်အနည်းဆုံး (၅) နှစ်ရှိသူဖြစ်ရမည်။
(ခ) နယ်ဘက်တရားရုံးတွင် အမှုအခင်း ကင်းရှင်းသူဖြစ်ရမည်။
(ဂ) ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းမှုအရသော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးမှသော်လည်းကောင်း တစ်နှစ်အတွင်း ပြစ်မှုကင်းရှင်းသူဖြစ်ရမည်။
(ဃ) လုပ်သက်တစ်လျှောက် ရာထူးလျှော့ချသည့် ပြစ်ဒဏ်ခံရသူ မဖြစ်စေရ။
(င) မိမိအကျိုးထက်နိုင်ငံ့အကျိုး၊ တပ်ဖွဲ့အကျိုးနှင့် အများပြည်သူအကျိုးကို သယ်ပိုးသူဖြစ်ရမည်။
(စ) တာဝန်ကို လိုလားစွာ ထမ်းဆောင်သူဖြစ်ရမည်။
(ဆ) အမိန့်နာခံတတ်သူဖြစ်ရမည်။
(ဇ) ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်သူဖြစ်ရမည်။
(ဈ) အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စည်းကမ်းကောင်းသူ ဖြစ်ရမည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်းစောင့်ထိန်းလိုက်နာရမည့် ဥပဒေ

(က) ရဲစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ
(ခ) အဂတိလိုက်စားမှုဥပဒေ
(ဂ) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဥပဒေ
(ဃ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ
(င) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ
(စ) သက်သေခံဥပဒေ

ပြည်သူ့အပေါ်ကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး

(က) ဥပဒေဘောင်အတွင်း နေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထုကို လေးစားချစ်ခင်ပါ။

(ခ) ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားကို အစဉ်ဦးထိပ်ထားပါ။
(ဂ) ပြည်သူလူထုက အပ်နှင်းထားသော လက်နက်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အသုံးပြု၍ ပြည်သူလူထုကိုကာကွယ်ပါ။
(ဃ) ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖြည့်ဆည်းပါ။
(င) ပြည်သူလူထုနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် ရိုင်းပျစွာပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
(စ) ပြည်သူလူထု ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို ရယူပါ။
(ဆ) ပြည်သူလူထု၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို လေးစားပါ။
(ဇ) ပြည်သူလူထုအတွက် တရားဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါ။
(ဈ) လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ပြည်သူလူထုအပေါ် အနိုင်မကျင့်ရန် သတိပြုပါ။
(ည) ပြည်သူလူထု၏ သားပျို၊ သမီးပျိုနှင့် သားမယားတို့ကို စောင့်စည်းပါ။

ရဲတပ်ဖွဲ့အခေါ်အဝေါ်များ

လရဖ	လေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Aviation Police
ကလရ	ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း လုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Tourist Police
စသရ	စည်ပင်သာယာရဲတပ်ဖွဲ့	City Development Police
ယထရ	ယာဉ်ထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့	Traffic Police
ရနရ	ရေနံမြေလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Oil Field Security
သလရ	သစ်တောလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Forest Police
မလရ	အမြန်လမ်းမကြီးရဲတပ်ဖွဲ့	Highway Police
မယတ	မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီး နှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Anti Narcotic Drug Police
နဖန	နိုင်ငံဖြတ်ကျော် မှုခင်းဌာနကြီး	Department of Transnational Crime
မခရ	မှုခင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Criminal Investigation Department
သတရ	သတင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Special Branch
ရကဖ	ရဲတပ်ဖွဲ့များကွပ်ကဲမှု အဖွဲ့မှူးရုံး	Head Office Battalions Command and Battalions
ငစက	ငွေကြေးစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့	Financial Intelligence Unit
ရထရ	ရထားရဲတပ်ဖွဲ့	Railways Police

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပုံ

(က) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်
(ခ) လုံခြုံရေးရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့
(ဂ) နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့
(ဃ) တပ်ဖွဲ့များ
(င) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့များ
(စ) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်တွင် ဒုတိယရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်ရှိ ရဲချုပ်၊ ဒုတိယရဲချုပ်နှင့် ရဲဦးစီးဌာနကြီး၊ ရဲရေးဌာနကြီး၊ ရဲထောက်ပံ့ရေးဌာနကြီး၊ နိုင်ငံဖြတ်ကျော် မှုခင်းဌာနကြီးနှင့် ရဲလေ့ကျင့်ရေးဌာနကြီးတို့ကို ရဲမှူးချုပ်အဆင့်များက တာဝန်ယူကြီးကြပ်လျက် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုလုံးအား ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ပါသည်။

လုံခြုံရေးကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့

ရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်မှ တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲသော လုံခြုံရေးရဲကွပ်ကဲမှု အဖွဲ့မှူးရုံး (၄) ရုံး ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ကွပ်ကဲမှုရုံးများကို နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင် ဖွဲ့စည်းထားရှိ၍ ရဲမှူးချုပ်တစ်ဦးစီက အနီးကပ် ဦးစီးကွပ်ကဲပါသည်။

နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့

အမှတ် (၁) နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့ကို ၁၀-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရဲမှူးချုပ်တစ်ဦးက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပါသည်။

တပ်ဖွဲ့များ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွင် အောက်ပါတပ်ဖွဲ့ (၁၄) ဖွဲ့ရှိပြီး ရဲမှူးချုပ်၊ ရဲမှူးကြီးအဆင့်ရှိ အရာရှိကြီးများက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပါသည် -

၁။ မှုခင်းရဲတပ်ဖွဲ့
၂။ သတင်းရဲတပ်ဖွဲ့
၃။ လူကုန်ကူးမှုတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
၄။ ငွေကြေးဆိုင်ရာမှုခင်းတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
၅။ မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
၆။ ရထားရဲတပ်ဖွဲ့
၇။ ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့
၈။ လေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့

၉။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့
၁၀။ စည်ပင်သာယာရဲတပ်ဖွဲ့ (နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး)
၁၁။ ယာဉ်ထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့
၁၂။ အမြန်လမ်းမကြီးရဲတပ်ဖွဲ့
၁၃။ ရေနံမြေလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့
၁၄။ သစ်တောလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့များ

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊နေပြည်တော်ရဲတပ်ဖွဲ့အပါအဝင် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ (၁၅)ဖွဲ့ရှိပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအရ ရဲမှူးချုပ်/ရဲမှူးကြီးများက ဦးစီးကွပ်ကဲပါသည်။ ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေအပိုင်းအခြားမှာ နယ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ရန် အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များ

သာမန်ရဲတပ်သားအဆင့်

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)။
၂။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၅ နှစ်ထက်မကြီးရ။
၃။ အရပ် ၅ ပေ ၃ လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂ လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၀၀ ရှိရမည်။
၄။ ပညာအရည်အချင်း (အခြေခံပညာအလယ်တန်း)။
၅။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။

ဒုတိယရဲအုပ်အဆင့်

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)။
၂။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၇ နှစ်ထက် မကြီးရ။
၃။ အရပ် ၅ ပေ ၃ လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂ လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၁၀ ရှိရမည်။
၄။ တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ အနည်းဆုံး ဘွဲ့တစ်ခုရရှိပြီးသူဖြစ်ရမည်။
(ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်သူ ဦးစားပေးမည်။)
၅။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။
(ဆေးအဆင့်-က ရှိရမည်။ မျက်မှန်တပ်ဆင်ထားသူများ လျှောက်ထား၍မရ။)

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူသော ဘုရား (၅) ဆူ

၁။ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား
၂။ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရား
၃။ ကဿပမြတ်စွာဘုရား
၄။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား
၅။ နောင်ပွင့်တော်မူမည့် အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား

သာသနာတော် (၃) ရပ်

၁။	ပရိယတ္တိ သာသနာ	=	ပိဋကတ်စာပေသင်ကြားခြင်း
၂။	ပဋိပတ္တိ သာသနာ	=	တရားတော်နှင့်အညီကျင့်ခြင်း
၃။	ပဋိဝေဒ သာသနာ	=	ထိုးထွင်း၍သိခြင်း

ရတနာ (၃) ပါး

၁။ ဘုရား ၂။ တရား ၃။ သံဃာ

ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သောအချက်များ

မြတ်စွာဘုရား၏ ဖခမည်းတော်အမည်	=	သုဒ္ဓေါဒနေ
မြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော်အမည်	=	မယ်တော်မာယာ
မြတ်စွာဘုရား၏ မွေးဖွားရာဇာတိ	=	ကပိလဝတ်
မြတ်စွာဘုရား၏ ငယ်နာမည်	=	သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား
မြတ်စွာဘုရား၏ ကြင်ရာတော်	=	ယသော်ဓရာ
မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်	=	ရာဟုလာ
မြတ်စွာဘုရား၏ ဖွားဖက်တော်ခုနစ်ယောက်	=	မောင်စံ၊ ကဏ္ဍကမြင်း၊ ကာဠုဒါရီ အမတ်၊ရွှေအိုးကြီးလေးလုံး၊ညီတော် အာနန္ဒာ၊ ယသော်ဓရာ၊ ဗောဓိ ညောင်ပင်။

သံဝေဇနိယ (၄) ဌာန

၁။ မြတ်စွာဘုရားဖွားမြင်သည့်အရပ် = လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်

၂။ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူသောနေရာ = ဗုဒ္ဓဂါယာ
၃။ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောတော်မူသောနေရာ = မိဂဒါဝုန်တော
၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောနေရာ = ကုသိနာရုံ

သတ္တဋ္ဌာန (၇) ပါး

၁။ အောင်မြင်တော်မူသောဗောဓိပင်၏ အရှေ့မြောက်တစ်လံကွာ ရွှေပလ္လင်ဌာန
၂။ ဗောဓိပင်၏ မြောက်ဘက် ၁၀ လံကွာဌာန အနိမိသအရပ်
၃။ ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသအကြား နှစ်လံကွာဌာန ရတနာစင်္ကြံ
၄။ ဗောဓိပင်၏ အနောက်မြောက် ၁၅ လံကွာရတနာဃရရွှေအိမ်
၅။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့ ၃၂ လံကွာ အဇပါလဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်
၆။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင် ၁၅ လံကွာ မုစလိန္ဒာအိုင်ဝယ် နဂါးပါးပြင်းအောက်ဌာန
၇။ ဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက် ၁၁ လံကွာ လင်းလွန်းပင်အရပ်

ဘုရားဂုဏ်တော် (၉) ပါး

၁။ အရဟံ = ပူဇော်အထူး ခံယူတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို သိမြင်တော်မူသောဂုဏ်။
၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတရား ၁၅ ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။
၄။ သုဂတော = ကောင်းသောစကားကိုသာ ဆိုတော်မူသောဂုဏ်။
၅။ လောကဝိဒူ = လောကသုံးပါးကို သိတော်မူအပ်သောဂုဏ်။
၆။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဓမ္မသာရထိ = မယဉ်ကျေးသော လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမသောဂုဏ်။
၇။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ = နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်သောဂုဏ်။
၈။ ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသောဂုဏ်။
၉။ ဘဂဝါ = ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။

တရားဂုဏ်တော် (၆) ပါး

၁။ သွာက္ခာတော = တရားတော်၏ အစအလယ်အဆုံး ကောင်းသောဂုဏ်။
၂။ သန္ဒိဋ္ဌိကော = ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့်ကိလေသာကို အောင်တတ်သောဂုဏ်။
၃။ အကာလိကော = အခါမလင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ပေးတတ်သောဂုဏ်။
၄။ ဧဟိပဿိကော = လာလှည့်ရှုလှည့်ဟူ၍ အစီရင်ကို ခံထိုက်သောဂုဏ်။
၅။ ဩပနေယျိကော = စိတ်နှင့်မခွာဘဲဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်သောဂုဏ်။
၆။ ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ = ပညာရှိတို့စိတ်၌ သိအပ်ခံစားအပ်သောဂုဏ်။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၉) ပါး

၁။ သုပ္ပဋိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
၂။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သောဂုဏ်။
၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော = နိဗ္ဗာန်၏အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
၄။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော = အရိုအသေပြုထိုက်အောင်သိက္ခာတို့ကိုရိုသေထိုက်သောဂုဏ်။
၅။ အာဟုနေယျော = အဝေးမှဆောင်၍ သီလဝန္တတို့အား လှူအပ်သောပစ္စည်းကို ခံယူတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၆။ ပါဟုနေယျော = ချစ်ခင်နှစ်လိုအပ်သော ဧည့်သည်တို့အဖို့ စီရင်ထားသော မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၇။ ဒက္ခိနေယျော = တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ပေးအပ်သော မြတ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယော = ကောင်းမှုကိုအလိုရှိသူတို့ လက်အုပ်ချီ၍ ရှိခိုးခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူသောဂုဏ်။
၉။ အနုတ္တရံပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ = ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေ ကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သောဂုဏ်။

အနှစ် (၃) ပါး

၁။ ဒါန　　၂။ သီလ　　၃။ ဘာဝနာ

ပစ္စည်း (၄) ပါး

၁။ ဆွမ်း　　၂။ ဆေး　　၃။ သင်္ကန်း　　၄။ ကျောင်း

ဆီမီးကပ်လှူခြင်းအကျိုး (၂) ပါး

၁။ ပကတိမျက်စိကြည်လင်ခြင်း　　၂။ ဉာဏ်(မျက်စိ)ကြည်လင်ခြင်း

ဆွမ်းအကျိုး (၅) ပါး

၁။ အာယု = အသက်ရှည်ခြင်း
၂။ ဝဏ္ဏ = အဆင်းလှခြင်း
၃။ သုခ = ချမ်းသာကြီးခြင်း
၄။ ဗလ = ခွန်အားကြီးခြင်း
၅။ ပဋိဘာန = ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း

ပန်းလှူရသည့် အကျိုး (၃) ပါး

၁။ ရုပ်ရည်လှပသည်။
၂။ ခန္ဓာကိုယ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။
၃။ ခံတွင်းအနံ့ မွှေးကြည်စေသည်။

(၅) ပါးသီလ

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည်၊ သေရက်သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

(၈) ပါးသီလ

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
အိမ်သူကိုပြုသောအမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည် သေရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
နေ့လွဲညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ
ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကခြင်း၊ ခုန်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သီလရှိသူ ရနိုင်သောအကျိုး (၅) ပါး

၁။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရရှိနိုင်သည်။
၂။ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားနိုင်သည်။
၃။ တင့်တင့်တယ်တယ်နေနိုင်သည်။

၄။ မတွေ့မဝေဘဲသေရမည်။
၅။ သေပြီးနောက် ကောင်းသောဘဝရောက်နိုင်သည်။

တရားနာခြင်း၏အကျိုး (၅) ပါး

၁။ မကြားဖူးသော ထုံးနည်းပုံစံ တရားကောင်းတို့ကို ကြားရခြင်း။
၂။ ကြားဖူးသော တရားကောင်းကို အဖန်တလဲလဲ မှတ်မိအောင်နာရခြင်း။
၃။ ယုံမှားသံသယကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း။
၄။ အယူဝါဒကို ဖြောင့်မတ်စွာ ယူနိုင်ခြင်း။
၅။ သဒ္ဓါယုံကြည်သောစိတ် တိုးပွားစေခြင်း။

မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး

၁။ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရသည်။
၂။ ချမ်းသာစွာ နိုးရသည်။
၃။ မကောင်းသောအိပ်မက်မမြင်။
၄။ လူနတ် ချစ်သနားသည်။
၅။ ဘေးလွတ်အောင် နတ်တို့စောင်မသည်။
၆။ မီးမလောင်နိုင်။
၇။ ဓားလက်နက်မထိနိုင်။
၈။ အဆိပ်နှင့်မသေနိုင်။
၉။ မကောင်းသောစိတ် ပျောက်သည်။
၁၀။ မျက်နှာအဆင်း လှသည်။
၁၁။ မတွေဝေဘဲသေ၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်သည်။

သည်းခံခြင်းအကျိုး (၅) မျိုး

၁။ လူအများချစ်ခြင်း။
၂။ ရန်ငြိမ်းခြင်း။
၃။ အပြစ်နည်းခြင်း။
၄။ မတွေ့မဝေသေရခြင်း။
၅။ သုဂတိဘဝသို့လားရခြင်း။

အပါယ် (၄) ပါး

၁။ ငရဲ
၂။ တိရစ္ဆာန်
၃။ ပြိတ္တာ
၄။ အသူရကာယ်

ကပ် (၃) ပါး

၁။ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ် = ငတ်မွတ်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၂။ သတ္တန္တရကပ် = လက်နက်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၃။ ရောဂန္တရကပ် = ရောဂါဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်

ရပ်ပြစ် (၈) ပါး

၁။ ဧရဲ = ချမ်းသာမှုအလျဉ်းမရှိသော အရပ်။
၂။ တိရစ္ဆာန် = နိဗ္ဗာန်နှင့်ဖီလာ မိုးကိုကျော့ပေးသောသတ္တဝါ။
၃။ ပြိတ္တာ = ကိုယ်လက်အင်္ဂါ မမျှတသောသတ္တဝါ။
၄။ အသညသတ် = ခန္ဓာကိုယ်တစ်ပါးသာရှိ၍ အသက်နာမ်မရှိသော ဗြဟ္မာဘုံ။
၅။ ပစ္စန္တရာဇ် = ရတနာသုံးပါး မသိ၊ မရှိသော တောချုံအုံခြားအရပ်။
၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ = မှားသောအယူရှိသော လူမျိုးစု။
၇။ ဝိကလိန္ဒြိယ = သစ္စာလေးပါးတရားကို နာကြားရသော်လည်း ဆွံ့အနားပင်း၍ တရားမသိသူ။
၈။ ဗုဒ္ဓသုညော တိဟေတုကော = အသိအလိမ္မာနှင့်ပြည့်စုံသော်လည်း ဘုရားပွင့်သော ကာလနှင့်လွဲ၍ လူဖြစ်ရခြင်း။

ရန်သူမျိုး (၅) ပါး

၁။ ရေ
၂။ မီး
၃။ မင်းဆိုး
၄။ သူခိုး
၅။ မချစ်မနှစ်သက်သောသူ

ဝိပတ္တိတရား (၄) ပါး

၁။ သီလဝိပတ္တိ = သီလပျက်ခြင်း
၂။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ = အယူပျက်ခြင်း
၃။ အာစာရဝိပတ္တိ = အကျင့်ပျက်ခြင်း
၄။ အာဇီဝဝိပတ္တိ = အသက်မွေးမှုပျက်ခြင်း

ဗျသနတရား (၅) ပါး

၁။ ဉာတိဗျသန = ဆွေမျိုးဉာတိတို့ သေကျေပျက်စီးခြင်း
၂။ ဘောဂဗျသန = ရာထူးဂုဏ်သိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာလျော့ကျပျက်စီးခြင်း
၃။ ရောဂဗျသန = အနာရောဂါ နှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်း
၄။ သီလဗျသန = အကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း
၅။ ဒိဋ္ဌိဗျသန = အယူဝါဒ လွဲမှားပျက်စီးခြင်း

ကိလေသာ (၃) ပါး

၁။ လောဘ ၂။ ဒေါသ ၃။ မောဟ

ကာလ (၃) ပါး

၁။ အတိတ် = လွန်ခဲ့သောကာလ
၂။ ပစ္စုပ္ပန် = လက်ရှိကာလ
၃။ အနာဂတ် = နောင်ကာလ

အဂတိတရား (၄) ပါး

၁။ ဆန္ဒာဂတိ ၂။ ဒေါသာဂတိ ၃။ ဘယာဂတိ ၄။ မောဟာဂတိ

မျက်မှောက်စည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်းတရား (၃) ပါး

၁။ ဣတ္ထိဓုတ္တ = မိန်းမလိုက်စားခြင်း
၂။ သုရာဓုတ္တ = သေသောက်ကြူးခြင်း
၃။ အက္ခဓုတ္တ = လောင်းကစားခြင်း

သရဏဂုံပျက်ရသောအကြောင်း (၂) ပါး

၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုပြောင်းယူခြင်း ၂။ သေဆုံးခြင်း

ကံ (၃) ပါး

၁။ ကာယကံ = ကိုယ်ဖြင့်ပြုခြင်း
၂။ ဝစီကံ = နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း
၃။ မနောကံ = စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း

အာရုံ (၆) ပါး ကာမဂုဏ်တရားများ

၁။ ရူပါရုံ = အဆင်းအာရုံ ၄။ ရသာရုံ = အရသာအာရုံ
၂။ သဒ္ဒါရုံ = အသံအာရုံ ၅။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ = အတွေ့အာရုံ
၃။ ဂန္ဓာရုံ = အနံ့အာရုံ ၆။ ဓမ္မာရုံ = တရားသဘောအာရုံ

ပိဋကတ် (၃) ပုံ

၁။ သုတ္တန် ၂။ ဝိနည်း ၃။ အဘိဓမ္မာ

စေတနာ (၃) တန်

၁။ ပုဗ္ဗ = ကြိုတင်စေတနာ
၂။ မုဉ္စ = ပြုဆဲစေတနာ
၃။ ပရ = ပြုပြီးစေတနာ

လောကပါလတရား (၃) ပါး

၁။ လွတ်လပ်ခြင်း ၂။ ညီမျှခြင်း ၃။ တရားမျှတခြင်း

လောက (၃) ပါး

၁။ သတ္တလောက = လူသတ္တဝါများ၏လောက
၂။ သင်္ခါရလောက = ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်လောက
၃။ ဩကာသလောက = ရှိရှိသမျှလူသတ္တဝါအားလုံးရှိသောလောက

ဗြဟ္မစိုရ်တရား (၄) ပါး

၁။ မေတ္တာ ၂။ ကရုဏာ ၃။ မုဒိတာ ၄။ ဥပေက္ခာ

သမ္ပတ္တိတရား (၄) ပါး

၁။ ကာလသမ္ပတ္တိ = ခေတ်အခါကောင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၂။ ဂတိသမ္ပတ္တိ = လူ့ဘဝနတ်ဘဝကဲ့သို့ကောင်းသောဂတိနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၃။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ = ခြေလက်အင်္ဂါညီညာပြည့်စုံခြင်း၊ ရုပ်ရည်ရူပကာ တင့်တယ်ခြင်း။
၄။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ = ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ သုံးပါးဖြူစင်ကောင်းမွန်ခြင်း။

အထက်ပါအကြောင်းတရား (၄)ပါးနှင့်ပြည့်စုံပါက ကောင်းသောအကျိုးတရား ခံစားရမည်။

သမ္ပဒါတရား (၄) ပါး (မျက်မှောက်ကြီးပွားကြောင်းတရားလေးပါး)

၁။ ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ = ထကြွလုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံမှု
၂။ အာရက္ခသမ္ပဒါ = စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု
၃။ ကလျာဏမိတ္တသမ္ပဒါ = မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု
၄။ သမဇီဝိတသမ္ပဒါ = မျှတစွာအသက်မွေးမှု

ခန္ဓာ (၅) ပါး

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ
၂။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ
၃။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
၄။ သညာက္ခန္ဓာ
၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ

သစ္စာ (၄) ပါး

၁။ ဒုက္ခသစ္စာ
၂။ သမုဒယသစ္စာ
၃။ နိရောဓသစ္စာ
၄။ မဂ္ဂသစ္စာ

စေတီ (၄) မျိုး

၁။ ဓမ္မစေတီ
၂။ ဓာတုစေတီ
၃။ ဥဒ္ဒိဿစေတီ
၄။ ပရိဘောဂစေတီ

ဥပါယ်တံမျဉ် (၄) မျိုး

၁။ ဘေဒဥပါယ် = သဘောထားအယူအဆကွဲလွဲအောင် သွေးထိုးသပ်လျှိုသည့် နည်းလမ်း။
၂။ ဒဏ္ဍဥပါယ် = ထောင်ချခြင်း၊ အချုပ်ချခြင်းစသော ဒဏ်ခတ်သည့်နည်းလမ်း။
၃။ သာမဥပါယ် = ရင်းနှီးအောင်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း၊ ကိုယ့်ဘက်ပါအောင် ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုစည်းရုံးခြင်းနည်းလမ်း။
၄။ ဒါနဥပါယ် = ပေးကမ်းခြင်းနည်းလမ်း။

(၃၁) ဘုံ

၁။ လူ့ဘုံ = ၁ ဘုံ

၂။	ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်	=	၄ ဘုံ
၃။	နတ်ဘုံ	=	၆ ဘုံ
၄။	ဗြဟ္မာဘုံ	=	၂၀ ဘုံ

အရက်သေစာသောက်စားခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သောဆိုးကျိုးများ

၁။ ဥစ္စာကုန်ခန်းခြင်း
၂။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း
၃။ ရောဂါအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း
၄။ ဂုဏ်သတင်းပျက်စီးခြင်း
၅။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါမလုံသဖြင့်အရှက်ရခြင်း
၆။ ပညာနည်းပါးခြင်း

နီတိ (၃) မျိုး

၁။ ဓမ္မနီတိ(ဘုရားဟောကျမ်း)
၂။ လောကနီတိ(လူတို့သုံးစွဲရာသောကျမ်း)
၃။ ရာဇနီတိ(မင်းတို့သုံးစွဲရာသောကျမ်း)

ဇာတ်ကြီး (၁၀) ဘွဲ့အကျဉ်းချုပ်

အတိုကောက်(တေ၊ ဇ၊ သု၊ နေ၊ မ၊ ဘူ၊ စံ၊ နာ၊ ဝိ၊ ဝေ)

၁။ တေမိယဇာတ် – ထီးနန်းကိုစိုးစံအုပ်စိုးရသော ဘုရင်မဖြစ်လိုသည့်အတွက် စကားမပြောသည့် တေမိယမင်းသားအကြောင်း ဖြစ်သည်။

၂။ မဟာဇနကဇာတ် – သမုဒ္ဒရာထဲတွင် သင်္ဘောနစ်မြုပ်ခဲ့သော်လည်း ခုနစ်ရက် တိုင်တိုင် ဖွဲ့၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိရှိဖြင့် ကူးခတ်ခဲ့သောကြောင့် မဏိမေခလာနတ်သမီး၏ ကူညီမှုကိုရရှိခဲ့သော ဇာတ် ဖြစ်သည်။

၃။ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် – မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုသော သုဝဏ္ဏသာမမင်းသား၏ မှန်ကန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မိဘနှစ်ပါးမှာလည်း မျက်စိပြန်မြင်ပြီး မင်းသားကိုယ်တိုင်မှာလည်းမြားဆိပ်ပြေကာ ဒဏ်ရာအားလုံး ပျောက်ကင်းသွားသောဇာတ်ဖြစ်သည်။

၄။ နေမိဇာတ် – မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်သော နေမိမင်းသည် နတ်ပြည်နှင့် ငရဲပြည်သို့သွားရောက်ခဲ့ပြီး တိုင်းသူပြည်သား များအား နတ်ပြည်နှင့်ငရဲပြည်ကွာခြားပုံကို ကိုယ်တိုင် ဟောပြောခဲ့ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်ကြရန် တိုက်တွန်း သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။

၅။ မဟောသဓာဇာတ် – ပညာရှိသုခမိန် မဟောသဓာ၏တရားစီရင်ခန်းများ၊ ပြဿနာ ဖြေရှင်းခန်းများ၊ ရန်သူဟူသမျှကို ပညာဉာဏ်၊ ဥပါယ်တံမျဉ်၊ သတ္တိဗျူဟာတို့ဖြင့် အောင်နိုင်သောဇာတ်ဖြစ်သည်။

၆။ ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်– နတ်ပြည်သို့ရောက်လိုသောကြောင့် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း၏ အကျင့်သီလဆောက်တည်သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။

၇။ စန္ဒကုမာရဇာတ် - ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ ပြည်သူကို တရားနှင့်အညီ အုပ်စိုးသော စန္ဒကုမာရဇာတ် ဖြစ်သည်။

၈။ နာရဒဇာတ် - မိစ္ဆာအယူမှားနေသောမိတ္ထီလာပြည်ဘုရင်အင်္ဂတိမင်းကြီးကို သမီးတော်ရာဇဒေဝီမင်းသမီး၏ သစ္စာတိုင်တည်မှုကြောင့် ဘုရားလောင်းနာရဒဗြဟ္မာမင်းကြီးက တရားပြဆုံးမသော ဇာတ်ဖြစ်သည်။

၉။ ဝိဓူရဇာတ် - နဂါးပြည်မှနဂါးမင်း၊ နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးပုဏ္ဏာ၊ ကောရဗျ ဘုရင်နှင့်တကွ တိုင်းသူပြည်သားများကိုတရားဓမ္မဟောကြား ဆုံးမခဲ့သော ပညာရှိအမတ်ကြီး ဝိဓူရအကြောင်း ဖြစ်သည်။

၁၀။ ဝေဿန္တရာဇာတ် - ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ဒါနပါရမီကို ဖော်ကျူး သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတော်ကိုလှူခြင်း၊ ထိုမှ မြင်း ရထားများလှူခြင်း၊ ထိုမှအလှူခံလာသော ဇူဇကာပုဏ္ဏားကို သားတော်ဇာလီ၊ သမီးတော်ဂဏှာစိန်တို့ကို လှူဒါန်းခဲ့သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအကြောင်း ဖြစ်သည်။

သူတော်ကောင်းတရား (၇) ပါး

၁။ သဒ္ဓါ = လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း
၂။ သီလ = ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှုတ်လုံးသုံးပါးလုံးစောင့်ထိန်းခြင်း
၃။ သုတ = အကြားအမြင်၊ ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
၄။ စာဂ = ပင်ကို စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း
၅။ ပညာ = ဉာဏ်ပညာဖြင့်ပြည့်စုံပြီး အကောင်းအဆိုးပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း
၆။ ဟိရီ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ရှက်ခြင်း
၇။ ဩတပ္ပ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ကြောက်ခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၅) မျိုး

၁။ ကုလဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = မိရိုးဖလာမွေးရာပါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
၂။ လာဘဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = လာဘ်လာဘပတနပြုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
၃။ ဘယဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = အကြောက်တရားကို အခြေခံသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
၄။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = ယုံကြည်မှုပါသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
၅။ ပညာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး (The Noble Eightfold Part)

၁။ မှန်ကန်စွာသိမှု (Right Understanding)
၂။ မှန်ကန်စွာကြံစည်မှု (Right Thinking)
၃။ မှန်ကန်စွာပြောဆိုမှု (Right Speech)
၄။ မှန်ကန်စွာပြုလုပ်မှု (Right Action)
၅။ မှန်ကန်စွာအသက်မွေးမှု (Right Livelihood)
၆။ မှန်ကန်စွာကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု (Right Effort)

၇။ မှန်ကန်စွာအောက်မေ့အမှတ်ရမှု (Right Mindfulness)
၈။ မှန်ကန်စွာတည်ကြည်မှု (Right Concentration)

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ (World Tallest Buddha Statues)

၁။ **Spring Temple Buddha Statue**။ တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၂၈ မီတာ (၄၂၀ ပေ) (ကြာဖူးပုံအောက်ခံပလ္လင်အပါ ၆၈၂ ပေ)မြင့်မားပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးရုပ်ပွားတော်မြတ်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့သည်။

၂။ **လေးကျွန်းစကြာရုပ်တော်မူရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး**။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာမြို့တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၆ မီတာ (၃၈၀ ပေ) (အောက်ခံပလ္လင်အပါ ၄၂၄ ပေ)မြင့်မားပြီး ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

၃။ **Ushiku Daibutsu Statue**။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၀ မီတာ (၃၆၀ ပေ) (ကြာဖူးပုံအောက်ခံ ပလ္လင်အပါ ၃၉၄ ပေ) မြင့်မားပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

၄။ **Nanshan Haishang guanyin Statue**။ တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၀၀ မီတာ (၃၅၄ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရေပေါ်၌ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ **ဓမ္မကရာသီပုန်းမုန်ကိုးဘုရားရုပ်ပွားတော်ကြီး**။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် တည်ရှိကာ အမြင့် ၆၉ မီတာ (၂၂၆ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

၆။ **မာရဝိဇယဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး**။ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်) ဒက္ခိဏသီရိမြို့နယ်တွင် တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၉ ဒသမ ၄ မီတာ(၆၃ ပေ) (အောက်ခံပလ္လင်တော်အပါ ၈၁ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်ထိ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့၍ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ စကျင်ကျောက်သား ရုပ်ပွားတော်များထဲမှ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးနှင့် အလေးချိန်အများဆုံး ရုပ်ပွားတော်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓအရိုးတော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ လဒတ်ပြည်နယ်၊ လေမြို့ဟမ်းမစ်ကျောင်းတော်မှ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အရိုးတော်သည် ၂၁-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၉-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွယ်တော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

စဉ်	ရောက်ရှိမှု	ရက်စွဲ	
		မှ	ထိ
၁။	ပထမအကြိမ်	၁၅-၁၀-၁၉၅၅	၈-၆-၁၉၅၆
၂။	ဒုတိယအကြိမ်	၂၀-၄-၁၉၉၄	၈-၆-၁၉၉၄
၃။	တတိယအကြိမ်	၆-၁၂-၁၉၉၆	၅-၃-၁၉၉၇
၄။	စတုတ္ထအကြိမ်	၆-၁၁-၂၀၁၁	၂၄-၁၂-၂၀၁၁

(၃၈) ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၁။	အသေဝနာစဗာလာနံ	လူမိုက်ကိုမမှီဝဲ၊ မပေါင်းသင်းအပ်ခြင်း	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမင်္ဂလာ (၃) ပါး
၂။	ပဏ္ဍိတာနဥ္စသေဝနာ	ပညာရှိလူလိမ္မာကိုမှီဝဲပေါင်းသင်းခြင်း	
၃။	ပူဇာစပူဇနေယျာနံ	ပူဇော်ထိုက်သူကိုပူဇော်ခြင်း	
၄။	ပတိရူပဒေသဝါသောစ	သင့်လျော်သောအရပ်၌နေခြင်း	နေထိုင်ရေးမင်္ဂလာ (၃) ပါး
၅။	ပုဗ္ဗေစကတပုညတာ	ရှေး၌ပြုဖူးသောကောင်းမှုအထူးရှိခြင်း	
၆။	အတ္တသမ္မာပဏိဓိစ	မိမိ၏ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကိုစောင့်ထိန်းခြင်း	
၇။	ဗာဟုသစ္စဥ္စ	လောကီလောကုတ်အကြားအမြင်များ	သင်ကြားရေးမင်္ဂလာ (၄) ပါး
၈။	သိပ္ပဥ္စ	စက်မှုလက်မှုအတတ်ကိုရခြင်း	
၉။	ဝိနယောစသုသိက္ခိတော	လူနှင့်ဆိုင်သောကျင့်ဝတ်များကိုကောင်းစွာသင်ကြားနားလည်ခြင်း	
၁၀။	သုဘာသိတာစယာဝါစ	အပြောအဆိုချိုသာယဉ်ကျေးခြင်း	
၁၁။	မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ	မိဘနှစ်ပါးကိုလုပ်ကျွေးခြင်း	ပြုစုရေးမင်္ဂလာ (၃) ပါး
၁၂။	ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟော	သားမယားတို့ကို တရားနှင့်အညီလုပ်ကျွေးခြင်း	
၁၃။	အနာကုလာစကမ္မန္တာ	အနှောင့်အယှက်ကင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၁၄။	ဒါနဉ္စ	စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း	လိုက်နာကျင့်သုံးရေးမင်္ဂလာ (၄) ပါး
၁၅။	ဓမ္မစရိယာစ	သုစရိုက်တရားကိုကျင့်ခြင်း	
၁၆။	ဉာတကာနဉ္စသင်္ဂဟော	ဆွေမျိုးတို့အားထောက်ပံ့ကူညီခြင်း	
၁၇။	အနဝဇ္ဇာနိကမ္မာနိ	အပြစ်ကင်းသောအမှုကိုပြုရခြင်း	
၁၈။	အာရတီ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် စိတ်ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	ရှောင်ကြဉ်ရေးမင်္ဂလာ (၄) ပါး
၁၉။	ဝိရတီပါပါ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	
၂၀။	မဇ္ဇပါနာစသံယမော	မူးယစ်သေစာမသောက်စားခြင်း	
၂၁။	အပ္ပမာဒေါစဓမ္မေသု	ကုသိုလ်တရားတို့၌မမေ့လျော့ခြင်း	
၂၂။	ဂါရဝေါစ	ရိုသေထိုက်သူကိုရိုသေခြင်း	စိတ်ထားရေးမင်္ဂလာ (၅) ပါး
၂၃။	နိဝါတောစ	မိမိကိုယ်ကိုယ် နှိမ့်ချခြင်း	
၂၄။	သန္တုဋ္ဌီစ	ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ လောဘအလိုကိုမလိုက်ခြင်း	
၂၅။	ကတညုတာ	သူတစ်ပါးကျေးဇူးကိုသိခြင်း	
၂၆။	ကာလေနဓမ္မဿဝနံ	သင့်လျော်သောအခါတရားနာခြင်း	
၂၇။	ခန္တီစ	သည်းခံခြင်း	သည်းခံရေးမင်္ဂလာ (၄) ပါး
၂၈။	သောဝစဿတာ	ဆုံးမလွယ်ခြင်း	
၂၉။	သမဏာနဉ္စဒဿနံ	ရဟန်းသံဃာတို့အားဖူးမြော်ရခြင်း	
၃၀။	ကာလေနဓမ္မသာကစ္ဆာ	သင့်လျော်သောအခါတရားဆွေးနွေးခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၃၁။	တပေါစ	ခြိုးခြံချွေတာခြင်း	ခြိုးခြံရေးမင်္ဂလာ (၄) ပါး
၃၂။	ဗြဟ္မစရိယဉ္စ	မြင့်မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း(မေထုန်မှရှောင်ခြင်း)	
၃၃။	အရိယသစ္စာနဒဿနံ	သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်း	
၃၄။	နိဗ္ဗာနသစ္ဆိကိရိယာစ	နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်း	
၃၅။	ဖုဋ္ဌဿလောကဓမ္မေဟိ စိတ္တံယဿ နကမ္ပတိ	လောကဓံတရားနှင့်တွေ့ကြုံသောအခါ စိတ်ဓာတ်မတုန်လှုပ်ခြင်း	စိတ်ထားခိုင်ခံ့ရေး မင်္ဂလာ (၄) ပါး
၃၆။	အသောကံ	မစိုးရိမ်ခြင်း	
၃၇။	ဝိရဇံ	ကိလေသာမြူကင်းခြင်း	
၃၈။	ခေမံ	ဘေးကင်းခြင်း	

မြန်မာ့အထွေထွေဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ကျင့်ဝတ်များ

မိဘကျင့်ဝတ်

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင်မယ်တို့တာ။

သားသမီးကျင့်ဝတ်

ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှဝေ၍ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်သားတို့တာ။

ဆရာ့ကျင့်ဝတ်

အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့၊ ကျင့်ဖို့ဝတ်ငါးဖြာ။

တပည့်ကျင့်ဝတ်

ညီညာထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြိုဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကျွေး၊ သင်တွေးအံ့ရွတ်၊ တပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

လင်ကျင့်ဝတ်

မထီမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင်လင်ကျင့်ရာ။

မယားကျင့်ဝတ်

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြဉ်ရှောင်၊ လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမှု၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။

ကြီးသူကျင့်ဝတ်

ထကြွ နိုးကြား၊ သနား သည်းခံ၊ ဝေဖန် ထောက်ရှု၊ ဉာဏ်ခြောက်ခု ကြီးသူကျင့်ဝတ်သာ။

ရဟန်းဝတ္တရား

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လစ်၊ အသစ်ဟောကျူး၊ နာဖူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု၊ ခြောက်ခုလွန်သေချာ။

ဒါယကာဝတ္တရား

မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ ခင်မင်နှုတ်ချို၊ လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ တတ်အားလှူစေ၊ ငါးခုနေ၊ ပြုလေဒါယကာ။

မိတ်ဆွေဝတ္တရား

ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊ နှုတ်မြွက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေမိတ်သဟာ။

မင်းကျင့်တရား (၁၀) ပါး

၁။ ဒါနံ - ပေးလှူခြင်း
၂။ သီလံ - ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
၃။ ပရိစ္စာဂ - အမှုထမ်းတို့အားရိက္ခာပေးကမ်းခြင်း
၄။ အဇ္ဇဝံ - ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း
၅။ မဒ္ဒဝံ - သာယာနူးညံ့စွာပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း
၆။ တပံ - အကျင့်သီလတို့ကိုခြိုးခြံစွာစောင့်ထိန်းခြင်း
၇။ အကောဓံ - အမျက်မထွက်ခြင်း
၈။ အဝိဟိံသံ - မနှိပ်စက်ခြင်း
၉။ ခန္တီ - သည်းခံခြင်း
၁၀။ အဝိရောဓနံ - ပြည်သူတို့သဘောနှင့်မဆန့်ကျင်ခြင်း

နာယကဂုဏ် (၆) ပါး

၁။ ထကြွ - လုံ့လ၊ ဝီရိယဖြင့်ဦးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
၂။ နိုးကြား - အသိတရားနှင့်ယှဉ်ပြီးအမြဲသတိရှိခြင်း
၃။ သနား - ကြီးငယ်မဟူ ခွင့်လွှတ်သနားတတ်ခြင်း
၄။ သည်းခံ - အဆိုး/အကောင်း ဝေဖန်တတ်မှုကို သည်းခံတတ်ခြင်း
၅။ ဝေဖန် - တစ်ဖက်သားကောင်းကျိုးကို ဝေဖန်ပြုပြင်ပေးခြင်း
၆။ ထောက်ရှု - ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့်ထောက်ထားညှာတာတတ်ခြင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မဏ္ဍိုင် (၅) ခု

၁။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်အစိုးရ
၂။ ဥပဒေရေးရာမဏ္ဍိုင် - ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
၃။ တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးအဖွဲ့
၄။ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်၏စာနယ်ဇင်းများ
၅။ ပဉ္စမမဏ္ဍိုင် - ပြည်သူပြည်သားများ

တိုင်းပြည်အင်္ဂါ (၇) ပါး

၁။ ပြည့်ရှင်မင်း(သို့မဟုတ်)သမ္မတမင်း
၂။ ဝန်ကြီး၊ သံကြီး၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ
၃။ စစ်မက်ကူညီရေးမဟာမိတ်မင်းများ

၄။ စားနပ်ရိက္ခာ၊ ရွှေငွေဘဏ္ဍာများ
၅။ ကျုံး၊ မြောင်း၊ ခံတပ်၊ နယ်စပ်တံတိုင်း
၆။ ကျယ်ပြန့်သော တိုင်းနိုင်ငံတော်
၇။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ စစ်အင်္ဂါ

တိုင်းပြည်ရတနာ (၉) ပါး

၁။ ပြည့်ဦးကင်း - တိုင်းရေးပြည်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သောမှူးကြီး၊ မတ်ကြီးများ။
၂။ ပြည့်တံခွန် - သီလဝန္တ ပညာဝန္တ ရဟန်းတော်များ။
၃။ ပြည့်မျက်စိ - လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ဆေးသမား၊ ဟူးရား၊ စက်ယန္တရားဆရာများ။
၄။ ပြည့်နား - သစ္စာရှိသော သူလျှိုများ။
၅။ ပြည့်အစွယ် - သူရသတ္တိရှိသော မင်းညီမင်းသား မင်းဆွေမျိုး။
၆။ ပြည့်မျက်နှာ - ရုပ်ရည်ချောသည့် လုပျိုမယ်များ။
၇။ ပြည့်ဝမ်းဗိုက် - စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ဥစ္စာပေါများသောသူဌေးသူကြွယ်။
၈။ ပြည့်ခြေ - စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်ယာဉ်မျိုးစုံ။
၉။ ပြည့်လက် - ခဲယမ်း၊ မီးကျောက်၊ အမြောက်၊ သေနတ်စသောလက်နက်စုံ။

မြန်မာ့တူရိယာ (၅) မျိုး

၁။ ကြေး - ကြေးတပ်တူရိယာ
၂။ ကြိုး - ကြိုးတပ်တူရိယာ
၃။ သားရေ - သားရေတပ်တူရိယာ
၄။ လေ - လေမှုတ်တူရိယာ
၅။ လက်ခုပ် - လက်ခုပ်တူရိယာ

မြန်မာ့ပန်း (၁၀) မျိုး အတတ်ပညာ

၁။ ပန်းချီ - ဆေးရေးပညာ
၂။ ပန်းတမော့ - ကျောက်ဆစ်ပညာ
၃။ ပန်းတော့ - အင်္ဂတေပညာ
၄။ ပန်းတဉ်း - ကြေးသွန်းပညာ
၅။ ပန်းထိမ် - ရွှေထည်၊ ငွေထည်ပညာ
၆။ ပန်းပု - ရုပ်တုပညာ
၇။ ပန်းပဲ - သံထည်ပညာ
၈။ ပန်းပွတ် - ပွတ်ခုံပညာ
၉။ ပန်းယွန်း - ယွန်းထည်ပညာ
၁၀။ ပန်းရန် - အုတ်စီပညာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေအပန်းဖြေစခန်းများ

၁။ ကမ်းသာယာကမ်းခြေ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
၂။ ငပလီကမ်းခြေ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
၃။ ချောင်းသာကမ်းခြေ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
၄။ ငွေဆောင်ကမ်းခြေ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
၅။ စက်စဲကမ်းခြေ (မွန်ပြည်နယ်)
၆။ မောင်းမကန်ကမ်းခြေ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
၇။ လက်ခုပ်ကုန်းကမ်းခြေ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လက်ခုပ်ကုန်းကျေးရွာ)

ရှေးခေတ်ဒေသဆိုင်ရာအမည်သုံးစွဲမှုအခေါ်အဝေါ်များ

၁။	ကန္တာရဝတီ	–	ကယားပြည်နယ်
၂။	ဓညဝတီ	–	ရခိုင်ပြည်နယ်
၃။	ဗိဿနိုး	–	တောင်တွင်းကြီး
၄။	မောရဝတီ၊ ကမ္ဘောဇ	–	ရှမ်းပြည်နယ်
၅။	ရတနာပုံ	–	မန္တလေး
၆။	ရာမည	–	မွန်ပြည်နယ်
၇။	သရေခေတ္တရာ	–	ပြည်
၈။	သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ	–	သထုံ
၉။	သလ္လာဝတီ	–	မုံရွာ
၁၀။	ဥဿာ	–	ပဲခူး

မြန်မာ့ (၁၂) လရာသီပွဲတော်နှင့် ဆယ့်နှစ်လရာသီပန်းများ

	လအမည်	ပွဲတော်	ပန်းအမည်
၁။	တန်ခူးလ	ရေသဘင်ပွဲတော်(သင်္ကြန်)	ကံ့ကော်ပန်း၊ ပိတောက်ပန်း
၂။	ကဆုန်လ	ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်	စကားပန်း
၃။	နယုန်လ	စာပြန်ပွဲ	စံပယ်ပန်း
၄။	ဝါဆိုလ	ဝါဆိုပွဲတော်	မြတ်လေး၊ပုန်းညက်
၅။	ဝါခေါင်လ	စာရေးတံမဲပွဲ	ခတ္တာပန်း
၆။	တော်သလင်းလ	လှေပြိုင်ပွဲ	ယင်းမာပန်း
၇။	သီတင်းကျွတ်လ	မီးထွန်းပွဲတော်	ကြာပန်း

၈။	တန်ဆောင်မုန်း	တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်(ကထိန်)	ခဝဲပန်း
၉။	နတ်တော်လ	စာဆိုတော်ပွဲ	သဇင်ပန်း
၁၀။	ပြာသိုလ	မြင်းခင်းသဘင်ပွဲ	ခွာညိုပန်း
၁၁။	တပို့တွဲလ	ထမနဲပွဲ	ပေါက်လဲပန်း
၁၂။	တပေါင်းလ	တပေါင်းပွဲ(သဲပုံစေတီ)	သရဖီပန်း

နဝရတ် (၉) ပါး

၁။ ပတ္တမြား
၂။ စိန်
၃။ ကြောင်
၄။ နီလာ
၅။ ဂေါ်မုတ်
၆။ မြကျောက်
၇။ သန္တာ
၈။ ဥဿဖယား
၉။ ပုလဲ

စကားကြီး (၁၀) မျိုး

၁။ ရေကူးညာတင်
၂။ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး
၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်
၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်
၅။ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့
၆။ ဆင်ဇော့ရန်ရှောင်
၇။ တောင်သူယာခုတ်
၈။ ကြက်ခွပ်ဆုတ်ပစ်
၉။ ရေစစ်ကရား
၁၀။ ခက်တင်မောင်းနင်း

တရားသူကြီးကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး

၁။ အမှုသည်တို့အား ချစ်သူမုန်းသူမရှိခြင်း။
၂။ အမှုသည်တို့လျှောက်လဲသောစကားကို ကောင်းစွာမှတ်သားခြင်း။
၃။ အမှုသည်တို့လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
၄။ အမှုသည်တို့၏ အမျိုးဝံသဇာတ်သဘာဝကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
၅။ ဓမ္မသတ်တရားလမ်းကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်း။
၆။ အမှု၌ဖြစ်လတ္တံ့သောအနာဂတ်ကို ဆင်ခြင်၍စီရင်ခြင်း။
၇။ အမှုသည်တို့ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြောဆိုသည်ကို အမျက်မထားခြင်း။
၈။ တံစိုးသုံးပါးမစားခြင်း။
၉။ အမှုသည်တို့များစွာစဉ်းလဲသောစကားကို အလိုမရှိခြင်း။
၁၀။ တရား၏ပြီးပြတ်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။

တရားစီရင်ရေးဆောင်ပုဒ်

၁။ ဥပဒေနှင့်အညီဆုံးဖြတ်ပါ။
၂။ မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန်စီရင်ပါ။
၃။ လုပ်ထုံးညီညီဆောင်ရွက်ပါ။
၄။ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူကင်းရှင်းပါ။

မြန်မာ့နေ့ထူးနေ့မြတ်များ

၁။	လွတ်လပ်ရေးနေ့	ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
၂။	ပြည်ထောင်စုနေ့	ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်
၃။	တောင်သူလယ်သမားနေ့	မတ်လ ၂ ရက်
၄။	တပ်မတော်နေ့	မတ်လ ၂၇ ရက်
၅။	အာဇာနည်နေ့	ဇူလိုင် ၁၉ ရက်
၆။	အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့	တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်
၇။	စာဆိုတော်နေ့	နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့

လွတ်လပ်ရေးနေ့၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့တွင်ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပင်လုံစာချုပ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့၏ သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှတို့၏ သွေးခွဲအုပ်ချုပ်ရေးအကြံအစည်မှာ ပျက်ပြားသွားခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသောတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးက ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့သည့်အပြင် ညောင်ရွှေစော်ဘွား စဝ်ရွှေသိုက်အား ယာယီသမ္မတအဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နု-အက်တလီစာချုပ်ခေါ် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးစာချုပ်ကို ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အက်တလီနှင့် မြန်မာဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုတို့လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုစာချုပ်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံအား လုံးဝလွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဖော်ပြထားပြီး လွှဲပြောင်းပေးရာ၌ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အပြောင်းအလဲများအတွက်လိုအပ်သော အစီအစဉ်အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြထားသည့် အချက် ၁၅ ချက်ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ တင်သွင်းသောအခါဝင်စတန်ချာချီအမှူးပြုသော အတိုက်အခံအမတ်များက ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင်ဗြိတိသျှပါလီမန်က ထိုဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံမဲ ၂၂၈ မဲဖြင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ် ၉ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်အချိန်တွင် အတွင်းဝန်ရုံး(ဝန်ကြီးများရုံး)တွင် လွတ်လပ်ရေးအလံတင် အခမ်းအနားကို ပြုလုပ်ပြီး လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည်။ ဤနေ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးနေ့အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုနေ့၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်

လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ၌ တောင်တန်းဒေသမှ ပြည်သူတို့၏ သဘောထားကိုခံယူရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားခဲ့သည်နှင့်အညီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ရီလတွင် ပင်လုံညီလာခံကို ကျင်းပရန်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအမှူးပြုသော ခေါင်းဆောင်များနှင့် တောင်တန်းဒေသမှ ခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ(၁၁)ရက်နေ့ နေ့လယ်အထိ ဆွေးနွေးကြပြီးလွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွရယူရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ နံနက်(၁၀) နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ကချင်၊ ချင်း၊ ရှမ်းအမျိုးသား ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများသည် ခွင့်တူညီမျှ တလုံးတစည်းတည်း နေထိုင်ကြတော့မည်ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ဖြင့် ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

တပ်မတော်နေ့၊ မတ်လ ၂၇ ရက်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျပန်တို့၏ ကတိမတည်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုကို ဖက်ဆစ်ပီသစွာညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သည့် တပ်မတော်နှင့်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပြီး အုံကြွတော်လှန်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အိန္ဒိယမှလျှို့ဝှက်စွာပြန်လာသော သခင်တင်ရွှေမှတစ်ဆင့် မဟာမိတ်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော်၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ပူးပေါင်းထားသည့် "ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်" နှင့် "တော်လှန်ရေးတပ်ဦး"တို့ကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လနှင့် အောက်တိုဘာလတို့တွင် လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရန် စစ်တိုင်းကြီး(၇)တိုင်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရမည့်နေ့ကို ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း မဟာမိတ်တပ်များ ရွှေဘိုခရိုင်ကိုသိမ်းယူပြီး စစ်ကိုင်းနှင့် မန္တလေးဒေသများသို့ ထိုးဖောက်စပြုလာသဖြင့် အထက်ဗမာပြည်တိုင်းမှူးဗိုလ်မှူးဗထူးကို ကြိုတင်တော်လှန်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်မှူးဗထူးက ဖက်ဆစ်ဂျပန်များနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်ကိုပါ တော်လှန်သည့်အနေဖြင့် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် စတင်တော်လှန်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စစ်မြေပြင်သို့ချီတက်မည့် ဗမာ့တပ်မတော်သားများ၏ တပ်ထွက်အခမ်းအနားကျင်းပသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ ပြည်မြို့သို့ ထွက်ခွာလာသည်။ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ည ရွှေတောင်၌ ရှိနေစဉ် ပဲခူးရှိ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောက မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်တောင်းသဖြင့် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ညတွင် တော်လှန်ရေးဌာနချုပ်ဖွင့်လှစ်မည့် သရက်မြို့အနောက်ဘက်ရှိ သရက်ချောင်းရွာသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို စတင်တော်လှန်ခဲ့ကြသည်။

အာဇာနည်နေ့၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၊ နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၇ မိနစ်တွင် ဂဠုန်ဦးစောနှင့် အပေါင်းအပါတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ကို အာဇာနည်နေ့ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ကျဆုံးခဲ့ကြသော အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများမှာ–

(၁)	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	–	ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီ ဒုတိယသဘာပတိ(ဝန်ကြီးချုပ်)
(၂)	မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း	–	တောင်တန်းဒေသရေးရာဝန်ကြီး
(၃)	သခင်မြ	–	ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီး
(၄)	မန်းဘခိုင်	–	အလုပ်သမားနှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန
(၅)	ဒီးဒုတ်ဦးဘချို	–	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
(၆)	ဦးရာဇတ်	–	ပညာရေးနှင့်အမျိုးသားစီမံကိန်းဝန်ကြီး
(၇)	ဦးဘဝင်း	–	ထောက်ပံ့ရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး
(၈)	ဦးအုန်းမောင်	–	အတွင်းဝန်
(၉)	ကိုထွေး	–	ဝန်ကြီးဦးရာဇတ်၏သက်တော်စောင့်

အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ရန်ကုန်ကောလိပ်နှင့်ယုဒသန်ကောလိပ်တို့ကိုပေါင်း၍ တက္ကသိုလ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ရန်စီစဉ်သည်။ တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေအရ ကျောင်းသားဦးရေကို ကန့်သတ်ထားပြီး ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားများသာဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာကို ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများ၏ သားသမီးများသာ တက်ရောက်နိုင်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ သားသမီးများ မတက်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကောလိပ်ကျောင်းသားများက တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်ကာ သပိတ်မှောက်ကြသည်။ ထိုသပိတ်သည် မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံးရှိ ကျောင်းသားများသို့ ကူးစက်ပြန့်ပွားသွားရာ မြို့တိုင်းရှိကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ မိဘပြည်သူများပါ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် များ တိုးတက်မြင့်မားလာစေခဲ့သည်။ ဂျီစီဘီအေအသင်းကြီးနှင့် မြို့နယ်တိုင်းမှ အားပေးကူညီမှုတို့ကြောင့် အမျိုးသားကျောင်းများနှင့် အမျိုးသားကောလိပ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြသည်။

ကျောင်းသားသပိတ်စတင်သည့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက် (၁၂၈၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်)နေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍သတ်မှတ်ရန် ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် မန္တလေးမြို့၌ကျင်းပသော ဂျီစီဘီအေ နဝမအကြိမ်အစည်းအဝေးက အဆိုပြုခဲ့ရာ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့ကို အမျိုးသားနေ့အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းကျင်းပလျက်ရှိကြသည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

ချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ

၁။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် –

(က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်ရာတွင် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်ကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊

(ခ) နိုင်ငံတော်နှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ သံတမန်များနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊

(ဂ) အမျိုးသားရေးမူဝါဒဖြစ်သော ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာ၌ သက်စွန့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊

(ဃ) ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီထူးခြားစွာ အားထုတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊

(င) သိပ္ပံပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာနှင့်အခြားသောပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ အောင်မြင်စွာ တီထွင်ဖန်တီး စွမ်းဆောင်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၊

(စ) စာပေနှင့် အနုသုခုမပညာရပ်များတွင် ထူးခြားကောင်းမွန်စွာတတ်မြောက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်များ။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များ

၂။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များကို အောက်ပါအတိုင်း (၃) မျိုး ခွဲခြားထားရှိသည် –

(က) **သင်္ဂဟ** ။ သုဓမ္မသင်္ဂဟနှင့် ပြည်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟ

(ခ) **ဘွဲ့** ။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိဘွဲ့များနှင့် စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာဘွဲ့များ

(ဂ) **တံဆိပ်** ။ စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာတံဆိပ်များနှင့် စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာတံဆိပ်များ

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် သင်္ဂဟဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များ

၃။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များကို အောက်ပါအတိုင်း (၃) မျိုး ခွဲခြားထားရှိသည် –

(က) **သုဓမ္မသင်္ဂဟဘွဲ့။** ၎င်းဘွဲ့များအတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထူးကဲစွာအမှုထမ်းသူများ၊ အကျိုးဆောင်သူများ ဖြစ်ရမည်။ ယင်းသုဓမ္မသင်္ဂဟဘွဲ့ (၃)မျိုးကို အဆင့်အလိုက် ချီးမြှင့်ရာတွင် စွမ်းဆောင်မှုအတိုင်းအတာပေါ်မူတည်၍ သတ်မှတ်ရမည် –

(၁) အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၊

(၂) သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၊
(၃) မဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့။

(ခ) **ပြည်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟဘွဲ့။** ၎င်းဘွဲ့များအတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထူးကဲစွာအမှုထမ်းသူများ၊ အကျိုးဆောင်သူများ ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ပြည့်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟဘွဲ့ (၅) မျိုးကို အဆင့်အလိုက်ချီးမြှင့်ရာတွင် စွမ်းဆောင်မှုအတိုင်းအတာပေါ်မူတည်၍ အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်သည် -

(၁) အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူဘွဲ့
(၂) သတိုးမဟာသရေစည်သူဘွဲ့
(၃) မဟာသရေစည်သူဘွဲ့
(၄) သရေစည်သူဘွဲ့
(၅) စည်သူဘွဲ့။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များ

၄။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိဘွဲ့များနှင့်အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) **အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့။** အောက်ပါစွမ်းရည်သတ္တိအရည်အချင်းတစ်ရပ်ရပ်နှင့်ပြည့်စုံသော တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်သားတစ်ဦးချင်းအလိုက်သော်လည်းကောင်း အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည် -

(၁) လတ်တလောဖြစ်ပေါ်နေသော ကြီးမားသည့် စစ်ရေးအခက်အခဲ အကျဉ်းအကျပ်ကြောင့် အထူးနစ်နာထိခိုက်ဆုံးရှုံးရမည့် ထူးကဲသောအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်နေစဉ် တပ်အဖွဲ့အစည်း၏ စစ်ရေးအကျိုးငှာ မိမိအသက်ကိုပဓာနမထားဘဲ စံတင်ထိုက်သည့် ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ဂုဏ်ယူထိုက်သည့် စွန့်စားခြင်းမျိုးတို့ဖြင့် တာဝန်ကို ရဲဝံ့စွန့်စားစွာ တစ်ဦးတည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၂) ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌ မိမိအသက် ဘေးအန္တရာယ်ကို အလျဉ်းမငဲ့ကွက်ဘဲ မိမိထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်ကိုခိုင်မြဲသောစိတ်ဓာတ်၊ မဆုတ်မနစ်သောရဲစွမ်းသတ္တိတို့ဖြင့် ဂုဏ်ယူထိုက်သည့် ထူးကဲစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(၃) မိမိအသက် ဘေးရန်အန္တရာယ်နှင့်တကွ အခြားသောကျရောက်နိုင်သည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်များကို လျစ်လျူရှု၍ နိုင်ငံတော်၏ စစ်ရေးအကျိုးငှာ ရဲဝံ့စွန့်စားစွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုထိုက်သည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(၄) ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်စဉ်အတွင်း တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ကြီးမားသောထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုအန္တရာယ်နှင့်တွေ့ကြုံရမည့် စစ်ရေးအခြေအနေမျိုးသို့

ဆိုက်ရောက်နေစဉ် တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာတပ်မတော်သား များက မိမိတို့၏အသက်အန္တရာယ်ကို ဥပေက္ခာပြု၍ထူးကဲမြင့်မားသော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် ရဲဝံ့စွန့်စားတိုက်ခိုက်ကြခြင်း၊

(၅) တပ်အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် မိမိတို့၏အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို လုံးဝမငဲ့ ကွက်ဘဲ ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို ထူးကဲမြင့်မားသော ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ကြံ့ခိုင်သော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုထိုက်သည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း။

(ခ) **သီဟသူရဘွဲ့။** အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံထိုက်သည့် အရည်အချင်းကို ရာနှုန်းပြည့် မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ ပြည့်စုံသော တပ်မတော်သားများအား သီဟသူရဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဂ) **သူရဘွဲ့။** သီဟသူရဘွဲ့ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်း ခံထိုက်သည့်အရည်အချင်းကို ရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်းယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှပြည့်စုံသောတပ်မတော်သား များအား သူရဘွဲ့ကိုချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

၅။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် တပ်မတော်နှင့် တွဲဖက်ပေးထားသော မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ဝင်များ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများကိုလည်း စွမ်းရည်သတ္တိအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ သက်စွန့်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါက အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ (သို့မဟုတ်) သီဟသူရဘွဲ့ (သို့မဟုတ်) သူရဘွဲ့တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) **သီရိပျံချီဘွဲ့။** ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းအောင် ထူးကဲကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်သောသူများအား သီရိပျံချီဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ခ) **ဇေယျကျော်ထင်ဘွဲ့။** စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အမှုထမ်းကောင်းခြင်းအတွက် ဇေယျကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဂ) **ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့။** နယ်ဘက်ဆိုင်ရာ အမှုထမ်းကောင်းခြင်းအတွက် ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့် အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဃ) **အလင်္ကာကျော်စွာဘွဲ့။** စာပေနှင့် အနုသုခုမပညာရပ်များတွင် ထူးခြား ကောင်းမွန်စွာ တတ်မြောက်သူများအား အလင်္ကာကျော်စွာဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(င) **သိပ္ပကျော်စွာဘွဲ့။** သိပ္ပံပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာနှင့်အခြားသောပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ထူးကဲကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်သူများအား သိပ္ပကျော်စွာဘွဲ့ကို ချီးမြှင့် အပ်နှင်းနိုင်သည်။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များနှင့် အဆင့်များ

၇။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်မှုအတွက် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းသည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များနှင့် အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

(က) **စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ**

(၁) **အောင်ဆန်းတံဆိပ်။** ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရသည့် တိုက်ပွဲတာဝန် မဟုတ်သော်လည်း အထက်မှပေးအပ်သောတာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင် ရာ၌ မိမိ၏အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စံတင်ထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိဖြင့်လည်းကောင်း ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၂) **သီဟဗလတံဆိပ်။** အောင်ဆန်းတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိအရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့် မမီသော်လည်းယင်းအရည်အချင်း နီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၃) **သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်။** သူရဘွဲ့ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်အပ်နှင်းထိုက် သည့် အရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ရာ၌ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ်၊ ပြောင်မြောက်သောသူရသတ္တိဖြင့် မိမိတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

(ခ) **စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ တံဆိပ်များ**

(၁) **မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းသင်္ကေတတံဆိပ်။** အငြိမ်းစားလစာအတွက်ရေတွက် ခွင့်ရှိသော စစ်မှုထမ်းသက် ၃၅ နှစ် ပြည့်မြောက်ပြီး နိုင်ငံတော်နှင့် တပ်မတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကိုစောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြသော စစ်မှုထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊ (စစ်မှုထမ်းသက်ဆိုရာတွင် ဖြတ်တောက် ခံရသော စစ်မှုထမ်းသက်များ၊ ပြစ်မှုဖြစ်ပွားသည့်ကာလအတွင်း ရာထူးချခံ ရသည့်ကာလများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံ ရသည့်ကာလများကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ခြင်း မပြုရ) စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံရပြီးသူ စစ်မှုထမ်း များဖြစ်ခြင်း၊

(၂) **စစ်မှုထမ်းဟောင်းတံဆိပ်။** တပ်မတော်တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သောအကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင် ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရိုသေလျက် စစ်မှုထမ်းဆောင် ခဲ့ကြသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစား စစ်မှုထမ်းများအပါအဝင် စစ်မှုထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊

(၃) **ပြည်သူ့သားကောင်းတံဆိပ်။** ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ရက်နေ့မှစတင်လျက် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုများနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုများချုပ်ငြိမ်းသည့်နေ့ ဟူ၍ နိုင်ငံတော်က တရားဝင်ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့် ကာလအတွင်း စစ်ဆင်ရေးများနှင့် နယ်မြေအလိုက် တိုက်ပွဲစဉ်များ၌ ရန်သူ့လက်ချက်ကြောင့် ခြေ၊ လက်၊ မျက်စိ စသည့်ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော် အတွက် စွန့်လှူခဲ့ခြင်းနှင့်တိုက်ပွဲတွင်ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီးချို့ယွင်းမှု သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု တစ်ခုခုသည် ဆေးခုံရုံးက ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ဆုံးရှုံးသည်ဟု သတ်မှတ် ခံရခြင်း၊ (ပြည်သူ့သားကောင်းတံဆိပ်ကို တပ်မတော်သားများနှင့်အတူ ပါဝင်ခဲ့ကြသော ဝန်ထမ်းများ၊ အရပ်သားများကိုပါ ချီးမြှင့်နိုင်သည်။)

(၄) **နိုင်ငံတော်စစ်မှုထမ်းတံဆိပ်**။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သာမန်ထက် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်းပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း–

(ကက) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း ရမည်းသင်းနှင့် တောင်ငူခရိုင်နယ်မြေဒေသများ၌ ဆင်နွှဲခဲ့သော FLUSH တိုက်ပွဲများတွင် ရက်ပေါင်း ၁၅ ရက်ပါဝင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်)

(ခခ) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ရက်နေ့မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ် နယ်မြေဒေသ၌ ဆင်နွှဲခဲ့သည့် ရန်သူချေမှုန်းရေးတိုက်ပွဲများတွင် ရက်ပေါင်း ၃၀ ပါဝင်ထမ်း ဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်)

(ဂဂ) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းသူများအား နှိမ်နင်းရာတွင် ရက်ပေါင်း ၁၈၀ ပါဝင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

(ဃဃ) ၁၉၅၂ခုနှစ်၊စက်တင်ဘာလ၂၈ရက်နေ့မှစ၍နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းသူများအား နှိမ်နင်းရာတွင် ရက်ပေါင်း ၃၆၅ ရက် ပါဝင်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

(၅) **ပြည်ပရန်နှိမ်တံဆိပ်**။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သက်စွန့် ကြိုးပမ်းပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့လျက် ယင်းစစ်ဆင်ရေးများ အနက် စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်ရပ်တွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ရေး တစ်ရပ်ထက် ပိုသော စစ်ဆင်ရေးများတွင်လည်းကောင်း –

(ကက) စုစုပေါင်း တိုက်ပွဲဝင်ရက် ၁၅ ရက်ရှိခြင်း –

- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း မိုင်းပန် နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း မိုင်းဆတ်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဗန္ဓုလစစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော မော်ချီး နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ချယ်ရီစစ်ဆေးရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဝမ်စလောင်းနှင့် ဂဒူးကြီးနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ယုဇနစစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော

သက်န်းညီနောင်၊ မြဝတီလမ်းခွဲနှင့် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသ တစ်ဝိုက်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ဆင်ဖြူရှင်စစ်ဆင်ရေး၊

- ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း လွယ်လန်းနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကျိုင်းတုံခရိုင်၊ ကျိုင်းလပ်နယ်မြေ ဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး၊
- အထက်ပါ စစ်ဆင်ရေးများအပြင် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပြည်ပရန် နှိမ်စစ်ဆင်ရေးများ၊

(ခခ) အပိုဒ်ခွဲငယ်စိတ် (ကက) ပါစစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်း တပ်မတော် တွင် စစ်မှုထမ်းဆောင်လျက်ရှိခြင်း။

(၆) **ပြည်သူ့စစ်တိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်**။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သာမန်ထက် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း -

(ကက) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပင်လယ်ဘူး၊ ဂဒူး၊ ဗန်းမောက်/ ဂဏန်း နယ်မြေနှင့်ထီးချိုင့်/ကောလင်း/ဝန်းသိုနယ်မြေများ၌ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဂဏန်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ခခ) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့ကာလအတွင်း သာပေါင်းနှင့်ဓနုဖြူနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မိုးဟိန်းစစ်ဆေးရေး၊

(ဂဂ) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း မြောင်းမြခရိုင်၊ သိလ္လာ၊ ကျုံပျော်၊ ဓနုဖြူ ၊ ငပုတော၊ လေးမျက်နှာ၊ ကြံခင်းနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ် ခဲ့သည့် ရွှေလင်းယုန်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဃဃ) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော မှော်ဘီ/ ပဲခူးနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ငင) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၅ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ ကာလအတွင်းအုတ်တွင်းနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အလင်းရောင်အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(စစ) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကကရိမြစ်၊ ချောင်းသာ၊ ကျွန်းပြဿဒ်၊ ကျောက်ချောင်းကြီး၊ ရေကျော်ချောင်းဝ

ပင်လယ်ကမ်းမှ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နှင့် အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ် နယ်စပ်အတိုင်းချောင်းသာဒေသအထိ ပါဝင်သော နယ်မြေဒေသ၌ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရွှေလဝန်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ဆဆ) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပဲခူးခရိုင်၊ ပဲခူးရိုးမ နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဇဇ) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဖဒိုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော အလင်းရောင်အဆင့်(၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ဈဈ) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဒိုက်ဦးအနောက်ခြမ်း နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ညည) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဇလွန်မြို့နယ်ဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရောမင်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ဋဋ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဖျာပုံခရိုင်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ထော်ပိုင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဌဌ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပဲခူးရိုးမနယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အောင်စိုးမိုးစစ်ဆင်ရေး၊

(ဍဍ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မတ်လကာလအတွင်း သရက်အရှေ့ခြမ်းနယ်မြေဒေသ၌ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အလင်းရောင် အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ဎဎ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပုသိမ်အရှေ့ပိုင်းနယ်မြေ၌ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဒေသန္တရစစ်ဆင်ရေး၊

(ဏဏ) ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မေလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကြံခင်း၊ ဟသ်ာတနယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော တိုင်းလုံးအောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(တတ) အထက်ပါစစ်ဆင်ရေးများအပြင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့စစ် စစ်ဆင်ရေးများ၊

(၇) အပိုဒ်ခွဲငယ်(၆)ပါစစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်းတပ်မတော်တွင်စစ်မှုထမ်းဆောင်လျက်ရှိခြင်း။

၈။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် တပ်မတော်နှင့် တွဲဖက်ပေးထားသော မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ တပ်မတော်ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများကိုလည်း စွမ်းရည်သတ္တိအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်မီသည်အထိ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျှင် အောင်ဆန်းတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) သီဟဗလတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင် တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

၉။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်အတွက်ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) **ရဲသီဟတံဆိပ်**။ လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ မိမိ၏အသက်အန္တရာယ်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စံတင်ထိုက်သော စွမ်းရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ယူထိုက်သော စွန့်စားခြင်းမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း ထူးချွန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) **ရဲသူရတံဆိပ်**။ ရဲသီဟတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) **ရဲဗလတံဆိပ်**။ ရဲသူရတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ယင်းအရည်းအချင်းနီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်အတွက် ပြည်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) **ရဲသူရိန်တံဆိပ်**။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုလုံးအတွက် စံပြုဖြစ်ထိုက်သည့် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ ကြီးစွာဖြင့် စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(ခ) **ရဲကျော်စွာတံဆိပ်**။ ရဲသူရိန်တံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့် ခံထိုက်သည့် စွမ်းဆောင်မှုအရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့် မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်း နီးပါးမျှ စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(ဂ) **ရဲကျော်သူတံဆိပ်**။ ရဲကျော်စွာတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့် ခံထိုက်သည့် စွမ်းဆောင်မှုအရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါမျှ စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(ဃ) **ရဲမှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်**။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သော အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရိုသေလျက် အမှုထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့်

စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစားရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အပါအဝင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ခြင်း။

(င) **နိုင်ငံတော်ရဲမှုထမ်းတံဆိပ်။** ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရဲမှုထမ်းသက် အနည်းဆုံး ၁၅ နှစ်ရှိခြင်း၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ အမှုထမ်းခဲ့သည့် ကာလအတွင်း ပြစ်မှုလုံးဝကင်းရှင်းသူဖြစ်ခြင်း။

(စ) **မြန်မာနိုင်ငံရဲ ပူးတွဲတိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်။** အောက်ပါတပ်မတော်မှ ပြုလုပ်သော စစ်ဆင်ရေးကာလနှင့် ဒေသများတွင် တပ်မတော်နှင့်ပူးတွဲ၍ စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စစ်ဆင်ရေးဒေသဆိုင်ရာ မြို့နယ်များတွင် လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တာဝန်ကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း –

(၁) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း မိုင်းပန်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းပန်မြို့နယ်)၊

(၂) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း မိုင်းဆတ်နယ် မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဗန္ဓုလစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းဆတ်မြို့နယ်)၊

(၃) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ စတင်ပြုလုပ်သော မော်ချီးနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ချယ်ရီစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ကယားပြည်နယ်၊ ဖားဆောင်းမြို့နယ်)၊

(၄) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဝမ်စလောင်းနှင့် ဂဒူးနယ် မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ယုဇနစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မောက်မယ်မြို့နယ်)၊

(၅) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပြင်းမြို့နယ်)၊

(၆) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော သင်္ကန်းညီနောင်၊ မြဝတီလမ်းခွဲနှင့် ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်ဒေသတစ်ဝိုက်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆင်ဖြူရှင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့နယ်)

(၇) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း လွယ်လန်းနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းတုံမြို့နယ်)၊

(၈) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကျိုင်းတုံခရိုင်၊ ကျိုင်းလပ်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းယောင်းမြို့နယ်)၊

(၉) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့မှစ၍ တပ်မတော်စစ်ဆင်ရေးကြီးများ ပြုလုပ်ရာ နယ်မြေများတွင် အနည်းဆုံး ၆ လထက်မနည်း တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့ခြင်း။

၁၁။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ တာဝန်ကို တွဲဖက်ထမ်းဆောင်သော တပ်မတော်သားများ၊ တပ်မတော်ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများအား သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံရဲစွမ်းရည်သတ္တိတံဆိပ်များဖြစ်သော ရဲသီဟတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲသူရတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲဗလတံဆိပ် တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၂။ ထိုနည်းတူရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏တာဝန်ကို တွဲဖက်ထမ်းဆောင်သော တပ်မတော်သားများ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများအား သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံရဲစွမ်းဆောင်မှု တံဆိပ်များဖြစ်သော ရဲသူရိန်တံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲကျော်စွာတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲကျော်သူ တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှုတံဆိပ်များ

၁၃။ ယင်းအတွက် ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) **ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ်**။ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သော အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရိုသေကြသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းများအပါအဝင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ခြင်း။

(ခ) **ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ်။** အမှုထမ်းသက်အနည်းဆုံး ၁၅ နှစ်ရှိခြင်း၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ အမှုထမ်းခဲ့သည့် ကာလအတွင်း ပြစ်မှုလုံးဝကင်းရှင်းသူ ဖြစ်ခြင်း။

(ဂ) **ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတံဆိပ်**။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်းငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် အနည်းဆုံး ၂ နှစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊ (ဤတံဆိပ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း အကျုံးဝင်သည်။)

(ဃ) **နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးတံဆိပ်။** နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးတံဆိပ်အတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(၁) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့ထိ ကာလအတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်း၊

(၂) တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်း၊ (ဤတံဆိပ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း အကျုံးဝင်သည်။)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ်နေ့များ

၁။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစားသုံးသူများနေ့	–	(ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်)
၂။	ကမ္ဘာ့ကလေးများနေ့	–	(ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်)
၃။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့	–	(မတ်လ ၈ ရက်)
၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသစ်တောများနေ့	–	(မတ်လ ၂၁ ရက်)
၅။	ကမ္ဘာ့ရေထုနေ့	–	(မတ်လ ၂၂ ရက်)
၆။	ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးနေ့	–	(ဧပြီလ ၇ ရက်)
၇။	ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့	–	(မေလ ၁ ရက်)
၈။	ကမ္ဘာ့ပုံနှိပ်လွတ်လပ်ခွင့်နေ့	–	(မေလ ၃ ရက်)
၉။	ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီနေ့	–	(မေလ ၈ ရက်)
၁၀။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနေ့	–	(မေလ ၂၂ ရက်)
၁၁။	ကမ္ဘာ့ဆေးရွက်ကြီးအသုံးမပြုရေးနေ့	–	(မေလ ၃၁ ရက်)
၁၂။	ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့	–	(ဇွန်လ ၅ ရက်)
၁၃။	ကမ္ဘာ့သွေးလှူရှင်များနေ့	–	(ဇွန်လ ၁၄ ရက်)
၁၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူးယစ်ဆေးဝါးအလွဲသုံးမှုနှင့်တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့	–	(ဇွန်လ ၂၆ ရက်)
၁၅။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမအဖွဲ့များနေ့	–	(ဇူလိုင်လ ၇ ရက်)
၁၆။	ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့	–	(ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်)
၁၇။	ကမ္ဘာ့အာဆီယံနေ့	–	(ဩဂုတ်လ ၈ ရက်)
၁၈။	ကမ္ဘာ့လေနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်)
၁၉။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်)
၂၀။	လူကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်)
၂၁။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဒီမိုကရေစီနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်)
၂၂။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအိုဇုန်းလွှာထိန်းသိမ်းရေးနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်)
၂၃။	ကမ္ဘာ့ခရီးသွားနေ့	–	(စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်)
၂၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီးရွယ်အိုများနေ့	–	(အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်)
၂၅။	ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့	–	(အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်)

၂၆။ ကမ္ဘာ့စာပို့တိုက်သမဂ္ဂနေ့ - (အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်)
၂၇။ ကမ္ဘာ့မျက်မမြင်ပပျောက်ရေးနေ့ - (အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်)
၂၈။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့ - (အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်)
၂၉။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂနေ့ - (အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်)
၃၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးထု အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ကင်းစင်ရေးနေ့ - (နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်)
၃၁။ ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ - (ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)
၃၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမသန်စွမ်းသူများနေ့ - (ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်)
၃၂။ ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်နေ့ - (ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်)

နှစ်ပတ်လည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ် ရတုအခေါ်အဝေါ်များ

၁။ ၁ နှစ်မြောက်	=	စက္ကူရတု	၁၄။ ၁၄ နှစ်မြောက်	=	ဆင်စွယ်ရတု
၂။ ၂ နှစ်မြောက်	=	ဝွမ်းရတု	၁၅။ ၁၅ နှစ်မြောက်	=	သလင်းရတု
၃။ ၃ နှစ်မြောက်	=	သားရေရတု	၁၆။ ၂၀ နှစ်မြောက်	=	ကြွေရတု
၄။ ၄ နှစ်မြောက်	=	ပိုးရတု	၁၇။ ၂၅ နှစ်မြောက်	=	ငွေရတု
၅။ ၅ နှစ်မြောက်	=	သစ်သားရတု	၁၈။ ၃၀ နှစ်မြောက်	=	ပုလဲရတု
၆။ ၆ နှစ်မြောက်	=	သကြားရတု	၁၉။ ၃၅ နှစ်မြောက်	=	ကျောက်စိမ်းရတု
၇။ ၇ နှစ်မြောက်	=	သက္ကလပ်ရတု	၂၀။ ၄၀ နှစ်မြောက်	=	ပတ္တမြားရတု
၈။ ၈ နှစ်မြောက်	=	ကြေးရတု	၂၁။ ၄၅ နှစ်မြောက်	=	နီလာရတု
၉။ ၉ နှစ်မြောက်	=	ဥသျှဖရားရတု	၂၂။ ၅၀ နှစ်မြောက်	=	ရွှေရတု
၁၀။ ၁၀ နှစ်မြောက်	=	သံဖြူရတု	၂၃။ ၅၅ နှစ်မြောက်	=	မြရတု
၁၁။ ၁၁ နှစ်မြောက်	=	သံမဏိရတု	၂၄။ ၆၀ နှစ်မြောက်	=	စိန်ရတု
၁၂။ ၁၂ နှစ်မြောက်	=	ချည်ရတု	၂၅။ ၇၅ နှစ်မြောက်	=	ဒုတိယစိန်ရတု
၁၃။ ၁၃ နှစ်မြောက်	=	ဇာပန်းရတု	၂၆။ ၉၀ နှစ်မြောက်	=	နဝရတ်ရတု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နေ့များနှင့် ပြည်နယ်သင်္ကေတများ

၁။ ကချင်ပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၁၀) ရက်၊ မနောတိုင်။
၂။ ကယားပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၁၅) ရက်၊ ကိန္နရီ ကိန္နရာ။
၃။ ကရင်ပြည်နယ်နေ့	=	နိုဝင်ဘာလ (၇) ရက်၊ ဖားစည်။
၄။ ချင်းပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၃) ရက်၊ အောက်ချင်းငှက်။
၅။ မွန်ပြည်နယ်နေ့	=	မတ်လ (၁၉) ရက်၊ ဟင်္သာငှက်။
၆။ ရခိုင်ပြည်နယ်နေ့	=	ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက်၊ ဝေသာလီဒင်္ဂါး။
၇။ ရှမ်းပြည်နယ်နေ့	=	ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်၊ ရှမ်းအိုးစည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ

စဉ်	ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ
၁။	မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
၂။	ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်
၃။	သမဝါယမဘဏ်လီမိတက်
၄။	ရတနာပုံဘဏ်လီမိတက်၊ မန္တလေးမြို့
၅။	မြဝတီဘဏ်လီမိတက်
၆။	ရန်ကုန်မြို့တော်ဘဏ်လီမိတက်
၇။	ရိုးမဘဏ်လီမိတက်
၈။	မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်လီမိတက်
၉။	အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်
၁၀။	ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းဘဏ်လီမိတက်
၁၁။	ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်
၁၂။	အသေးစားနှင့် အလတ်စား စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
၁၃။	ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်လီမိတက်
၁၄။	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
၁၅။	အင်းဝဘဏ်လီမိတက်
၁၆။	အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
၁၇။	ဧရာဝတီဘဏ်လီမိတက်
၁၈။	ယူနိုက်တက်အမရဘဏ်လီမိတက်
၁၉။	မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်လီမိတက်
၂၀။	နေပြည်တော်စည်ပင်ဘဏ်လီမိတက်
၂၁။	Myanmar Microfinance Bank Limited
၂၂။	ဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
၂၃။	ရွှေ(ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
၂၄။	ဧရာဝတီတောင်သူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ

စဉ်	နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ
၁။	DBS Bank Ltd.
၂။	United Overseas Bank Ltd.
၃။	Oversea–Chinese Banking Corporation Ltd.
၄။	Malayan Banking Berhad (MAYBANK), Malaysia
၅။	Bangkok Bank Public Company Ltd.
၆။	National Bank Ltd.
၇။	Brunei Investment Bank (BIB)
၈။	First Overseas Bank Ltd.
၉။	CIMB Bank Berhad (New Licence for Name of Change)
၁၀။	Sumitomo Mitsui Banking Corporation (New Licence for Name of Merger)
၁၁။	The Bank of Tokyo–Mitsubishi UFJ,Ltd (New Licence for Name of Merger)
၁၂။	Bank for Investment and Development of Vietnam
၁၃။	AB Bank limited
၁၄။	Industrial and Commercial Bank of China Ltd.
၁၅။	Mizuho Corporate Bank Ltd.
၁၆။	Siam Commercial Bank Public Company Ltd.
၁၇။	MARUHAN Japan Bank PLC
၁၈။	Krung Thai Bank Public Company Ltd.
၁၉။	United Bank of India
၂၀။	KASIKORNBANK Public Company Ltd.
၂၁။	AEON Credit Service Company
၂၂။	Hana Bank
၂၃။	Woori Bank
၂၄။	ANZ Bank
၂၅။	Vietin Bank
၂၆။	Korea Development Bank
၂၇။	Standard Chartered Bank
၂၈။	Shinhan Bank
၂၉။	Industrial Bank of Korea
၃၀။	First Commercial Bank (New Licence for Change of Management Office)

၃၁။ E.SUN Commercial Bank,Singapore Branch
၃၂။ Bank of India (BOI)
၃၃။ Kookmin Bank
၃၄။ Export–Import Bank of India
၃၅။ Export–Import Bank of Korea

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ

စဉ်	နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ
၁။	The Bank of Tokoyo –Mitsubishi UFJ,Ltd (New Licence for Name of Merger)
၂။	Oversea–Chinese Banking Corporation Ltd.
၃။	Sumitomo Mitsui Banking Corporation (New Licence for Name of Merger)
၄။	United Overseas Bank Ltd.
၅။	Bangkok Bank Public Company Ltd.
၆။	Industrial and Commercial Bank of China Ltd.
၇။	Malayan Banking Berhad (MAYBANK), Malaysia.
၈။	Mizuho Corporate Bank Ltd.
၉။	Australia and New Zeland Banking Group Limited
၁၀။	The Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV)
၁၁။	Shinhan Bank
၁၂။	E.Sun Commercial Bank Limited
၁၃။	State Bank of India

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ

၁။	ဦးအုန်းမောင်(မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး)	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးမျိုးထွန်း(မောင်စိမ်းနောင်–လယ်ဝေး)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)
၃။	ဦးတင်မောင်ဦး(ကြို့ပင်ကောက်တင်မောင်ဦး)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂)
၄။	ဒေါက်တာအေးမင်း	ဘဏ္ဍာရေးမှူး
၅။	ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်း	စာရင်းစစ်
၆။	ဦးဇေယျာမြတ်ခိုင်	ကောင်စီဝင်
၇။	ဦးရဲအောင်မြင့်	ကောင်စီဝင်

၈။	ဦးအေးချမ်း	ကောင်စီဝင်
၉။	ဒေါက်တာတင်ထွန်း(သထုံတင်ထွန်း)(ကွယ်လွန်)	ကောင်စီဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာဇော်သန်း	ကောင်စီဝင်
၁၁။	ဦးငွေအောင်	ကောင်စီဝင်
၁၂။	ဦးနေလင်း(မောင်ချိုဝေ)	ကောင်စီဝင်
၁၃။	ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့(မမလားရှိုး)	ကောင်စီဝင်
၁၄။	ဦးတင်အေး	ကောင်စီဝင်
၁၅။	ဒေါက်တာတင်အောင်ရွှေ(တင်အောင်ရွှေ–သုတေသီ)	ကောင်စီဝင်
၁၆။	ပါမောက္ခဒေါက်တာမြသိန်းဟန်	ကောင်စီဝင်
၁၇။	ဦးနေထွန်းဝင်း	ကောင်စီဝင်
၁၈။	ဦးစိုးမင်း	ကောင်စီဝင်
၁၉။	ဒေါ်ချိုအိဇင်(နွေဦးလင်း)	ကောင်စီဝင်
၂၀။	ဦးအောင်ပြည့်စုံ	အတွင်းရေးမှူး
၂၁။	ဦးရဲနိုင်စိုး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၁)
၂၂။	ဦးသက်နိုင်ဦး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂)

အများပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု သတင်းမီဒီယာ၏အခြေခံအချက်များ

လွတ်လပ်သော အများပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ (PSM–Public Service Media)၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် – (PSM ကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် လက်ရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်)

(က) နိုင်ငံသားအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုရမည်။

(ခ) လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ ကွဲပြားခြားနားတဲ့အမြင် အများအကျိုးစီးပွားကို ထင်ဟပ်နေရမည်။

(ဂ) ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော တိကျခိုင်မာမျှတပြီး ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျတဲ့ သတင်းများ ဖြစ်ရမည်။

(ဃ) ပြောရေးဆိုခွင့်နည်းပါးတဲ့ လူနည်းစုများ၊ အုပ်စုများ၏ သဘောထားများ၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို အလေးဂရုပြုရမည်။

(င) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးများမှ ကင်းလွတ်ပြီး အယ်ဒီတာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အပြည့်အဝကျင့်သုံးရမည်။

(စ) ဘဏ္ဍာရေးလွတ်လပ်မှု (Financial Independence) ဖြစ်စေမည့် အရင်းအမြစ်များရှိရမည်။

စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံစာနယ်ဇင်းကောင်စီက ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် –

(က) သတင်းမီဒီယာတစ်ခုက ဖော်ပြထားသော သတင်းတိုင်း အချက်အလက် တိကျမှန်ကန်ရန်နှင့် တတ်နိုင်သမျှ ပြည့်စုံရန် စိစစ်ရမည်။

(ခ) တိကျမှန်ကန်မှုမရှိသော သတင်းကိုဖော်ပြမိလျှင် သက်ဆိုင်ရာမီဒီယာသည် အမြန်ဆုံးပြန်လည်ပြင်ဆင် ဖော်ပြပေးရမည်။ သတင်းမှန်ဖြေရှင်းချက်ကိုလည်း ယင်းသတင်းထည့်သွင်းခဲ့သည့်နေရာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးစာမျက်နှာတွင် ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပေးရမည်။

(ဂ) သတင်းပေးသူ (သို့မဟုတ်) သတင်းရင်းမြစ်၏ အမည်နာမနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကာယကံရှင်၏ဆန္ဒနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းဆင်ခြင်ရမည်။ ယုံကြည်၍ ထုတ်ဖော် အသိပေးလိုက်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်း ထားရမည်။

(ဃ) တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးဆဲအမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မီဒီယာတွင်ရေးသားဖော်ပြရာ၌ တရားရုံးတော်က ပြစ်မှုထင်ရှား မစီရင်သေးသမျှကာလပတ်လုံး တရားစွဲဆို ခံရသူအား အပြစ်ကင်းစင်သူတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ယူရမည်။

(င) သတင်းများရယူရေးသားရာ၌ မိမိကိုယ်စားပြုသည့် သတင်းမီဒီယာအမည် ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို၍ သတင်းရယူရမည်။

(စ) သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးအသွင်ဖြင့် ထည့်သွင်းသောကြော်ငြာများကို ကြော်ငြာဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရမည်။

(ဆ) သတင်းရေးသားရာတွင် ရေးသူ၏အာဘော် လုံးဝမပါဝင်စေရ။ ဘက်လိုက် ရေးသားခြင်းမပြုရ။

(ဇ) အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအတွက် ရေးသင့်ရေးထိုက်သည်မှအပ လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေသောအရေးအသား နိုင်ငံသားတစ်ဦးဦး၏ အခွင့်အရေးကိုထိပါးသော အရေးအသားမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(ဈ) သတင်းရေးသားရာတွင် ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ည) ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ လူမျိုးတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ ခွဲခြား၊ ဝေဖန်၊ လှုံ့ဆော်ရေးသားခြင်းမပြုရ။

(ဋ) မီဒီယာသမားများအားလုံး မည်ကဲ့သို့သောအခွင့်အရေး တံစိုးလက်ဆောင် ကြောင့်မျှ မိမိ (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်၏အကျိုးငှာ ဘက်လိုက် ရေးသားဖော်ပြခြင်းမပြုရ။

(ဌ) စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ သြဇာကြောင့် မမှန်မကန် ရေးသားခြင်းမပြုရ။

(ဍ) သူတစ်ပါးဖန်တီးထားသောသတင်း၊ဓာတ်ပုံ၊ဆောင်းပါးများကိုမူရင်းဖန်တီးသူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ကူးယူဖော်ပြခြင်းမပြုရ။ ခွင့်ပြုချက်ရပြီး ဖော်ပြလျှင်လည်း မူလရင်းမြစ်ကိုဖော်ပြပေးရမည်။

(ဎ) အီလက်ထရွန်းနစ်နည်းပညာဖြင့် ထုတ်လွှင့်သော အင်တာနက်၊ လူမှုကွန်ရက် စသည့် နည်းလမ်းများမှ တစ်ဆင့်ရသော သတင်းများသည် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေအခိုင်အမာ မပြနိုင်က ပြန်လည်ကူးယူဖြန့်ချီခြင်းမပြုရ။

(ဏ) အများပြည်သူ၏ကိုယ်ကျင့်တရားထိခိုက်ပျက်ပြားစေမည့်ရေးသားဖော်ပြမှုများ၊ ညစ်ညမ်းမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးမျှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရ။

မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသောကျမ်းများနှင့် ရေးသားပြုစုခဲ့သူများ

(က)	စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း/ ဓိနတ္ထပကာသနီကျမ်း	–	ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
(ခ)	ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီကျမ်း	–	ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်
(ဂ)	လောကနီတိကျမ်း	–	စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး
(ဃ)	ဇာတ်တော်ကြီး (၁၀) ဘွဲ့	–	မင်းဘူးဆရာတော် ဦးသြဘာသ
(င)	မာဃဒေဝလင်္ကာသစ်	–	မန်လည်ဆရာတော်
(စ)	လောကသာရပျို့	–	ရခိုင်သူမြတ်
(ဆ)	တိလောကဆုံးမစာ	–	ရှင်မဟာသီလဝံသ
(ဇ)	၁၂ လရာသီဘွဲ့	–	ဦးပုည/လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး
(ဈ)	ဂါထာ-၆၀ ပျို့	–	ရှင်အုန်းညို
(ည)	လယ်သမားဘွဲ့၊ ထန်းသမားဘွဲ့	–	ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ
(ဋ)	လောကသာရဆုံးမစာ	–	ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာတော်
(ဌ)	ပုတ္တောဝါဒပျို့	–	ဆားတုံဆရာတော်
(ဍ)	မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး	–	ဦးကုလား
(ဎ)	သေနင်္ဂဗျူဟာပျို့	–	လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး
(ဏ)	ဂမ္ဘီသာရပျို့	–	ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ
(တ)	ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း	–	ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်

ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး

၁။ ရှင်ဥတ္တမကျော်

၂။ ရှင်မဟာသီလဝံသ

၃။ ရှင်အုန်းညို
၄။ ရှင်ခေမာ

နဝဒေးအမည်ဖြင့်ထင်ရှားသောစာဆိုတော်များ

၁။ တောင်ငူနဝဒေး
၂။ ဇင်းမယ်နဝဒေး
၃။ ပြည်နဝဒေး
၄။ စလင်းနဝဒေး
၅။ ဝက်မစွတ်နဝဒေး

အင်းဝခေတ်နှောင်းပိုင်းတွင် ထင်ရှားသောအမျိုးသမီးစာဆိုတော် (၂) ဦး

၁။ နန်းတွင်းမိညို
၂။ နန်းတွင်းမိဖြူ

ဘာသာလေးမျိုးဖြင့်ရေးထိုးထားသောကျောက်စာ

၁။ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ (ပျူ၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ပါဠိ လေးဘာသာဖြစ်သည်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော စာပေဆုများ

၁။ အမျိုးသားစာပေဆု
၂။ စာပေဗိမာန်စာပေဆု
၃။ ပခုက္ကူဦးအုန်းဖေစာပေဆု
၄။ ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆု
၅။ သုတစွယ်စုံစာပေဆု
၆။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဆု

အရှေ့တောင်အာရှ စာပေဆုရှင်များ

၁။	စည်သူဦးကြည်အေး	ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၁၉၉၈
၂။	စည်သူဦးကျော်အောင်	ကျော်အောင်	၁၉၉၉
၃။	စည်သူဒေါ်ရင်ရင်	စောမုံညင်း	၂၀၀၀
၄။	စည်သူဦးထင်ကြီး	တက္ကသိုလ်ထင်ကြီး	၂၀၀၁
၅။	ဦးစိန်ဝင်း	မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)	၂၀၀၃
၆။	ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း	ကြူကြူသင်း	၂၀၀၄
၇။	စည်သူဦးတင်လှိုင်	လယ်တွင်းသားစောချစ်	၂၀၀၅
၈။	ဦးကျော်သန်း	အောင်ချိမ့်	၂၀၀၆
၉။	ဦးကျော်စွာ	ချစ်ဦးညို	၂၀၀၇
၁၀။	ဒေါ်သီတာ	မသီတာ (စမ်းချောင်း)	၂၀၀၈

အမျိုးသားစာပေ တစ်သက်တာဆုရှင်များ

၁။	စည်သူဦးလှကြိုင်	ပါရဂူ	၂၀၀၁
၂။	စည်သူဦးထင်ဖတ်	မောင်ထင်	၂၀၀၂
၃။	စည်သူဦးဋ္ဌေးမောင်	ဋ္ဌေးမောင်	၂၀၀၃
၄။	စည်သူဦးလေးမြိုင်	လေးမြိုင်	၂၀၀၄
၅။	စည်သူဒေါ်ရင်ရင်	စောမုံညင်း	၂၀၀၅
၆။	စည်သူဒေါ်ကြန်	မကြန်	၂၀၀၆
၇။	စည်သူဦးကြည်အေး	ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၂၀၀၇
၈။	စည်သူဒေါက်တာကျော်စိန်	ဒေါက်တာကျော်စိန်	၂၀၀၈
၉။	စည်သူဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	၂၀၀၉
၁၀။	စည်သူဒေါက်တာသော်ကောင်း	ဒေါက်တာသော်ကောင်း	၂၀၁၀
၁၁။	စည်သူဦးဝင်းမောင်	မင်းယုဝေ	၂၀၁၁
၁၂။	ဒေါ်ခင်ဆွေဦး	ခင်ဆွေဦး	၂၀၁၂
၁၃။	ဦးအောင်သင်း	အောင်သင်း	၂၀၁၂
၁၄။	ဦးတင်မောင်	သိပ္ပံမျိုးတင်	၂၀၁၂
၁၅။	ဒေါက်တာခင်အေး	မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)	၂၀၁၃
၁၆။	စည်သူဦးတင်လှိုင်	လယ်တွင်းသားစောချစ်	၂၀၁၃
၁၇။	ဦးမြင့်ကြည်	တက္ကသိုလ်မြတ်စိုး	၂၀၁၃
၁၈။	ဦးဝင်းဖေ	မြဇင်	၂၀၁၄
၁၉။	ဦးခင်မောင်စိုး	မောင်ပေါ်ထွန်း	၂၀၁၄
၂၀။	ဦးကိုလေး	ကိုလေး(အင်းဂုဏ်ရည်)	၂၀၁၄
၂၁။	ဦးဝင်းမွန်	တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်	၂၀၁၅
၂၂။	ဦးတင်ခ	တက္ကသိုလ်တင်ခ	၂၀၁၅
၂၃။	ဦးသာနိုး	မောင်သာနိုး	၂၀၁၆
၂၄။	ဦးသိန်းသန်းထွန်း	သိန်းသန်းထွန်း	၂၀၁၆
၂၅။	ဦးကျော်ဝင်း	ညိုဝင်း	၂၀၁၆
၂၆။	ဦးမြင့်လွင်	ဖိုးကျော့	၂၀၁၇
၂၇။	ဦးထွန်းရီ	ရှေးဟောင်းသုတေသီ	၂၀၁၇
၂၈။	ဦးတင်မောင်မြင့်	တင်မောင်မြင့်	၂၀၁၈
၂၉။	ဦးထွန်းအောင်ချိန်	ထွန်းအောင်ချိန်	၂၀၁၈
၃၀။	ဦးအုံ့မောင်	အုံ့မောင်	၂၀၁၉
၃၁။	ဦးညွန့်မောင်	မောင်မောင်ညွန့်(မန်းတက္ကသိုလ်)	၂၀၁၉
၃၂။	ဦးမောင်မောင်လတ်	နှောင်း	၂၀၂၀
၃၃။	ဦးစိန်လှိုင်	သူရဇော်	၂၀၂၀

၃၄။	ဒေါ်ချိုချိုတင်	မစန္ဒာ	၂၀၂၀
၃၅။	စည်သူဦးကျော်ဇင်ညွန့်	တက္ကသိုလ်မြတ်သူ	၂၀၂၁
၃၆။	ဦးအုန်းမောင်	မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး	၂၀၂၁
၃၇။	ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်	–	၂၀၂၁
၃၈။	ဒေါက်တာဒေါ်တင်ဝင်း	ဒေါက်တာမတင်ဝင်း (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)	၂၀၂၁

နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းစာလုပ်ငန်းကို ၁၈၃၆ ခုနှစ်၌စတင်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး သတင်းစာအမည်မှာ မြန်မာ့အဆွေသတင်းစာ (စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည့်ကာလ မြန်မာ သက္ကရာဇ်– ၁၂၇၅၊ အင်္ဂလိပ်ခုနှစ်– ၁၉၁၄) ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့အလင်းနှင့် ကြေးမုံသတင်းစာ တို့သည် ပုဂ္ဂလိက သတင်းစာများအဖြစ် ရပ်တည်လာခဲ့ရာမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေး ကောင်စီတက်လာချိန်တွင် ပြည်သူပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှ ယနေ့အထိ မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံနှင့်သတင်းစာတို့သည် နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ

ဗြိတိသျှကိုလိုနီလက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့စဉ်အတွင်း ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် မဂ္ဂဇင်းအဖြစ် စတင်ရပ်တည်ခဲ့ရာ သက်တမ်းအကြာဆုံး မြန်မာ့သတင်းစာဖြစ်သည်။ သတင်းစာလုပ်ငန်း မူဝါဒ (၈) ရပ်၊ လမ်းညွှန်ချက် (၁၁) ရပ်နှင့်အညီ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၇ ရက်တွင် ဆက်လက် ထုတ်ဝေသည်။

ကြေးမုံသတင်းစာ

ကြေးမုံသတင်းစာကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၆ ရက်တွင် ကြေးမုံဦးသောင်းနှင့် ဆရာစိန်ခင်မောင်ရီတို့က ဦးဆောင်ကာ ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာအဖြစ် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သတင်းစာ လုပ်ငန်းမူဝါဒ (၈) ရပ်၊ လမ်းညွှန်ချက် (၁၁) ရပ်နှင့်အညီ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်တွင် ဆက်လက်ထုတ်ဝေသည်။

The Global New Light of Myanmar အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ

ယခင်က Working People's Daily အမည်ဖြင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်တို့တွင် ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၇ ရက်တွင် The New Light of Myanmar အမည်ဖြင့် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁ ရက်တွင် The Global New Light of Myanmar အမည်သို့ ပြောင်းလဲကာ ဆက်လက်ထုတ်ဝေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင် သတင်းစာများဖြစ်သည့် မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံနှင့် The

Global New Light of Myanmar သတင်းစာများကို အောက်ပါအတိုင်း နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့သည် –

(က) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်မှစ၍ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအားလုံးကို နေ့စဉ် ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

(ခ) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်မှစ၍ မြန်မာ့အလင်းနှင့် ကြေးမုံတို့ကို တစ်ပတ်ခြားစီ ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။

(ဂ) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅ ရက်မှစတင်၍ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအားလုံးကို နေ့စဉ် ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်မှုများ

အစိုးရပိုင် ရေဒီယိုအသံ ထုတ်လွှင့်မှုအနေဖြင့် ယခင် ၁၉၈၈ မတိုင်မီ တိုင်းရင်းသားဘာသာ ၈ မျိုးကိုသာ ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ၉ မျိုး တိုးချဲ့ထုတ်လွှင့်ပေးကာ စုစုပေါင်း ၁၇ မျိုး ထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ ထုတ်လွှင့်ချိန်မှာ ယခင်က ၄ နာရီသာ ကြာမြင့်ခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ၁၈ နာရီသို့ တိုးမြှင့်ထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိက အသံထုတ်လွှင့်မှု အစီအစဉ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း လိုင်းပေါင်း ၁၂ လိုင်းဖြင့် တစ်ပြည်လုံး လွှမ်းခြုံထုတ်လွှင့်ပေးလျက် ရှိသည် –

(လက်ရှိ FM အသံလွှင့်ရုံ – ၈၅ ခုရှိပြီး အစီအစဉ် ၇၅ မျိုး စုံလင်စွာ နားထောင်နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်)

(က) မန္တလေး FM – ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော် (၂၀၀၉)

(ခ) မြို့တော် FM – ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၀၉)

(ဂ) ရွှေ FM – ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)

(ဃ) ပတ္တမြား FM – ကချင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)

(င) ချယ်ရီ FM – စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)

(စ) ပုဂံ FM – ချင်းပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)

(ဆ) ပဉ္စဂတိ FM – ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)

(ဇ) သဇင် FM – ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၃)

(ဈ) Myanmar International Radio Channel(MIR)FM – နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၅)

(ည) မေယု FM – (ဘာသာစကားသုံးမျိုးဖြင့်) ရခိုင်ပြည်နယ် (၂၀၁၇)

(ဋ) ခရေ FM – ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၈)

(ဌ) သပြေ FM – ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး(FM 99.6 MH_2) နှင့် မြန်မာ့နိုင်ငံအလယ်ပိုင်း(MW 711 KH_2) (၁၁-၇-၂၀၂၁)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ပြည်တွင်းအခြေစိုက် နိုင်ငံခြားသတင်းဌာနရုံးခွဲများ

စဉ်	သတင်းဌာန	နိုင်ငံ	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲ
၁။	Xinhua	တရုတ်	၁၉-၅-၁၉၇၂
၂။	Guangming Daily	တရုတ်	၁၇-၇-၂၀၀၇
၃။	AP	အမေရိကန်	၁-၄-၂၀၁၃
၄။	NHK	ဂျပန်	၁-၄-၂၀၁၃
၅။	Kyodo	ဂျပန်	၂၃-၄-၂၀၁၃
၆။	CCTV	တရုတ်	၁၀-၉-၂၀၁၃
၇။	AFP	ပြင်သစ်	၁၁-၉-၂၀၁၃
၈။	CNA	စင်ကာပူ	၂၀-၉-၂၀၁၃
၉။	BBC	အင်္ဂလန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၀။	Reuters	အမေရိကန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၁။	Nikkei Shimbun	ဂျပန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၂။	VOA	အမေရိကန်	၂၆-၁-၂၀၁၄
၁၃။	Asahi Shimbun	ဂျပန်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၄။	Yunnan Radio and Television	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၅။	CRI (China Radio International)	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၆။	TV Asahi Corporation	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၇။	RFA(Radio Free Asia)	အမေရိကန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၈။	Mainichi Shimbun	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၉။	People's Daily	တရုတ်	၅-၇-၂၀၁၉

အောင်ဘာလေထီသမိုင်း

စတင်ရောင်းချသည့်နေ့	ရောင်းချသည့်ထီဈေးနှုန်း	အမြင့်ဆုံးဆုငွေ(ကျပ်)
၁၃-၆-၁၉၃၈	၂ ကျပ်	၁ သိန်း
၆-၂-၁၉၈၉	၅ ကျပ်	၃ သိန်း
၃-၄-၁၉၉၁	၁၀ ကျပ်	၁၀ သိန်း
၃-၁၂-၁၉၉၆	၅၀ ကျပ်	၅၀ သိန်း
၁-၆-၂၀၀၀	၅၀ ကျပ်	၃၀၀ သိန်း
၁-၁၂-၂၀၀၅	၁၀၀ ကျပ်	၅၀၀ သိန်း
၁-၁၂-၂၀၀၈	၂၀၀ ကျပ်	၁၅၀၀ သိန်း

၁-၃-၂၀၁၇	၅၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀၀ သိန်း
၁-၃-၂၀၁၉	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၅၀၀၀ သိန်း
၁-၄-၂၀၂၁	၁၀၀၀ ကျပ်	၅၀၀၀ သိန်း
၁-၇-၂၀၂၃	၁၀၀၀ ကျပ်	၅၀၀၀ သိန်း (Aung Bar Lay Online Application ဖြင့် စတင်ရောင်းချ)

မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ အခြားအမည်များ

(က) အနော်ရထာမင်း - ရှင်အနုရုဒ္ဓါ
(ခ) ကျန်စစ်သား - ထီးလှိုင်ရှင်
(ဂ) ဘုရင့်နောင် - ရှင်ရဲထွဋ်(ကျော်ထင်အနော်ရထာဘွဲ့ခံ)
(ဃ) အလောင်းမင်းတရား - ဦးအောင်ဇေယျ
(င) ဘိုးတော်ဘုရား - မောင်ဝိုင်း
(စ) ဘကြီးတော်မင်း - မောင်ခင်
(ဆ) မင်းတုန်းမင်း - မောင်လွင်
(ဇ) မက္ခရာမင်းသားကြီး - မောင်ပျိုး
(ဈ) သမိန်ဗရမ်း - ဥပါကောင်း
(ည) ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ - ပေါ်ထွန်းအောင်
(ဋ) ဆရာတော်ဦးဝိစာရ - မောင်လှကျော်
(ဌ) ကင်းဝန်မင်းကြီး - ဦးကောင်း
(ဍ) သီပေါမင်း - မောင်မျိုးဆက်
(ဎ) နေမျိုးသူရရဲခေါင်ဘွဲ့ခံ သတိုးမင်းကြီး- သုဓမ္မာမဟာဗန္ဓုလ - မောင်ရစ်
(ဏ) သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း - မောင်လွန်း
(တ) ဆရာစံ - မောင်ရာကျော်

စံပြကျေးရွာတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ

၁။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးရုံးနှင့်စာကြည့်တိုက်
၂။ အားကစားကွင်းနှင့်ဘုံမြေ
၃။ စာသင်ကျောင်း
၄။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး
၅။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
၆။ ရေရရှိရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေး
၇။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး

၈။ ရွာတံခါး၊ ရွာစည်းရိုး၊ အိမ်စည်းရိုး
၉။ ဘုရားကျောင်းကန်၊ သာသနိကအဆောက်အဦ
၁၀။ ဈေး၊ ဈေးမြေနေရာ
၁၁။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့များနှင့်မီးကင်း၊ ရေကင်း
၁၂။ အရိပ်ရပင်များနှင့်ထင်းစိုက်ခင်း
၁၃။ အစိုးရမဟုတ်သောလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ
၁၄။ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး
၁၅။ သုသာန်စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ကင်းထောက်အဖွဲ့

ကင်းထောက်ဟူသည် **စစ်သဘောမပါ။ နိုင်ငံရေးမစွက်။ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းသက်သက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ကြသူများ**ဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ တာဝန်သိသော နိုင်ငံ့သားကောင်းများ ဖြစ်လာရေးအတွက် လူငယ်၊ လူရွယ်များကို ပုံသွင်းဖန်တီးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပုံသွင်းဖန်တီးပေးရာတွင် လူငယ်၊ လူရွယ်များ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ပေးပြီး မိမိကိုယ်ကိုယ်မိမိအားကိုးတတ်ခြင်း၊ လူကြီးမိဘတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုများကို ရိုသေလိုက်နာတတ်ခြင်းစသည် အလေ့အထကောင်းများရရှိအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးကြရသည်။

ကင်းထောက်တို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးပြီး သစ္စာစောင့်သိရိုသေကြသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အားကိုးနိုင်ရုံမျှမက လူမှုလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်မှု ရှိရမည့်အပြင် အခြားသူများအတွက် အသုံးကျသော နိုင်ငံသားကောင်း ဖြစ်လာစေရန် ကြိုးပမ်းကြရသည်။ သဘာဝကိုလေ့လာလျက် လောကပတ်ဝန်းကျင်ကို စူးစမ်းတတ်ရသည်။ ကြင်နာစိတ်ကိုမွေးမြူကာ လူတိုင်းကို မိတ်ဆွေသင်္ဂဟအဖြစ် သဘောထားရသည်။ ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ကြသော်လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြသူများဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၌ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန်နှင့် ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရန် ကင်းထောက်ယူနီဖောင်းကို တီထွင်သတ်မှတ်ထားသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် ကာကီအင်္ကျီ၊ ကာကီရောင် သို့မဟုတ် အပြာရောင်ဘောင်းဘီတို၊ အဖွဲ့အလိုက် အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသော လည်စည်း၊ ထိပ်တွင် ချိုင့်လေးခုပါဦးထုပ်တို့ကိုဝတ်ဆင်လျက် ဖလားဒါးလီးခေါ်သုံးရွက်မြွာပုံသဏ္ဌာန်ရှိ ကင်းထောက်တံဆိပ်ကိုဝတ်ဆင်ရသည်။ ယူနီဖောင်းမှာ နောင်တွင်မိမိတို့ အသင်းအဖွဲ့အလိုက် သတ်မှတ်ဝတ်ဆင်လာကြသည်။ ကင်းထောက်လူငယ်များသည် ကင်းထောက်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ကြသောအခါစိတ်ဓာတ်အလွန်တက်ကြွလာကြကာ မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားကို မွေးမြူလာကြသည်။

ထို့ပြင် ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ မူလအခြေခံသဘောတရားများနှင့် ညီညွတ်စေရန်သဘာဝတရားကို လေ့လာခြင်း၊ တောတောင်ရေမြေတို့၏ အခြေအနေကို စူးစမ်းခြင်း၊ တောစခန်းထွက်ခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်း၊ တောတွင်းခြေရာခံလိုက်ခြင်း၊ ရှေ့ဆောင်တီထွင်လုပ်ကိုင်ခြင်း စသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ ကင်းထောက်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ

"အစဉ်အသင့်" ဟူ၍ဖြစ်သည့်အတိုင်း မည်သည့်အရေးပေါ် ကိစ္စတာဝန်ကိုမဆို ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ကင်းထောက်ဆောင်ပုဒ်မှာ အစဉ်အသင့် (Be Prepared) ဖြစ်ပြီး၊ ကြွေးကြော်သံ (Slogan) မှာ နေ့စဉ်ပြုဖွယ်တစ်ခု ကောင်းစွာပြုရန် (One good turn a day) ဖြစ်ပါသည်။

ကင်းထောက်လုလင်တို့သည် သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်သုံးချက်ဖြစ်သော တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးဘာသာ သာသနာကို စောင့်ရှောက်ရန်၊ သူတစ်ပါးကို အမြဲကူညီရန်နှင့် ကင်းထောက်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတို့ကို လိုက်နာရန် သစ္စာပြုရပါသည်။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ၁၀ ချက်မှာ ယုံကြည်ခံထိုက်ခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ကူညီခြင်း၊ ခင်မင်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးခြင်း၊ ကြင်နာခြင်း၊ အမိန့်နာခံခြင်း၊ ပျူငှာခြင်း၊ ခြိုးခြံချွေတာခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့က သန့်ရှင်းခြင်းနှင့် ရိုသေလေးစားခြင်းတို့ကို ထပ်တိုးထားပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဟောင်ကောင်၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးညီလာခံတွင် မြန်မာနိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့ကင်းထောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးငါးခုဖြစ်သည့် အာဖရိက၊ အာရပ်၊ အာရှ-ပစိဖိတ်၊ ဥရောပနှင့် Western Hemisphere ဒေသတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ထိုသို့လက်ခံနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာအမျိုးသမီး ကင်းထောက်များအား ကမ္ဘာ့ကင်းထောက်အဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး ကင်းထောက်ညီလာခံတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်အဖြစ် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည့် နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံမှာ တောင်ဆူဒန်၊ ဆီဗင်နှင့် ကူရာကာအိုကျွန်းစုတို့ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဆီယံအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ဥယျာဉ် (၆) ခု

၁။ ခါကာဘိုရာဇီ အမျိုးသားဥယျာဉ်
၂။ အင်းတော်ကြီး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
၃။ အလောင်းတော်ကဿပ အမျိုးသားဥယျာဉ်
၄။ အင်းလေးကန်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
၅။ မိန်းမလှကျွန်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
၆။ လန်ပိကျွန်းအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်

ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့် မြန်မာ့ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသကြီး (၆) နေရာ

၁။ မိုးယွန်းကြီးအင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၁၇ - ၁၁ - ၂၀၀၄)
၂။ အင်းတော်ကြီးတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၂ - ၂ - ၂၀၁၆)
၃။ မိန်းမလှကျွန်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၂ - ၂ - ၂၀၁၇)
၄။ မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့၏ မြောက်ဘက်ပိုင်းဒေသ (၁၀ - ၅ - ၂၀၁၇)
၅။ အင်းလေးကန် (၁၀ - ၈ - ၂၀၁၈)
၆။ နံ့သာကျွန်းနှင့် မေယုမြစ်ဝ (၂၂ - ၅ - ၂၀၂၀)

မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ဒေသများ

ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ ပျူရှေးဟောင်းသုံးမြို့အား ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၂၂ ရက်တွင် ကာတာနိုင်ငံ ဒိုဟာမြို့၌ ကျင်းပသည့် (၃၈)ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီအစည်းအဝေး 38th Session of the World Heritage Committee (Doha 2014) က အတည်ပြုသတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပထမဆုံးအကြိမ် ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ခံရမှုဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားစွာတည်ရှိမှုကို ကမ္ဘာကလက်ခံပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကို ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်က ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့၊ မြောက်ဦး၊ ပြဒါးလင်းဂူ၊ အင်းလေးကန်၊ မင်းကွန်းဒေသ၊ မန္တလေး၊ အင်းဝ၊ ဟံသာဝတီ ဟူသည့် ရှေးဟောင်းနေရာဒေသရှစ်ခုအား အဆိုပြုအမွေအနှစ်အဖြစ် တင်သွင်းခဲ့သည်။

အဆိုပါ အဆိုပြုအမွေအနှစ် ရှစ်ခုအနက် မြို့ပြယဉ်ကျေးမှု အစောဆုံးထွန်းကားခဲ့ခြင်း၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အစောဆုံးထွန်းကားခဲ့သည့် ရှေးမြို့ဟောင်းအဖြစ် ထင်ရှားစွာ ကြွင်းကျန်နေခဲ့ခြင်း၊ ပုဂံခေတ်အားလက်ရာမြောက်မှု ယဉ်ကျေးမှုအဆင့် မြင့်မားမှုကို ပေါက်ဖွားလာအောင် မျိုးစေ့ချပေးခဲ့ခြင်းတို့၏ အကောင်းဆုံးပြယုဂ်ဖြစ်သော ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့အား Serial Nomination အဖြစ် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းတင်သွင်းရန် ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် UNESCO World Hertiage Center နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်က စတင်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစောဆုံးမြို့ပြများဖြစ်ခြင်း၊ လွန်စွာရှေးကျပြီး ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းနေခြင်း၊ မြေပေါ်အမွေအနှစ် အထောက်အထားကြွင်းကျန်မှု နည်းပါးနေခြင်း၊ မြန်မာများပင်လျှင် ပျူခေတ်အမွေအနှစ်၏ အရေးပါမှုတန်ဖိုးရှိမှုကို ဂဃနဏသိသူ နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အမြန်ဆုံးကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်သည့် ရှေးဟောင်းမြို့များဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဦးစားပေး၍ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်တင်သွင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီသို့ တင်ပြခဲ့သော Nominational Dossier အား ICOMOS က စိစစ်ခဲ့ရာ အချို့အားနည်းချက်၊ ယူဆမှုမှားယွင်းမှုများကြောင့် Defes ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖွဲ့သို့ Pyu Com အနေဖြင့် ပြန်လည်ရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့ခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီဝင် ၂၁ နိုင်ငံနှင့်လည်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအစည်းအဝေးတွင် UNESCO ၏အားပေးမှုနှင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီဝင် (၂၁) နိုင်ငံ၏ထောက်ခံမှုများကြောင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်အဖြစ်

သတ်မှတ်အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ UNESCO ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာတို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ် ၂၀၀၀ ကျော်မှစတင်၍ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာပျံ့နှံ့ခဲ့သည်ကို သက်သေ ပြလျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့အပြင် ယင်းမြို့ဟောင်းများသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးမြို့တော်များ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါခေတ်များအတွင်း ဆန်းသစ်သော နည်းပညာများဖြစ်သည့် အရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အရည်ဖိအားသုံးအတတ်ပညာ၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာ၊ အုတ်ဖုတ်ပညာနှင့် ပန်းပဲဆိုင်ရာ အတတ်ပညာတို့ဖြင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းမွန်သော မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့် အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်းတို့သည် အရှေ့တောင် အာရှဒေသအတွင်း စံပြအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် အီတလီငွေကြေး ထောက်ပံ့သော စီမံကိန်းတစ်ခုမှတစ်ဆင့် ယူနက်စကို၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုရယူပြီး ယခုကဲ့သို့ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် စာရင်းဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံမြို့ဟောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေးအကျဆုံးမြို့တော်များအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သော ပုဂံမြို့ကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့ (UNESCO) မှ မြန်မာ့ဘုရားပုထိုးမြို့တော်ပုဂံကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင်ဒေသတစ်ခုအဖြစ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် စာရင်းသွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံ၊ ဘာကူမြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်သော (၄၃) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ကော်မတီညီလာခံ အစည်းအဝေး၌ The International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ပုဂံယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအား ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ဒေသအဖြစ် တင်သွင်းနိုင်ရန် ဆွေးနွေးရာတွင် UNESCO မှ သဘောတူကြေညာချက် ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ပုဂံကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင်ဒေသတစ်ခုအဖြစ် စာရင်းသွင်းနိုင်ရန် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း ယင်းအဆိုပြုချက်ကို ပယ်ချခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော (၃၈)ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီညီလာခံ အစည်းအဝေး၌ စာရင်းသွင်းဖော်ပြခြင်းခံခဲ့ရသော ပျူရှေးဟောင်းမြို့တော်များဖြစ်သည့် ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာမြို့များ နောက်ပိုင်း ပုဂံသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင် ဒေသဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ပုဂံမြို့တော်၌ ၉ ရာစုနှောင်းပိုင်း သန့်ရှင်းမွန်မြတ်သော ရှေးဟောင်းဘုရားပုထိုးများ ၂၀၀၀ ကျော်ခန့် ကိန်းဝပ်သပ္ပာယ်နေကြောင်းကို ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဖော်ပြချက်အရ သိရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် (၄) ခု

၁။ မဟာလောကမာရဇိန် ကုသိုလ်တော်ကျောက်စာ(ပိဋကတ်သုံးပုံကျောက်စာ ၇၂၉ ချပ်) (၂၀၁၃ ခုနှစ်)

၂။ အလောင်းမင်းတရား ရွှေပေလွှာ (၂၀၁၅ ခုနှစ်)

၃။ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ (မြစေတီကျောက်စာ) (၂၀၁၅ ခုနှစ်)

၄။ ဘုရင့်နောင်မင်း ခေါင်းလောင်းတော် (၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေဖြစ်လာသည့် အင်းလေးကန်ဒေသ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၈ ရက်မှ ၁၂ ရက်အထိ ကျင်းပလျက်ရှိသည့် (၂၇)ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာအဖွဲ့(ယူနက်စကို)၏ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကောင်စီအစည်းအဝေး၌ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးခရိုင် ညောင်ရွှေမြို့နယ်ရှိ အင်းလေးကန်ဒေသကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve)အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အင်းလေးကန်ဒေသသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သဘာဝကုန်းတွင်း ရေကန်များအနက် ဒုတိယအကြီးဆုံးကန်လည်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်၏ မူလရေပြင် နယ်နိမိတ်မှာ တဖြည်းဖြည်း ရေပြင်ဧရိယာကျဉ်းမြောင်းလာပြီး ရေတိမ်ကောမှု၊ နုန်းပို့ချမှု၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှု၊ လူဦးရေတိုးပွားနေထိုင်လာမှုနှင့် ရေဝေရေလဲဒေသများတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများကြောင့် အင်းလေကန်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်ကာ စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အင်းလေးကန်သည် ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း) တောင်ကြီးခရိုင်၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ်တွင်တည်ရှိပြီး အလျား ၂၁ ကီလိုမီတာ၊ အနံ ၁၁ ကီလိုမီတာခန့် ကျယ်ဝန်းပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ကီလိုမီတာ ၁၅၀၀ ခန့်တွင် တည်ရှိနေသည့် ကုန်းတွင်းရေချိုအိုင်ဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်အတွင်းသို့ တာယောချောင်း၊ သန်းတောင်ချောင်း၊ အင်းတိမ်ချောင်း၊ သလဲဦးချောင်းတို့စီးဝင်ပြီး တောင်ဘက်ရှိ ကယားပြည်နယ်သို့ ဘီလူးချောင်းအဖြစ် စီးဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအဖြစ် ဧရိယာဟက်တာ ၄၈၉၇၂ ကို လွှမ်းခြုံမှုရှိပြီး ငှက်မျိုးစိတ် ၂၇၀၊ ငါး ၄၃ မျိုး၊ လိပ်သုံးမျိုး၊ လိပ်ပြာ ၉၄ မျိုး၊ ကုန်းနေရေနေသတ္တဝါ ၃၄ မျိုး ကျက်စားနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင် ၅၂၇ မျိုးနှင့် သစ်ခွ ၁၃၅ မျိုးတို့ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိရာ ဒေသလည်းဖြစ်သည်။

ယူနက်စကို၏ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအစီအစဉ်ကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းကွန်ရက်ကို လူသားနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့

အကြား ဆက်နွှယ်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ သိရှိမှုအခြေအနေ ထူးခြားကောင်းမွန်သည့် နေရာဒေသများတွင် လူသားများ၏ ယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကြီး (၃)ရပ်တို့ကို ဟန်ချက်ညီစွာ ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve)များအဖြစ် သတ်မှတ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်လည်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ သတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆက်နွှယ်မှု ညီညွတ်မျှတစွာ တိုးတက်လာစေရန် ထိန်းညှိစီမံအုပ်ချုပ်မည့်စနစ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ကို အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေသစ် ဖြစ်လာသည်။

ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှင့် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသအဖြစ် အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား သတ်မှတ်

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ ယူနက်စကိုအဖွဲ့ချုပ်ရုံး၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၁၂ ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိ ကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကော်မတီအစည်းဝေးတွင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား ယူနက်စကိုအဖွဲ့ကြီး၏ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအစီအစဉ် (UNESCO Man and the Biosphere Reserve Programme– MAB) အောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ဇီဝအဝန်းနယ်မြေများ ကွန်ရက်အတွင်း ပါဝင်သည့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ တစ်ခုအဖြစ် အတည်ပြုသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အင်းတော်ကြီးကန်သည် ထူးခြားသည့် ဂေဟစနစ်များနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ကြွယ်ဝမှုတို့ကြောင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံ အမွေအနှစ် ဥယျာဉ်တစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့် ငှက်မျိုးစိတ်များကြွယ်ဝမှုနှင့် အခြားထူးခြားသည့် ရေဝပ်ဒေသအင်္ဂါရပ်များ ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသ (Ramsar Site) အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခံခဲ့ရသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူဘုရားဖြစ်သည့် လေးကျွန်းစကြာရပ်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကြီး

မုံရွာမြို့နယ် ခတက္ကန်တောင်ရွာ၊ မဟာဗောဓိတစ်ထောင် ကျောင်းတိုက်ရှိ လေးကျွန်းစကြာရပ်တော်မူမြတ်စွာဘုရားကြီးသည် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ပထမမဟာဗောဓိတစ်ထောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တနာရဒ ဆရာတော် တည်ထားပူဇော်ခဲ့ပြီး ဥဏှီးတော် ၄၂၄ ပေမြင့်သည့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။

အထပ်ပေါင်း ၃၃ ထပ်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားရှိပြီး အောက်ဆုံးထပ်တွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပုံတော်ကို ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့် စီခြယ်ပေးထားသည်။ ရုပ်တော်မူဘုရားကြီးတွင် ၃၁ ဘုံကို အစဉ်အတိုင်း ထားရှိတော်မူပြီး အပါယ်လေးဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံနှစ်ဆယ်တို့ကို ပန်းချီဆေးရေးတို့ဖြင့် ခြယ်မှုန်းပူဇော်ထားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလျောင်းတော်မူဘုရားကြီး

မြန်မာနိုင်ငံမုဒုံမြို့ဝင်းစိန်တောရကျောင်းရှိကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလျောင်းတော်မူဘုရားကြီးကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လက လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ပြီးစီးခဲ့ကာ အလျားအားဖြင့် ပေ ၉၀၀ ရှိကြောင်း၊ လျောင်းတော်မူဘုရားကြီး၏ အတွင်းပိုင်း၌ အခန်းပေါင်းများစွာပါဝင်ပြီး အချို့ပန်းချီလက်ရာများနှင့် ပန်းပုလက်ရာများမှာ ဗုဒ္ဓဝင်အကြောင်းအရာများကို ခြယ်မှုန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်းအတွက် အရေးကြီးဆုံးနေရာဖြစ်သည့် ဝန်ကြီးများရုံး (အတွင်းဝန်ရုံး)

ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ဝန်ကြီးများရုံး (အတွင်းဝန်ရုံး)ကို ၁၉၀၅ ခုနှစ်က မြန်မာကျပ်ငွေ ၂ ဒသမ ၅ သန်းဖြင့် အကုန်အကျခံတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀ ရာစုအစောပိုင်း မြို့ပြအခင်းအကျင်းကို အာရှတိုက်အတွင်း မပျက်မယွင်း တွေ့မြင်နိုင်သေးသော မြို့ပြရှုခင်းကို ပိုင်ဆိုင်ရာ ရန်ကုန်၏ သမိုင်းဝင် မြို့လယ်ဧရိယာအတွင်းတည်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရေးအကြီးဆုံးသော မြို့ပြအဆောက်အအုံ တစ်လုံးဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး၌ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြသည့်နေရာ၊ ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာလူ့ဘောင်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ စတင်ရေးဆွဲရာနေရာ၊ မြန်မာ့ပထမဆုံး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကျင်းပခဲ့ရာနေရာ၊ ၂၀ ရာစုအစပိုင်းတွင် ရွေးကောက်ခံ အစိုးရအဖွဲ့စတင်ရုပ်လုံးပေါ်ခဲ့ရာနေရာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရသည့်နေရာ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံမှ လွတ်လပ်ရေးကို ကြေညာရယူပေးခဲ့သည့်နေရာ၊ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ရာနေရာနှင့်လွတ်လပ်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံထွန်းကားရာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် မွေးဖွားပေးခဲ့ရာ အထင်ကရနေရာဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းတွင် အလွန်အရေးပါရာ နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီး လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည့် အထိမ်းအမှတ်ကမ္ပည်းကျောက်တိုင်နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ရာ အလယ်ကွက်လပ်ရှိ အထိမ်းအမှတ်အလံတိုင်လည်း တည်ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးများရုံးသို့ ၁၄-၁၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားမှ အဆောက်အအုံအား လှည့်ပတ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်မှုများ

အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်ခြင်းသည် ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က လုပ်ဆောင်နေသည့်စီမံချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ပြသမိုင်းကြောင်းတွင် အရေးပါခဲ့သည့် အဆောက်အအုံနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို အထိမ်းအမှတ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် Royal Phillips Corporation မှ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၇၅၀၀၀ ကို ထောက်ပံ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်အတွင်း သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်သော ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများကို ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က ယင်းအဆောက်အအုံ၏ သမိုင်းကြောင်းများ၊ အမည်များ၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များကို အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားများပေါ်၌ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးတပ်ဆင်ထားပြီး ပထမဆုံးကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ၈-၈-၂၀၁၄ ရက်နေ့က တပ်ဆင်ထားရှိသည်။ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ထုတ်ပြန်ထားသည့်စာရင်းများအရ ရန်ကုန်မြို့တော် ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံပေါင်း ၁၈၉ လုံးရှိပြီး မြို့တော်ခန်းမ၌ ကမ္ပည်းတပ်ဆင်ခြင်းမှာ ပထမဆုံးဖြစ်သည်။

မြို့တော်ခန်းမ (ပထမမြောက် ၈-၈-၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမအဆောက်အအုံသည် ၁၈၈၆ ခုနှစ်မှစ၍ မြူနီစီပါယ်အုပ်ချုပ်မှု ရုံးစိုက်ရာနေရာဖြစ်ခဲ့ပြီး မူလအနောက်တိုင်းလက်ရာတွင် မြန်မာဗိသုကာဟန် ပေါင်းစပ်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ပထမဆုံးမြို့ပြအဆောက်အအုံဖြစ်ကာ ဗိသုကာပညာရှင်စည်သူဦးတင်ဦး၏ လက်ရာ ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ အဆောက်အအုံသည် လုံလောက်သည့်သမိုင်းအချက်အလက်များရှိပြီး ဗိသုကာပိုင်းအရလည်း ထင်ရှားသောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမကို မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ရောဝတီဘဏ်(ဒုတိယမြောက် ၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမနှင့်ကပ်လျက် ယခင်ရိုးကုမ္ပဏီ၊ ထို့နောက်သန်းခေါင်စာရင်း ရုံးချုပ်၊ မျက်မှောက်ခေတ် ရောဝတီဘဏ်ဖြစ်လာသည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ပါသည်။ မူလရိုးကုန်တိုက်(၁၉၀၈-၁၉၁၀)သည် အာရှတိုက်၏ အကြွယ်ဝဆုံးကုန်တိုက်များအနက် တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးရုံးအဖြစ်လည်း အသုံးပြုခဲ့သည်။

အာမေးနီးယန်းဘုရားကျောင်း (တတိယမြောက် ၁-၁၀-၂၀၁၄)

ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့်ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိ The Armenian Apostolic Church of St.John Baptist အာမေးနီးယန်းဘုရားကျောင်းကို ၁၈၆၂ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့၌ အာမေးနီးယန်းလူမျိုးများ၏ နောက်ဆုံးကျန်ရှိသော နှစ်ပေါင်း

၁၅၀ ကျော်ကြာ သမိုင်းဝင်အမွေအနှစ် အဆောက်အအုံတစ်ခုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင် (စတုတ္ထမြောက် ၁၆-၁၀-၂၀၁၄)

၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင်နှင့် အတူရှိသော မီးသတ်အဆောက်အအုံကြီးအား ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့(YHT)က စတုတ္ထမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းဆိုင်းဘုတ် တပ်ဆင်ခြင်းအခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်က ကျောက်တံတားမြို့နယ် ဆူးလေဘုရားလမ်းရှိဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင် မျက်နှာစာ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့၏ ပထမဆုံးမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကို ၁၈၈၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယခင်က မီးငြှိမ်းသတ်ရာတွင် လူအားဖြင့် ရေငင်ငြှိမ်းသတ်ခဲ့ရာမှ မြင်းဖြင့်ဆွဲသော ရေနွေးငွေ့ သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် မီးငြှိမ်းသတ်သည့်စနစ်ကို ထိုနှစ်မှာပင် ပြောင်းလဲအသုံးပြုခဲ့သည်။ ၁၈၉၀ ပြည့်နှောင်းပိုင်းတွင် ရေပေးဝေမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အုတ်အဆောက်အအုံများ ပေါ်ပေါက် လာခြင်းကြောင့်လည်း မီးလောင်မှုများ လျော့ကျခဲ့သည်။

ဗိသုကာလက်ရာကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပေ ၁၀၀ မြင့် မျှော်စင်ကြီးပါရှိသော မီးသတ် အဆောက်အအုံကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အက်ဒွပ်ခေတ် ဗိသုကာ လက်ရာဖြစ်သည်။ ထိုမျှော်စင်သည် သုံးထပ်အဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် မူလအသုံးပြုသည့်ပုံစံအတိုင်း ဆက်လက်အသုံးပြုနေခြင်း ဖြစ်ပြီး သက်တမ်းအားဖြင့် ၁၀၂ နှစ်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီး (ပဉ္စမမြောက် ၂၉-၅-၂၀၁၅)

လူသားတို့၏သမိုင်းအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဗြိတိသျှကိုလိုနီ၏ ပထမကျူးကျော်စစ်ကာလ ၁၈၂၇ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးစာတိုက်ကို စစ်တွေ မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဓိကဆက်သွယ်ရေးမှာ အင်္ဂလိပ်တို့သိမ်းပိုက်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းစွန်းနှင့် ကိုလိုနီနိုင်ငံများအချင်းချင်း ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ခဲ့ပုံရသည်။ ထို့နောက် ၁၈၅၂ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒုတိယမြောက် စာတိုက်ဖြစ်သော ပဲခူးစာတိုက်ကို အင်္ဂလိပ်တို့က ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် ကမ်းနားလမ်း နှင့် ၃၂ လမ်းထောင့်တွင် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။

အရှေ့တိုင်းသားတို့အကြိုက် စုလစ်မွမ်းချွန်များကို သံတို့ဖြင့်တန်ဆာဆင်ထားပြီး အနုသုခုမလက်ရာမြောက် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးမှာ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ငလျင်ဒဏ်ကို ပြင်းထန်စွာခံစားခဲ့ရပြီးနောက် ယခုလက်ရှိဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းထောင့် တွင်ရှိသည့် Bulloch Brothers & Co ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းရုံးနေရာတွင် ယနေ့မြင်တွေ့နေရသည့် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွင် ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးသည် ကမ်းနားလမ်းနှင့် ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းထောင့်တွင် တည်ရှိပြီး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၏ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် အဆောက်အအုံများစာရင်းဝင် အဆောက်အအုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

(၈၅) နှစ်သက်တမ်းရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ဆဌမမြောက် ၁၇-၆-၂၀၁၅)

ကိုလိုနီခေတ် ထင်ရှားသည့်ဘဏ်များအနက် ရန်ကုန်မြို့ပန်းဆိုးတန်းလမ်းမကြီး၏ အောက်ဆုံးဘလောက်တွင် ဗိသုကာလက်ရာများဖြင့် ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်ထားသော ဂရင်းဒလေဘဏ်သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ဂရင်းဒလေဘဏ်၏ ရန်ကုန်ဘဏ်ခွဲဖြစ်ပြီး ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာအပါအဝင် ဗြိတိသျှ-အိန္ဒိယတို့တွင် ယင်းဘဏ်မှာ အကြီးဆုံးဘဏ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆန်းသစ်သည့် ကိုလိုနီခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများကိုမြင်တွေ့ရပြီး အပြောက်အမွမ်းများဖြင့် လက်ရာမြောက် တည်ဆောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် နဂိုမူလရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်သည့် ဘဏ်အဖြစ်သို့ ပြန်လည်အသုံးပြုပြီး မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်သက်တမ်းရှိ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံ(သတ္တမမြောက် ၉-၈-၂၀၁၅)

စကော့လူမျိုး ဗိသုကာ ဂျွန်ဘော့ဂ်ဒီဗိုင်းရေးဆွဲခဲ့ကာ ၁၉၀၉ ခုနှစ်က စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် ပြန်တမ်းများကို ပုံနှိပ်ခဲ့ရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ သိမ်ဖြူလမ်း အမှတ် ၂၂၈ ရှိ ယခုပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံကို ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ် အပြာရောင်ကမ္ပည်း တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အအုံကို လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးအချိန်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်တို့တွင် ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံအဖြစ် ထပ်မံတိုးချဲ့ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဘုတ်အဖွဲ့များနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းများက မှာယူသည့်စာအုပ်၊ စာတမ်းလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် ရိုက်နှိပ်ပေးခဲ့သည်။ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ခေတ်မီပုံနှိပ်စက်များမှာယူ၍ ယနေ့တိုင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော်လည်း မူလလက်ရာမပျက် အခိုင်အခံ့တည်ရှိနေဆဲ အဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။

လောကနတ်အဆောက်အအုံ (အဋ္ဌမမြောက် ၁၈-၉-၂၀၁၅)

ရန်ကုန်မြို့သူမြို့သားများအားလုံးအခေါ်အရ လောကနတ်အဆောက်အအုံဟု သိရှိရပြီး လွန်ခဲ့သည့် ရာစုတစ်ခုတွင်မူ ယင်းအဆောက်အအုံကို ဆိုဖဲရ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

ဖော်ရိန်းမိတ်ဟု အလွယ်တကူခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည့် အချိန်ကာလတွင် ကိုလိုနီခေတ်မတိုင်မီကာလတွင် အလွန်ရေပန်းစားခဲ့ပြီး ကိုလိုနီခေတ်အရောက် လူတန်းစားခွဲခြားမှုများသည် ပိုမိုခေတ်စားလာခဲ့ရာတွင် ပြယုဂ်တစ်ခုအဖြစ် ယင်းအဆောက်အအုံကြီးတွင် သံဝေဂရစရာများစွာကို တွေ့ရှိရသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်က မန်ချက်စတာမြို့မှ တင်သွင်းမှာယူကာ ခင်းကျင်းထားသည့်

ကြမ်းခင်းကျောက်ပြားများသည် ယနေ့မြင်တွေ့ရသည့် ခေတ်မီအဆောက်အအုံကြီးများမှ ကြမ်းခင်းများကဲ့သို့ တောက်ပြောင်မှုမရှိတော့သော်လည်း သမိုင်း၏ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ညွှန်းနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ယင်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ဘဂ္ဂဒက်မြို့မှပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည့် ဂျူးလူမျိုး ကုန်သည် အိုင်းဇက်ဆိုဖဲရ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲပေးခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ရောက် ဗြိတိသျှနှင့် အနောက်တိုင်းသားများ၏ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လက်စွဲတော် နာမည်ကျော် ဗိသုကာပညာရှင် သောမတ်ဆွေးလ်က တည်ဆောက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရသည်။

ကိုလိုနီခေတ်တစ်လျှောက် လူမျိုးစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံ၊ ဘာသာတရားမျိုးစုံ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့်အားလျော်စွာ လောကနတ်အဆောက်အအုံသည် ရန်ကုန်မြို့၏အရေးပါဆုံးသော စီးပွားရေးအချက်အချာနေရာများအနက် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခင် အီဂျစ်ဆေးပြင်းလိပ်များ၊ မြူးနစ်ဘီယာနှင့်အင်္ဂလန်မှ ချိုချဉ်စသည့် ဖိမ်ခံပစ္စည်းများ လာရောက်ဝယ်ယူရာ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ပြီး Bank of Burma နှင့် The China Mutual Life Insurance Company အပါအဝင် ဝင်ကြေးနှင့်အာမခံလုပ်ငန်းကြီးများ ရုံးစိုက်ရာ တစ်ခုလည်းဖြစ်သည့်အပြင် ရိုက်တာကြေးနန်းကုမ္ပဏီ၊ ဂျာမန်လူမျိုးဓာတ်ပုံပညာရှင်တစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံတိုက်၊ ဂရိသားရေကုန်သည်နှင့် ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုး ဆံပင်ညှပ်ဆရာတို့ပါ အခြေစိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုခေတ်အခေါ်အဝေါ်အရ စူပါစင်တာတစ်ခုအဆင့်ပင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းရသည်။

၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အဆိုပါအဆောက်အအုံကို အိန္ဒိယစူရတီ ကုန်သည် မိသားစုက ဝယ်ယူခဲ့ပြီး ရန်ဒါရီးယားအဆောက်အအုံအဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သေးသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် အစိုးရက လွှဲပြောင်းရယူပြီးနောက် အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် သစ်တောရေးရာဌာနနှင့် မြေညီထပ်တို့တွင် ယခင် အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ဖွင့်လှစ်သည့် အစိုးရကုန်စုံဆိုင်အပါအဝင် ဌာနများစွာ၏ ရုံးခန်းများအခြေစိုက်ရာလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် လောကနတ်ပန်းချီပြခန်းကို ပထမထပ်တွင် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ယင်းအဆောက်အအုံကိုလည်း ပြခန်းနာမည်အတိုင်း လောကနတ်ဟုသာ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ လောကနတ်ပြခန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစောဆုံး ခေတ်ပြိုင်ပန်းချီအနုပညာလက်ရာများကိုပြသရာပြခန်းများအနက်တစ်ခုဖြစ်ပြီးပြခန်းကိုစတင်တည်ထောင်သူများသည် မြန်မာ့ရိုးရာပန်းချီပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ လှရှိန်၊ ခင်မောင်(ဘဏ်)နှင့် နာမည်ကျော်ပန်းချီဆရာ ပေါ်ဦးသက်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်း (နဝမမြောက် ၂၀၁၅)

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်းကြီး၏ အတိတ်ကိုလေ့လာကြည့်သည့်အခါ ၁၈၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ ရက်တွင် မြို့မကျောင်းလမ်းခြံအမှတ်(၂၉၇)တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သော အစိုးရပိုင်စက်မှုလက်မှုကျောင်းကြီးမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ဝိတိုရိယခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများအတိုင်း ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ထုထည်ကြီးမားခြင်း၊ အနု

သုခုမလက်ရာများဖြင့် မှန်ကူကွက်များ၊ ပြတင်းများနှင့် အခန်းတံခါးမကြီးများကို လှပ ရိုးစင်းစွာခြယ်သထားပြီး အခန်းတိုင်းသည် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ နေရောင် ကောင်းစွာ ရရှိခြင်းတို့အပြင် အောက်ခံအခင်းအကျင်းမှာလည်း အခန်း၏အနေအထားနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ စီစဉ်ထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။

မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ (ဒသမမြောက်၂၁–၁၂–၂၀၁၅)

ဒသမမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းအကြားရှိ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ၌ တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါပန်းခြံသည် သမိုင်းဝင်ဆူးလေစေတီတော်၊ မြို့တော်ခန်းမတို့၏ ရှေ့၌ရှိကာ ရန်ကုန်မြို့သမိုင်းတစ်လျှောက်အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ခဲ့ပြီး မြို့နေပြည်သူလူထု အတွက်လည်း အရေးကြီးသည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၈၅၂ ခုနှစ် ဗြိတိသျှတို့ ရန်ကုန်မြို့ပြပုံစံရေးဆွဲသည့်အခါ ဤနေရာကို မြေလွတ်အဖြစ်ထားရှိခဲ့ပြီး တန့်ခ်စကွဲယားဟု လူသိများခဲ့သည်။ ၁၈၆၇–၁၈၆၈ ခုနှစ်တွင် ရွှံ့ထူထပ်လျက်ရှိသောနေရာဖြစ်နေပြီး မြေဖို့ကာ ပြည်သူများအနားယူသည့်နေရာအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကော်မရှင်နာအမည်ကို အစွဲပြု၍ ဖိုက်စကွဲယားဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့ပြီး Royal Phillips Corporation ကလည်း ပန်းခြံအတွင်း မီးအလင်းပေးစနစ်များ တပ်ဆင် ပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံသည် နိုင်ငံတကာဧည့်သည်များနှင့် မြို့ခံပြည်သူများ လာရောက်အပန်းဖြေရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ကုန်သည်လမ်းအဆောက်အအုံ (၁၁ ခုမြောက် ၂၉–၄–၂၀၁၆)

၁၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ ကိုလိုနီခေတ် နှစ်ထပ်အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် သက်တမ်းနှစ်တစ်ရာကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် နှောင်းကာလတွင် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းမွမ်းမံမှု စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အအုံ (၁၂ ခုမြောက် ၃၀–၅–၂၀၁၆)

၁၂ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံ သည် ရန်ကုန်တွင် ပထမဆုံးအိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ မူလအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ကိုလ်ကတ္တား အခြေစိုက် အာမခံအဖွဲ့ဖြစ်သည့် Oriental Life အာမခံကုမ္ပဏီရုံးအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ အိန္ဒိယသံရုံးအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မူလအဆောက်အအုံကို ၁၉၉၉–၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည် ပြင်ဆင်မွမ်းမံခဲ့သည်။

မာမက်ယေရှု ဂျူးဘုရားကျောင်း (၁၃ ခုမြောက် ၅-၆-၂၀၁၆)

၁၃ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်ရှိ မာမက်ယေရှုဂျူးဘုရားကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ မူလက ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါအဆောက်အအုံကို သစ်သားအဆောက်အဦအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၈၉၃-၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် မူလအဆောက်အအုံကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ နှစ်တစ်ရာကျော်သက်တမ်းရှိပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဂျူးဘာသာဝင်တို့၏ အထွဋ်အမြတ်ထားရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အအုံ (၁၄ ခုမြောက် ၂၈-၁၀-၂၀၁၆)

၁၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် ဘိုကလေးဈေးလမ်းရှိရန်ကုန်ခရစ်ယာန် အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) ရုံးအဆောက်အအုံအဖြစ် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် အဆောက်အအုံကို ထပ်မံတိုးချဲ့ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အဦ (၁၅ ခုမြောက် ၂၀-၁-၂၀၁၇)

၁၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း (ယခင်ကော်မရှင်နာလမ်း) ပေါ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်ကတည်းက ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့နေ ပြည်သူများအတွက် နောက်ဆုံးပေါ်ဖက်ရှင်ပစ္စည်းများ၊ အနုပညာပစ္စည်းများ၊ အမှတ်တရပစ္စည်းများနှင့် ဖိနပ်ပစ္စည်းများကို တစ်နေရာတည်းတွင် ရရှိနိုင်သည့်နေရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ခံများသာမက နိုင်ငံတကာခရီးသွားများကိုပါ ဆွဲဆောင်နိုင်သည့်နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။

စိန့်ပေါလ်အထက်တန်းကျောင်း (၁၆ ခုမြောက် ၂-၃-၂၀၁၇)

၁၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ အနော်ရထာလမ်းနှင့် သိမ်ဖြူလမ်းထောင့်ရှိ စိန့်ပေါလ်အထက်တန်းကျောင်း အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အဦသည် ရှေးကျသည့် ၁၉ ရာစုနှစ် ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်အကြီးဆုံး ရိုမန်ကက်သလစ်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဖြစ်သည့် စိန့်မေရီဘုရားရှိခိုးကျောင်းနှင့် ကပ်လျက်တည်ရှိသည်။

ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း (၁၇ ခုမြောက် ၁၆-၅-၂၀၁၇)

၁၇ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိ ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အပြီးသတ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယအရန်ဘဏ် အဆောက်အအုံအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး (၁၈ ခုမြောက် ၂၄-၁၀-၂၀၁၇)

၁၈ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့လယ်ရှိ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့၏ ပထမဆုံးသော အထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးကို ပြည်သူ့လုပ်ငန်းဌာန အုပ်ချုပ်မှုအင်ဂျင်နီယာ ဟင်နရီဟိုနေးဖောက်စ်က ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ကာ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။ ယင်းခေတ်က နောက်ဆုံးပေါ် နည်းပညာသုံး ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင်များဖြစ်သည့် ခွဲစိတ်ခန်းအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အသုံးပြုမှု၊ မေ့ဆေးနှင့် ထုံဆေးအခန်း စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဆက်လက်ပြီး အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအခန်းများနှင့် အခြားလိုအပ်သည့် ဖွဲ့စည်းမှုများတည်ဆောက်ရာ စုစုပေါင်း ရူပီးငွေလေးသန်းခန့် ကုန်ကျခဲ့သည်။ ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ခုတင် ၃၄၂ လုံးဆံ့ ဆေးရုံကြီးအဖြစ် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး (၁၉ ခုမြောက် ၂၄-၁၁-၂၀၁၇)

၁၉ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်းပေါ်ရှိ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တရားရုံးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယင်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့ကာ ရူပီးငွေ ၂၄ သိန်း ၅ သောင်း ကုန်ကျခဲ့သည်။ အဆောက်အအုံဒီဇိုင်းကို အိန္ဒိယအစိုးရ ဗိသုကာအကြံပေး ဂျိမ်းရန်ဆမ် (၁၈၆၅-၁၉၄၄)က ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးကို တည်ဆောက်သည့် အိန္ဒိယပိုင် ဘက်ဂ်ချီကုမ္ပဏီက တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ယင်းအဆောက်အအုံသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အစောဆုံးအသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ခဲ့ကာ ရန်ကုန်မြို့အား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အသုံးပြုမှုကို မိတ်ဆက်ပေးသည့် အဆောက်အအုံ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အထက(၁)ဒဂုံ (၂၀ ခုမြောက် ၂၂-၁-၂၀၁၈)

၂၀ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ အထက (၁) ဒဂုံ ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သုံးထပ်ကျောင်းဆောင်ကို ဗစ်တိုးရီးယားစတိုင်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ခေတ်တွင် ကျောင်းကို ခြောက်နှစ်ကြာမျှ ပိတ်ထားခဲ့ရပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ရုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းပြန်ဖွင့်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ စဝ်ရွှေသိုက်က မက်သဒစ်အင်္ဂလိပ် အထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် နာမည်ပြောင်းခဲ့သည်။ အထက (၁) ဒဂုံအဖြစ် နာမည်ပြောင်းခဲ့ပြီး နောက် ၁၉၈၆ မှ ၁၉၉၈ အကြား ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်းဆောင်သစ်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ ကျားလှောင်ရုံ (၂၁ ခုမြောက် ၁၄-၁၀-၂၀၁၈)

၂၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ ကျားလှောင်ရုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် သက်တမ်းအရင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်ခဲ့သည့် ကျားလှောင်ရုံသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ထားခဲ့ပြီး သက်တမ်း ၁၀၄ နှစ် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိလာသည့် ဝေလမင်းသားနှင့် ကြင်ရာတော်တို့က ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

အထက (၂) ဒဂုံ (၂၂ ခုမြောက် ၁၈–၁၁–၂၀၁၈)

၂၂ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ အထက (၂) ဒဂုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါကျောင်းအဆောက်အအုံအား ၁၉၂၀ ခုနှစ် ကိုလိုနီခေတ်ပညာရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး မြို့မအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် လူသိများသည်။ အမျိုးသားပညာရေးစနစ်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အထိမ်းအမှတ် ပြယုဂ်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျောင်း၏ အနောက်တိုင်းပုံစံလိပ်ခုံးများနှင့် မြန်မာ့ရိုးရာ ဗိသုကာလက်ရာများကြောင့် ထင်ရှားသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရလက်ထက်တွင် လူချမ်းသာအနည်းစုပေါ်ကိုသာ အားထားပြီး သာမန်ပြည်သူများနှင့် အလှမ်းဝေးသည့် ကိုလိုနီခေတ်ပညာရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့် အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုအနေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် ဒုတိယမြောက်ကျောင်းဖြစ်သည်။ မြို့မကျောင်းသည် ခေတ်အဆက်ဆက် မျိုးဆက်သစ်များကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ထဲတွင် မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ ထင်ရှားသူများပါဝင်သည်။

အထက (၁) လမ်းမတော် (၂၃ ခုမြောက် ၁–၁၂–၂၀၁၈)

၂၃ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ အထက (၁) လမ်းမတော် ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ မူလက စိန့်ဂျွန်းကောလိပ်အဖြစ် လူသိများထင်ရှားကာ ၁၈၆၄ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိနေရာသို့ ၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ဆရာမှတ်ကြီးဟု ထင်ရှားသည့် ဒေါက်တာ ဂျေအီးမာ့ခ်စ်က ပထမဆုံးကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ အစောပိုင်းကာလများတွင် ယောက်ျားလေးကျောင်းအဖြစ်သာ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၁–၁၉၉၂ ပညာသင်နှစ်မှ စတင်ကာ မိန်းကလေးများ စတင်လက်ခံခဲ့သည်။ ထို့အပြင် စိန့်ဂျွန်း (ခေါ်) အထက (၁) လမ်းမတော်တွင် ရွှေရိုး (ခေါ်) ဆရာဂိုန်းစ်ဂျော့ချ်စကောက်၏ ဘောလုံးသင်ပြပေးမှုဖြင့် မြန်မာကျောင်းသားများ ဘောလုံးနှင့် စတင်ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြ၊ ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်၊ ဗိုလ်မိုးညိုအစရှိသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ထူးချွန်သည့် ပညာရှင်များမွေးထုတ်ပေးခဲ့ပြီး နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေ့ဆောင်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း (၂၄ ခုမြောက် ၂၀–၁၂–၂၀၁၈)

၂၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံအတွင်း ကျောင်းသားများဆန္ဒပြကြစဉ် ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့၌ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ကျော်သည် ထိုလမ်းပေါ်တွင် ပုလိပ်များ၏ရိုက်နှက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာပြင်းစွာရခဲ့ပြီး ကျဆုံးခဲ့သည်။ ယခင်က စပတ်လမ်းဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ရာမှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုစေခဲ့သည်။ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းတွင် ဝန်ကြီးများရုံး (ယခင်အတွင်းဝန်ရုံး)၊ မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုစာတိုက်ကြီး၊ စိန့်မေရီဘုရားရှိခိုးကျောင်း စသည့်ထင်ရှားသည့် ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ ရှိသည်။

အထက (၁) ပုဇွန်တောင် (၂၅ ခုမြောက် ၂၀-၁၂-၂၀၁၈)

၂၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်ရှိ အထက (၁) ပုဇွန်တောင်ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

စထရင်းဟိုတယ် (၂၆ ခုမြောက် ၇-၂-၂၀၁၉)

၂၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ကမ်းနားလမ်းရှိ စထရင်းဟိုတယ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယင်းဟိုတယ်သည် ၁၉၀၁ ခုနှစ်တွင် စတင်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာစစ်ကြီး နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားချိန်တွင်လည်း ကြံ့ကြံ့ခိုင်ရပ်တည်ခဲ့သည်။ နာမည်ကျော် အာမေးနီးယား ဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင် ဆာကီးစ်ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးက တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ သက်တမ်းအရင့်ဆုံး ဟိုတယ်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်ခြင်းခံ ရသည့် ပထမဆုံးဟိုတယ်လည်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှသံရုံးအဆောက်အအုံ (၂၇ ခုမြောက် ၂၆-၂-၂၀၁၉)

၂၇ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကမ်းနားလမ်းရှိ ဗြိတိသျှသံရုံးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယခုဗြိတိသျှသံရုံးနှင့် ဗြိတိသျှကောင်စီအဖြစ် အသုံးပြုလျက်ရှိသော ယင်းအဆောက်အအုံကို မူလက ဂလပ်စ်ဂို အခြေစိုက် ရန်ကုန်ရုံးခွဲအဖြစ် ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှသံရုံးအဖြစ် စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် ရန်ကုန်ကမ်းနားလမ်း တစ်လျှောက်ရှိ သက်တမ်းအရင့်ဆုံးအဆောက်အအုံများတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ဗဟိုအမျိုးသမီးဆေးရုံကြီး (၂၈ ခုမြောက် ၂၈-၃-၂၀၁၉)

၂၈ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ ဗဟိုအမျိုးသမီး ဆေးရုံကြီး (ယခင်ဒပ်ဖရင်ဆေးရုံ) ၌ တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းဆေးရုံကြီးသည် ၁၈၉၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့ဒပ်ဖရင်၏ ကြင်ရာတော် လေဒီဒပ်ဖရင်၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် မတည် ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး သက်တမ်း ၁၂၂ နှစ်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံကြီးကို လေဒီဒပ်ဖရင်ကိုယ်စား မြန်မာနိုင်ငံဒုတိယဘုရင်ခံ၏ဇနီး လေဒီဖရိုင်ရာက အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၈၉၈ ခုနှစ်တွင် ဒပ်ဖရင်ဆေးရုံအဖြစ် စတင်အသုံးပြုခဲ့ကာ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် အေဆောင်၊ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ဘီဆောင်နှင့်စီဆောင်တို့ကို ထပ်မံတိုးချဲ့တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ပဲခူးကလပ် (၂၉ ခုမြောက် ၃၀-၅-၂၀၁၉)

၂၉ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဒဂုံမြို့နယ်၊ စကားဝါလမ်းရှိ ပဲခူးကလပ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းကလပ်ကို ၁၈၇၁ ခုနှစ်တွင် ကန်နတိုမင်ဇရီယာ၌ စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လက်ရှိနေရာသို့ ၁၈၈၂ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက် အအုံသည် အဆောင်အားလုံးကို ကျွန်းသားအပြည့်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် ကိုလိုနီခေတ် သက်တမ်းရင့်လက်ရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလတွင် ဂျပန်စစ်တပ်၏ ကလပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပြီး စစ်ပြီးခေတ်တွင် မြန်မာလူမျိုးများ ပထမဆုံးအသင်းဝင်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

Rosewood Yangon ဟိုတယ်အဖြစ် ပြန်လည်ပြုပြင်ထားသော ယခင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စုပေါင်းရုံးအဆောက်အအုံ (၃၀ ခုမြောက် ၄-၈-၂၀၁၉)

အဆောက်အအုံသမိုင်းကြောင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ ၃၀ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြား တပ်ဆင်ခြင်းခံရသည့် အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် ကျောက်တံတားမြို့နယ် ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းထောင့် ဘဏ်လမ်းတို့နှင့်အပြိုင်တည်ရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စုပေါင်းအဆောက်အအုံကို တရားရုံးသစ်အဖြစ် ၁၉၂၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၁ ခုနှစ်အတွင်း ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၈၆၈ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ရှိခဲ့သော ခရိုင်တရားရုံးများနှင့် အစိုးရရုံးများအဆောက်အအုံကို အစားထိုးတည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားရုံးသစ်ဆောက်လုပ်ရာတွင် ထိုစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံဆာဟားကုတ်ဘတ်တလာက ၁၉၂၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အုတ်မြစ်ချခဲ့သည်။ ဗိသုကာပညာရှင်သောမတ်စ်အိုလီဖန့်ဖော်စတာက ပုံစံရေးဆွဲခဲ့ပြီး အာရှတွင်သံမဏိပေါင်များဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သည့် ပထမဆုံးအဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆစ်ဒနီမြို့ရှိ နာမည်ကျော် Harbour Bridge ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် Doorman & Long ကုမ္ပဏီထုတ် အမျိုးအစားတူ သံမဏိပေါင်များကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးအဖြစ်လည်း ထင်ရှားသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၏ သစ်ပုပ်ပင်ကြီး (၃၁ ခုမြောက် ၇-၉-၂၀၁၉)

ရန်ကုန်မြို့၏ အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကြီး၏ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးကို ၃၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြား တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်၍ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် နှစ် (၁၀၀) ပြည့်ပြီဖြစ်ရာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တည်ဆောက်မှု ရေးဆွဲစဉ်ကပင် သစ်ပုပ်ပင်ကြီးမှာတည်ရှိလျက်ရှိသောကြောင့် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော် သက်တမ်းရှိသော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကြီး၏ အထိမ်းအမှတ်သင်္ကေတအမွေအနှစ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရှိ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးသည် သက်တမ်းရင့်ရွက်ကြွေအဖိုပင်ကြီးတစ်ပင်ဖြစ်ကာ ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ Tetramelesnudiflora.R.Br (Datiscaceae) ဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့၏ အထင်ရှားဆုံးသစ်ပင်ကြီးများအနက် နှစ်ပေါင်းရာကျော် သက်တမ်းရင့်သစ်ပင် တစ်ပင်အဖြစ် ကျန်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

Yangon Excelsior Hotel စတီးဘရားသားဟိုတယ် (၃၂ ခုမြောက် ၂၈-၉-၂၀၁၉)

၃၂ ခုမြောက် မြို့ပြအမွေအနှစ် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ဗိုလ်ဆွန်ပတ်လမ်းတွင် တည်ရှိသည့် ယခင်စတီးဘရားသားကုမ္ပဏီတွင် တပ်ဆင်ပါသည်။ ယခင်စတီးဘရားသားကုမ္ပဏီကို ကိုလိုနီခေတ် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ခန့်က တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ဆန်စပါးနှင့်သစ်ရောင်းဝယ်ရေး ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ အခန်း ၇၄ ခန်းပါ အဆင့်မြင့်ဟိုတယ်အဖြစ် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး Yangon Excelsior Hotel အဖြစ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မူလလက်ရာများ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းထားသည်။

မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းရုံးချုပ် (၃၃ ခုမြောက် ၁-၁၁-၂၀၁၉)

ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကမ်းနားလမ်းတွင် တည်ရှိသည့် မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းရုံးချုပ် ယခင်ဘုံဘေဘားမား ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းလီမီတက် ရုံးချုပ်၌ မြို့ပြအမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရန်ကုန်မြို့၏ (၃၃) ခုမြောက် အပြာရောင် ကမ္ပည်းပြား တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်း ရုံးချုပ်အဆောက်အအုံကို ကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျွန်းသစ်များ အများဆုံးတင်ပို့ခဲ့သည့် ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း လီမီတက်က ရုံးချုပ်အဖြစ်အသုံးပြုခဲ့သည်။ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းသည် မြန်မာ့ကိုလိုနီခေတ်သမိုင်းတွင် အရေးပါသောနေရာမှပါဝင်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအား ဗြိတိသျှတို့ကျူးကျော်၍ ကိုလိုနီပြုခြင်းတွင်လည်း အဓိကကျခဲ့သည်။ ကော်ပိုရေးရှင်းကို မူလက မြန်မာနိုင်ငံမှ ဘုံဘေသို့ လက်ဖက်တင်ပို့ရန် Wallace Bros & Co.Ltd အဖြစ်စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကော်ပိုရေးရှင်းသည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်ထုတ်ယူခွင့်ကို မင်းတုန်းမင်း ထံမှ ရရှိခဲ့သော်လည်း သီပေါမင်းလက်ထက်တွင် သစ်ကိစ္စအငြင်းပွားရာမှ တတိယအင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ကျူးကျော်စစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် အဆုံးသတ်ခဲ့ရသည်။

ဘုံဘေဘားမားကော်ပိုရေးရှင်း၏ မူလအဆောက်အအုံနေရာတွင် လက်ရှိအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဘုံဘေဘားမား ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းကို ပြည်သူပိုင်ပြုခဲ့ကာ အဆောက်အအုံကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့က ဝယ်ယူအသုံးပြုခဲ့သည်။ လေကြောင်းလိုင်းကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၅ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းကာ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လေကြောင်းအဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲ၍ နိုင်ငံတကာခရီးစဉ်များကို ၁၉၅၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၃ ခုနှစ်အထိ ပြေးဆွဲခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းအဖြစ် အမည်ခံပြောင်းကာပြည်တွင်းခရီးစဉ်များကိုအဆင့်မြှင့်ပြေးဆွဲခဲ့ပြီးနိုင်ငံတကာခရီးစဉ်များကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြေးဆွဲခဲ့သည်။

အထက(၁) ပန်းဘဲတန်း (၃၄ ခုမြောက် ၁-၁၁-၂၀၂၀)

၃၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်းရှိ (ယခင် စိန့်မေရီ Diocesan မိန်းကလေး အထက်တန်းကျောင်း) အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း ပန်းဘဲတန်းတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အအုံကို အင်္ဂလန် ခရစ်ယာန်အသင်းတော်၏ သာသနာပြုသိက္ခာတော်ရ ဆရာတော် ဒေါက်တာ ဂျေအီးမက်ခ်က ၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ မိန်းကလေးကျောင်းများထဲတွင် အစောဆုံးတစ်ကျောင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံပိုင်ကျောင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။

အင်းယားလိတ်ဟိုတယ် (၃၅ ခုမြောက် ၁၈-၂-၂၀၂၀)

၃၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဗည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ အင်းယားလိတ် ဟိုတယ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ် မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကြား တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး စစ်ပြီးခေတ် ခေတ်မီအဆောက်အဦများထဲမှ ပြယုဂ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ မြန်မာအစိုးရအား ပေးအပ်ခဲ့သည့် လက်ဆောင်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန (၃၆ ခုမြောက် ၃၀-၁-၂၀၂၁)

၃၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဗည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းရှိ မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့ RDT ၏ ရုံးအဖြစ်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှစ၍ ပြည်သူ့အိုးအိမ်ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် မြို့ရွာစည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ရုံးအဖြစ်လည်းကောင်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုရရှိသူများ

ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုဆိုသည်မှာ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်များ ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူ့ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာရနေသူ၊ ဖျားနာနေသူ၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နေသူပြည်သူများကို သက်စွန့် ဆံဖျားကူညီကယ်ဆယ်ပြုစုသူ သို့မဟုတ် လူထုကျန်းမာရေး (သို့မဟုတ်) သူနာပြု အသိပညာ ဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် စံပြုထိုက်လောက်အောင် ဦးစီးဦးဆောင်ကာ တီထွင်ဖန်တီးလုပ်ဆောင်သူ သူနာပြုများအတွက် ရည်ရွယ်ကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီကော်မတီနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီအသင်းများက ဦးဆောင်ချီးမြှင့်သောဆုဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ချီးမြှင့်ခဲ့သောယင်းဆုမှာ သူနာပြုများအတွက် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထိ ၁၄၄၉ ဦးကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်သည်။

ထိုဆုကို နှစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်လျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ ၃၆ ဦး ချီးမြှင့်ရန်နှင့် စံပြသူနာပြုဆရာမကြီး ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်၏ မွေးနေ့ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ချီးမြှင့်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထိုဆုတံဆိပ်ပေါ်တွင် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် အမှတ်တရ” စာတန်း နှင့် ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ပုံပါပြီး အခြားတစ်ဖက်အလယ်တွင် ဆုရသူ၏ အမည်နှင့် ဆုတံဆိပ် အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် နေ့စွဲကိုရေးထိုးထားသည်။ ဆုတံဆိပ်ကို ရွှေ၊ ငွေနှင့် ပြုလုပ် ထားပြီး ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို ပန်းနွယ်များရစ်ပတ်ထား၍ အနီနှင့်အဖြူရောင် ဖဲပြားတွင် ချိတ်ဆွဲထားသည့် ဆုတံဆိပ်နှင့်အတူ သားရေစက္ကူတွင် ရိုက်နှိပ်ထားသော ဂုဏ်ပြုစာလွှာကိုပါ ပူးတွဲပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ပထမဆုံး "ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်"ဆုရှင် – ဗိုလ်မှူးဒေါ်ခင်အုန်းမြ (၁၉၂၂–၂၀၀၉)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား ဘေးကင်းအောင် ပြောင်းရွှေ့ပေးပြီး နေ့မအားညမနားပြုစုခြင်း၊ ဒဏ်ရာရ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သားများအား ပြုစုခြင်း၊ ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၄)ဆေးတပ်ဖွဲ့နှင့် ၎င်းရဲဘော်များအား ပြုစုခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြုဆရာမကြီး ဗိုလ်မှူး ဒေါ်ခင်အုန်းမြက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဆုရှင်အဖြစ် ကမ္ဘာနှင့်ရင်ပေါင်တန်း၍ ဆုရရှိခဲ့သည်။

ဆရာမကြီးကို အဖရှေ့နေကြီး ဦးဦးဖေ၊ အမိဒေါ်ခင်တို့မှ ၁၂၈၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် (၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ နမ္မတူမြို့) ၌မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုတိယမြောက် "ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်"ဆုရှင် – အထက်တန်းသူနာပြု ဆရာမကြီး ဒေါ်အမ်ယော်နမ်

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်စစ်ကြောင်း ဒဏ်ရာရရဲဘော်များနှင့် အရပ်သူအရပ်သားများအား သက်စွန့်ဆံဖျား ပြုစုခြင်းကြောင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြုဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်အမ်ယော်နမ်က မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ဆုတံဆိပ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာမကြီးကို အဘဦးအမ်လုပ်ကောင်း၊ အမိဒေါ်အယ်နန်းတောင်တို့မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှတတိယမြောက် "ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်"ဆုရှင် – သားဖွားဆရာမကြီး ဒေါ်သိန်းရီ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဖောင်းပြင်မြို့တွင် မီးလောင်နေသော နေအိမ်အတွင်းမှ အသက်ရှစ်နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်အား စွန့်စွန့်စားစား ကယ်တင်ခဲ့သည့်အတွက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် သားဖွားဆရာမ ဒေါ်သိန်းရီက (၃၈)ကြိမ်မြောက် "ဖလောရင့် နိုက်တင်ဂေးလ်" ဆုရှင်အဖြစ် ရရှိခဲ့သည်။ ဆရာမကြီးကို အဘဦးထွန်းစိန်၊ အမိဒေါ်နန်းလိပ်တို့မှ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၅ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ စတုတ္ထမြောက် "ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်"ဆုရှင် – ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း

(၄၅)ကြိမ်မြောက် ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၈ နိုင်ငံမှ သူနာပြု ၃၆ ဦးရရှိခဲ့သည်။ ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်းကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျရာ ဟိုင်းကြီးကျွန်းရှိ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့် ပြည်သူများအား ဘေးကင်းရာသို့ ကူညီရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုပေးခြင်းတို့ကို သက်စွန့်ဆံဖျား စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် အဆိုပါဆုကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အလျား၊ အကျယ်အဝန်း၊ ထုထည်နှင့် အလေးချိန်ယူနစ်များ

အလျားအတိုင်းအတာယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၂	လက်မ	-	၁ ပေ
၃	ပေ	-	၁ ကိုက်
၂၂	ကိုက်	-	၁ သံကြိုး
၁၀	သံကြိုး	-	၁ ဖာလုံ
၈	ဖာလုံ	-	၁ မိုင်
၁၇၆၀	ကိုက်	-	၁ မိုင်
၅၂၈၀	ပေ	-	၁ မိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀	မီလီမီတာ	-	၁ စင်တီမီတာ
၁၀	စင်တီမီတာ	-	၁ ဒက်စီမီတာ
၁၀	ဒက်စီမီတာ	-	၁ မီတာ
၁၀	မီတာ	-	၁ ဒက်ကာမီတာ
၁၀	ဒက်ကာမီတာ	-	၁ ဟက်တိုမီတာ
၁၀	ဟက်တိုမီတာ	-	၁ ကီလိုမီတာ
၁၀၀	စင်တီမီတာ	-	၁ မီတာ
၁၀၀၀	မီတာ	-	၁ ကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁	လက်မ	-	၂.၅၄ စင်တီမီတာ
၁	ပေ	-	၃၀.၄၈ စင်တီမီတာ
၁	ကိုက်	-	၀.၉၁၄၄ မီတာ
၁	ဖာလုံ	-	၂၀၁.၁၆၈ မီတာ
၁	မိုင်	-	၁.၆၀၉ ကီလိုမီတာ
၁	မီလီမီတာ	-	၀.၀၃၉၃၇ လက်မ
၁	စင်တီမီတာ	-	၀.၃၉၃၇ လက်မ
၁	ဒက်စီမီတာ	-	၃.၉၃၇ လက်မ
၁	မီတာ	-	၃၉.၃၇ လက်မ
၁	ဒက်ကာ	-	၃၉၃.၇ လက်မ
၁	ဟက်တိုမီတာ	-	၃၂၈.၀၈၃၃ ပေ
၁	ကီလိုမီတာ	-	၀.၆၂၁၃၇ မိုင်

အကျယ်အဝန်းယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၄၄ စတုရန်းလက်မ	– ၁ စတုရန်းပေ
၉ စတုရန်းပေ	– ၁ စတုရန်းကိုက်
၄၈၄၀ စတုရန်းကိုက်	– ၁ ဧက
၆၄၀ ဧက	– ၁ စတုရန်းမိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀၀ စတုရန်းမီလီမီတာ	– ၁ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းစင်တီမီတာ	– ၁ စတုရန်းဒက်စီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်စီမီတာ	– ၁ စတုရန်းမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းမီတာ	– ၁ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ	– ၁ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ	– ၁ စတုရန်း ကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ စတုရန်းလက်မ	– ၆.၄၅၁၆ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁ စတုရန်းပေ	– ၀.၀၉၂၉ စတုရန်းမီတာ
၁ စတုရန်းကိုက်	– ၀.၈၃၆၁ စတုရန်းမီတာ
၁ ဧက	– ၀.၄၀၄၇ ဟက်တာ
၁ စတုရန်းမိုင်	– ၂၅၈.၉၉၈၈ ဟက်တာ
	– ၂.၅၉ စတုရန်းကီလိုမီတာ

ထုထည်တိုင်းတာမှုယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၇၂၈ ကုဗလက်မ	– ၁ ကုဗပေ
၂၇ ကုဗပေ	– ၁ ကုဗကိုက်

ယူနစ်စနစ်

၁၀၀၀ ကုဗမီလီမီတာ	– ၁ ကုဗစင်တီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗစင်တီမီတာ	– ၁ ကုဗဒက်စီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်စီမီတာ	– ၁ ကုဗမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗမီတာ	– ၁ ကုဗဒက်ကာမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်ကာမီတာ	– ၁ ကုဗဟက်တိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁	ကုဗလက်မ	–	၁၆.၃၈၇ ကုဗစင်တီမီတာ
၁	ကုဗပေ	–	၀.၀၂၈၃ ကုဗမီတာ
၁	ကုဗကိုက်	–	၀.၇၆၄၆ ကုဗမီတာ
၁	ကုဗစင်တီမီတာ	–	၀.၀၆၁ ကုဗလက်မ
၁	ကုဗဒက်စီမီတာ	–	၀.၀၃၅၃ ကုဗပေ
၁	ကုဗမီတာ	–	၁.၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁	ကုဗဒက်ကာမီတာ	–	၁၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁	ကုဗဟက်တိုမီတာ	–	၁,၃၀၈,၀၀၀ ကုဗကိုက်

ဝင်ဆံ့မှုပမာဏယူနစ်များ

၁	မီလီလီတာ	–	၀.၀၆၁ ကုဗလက်မ		
၁	စင်တီလီတာ	–	၁၀ မီလီလီတာ	–	၀.၆၁၀၃ ကုဗလက်မ
၁	ဒက်စီလီတာ	–	၁၀ စင်တီလီတာ	–	၆.၁၀၂၅ ကုဗလက်မ
၁	လီတာ	–	၁၀ ဒက်စီလီတာ	–	၆၁.၀၂၅ ကုဗလက်မ
၁	ဒက်ကာလီတာ	–	၁၀ လီတာ	–	၆၁၀.၂၅ ကုဗလက်မ
၁	ဟက်တိုလီတာ	–	၁၀ ဒက်ကာလီတာ	–	၆၁၀၂.၅၅ ကုဗလက်မ
၁	ကီလိုလီတာ	–	၁၀ ဟက်တိုလီတာ	–	၃၅.၃၁၆ ကုဗပေ
		–	၂၆၄.၁၅၈ ဂါလန်		

အလေးချိန်စနစ်ယူနစ်များ

ရှေးရိုးဗြိတိသျှပေါင်ချိန်စနစ်

၁	ပေါင်	–	၁၆ အောင်စ
၁	စတုံ	–	၁၄ ပေါင်
၁	တန်	–	၂၂၄၀ ပေါင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁	စင်တီဂရမ်	–	၁၀ မီလီဂရမ်
၁	ဒက်စီဂရမ်	–	၁၀ စင်တီဂရမ်
၁	ဂရမ်	–	၁၀ ဒက်စီဂရမ်
၁	ဒက်ကာဂရမ်	–	၁၀ ဂရမ်
၁	ဟက်တိုဂရမ်	–	၁၀ ဒက်ကာဂရမ်
၁	ကီလိုဂရမ်	–	၁၀ ဟက်တိုဂရမ်
၁	မက်ထရစ်တန် (အမေရိကန်သုံး)	–	၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်

ဆက်စပ်မှု

၁	ပေါင်	–	၄၅၃.၅၉၃၄ ဂရမ်	– ၀.၄၅၃၆ ကီလိုဂရမ်
၁	တန်	–	၁.၁၂ မက်ထရစ်တန် (အမေရိကန်သုံး)	
၁	ကီလိုဂရမ်	–	၂.၂၀၄၆ ပေါင်	
၁	မက်ထရစ်တန်	–	၂၂၀၄.၆၂ ပေါင်	

မှတ်သားဖွယ်ရာဆောင်ပုဒ်များ

၁။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်။
The Tatmadaw shall never betray national interests.

၂။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။
Only when the Tatmadaw is strong will the nation be strong.

၃။ ပြည့်အင်အားသည် ပြည်တွင်းမှာသာရှိသည်။
The strength of the nation lies only within.

၄။ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေအလိုမရှိ။
Down with minion of Colonialism.

၅။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း လေးစားပါ။ ချစ်ခင်ပါ။ တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံပါ။
Keep up respect, fraternity and equality among nationalities.

၆။ သင့်ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲပါစေနှင့်။
Don't let the Union disintegrate because of you.

၇။ တည်ငြိမ်မှုသည် ပဓာန။
Tranquality is primary.

၈။ လွတ်လပ်မှုသည် ထာဝရ။
Independence is for perpetuity.

၉။ ဒီမိုကရေစီ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည် မင်းမဲ့စရိုက်။
The opposite of democracy is anarchy.

၁၀။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှ ပြည်သူ့ဘဝ အေးချမ်းရ။
With Law prevailing people's life will be at peace.

၁၁။ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရန် ဒို့ရည်သန် စီမံအားထုတ် ဒို့အလုပ်။
To prevent disintegration of the union is our aim, so shall we strive.

၁၂။ စည်းကမ်းရှိမှ တိုးတက်မည်။
Only when there is discipline will there be progress.

၁၃။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ဒို့မကွဲ အမြဲစည်းလုံးမည်။
No matter who tries to divide us we will always united.

၁၄။ စည်းလုံးခြင်းသည်အင်အား။
Unity is strength.

၁၅။ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ပါ။
Safeguard National independence.

၁၆။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ ဒို့လက်မခံ။
We reject any scheme to break up the Tatmadaw.

၁၇။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ ဒို့ရန်သူ။
Anyone who tries to break up the Tatmadaw is our enenmy.

၁၈။ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်သည် မှန်ကန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။
Only Union Spirit is the true patriotism.

၁၉။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်။
Only with stability and peace will the nation develop.

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ၊ တက္ကသိုလ် / ကောလိပ်များနှင့် အစိုးရသင်တန်းကျောင်းများ

၁။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)
၂။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)
၃။ ဆေးတက္ကသိုလ်-၁ (ရန်ကုန်) (Institute of Medicine – 1 – Yangon)
၄။ ဆေးတက္ကသိုလ်-၂ (ရန်ကုန်) (Institute of Medicine – 2 – Yangon)
၅။ ဆေးတက္ကသိုလ် (မကွေး) (Institute of Medicine – Magway)
၆။ ဆေးဝါးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (Institute of Pharmacy – Yangon)
၇။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ် (Institute of Medical Techonology)
၈။ သူနာပြုတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (University of Nursing – Yangon)
၉။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်(ရေဆင်း-နေပြည်တော်)
၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံလေကြောင်းနှင့် အာကာသပညာတက္ကသိုလ် (Myanmar Aerospace Engineering University)
၁၁။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း-နေပြည်တော်)
၁၂။ မြန်မာ့လေကြောင်းအကယ်ဒမီ (Myanmar Aviation Academy)
၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ် (Myanmar Maritime University)
၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေကြောင်းကောလိပ် (Myanmar Mercantile Marine College)
၁၅။ သစ်တောတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း-နေပြည်တော်)
၁၆။ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (University of Computer Sciences)
၁၇။ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ် (Yangon Technological University – YTU)

၁၈။ ရတနာပုံနည်းပညာတက္ကသိုလ် (ရတနာပုံဆိုက်ဘာစီးတီး)
University of Technology (Yadanabon Cyber City)
၁၉။ နိုင်ငံခြားဘာသာစကားတက္ကသိုလ် (University of Foreign Languages)
၂၀။ သမဝါယမတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း) (Co–operative University– Sagaing)
၂၁။ သမဝါယမတက္ကသိုလ် (သန်လျင်) (Co–operative University– Thanlyin)
၂၂။ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)
(University of Culture–Yangon)
၂၃။ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ် (မန္တလေး)
University of Culture (Mandalay)
၂၄။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်)
Civil Service Academy (Lower Myanmar)
၂၅။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်မြန်မာပြည်)
(Civil Service Academy) (Upper Myanmar)
၂၆။ သူနာပြုနှင့်သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများ
၂၇။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းကျောင်း
၂၈။ စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(ဆင်တဲ) (Technical High School)

ပညာရေးကောလိပ်များ

၁။ ကျောက်ဖြူပညာရေးကောလိပ်
၂။ စစ်ကိုင်းပညာရေးကောလိပ်
၃။ တောင်ကြီးပညာရေးကောလိပ်
၄။ တောင်ငူပညာရေးကောလိပ်
၅။ ထားဝယ်ပညာရေးကောလိပ်
၆။ ပခုက္ကူပညာရေးကောလိပ်
၇။ ပုသိမ်ပညာရေးကောလိပ်
၈။ ပြည်ပညာရေးကောလိပ်
၉။ ဘားအံပညာရေးကောလိပ်
၁၀။ ဘိုကလေးပညာရေးကောလိပ်
၁၁။ မကွေးပညာရေးကောလိပ်
၁၂။ မော်လမြိုင်ပညာရေးကောလိပ်
၁၃။ မုံရွာပညာရေးကောလိပ်
၁၄။ မန္တလေးပညာရေးကောလိပ်
၁၅။ မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်
၁၆။ မြစ်ကြီးနားပညာရေးကောလိပ်
၁၇။ မြောင်းမြပညာရေးကောလိပ်
၁၈။ ရန်ကင်းပညာရေးကောလိပ်

၁၉။ လှည်းကူးပညာရေးကောလိပ်
၂၀။ သဃ်န်းကျွန်းပညာရေးကောလိပ်
၂၁။ လားရှိုးပညာရေးကောလိပ်
၂၂။ လှိုင်ကော်ပညာရေးကောလိပ်

အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်၊ စက်မှုလက်မှုသိပ္ပံနှင့် နည်းပညာအထက်တန်းကျောင်းများ

အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ(GTI) ၂၅ ခုမှာ ပူတာအို၊ ဟားခါး၊ မော်လမြိုင်၊ သံတွဲ၊ ကျောက်ဖြူ၊ ရွှေပြည်သာ၊ အင်းစိန်၊ မန္တလေး၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ကျောက်ဆည်၊ ပြင်ဦးလွင်၊ ကန့်ဘလူ၊ ခန္တီး၊ ဂန့်ဂေါ၊ ချောက်၊ ရေနံချောင်း၊ သရက်၊ မကွေး၊ လက်ပံတန်း၊ ဝါးခယ်မ၊ လပွတ္တာ၊ ကျိုက်လတ်မြို့တို့ ဖြစ်သည်။

အစိုးရနည်းပညာကောလိပ် ၃ ခုမှာ မိုးညှင်း၊ မြင်းခြံနှင့် ရွှေဘိုတို့တွင်တည်ရှိပြီး စက်မှုအထက်တန်းကျောင်း (THS) တစ်ခုမှာ ကော့သောင်း၌တည်ရှိသည်။ အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း (၃၄ ကျောင်း) တည်ရှိရာမြို့များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် –

၁။ ပူတာအို	၁၀။ လားရှိုး	၁၉။ တောင်ငူ	၂၈။ ပင်းပက်
၂။ မြစ်ကြီးနား	၁၁။ ပင်လုံ	၂၀။ စစ်တွေ	၂၉။ မြင်းခြံ
၃။ ဇန်းမော်	၁၂။ တောင်ကြီး	၂၁။ ဟသ်ာတ	၃၀။ ချောင်းဦး
၄။ ခန္တီး	၁၃။ ကျိုင်းတုံ	၂၂။ မအူပင်	၃၁။ ရွာမ
၅။ မင်းတပ်	၁၄။ မိတ္ထီလာ	၂၃။ ပုသိမ်	၃၂။ လက်ခုပ်ကုန်း
၆။ ကလေး	၁၅။ လှိုင်ကော်	၂၄။ ဘားအံ	၃၃။ တီးတိန်
၇။ မုံရွာ	၁၆။ နေပြည်တော်	၂၅။ မော်လမြိုင်	၃၄။ မန္တလေး
၈။ ကျောက်ဆည်	၁၇။ မကွေး	၂၆။ ထားဝယ်	
၉။ ပခုက္ကူ	၁၈။ ပြည်	၂၇။ မြိတ်	

ဘွဲ့ဒီဂရီများ

၁။ M.B.B.S Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery (ဆရာဝန်ဘွဲ့)
၂။ B.D.S Bachelor of Dental Surgery (သွားဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ဘွဲ့)
၃။ B.V.S Bachelor of Veterinary Science (တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်ဘွဲ့)
၄။ B.Ag Bachelor of Agriculture (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)
၅။ B.Sc Bachelor of Science (သိပ္ပံဘွဲ့)
၆။ B. E Bachelor of Engineering (အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့)
၇။ B.Arch Bachelor of Architecture (ဗိသုကာဘွဲ့)
၈။ B.Tech Bachelor of Technology (နည်းပညာဘွဲ့)

၉။ B.Eco Bachelor of Economic (စီးပွားရေးပညာဘွဲ့)
၁၀။ B.Com Bachelor of Commerce (ဝါဏိဇ္ဇဘွဲ့)
၁၁။ B.A Bachelor of Arts(ဝိဇ္ဇာဘွဲ့)
၁၂။ L.L.B Bachelor of Laws (ဥပဒေဘွဲ့)
၁၃။ B. Ed Bachelor of Education (ပညာရေးဘွဲ့)
၁၄။ M.A Master of Art (မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့)
၁၅။ M.Sc Master of Science (မဟာသိပ္ပံဘွဲ့)
၁၆။ Ph.D Doctor of Philosophy (ဒေါက်တာဘွဲ့)
၁၇။ B.N.Sc Bachelor of Nursing Science (သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့)
၁၈။ B.C.Sc Bachelor of Computer Science (ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့)
၁၉။ B.Act Bachelor of Accounting (စာရင်းကိုင်ပညာဘွဲ့)
၂၀။ B.Pharm Bachelor of Pharmacy (ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်ပညာဘွဲ့)
၂၁။ M.Act Master of Accounting (စာရင်းကိုင်ပညာမဟာဘွဲ့)
၂၂။ M.E Master of Engineering (အင်ဂျင်နီယာမဟာဘွဲ့)
၂၃။ M.Com Master of Commerce (မဟာဝါဏိဇ္ဇဘွဲ့)

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ စကားပုံများ

၁။ A friend in need is a friend indeed.
လိုအပ်သည့်အခါတွင် ကူညီပေးသူသည် မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်သည်။
၂။ A little is better than none.
လုံးဝမရှိသည်ထက် အနည်းငယ်ရှိသည်က တော်သေးသည်။
၃။ All is fair in love and war.
အချစ်နှင့်စစ်တွင် မတရားမှုမရှိ။
၄။ All is not gold that glitters.
ဝါဝါမြင်တိုင်း ရွှေမထင်နှင့်။
၅။ A stitch in time saves nine.
အချိန်မီချုပ်၊ အစုတ်သက်သာ။
၆။ Care killed the cat.
သောကကြောင့် ကြောင်သေ။
၇။ Don't cry for the moon.
မမီတဲ့ပန်း မလှမ်းနှင့်။
၈။ Don't trouble until trouble, troubles you.
ဒုက္ခမဖြစ်ခင် ဒုက္ခခံပြီး ဒုက္ခအကြောင်းမတွေးနှင့်။
၉။ Empty vessels make the most sound.
မပြည့်သည့်အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်သည်။

၁၀။ Fortune favours the brave.
ကြောက်လျှင် လာဘ်လွဲ၊ ရဲလျှင် မင်းဖြစ်။

၁၁။ God helps those who help themselves.
မိမိကိုယ်သာ ကိုးကွယ်ရာ။

၁၂။ Good wine needs no brush.
ပစ္စည်းကောင်းလျှင် အမွှန်းတင်စရာမလို။

၁၃။ Haste makes waste.
အလျင်လို အလွဲဖြစ်။

၁၄။ He who sleeps catches no fish.
အိပ်နေသူ ငါးမရ။

၁၅။ History repeats itself.
သမိုင်းတစ်ကျော့ ပြန်လည်သည်။

၁၆။ Honesty is the best policy.
ရိုးသားမှုသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

၁၇။ Honour to whom honour is due.
ထိုက်သည့်သူကို ဂုဏ်ပြုပါ။

၁၈။ Ideas move the world.
အတွေးအခေါ်များသည် ကမ္ဘာကြီးကိုပြောင်းလဲစေသည်။

၁၉။ Idleness is the rust of soul.
မသုံးတဲ့ဓား သံချေးတက်။

၂၀။ No one is above the law.
တရားဥပဒေသည် မျက်နှာမလိုက်။

၂၁။ Kill not the goose that lays the golden egg.
ရွှေဥ ဥပေးသောငန်းကို မသတ်ရ။

၂၂။ Knowledge is power.
အသိပညာသည် စွမ်းအား။

၂၃။ Life is full of ups and downs.
ဘဝသည် အတက်အကျများနှင့်ပြည့်နှက်နေသည်။

၂၄။ Love is blind.
အချစ်တွင် မျက်စိမရှိ။

၂၅။ Make hay while the sun shines.
လသာတုန်း ဗိုင်းငင်။

၂၆။ Man is the architect of his own destiny.
လူသည် မိမိဘဝ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သည်။

၂၇။ Marry haste, and repent at leisure.
မဆင်မခြင် အိမ်ထောင်ကျ နှောင်းမှနောင်တရ။

၂၈။ Man proposes, God disposes.
လူ့အလို နတ်မလိုက်နိုင်။

၂၉။ Necessity is the mother of invention.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။

၃၀။ Necessity has no law.
လောဘနဲ့တွေ့ တရားမေ့။

၃၁။ Never do things by halves.
အလုပ်လုပ်လျှင် တစ်ဝက်တစ်ပျက် မလုပ်ပါနှင့်။

၃၂။ Never too late to mend.
ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏ။

၃၃။ Never too old to learn.
ပညာလို အိုသည်မရှိ။

၃၄။ No man is perfect.
လောကတွင် ပြီးပြည့်စုံသူဟူ၍မရှိ။

၃၅။ No pain, no gain.
အနာမခံ အသာမစံ။

၃၆။ Nothing venture nothing have.
မစွန့်စားဘဲ ဘာမှမဖြစ်။

၃၇။ One good turn deserves another.
သူ့ကိုကူမှ သူ့အကူအညီရသည်။

၃၈။ Patience is virtue.
စိတ်ရှည်ခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါးဖြစ်သည်။

၃၉။ Pity is align to love.
ချစ်ခြင်းအစ သနားခြင်းက။

၄၀။ Poverty is no sin.
ဆင်းရဲခြင်းသည် အပြစ်မဟုတ်ပါ။

၄၁။ Practice makes perfect.
လေ့ကျင့်ပေးမှ ပြည့်ဝသည်။

၄၂။ Prevention is better than cure.
ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက်ပိုကောင်းသည်။

၄၃။ Rome was not built in a day.
ရောမမြို့ကြီးကို တစ်ရက်တည်းနှင့် တည်ဆောက်ထားခြင်းမဟုတ်။

၄၄။ Slow and steady wins the race.
ဖြည်းဖြည်းနှင့် မှန်မှန်ဆောင်ရွက်လျှင် ပန်းတိုင်ရောက်မည်။

၄၅။ The darkest hour is before the dawn.
ရောင်နီမလာမီအချိန်သည် အမှောင်ဆုံးကာလဖြစ်သည်။

၄၆။ The ripest fruit first falls.
အမှည့်ဆုံးသစ်သီး အရင်ဆုံးကြွေသည်။

၄၇။ Time and tide wait for no man.
အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်။

၄၈။ Too many cooks spoil the broth.
ဆရာများ သားသေ။

၄၉။ Truth is mighty and shall prevail.
အမှန်တရားက နောက်ဆုံးတွင်အနိုင်ရရှိသည်။

၅၀။ We eat that we may live.
ငါတို့သည် အသက်ရှင်သန်ခြင်းအတွက် စားသောက်ကြသည်။

၅၁။ Where there is a will, there is a way.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။

၅၂။ Where there is love, there is jealousy.
ချစ်လျှင် သဝန်တိုသည်။

၅၃။ Writing is better than speech.
နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး။

၅၄။ Youth is full of pleasure. Age is full of care.
လူငယ်ဘဝသည် ပျော်ရွှင်မှုအပြည့်၊ လူကြီးဘဝသည် သောကနှင့်အပြည့်။

၅၅။ Youth is wholly experimental.
လူငယ်ဘဝသည် လုံးဝစမ်းသပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၅၆။ Ignorance is worse than poverty.
မရှိတာထက် မသိတာခက်တယ်။

၅၇။ There is no success without effort.
မကြိုးစားဘဲနဲ့ အောင်မြင်မှုမရနိုင်။

၅၈။ The moral lessons lie in the books.
အလိမ္မာ စာမှာရှိ။

၅၉။ There is no time like present.
ပစ္စုပ္ပန်နှင့်တူသော အချိန်သည်မရှိ။

၆၀။ Nothing is difficult to a willing man.
ဆန္ဒကြီးရင် ကြံသမျှပြီးမယ်။

၆၁။ Learning cannot be stolen.
ပညာရွှေအိုး လူမခိုး။

၆၂။ Do as I say, don't as I do.
ငါပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့။

၆၃။ Books and friends should be few but good.
စာအုပ်နဲ့မိတ်ဆွေကို နည်းနည်းပဲ ထားသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကောင်းရမယ်။

၆၄။ The only good is knowledge and the only evil is ignorance.
တစ်ခုတည်းသော ကောင်းမှုဆိုတာ အသိပညာရှိခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းမှုဆိုတာ အမှန်ကို မသိခြင်းဖြစ်တယ်။

၆၅။ Experience is the best teacher.
အတွေ့အကြုံဆိုတာ အကောင်းဆုံးဆရာ။

၆၆။ When the cat's away, the mice will play.
ကြောင်မရှိလျှင် ကြွက်များထလိမ့်မည်။

၆၇။ Out of sight, out of mind.
ကွယ်ရင်မေ့၊ တွေ့ရင်လွမ်း။

၆၈။ Present to the eye, present to the mind. (Chinese Proverb)
မျက်စိရှေ့တွင်ရှိလျှင် စိတ်ထဲတွင် ရှိသည်။

၆၉။ Poor by condition, rich by ambition.
လူနေချုံကြား၊ စိတ်နေဘုံဖျား။

၇၀။ Wrong never comes right.
အမှားသည် ဘယ်တော့မှ အမှန်ဖြစ်မလာ။

၇၁။ Out of debt, out of danger.
ကြွေးကင်း၊ အန္တရာယ်ကင်း။

၇၂။ Do not triumph before the victory.
အောင်ပွဲမရသေးခင်၊ အောင်ပွဲမခံနှင့်။

၇၃။ Great braggers, little doers.
ကြွားဝါပြောသူများ၊ အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်သူများဖြစ်သည်။

၇၄။ Poverty is the mother of crime.
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ရာဇဝတ်မှုကို မွေးထုတ်ပေးသည့် မိခင်ဖြစ်သည်။

၇၅။ I'll gotten, ill spent.
လွယ်လွယ်ရ လွယ်လွယ်ကုန်။

၇၆။ Full of courtesy, full of craft.
ပျူငှာမှုအပြည့်၊ ကောက်ကျစ်မှုအပြည့်။

၇၇။ No time like the present.
ယခုအချိန်နှင့်တူသည့် အချိန်သည် မရှိ။

၇၈။ There is truth in wine.
အမှန်တရားသည် အရက်ထဲတွင် ရှိသည်။
ထန်းရည်မူး၊ ကျွဲခိုးပေါ်။

၇၉။ The early bird catches the worm.
စောစွာထ၍ အစာရှာသည့်ငှက်သည် ပိုးကောင်ကိုဖမ်းမိသည်။

၈၀။ A stitch in time saves nine.
အချိန်မီအပ်ချုပ် စက်တစ်ချက်သည် ကိုးချက်ချုပ်ရမည်ကို ကာကွယ်ပေးသည်။

၈၁။ Learn not and know not.
မလေ့လာလျှင် မသိ။

၈၂။ Walls have ears.
နံရံများတွင် နားများရှိသည်။

၈၃။ The more you get, the more you want.
ရလေ လိုလေ။

၈၄။ More haste, less speed.
အလျင်လို အနှေးဖြစ်။

၈၅။ Health is great riches.
ကျန်းမာခြင်းသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကြီးပင် ဖြစ်သည်။

၈၆။ Honesty is the best policy.
ရိုးသားခြင်းသည် အကောင်းဆုံး မူဝါဒဖြစ်သည်။

၈၇။ No man is infallible.
မည်သူမျှ အမှားမကင်းနိုင်။

၈၈။ Moderation in all things.
အရာရာ အစွန်းမရောက်ပါနှင့်။

၈၉။ Oppotunity seldom knocks twice.
အခွင့်အရေးသည် နှစ်ခါလာခဲသည်။

၉၀။ Make hay while the sun shines.
နေပူတုန်းမြက်ခြောက်ဖြစ်အောင် လှန်းပါ။

၉၁။ Put out your tubs when it is raining.
မိုးရွာနေတုန်း သင်၏စည်ပိုင်းများကို ထုတ်ထားပါ။

၉၂။ Repentance comes too late.
နောင်တသည် အလွန်နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာသည်။

၉၃။ Easy come, Easy go.
လွယ်လွယ်ရ လွယ်လွယ်ကုန်။

၉၄။ Unity is the strength.
စည်းလုံးခြင်းသည် အင်အား။

၉၅။ Time cures all things.
အချိန်သည် အရာအားလုံးကို ကုစားသည်။

၉၆။ Time is money.
အချိန်သည် ငွေဖြစ်သည်။

အခမ်းအနားပွဲဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများ

၁။	Christening Ceremony	–	နာမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၂။	Novitiation Ceremony	–	ရှင်ပြုမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၃။	Ear–boring Ceremony	–	နားသမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၄။	Tonsure Ceremony	–	ရဟန်းသာမဏေဦးပြည်းရိတ်မင်္ဂလာ အခမ်းအနား
၅။	Ordination Ceremony	–	ရဟန်းခံ (သိက္ခာထပ်) မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၆။	Consecration Ceremony	–	ဘုရားအနေကဇာတင်ပွဲ၊ ပူဇနိယပွဲတော်
၇။	Coronation Ceremony	–	ဘိသိက်ပွဲအခမ်းအနား (နန်းတက်ပွဲ)
၈။	Centenary Ceremony	–	ရာပြည့်ပွဲအခမ်းအနား
၉။	Opening Ceremony	–	ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား
၁၀။	Marriage Rite	–	လက်ထပ်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၁၁။	Closing Ceremony	–	ပိတ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၂။	Engagement Ceremony	–	စေ့စပ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၃။	Wedding Ceremony	–	ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၄။	Graduation Ceremony	–	ဘွဲ့နှင်းသဘင်ပွဲ (သင်တန်းဆင်းပွဲ)
၁၅။	Celebration	–	အခမ်းအနားဆင်ယင်ကျင်းပခြင်း
၁၆။	Rite (or) Passage	–	အစဉ်အလာအရကျင်းပသောအခမ်းအနား
၁၇။	Anniversary	–	နှစ်ပတ်လည်ပွဲ
၁၈။	Farewell Party	–	နှုတ်ဆက်ပွဲ၊ ဂုဏ်ပြုပွဲ
၁၉။	Nuptials	–	နားသမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၂၀။	Wedding Reception	–	မင်္ဂလာဧည့်ခံပွဲ
၂၁။	Jubilee	–	ရတုသဘင်၊ အထိမ်းအမှတ်ပွဲ
၂၂။	Diamond Jubilee	–	စိန်ရတုသဘင်ပွဲ
၂၃။	Gold Jubilee	–	ရွှေရတုသဘင်ပွဲ
၂၄။	Silver Jubilee	–	ငွေရတုသဘင်ပွဲ
၂၅။	Annual Meeting	–	နှစ်ပတ်လည်တွေ့ဆုံပွဲ
၂၆။	Special Session	–	အထူးအစည်းအဝေး
၂၇။	Conference Meeting	–	ညီလာခံအစည်းအဝေး
၂၈။	Formal Talk	–	တရားဝင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း
၂၉။	Informal Talk	–	အလွတ်သဘောဆွေးနွေးခြင်း
၃၀။	Unofficial Meeting	–	အလွတ်သဘောအစည်းအဝေး
၃၁။	Welcoming Ceremony	–	ကြိုဆိုသည့်အခမ်းအနား
၃၂။	The Variety Concert	–	ပဒေသာကပွဲ
၃၃။	Prize Awarding Ceremony	–	ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနား

၃၄။	Conference at Ministerial Level	–	ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေး
၃၅။	Certificate Awarding Ceremony	–	ဘွဲ့ (သင်တန်းဆင်း) လက်မှတ်ချီးမြှင့်ပွဲ
၃၆။	Book–donation Ceremony	–	စာအုပ်လှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနား
၃၇။	Blood–donation Ceremony	–	သွေးလှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနား
၃၈။	Soonn Offering Ceremony (Soon Kyway)	–	ဆွမ်းပင့်ဖိတ်ကပ်လှူပွဲ(ဆွမ်းကျွေး)
၃၉။	Water of Libation Ceremony	–	ညောင်ရေသွန်း–ရေစက်ချမင်္ဂလာ
၄၀။	Homage Paying Ceremony	–	မြတ်ဆရာပူဇော်ပွဲအခမ်းအနား
၄၁။	Respect Paying Ceremony	–	အာစရိယပူဇော်ပွဲ (ဂါရဝပြုပွဲ)
၄၂။	Literacy Awarding Ceremony	–	စာပေဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနား
၄၃။	Pageant	–	ရာဇဝင်ဇာတ်လမ်းများကို ကပြသည့်ပွဲ၊ မင်းအခမ်းအနားဖြင့် လှည့်လည်သည့်ပွဲ
၄၄။	Drop–in	–	ကြုံလျှင်ဝင်ထွက်နိုင်သည့် ကိန်းကြီးခမ်းကြီး မဟုတ်သောညှေ့ခံပွဲ
၄၅။	Gathering	–	တွေ့ဆုံပွဲ
၄၆။	Birthday Party	–	မွေးနေ့ပွဲ
၄၇။	Cook–tail Party	–	အရက်မျိုးစုံဖြင့် ညှေ့ခံပွဲ
၄၈။	Tea Party	–	လက်ဖက်ရည်ပွဲ
၄၉။	Dinner Party	–	ညစာစားပွဲ
၅၀။	Stag Party	–	တွေ့ဆုံပွဲ (အမျိုးသားများသာ)
၅၁။	Pink Party	–	တွေ့ဆုံပွဲ (အမျိုးသမီးများသာ)
၅၂။	Water Party	–	ရေသဘင်ပွဲ
၅၃။	Dance Party	–	ကပွဲ
၅၄။	Occasion	–	ထူးခြားသည့်ပွဲလမ်း၊ အခမ်းအနား
၅၅။	Buffet Dinner	–	ကြိုက်ရာယူစားရသောညစာစားပွဲ
၅၆။	Function	–	အခမ်းအနား၊ ပွဲလမ်းသဘင်
၅၇။	Gala	–	ပွဲတော်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ
၅၈။	Purveyor	–	မဲဆွယ်သူ။
၅၉။	Shindig	–	ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ ကပွဲ
၆၀။	Shindy	–	ဆူညံသောငြင်းခုံပွဲ၊ ရန်ပွဲ
၆၁။	Fete	–	ပွဲလမ်းသဘင်၊ ပွဲတော်
၆၂။	Festivity	–	ပွဲလမ်းသဘင်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ
၆၃။	Festival	–	ပွဲတော်
၆၄။	Prom (Promenade)	–	ကပွဲ
၆၅။	Carny	–	ပျော်ပွဲသဘင်
၆၆။	Expo (Exposition)	–	ကုန်စည်ပြပွဲ (စက်မှုလက်မှု)
၆၇။	Fair	–	ကုန်စည်ပြပွဲ

၆၈။	Bash	–	ပွဲ၊ သဘင်၊ အထိမ်းအမှတ်ပွဲ
၆၉။	Diversion	–	စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖြစ်စေရန်ပျော်ပွဲ
၇၀။	Earousal	–	ဆူညံသောက်စားပျော်ပါးသည့်ပွဲ
၇၁။	Ordeal	–	ခံနိုင်ရည်စမ်းသပ်ပွဲ
၇၂။	Whole Night Show	–	ညလုံးပေါက်ပွဲ
၇၃။	Social Function	–	မိတ်သဘင်ပွဲ
၇၄။	Reunion	–	မိတ်ဆုံပွဲ၊ ပြန်လည်တွေ့ဆုံပွဲ
၇၅။	Cabaret	–	စားသောက်ဆိုင်တွင် သီဆိုကပြဖျော်ဖြေပွဲ
၇၆။	Razzle	–	ဆူညံသောပျော်ပွဲ
၇၇။	Slam Band Campaign	–	အကြီးအကျယ်အားထုတ်သည့်ပွဲ
၇၈။	The Nine Dieties Ceremony	–	ဘုရားကိုးဆူပူဇော်ပွဲ
၇၉။	Waso Robe Offering Ceremony	–	ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ
၈၀။	Kahtina Robe Offering Ceremony	–	ကထိန်သင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ
၈၁။	House–Warming Ceremony	–	အိမ်သစ်တက်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၂။	Cornerstone Laying Ceremony	–	ပန္နက်တင်အုတ်မြစ်ချမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၃။	Religious Offering Ceremony	–	ဘာသာရေးအလှူပွဲမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၄။	Statue–Unveiling Ceremony	–	ရုပ်တုဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား
၈၅။	Academy Awarding Ceremony	–	အကယ်ဒမီဆုပေးပွဲအခမ်းအနား
၈၆။	Extravaganza	–	အလွန်ခမ်းနား၍ ငွေကုန်များသောပွဲ၊ ဇီဇာချဲ့သောပွဲလမ်းသဘင်
၈၇။	Rodeo	–	နွားကျောင်းသားတို့၏ စွမ်းရည်ပြပွဲ (မြင်းစီး၊ နွားကြိုးကွင်းပစ်ဖမ်းခြင်း)

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၉၀) ကျော်ခန့်က လန်ဒန်အက်ဦးအုန်းမောင်၊ ဓာတ်ပုံဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးညီပုတို့ ဝါသနာတူသုံးဦးတို့သည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက်တွင် သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဆရာကြီး ဦးထွန်းရှိန်၏စျာပနကို ရိုက်ကူးကာ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်အဖြစ် ရုံတင်ပြသခဲ့သည်။

ထိုမှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကားသည် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောကအတွက် သန္ဓေစတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကာလနှင့်တစ်ချိန်တည်းတွင် စာရေးဆရာကြီးပီမိုနင်း၏ ဇာတ်လမ်းကို ဒါရိုက်တာ ဦးတုတ်ကြီးက သရုပ်ဆောင်မောင်ညီပု၊ မအေးကြည်တို့နှင့် ရိုက်ကူးခဲ့သော **"မေတ္တာနှင့်သူရာ"**ရုပ်ရှင်ကားကို ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်တွင် ရွှေ့ရယ်စီနီမာဒီပဲရစ်၌ ပထမဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကားအဖြစ် ရုံတင်ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုရုပ်ရှင်များကို ပြည်သူများက တစ်ခဲနက်လက်ခံအားပေးခဲ့ကြသောကြောင့် ထိုရုပ်ရှင်ကားပြသခဲ့သောနေ့ကို အစွဲပြုကာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဟု သတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (အကယ်ဒမီ) ချီးမြှင့်ခဲ့ပုံအဆင့်ဆင့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရုပ်ရှင်အဆင့်အတန်းမြှင့်တင်ရေး အကဲဖြတ်အဖွဲ့ကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (၃) မျိုး သတ်မှတ်ခဲ့သည် –

(က) ပထမအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ရွှေကိန္နရီရုပ်)
(ခ) ဒုတိယအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ငွေဒေါင်းရုပ်)
(ဂ) တတိယအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ကြေးခြသေ့်ရုပ်)
(ဃ) အကောင်းဆုံးအမျိုးသားပညာသည်ဆု (ရွှေရင်ထိုး)
(င) အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးပညာသည်ဆု (ရွှေရင်ထိုး)

- ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဒါရိုက်တာထူးချွန်ဆုကိုပါ ထပ်တိုးချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဇာတ်ကားထူးချွန်ဆုကို ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယမခွဲခြားဘဲ အကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆုတစ်ဆုတည်းကိုသာ ရွှေကိန္နရီရုပ် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံထူးချွန်ဆုတစ်ဆု ထပ်မံတိုးမြှင့် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဆုပုံသဏ္ဌာန်ကို ရွှေရင်ထိုးတံဆိပ်မှ ရွှေကိန္နရီရွှေစင်ရုပ်သို့ စတင်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသားပညာသည်ဆုနှင့် အမျိုးသမီးပညာသည်ဆုများကို အမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆု၊ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆု၊ အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆု၊ အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုဟူ၍ ထပ်မံခွဲခြားကာ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်၍ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းထူးချွန်ဆု၊ ရုပ်ရှင်တေးဂီတထူးချွန်ဆုနှင့် ရုပ်ရှင်အသံဆုများကိုပါ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစတင်၍ ရွှေကိန္နရီရုပ်တွင် တပ်ဆင်ထားသော ငွေကြယ်အစား ရွှေသားအစစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရွှေကြယ်တပ်ဆင်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ ရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆုကို ထပ်မံတိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည့်နေရာများ

၁။ ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ
၂။ ဝိဇယရုပ်ရှင်ရုံ
၃။ နတ်မောက်လမ်းရှိ စက်မှုလက်မှုကျောင်းဝင်း
၄။ ဂက်ပါလမ်းရှိ ရုပ်ရှင်ပြဇာတ်အစည်းအရုံးခြံဝင်း
၅။ ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့ မြက်ခင်းပြင်
၆။ ဘုရားလမ်းရှိ ဂျူဗလီဟော ကွက်လပ်
၇။ ပြည်လမ်းအသံလွှင့်ရုံစတူဒီယို A
၈။ မြန်မာ့အသံမြက်ခင်းပြင်

၉။ အင်းလျားကန်ဟိုတယ်
၁၀။ ရန်ကုန်မြို့အမျိုးသားကဇာတ်ရုံ
၁၁။ သုဝဏ္ဏမိုးလုံလေလုံအားကစားရုံ
၁၂။ နေပြည်တော်လဟာပြင်ကဇာတ်ရုံ
၁၃။ သုဝဏ္ဏမိုးလုံလေလုံအားကစားရုံ
၁၄။ Myanmar Event Park

ဆုချီးမြှင့်ခြင်းမပြုနိုင်သည့် နှစ်များ

- ၁၉၆၃ ခုနှစ်
- ၁၉၈၆ ခုနှစ်
- ၁၉၈၇ ခုနှစ်
- ၁၉၈၈ ခုနှစ်
- ၂၀၂၁ ခုနှစ်

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများ

တစ်သက်တာရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု

ဦးတင်ယု (၂၀၁၂ ခုနှစ်)
စည်သူဗိုလ်ကလေးတင့်အောင် (၂၀၁၇ ခုနှစ်)
ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင် (၂၀၁၈ ခုနှစ်)
ဦးအောင်လွင် (၂၀၂၂ ခုနှစ်)
ဦးညွန့်ဝင်း (၂၀၂၂ ခုနှစ်)

ဆုရဇာတ်ကားများ

ချစ်သက်ဝေ	– ပထမ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
မယားနဲ့လူပျို	– ဒုတိယ၊ အောင်ဇေယျရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
ချစ်၍ခေါ်ရာ	– တတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
ရတနာပုံ	– ပထမ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
သည်ဆောင်းဟေမန်	– ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
မြဟေဝန်	– တတိယ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
ဩော်မိန်းမ	– ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
အကျော်အမော်	– တတိယ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
ဖိုးပြုံးချို	– အကယ်ဒမီ၊ ရွှေဝယ်သီရိရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်
ဘဝသံသရာ	– အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်

ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး	–	အကယ်ဒမီ၊ ဖြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်
စွဲတဲ့မေတ္တာ	–	အကယ်ဒမီ၊ မြဇော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်
ချစ်တော့ချစ်တယ်	–	အကယ်ဒမီ၊ စန်းသော်တာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်
ရေမြေဆုံးတိုင်	–	အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်
ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ	–	အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်
ဆောင်း	–	အကယ်ဒမီ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်
စကားပြောသော အသည်းနှလုံး	–	အကယ်ဒမီ၊ သုခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်
မှုန်ရွှေရည်	–	အကယ်ဒမီ၊ အပေါင်းလက္ခဏာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၀ ခုနှစ်
ဘယ်သူပြိုင်လို့ လုပါတော့နိုင်	–	အကယ်ဒမီ၊ သုခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်
ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့	–	အကယ်ဒမီ၊ မင်းသူရိန်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်
နှလုံးသားနဲ့ စစ်တာဝန်	–	အကယ်ဒမီ၊ ပြည်ကျော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်
ကြည်ပြာ	–	အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်
သကြိန်မိုး(ဆေးရောင်စုံ)	–	အကယ်ဒမီ၊ သူရိယပညာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်
ဒိုး	–	အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်
သီတာခုနစ်တန်(ဆေးရောင်စုံ)	–	အကယ်ဒမီ၊ ခိုင်သဇင်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်
တစ်ပြည်သူမရွှေထား	–	အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်
တိုက်ပွဲခေါ်သံ	–	အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်
ပန်းသခင်	–	အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်
သူ့ကျွန်မခံပြီ	–	အကယ်ဒမီ၊ မြတ်မိခင်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်
အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်	–	အကယ်ဒမီ၊ မလိခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်
အဖေ့နေရာ	–	အကယ်ဒမီ၊ သီဟဇော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်
ငရဲသား	–	အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်
နှလုံးလှလူမိုက်	–	အကယ်ဒမီ၊ မေတ္တာရောင်ပြန်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျားမိန်းမ	–	အကယ်ဒမီ၊ ကြယ်တံခွန်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
ဆန်ရေ	–	အကယ်ဒမီ၊ စိမ်းဝါနီရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
အမေ့နို့ဖိုး	–	အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်
လျှို့ဝှက်သောနှင်း	–	အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်
ကျန်စစ်မင်း	–	အကယ်ဒမီ၊ ဝေရက်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်
မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ	–	အကယ်ဒမီ၊ နဝရတ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်
ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်	–	အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မာလာရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်
အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ	–	အကယ်ဒမီ၊ မျက်ခြယ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်
ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ	–	အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်
အာဒမ်ရယ်၊ ဧဝရယ်၊ ဒဿရယ်	–	အကယ်ဒမီ၊ Heart N'Soul ၂၀၁၀ ခုနှစ်

ထာဝရအလင်းတန်းများ	–	အကယ်ဒမီ၊ ရီမြင့်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်
ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း	–	အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မိုရ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်
အုတ်ကြားမြက်ပေါက်	–	အကယ်ဒမီ၊ ရွှေစင်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊
နေခြည်မှာရွှေရည်လောင်း	–	အကယ်ဒမီ၊ မင်္ဂလာဇော်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရွှေကြာ	–	အကယ်ဒမီ၊ ငွေသော်တာရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
ပိတောက်ကတဲ့ဂီတ	–	အကယ်ဒမီ၊ Frenzo ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်
ဝေးမနေချင်ဘူး	–	အကယ်ဒမီ၊ TRIPLE SIX ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်

ဒါရိုက်တာဆုရှင်များ

ဦးသုခ	၆ ဆု	ဘြော်မိန်းမ(၁၉၅၄)၊ ဘဝသံသရာ(၁၉၅၆)၊ စကားပြောသော အသည်းနှလုံး(၁၉၆၈)၊ ကျမမှာမိန်းမသား (၁၉၇၀)၊ ဘယ်သူ ပြိုင်လို့လှပါတော့နိုင်(၁၉၇၃)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့ (၁၉၇၅)
ဦးချင်းစိန်	၁ ဆု	ကိုယ့်ရင်သွေး(၁၉၅၅)
ရွှေဒုံးဘီအောင်	၁ ဆု	ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး(၁၉၅၇)
ဦးချစ်ခင်	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
ဦးသာခု	၂ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)၊ အငိုလွယ်သည်(၁၉၆၀)
တက္ကသိုလ်ဝင်းဖေ	၁ ဆု	ပြည်တန်တဲ့ ကျည်ဆန်(၁၉၆၁)
ဦးတင်မောင်	၁ ဆု	ကိုယ်ရယ် တိုးရယ် စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇)
မောင်ဝဏ္ဏ	၂ ဆု	ကတ္တီပါဖိနပ်စီး ရွှေထီးဆောင်း(၁၉၇၁)၊ ခုနစ်စဥ်အလွမ်း (၁၉၉၀)
မောင်တင်ဦး	၅ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)၊ တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)၊ သကြ်န်မိုး(၁၉၈၅)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ နှလုံးလှလူမိုက် (၂၀၀၁)
စိန်ဖေတင်	၁ ဆု	နှလုံးသားနှင့်စစ်တာဝန်(၁၉၇၆)
ဦးကြီးမြင့်	၂ ဆု	ကြည်ပြာ(၁၉၈၀)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ဦးဝင်းဖေ	၁ ဆု	နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)
ထွန်းမြင့်ထွန်း	၁ ဆု	ဣတ္ထိယခေါ်မိန်းမတို့သည်(၁၉၈၃)
ကြည်စိုးထွန်း	၄ ဆု	ဒိုး (၁၉၈၉)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ (၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)၊ ဆဋ္ဌဂံ (၂၀၀၅)
ဦးနန္ဒ	၁ ဆု	သီတာခုနစ်တန်(၁၉၉၃)
မလိခစိုးထိုက်အောင်	၁ ဆု	အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်(၁၉၉၈)

ခင်မောင်ဦး/ စိုးသိန်းထွဋ်	၂ ဆု	အဖေ့နေရာ(၁၉၉၉)၊ ပင်လယ်ထက်မှ နေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
သီဟတင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
ပန်းချီစိုးမိုး	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
ကျော်သူ	၁ ဆု	အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
မောင်မျိုးမင်း (ရင်တွင်းဖြစ်)	၁ ဆု	မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
မောင်ယဉ်အောင်	၁ ဆု	ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ညီညီထွန်းလွင်	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ (၂၀၀၈)
မီးပွား	၂ ဆု	ဇော်က ကနေသည် (၂၀၀၉)၊ ပိတောက်ကတဲ့ဂီတ (၂၀၂၀)
ထွန်းအောင်ဇော်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ကိုဇော်(အရုဏ်ဦး)	၁ ဆု	ဥ (၂၀၁၂)
ဝိုင်း	၂ ဆု	စေတန်ရဲ့ကချေသည်(၂၀၁၃)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါမောင် (၂၀၁၅)
ညွန့်မြန်မာ ညီညီအောင်	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက် (၂၀၁၆)
စင်ရော်မောင်မောင်	၃ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေထား(၁၉၉၄)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)၊ ထာဝရအမေ (၂၀၁၇)
သြရသ	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်

ကျော်ဝင်း	၁ ဆု	မာလာရီ-အမျိုးသားပညာသည်ဆု(၁၉၅၂)
တင်မောင်	၁ ဆု	ရတနာပုံ(၁၉၅၃)
ဖိုးပါကြီး	၁ ဆု	ဖိုးပြုံးချို(၁၉၅၅)
ဇေယျ	၁ ဆု	ဘဝသံသရာ(၁၉၅၆)
ထွန်းဝေ	၂ ဆု	ဗိုလ်မြဒင်(၁၉၅၇)၊ ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
ဦးကျော်သောင်း	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
မောင်သင်	၁ ဆု	ရေမြေဆုံးတိုင် ချစ်သွေးသစ္စာ ဆိုးပါနဲ့မေ(၁၉၆၀)
မြတ်လေး	၁ ဆု	အမုန်း၏နောက်ဝယ်(၁၉၆၁)
ဝင်းဦး	၂ ဆု	ဆောင်းအိပ်မက်(၁၉၇၆)၊ မှုန်ရွှေရည်(၁၉၇၀)
ညွန့်ဝင်း	၃ ဆု	ဗန်တိုလူလေးနဲ့သူဇာ(၁၉၆၈)၊ ချစ်သူဝိုင်းဝိုင်းလည် (၁၉၇၁)၊ တတိယအရွယ်၏ဒုတိယဝေဒနာ(၁၉၈၃)
ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်း	၁ ဆု	ပယင်းရောင်(၁၉၆၉)
စိန်မြင့်	၁ ဆု	အဖေတစ်ခု သားတစ်ခု(၁၉၇၇)

ကျော်ဟိန်း	၄ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ(၁၉၇၉)၊ မွန်းတည့်ချိန်တွင် နေဝင်သည်(၁၉၈၂)၊ ပန်းမြိုင်လယ်က ဥယျာဉ်မှူး (၁၉၈၉)၊ နေကမွေးတဲ့လ(၂၀၀၃)
နေအောင်	၁ ဆု	ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
သုမောင်	၁ ဆု	ခုနစ်စဉ်အလွမ်း(၁၉၉၀)
ရန်အောင်	၆ ဆု	မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး(၁၉၉၁)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ကောင်းကင်(၁၉၉၆)၊ ညမင်းသား (၁၉၉၈)၊ မောဟမျဉ်းပြိုင်များ(၂၀၀၀)၊ ဂုဏ်ရှိန်ပြင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းသိက္ခာ (၂၀၀၆)
ရဲအောင်	၁ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)
ကျော်သူ	၁ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေထား(၁၉၉၄)
စိုးသူ	၁ ဆု	အောင်မြင်သောနေ့(၁၉၉၅)
ကျော်ရဲအောင်	၂ ဆု	သားသမီးဇနီးကြင်ယာ(၁၉၉၆)၊ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ဒွေး	၁ ဆု	အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)
လွင်မိုး	၃ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ(၁၉၉၉)၊ ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း (၂၀၀၁)၊ တစ်ခါက ရောဂတီညများ(၂၀၀၄)
သီဟတင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
မင်းမော်ကွန်း	၁ ဆု	နှလုံးလှလူမိုက်(၂၀၀၁)
လူမင်း	၂ ဆု	ရွှေမှုန်ကြဲတဲ့မိုးကောင်းကင်(၂၀၀၂)၊ ကျွန်စစ်မင်း (၂၀၀၅)၊
ခန့်စည်သူ	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
နောင်နောင်	၁ ဆု	ထာဝရ အလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
ပြေတီဦး	၅ ဆု	အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ်(၂၀၁၀)၊ လက်ပံ (၂၀၁၂)၊ နင်စေရင်(၂၀၁၃)၊ နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)၊ လိပ်ပြာ ထောင်ချောက်(၂၀၂၂)
နေတိုး	၃ ဆု	မိုးညအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)၊ နက္ခတ်မှားတဲ့တိုက်ပွဲ (၂၀၁၅)၊ တာတေကြီး (၂၀၁၇)
ထွန်းထွန်း	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက် (၂၀၁၆)
သူထူးစံ	၁ ဆု	မော်ဝင်သမန်းကျား (၂၀၁၈)
မြင့်မြတ်	၁ ဆု	ရိုးမပေါ်ကကျတဲ့မျက်ရည် (၂၀၁၉)
စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင်	၁ ဆု	ပိတောက်ကတဲ့ဂီတ (၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်များ

ကြည်ကြည်ဌေး	၂ ဆု	ချစ်သက်ဝေ(၁၉၅၂)၊ ချစ်ခွင့်မပိုင်(၁၉၅၆)

မေမြင့်	၁ ဆု	ပွဲခါညောင်ရေ(၁၉၅၃)
အမေပု	၁ ဆု	မေမေ(၁၉၅၄)
မေလွင်	၁ ဆု	ချစ်မမ(၁၉၅၅)
မြင့်မြင့်ခင်	၃ ဆု	ချစ်ညီမ(၁၉၅၇)၊ ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)၊ မုန်းပါတယ်မောင့်ကို (၁၉၇၃)
ဒေါ်ခင်ညွန့်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မြတ်မွန်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မေသစ်	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ခင်ယုမေ	၂ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့ (၁၉၇၅)
သီသီ	၁ ဆု	အတွေ့(၁၉၆၂)
ဝါဝါဝင်းရွှေ	၃ ဆု	ချစ်သမီး(၁၉၆၅)၊ ချောင်းကိုပစ်၍မြစ်ကိုရှာ (၁၉၆၉)၊ မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ(၁၉၇၇)
စံရှားတင်	၁ ဆု	ဆောင်း(၁၉၆၆)
ခင်သန်းနု	၂ ဆု	ကိုယ်ရယ် တိုးရယ် စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇) ခုနစ်စဉ်အလွမ်း (၁၉၉၀)
စန္ဒာ	၁ ဆု	နှစ်မြွာအသည်း(၁၉၆၈)
တင်တင်နွဲ့	၁ ဆု	ကျမမှာမိန်းမသား(၁၉၇၀)
ဒေစီကျော်ဝင်း	၁ ဆု	အားနွဲ့သူပါရှင်(၁၉၇၁)
နွဲ့နွဲ့မူ	၁ ဆု	နော်ကူးမ(၁၉၇၄)
ခင်သီတာထွန်း	၃ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘ၀(၁၉၇၈)၊ ဣတ္ထိယခေါ်မိန်းမတို့သည် (၁၉၈၃)၊ ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
ချိုပြုံး	၂ ဆု	ချစ်အမျှ(၁၉၇၉)၊ မွန်းတည့်ချိန်မှာနေဝင်သည် (၁၉၈၂)
မေဝင်းမောင်	၁ ဆု	ကြည်ပြာ (၁၉၈၀)
တင်တင်ညို	၁ ဆု	ငယ်နာမည်အညို (၁၉၈၁)
မို့မို့မြင့်အောင်	၄ ဆု	ခပ်စိမ်းစိမ်းနေပေါ့မယ်(၁၉၈၉)၊ သမီးနှင့်အမေများ (၁၉၉၁)၊ မသုဓမ္မစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မိုရ်ထက်က သရဖူ (၂၀၀၈)
မေသန်းနု	၄ ဆု	မူပိုင်ချစ်သူ (၁၉၉၂)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ ကောင်းကင် (၁၉၉၆)၊ ချစ်ခြင်း၏ အခြားမဲ့ဥ (၂၀၀၁)
ဇင်မာဦး	၁ ဆု	သီတာခုနစ်တန် (၁၉၉၃)
စိုးမြတ်သူဇာ	၂ ဆု	နော်ရင်မွှေး(၁၉၉၄)၊ ရွှေနန်းသာစံအိမ်(၁၉၉၈)
ထက်ထက်မိုးဦး	၂ ဆု	ပန်းသခင်(၁၉၉၆)၊ သမီးမိုက် (၂၀၀၁)
ပန်းဖြူ	၁ ဆု	အရိပ် (၁၉၉၇)

ထွန်းအိန္ဒြာဗိုလ်	၃ ဆု	နှောင်းတမြေ့မြေ့(၁၉၉၉)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကို ကျော်လွန်၍ (၂၀၀၅)
မျိုးသန္တာထွန်း	၁ ဆု	နှုတ်ခမ်းထက်ကစားသွား (၂၀၀၀)
ခင်ဇာခြည်ကျော်	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
အိန္ဒြာကျော်ဇင်	၃ ဆု	မျက်နှာများတဲ့ကောင်းကင် (၂၀၀၄)၊ ရင်ဘတ်ထဲကစာ (၂၀၁၇)၊ ဟစ်တိုင် (၂၀၁၉)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု	တောင်သမန်သစ္စာ (၂၀၀၆)
သက်မွန်မြင့်	၂ ဆု	အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ် (၂၀၁၀)၊ ချစ်လှစွာသော အမုန်း (၂၀၁၆)
မယ်လိုဒီ	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဝတ်မှုံရွှေရည်	၁ ဆု	နင်စေရင် (၂၀၁၃)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု	ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း (၂၀၁၄)
ဖွေးဖွေး	၃ ဆု	လက်ပံ(၂၀၁၂)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါမောင် (၂၀၁၅) ရွှေကြာ (၂၀၁၈)
စိုးပြည့်သဇင်	၁ ဆု	ရွှေမင်းသမီး (၂၀၂၀)
ရွှေမှုံရတီ	၁ ဆု	ဝေးမနေချင်ဘူး(၂၀၂၂)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုရှင်များ

ဦးကျော်လုံး	၃ ဆု	အတွေ့(၁၉၆၂)၊ ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ ချစ်သမီး (၁၉၆၅)
ဦးစိုးရွှေ	၁ ဆု	မြေမှာပွင့်သောမေတ္တာပန်း (၁၉၆၆)
ဦးသိန်းမောင်	၁ ဆု	စကားပြောသောအသည်းနှလုံး (၁၉၆၈)
ဗိုလ်ဗကို	၂ ဆု	သီတာပြုံး (၁၉၇၀)၊ တစ်ကွေ့ တစ်ကမ္ဘာ (၁၉၇၁)
အံ့ကျော်	၁ ဆု	ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင် (၁၉၇၃)
အောင်လွင်	၁ ဆု	နော်ကူးမ (၁၉၇၄)
မြင့်နိုင်	၁ ဆု	ကျေးဇူးကမ္ဘာ (၁၉၇၅)
ဖိုးပါကြီး	၁ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ (၁၉၇၈)
ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်း	၁ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်က မေတ္တာ (၁၉၇၉)
မောင်စိမ်းအောင်	၁ ဆု	မှတစ်ပါး အခြားမရှိပြီ (၁၉၈၀)
နေအောင်	၂ ဆု	မီလာရီကာ စိုင်းဗေဒါ(၁၉၈၂)၊ နှလုံးလှလူမိုက် (၂၀၀၁)
ထွန်းဝေ	၁ ဆု	တတိယအရွယ်၏ ဒုတိယဝေဒနာ (၁၉၈၃)
မြတ်လေး	၁ ဆု	ရင်ထဲမှာရှာသောမိုး (၁၉၈၄)
ထွန်းထွန်းနိုင်	၁ ဆု	ချစ်မီးလျှံထဲကမေချို (၁၉၈၅)
ဇော်လွင်	၁ ဆု	အရိုင်းစံပယ် (၁၉၉၀)

ညွန့်ဝင်း	၄ ဆု	သီတာခုနစ်တန်(၁၉၉၃)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ(၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)
ကျော်ဟိန်း	၁ ဆု	ဝေလည်းမွေး၊ ကြွေလည်းမွေး(၁၉၉၄)
ဇော်လင်း	၂ ဆု	တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ထွန်းထွန်းဝင်း	၁ ဆု	နှောင်ထုံးဖွဲ့မေတ္တာ(၁၉၉၉)
အောင်ခိုင်	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
ဇော်ဦး	၁ ဆု	အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
ချမ်းသာကြည်စိုး	၁ ဆု	ဆင္ဒဂံ(၂၀၀၅)
ဖိုးကျော်	၁ ဆု	မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
မိုးဒီ	၁ ဆု	ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မည်(၂၀၀၇)
ရဲအောင်	၁ ဆု	အကယ်ဒမီရှော့(၂၀၀၈)
ဝေဠုကျော်	၁ ဆု	ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
မေ့ခ်စ်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
မင်းဦး	၁ ဆု	နင်စေရင်(၂၀၁၃)
ဇင်ဝိုင်း	၂ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား(၁၉၉၇)၊နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
ဗေလုဝ	၁ ဆု	ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သလား(၂၀၁၅)
လူမင်း	၁ ဆု	ပရော်ဖက်ဆာဒေါက်တာဆိတ်ဖွားနှင့် မြိုင်ရာဇာတာတေ (၂၀၁၆)
မြင့်မြတ်	၁ ဆု	အမှောင်တွေရွာချတဲ့မိုးတိမ် (၂၀၁၇)
ကျော်ကျော်ဗိုလ်	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)
ရွှေထူး	၁ ဆု	ဒဏ္ဍာရီမိုး (၂၀၁၉)
အုန်းသီး	၁ ဆု	သောင်းထိုက်ကကြားစေသား (၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုရှင်များ

ဒေါ်မေနွဲ့	၂ ဆု	ရွှေရင်သိမ်းသစ်(၁၉၆၂)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့(၁၉၇၅)
မေသစ်	၂ ဆု	ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ နွဲ့မျိုးစုံလင်နွဲ့လိုက်ချင်(၁၉၇၆)
တင်တင်မူ	၁ ဆု	သဲလွန်စ(၁၉၆၅)
ခင်မိုးမိုး	၁ ဆု	အပယ်ရတနာ(၁၉၆၈)
ဒေါ်သိန်းရှင်	၁ ဆု	အသက်ကိုနှင်း၍(၁၉၆၉)
ကြည်ကြည်ငွေး	၂ ဆု	နုနုငယ်ငယ်(၁၉၇၀)၊ လူဇော်(၁၉၇၈)
အေးအေးသင်း	၂ ဆု	မာယာထောင်ချောက်(၁၉၇၁)၊ဇာခန်းစီးနောက်ကွယ်မှာ(၁၉၇၃)
ဆွေဇင်ထိုက်	၁ ဆု	မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ (၁၉၇၇)
ဒေါ်စိန်ခင်	၁ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ (၁၉၇၉)

မြင့်မြင့်ခင်	၂ ဆု	မှတစ်ပါးအခြားမရှိပြီ(၁၉၈၀)၊ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး မကကျူးသား (၁၉၉၆)
မေယု	၁ ဆု	နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)
ခိုင်ခင်ဦး	၁ ဆု	မေတ္တာအသချေ်(၁၉၈၂)
စံရှားတင်	၁ ဆု	စိမ်းနဲ့တေဇာ(၁၉၈၃)
မို့မို့မြင့်အောင်	၁ ဆု	နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)
ခင်စိုးပိုင်	၁ ဆု	ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
မြင့်မြင့်ခိုင်	၂ ဆု	သမီးနှင့်အမေများ (၁၉၉၁)၊ အောင်မြင်သောနေ့ (၁၉၉၅)
စမ်းစမ်းအေး	၁ ဆု	စိန်ခေါ်နေတဲ့အချစ်(၁၉၉၃)
နွဲ့နွဲ့စန်း	၁ ဆု	သရဖူ(၁၉၉၄)
ချိုပြုံး	၂ ဆု	အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု	ရွှေနှံ့သာစံအိမ်(၁၉၉၈)
မြတ်ကေသီအောင်	၂ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ (၁၉၉၉)၊ ချစ်ခြင်းဖွဲ့မေတ္တာ (၂၀၀၅)
ခင်သန်းနု	၁ ဆု	သမီးရှင်(၂၀၀၀)
မေသဥ္ဇာဦး	၃ ဆု	နှလုံးလှလူမိုက်(၂၀၀၁)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)၊ ရွှေမင်းသမီး (၂၀၂၀)
စိုးမြတ်နန္ဒာ	၂ ဆု	အချစ်ကိုမွေးဖွားခြင်း(၂၀၀၁)၊ ချစ်ခြင်းငယ်ပြိုင် (၂၀၀၄)
မေသန်းနု	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
ခင်မို့မို့အေး	၁ ဆု	အမျှားနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
စိုးပြည့်သဇင်	၁ ဆု	မိုးညအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)
ဝါဝါအောင်	၁ ဆု	အမေ့ကျေးဇူးဆပ်ဖူးချင်တယ်(၂၀၁၀)
ချစ်စနိုးဦး	၁ ဆု	ရင်ကွဲနာ(၂၀၁၁)
ချောရတနာ	၁ ဆု	ဥ (၂၀၁၂)
ယွန်းယွန်း(အထူးဆု)	၁ ဆု	တိမ်မင်းသမီးရဲ့ဒဏ္ဍာရီ(၂၀၁၂)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု	စုန်းပြူး(၂၀၁၃)
ဝတ်မှုံရွှေရည်	၁ ဆု	နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
တက္ကသိုလ်ဂွမ်းပုံ	၁ ဆု	ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သည်(၂၀၁၅)
ပိုင်ဖြိုးသု	၁ ဆု	သရဲမ၊ ဘီလူးမနှင့် မိန်းမပျို (၂၀၁၇)
အေးမြတ်သူ	၁ ဆု	နောင်တွင် ဥဒါန်းတွင်စေသတည်း (၂၀၁၈)
ခင်ဝင့်ဝါ	၁ ဆု	လှပ်ရှလွင့်သော (၂၀၁၉)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံဆုရှင်များ

ဦးချစ်ဖွယ်	၁ ဆု	ယမ်းငွေ့တဝေဝေ(၁၉၅၆)
ဦးထွန်းလှိုင်	၁ ဆု	မြပန်းဝတ်ရည်(၁၉၅၇)

ဦးထွန်းမြင့်	၁ ဆု	စွဲတဲ့မေတ္တာ(၁၉၅၈)
ဦးဘကြည်	၂ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)၊ ချိန်းမိလေသောည(၁၉၆၄)
ဦးတင်ယု	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ဦးမောင်ကလေး/ ဦးပေါ	၁ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)
ဦးသန်းမောင်	၂ ဆု	နှစ်မြွာအသည်း(၁၉၆၈)၊ သခွတ်ပန်း(၁၉၉၂)
ဦးစံအေး	၃ ဆု	မေတ္တာကိုယ်စားနှင်းပွဲမယ် (၁၉၆၉)၊ လကွယ်မိုးနှောင်း (၁၉၇၀)၊ ဗိုလ်သံခဲ(၁၉၈၃)
ဦးဆန်နီတင်	၂ ဆု	တခြားကမ္ဘာကချစ်သူရယ် (၁၉၇၁)၊ ကျနော်နဲ့ ကိုဘကျော် (၁၉၇၅)
ဦးလှဖေ	၁ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)
ဦးစံမြင့်	၁ ဆု	အိပ်မက်တံတား(၁၉၇၃)
ဦးစန်းမောင်	၃ ဆု	ကျွန်းကလေးမှာနှစ်ယောက်တည်း(၁၉၇၆)၊ ကျော်ကိုချစ်မလား ဇော်ကိုချစ်မလား(၁၉၇၉)၊ အပြန်လမ်း(၁၉၈၁)
ဦးပန်းအေး	၂ ဆု	နေခြည်ဖြာမှန္တေးသောကြောင့် (၁၉၇၇)၊ ဒဏ္ဍာရီ (၁၉၉၁)
ဦးတင်ဝင်း	၁ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)
ချစ်မင်းလူ	၄ ဆု	နွေရူပ(၁၉၈၀)၊ နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)၊ သကြ်န်မိုး (၁၉၈၅)၊ ချစ်ရည်းစား (၁၉၉၆)
အောင်မြင့်ဦး	၁ ဆု	မီလာရီကာစိုင်းဇေဒါ(၁၉၈၂)
ဦးကြည်	၁ ဆု	အချစ်ဆုံးသူ၏ရင်မှာ(၁၉၉၀)
သန်းညွန့်(ပန်းသာ)	၆ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)၊ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ ညမင်းသား (၁၉၉၈)၊ မောင့်မူပိုင်ရှင် (၂၀၀၀)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)၊ ကြိုးတန်း(၂၀၀၈)
ကိုကိုငွေး (ထိပ်တန်း)	၅ ဆု	မသုဓမ္မစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ ကောင်းကင်ထက်ကပန်းတစ်ပွင့်(၂၀၀၁)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)၊ အတိတ်၏အရိပ် (၂၀၀၉)
ကျောက်ဖြူ (ပဒေသာ) ॥ ကျောက်ဖြူ(ပဒေသာ)+ ကိုနေဝင်း	၄ ဆု	ယောက္ခမဆိုတာ တစ်ခါတုန်းကသားမက်ပါ (၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ ငှါ့သွေး ငှါ့ခေါး ငှါ့ရောဂတီ (၂၀၀၇)၊ သရဲမ ဘီလူးမနှင့် မိန်းမပျို (၂၀၁၇)
နိုင်နှရိုန်(ဖထီး)	၁ ဆု	မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကိုကျော်လွန်၍ (၂၀၀၅)
ပန်းချီစိုးမိုး	၁ ဆု	ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
တင့်ဆန်း	၁ ဆု	ပန်းကြာဝတ်မှုန် (၂၀၁၁)

အောင်ကိုလတ်	၁ ဆု	ကယန်းအလှ (၂၀၁၂)
တိုးဝင်းပြည်စိုး	၁ ဆု	အဆုံးမဲ့အချစ် (၂၀၁၄)
ဇော်မြင့်	၁ ဆု	ကျူးပစ်ရဲ့ကျေးကျွန်များ (၂၀၁၅)
မောင်မြင့်၊ အေးမင်း အငယ်လေး	၁ ဆု	လူးရတနာသိုက် (၂၀၁၆)
ဝင်းလွင်ထက်	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)
အာကာတိုး	၁ ဆု	ဒဏ္ဍာရီမိုး(၂၀၁၉)
ဖြိုးကျော်	၁ ဆု	ပိတောက်ကတဲ့ဂီတ(၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးတေးဂီတဆုများ

ဂီတလုလင် မောင်ကိုကို	၃ ဆု	မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး(၁၉၉၁)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ (၁၉၉၅)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)
ထရမ်းပက်ဝင်းဦး	၁ ဆု	ခိုင်မာလာနှင်းဆီ (၁၉၉၂)
စန္ဒရားလှထွဋ်ရှိ	၁ ဆု	တပြည်သူ မရွှေထား (၁၉၉၄)
စိန်မွတ္တား	၂ ဆု	ပန်းဒဏ္ဍာရီ(၂၀၀၄)၊ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ကိုသော်ဇင် (လဝန်းအိမ်)	၂ ဆု	ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)
မိရာမိုရ်	၂ ဆု	ဇော်က ကနေသည်(၂၀၀၉)၊ လူးရတနာသိုက် (၂၀၀၆)
မြန်မာပြည် ကျောက်စိမ်း	၁ ဆု	အငိုမျက်လုံး အပြုံးမျက်နှာ (၂၀၁၀)
ဇော်မျိုးထွဋ်ရှိ	၃ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ နေကမွေးတဲ့လ (၂၀၀၃)၊ ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဂီတမှူးဝင်းကို	၁ ဆု	အမွေခံထိုက်သူဖြစ်ပါစေ (၂၀၁၂)
စန္ဒရားတင်ဝင်းလှိုင်	၂ ဆု	ကြယ်စင်မော်ကွန်း(၂၀၁၃)၊ ကွမ်းလုံးရက် ၄၀ (၂၀၁၇)
ခင်မောင်ကြီး	၃ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောကျ်ားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ ကျန်စစ်မင်း(၂၀၀၅)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း(၂၀၁၄)
ဦးလှဆန်းဦး	၁ ဆု	မောင့်အိမ်သူ(၂၀၁၅)
ရှုလုံးအမ်ရောနမ်	၁ ဆု	မျက်နှာပြင်များ (၂၀၁၈)
ကျော်ကျော်ထွန်း	၁ ဆု	နို့ဘီလူး (၂၀၁၉)
အောင်ကိုလတ်	၁ ဆု	ဂန္ဓဗ္ဗ(၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်အသံဆုများ

ဦးခင်ဦး	၁ ဆု	သရဖူ (၁၉၉၄)

ဦးစိန်မြင့် (ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)	၁ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)
ဦးဖိုးထောင်	၁ ဆု	ဆန်ရေ (၂၀၀၂)
ခင်စံပယ်ဦးအဖွဲ့	၁ ဆု	သူးမွဲထသစ္စာ (၂၀၁၃)
ဦးအေးမြင့် (ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)	၁ ဆု	လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၁၄)
ကိုရဲဝင်း(ခ) ရစ်ချက်ရဲဝင်း	၁ ဆု	ကျန်စစ်မင်း (၂၀၁၅)
ဦးမျိုးညွန့်	၁ ဆု	တောင်သမန်သစ္စာ (၂၀၁၆)
ဆန်းဦးနှင့်အဖွဲ့	၁ ဆု	အတိတ်၏အရိပ် (၂၀၀၉)
ဆန်းဦး	၁ ဆု	ပန်းကြာဝတ်မှုန် (၂၀၁၁)
တိုနီ(လင်း)	၁ ဆု	ကယန်းအလှ (၂၀၁၂)
ကိုကြည်မင်းသိန်း	၃ ဆု	မာယာပရောဂျက် (၂၀၁၄)၊ မှော်ကျောက်စာ (၂၀၁၆)၊ ၁၀၁၄ (၂၀၁၉)
သိန်းအောင်	၁ ဆု	ထာဝရအမေ (၂၀၁၇)
ကိုအေး	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းဆုများ

အောင်ကျည်ထွဏ်း	၁ ဆု	တိုက်ပွဲခေါ်သံ (၁၉၉၅)
မြက်ခင်းသစ် (သုခုမလွင်ပြင်)	၁ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)
ခင်လေးသိမ့်	၁ ဆု	ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း (၂၀၀၁)
ငြိမ်းမင်း	၃ ဆု	ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး (၂၀၀၃)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၀၄)
ကြည်စိုးထွန်း	၁ ဆု	ဆဋ္ဌဂံ (၂၀၀၅)
ကိုကိုလေး	၁ ဆု	အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင် (၂၀၀၈)
မြင့်ဦးဦးမြင့်	၁ ဆု	ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ (၂၀၀၉)
ခင်မောင်ဦး စိုးသိမ်းထွဋ်	၁ ဆု	ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
မြင့်ဆောင်း၊ စိုးကျော်ဆန်း	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဦးဇော်မြင့်ဦး	၂ ဆု	တောင်သမန်သစ္စာ(၂၀၀၆)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ တည်စေမင်း (၂၀၁၄)

ဝိုင်း	၂ ဆု	ရင်ဘတ်ထဲကဓား (၂၀၁၇)၊ ရွှေကြာ (၂၀၁၈)
မောင်မြတ်ဆွေ	၁ ဆု	နိုင်ငံကြီးသား (၂၀၁၉)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆုရှင်များ

ဦးမြင့်ခိုင်	၃ ဆု	သူ့ကျွန်မခံပြီ (၁၉၉၇)၊ သူးမွဲထသစ္စာ (၂၀၀၃)၊
မော်ကွန်းရုပ်ရှင်		ပင်လယ်ထက်က နေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
အောင်သွင်	၁ ဆု	ဆဋ္ဌဂံ (၂၀၀၅)
ဟိန်းထက်	၁ ဆု	ထာဝရ အလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
သော်ဇင်	၁ ဆု	ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ တည်စေမင်း (၂၀၁၄)
ဇော်မင်း	၆ ဆု	ငါသူတစ်ပါးယောကျ်ားမိန်းမ (၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၀၄)၊ မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ (၂၀၀၆)၊ ကျောက်စက်ရေ (၂၀၀၉)၊ ဥ (၂၀၁၂)၊ ချစ်စံအိမ် ၂၀၂၈ (၂၀၁၅)
ကိုညာဏ်ဝင့်	၁ ဆု	ဒေဝ်ရဲ့နတ်သမီး(၂၀၁၆)
အိုဝင်	၁ ဆု	ထာဝရအမေ(၂၀၁၇)
ကျော်ခိုင်စိုး	၂ ဆု	ရွှေကြာ (၂၀၁၈)၊ ၁၀၁၄ (၂၀၁၉)
ကြည်သာ	၁ ဆု	လိပ်ပြာထောင်ချောက် (၂၀၂၂)

အထူးဆုရှင်များ

ဝင်းမာ	၁ ဆု	ဖိုးပြုံးချို (၁၉၅၅)
အောင်ထွန်းလေး	၁ ဆု	အဖေတစ်ခုသားတစ်ခု (၁၉၇၇)
အင်္ဂလန်စိန်	၁ ဆု	မေတ္တာရှင်မလေး ငြိမ်းငြိမ်းအိ (၁၉၇၈)
အိဖြူစိုး	၁ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ (၁၉၉၉)
ယွန်းယွန်း	၁ ဆု	တိမ်မင်းသမီးရဲ့ဒဏ္ဍာရီ (၂၀၁၂)
Moon Myanmar ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး	၁ ဆု	မနောမြေမှကျောက်စိမ်းကမ္ဘာ (၂၀၁၆)
ဌေးဌေးတင်နှင့်အဖွဲ့	၁ ဆု	ကမ္ဘဖလ (၂၀၂၀)

အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့
၂။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း
၃။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း
၄။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစာဆရာအသင်း
၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာပေထုတ်ဝေသူနှင့် ဖြန့်ချိသူများအသင်း
၆။ မြန်မာနိုင်ငံပုံနှိပ်နှင့် ထုတ်ဝေသူလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၇။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး
၈။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး
၉။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်ပညာရှင်များအစည်းအရုံး
၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံရိုးရာပန်းပညာရှင်များအစည်းအရုံး
၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်း
၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံပွဲစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၅။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၉။ မြန်မာနိုင်ငံမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း
၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးနှင့် ဆေးပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၂၃။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအသင်းချုပ်
၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးကုန်သည်များအသင်း
၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံဆီကုန်သည်များနှင့် ဆီလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၂၈။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအသင်းချုပ်
၂၉။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၃၀။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာပညာရှင်များအသင်း
၃၁။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ကူးသင်္ဘောသားများအသင်း

၃၂။ မြန်မာနိုင်ငံမှူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း (ဗဟို)
၃၃။ မြန်မာနိုင်ငံသွားနှင့်ခံတွင်းဆရာဝန်များအသင်း
၃၄။ မြန်မာနိုင်ငံဆရာဝန်အသင်း (ဗဟို)
၃၅။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းဆေးဆရာများအသင်း
၃၆။ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း
၃၇။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်
၃၈။ မြန်မာ့အမျိုးသမီးစီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရှင်များအသင်း
၃၉။ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်လက်အင်္ဂါမသန်စွမ်းသူများအသင်း
၄၀။ မြန်မာနိုင်ငံသင်္ဘောသားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၄၁။ မြန်မာနိုင်ငံမေ့ဆေးဆရာဝန်များအသင်း
၄၂။ မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၄၃။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း
၄၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း
၄၅။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေကော်မတီ
၄၆။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့
၄၇။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာကောင်စီ
၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံသူနာပြုနှင့် သားဖွားကောင်စီ
၄၉။ မြန်မာနိုင်ငံရွှေလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၅၀။ မြန်မာ့စီးပွားရေးအမှုဆောင်များအသင်း
၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံတိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်များအသင်း
၅၂။ မြန်မာနိုင်ငံသူနာပြုနှင့် သားဖွားအသင်း
၅၃။ မြန်မာနိုင်ငံစာရင်းအင်းပညာအသင်း
၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံနိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များအသင်း
၅၅။ မြန်မာ–ဂျပန်ချစ်ကြည်ရေးအသင်း
၅၆။ မြန်မာ–ထိုင်းချစ်ကြည်ရေးအသင်း
၅၇။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်တန်းဒေသသာသနာ့နုဂ္ဂဟအဖွဲ့
၅၈။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ချုပ်
၅၉။ မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းပညာရှင်အဖွဲ့
၆၀။ မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗျူဟာနှင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့
၆၁။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ကူးသင်္ဘောသားအလုပ်သမားအဖွဲ့
၆၂။ မြန်မာနိုင်ငံစားသုံးသူကာကွယ်ရေးအသင်း
၆၃။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
၆၄။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (UTF)
၆၅။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းဈေးကွက်မြှင့်တင်ရေးအသင်း

၆၆။ မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
၆၇။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဖောင်ဒေးရှင်း (Public Health Foundation)
၆၈။ ဗဟိုသမဝါယမအသင်း
၆၉။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၇၀။ မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာ့နုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်
၇၁။ မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေးမှူးအသင်း
၇၂။ သံတမန်ရေးရာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းသားများအသင်း
၇၃။ မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာအသင်း
၇၄။ မြန်မာနိုင်ငံအသိဉာဏ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၇၅။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်း
၇၆။ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်း
၇၇။ မြန်မာနိုင်ငံဆီးချိုသွေးချိုရောဂါအသင်း
၇၈။ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကြံပေးကောင်စီ
၇၉။ မြန်မာနိုင်ငံစွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၈၀။ မြန်မာနိုင်ငံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၈၁။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်စုံသဘင်အသင်း
၈၂။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်အခြေခံပရိဘောဂလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၈၃။ မြန်မာနိုင်ငံပန်းချီ၊ ပန်းပုအစည်းအရုံး
၈၄။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်သောရှေ့နေများအသင်း
၈၅။ မြန်မာနိုင်ငံယမကာထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသူများအသင်း
၈၆။ မြန်မာနိုင်ငံစားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၈၇။ မြန်မာနိုင်ငံအိမ်၊ ခြံ၊ မြေ လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအသင်း
၈၈။ မြန်မာနိုင်ငံအိမ်၊ ခြံ၊ မြေဝန်ဆောင်မှုအသင်း
၈၉။ မြန်မာနိုင်ငံသင်္ချာအသင်း
၉၀။ မြန်မာနိုင်ငံဆရာများအဖွဲ့ချုပ်
၉၁။ မြန်မာနိုင်ငံကြိမ်နှင့်ဝါးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၉၂။ မြန်မာနိုင်ငံလက်ဖက်အသင်း
၉၃။ မြန်မာနိုင်ငံစားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
၉၄။ မြန်မာ–တရုတ်ချစ်ကြည်ရေးအသင်း
၉၅။ မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်
၉၆။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများရှေ့ဆောင်အဖွဲ့
၉၇။ မြန်မာနိုင်ငံဗိသုကာကောင်စီ
၉၈။ မြန်မာနိုင်ငံဗိသုကာအသင်း
၉၉။ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာကောင်စီ

၁၀၀။ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း
၁၀၁။ မြန်မာနိုင်ငံခရစ်ယာန်အသင်းတော်များကောင်စီ
၁၀၂။ မြန်မာနိုင်ငံ အာမခံအသင်း
၁၀၃။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်သူလယ်သမားနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (AFFM)
၁၀၄။ မြန်မာ့ရိုးရာလက်ဝှေ့အစည်းအရုံး
၁၀၅။ မြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (CTUM)
၁၀၆။ မြန်မာနိုင်ငံပြည်ပအလုပ်အကိုင်အေဂျင်စီများအဖွဲ့ချုပ်
၁၀၇။ မြန်မာမွတ်စလင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၀၈။ မြန်မာနိုင်ငံစားဖိုမှူးများအသင်း
၁၀၉။ မြန်မာ့လူမှုဘဝတိုးတက်မြင့်မားရေးအသင်း
၁၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံနားမကြားသူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့
၁၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေဘွဲ့ရသူများအသင်း
၁၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံအားကစားကလောင်ရှင်များအဖွဲ့ချုပ်
၁၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံအားကစားမီဒီယာများအဖွဲ့ချုပ်
၁၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံမော်တော်ယာဉ်တင်သွင်းထုတ်လုပ်ဖြန့်ချီရောင်းချသူများအသင်း
၁၁၅။ မြန်မာ့ငှက်နှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးအသင်း
၁၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်မြင်သံကြားနှင့်အသံထုတ်လွှင့်သူများအသင်း
၁၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံပဲမျိုးစုံနှင့်နှမ်းကုန်သည်များအသင်း
၁၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံပြောင်းလုပ်ငန်းအသင်း
၁၁၉။ မြန်မာနိုင်ငံကဗျာဆရာသမဂ္ဂအသင်း
၁၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံဂေါက်သီးရိုက်အသင်း
၁၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံရင်ခွင့်မဲ့ကလေးငယ်များလျှော့ချရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း
၁၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံအသေးစားငွေရေးကြေးရေးအသင်း
၁၂၃။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစာထုတ်ဝေသူနှင့် ပတ်လည်ပုံနှိပ်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအသင်း
၁၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံတေးသံရှင်များအသင်း
၁၂၈။ မြန်မာနိုင်ငံအဝေးပြေးကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
၁၂၉။ မြန်မာနိုင်ငံအမှတ်တရပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရေးအသင်း
၁၃၀။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဆေးပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း
၁၃၁။ မြန်မာနိုင်ငံခရစ်ယာန်အသင်းတော်များအဖွဲ့ချုပ်
၁၃၂။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တမီလ်ဟိန္ဒူဖောင်ဒေးရှင်း
၁၃၃။ အာရုကကံသလစ်ဆရာတော်ကြီးများအဖွဲ့ချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၃-၄-၁၉၉၁

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ မိခင်နှင့်ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ဘဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရေးအတွက် စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ပံ့ပိုးကူညီရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် (၁၁) ဦးပါဝင်သည်။ ဗဟိုအဆင့်တွင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁) ဦးအပါအဝင် ဗဟိုကော်မတီဝင် (၅၃)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်အသီးသီးတွင် ကြီးကြပ်မှုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များတွင် အသင်းခွဲများ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည်။

အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း/ရပ်စဲခြင်း

၄။ လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ခွဲခြားမှုမရှိစေဘဲ အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ကိုက်ညီသူများသည် မြို့နယ်အသင်း သို့မဟုတ် အသင်းခွဲတွင် အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည် -

(က) အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ခြင်း၊

(ခ) မိခင်နှင့်ကလေးများ၊ မိသားစု၏ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာကူညီစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊

(ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ၊

(ဃ) ဝင်ကြေး၊ လစဉ်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေး၊ ရာသက်ပန်ကြေးတို့ကို သတ်မှတ်သည့် အတိုင်း ပေးဆောင်နိုင်သူဖြစ်ခြင်း။

၅။ အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခံရလျှင် အသင်းသား အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်-

(က) မတရားအသင်း အက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊

(ခ) နိုင်ငံတော်သစ္စာ ဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှု၊

(ဂ) အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်အောင် ပြုလုပ်မှု၊

(ဃ) ပြည့်တန်ဆာအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊

(င) လောင်းကစားဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊

(စ) ၁၉၄၇ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊

(ဆ) ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေအရပြစ်မှုများ၊
(ဇ) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဥပဒေအရပြစ်မှုများ။

တည်နေရာ

၆။ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းကို သုခမလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇– ၄၁၉၀၁၂၊ ၀၆၇ – ၄၁၉၀၁၁၊ ၀၆၇ – ၄၁၉၀၁၂ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၂-၁၁-၂၀၀၅

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်–
(က) ဂီတအစည်းအရုံးသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏အကျိုးစီးပွားကို ဂီတစွမ်းအားဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊
(ခ) ဂီတလောကသားတို့၏အကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်မြင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဂီတအစည်းအရုံး ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦးအပါအဝင် အမှုဆောင်အင်အား ၁၅ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မဟာဂီတ၊ ကာလပေါ်၊ ခေတ်ပေါ်စတူရီယို၊ ခေတ်သစ်ဂီတ၊ အသံဖမ်းမှု၊ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိစသည့် အဓိကအလွှာခြောက်လွှာအတွက်လိုအပ်သော အမှုဆောင်ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်များ ပေးအပ်ထားသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ ဂီတအစည်းအရုံးအဆိုပြုလွှာများကို ၁-၆-၂၀၀၆ ရက်နေ့မှစ၍ အခမဲ့ဖြန့်ဝေ စည်းရုံးလျက်ရှိသည်။ အဆိုပြုလွှာစိစစ်ရာတွင် ပညာရှင်အဆင့်နှင့် ဝါသနာရှင်အဆင့်အတွက် လစဉ်ကြေးပေးသွင်းခြင်းဖြင့်လျှောက်ထားနိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံးကို အမှတ်(၂)၊ ဓမ္မဒါနလမ်း၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့်တယ်လီဖုန်းနံပါတ်များမှာ ဖုန်း–၀၁–၅၄၅၈၆၃၊ ၅၄၅၈၆၂၊ ၅၄၉၉၅၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၆-၆-၂၀၁၂

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းသည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် (၄) ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည် -

(က) နိုင်ငံအကျိုးပြု သုတရသစာပေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ခ) စာပေလောကသားအချင်းချင်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုခိုင်မာရေးကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဂ) စာပေလောကသားအားလုံး၏ သာရေးနာရေးကိစ္စများကို ကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဃ) ဂန္ထဝင်စာပေနှင့် ခေတ်ပြိုင်စာပေများကို စာဖတ်ပရိသတ်လက်သို့ရောက်ရှိရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ၂၃-၅-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန၊ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံရုံးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း တတိယအကြိမ် ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးကို ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးမှ ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုံးဦး၊ အတွင်းရေးမှူး တစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးသုံးဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် တစ်ဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး တစ်ဦး၊ ကျန်အဖွဲ့ဝင် ၁၉ ဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၃၀) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အသင်းဝင်ဖြစ်ခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ် (၁၀)တွင် ဖော်ပြထားသည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသူ စာရေးဆရာများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးအဆင့်အတန်းခွဲခြားမှုမရှိဘဲ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဝင်ခွင့်ရှိသည် -

(က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။

(ခ) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ရမည်။

(ဂ) စာရေးဆရာအသင်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်နာသူဖြစ်ရမည်။

(ဃ) စာရေးဆရာအသင်းမှပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။

(ခြွင်းချက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အသင်းဝင်အဖြစ် ပြန်လည်လက်ခံမည် ဖြစ်သည်။) အခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ် (၁၀) တွင် မဂ္ဂဇင်း၊

ဂျာနယ်များတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့ဖူးသော လုံးချင်းဝတ္ထုရှည် ၃ အုပ်၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည် ၆ပုဒ်၊ ဝတ္ထုတို ၁၀ ပုဒ်၊ ပုံပြင် ၁၀ ပုဒ်၊ ဆောင်းပါး ၁၀ ပုဒ်၊ ကဗျာအပိုဒ် ၂၀၊ ပြဇာတ် ၃ ပုဒ်၊ တစ်ခန်းရပ် ပြဇာတ် ၅ ပုဒ်၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်းစသော စာအုပ်များ ၃ အုပ်၊ အထက်ပါ အမျိုးအစားတစ်ခုခုတွင် ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည့် အရေအတွက် ထက်မနည်း ဖန်တီးပြုစုရေးသား၍ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်များတွင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာပေအဖွဲ့အနွဲ့အမျိုးအစား ၁၀ မျိုးကိုတွဲဖက်၍ရေးသားသောကိစ္စတို့တွင် ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်ခံရသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာအသင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းကို စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်သူများကို မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းဝင်အဖြစ် ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီက သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ အမှတ် ၁၇၃/၁၇၅၊ (၇/၈)လွှာ၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၌ ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၂၅၂၄၁၇၊ ၀၉-၂၅၂၆၀၅၂၀၆၊ ဖက်စ် ၀၁-၃၈၅၂၇၃ တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၅-၂၀၁၀

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

(က) မြန်မာ့လူ့ဘောင်အား အစဉ်လေ့လာသင်ယူနေသော လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံနှင့်အဝန်း တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည့် ကျေးရွာကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစာကြည့်တိုက်များကို စံ(၅)ရပ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ် ရပ်တည်လာနိုင်ရေးနှင့် အခြားစာကြည့်တိုက်များ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတို့အတွက် လိုအပ်သောကူညီမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

(ခ) စာကြည့်တိုက်များ ရေရှည်တည်တံ့ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စာအုပ်၊ စာစောင်များကို ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပေးရန်၊

(ဂ) ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်များကို အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ် ရပ်တည်လာနိုင်ရေးအတွက် အဆောက်အအုံနှင့် ပရိဘောဂများကို မတည်ထောက်ပံ့ပေးရန်၊

(ဃ) ပြည်သူများအတွင်း စာဖတ်ဝါသနာနှင့် စာဖတ်သည့်အလေ့အထ ပြန့်ပွားစွဲမြဲ ခိုင်မာလာစေရေးအတွက် စာပေပညာရှင်များကွင်းဆင်း၍ ဟောပြောဆွေးနွေးမှု၊ ပညာပေးစည်းရုံးမှု၊ အားပေးလှုံ့ဆော်မှု၊ ပျိုးထောင်မြေတောင်မြှောက်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် စီစဉ်ထောက်ကူပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် နှစ်ပတ်လည်သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးဖြင့် အသင်းသားများက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၈) ဦးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အလုပ်အမှုဆောင် (၁၆) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၄) ဦးဖြင့် ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ အလုပ်အမှုဆောင် (၂၄) ဦးအနက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ (၁) ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး (၁) ဦး၊ အကျိုးဆောင်စာရင်းစစ် (၁) ဦး၊ ကျန်ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁)ဦး အပါအဝင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို စုစုပေါင်း (၁၈) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အသင်းဝင်များလက်ခံခြင်း

၄။ ဖောင်ဒေးရှင်း၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုစိတ်ဝင်စားပြီး နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာရှိသူနိုင်ငံသားတိုင်း အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားလိုပါက အသင်းသားအဖြစ်ဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ အသင်းဝင်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ နှင့် နှစ်စဉ်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ ကို တစ်ပါတည်း ပေးဆောင်ရမည်။ အသင်းသား အရေအတွက် ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိပါ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းကိုအမှတ် (၂၂၈)၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင်ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၂၄၅၇၅၈ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၈-၁၉၈၉

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး၊ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားတန်းတူပြိုင်တူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ခ) စစ်မှုထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ဝင်များ၏ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် အကူအညီပေးရန်၊

(ဂ) အမျိုးသားကာကွယ်ရေး နှင့် လုံခြုံရေးလုပ်ငန်းများတွင် တပ်မတော်၏ အရန်အင်အားအဖြစ် တာဝန်သိသိဖြင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဃ) နိုင်ငံတော်အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများတွင် စုစည်းညီညွတ်စွာဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် ဗဟိုစည်းရုံးရေးကော်မတီဝင်များ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စစ်မှုထမ်းဟောင်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့(၂၁)ဖွဲ့၊ ခရိုင်စစ်မှုထမ်းဟောင်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့(၆၅)ဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ စည်းရုံးရေးကော်မတီ(၃၀၄)ဖွဲ့တို့ကို ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီသူ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများသည် မိမိဆန္ဒအလျောက် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်ထားနိုင်သည် -

(က) လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလ၊ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းစဉ်ကာလနှင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးကာလတို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည့် စစ်တပ် သို့မဟုတ် တပ်မတော်တွင် တပ်မတော်သားအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ၊

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဗဟိုကောင်စီနှင့် ဗဟိုအမှုဆောင်အဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် ကတိပြုသူ၊

(ဂ) စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့က ပေးအပ်သောတာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ရန်ကတိပြုသူ၊

(ဃ) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခု၏ ပါတီဝင်မဟုတ်သူ၊

(င) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်း ခံရသည့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်အား လက်နက်ကိုင်ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်သည့် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုတွင် မပါဝင်ခဲ့သူ၊

(စ) တပ်ထွက်လက်မှတ်အရ ကောင်းမွန်စွာ ထွက်ခွင့်ရရှိသူ၊

(ဆ) နယ်ဘက်ဆိုင်ရာတွင်အကျင့်စာရိတ္တကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံရခြင်း မဟုတ်သူ၊

(ဇ) ဆေးစစ်ချက်အရ ရူးသွပ်သူ၊ စိတ်ရောဂါခံစားရခြင်းမဟုတ်သူ၊

(ဈ) တပ်မတော်အိမ်ထောင်စုဝင် အငြိမ်းစားလစာ ဆက်လက်ခံစားခွင့်ရှိသူများလည်း စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် သုခမလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့နယ်၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် တည်ရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇-၃၀၇၉၁၊ ၀၆၇-၃၀၇၉၀၊ ၀၆၇-၃၀၇၉၅ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၂-၁၀-၁၉၉၄

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

(က) မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်လျက်ရှိသော မူးယစ်ဆေးစွဲရောဂါအန္တရာယ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမျိုးသားရေးအသွင်ဖြင့် တားဆီးကာကွယ်လျက်ရှိရာ အသင်းအဖွဲ့တစ်ရပ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းများအား အထောက် အကူပြုပံ့ပိုးရန်၊

(ခ) မူးယစ်ဆေးအကြောထဲထိုးသွင်းသူများ၌ ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်လျက်ရှိရာ ဘက်ပေါင်းစုံမှဝိုင်းဝန်းပါဝင်၍ ထိရောက်စွာတားဆီးကာကွယ် နှိမ်နင်းနိုင်ရန်နှင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ဆောလျင်စွာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် နေသည့်အလျောက် ဤအသင်းသည် အင်အားတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရန်၊

(ဂ) အသင်း၏ရည်မှန်းချက်များကို အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းကို ဥက္ကဋ္ဌ(၁)ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဦးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်(၁၅) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိသော မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းများမှာ -

(က) တိုင်းအဆင့် (၄) သင်း၊

(ခ) ပြည်နယ်အဆင့် (၃) သင်း၊

(ဂ) ခရိုင်အဆင့် (၇) သင်း၊

(ဃ) မြို့နယ်အဆင့် (၆၄) သင်း။

အသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေး အသင်းဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်ပါသည် -

(က) လူမှုရေးစိတ်ပါဝင်စားသူ၊

(ခ) နိုင်ငံရေးပါတီဝင်အဖြစ်မှ ကင်းရှင်းသူ၊

(ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ၊

(ဃ) မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသူ၊

(င) နိုင်ငံတော်နှင့် အသင်းကြီးမှ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ အမှတ်-၃၇(G)၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/ဗ)၊ ကျွန်းတောလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၀၂၈၉၂၊ ၅၀၂၈၉၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၈-၇-၁၉၉၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံရိုးရာပန်းပညာရှင်များ အစည်းအရုံးအဖြစ် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၈-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးအဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ခေတ်မီ၍ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရာတွင် တစ်တပ်တစ်အားဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ခ) ရိုးရာပန်းပညာရှင်များကိုစုစည်း၍ ပညာရှင်များ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဂ) မြန်မာ့ပန်း (၁၀) မျိုး ပညာရပ်များခေတ်နှင့်အညီ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတကာ နယ်ပယ်တွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်မှု ရှိလာစေရန်၊

(ဃ) တိုင်းကျိုးပြည်ပြုလက်ရာမွန်များကို ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ပန်း (၁၀) မျိုးပညာများကို မျိုးဆက်သစ်များသို့ လက်ဆင့်ကမ်းရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးကို ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး တစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးနှစ်ဦးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် (၂၆) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အစည်းအရုံးဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်ပါသည် -

(က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊

(ခ) အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်၊

(ဂ) ရိုးရာပန်းပညာ ၁၀ မျိုးအလိုက် ပန်းပညာတစ်ခုခုကို တတ်ကျွမ်းနားလည်သူ ပညာရှင် (သို့မဟုတ်) ပန်း(၁၀)မျိုးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူ ဖြစ်ရမည်၊

(ဃ) သတ်မှတ်ဝင်ကြေး၊ နှစ်စဉ်ကြေးများ မှန်မှန်ပေးသွင်းနိုင်ရမည်၊

(င) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ရ၊ (အမျိုးသားနိုင်ငံရေးကိုမဆိုလိုပါ)

(စ) ပေးအပ်သည့် အစည်းအရုံးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်၊

(ဆ) အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ဇ) စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းမရှိရ၊

(ဈ) မြို့နယ်ဖြစ်စေ၊ ခရိုင်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်စေ၊ ဗဟိုဖြစ်စေ၊ အစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌ၏ ထောက်ခံမှုရရှိသူ ဖြစ်ရမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးကို အမှတ်(၁၈၂)၊ ဗိုလ်ချုပ်ဈေး အရှေ့ဘက်တန်း၊ ပန်းပဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၂၈၇၆၀၄၊ ၀၁-၂၄၀၉၆၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၃-၁၉၄၆

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရာတွင်ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို၊ အနုပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များသည် ညီညီညွတ်ညွတ် တစ်တပ်တစ်အားအနေဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲရန်၊

(ခ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားအချင်းချင်း စည်းရုံးညီညွတ်ရန်၊ အကျိုးတူခံစားမှုများ မျှတစွာရယူနိုင်ရန်၊ အခြားနိုင်ငံတော်အသိအမှတ်ပြုထားသော အဖွဲ့အစည်းများကို ကူညီပံ့ပိုးရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဂ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းခွင်ချောမောပြေပြစ်စေရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖူလုံမှုတွင် ကူညီရန်နှင့် ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားတို့၏ တရားသော ရပိုင်ခွင့်များကို တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ တောင်းဆိုနိုင်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီကို ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် နှစ်ဦး၊ စည်းရုံးရေးမှူး သုံးဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး သုံးဦး၊ အဖွဲ့ဝင် ငါးဦး စုစုပေါင်းအင်အား (၂၀)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် အခြေခံအလွှာ ဆယ်လွှာကိုဖွဲ့စည်း၍

သက်ဆိုင်ရာကော်မတီများဖွဲ့ကာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

တည်နေရာ

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးကို အမှတ် (၁၆)၊ ဝက်ဘာလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၄၄၉၃၆၊ ၀၁-၅၄၉၄၆၃၊ ၀၁-၅၄၄၂၇၀၊ ၀၁-၅၄၄၆၃၉တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး(ဗဟို)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၇-၁၉၈၉

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး(ဗဟို)သည် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ရာ၌ သဘင်ပညာရှင်များ နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ရန်၊ နိုင်ငံ့အကျိုးပြု ပြည်သူ့အကျိုးပြု သဘင်များ ပိုမိုထွန်းကားလာစေရန်၊ မြန်မာ့ရိုးရာသုခုမသဘင် အနုပညာများကို ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ရန်၊ သဘင်ပညာရှင်များ၏ စည်းရုံးညီညွတ်မှုကို ကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာ တည်ထောင်ရန်၊ သဘင်ပညာရှင်များ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုတိုးတက်မြင့်မားလာစေရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ကော်မတီဝင် (၃၃)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်ရပ်စဲခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်များနှင့်ပြည့်စုံ၍ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုအနုပညာများ ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ပြီး သဘင်အနုပညာရပ်များဖြင့် သရုပ်ဆောင်၊ ကပြ၊ သီဆို၊ တီးမှုတ်၊ ရေးသား၊ ရေးစပ်သူများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အဆင့်ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ မိမိဆန္ဒအလျောက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သဘင်အဖွဲ့သို့ ဝင်ခွင့်ရှိသည်-

(က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။

(ခ) အနည်းဆုံးအသက် (၁၅) နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။

(ဂ) သဘင်အစည်းအရုံး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းများကို ယုံယုံကြည်ကြည် လက်ခံ၍ လိုက်နာရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

(ဃ) သဘင်အစည်းအရုံးမှ ပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို မမိုက်မသုန် ထမ်းဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

(င) သဘင်အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်းများကို ခံယူမည်ဟု ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

(စ) သတ်မှတ်ထားသော သဘင်အစည်းအရုံး (ဗဟို)၏ဝင်ကြေးကို မပျက်မကွက် ပေးဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်အစည်းအရုံး (ဗဟို)ကို အမှတ်(၁၃၅)၊ (၂၁)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၃၇၁၅၂၈၊ ၀၁-၂၅၃၇၇၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၃-၇-၁၉၉၆

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ပေးရန်၊

(ခ) အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊

(ဂ) အမျိုးသမီးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးစသည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊

(ဃ) တိုင်းရင်းသားရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို ပိုမိုမြတ်နိုးတန်ဖိုးထားသည့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊

(င) အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှုမှကာကွယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရန်၊

(စ) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၊ လူကုန်ကူးမှုလျော့နည်းပပျောက်ရေး အတွက် အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဆ) အမျိုးသမီးများ၏အခွင့်အရေးများကို တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဗဟိုနာယကအဖွဲ့၊ ဗဟိုအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့ကဦးဆောင်၍ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များဖြင့် စည်းရုံးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသော မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်းသည် အခြေခံမူ(၅)ရပ်နှင့် ငြိစွန်းမှုမရှိပါက လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး အသင်းဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ပါဝင်ခွင့်မရနိုင်သည့် အခြေခံမူ(၅)ရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) သာသနာ့ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီး၊

(ခ) စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၊

(ဂ) နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့(သို့)နိုင်ငံရေးပါတီဝင်ထားသူ၊

(ဃ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ၊

(င) မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်းခံရသည့် အသင်းအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပါတီတွင်ပါဝင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်ကို ရန်အောင်မြင်ဘုရားလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇–၄၁၉၁၇၄၊ Fax ၀၆၇–၄၁၉၁၇၉ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁–၁၀–၁၉၆၃

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ နိုင်ငံတော်အတွင်း မီးလောင်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းကျဆင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာပါက တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ အကူအညီပေးရန်။

လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၃။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏အဓိကတာဝန်ကြီး(၆)ရပ်မှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် –

(က) မီးဘေးကြိုတင်တားဆီးကာကွယ်ရေး၊

(ခ) မီးငြိမ်းသတ်ရေး၊

(ဂ) သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပွားသော ရေဘေး၊ လေဘေး၊ ငလျင်ဘေး၊ ကပ်ရောဂါဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးအန္တရာယ်တို့ကို ကူညီကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊

(ဃ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊

(င) နိုင်ငံတော်၏ အရန်အင်အားအဖြစ် ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ရေး၊

(စ) သက်ဆိုင်ရာမီးဘေးတားဆီးရေးနှင့်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ညွှန်ကြားထားသော သို့မဟုတ် ပေးအပ်သောတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရေး တို့ပင်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ရပ်စဲခြင်း

၄။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်နည်းဥပဒေ (၇၆)၊ အခန်း(၁၉)တွင် အရန်မီးသတ်တပ်သား၊ ဒုတိယ တပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်ကြီးတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါအရည်အချင်း များဖြင့် ပြည့်စုံရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည် –

(က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊

(ခ) လျှောက်ထားသည့်လတွင် အသက် (၁၈) နှစ်အောက်မငယ်စေရ၊

(ဂ) မီးသတ်လုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရမည်၊

(ဃ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ရမည်၊

(င) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းစေသော မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုမျိုးကိုမျှကျူးလွန်ခြင်း မရှိစေရ၊

(စ) ကျန်းမာသန်စွမ်းရမည်၊

(ဆ) သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ သို့မဟုတ် မြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူဖြစ်ရမည်၊

(ဇ) ပြဋ္ဌာန်းထားသော မီးသတ်ကျင့်ဝတ်များကိုနားလည်၍ ကောင်းစွာလိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်၊

(ဈ) မီးသတ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို အချိန်မှန် တက်ရောက်လေ့ကျင့်နိုင်ရမည်၊

(ည) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို ခံယူရရှိရမည်၊

(ဋ) မီးသတ်လုပ်ငန်းနှင့်တကွ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရ မည့်အပြင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ရမည်၊

(ဌ) မိမိအဆင့်အတန်းအလိုက် မီးသတ်ပညာကို ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းနားလည်ရမည်။

၅။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား အောက်ပါအကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲနိုင်သည် –

(က) အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကြံစည်ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ခ) ရူးသွပ်ခြင်း သို့မဟုတ် သေဆုံးခြင်း၊

(ဂ) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းခြင်း၊

(ဃ) အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ယွင်းခြင်းကြောင့် ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခံရခြင်း၊

(င) နည်းဥပဒေ(၇၈)ပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကို မိမိအားသက်ဆိုင်ရာမှ တာဝန်ပေး ခံရလျက် အကြောင်းလုံလောက်စွာမရှိဘဲ သုံးကြိမ်တိုင် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ဖြစ် သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်(၁-၄-၁၉၃၇ ရက်နေ့တွင် အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည်။)

ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

၂။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခနည်းပါးသက်သာစေရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်ရန်၊ ရောဂါဘေးတားဆီးရန်၊ ဘေးဒုက္ခကျရောက်သူများကို ကူညီရန်ဆိုသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းဗဟိုကောင်စီကို မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ရွေးချယ်သော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ ကိုယ်စားလှယ် (၁၇)ဦး၊ အစိုးရခန့်အပ်သောကိုယ်စားလှယ် (၁၀) ဦး၊ ဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်(၁၃) ဦး စုစုပေါင်း ဗဟိုကောင်စီဝင် (၄၀) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းတွင် စီမံရေးရာဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဘေးဒုက္ခဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာန၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးဌာန၊ သင်တန်းဌာန၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုယူနစ်နှင့် (Protocol)ယူနစ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၅။ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တက္ကသိုလ်၊ ကြက်ခြေနီအသင်းများတွင် ရာသက်ပန်၊ သာမန်၊ ကျောင်း၊ တပ်ဖွဲ့ဝင်စသည့် အသင်းဝင်အမျိုးအစားများ ခွဲခြားထားရှိသည်။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း ကြက်ခြေနီကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအသင်း၊ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်-သိပ္ပံကြက်ခြေနီအသင်းများ ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် တစ်မြို့နယ်လျှင် ကြက်ခြေနီသူနာပြုတပ်ရင်းတစ်ရင်းစီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၆။ ကြက်ခြေနီအသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားရန်အတွက် အသင်းဝင်ပုံစံကို ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အသင်းများတွင် အခမဲ့တောင်းယူ၍ အသင်းဝင်နိုင်သည်။ အသင်းဝင်ကြေးမှာ ကျပ် ၆၀၀ ဖြစ်သည်။ အသင်းဝင်ရန်အတွက် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်သည် -

(က) မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံသားမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်ရှိရမည်၊

(ဂ) အသက်ကန့်သတ်ချက်မရှိ၊

(ဃ) စိတ်ပေ့ါသွပ်သူနှင့်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမဖြစ်ရပါ၊

(င) မြို့နယ်တပ်ရင်းမှူးထောက်ခံချက်ပါရမည်။ သို့မဟုတ် အသင်းဝင်တစ်ဦး၏ ထောက်ခံချက်ပါရမည်။

တည်နေရာ

၇။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းကို ရာဇသင်္ဂဟလမ်းမကြီး၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီး ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇-၃၀၃၉၁၊ ၄၁၉၀၄၁၊ ၄၁၉၀၄၆၊ ၄၁၉၀၁၅၊ ၄၁၉၀၁၆၊ ၄၁၉၃၀၆၊ ၄၁၉၀၁၄၊ ၄၁၉၀၁၇ Fax-၀၆၇-၃၄၁၉၀၃၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ကာလနှင့်ရည်ရွယ်ချက်

၁။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association–MLA) ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကပင် စာကြည့်တိုက်လောကသားများက စုစည်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီတစ်ရပ်ကို မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၁၇၃၁ ဖြင့် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ အသင်းကြီး၏ ပထမအကြိမ်ညီလာခံကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမကြီးအတွင်း၌ အောင်မြင်စွာကျင်းပခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်းကြီးကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ အသင်းကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

(က) ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနရှိ စာကြည့်တိုက်များ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊

(ခ) ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ တက္ကသိုလ်များတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်းများ၊ ဘွဲ့သင်တန်းများ၊ မဟာဘွဲ့သင်တန်းများ၊ ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများတွင် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ခေတ်မီပညာရပ်များ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပျိုးထောင်၍ အောင်မြင်စွာ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေး။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၂။ ပထမအကြိမ်ညီလာခံတွင် အသင်းကြီး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း (Constitution) ကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြပြီး စည်းမျဉ်းနှင့်အညီ အလုပ်အမှုဆောင် ၂၁ ဦးကို ရွေးချယ်ကာ လက်ရှိအသင်း ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဒေါ်အဝင်း ဖြစ်သည်။

အသင်း၏ ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍနှင့် ထူးခြားချက်များ

၃။ အသင်းကြီး၏ ပထမနှင့် ဒုတိယအကြိမ်ညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သော

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အစိုးရဝန်ထမ်းစာကြည့်တိုက်ပညာရှင် ၂၀ ဦးနှင့် ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော ပြင်ပပညာရှင်တစ်ဦးပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကာ တတိယနှင့် စတုတ္ထ အကြိမ်ညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ပြင်ပပညာရှင်များ လုံးဝပါဝင်ခွင့်မရရှိခဲ့ခြင်းသည် ထူးခြားဝိသေသတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ယခုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည့် NGO အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းများ လုံးဝပါဝင်ခွင့်မရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်းသည် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများမှ စာကြည့်တိုက်မှူးများအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သကဲ့သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာကြည့်တိုက်အသင်းများအဖွဲ့ချုပ် (IFLA– International Federation of Library Association and Institutions)၏ အဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်ပေသည်။ IFLA တွင် MLA နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားစာကြည့်တိုက်သည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အသင်းကြီးတွင် စာကြည့်တိုက်ပညာဘွဲ့ရများ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးများက ရာသက်ပန်အသင်းဝင်၊ သာမန်အသင်းဝင်များအဖြစ်ပါဝင်နိုင်ပြီး စာကြည့်တိုက် ဝန်ထမ်းများနှင့် သင်တန်းသားများက အရန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ကြသည်။ ရာသက်ပန်နှင့် သာမန်အသင်းဝင်များသည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်လည်းရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ စာကြည့်တိုက်ပညာရှင်များမဟုတ်သော်လည်း စာကြည့်တိုက်အကျိုးကို စွမ်းစွမ်းတမံသယ်ပိုးဆောင်ရွက်ကြသူများနှင့် အလှူရှင်များကို ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုသည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association–MLA) ကို ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ အဓိပတိလမ်းပေါ်ရှိ စိန်ရတုခန်းမ အခန်း(၃)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၉–၄၂၀၇၂၈၄၄၆၊ ၀၉–၂၅၀၃၅၄၄၃၅ တို့ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

၁။	စတင်ထူထောင်သည့်နေ့	=	၂၄-၁၀-၁၉၄၅
၂။	လက်ရှိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအရေအတွက်	=	၁၉၃ နိုင်ငံ
၃။	အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများ	=	၂ နိုင်ငံ {ဟိုလီဆီး(ဗာတီကန်စီးတီး)နှင့် ပါလက်စတိုင်း}
၄။	ဌာနချုပ်ရုံးတည်ရှိသည့်နေရာ	=	နယူးယောက်မြို့၊အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်

၁။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းရန်။

၂။ နိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပွားစေရန်။

၃။ လူများအား နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းပိုမိုကောင်းမွန်စေ၍ ဆင်းရဲခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ စာမတတ်ခြင်းတို့ကို ကမ္ဘာပေါ်မှပပျောက်စေရန်၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုကို ရပ်တန့်စေရန်နှင့် လူအချင်းချင်း၏ရပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အပြန်အလှန်အရေးထားလေးစားရေးအတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြစေရန်။

၄။ နိုင်ငံများအား ထိုရည်မှန်းချက်များပေါက်ရောက်စေရေး ကူညီပံ့ပိုးသောဗဟိုဌာနဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်။

၂။ နိုင်ငံများအကြား ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသောဆက်ဆံရေးများကို လူသားများ၏ ညီမျှသောအခွင့်အရေးရရှိစေရေးနှင့် မိမိကြမ္မာမိမိဖန်တီးနိုင်ခွင့်ရှိရေး အခြေခံမှုများအပေါ် တည်မှီ၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်။

၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူသားများဆိုင်ရာ အခက်အခဲပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌လည်းကောင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို လေးစားလိုက်နာရေးအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရာတွင်လည်းကောင်း အတူတကွ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြရန်။

၄။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဤပန်းတိုင်များကို ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ညှိနှိုင်းရာအချက်အချာဌာန ဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏အခြေခံမူ (၅) ချက်

၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်တန်းတူရည်တူနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသည်။

၂။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လိုက်နာကြရမည်။
၃။ နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားကြရမည်။
၄။ ကုလသမဂ္ဂသည် မည်သည့်နိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းရေးကိုမျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်။
၅။ နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂကို ကူညီထောက်ပံ့ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သင့်ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကအဖွဲ့အစည်းများ

၁။ အထွေထွေညီလာခံ
၂။ လုံခြုံရေးကောင်စီ
၃။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ
၄။ နယ်မြေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကောင်စီ
၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
၆။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
၂။ အင်္ဂလန် (ဗြိတိန်)
၃။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
၄။ ပြင်သစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
၅။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံသား	တာဝန်ယူသည့်ကာလ	မှတ်ချက်
၁။	ထရီဗလီ	နော်ဝေ	၁၉၄၆–၁၉၅၂	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၂။	ဒက်ဟမ္မာရှိုး	ဆွီဒင်	၁၉၅၃–၁၉၆၁	လေယာဉ်ပျက်ကျ သေဆုံး
၃။	ဦးသန့်	မြန်မာ	၁၉၆၁–၁၉၇၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၄။	ကွတ်ဝါးလ်ဟိုင်း	ဩစတြီးယား	၁၉၇၂–၁၉၈၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၅။	ပဲရက်စ်ဒေကွေးလျား	ပီရူး	၁၉၈၂–၁၉၉၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၆။	ဘူထရို့စ် ဘူးထရိုစ့် ဂါလီ	အီဂျစ်	၁၉၉၂–၁၉၉၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၇။	ကိုဖီအာနန်	ဂါနာ	၁၉၉၇–၂၀၀၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၈။	ဘန်ကီမွန်း	တောင်ကိုရီးယား	၂၀၀၇–၂၀၁၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၉။	အန်တိုနီရိုဂူတာရက်	ပေါ်တူဂီ	၁–၁–၂၀၁၇ မှ ယနေ့အထိ	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်

ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသုံးဘာသာစကား (၆) မျိုး

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် အခြားဆက်စပ်နေသော အဖွဲ့အစည်းပေါင်း (၃၀) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူပေါင်း (၅၂၂၀၀) ခန့်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသုံးဘာသာစကား (၆) မျိုးရှိသည် –

(၁) အင်္ဂလိပ် (၄) စပိန်
(၂) ရုရှား (၅) ပြင်သစ်
(၃) တရုတ် (၆) အာရဗီ

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အေဂျင်စီများ (Specialized Agencies and otherAgencies Related to the UN)

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများသည် (ဌာနချုပ်)နှင့် လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆက်စပ်နေသော်လည်း ကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ ကိုယ်ပိုင်ရုံးအဖွဲ့များဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရသော အဖွဲ့များဖြစ်သည်။

စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
(Food and Agricultural Organization – FAO)

လယ်ယာ၊ သစ်တောနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတို့မှ ထုတ်ကုန်များတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးလက်ပြည်သူတို့၏ အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ရည်စူးပြီး ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရုံးတည်နေရာ– ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ
(International Atomic Energy Agency) (IAEA)

အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာအသုံးပြုရေးနှင့် လုံခြုံရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ဗီယင်နာမြို့၊ သြစတြီးယားနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်)
International Bank for Reconstruction & Development (IBRD) (World Bank)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းများကို ငွေချေးငှားရန်နှင့် နည်းပညာအကူအညီပေးရန်ဖြစ်သည်။ အခြားအများပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် စီမံကိန်းများကိုလည်း ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်ဖြစ်သည်။ အိုင်ဘီအာရ်ဒီအောက်တွင် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းလေးခုရှိသည် –

(၁) **နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့**
(International Development Association) (IDA)

ဤအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တွဲဖက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပိုမိုဆင်းရဲသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောစီမံကိန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် အထူးအခွင့်အရေးများဖြင့် ရန်ပုံငွေတည်ထောင်ပေးသည်။

(၂) **နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့**
(International Finance Corporation) (IFC)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းပိုင်း တိုးတက်ရေးကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စီးဝင်လာစေရန် အားပေးသည်။

(၃) **နိုင်ငံစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံအေဂျင်စီ**
(Multilateral Investment Guarantee Agency) (MIGA)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးတက်စေရန် မြှင့်တင်ပေးသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံပိုင်မပြုလုပ်ရေး အာမခံပေးသည်။ အစိုးရများကို ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆွဲဆောင်နည်းများ အကြံပေးသည်။

(၄) **နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့**
(International Center for Settlement of Investment Disputes) (ICSID)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အိမ်ရှင်အစိုးရနှင့် နိုင်ငံခြားမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အကြားဖြစ်ပေါ်သော အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖျန်ဖြေခြင်းနှင့် ခုံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ကာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ အဖွဲ့ငါးဖွဲ့ရုံးတည်ရာမှာ ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့
(International Civil Aviation Organization)(ICAO)

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်း ပျံသန်းမှုအဆင့်အတန်းနှင့် စည်းမျဉ်းဥပဒေများ မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ **ရုံးတည်ရာ–** မွန်ထရီယယ်မြို့၊ ကနေဒါနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
(International Fund for Agricultural Development)(IFAD)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်စီမံကိန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းရန်ဖြစ်သည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်
(International Labour Organization)(ILO)

အလုပ်အကိုင်တိုးတက်ရေးနှင့် အလုပ်သမား၏အခြေအနေနှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်း ကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)(UNESCO)

ပညာရေး၊သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းဖြင့်နိုင်ငံအချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ ယူနက်စကိုသည် အနောက်နိုင်ငံများအပေါ် အာဃာတထားရှိသည်

ဆိုကာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည်အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။
ရုံးတည်ရာ– ပါရီမြို့၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံတကာကလေးများအရေးပေါ် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (United Nations International Children Emergency Fund)(UNICEF)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ မိခင်နှင့်ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ပံ့ပိုးရန်နှင့် အကူအညီများပေးရန်ဖြစ်သည်။ **ရုံးတည်ရာ–** နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (International Monetary Fund)(IMF)

နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ငွေကြေးတည် ငြိမ်မှုရှိရန်နှင့် နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတိုးချဲ့ရန် ဖြစ်သည်။
ရုံးတည်ရာ– ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ (International Telecommunication Union)(ITU)

ရေဒီယို၊ ကြေးနန်း၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် အာကာသရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေးတို့အတွက် နိုင်ငံတကာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ရန်၊ ရေဒီယိုကြိမ်နှုန်း သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်သည်။
ရုံးတည်ရာ– ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (World Health Organization)(WHO)

ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို အမြင့်ဆုံးအထိ မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။
ရုံးတည်ရာ– ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ဉာဏပစ္စည်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (World Intellectual Property Organization)(WIPO)

စာပေ၊ စက်မှုသိပ္ပံနှင့် အနုပညာလက်ရာများမူပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ (World Meterological Organization)(WMO)

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် မိုးလေဝသဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ လျင်မြန်စွာ ဖလှယ်နိုင်ရေးနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုမြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။
ရုံးတည်ရာ– ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (World Trade Organization)(WTO)

အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူစာချုပ် (ဂတ်) General

Agreement on Tariffs and Trade (GATT) ကို အစားထိုးသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးကို ကြီးကြပ်သော အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်သည်။ ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်နှင့် စာချုပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်ကို စစ်ဆေးသည်။ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် စာရင်းဇယားကို စောင့်ကြည့်သည်။ ကုန်သွယ်ရေးအငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းပေးသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး
(United Nations High Commissioner for Refugees)

အိုးအိမ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသည့် ဒုက္ခသည်များကို ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။**ရုံးတည်ရာ–** ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့
(United Nations World Tourism Organization)(UNWTO)

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** မက်ဒရစ်မြို့၊ စပိန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့
(United Nations Industrial Development Organization)

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** ဗီယင်နာမြို့၊ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာရေကြောင်းအဖွဲ့ (International Maritime Organization)

ပုံမှန်ရေကြောင်း သွားလာမှုများကို ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** လန်ဒန်မြို့၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ (United Nations Women)

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကျား–မတန်းတူညီမျှမှုရရှိစေရေးနှင့် အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားရေး ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ –** နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

ကုလသမဂ္ဂအခြေချနေထိုင်ရေးအစီအစဉ် (United Nations Habitat)

လူသားများအခြေချနေထိုင်ရေးနှင့်ကျေးလက်ဒေသစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ **ရုံးတည်ရာ–** နိုင်ရိုဘီမြို့၊ ကင်ညာနိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ

စဉ်	အဖွဲ့ဝင်	အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လက်ခံသည့်နေ့စွဲ
၁။	Afghanistan (အာဖဂန်နစ္စတန်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၂။	Albania (အယ်လ်ဘေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၃။	Algeria (အယ်လ်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၈
၄။	Andorra (အင်ဒိုရာ)	၁၉၉၃၊ ဇူလိုင် ၂၈
၅။	Angola (အင်ဂိုလာ)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၆။	Antigua and Barbuda (အင်တီဂွာနှင့်ဘာဘူဒါ)	၁၉၈၁၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁
၇။	Argentina (အာဂျင်တီးနား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၈။	Armenia (အာမေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၉။	Australia (သြစတြေးလျ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၀။	Austria (သြစတြီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၁။	Azerbaijan (အဇာဘိုင်ဂျန်)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၁၂။	Bahamas (ဘဟားမား)	၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၃။	Bahrain (ဘာရိန်း)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄။	Bangladesh (ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၅။	Barbados (ဘာဘားဒိုး)	၁၉၆၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၉
၁၆။	Belarus (ဘီလာရုစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇။	Belgium (ဘယ်လ်ဂျီယံ)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇
၁၈။	Belize (ဘလိဇ်)	၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၅
၁၉။	Benin (ဘီနင်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၀။	Bhutan (ဘူတန်)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၁။	Bolivia (ဘိုလီးဗီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄
၂၂။	Bosnia & Herzegovina (ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုးဗီးနား)	၁၉၉၂၊ မေလ ၂၂
၂၃။	Botswana (ဘော့ဆွာနာ)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇
၂၄။	Brazil (ဘရာဇီးလ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၂၅။	Brunei (ဘရူနိုင်း)	၁၉၈၄၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၆။	Bulgaria (ဘူဂေးရီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၂၇။	Burkina Faso (ဘာကီနာဖာဆို)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၈။	Burundi (ဘူရွန်ဒီ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၂၉။	Cabo Verde (ကာဘိုဗာဒီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၃၀။	Cambodia (ကမ္ဘောဒီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၃၁။	Cameroon (ကင်မရွန်း)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၂။	Canada (ကနေဒါ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၉
၃၃။	Central African Republic (ဗဟိုအာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၄။	Chad (ချဒ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၅။	Chile (ချီလီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၆။	China (တရုတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၇။	Colombia (ကိုလံဘီယာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၅
၃၈။	Comoros (ကိုမိုရို့စ်)	၁၉၇၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၃၉။	Congo, Democratic Rep of (Zaire) (ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၀။	Congo, Republic of (ကွန်ဂိုသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၁။	Costa Rica (ကိုစတာရီကာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၄၂။	Cote D'lvoire (ကုတ်ဒီဗွဲရား)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၃။	Croatia (ခရိုအေးရှား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၄၄။	Cuba(ကျူးဘား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၅။	Cyprus (ဆိုက်ပရပ်စ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၆။	Czech Republic (ချက်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၄၇။	Denmark (ဒိန်းမတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၈။	Djbouti (ဂျီဘူတီ)	၁၉၇၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၉။	Dominica (ဒိုမီနီကာ)	၁၉၇၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၅၀။	Dominican Republic (ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၁။	Ecuador (အီကွာဒို)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၅၂။	Egypt (အီဂျစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၃။	El Salvador (အယ်ဆာဗေးဒိုး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၄။	Equatorial Guinea (အီကွေတိုးရီးယဲဂီနီ)	၁၉၆၈၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၅၅။	Eritrea (အီရစ်ထရီးယား)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၅၆။	Estonia (အက်စ်တိုးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၅၇။	Eswatini (အက်စ်ဝါတီနီ)	၁၉၆၈၊ စက်တင်ဘာ ၂၄
၅၈။	Ethiopia (အီသီယိုးပီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃
၅၉။	Fiji (ဖီဂျီ)	၁၉၇၀၊ အောက်တိုဘာ ၁၃
၆၀။	Finland (ဖင်လန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၆၁။	France (ပြင်သစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၆၂။	Gabon (ဂါဘွန်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀

၆၃။ Gambia (ဂမ်ဘီယာ) ၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၆၄။ Georgia (ဂျော်ဂျီယာ) ၁၉၉၂၊ ဇူလိုင် ၃၁
၆၅။ Germany (ဂျာမနီ) ၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၆၆။ Ghana (ဂါနာ) ၁၉၅၇၊ မတ် ၈
၆၇။ Greece (ဂရိ) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၅
၆၈။ Grenada(ဂရီနာဒါ) ၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၆၉။ Guatemala (ဂွာတီမာလာ) ၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၁
၇၀။ Guinea (ဂီနီ) ၁၉၅၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၂
၇၁။ Guinea–Bissau (ဂီနီဘစ်ဆော) ၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၇၂။ Guyana (ဂူယာနာ) ၁၉၆၆၊ စက်တင်ဘာ၂၀
၇၃။ Haiti (ဟေတီ) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၇၄။ Honduras (ဟွန်ဒူးရပ်) ၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၇
၇၅။ Hungary (ဟန်ဂေရီ) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၇၆။ Iceland (အိုက်စလန်) ၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၇၇။ India (အိန္ဒိယ) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၀
၇၈။ Indonesia (အင်ဒိုနီးရှား) ၁၉၅၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၇၉။ Iran (အီရန်) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၈၀။ Iraq (အီရတ်) ၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၈၁။ Ireland (အိုင်ယာလန်) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၂။ Israel (အစ္စရေး) ၁၉၄၉၊ မေ ၁၁
၈၃။ Italy (အီတလီ) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၄။ Jamaica (ဂျမေကာ) ၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၈၅။ Japan (ဂျပန်) ၁၉၅၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၈၆။ Jordan (ဂျော်ဒန်) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၇။ Kazakhstan (ကာဇက်စတန်) ၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၈၈။ Kenya (ကင်ညာ) ၁၉၆၃၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆
၈၉။ Kiribati (ကီရီဘာတီ) ၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၉၀။ Korea, North (မြောက်ကိုရီးယား) ၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၁။ Korea, South (တောင်ကိုရီးယား) ၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၂။ Kuwait (ကူဝိတ်) ၁၉၆၃၊ မေ ၁၄
၉၃။ Kyrgyzstan (ကာဂျစ်စတန်) ၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၉၄။ Laos (လာအို) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၉၅။ Latvia (လတ်ဗီးယား) ၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၆။ Lebanon (လက်ဘနွန်) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၉၇။	Lesotho (လီဆိုသို)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇
၉၈။	Liberia (လိုက်ဘေးရီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၉၉။	Libya (လစ်ဗျား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၀၀။	Liechtenstein (လီချင်စတိန်း)	၁၉၉၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၀၁။	Lithuania (လစ်သူရေးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၂။	Luxembourg (လူဇင်ဘတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၀၃။	Madagascar (မဒဂါစကား)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၀၄။	Malawi (မာလာဝီ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၅။	Malaysia (မလေးရှား)	၁၉၅၇၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၆။	Maldives (မော်လ်ဒိုက်)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၀၇။	Mali (မာလီ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၀၈။	Malta (မော်လ်တာ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၉။	Marshall Islands (မာရှယ်ကျွန်းစု)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၁၀။	Mauritania (မော်ရီတေးနီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၁။	Mauritius (မောရစ်သျှ)	၁၉၆၈၊ ဧပြီ ၂၄
၁၁၂။	Mexico (မက္ကဆီကို)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၁၃။	Micronesia (မိုင်ခရိုနီးရှား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၁၄။	Moldova (မော်ဒိုဗာ)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၁၅။	Monaco (မိုနာကို)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၁၁၆။	Mongolia (မွန်ဂိုလီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၇။	Montenegro (မွန်တီနီဂရိုး)	၂၀၀၆၊ ဇွန် ၂၈
၁၁၈။	Morocco (မော်ရိုကို)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၁၉။	Mozambique (မိုဇမ်ဘစ်)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၂၀။	Myanmar (မြန်မာ)	၁၉၄၈၊ ဧပြီ ၁၉
၁၂၁။	Namibia(နမ်မီးဘီးယား)	၁၉၉၀၊ ဧပြီ ၂၃
၁၂၂။	Nauru (နော်ရူး)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၁၂၃။	Nepal (နီပေါ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၂၄။	Netherlands (နယ်သာလန်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀
၁၂၅။	New Zealand (နယူးဇီလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၆။	Nicaragua (နီကာရာဂွာ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၇။	Niger (နိုင်ဂျာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၂၈။	Nigeria (နိုင်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၀၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၂၉။	North Macedonia (မြောက်ပိုင်းမက်ဆီဒိုးနီးယား)	၁၉၉၃၊ ဧပြီ ၈

၁၃၀။	Norway (နော်ဝေ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၇
၁၃၁။	Oman (အိုမန်)	၁၉၇၁၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၃၂။	Pakistan (ပါကစ္စတန်)	၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀
၁၃၃။	Palau (ပလူး)	၁၉၉၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၃၄။	Panama (ပနားမား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃
၁၃၅။	Papua New Guinea (ပါပူဝါနယူးဂီနီ)	၁၉၇၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၀
၁၃၆။	Paraguay (ပါရာဂွေး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၇။	Peru (ပီရူး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၁
၁၃၈။	Philippines (ဖိလစ်ပိုင်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၉။	Poland (ပိုလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၄၀။	Portugal (ပေါ်တူဂီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၄၁။	Qatar (ကာတာ)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄၂။	Romania (ရိုမေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၄၃။	Russia (ရုရှား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၄၄။	Rwanda (ရဝမ်ဒါ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၅။	Saint Kitts and Nevis (စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်)	၁၉၈၃၊ စက်တင်ဘာ ၂၃
၁၄၆။	Saint Lucia (စိန့်လူစီယာ)	၁၉၇၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၇။	Saint Vincent and the Grenadines (စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်း)	၁၉၈၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၄၈။	Samoa (ဆမိုးဝါး)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၄၉။	San Marino (ဆန်မာရီနို)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၅၀။	Sao Tome and Principe (ဆော်တိုမီနှင့် ပရင်စီပီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၅၁။	Saudi Arabia (ဆော်ဒီအာရေးဘီးယား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၅၂။	Senegal (ဆီနီဂဲလ်)	၁၉၄၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၅၃။	Serbia (ဆားဘီးယား)	၂၀၀၀၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၅၄။	Seychelles(ဆေးရှဲလ်)	၁၉၇၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၅။	Sierra Leone (ဆီယာရာလီယွန်)	၁၉၆၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၇
၁၅၆။	Singapore (စင်ကာပူ)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၇။	Slovakia (ဆလိုဗက်ကီးယား)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၁၅၈။	Slovenia (ဆလိုဗေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၁၅၉။	Solomon Islands (ဆော်လမွန်ကျွန်းစု)	၁၉၇၈၊ စက်တင်ဘာ ၁၉
၁၆၀။	Somalia (ဆိုမာလီယာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၆၁။	South Africa (တောင်အာဖရိက)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၆၂။	South Sudan (တောင်ဆူဒန်)	၂၀၁၁၊ ဇူလိုင် ၁၄

၁၆၃။ Spain (စပိန်) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၁၆၄။ Sri Lanka (သီရိလင်္ကာ) ၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၁၆၅။ Sudan (ဆူဒန်) ၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂

၁၆၆။ Suriname (ဆူရီနမ်) ၁၉၇၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၄

၁၆၇။ Sweden (ဆွီဒင်) ၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉

၁၆၈။ Switzerland (ဆွစ်ဇာလန်) ၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၀

၁၆၉။ Syria (ဆီးရီးယား) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၁၇၀။ Tajikistan (တာဂျစ်ကစ္စတန်) ၁၉၉၂၊ မတ် ၂

၁၇၁။ Tanzania (တန်ဇန်းနီးယား) ၁၉၆၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၁၇၂။ Thailand (ထိုင်း) ၁၉၄၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆

၁၇၃။ Timor–Leste (တီမောလိစ်) ၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၂၇

၁၇၄။ Togo (တိုဂို) ၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀

၁၇၅။ Tonga (တွန်ဂါ) ၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄

၁၇၆။ Trinidad and Tobago (ထရီနီဒက်နှင့်တိုဘားဂိုး) ၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈

၁၇၇။ Tunisia (တူနီးရှား) ၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂

၁၇၈။ Türkiye တူကီယဲ (တူရကီ) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၁၇၉။ Turkmenistan (တာ့ခ်မင်နစ္စတန်) ၁၉၉၂၊ မတ် ၂

၁၈၀။ Tuvalu (တူဗာလူ) ၂၀၀၀၊ စက်တင်ဘာ ၅

၁၈၁။ Uganda (ယူဂန်ဒါ) ၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၂၅

၁၈၂။ Ukraine (ယူကရိန်း) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၁၈၃။ United Arab Emirates (အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု–ယူအေအီး) ၁၉၇၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၉

၁၈၄။ United Kingdom (ဗြိတိန်) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၁၈၅။ United States of America (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု) ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၁၈၆။ Uruguay (ဥရုဂွေး) ၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈

၁၈၇။ Uzbekistan (ဥဇဘက်ကစ္စတန်) ၁၉၉၂၊ မတ် ၂

၁၈၈။ Vanuatu (ဗာနွာတူ) ၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၅

၁၈၉။ Venezuela (ဗင်နီဇွဲလား) ၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅

၁၉၀။ Vietnam (ဗီယက်နမ်) ၁၉၇၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၀

၁၉၁။ Yemen (ယီမင်) ၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀

၁၉၂။ Zambia (ဇမ်ဘီယာ) ၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁

၁၉၃။ Zimbabwe (ဇင်ဘာဘွေ) ၁၉၈၀၊ ဩဂုတ် ၂၅

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အာဖဂန်နစ္စတန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကဘူးလ်
၃။ လူဦးရေ = ၄၂၃၄၇၀၇၉ (၄၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဟီဘတ်ရူလာ အခွန်းဇာဒါ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ယာယီဝန်ကြီးချုပ် မော်လဗီ အဗ္ဗဒူလာ ကာဘီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Afghan afghani
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OIC, NAM, OPCW, IDB

အယ်လ်ဘေးနီးယား

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = တီရာနာ
၃။ လူဦးရေ = ၂၈၃၂၄၃၉ (၂ ဒသမ ၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘတ်ဂျရမ် ဘတ်ဂတ်ဂျ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အယ်ဒီ ရာမာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Albanian lek
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OIC, NATO, COE, OSCE

အယ်လ်ဂျီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = အယ်လ်ဂျီးယားစ်
၃။ လူဦးရေ = ၄၅၆၇၀၄၇၅(၄၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗဒယ်လ်မတ်ဂျစ် တက်ဘိုနီး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဲမင်န် ဘီနက်ဒါ ရက်မိန်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Algerian dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, AU, Arab League, OIC, OPEC

အင်ဂိုလာ

၁။ တည်နေရာ = တောင်အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = လူအန်ဒါ
၃။ လူဦးရေ = ၃၆၇၉၃၀၆၁ (၃၆ သန်းကျော်)

၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုအာ လော်ရင်ကို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုအာ လော်ရင်ကို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Angolan kwanza
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, AU, NAM, OPEC, WFTU, UPU

အာဂျင်တီးနား

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဗျူနိုအေရီစ်
၃။ လူဦးရေ = ၄၅၈၀၁၈၀၇ (၄၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အယ်လ်ဘာတို ဖာနန်ဒက်ဇ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အယ်လ်ဘာတို ဖာနန်ဒက်ဇ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Argentine peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, G–77, OECD, UPU, OPCW

ဩစတြေးလျ

၁။ တည်နေရာ = ဩစတြေးလျတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကင်ဘာရာ
၃။ လူဦးရေ = ၂၆၄၆၃၉၅၆ (၂၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = အန်တိုနီ နော်မန် အယ်ဘာနိစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အန်တိုနီ နော်မန် အယ်ဘာနိစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Australian dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = QUAD, AUKUS, G–20, NEA, ANZUS, OECD

ဩစတြီးယား

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဗီယင်နာ
၃။ လူဦးရေ = ၈၉၆၀၇၀၁ (၉ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အလက်ဇန္ဒား ဗန်ဒါဘဲလန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အတိုင်ပင်ခံ ကားလ် နဲဟမ်မာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, OSCE, OECD, OPEC

ဘာရိန်း

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	မနာမာ
၃။	လူဦးရေ	=	၁၄၈၅၅၀၉ (၁ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဟာမက် ဘင်အစ္စ အယ်လ်ခါလီဖ
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	စလမန် ဘင်ဟာမက် အယ်လ်ခါလီဖ
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Bahraini dinar
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	NAM, Arab League, OIC, GCC

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ဒါကာ
၃။	လူဦးရေ	=	၁၇၂၉၅၄၃၁၉ (၁၇၂ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ မိုဟာရှက်ဟာဘက်ဒင်
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ဟာဆီနာ
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Bangladeshi taka
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	NAM, OIC, SAARC, OPCW

ဘီလာရုစ်

၁။	တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	မင့်စ်
၃။	လူဦးရေ	=	၉၄၉၄၀၈၆(၉ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အလက်ဇန္ဒား လူကာရှန်ကို
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ရိုမန်ဂိုလိုချန်ကို
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Belarusian ruble
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	EU, NAM, OSCE, NSG

ဘယ်လ်ဂျီယံ

၁။	တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ဘရပ်ဆဲလ်
၃။	လူဦးရေ	=	၁၁၆၈၆၁၄၀ (၁၁ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် ဖီလစ်ပီ
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် အလက်ဇန္ဒား ဒီခရူး
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Euro

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, NATO, OECD, NSG

ဘူတန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = သင်ဖူး
၃။ လူဦးရေ = ၇၈၇၄၂၄ (၈ သိန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဂျီဂမီ ခါဆာ နစ်ဂျိုင်း ဝမ်ချွတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လော့တေး ရှရင်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Bhutanese ngultrum
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, SAARC, G–77, OPCW

ဘိုလီးဗီးယား

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = လာပက်ဇ်
၃။ လူဦးရေ = ၁၂၄၀၅၅၉၁(၁၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ်အော့စ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ်အော့စ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Bolivian boliviano
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, G–77, OPCW,

ဘရာဇီးလ်

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘရာဇီးလ်လီးယား
၃။ လူဦးရေ = ၂၁၆၄၂၂၄၄၆ (၂၁၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ်အင်နာစီရို လူလယ်ဒါ ဆေးဗား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ်အင်နာစီရို လူလယ်ဒါ ဆေးဗား
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Brazilian real
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, BRICS, G–77, NSG

ဘရူနိုင်း

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘန်ဒါဆီရီ ဘီဂါဝန်
၃။ လူဦးရေ = ၄၅၂၅၂၄ (၄ သိန်းကျော်)

၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာ့ဆနယ် ဘော့ကီးရား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာ့ဆနယ် ဘော့ကီးရား
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Brunei Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, OIC, Commonwealth of Nations, ASEAN

ကမ္ဘောဒီးယား

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဖနွမ်းပင်
၃။ လူဦးရေ = ၁၆၉၄၄၈၂၆(၁၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် နိုရိုဒွမ် သီဟာမိုနီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်မာနက်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Cambodia riel
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, CLMV, ASEAN

ကနေဒါ

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = အော့တာဝါ
၃။ လူဦးရေ = ၃၈၇၈၁၂၉၁ (၃၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = တတိယမြောက် ဘုရင် ချားလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျက်စတင်ထရူဒေါ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Canadian Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–7, G–20, EU, NATO, OECD, BRICS

ချီလီ

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဆန်တီယာဂို
၃။ လူဦးရေ = ၁၉၆၂၉၅၉၀(၁၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂဘရီ ဘိုရစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂဘရီ ဘိုရစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Chilean Peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, OECD, NAM, OPCW, OAS, PCA,

တရုတ်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ပေကျင်း
၃။ လူဦးရေ = ၁၄၂၅၆၇၁၃၅၂ (၁၄၂၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လီကွတ်ချန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Renminbi
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, G–20, SCO, OPCW, NSG, PCA, BRICS

ကိုလံဘီယာ

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိက
၂။ မြို့တော် = ဘိုဂိုတာ
၃။ လူဦးရေ = ၅၂၀၈၅၁၆၈ (၅၂ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂုစတာဘို ပီထရို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂုစတာဘို ပီထရို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Colombian peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NATO, NAM, OECD, OAS

ကျူးဘား

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဟာဗားနား
၃။ လူဦးရေ = ၁၁၁၉၄၄၄၉ (၁၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မီဂေးလ် ဒီရဇ် ကန်နဲလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မာနျူရယ် မာရာရို ချက်ဇ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Cuban peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, OAS

ဒိန်းမတ်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိုပင်ဟေဂင်
၃။ လူဦးရေ = ၅၉၁၀၉၁၃ (၅ ဒသမ ၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် မာဂရက်ဘုရင်မကြီး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မတ်တီ ဖရီဒါရစ်ဆန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Danish krone

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, ICCt, NATO, NEA, PCA

အီဂျစ်

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်၊ အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိုင်ရို
၃။ လူဦးရေ = ၁၁၂၇၁၆၅၉၈ (၁၁၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗဒဲလ်ဖာတာအယ်လ်စီစီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မူစတာဖာ မဒ်ဘူလီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Egyptian pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, Arab League, AU, OIC

အီသီယိုးပီးယား

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = အဒစ်အဘာဘာ
၃။ လူဦးရေ = ၁၂၆၅၂၇၀၆၀ (၁၂၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှလီဝက်ခ်ဇွာဒီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဘီ အာမက်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Ethiopian birr
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, G–77, NAM, OPCW, PCA

ဖင်လန်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဟယ်ဆင်ကီး
၃။ လူဦးရေ = ၅၅၄၅၄၇၅ (၅ ဒသမ ၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆူလီ နင်နီဆို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပက်တာရီ အော်ပို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, NATO, OECD, ICCt, NSG, OPCW

ပြင်သစ်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ပဲရစ်
၃။ လူဦးရေ = ၆၄၇၅၆၅၈၄ (၆၄ သန်းကျော်)

၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီမျူယယ် မက်ကရွန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အယ်လစ္စဘတ်ဘော်နီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–7, G–20, EU, NATO, ICCT, OPCW, NSG

ဂျာမနီ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘာလင်
၃။ လူဦးရေ = ၈၃၂၉၄၆၃၃ (၈၃ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဖရန့်ခ် ဝေါလ်တာ စတိန်းမီးယား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အလိုဖ် အက်စကိုဇ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–7, G–20, EU, NATO, ICCT, NSG

ဂရိ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = အေသင်
၃။ လူဦးရေ = ၁၀၃၄၁၂၇၇ (၁၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ကိတ်တာရီနာ ဆကယ်လာရိုပိုလိုရ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ကရီယာကို့စ် မီဆိုတာကစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, NATO, ICCT, OPCW, OECD, NSG, NEA

အိန္ဒိယ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = နယူးဒေလီ
၃။ လူဦးရေ = ၁၄၂၈၆၂၇၆၃၃ (၁၄၂၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဒရူပါတီ မာမူ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာရန္ဒြရာမိုဒီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Indian rupee
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = QUAD, NAM, OPCW, SAARC, BRICS, SCO

အင်ဒိုနီးရှား

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ဂျာကာတာ
၃။	လူဦးရေ	=	၂၇၇၅၃၄၁၂၂ (၂၇၇ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Indonesian rupiah
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	OIC, NAM, OPCW, OPEC

အီရန်

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	တီဟီရန်
၃။	လူဦးရေ	=	၈၉၁၇၂၇၆၇ (၈၉ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အီဘရာဟင် ရိုင်ဆီ
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အီဘရာဟင် ရိုင်ဆီ
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Iranian rial
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	NAM, OIC, OPCW, OPEC, SCO

အီရတ်

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ဘဂ္ဂဒက်
၃။	လူဦးရေ	=	၄၅၅၀၄၅၆၀ (၄၅ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အဗ္ဗဒူလ် လတ်တစ်ဖ် ရာရှစ်
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက် ရှီရာ အယ်လ် ဆူဒါနီ
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Iraqi dinar
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	OIC, NAM, Arab League, OPEC

အစ္စရေး

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ဂျေရုဆလင်
၃။	လူဦးရေ	=	၉၁၇၄၅၂၀ (၉ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အစ်ဆက် ဟာဇော့
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင် နေတန်ယာဟု

၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Israeli new shekel
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OECD, PCA, IAEA

အီတလီ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ရောမ
၃။ လူဦးရေ = ၅၈၈၇၀၇၆၂ (၅၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆာဂျီယို မတ်တရီလာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျော်ဂျီရာ မယ်လိုဒီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–7, G–20, ICCT, EU, NATO, NEA, NSG, OSCE, OECD

ဂျပန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = တိုကျို
၃။ လူဦးရေ = ၁၂၃၂၉၄၅၁၃ (၁၂၃ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် နာရူဟီတို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဖူမီကို ကီရှီဒါ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Japanese yen
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–7, G–20, ICCT, NEA, NSG, Quad

ဂျော်ဒန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = အမ်မန်
၃။ လူဦးရေ = ၁၁၃၃၇၀၅၂ (၁၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘီရှာအယ်လ်ခါစဝါနာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Jordian dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCT, OIC, NAM, Arab League

ကင်ညာ

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = နိုင်ရိုဘီ

၃။ လူဦးရေ = ၅၅၁၀၀၅၈၆ (၅၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဝီလျံ ရူတို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဝီလျံ ရူတို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Kenyan shilling
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, ICCT, NAM, PCA

ကီရီဘာတီ

၁။ တည်နေရာ = သြစတြေးလျ
၂။ မြို့တော် = တာရာဝါ
၃။ လူဦးရေ = ၁၃၃၅၁၅ (၁ သိန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ တန်နတီ မာမာအူ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ တန်နတီ မာမာအူ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Australian dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OPCW, UPU, Commonwealth of Nations

ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ(တောင်ကိုရီးယား)

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဆိုးလ်
၃။ လူဦးရေ = ၅၁၇၈၄၀၅၉ (၅၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ယွန်းဆော့ရိုလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟတ်ဒေါက် ဆိုလ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = South Korean won
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, ICCT, NEA, NSG, OECD, PCA

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ(မြောက်ကိုရီးယား)

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ပြုံးယမ်း
၃။ လူဦးရေ = ၂၆၁၆၀၈၂၁ (၂၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ကင်ဂျုံအန်း
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ကင်တိုခွန်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = North Korean won
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, G–77, ITSO

ကူဝိတ်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကူဝိတ်စီးတီး
၃။ လူဦးရေ = ၄၃၈၀၃၂၆ (၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မင်းသား ရှိတ် ဆာဗား အယ်လ်အာမက် အယ်လ်ဂျာဘား အယ်လ်ဆာဘား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ် အာမက် နာဝက်ဖ် အယ်လ်အာမက် အယ်လ်ဆာဘား
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Kuwaiti dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCT, NAM, OIC, GCC, G–77

လာအို

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဗီယန်ကျင်း
၃။ လူဦးရေ = ၇၆၄၂၈၅၅ (၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ သောင်လွန်းစီဆိုလစ်သ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆိုနက်စ်အေ စီဖန်ဒန်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Lao kip
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, OPCW

လက်ဘနွန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘေရွတ်
၃။ လူဦးရေ = ၅၃၅၃၉၃၀ (၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့မှ ယနေ့အချိန် အထိ သမ္မတတင်မြှောက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာဂျစ်မီကာတီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Lebanese pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, NAM, OIC, LABS

လစ်ဗျား

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ထရီပိုလီ

၃။ လူဦးရေ = ၆၈၈၈၃၈၈ (၆ ဒသမ ၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အိုဆာမာ ဟာမက်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အိုဆာမာ ဟာမက်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Libyan dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, G–77, NAM, LAS, PCA, OPCW

လူဇင်ဘတ်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = လူဇင်ဘတ်
၃။ လူဦးရေ = ၆၅၄၇၆၈ (၆ သိန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မင်းသား ဟင်နရီ ဘီတယ်လ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အိတ်စ်ဗိုင်ရာ ဘီတယ်လ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, ICCT, NSG, WEU, OPCW

မလေးရှား

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကွာလာလမ်ပူ
၃။ လူဦးရေ = ၃၄၃၀၈၅၂၅ (၃၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ယန်ဒီပါ ကျူအန်အာဂွန် အဗ္ဗဒူလာ စူလတန် မူဟာမတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အန်ဝါ အီဘရာဟင်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Malaysian ringgit
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = APEC, NAM, OIC, OPCW, PCA

မက္ကဆီကို

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = မက်ဆီကိုစီးတီး
၃။ လူဦးရေ = ၁၂၈၄၅၅၆၇ (၁၂၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အန်ဒရစ် မန်နျူယယ်လိုးပတ်ဇ် ဘရာဒို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အန်ဒရစ် မန်နျူယယ်လိုးပတ်ဇ် ဘရာဒို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Mexican peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, NEA, OAS, NAFTA

မိုနာကို

၁။	တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	မိုနာကို
၃။	လူဦးရေ	=	၃၆၂၉၇(၄ သောင်းခန့်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဒုတိယမြောက် အဲလ်ဘတ် မင်းသား
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ပီယားဒါတို့
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Euro
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	ICCt, IAEA, OPCW, OSCE

မြန်မာ

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	နေပြည်တော်
၃။	လူဦးရေ	=	၅၄၆၁၄၉၄၇ (၅၄ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Myanmar Kyat
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G–77, NAM, OPCW, SAARC, BIMSTEC

နီပေါ

၁။	တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	ခတ္တမန္ဒူ
၃။	လူဦးရေ	=	၃၀၈၉၆၅၉၀ (၃၀ သန်းကျော်)
၄။	နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ရမ် ချမ်ဒရာ ပိုဒီ
၅။	အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ပွတ်ရှ်ပါ ကမယ်လ် ဒါဟဲ
၆။	သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Nepalese rupee
၇။	ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G–77, NAM, OPCW, SAARC

နယ်သာလန်

၁။	တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။	မြို့တော်	=	အမ်စတာဒမ်
၃။	လူဦးရေ	=	၁၇၆၁၈၂၉၉ (၁၇ သန်းကျော်)

၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဝီလျံ အလက်ဇန္ဒား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မာ့ခ်ရုတီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့်နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, ICCt, NATO, NSG, OPCW, OSCE

နယူးဇီလန်

၁။ တည်နေရာ = သြစတြေးလျတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဝယ်လင်တန်
၃။ လူဦးရေ = ၅၂၂၈၁၀၀ (၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = တတိယမြောက်ဘုရင် ချားလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ခရစ် ဟစ်ကင်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = New Zealand dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, ANZUS, NSG, OPCW, PCA

နိုင်ဂျီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = အဘူဂျာ
၃။ လူဦးရေ = ၂၂၃၈၀၄၆၃၂ (၂၂၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘိုလာ တင်ဘူ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘိုလာ တင်ဘူ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Nigerian naira
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, ICCt, AU, NAM, OIC, OPCW

နော်ဝေ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = အော့စလို
၃။ လူဦးရေ = ၅၄၇၄၃၆၀ (၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ပဉ္စမမြောက် ဟာရယ် ဘုရင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျိုနာ ဂါဟာ စတိုး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Norwegian krone
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NATO, NEA, NSG

အိုမန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = မတ်စကက်
၃။ လူဦးရေ = ၄၆၄၄၃၈၄ (၄ ဒသမ ၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆူလ်တန် ဟိတ်သ်ဟမ် ဘင်တာရစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆူလ်တန် ဟိတ်သ်ဟမ် ဘင်တာရစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Omani rial
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = GCC, ICCt, OIC, LAS, OPCW, G–77

ပါကစ္စတန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = အစ္စလာမ် မာဘတ်
၃။ လူဦးရေ = ၂၄၀၄၈၅၆၅၈ (၂၄၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အရစ်ဖ် အယ်လ်ဗီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ဟာဘတ် ရှရဖ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Pakistani rupee
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NAM, OIC, SCO, SAARC

ပီရူး

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = လီမာ
၃။ လူဦးရေ = ၃၄၃၅၂၇၁၉ (၃၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဒီနဘောလိုဒ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အယ်လ်ဘာတို အော်တာရိုလာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Peruvian sol
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NAM, OAS, OPCW, APEC

ဖိလစ်ပိုင်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = မနီလာ
၃။ လူဦးရေ = ၁၁၇၃၃၇၃၆၈ (၁၁၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘွန်ဘွန်မားကို့စ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘွန်ဘွန်မားကို့စ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Philippine peso

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCT, NAM, G–77, OPCW

ပေါ်တူဂီ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်နှင့် အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = လစ္စဘွန်း
၃။ လူဦးရေ = ၁၀၂၄၇၆၀၅ (၁၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မာဆယ်လိုရီ ဘယ်လို ဒီဆိုဆာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အန်တိုနီယိုကော့စတား
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, NATO, OECD

ကာတာ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဒိုဟာ
၃။ လူဦးရေ = ၂၇၁၆၃၉၁ (၂ ဒသမ ၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင်အီမာရှိတ် တမင် ဘင် ဟာမတ် အယ်လ်သာနီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက် ဘင် အဗ္ဗဒူရာမင် ဘင် ဂျစ်မအယ်လ်ထာစီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Qatari riyal
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = GCC, G–77, LAS, OIC, OPCW

ရုရှား

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်နှင့် အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = မော်စကို
၃။ လူဦးရေ = ၁၄၄၄၄၄၃၅၉ (၁၄၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗလာဒီမာ ပူတင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ခ်ဟေးလ် မစ်ဟူစတင်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Russian ruble
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, ICCT, NSG, SCO, BRICS

ဆော်ဒီအာရေဗျ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ရီးယဒ်

၃။ လူဦးရေ = ၃၆၉၄၇၀၂၅ (၃၇ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆာလ်မန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆာလ်မန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Saudi Arabian riyal
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, GCC, NAM, OIC, OPCW

စင်ကာပူ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = စင်ကာပူ
၃။ လူဦးရေ = ၆၀၁၄၇၂၃ (၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဟာလီမာ ယာကော့ဗ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လီရှန်လွန်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Singapore dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OPCW, PCA, IAEA, OECD

တောင်အာဖရိက

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ပရီတိုးရီးယား
၃။ လူဦးရေ = ၆၀၄၁၄၄၉၅ (၆၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆိုင်ရေးလ် ရာမာဖိုစာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆိုင်ရေးလ် ရာမာဖိုစာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = South African rand
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, ICCt, NAM, NSG, PCA, OECD

စပိန်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = မက်ဒရစ်
၃။ လူဦးရေ = ၄၇၅၁၉၆၂၈ (၄၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆဋ္ဌမမြောက် မင်းသားဖီးလစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပက်ဒရို ဆန်းချက်စ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, ICCt, NEA, NSG, NATO, OECD, OSCE, OPCW

သီရိလင်္ကာ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိုလံဘို
၃။ လူဦးရေ = ၂၁၈၉၃၅၇၉ (၂၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရယ်နီးလ် ဝစ်ခရီမီဆင်ဟေး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဒီနက်ဂ်န ဝေါ်ဒနာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Sri Lankan rupee
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–77, SAARC, NAM, OPCW, BIMSTEC

ဆူဒန်

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ခါတွန်
၃။ လူဦးရေ = ၄၈၁၀၉၀၀၆ (၄၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဗ္ဗဒယ် ဖက်တက်ရှ် အယ်လ်ဘူဟန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အိုစမန် ဟူစိန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Sudanese pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, ICCt, OIC, NAM, LAS, OPCW

ဆွီဒင်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = စတော့ဟုမ်း
၃။ လူဦးရေ = ၁၀၆၁၂၀၈၆ (၁၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ၁၆ ဦးမြောက်ဘုရင် ကားလ်ဂူးစတပ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အူဖ် ခရစ်တာစန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Swedish krona
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = EU, ICCt, NEA, NSG, OECD

ဆွစ်ဇာလန်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘန်း
၃။ လူဦးရေ = ၈၇၉၆၆၉၉ (၈ ဒသမ ၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အလင်န် ဘာဆက်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အလင်န် ဘာဆက်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Swiss franc

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NEA, NSG, OECD, OSCE, OECD

ဆီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဒမတ်စကတ်
၃။ လူဦးရေ = ၂၃၃၂၃၂၀၀၄ (၂၃ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘာရှား အဲလ်အာဆတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟူစိန်အာနော့စ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Syrian pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = OIC, ICCT, NAM, LAS

ထိုင်း

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဘန်ကောက်
၃။ လူဦးရေ = ၇၁၈၀၁၂၇၉ (၇၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် မဟာဗဇိရာလောင်ကွန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆရက်သာ သာဝိစင်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Thai baht
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, ICCT, OPCW, PCA, BIMSTEC

တီမောလိစ်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဒီလီ
၃။ လူဦးရေ = ၁၃၆၂၃၂၈ (၁ ဒသမ ၃ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုစီး ရာမော့စ် ဟော်တာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှန်အနား ဂူစမို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = United States Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = UN, UNDP, UNHCR, USAID, ADB, FAO, ILO

တူကီယဲ(တူရကီ)

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = အန်ကာရာ
၃။ လူဦးရေ = ၈၅၈၅၉၉၉၀၀ (၈၅ သန်းကျော်)

၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရီဆစ်ပ် တာယစ်ပ် အာဒိုဂန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ရီဆစ်ပ် တာယစ်ပ် အာဒိုဂန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Turkish lira
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G–20, OIC, NATO, NEA, NSG, OECD

ယူကရိန်း

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိဗ်
၃။ လူဦးရေ = ၃၆၇၄၄၆၃၄ (၃၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗိုလိုဒီမာ ဇီလန်စကီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဒင်းနစ်စ် ရှမ်မီဟယ်လ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Ukrainian hryvnia
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NSG, PCA, OSCE

အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = အဘူဒါဘီ
၃။ လူဦးရေ = ၉၅၁၆၈၇၁ (၉ ဒသမ ၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုဟာမက် ဘင် ဇေရက် အယ်လ်နာယန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက်ဘင်ရာရှစ် အယ် မက်ခ်တွန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = UAE dirham
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = GCC, OIC, NAM, ICCt, LAS, G–77

ဗြိတိန်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = လန်ဒန်
၃။ လူဦးရေ = ၆၇၇၃၆၈၀၂ (၆၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = တတိယမြောက်ဘုရင် ချားလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရစ်ရှီဆူနက်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Pound sterling
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AUKUS, G–20, NATO, NSG, NEA, OECD, OPCW

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဝါရှင်တန်ဒီစီ
၃။ လူဦးရေ = ၃၃၉၉၉၆၅၆၃ (၃၃၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = United States Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AUKUS, QUAD, G-7, G-20, NEA, NSG

ဗင်နီဇွဲလား

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကာရာကာ့စ်
၃။ လူဦးရေ = ၂၈၈၃၈၄၉၉ (၂၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Venzezuelan bolivar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCt, NAM, OAS

ဗီယက်နမ်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဟနွိုင်း
၃။ လူဦးရေ = ၉၈၈၅၈၉၅၀ (၉၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘိုလ်ဘမ်သောင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဖန်မင်ချင်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Vietnamese dong
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NAM, OPCW, G-77

ဇင်ဘာဘွေ

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဟာရာရေး
၃။ လူဦးရေ = ၁၆၆၆၅၄၀၉ (၁၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီမာဆွန် မန်ဂါဂွါ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အီမာဆွန် မန်ဂါဂွါ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = United States Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = AU, ICCt, NAM, OPCW, PCA

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ

အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်စီ
Asia Pacific Economic Cooperation Council (APEC)

ဒေသအတွင်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ မက္ကဆီကို၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူး ဂီနီ၊ ပီရူး၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ရုရှား၊ စင်ကာပူ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)၊ ထိုင်း၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ **ဌာနချုပ်–** စင်ကာပူ။

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း
Association of Southeast Asian Nations

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း(အာဆီယံ)ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြှင့်တင်ရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

စတင်ဖွဲ့စည်းချိန်က အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ မလေးရှား၊ ထိုင်းနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံ စသည့် (၅) နိုင်ငံသာပါဝင်ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဘရူနိုင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ မြန်မာ၊ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့ ပါဝင်လာကြသည်။ ယခုအခါ အရှေ့တီမောနိုင်ငံအား လေ့လာသူနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာမြို့တွင် တည်ရှိသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်

အာဆီယံကိုအဓိကအားဖြင့် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်သုံးရပ်ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် –

(၁) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များမှတစ်ဆင့် ဒေသတွင်း စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်၊

(၂) အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ကြီးစိုးမှုများဒေသတွင်း စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့မလာစေရေးအတွက် ဒေသအတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်၊

(၃) ဒေသအတွင်း နိုင်ငံအချင်းချင်းအကြား ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောထားကွဲလွဲမှုများကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းသွားရန်တို့ ဖြစ်သည်။

အာဆီယံဒေသအတွင်း နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် အာဆီယံနိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အာဆီယံဒေသအတွင်း လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုနယ်မြေ ဖော်ဆောင်ရေး (A.F.T.A) ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းစဉ် (၆) ရပ်

၁။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး
၂။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး
၃။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြန်ကြားရေး
၄။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
၅။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး
၆။ အစိုးရဝန်ထမ်းပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများ

အာဆီယံအသိုက်အဝန်း (၃) ခု

၁။ အာဆီယံနိုင်ငံရေး – လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်း
(ASEAN Political – Security Community)
၂။ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း
(ASEAN Economic Community)
၃။ အာဆီယံလူမှုရေး – ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်း
(ASEAN Socio – Cultural Community)

အာဆီယံပဋိညာဉ် (ASEAN Charter)

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော (၁၃) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အသင်းဝင်နိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံ/ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ်တွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သည် –

၁။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ
၂။ တရားရေးဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းပုံ
၃။ အဖွဲ့ဝင်ခြင်း
၄။ အဖွဲ့၏ အင်္ဂါရပ်များ
၅။ အာဆီယံနှီးနွှယ်အဖွဲ့အစည်းများ
၆။ ကင်းလွတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အထူးခံစားခွင့်များ
၇။ အဆုံးအဖြတ်ချမှတ်ခြင်း
၈။ အငြင်းပွားမှုကိစ္စဖြေရှင်းခြင်း
၉။ ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး
၁၀။ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ထုံး
၁၁။ ဇာတိလက္ခဏာနှင့် သင်္ကေတများ
၁၂။ ပြည်ပဆက်ဆံရေး
၁၃။ အထွေထွေနှင့် အပြီးသတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များဟူ၍ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်တွင် နိုဒါန်း၌ လုံခြုံအေးချမ်း၍တည်ငြိမ်မှုရှိပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိသော ဒေသတစ်ခုအတွင်း၌ တူညီသောဆန္ဒပြမှုကို အခြေခံ၍

ညီညွတ်စွာနေထိုင်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ တန်းတူရည်တူရှိမှု၊ နယ်မြေတည်တံ့မှု၊ အခြားနိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု၊ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိသော်လည်း တူညီသောသဘောဆန္ဒနှင့်ညီညွတ်မှုကိုအလေးထားလိုက်နာ၍ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အာဆီယံလုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း၊ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် အာဆီယံလူမှု–ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းဟူသော မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးရပ်ဖြင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကို တည်ဆောက်ကြရန်လည်းကောင်း သဘောတူကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်မှုသည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ နှစ် ၄၀ အတွင်း ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ၁၀ နှစ်အကြာတွင် ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးဖြစ်၍ အာဆီယံသည် ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာပြီး အာဆီယံလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပီပြင်တိကျသည့်ယန္တရားတစ်ရပ်အဖြစ် အာဆီယံ ၁၀ နိုင်ငံ လူမှုစီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုတွန်းအားပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအနေဖြင့် ကမ္ဘာတွင် Regionalization ဖွံ့ဖြိုးနေသော EU, NAFTA ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တန်းတူရင်ပေါင်တန်းဆက်ဆံနိုင်ရုံမက တရုတ်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံအပြင် အာဆီယံမိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့်ပါ ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာနိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများလည်း ယခင်ကထက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာမည် ဖြစ်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေး – လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း
(ASEAN Political – Security Community) (APSC)

နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ တည်ဆောက်ပြီးသည့် နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ်မူတည်၍ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များသည် အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းကိုတည်ဆောက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသအတွင်းရှိနိုင်ငံများသည် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်ရန်နှင့် တရားမျှတသော ဒီမိုကရေစီထွန်းကားသော၊ တစ်သွေးတစ်သားတည်းဖြစ်သော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းအတွင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ဒေသအတွင်း မတူညီသော ခြားနားချက်များကို ဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများအပေါ် မှီခိုအားထားရန် ကတိပြုသည်။ နိုင်ငံရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုစံနှုန်းများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းခြင်း၊ ပဋိပက္ခအပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဘုံအမြင်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ်တွင်မှီခိုရန် ကတိပြုသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းသည် အောက်ပါအစည်းအဝေးများမှ အာဆီယံလုပ်ငန်းစဉ်၊ အာဆီယံစည်းကမ်းသဘောတူညီမှုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံပေါ်မူတည်၍ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည် –

(က) အာဆီယံကြေညာချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၆၇ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်

(ခ) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ကြားနေရေးဇုန် ကြေညာချက်၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်

(ဂ) အာဆီယံကွန်းကော့ကြေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်

(ဃ) အရှေ့တောင်အာရှအတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ချစ်ကြည်မှုသဘော တူညီချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်

(င) တောင်တရုတ်ပင်လယ်နှင့်ပတ်သက်၍ အာဆီယံကြေညာချက်၊ မနီလာ၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်

(စ) အရှေ့တောင်အာရှ နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းမဲ့ဇုန် သဘောတူညီချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်

(ဆ) အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်

(ဇ) အာဆီယံကွန်းကော့ကြေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း
(ASEAN Economic Community)(AEC)

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက် ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံဒေသအတွင်း၌ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာစီးဆင်းရန် တူညီသောစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကွာခြားချက် နည်းပါး၍ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် အမြင့်မားဆုံးယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အာဆီယံစီးပွားရေးဒေသကို ဖန်တီးရန် ရည်ရွယ်သည်။

အာဆီယံ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံကို ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက်တစ်ခုတည်းအဖြစ် တည်ထောင်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေပြီး အာဆီယံကို ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ အဓိကအထောက်အပံ့ ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။ နည်းဗျူဟာမှာ အာဆီယံကိုပေါင်းစည်း၍ အာဆီယံ၏ စီးပွားရေး ယှဉ်ပြိုင်မှုများကို အင်အားပိုမိုတောင့်တင်းစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အာဆီယံနိုင်ငံများ အကြား အောက်ပါတို့ကို သဘောတူညီပြီးဖြစ်သည် –

- အာဆီယံလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ (ASEAN Free Trade Area)၊ အာဆီယံ ဝန်ဆောင်မှု သဘောတူညီချက်မူဘောင် (ASEAN Framework Agreement on Services)၊ အာဆီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဧရိယာ (Asean Investment Area)တို့အပါ အဝင် တည်ရှိပြီးသော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များကို ခိုင်မာစေရန်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အသစ်များကိုလည်း တိုးချဲ့နိုင်ရန်၊
- လေကြောင်းခရီး၊ စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံထုတ်ကုန်များ၊ e–commerce၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း များ၊ ရေထွက်ပစ္စည်းများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရာဘာအခြေခံ ထုတ်ကုန်များ၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ၊ ခရီးသွားလာမှုလုပ်ငန်းများ၊ သစ်အခြေခံ

ထုတ်ကုန်များ စသည်တို့ကို သက္ကရာဇ် ၂၀၁၀ တွင် အရှိန်မြှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်မှုကို ချောမွေ့စေရန်၊
- အာဆီယံအစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ရန်၊
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုပဋိပက္ခများကိုဖြေရှင်းရာတွင်မြန်ဆန်ထိရောက်သော၊ တရားဝင်သောနည်းလမ်းများအတိုင်းဖြစ်စေပြီး အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများကိုလည်း တိုးတက်ဖော်ဆောင်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့သော အာဆီယံလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ (ASEAN Free Trade Area)ကို ယခုအခါ စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်သည်။ အခြားစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဓိကကျသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

- ဈေးကွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးတက်ရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစာရင်းအင်းများ၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ သုံးငွေဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းပြမြေပုံချမှတ်ခြင်း၊
- အာဆီယံဖြတ်ကျော်ပို့ဆောင်ရေးကွန်ရက်များ ဥပမာ–စင်ကာပူမှ ကူမင်းရထားလမ်း၊ အဓိကလေဆိပ်များ၊ ရေကြောင်းသွားလာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေကြောင်းချိတ်ဆက်မှုများ၊
- လေကြောင်းခရီးသွားလာရေးကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လမ်းပြမြေပုံများ၊
- တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊
- အာဆီယံစွမ်းအင်ကွန်ရက်နှင့် အာဆီယံဖြတ်ကျော် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်း၊
- အခြေခံအရင်းအမြစ်များဖြစ်သည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစတင်ရန်နှင့်
- အာဆီယံစားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံရေးအတွက် သဘောတူညီချက်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အာဆီယံလူမှုရေး – ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း
(ASEAN Socio – Cultural Community)(ASCC)

အာဆီယံလူမှုရေး – ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အာဆီယံအမြင်အရ ချမှတ်ထားသော မျှော်မှန်းချက်နှင့်အညီ အာဆီယံကို တစုတစည်းတည်း ပေါင်းစည်းထားသော ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုဘုံပြယုဂ်တစ်ခု ဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များနှင့်ဒေသအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများကို လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်လာစေရန်အတွက် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများကို မြေတောင်မြှောက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ အာဆီယံဒေသအတွင်း လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊ အလုပ်အကိုင်ပိုမိုရရှိရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အခြေခံနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးတို့တွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကူးစက်တတ်သောရောဂါ

များကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုပါဝင်ကူညီမှုများပေးရန်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံ၏ လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်သော လူမှုရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(ခ) HIV/AIDS ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(ဃ) လုပ်ငန်းခွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(င) Globalization ၏ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အာဆီယံလူငယ်များ၏ ရေရှည်အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုအတွက် အာဆီယံလုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(စ) အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း တက္ကသိုလ်များ ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကွန်ရက်

(ဆ) အာဆီယံကျောင်းသားများ လဲလှယ်မှုအစီအစဉ်

(ဇ) နှစ်စဉ်အာဆီယံယဉ်ကျေးမှု ရက်သတ္တပတ်၊ အာဆီယံလူငယ်စခန်းနှင့် အာဆီယံအမေးအဖြေအစီအစဉ်များ

(ဈ) အာဆီယံမီဒီယာ ဖလှယ်ရေးအစီအစဉ်များ

(ည) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော မြို့ကြီးများအတွက် စည်းမျဉ်းဘောင်များချမှတ်ရန်နှင့်

(ဋ) နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ညစ်ညမ်းမှုဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူညီချက်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

အာဆီယံ + တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် (၁၀) နိုင်ငံနှင့် တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့ ပါဝင်ကြသည်။

အာဆီယံ၏ အတွင်းရေးမှူးချုပ်များ

စဉ်	အမည်	သက်တမ်း	နိုင်ငံ
၁။	ဟာတာနိုဒါဆိုနို	၇-၆-၁၉၇၆ မှ ၁၈-၂-၁၉၇၈	အင်ဒိုနီးရှား
၂။	အူမာဂျာဒီနိုတိုဝီဂျိုနို	၁၉-၂-၁၉၇၈ မှ ၃၀-၆-၁၉၇၈	အင်ဒိုနီးရှား
၃။	ဒါတွက်အလီဘင်အဗ္ဗဒူလာ	၁၀-၇-၁၉၇၈ မှ ၃၀-၆-၁၉၈၀	မလေးရှား
၄။	နာစီဆိုဂျီရီယက်စ်	၁-၇-၁၉၈၀ မှ ၁-၇-၁၉၈၂	ဖိလစ်ပိုင်
၅။	ချန်ကေယု	၁၈-၇-၁၉၈၂ မှ ၁၅-၇-၁၉၈၄	စင်ကာပူ
၆။	ဖန်ဝန်နာမီသီး	၁၆-၇-၁၉၈၄ မှ ၁၅-၇၁၉၈၆	ထိုင်း
၇။	ရိုဒရစ်ရန်	၁၆-၇-၁၉၈၆ မှ ၁၆-၇-၁၉၈၉	ဘရူနိုင်း
၈။	ရပ်စလီနော်	၁၇-၇-၁၉၈၉ မှ ၁-၁-၁၉၉၃	အင်ဒိုနီးရှား

စဉ်	အမည်	သက်တမ်း	နိုင်ငံ
၉။	ဒက်တိုအဂျစ်ဆန်းနီ	၁-၁-၁၉၉၃ မှ ၃၁-၁၂-၁၉၉၇	မလေးရှား
၁၀။	ရိုဒေါ်လ်ဖိုစီဆီဗာရီဒို	၁-၁-၁၉၉၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၀၂	ဖိလစ်ပိုင်
၁၁။	ဩင်္ကန်ယောင်	၁-၁-၂၀၀၃ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၀၇	စင်ကာပူ
၁၂။	ဆူရစ်ပစ်ဆူဝမ်	၁-၁-၂၀၀၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၁၂	ထိုင်း
၁၃။	လီယောင်မင်	၁-၁-၂၀၁၃ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၁၇	ဗီယက်နမ်
၁၄။	ဒါတိုလင်ကျောက်တွိုင်	၁-၁-၂၀၁၈ မှ ၃၁-၁၂- ၂၀၂၂	ဘရူနိုင်း
၁၅။	ကာကင်ဟွန်	၁-၁-၂၀၂၃ မှ ယနေ့ထိ	ကမ္ဘောဒီးယား

အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံများနှင့် ခုနှစ်

၁။	အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၇၆
၂။	မလေးရှား	၁၉၇၇
၃။	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၈၇
၄။	စင်ကာပူ	၁၉၉၂
၅။	ထိုင်း	၁၉၉၅
၆။	အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၉၆
၇။	မလေးရှား	၁၉၉၇
၈။	ဗီယက်နမ်	၁၉၉၈
၉။	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၉၉
၁၀။	စင်ကာပူ	၂၀၀၀
၁၁။	ဘရူနိုင်း	၂၀၀၁
၁၂။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၀၂
၁၃။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၀၃
၁၄။	လာအို	၂၀၀၄
၁၅။	မလေးရှား	၂၀၀၅
၁၆။	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၀၆
၁၇။	စင်ကာပူ	၂၀၀၇
၁၈။	ထိုင်း	၂၀၀၈-၂၀၀၉
၁၉။	ဗီယက်နမ်	၂၀၁၀
၂၀။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၁၁
၂၁။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၁၂
၂၂။	ဘရူနိုင်း	၂၀၁၃
၂၃။	မြန်မာ	၂၀၁၄
၂၄။	မလေးရှား	၂၀၁၅
၂၅။	လာအို	၂၀၁၆
၂၆။	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၁၇
၂၇။	စင်ကာပူ	၂၀၁၈
၂၈။	ထိုင်း	၂၀၁၉
၂၉။	ဗီယက်နမ်	၂၀၂၀
၃၀။	ဘရူနိုင်း	၂၀၂၁
၃၁။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၂၂
၃၂။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၂၃

၁။ ARF (ASEAN Regional Forum)

၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စင်ကာပူတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် စတုတ္ထအကြိမ် အာဆီယံထိပ်သီး ညီလာခံတွင် ဒေသတွင်းလုံခြုံရေးများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှာသင့်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အာဆီယံ

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ထူထောင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမအကြိမ် ARF ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးအပြီး စတင်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် ARF အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံ၊ ဆွေးနွေးဖက် ၁၀ နိုင်ငံနှင့် ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံနှင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံစုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင် ၂၃ နိုင်ငံရှိနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ARF ရည်ရွယ်ချက်များမှာ–

(၁) အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်၊

(၂) ARF ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆွေးနွေးသည့်နေရာအဖြစ် ထားရှိရန်၊

(၃) ARF အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးအား ခြိမ်းခြောက်မှုများကို လျှော့ချရန်။

(၄) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စစ်ရေးသာမက နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသည့်ကဏ္ဍများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၂။ AFTA (ASEAN Free Trade Area)

AFTA အဖွဲ့သည် အာဆီယံအသင်းဝင်နိုင်ငံများအကြား အကျိုးတူရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ AFTA အဖွဲ့အား ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် အဓိကထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်၌ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပျမ်းမျှတိုးတက်နှုန်းမှာ ၁ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိနေချိန်တွင် အာဆီယံဒေသမှ ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံဒေသဘုံဈေးကွက်ထူထောင်နိုင်မည်ဟု အင်အားကြီးငါးနိုင်ငံမှ သဘောတူထားသည်။ အဖွဲ့၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွက် မျှော်မှန်းချက်မှာ အာဆီယံဒေသသည် လူဦးရေအားဖြင့် သန်း ၆၀၀ ကျော်ရှိသည့် ၁၀ နိုင်ငံ ဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံချင်းစီ၏ ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တန်ဖိုးများကို စုပေါင်းလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ထရီလီယံနှင့်ညီသော အာဆီယံဈေးကွက်ဖြစ်လာရေးပင် ဖြစ်သည်။

၃။ ကာရစ်ဘီယံ ဓနသဟာယနှင့် ဘုံဈေးအဖွဲ့ (Caribbean Community and Common Market – CARICOM)

၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းတို့တွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒတွင်လည်း ပူးပေါင်းချမှတ်ကြရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အင်တီဂွါနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘားဒိုး၊ ဘလိဇ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဂရီနာဒါ၊ ဂူယာနာ၊ ဟေတီ(ယာယီ)၊ ဂျမေကာ၊ မွန်ဆာရက်၊ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်၊ စိန့်လူစီယာ၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘားဂိုးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ **ဌာနချုပ်–** ဂူယာနာနိုင်ငံ၊ ဂျော့တောင်းမြို့။

၄။ လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယအဖွဲ့ (Commonwealth of Independent States) (CIS)

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲသွားချိန်တွင် ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၌ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံများ၏ မဟာမိတ်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် (၁၅)နိုင်ငံ အနက် (၁၂) နိုင်ငံ ဖြစ်ကြသည့် အာမေးနီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဘီလာရုစ်၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ ကာဇက်စတန်၊ မော်ဒိုဗာ၊ ရုရှား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်၊ တာမေနစ္စတန်၊ ယူကရိန်းနှင့် ဥဇဘက်ကစ္စတန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံအကြီးအကဲများကောင်စီ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများကောင်စီစသော ပူးပေါင်းအဖွဲ့များက မူဝါဒချမှတ်သည်။ **ဌာနချုပ်–** ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၊ မင့်စ်မြို့။

၅။ ဓနသဟာယအဖွဲ့ (The Commonwealth)

ဓနသဟာယအဖွဲ့ကို မူလက ဗြိတိသျှဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟုခေါ်သည်။ နောက်တွင် ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟု ခေါ်သည်။ တစ်ချိန်က ဗြိတိသျှထီးနန်းရှင်သည် ဓနသဟာယအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည်။

ဓနသဟာယအဖွဲ့တွင် အာဖရိက၊ အရှေ့ကာရစ်ဘီယံနှင့် အမေရိက၊ ဥရောပနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတို့မှ နိုင်ငံပေါင်း(၅၄) နိုင်ငံ ပါရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အင်တီဂွါနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘားဒိုး၊ ဘလိဇ်၊ ကနေဒါ၊ ဂရင်းနေဒါ၊ ဂျမေကာ၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်၊ စိန့်လူစီယာ၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရင်နာဒင်၊ ဆော်လ်မွန်ကျွန်းစုနှင့် တူဗာလူ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘော့ဆွာနာ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကင်မရွန်း၊ ဆိုက်ပရပ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဖီဂျီ၊ ဂမ်ဘီယာ၊ ဂါနာ၊ ဂိုင်ယာနာ၊ အိန္ဒိယ၊ ကင်ညာ၊ ကီရီဘာတီ၊ လီဆိုသို၊ မာလဝီ၊ မလေးရှား၊ မော်လဒိုက်၊ မော်လတာ၊ မောရစ်သျှ၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ နမ်မီးဘီးယား၊ နော်ရူး၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆမိုဝါ၊ ဆေရှဲ၊ ဆီယာရာလီယွန်၊ စင်ကာပူ၊ တောင်အာဖရိက၊ သီရိလင်္ကာ၊ တန်ဇန်နီးယား၊ တွန်ဂါ၊ ထရီဒက်နှင့် တိုဘာဂို၊ ယူဂန္ဒာ၊ ဗန်နွာတူး၊ ဇမ်ဘီယာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ အက်စ်ဝါတီနီနှင့် ရဝမ်ဒါတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဓနသဟာယအဖွဲ့သည် ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးနှင့် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးကြသည်။ **ဌာနချုပ်–** ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့။

၆။ ဥရောပ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (European Free Trade Association) (EFTA)

လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး တိုးချဲ့မြှင့်တင်ရန်ရည်စူးပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား အကောက်ခွန်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက် ရရှိသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အက်ဖ်တာနှင့် အီးယူတို့သည် အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအတွင်းရှိ နိုင်ငံအချင်းချင်း တစ်ခုတည်းသောဈေးကွက် ထူထောင်ရန် သဘောတူညီကြသည်။ (ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အရင်းအနှီးများနှင့် အလုပ်သမားများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်သည်။) ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အိုက်စလန်၊ လီချင်စတိန်း၊ နော်ဝေနှင့် ဆွစ်ဇာလန် တို့ဖြစ်ကြသည်။

ယခင် အက်ဖ်တာအဖွဲ့ဝင် အတော်များများသည် ယခုအခါ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ **ဌာနချုပ်–** ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့။

၇။ ဥရောပသမဂ္ဂ (European Union) (EU)

၁၉၉၄ အထိ ဥရောပအဖွဲ့[European Community (EC)]ဟု သိရှိခဲ့ကြသော ဤအဖွဲ့သည် ဘုံအဖွဲ့ဝင်များပါရှိသော အဖွဲ့အစည်းသုံးခုကို စုပေါင်းခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းသုံးခုမှာ ဥရောပစီးပွားရေးအဖွဲ့ (ဘုံဈေးအဖွဲ့) [European Community (Common Market)] ဥရောပကျောက်မီးသွေးနှင့်သံမဏိအဖွဲ့ [European Coal and Steel Community] ဥရောပအဏုမြူစွမ်းအင်အဖွဲ့ (ယူရေတွန်) [European Atomic Energy Community (Euratom)]တို့ ဖြစ်သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်(၁၅)နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ရက်နေ့တွင် ဆိုက်ပရပ်စ်၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ဟန်ဂေရီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ မော်လ်တာ၊ ပိုလန်၊ ဆလိုဗက်ကီးယားနှင့် ဆလိုဗေးနီးယားတို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးကို စုရုံးပေါင်းစည်းရန်၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကိုပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို နိုင်ငံရေးသမဂ္ဂကြီးအဖြစ် ထူထောင်ရန် ရည်မှန်းကြသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်မှ အစပြု၍ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ ဥရောပသမဂ္ဂအတွင်း စီးဆင်းသွားလာခြင်းကိုကန့်သတ်မှုများလုံးဝမပြုလုပ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် နျူကလီးယား သုတေသနလုပ်ငန်းတို့တွင်လည်း တူညီသောမူဝါဒများ ထားရှိကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံ မက်စ်ထရစ်မြို့၌တွေ့ဆုံကာ နိုင်ငံစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ မက်စ်ထရစ်သဘောတူညီချက်များမှာ –

- ဥရောပအဖွဲ့အတွင်းရှိ အချို့သောနိုင်ငံများတွင် ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဘုံငွေကြေးစနစ်(ယူရိုငွေ)ထားရှိရန် ပါဝင်ရေး မပါဝင်ရေးအတွက် ဗြိတိန်နှင့် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတို့ကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးရန်။
- ဘုံနိုင်ငံခြားရေးဝါဒထားရှိရန်။
- ဘုံကာကွယ်ရေးမူဝါဒအတွက် အခြေခံအချက်များ ချမှတ်ရန်။
- လူမှုရေးမူဝါဒများတွင် အဓိကနှိုးဆော်ပေးသွားရန်။
  (ဤစီမံကိန်းတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံမပါ)
- အဖွဲ့အတွင်းရှိ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများကို အကူအညီများတိုးပေးသွားရန်။
- အမတ် (၅၆၇) ဦး ပါဝင်သော ဥရောပပါလီမန်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အနည်းငယ်တိုးမြှင့်ပေးသွားရန်။

ထိုစဉ်က အဖွဲ့ဝင် (၁၂) နိုင်ငံစလုံးက အတည်ပြုပြီးနောက် မက်စ်ထရစ်စာချုပ်သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ အသက်ဝင်သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ဥရောပဗဟိုဘဏ်ကို ထူထောင်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဥရောပသမဂ္ဂ (၁၅)နိုင်ငံအနက် (၁၁)နိုင်ငံသည် ယူရိုငွေကြေးကို အချို့ကိစ္စများအတွက် စတင်အသုံးပြုကြသည်။ ယင်း(၁၁)နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီနှင့် စပိန်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁၅-၁၆)ရက်နေ့တွင် ဖင်လန်နိုင်ငံ ကမ်ပီယာမြို့၌ ဥရောပသမဂ္ဂအထူးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ အချက် (၁၀) ချက်ပါသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်များတွင် သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု၏ တရားစီရင်ထုံးများကို အခြားသမဂ္ဂနိုင်ငံများက အသိအမှတ်ပြုရေး၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဟု သံသယရှိသူများကို တရားရုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့် မကြန့်ကြာစေဘဲ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံသို့လွှဲပြောင်းပေးရေး၊ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူ ဒုက္ခသည်ဟူသော ဝေါဟာရအပေါ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တူညီရေးတို့ ပါဝင်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှပင် ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ဝင်ခွင့်တောင်းခံသောနိုင်ငံများ၏အရေအတွက်ကို နှစ်ဆတိုး၍ လက်ခံရန်သဘောတူညီကြသည်။

ဌာနချုပ် - ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၈။ ရှစ်နိုင်ငံအုပ်စု (Group of Eight) (G-8)

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် တည်ထောင်သည်။ စက်မှုထွန်းကားပြီး ဒီမိုကရေစီထိပ်သီးခုနစ်နိုင်ငံ (ကနေဒါ၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)နှင့် (နောက်ပိုင်းတွင်) ရုရှားနိုင်ငံတို့သည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် အခြားကိစ္စများကို ကာလအပိုင်းအခြားအလျောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလတွင်ကျင်းပသောအစည်းအဝေးက ဂျီအိတ်(G-8) သို့ အမည်ပြောင်းသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သည်များတွင် မူလခုနစ်နိုင်ငံသည် ရုရှားမပါဝင်ဘဲ စည်းဝေးနိုင်သည်။

၉။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုနှိမ်နင်းရေးရဲအဖွဲ့ (International Criminal Police Organization) (INTERPOL)

နိုင်ငံအသီးသီးရှိ မတူခြားနားကြသော ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှနေ၍ ရဲဘက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို အချင်းချင်း အတတ်နိုင်ဆုံး အပြန်အလှန် ကူညီဆောင်ရွက်သွားကြရန် အင်တာပိုအဖွဲ့ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၈၆) နိုင်ငံရှိလာခဲ့သည်။

၁၀။ အာရပ်အဖွဲ့ချုပ် (League of Arab States) (Arab League)

အဖွဲ့ချုပ်သည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်ရန် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများအတွင်း ဖြစ်ပွားသောအငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖြေရှင်းပေးသည်။ နိုင်ငံတကာစေ့စပ်

ညှိနှိုင်းမှုများတွင် အာရပ်နိုင်ငံများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဘာရိန်း၊ ကိုမိုရို့စ်၊ ဂျီဘူတီ၊ အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ကူဝိတ်၊ လက်ဘနွန်၊ လစ်ဗျား၊ မော်ရီတေးနီးယား၊ မော်ရိုကို၊ အိုမန်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ (အဖွဲ့ချုပ်က ပါလက်စတိုင်းကို လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။) ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ ဆိုမာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ တူနီးရှား၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ယီမင်တို့ဖြစ်ကြသည်။
ဌာနချုပ်– အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုမြို့။

၁၁။ မြောက်အတ္တလန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့ (North Atlantic Treaty Organization) (NATO)

နေတိုးအဖွဲ့ချုပ်ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စတင်အသက်ဝင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဆလိုဘက်ကီးယား၊ ဆလိုဗေးနီးယား၊ စပိန်၊ တူကီယဲ(တူရကီ)၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည် အငြင်းပွားမှုများကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန်၊ လက်နက်ဖြင့်တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်၊ တစ်နိုင်ငံချင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ စုပေါင်းစွမ်းဆောင်မှုကို တိုးမြှင့်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်လာသည်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးအား တိုက်ခိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရန်၊ တစ်ဖက်မှတိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာတမ်း၊ စာပိုဒ်(၅၁)အရ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို သဘောတူသည်။

နေတိုးဖွဲ့စည်းပုံတွင် ကောင်စီတစ်ခု၊ ကာကွယ်ရေးစီမံကိန်းကော်မတီ၊ စစ်ရေးကော်မတီ၊ (ဌာနချုပ်၊ ဥရောပဌာနချုပ်၊ အတ္တလန္တိတ်ဌာနချုပ်)၊ ချူကလီးယားစီမံကိန်းအဖွဲ့၊ ကနေဒါ၊ အမေရိကန်ဒေသစီမံကိန်းအဖွဲ့တို့ ပါဝင်သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် စစ်ရေးဌာနချုပ် ဖွဲ့စည်းမှုမှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် နုတ်ထွက်သွားသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်လွန် စောစောပိုင်းနှစ်များတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲသွားပြီး စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ နေတိုးအဖွဲ့သည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆောင်ရွက်သည့်အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများပေါ်တွင် ပိုမိုအာရုံစိုက်ပြီး ဒေသဆိုင်ရာပြဿနာများတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လျင်မြန်စွာ တပ်ဖြန့်နိုင်သော လျှပ်တစ်ပြက်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များအလယ်ပိုင်းတွင် ရုရှားနှင့် ယခင်ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဟောင်းများပါဝင်သော (၂၇) နိုင်ငံသည် နေတိုးနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးပူးပေါင်းအဖွဲ့ဆိုသည်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ (၁၉၉၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စာချုပ်မူကြမ်းရေးဆွဲသည်) ယင်းအဖွဲ့သည် စစ်ရေးပူးပေါင်းလေ့ကျင့်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များလဲလှယ်မှု ပြုလုပ်ကြသည်။

နေတိုးအဖွဲ့ကို တိုးချဲ့သည့်အနေဖြင့် ယခင်အရှေ့အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများကို တင်းပြည့်

အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် လက်ခံသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ယခင် ဝါဆောစာချုပ် အဖွဲ့ဝင်သုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ဟန်ဂေရီ၊ ပိုလန်နှင့် ချက်သမ္မတနိုင်ငံတို့သည် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာကြသည်။ **ဌာနချုပ်** – ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၁၂။ အာဖရိကသမဂ္ဂ (African Union) (AU)

အာဖရိကညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ (Organization of African Unity)ခေါ် အိုအေယူကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အာဖရိက (၃၂) နိုင်ငံဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်း၍ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင်ဖျက်သိမ်းကာ အာဖရိကသမဂ္ဂ (အေယူ) အမည်ဖြင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၃။ အမေရိကန်နိုင်ငံများအဖွဲ့ (Organization of American States) (OAS)

အိုအေအက်စ်ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ ဘိုဂိုတာမြို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့တွင် အမြဲတမ်းကောင်စီတစ်ခု၊ အမေရိကန်နိုင်ငံများဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သိပ္ပံရေးရာကောင်စီ၊ တရားရေးကော်မတီတစ်ခုနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်တစ်ခုတို့ ပါရှိသည်။ အမြဲတမ်းကောင်စီသည် အရေးပေါ်လုံခြုံရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူနိုင်သည်။ အထွေထွေညီလာခံကို နှစ်စဉ်ကျင်းပသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အင်တီဂွာနှင့် ဘာဘူဒါ၊ အာဂျင်တီးနား၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘားဒိုး၊ ဘလိဇ်၊ ဘိုလီးဗီးယား၊ ဘရာဇီးလ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အီကွေဒေါ၊ အယ်လ်ဆာဗေဒေါ၊ ဂရင်နေဒါ၊ ဂွာတီမာလာ၊ ဂိုင်ယာနာ၊ ဟေတီ၊ ဟွန်ဒူးရပ်၊ ဂျမေကာ၊ မက္ကဆီကို၊ နီကာရာဂွာ၊ ပနားမား၊ ပါရာဂွေး၊ ပီရူး၊ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်၊ စိန့်လူရှာ၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရင်းနာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘားဂို၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ ကိုလံဘီယာ၊ ကိုစတာရီကာ၊ ကျူးဘား၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရုဂွေးနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ကျူးဘားကို အဖွဲ့လှုပ်ရှားမှုမှ ဖယ်ရှားသည်။
ဌာနချုပ်– အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီ။

၁၄။ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (Organization for Economic Co–operation and Development) (OECD)

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ကိုယ်စား လက်တွဲညီညွတ်မှုနှင့် လှုံ့ဆော်အားပေးမှုများပြုလုပ်ရန် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့သည် စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာအချက်အလက်များကို စုဆောင်းဖြန့်ချိပေးသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုင်စလန်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ လူဇင်ဘတ်၊ မက္ကဆီကို၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆလိုဗက်ကီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ တူကီယဲ (တူရကီ)၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ဖြစ်ကြသည်။ **ဌာနချုပ်** – ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့။

၁၅။ ရေနံရောင်းနိုင်ငံများအဖွဲ့

(Organization of Petroleum Exporting Countries) (OPEC)

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရေနံထုတ်လုပ်မှုကို ကန့်သတ်ပြီး ရေနံဈေးနှုန်းကိုသတ်မှတ်သည်။ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ရေနံသုံးစွဲသော စက်မှုနိုင်ငံများဆက်ဆံရေးတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကျိုးကို ရှေးရှုသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဂါဘွန်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ ကူဝိတ်၊ လစ်ဗျား၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်– သြစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၆။ ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

(Organization of Security and Cooperation in Europe) (OSCE)

၁၉၇၂ ခုနှစ် ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ညီလာခံတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ လက်ရှိအမည်ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုသည်။ နေတိုးစာချုပ်နှင့် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အရှေ့အနောက်ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ရန်အတွက် မကျူးကျော်ရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားကြရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၅၅) နိုင်ငံ ရှိသည်။ **ဌာနချုပ်** – သြစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၇။ ဘင်းစတက်အဖွဲ့ (Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation)(BIMSTEC)

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံကဲ့သို့ အရေးပါသောအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘူတန်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းတို့ပါဝင်သည်။ (၃၁-၇-၂၀၀၄)ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပသည့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ အဖွဲ့၏ အခေါ်အဝေါ် ဘင်းစတက်ကို ကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုအစီအစဉ် BIMSTEC= Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း

(International Development Association) (IDA)

"အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း" ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အလိုအလျောက်အသင်းဝင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

ယင်းအသင်းသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးသောအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နယ်မြေဒေသ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတိုးတက်မြင့်တင်ရေး၊ ငွေအင်အားချို့တဲ့၍ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှငွေချေးရန်အခက်အခဲရှိနေသောအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကကြီးကြပ်၍ ယင်းအသင်းက အတိုးမရှိနှစ်ရှည်စနစ်ဖြင့် ငွေများထုတ်ချေးသည့် ငွေကြေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးရေးတို့ ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် ၎င်း၏လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြားဝန်ထမ်းများ မထားရှိပါ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က တာဝန်ယူကြီးကြပ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ဝန်ထမ်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏လုပ်ငန်းများကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉ နိုင်ငံရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ ယင်းအဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆိုပါအသင်း သို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။ **ဌာနချုပ်-** အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်မြို့။

၁၉။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (Asian Development Bank) (ADB)

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော အရှေ့ဖျားဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်အစည်းအဝေးမှ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ဖွင့်လှစ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီးဘဏ်ဖွဲ့စည်းရေးစာချုပ်ကိုနိုင်ငံပေါင်း၂၀တို့မှလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသရှိ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ ငွေကြေးအကူအညီပေးခြင်း၊ ငွေချေးငှားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုနည်းပညာ အကူအညီပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ ရှိပြီး အဓိကဦးစားပေးလုပ်ငန်းမှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ **ဌာနချုပ်-** ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့။

၂၀။ အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူညီချက်အဖွဲ့ (General Agreement of Traffice and Trade) (GATT)

“အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အဖွဲ့သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်မှစ၍ “ဟာဗားနားပဋိညာဉ်စာတမ်း”ကို အခြေခံ၍ အတည်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ “ဂတ်”အနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုအတွက် ကျင့်ထုံးဥပဒေတစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ အခြေခံမူများမှာကုန်သွယ်မှုကို အဆင့်အတန်းမခွဲခြားသည့် အခြေခံအားဖြင့် ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရန်၊ ပြည်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်းစုကို အရေးအတွက်အရ ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုများ (သို့မဟုတ်) အခြား အရေးယူမှုများဖြင့်မဟုတ်ဘဲ အကောက်ခွန်နှုန်းဖြင့်သာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊ အကောက်ခွန်နှုန်းများကို ဘက်စုံဆွေးနွေးစေ့စပ်မှုဖြင့် လျှော့ပေါ့ရမည့်အပြင် နောင်အနာဂတ်တွင်မှ အကောက်ခွန်နှုန်းများကို တိုးမြှင့်လာခြင်း

မပြုရန် စည်းကမ်းချမှတ်ထားရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းတိုင်ပင်ကြရန်ဖြစ်သည်။
ဌာနချုပ်– ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့။

၂၁။ ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (Ayeyarwaddy–Chaophraya–Mekong Economic Cooperation Strategy) (ACMECS)

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလတွင် အာဆီယံထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ၏ အစည်းအဝေး၌ ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်က ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ ထိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြားတွင် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရန် အကြံပြုခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကွာဟမှုကို လျော့နည်းစေရန်နှင့် ဒေသအတွင်း ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ပိုမိုတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းအကျိုးဆက်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသာမက အာဆီယံကိုပါ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့်ညီညွတ်ခိုင်မြဲစေရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ပုဂံမြို့၌ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးတွင် “ပုဂံကြေညာချက်”ကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏အမည်ကိုလည်း ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမဟာဗျူဟာအသင်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည်“အက်စ်မက်အဖွဲ့”သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဘန်ကောက်မြို့၌ကျင်းပခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားမြင့်မားရေး၊ လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းဈေးကွက်များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သည့် နိုင်ငံများပါဝင်သည့် အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံး၏ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုသည် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၅၅ သန်းခန့်ရှိပြီး ကမ္ဘာ့စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပေသည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုအတွင်း တစ်နှစ်လျှင်ပျမ်းမျှတန်ချိန် ၁၃ သန်းခန့် ပါဝင်လျက်ရှိသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းအချိုးအစား ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် အက်စ်မက်သည် အဖွဲ့ဝင် ၅ နိုင်ငံတို့၏ နယ်မြေဒေသများတွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဇုန်များအဖြစ် ပြောင်းလဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစသည့် ဒေသဆိုင်ရာအကျိုးစီးပွားမှ အားလုံးအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေး၊ အာဆီယံစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာလာစေရေး၊ ဒေသအတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့်အိမ်နီးချင်းကောင်းပီသရေးစသည်တို့ကိုရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂၂။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (Non-Aligned Movement) (NAM)

ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ကြီးကို အာရှ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများက စတင်တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးပြီးနောက် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံကိုလံဘိုမြို့၌ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာနှင့် ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံကာ အာရှ-အာဖရိက ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကျင်းပရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါ ၅ နိုင်ငံအနေဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဗန်ဒေါင်းမြို့တွင် ဗန်ဒေါင်းညီလာခံ(အာရှ-အာဖရိက နိုင်ငံများကွန်ဖရင့်)ကို ၁၈-၄-၁၉၅၅ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း ၂၉ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ တက်ရောက်ကာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆက်ဆံရေးတို့အတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဗန်ဒေါင်းမူကြီး (၁၀) ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ပြီး စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ **"ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့"**တွင် မူလစတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ၂၅ နိုင်ငံသာရှိခဲ့ရာ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၀ နိုင်ငံရှိလာပြီး လေ့လာသူနိုင်ငံ ၁၇ နိုင်ငံရှိသည်။ ဘက်မလိုက်မူဝါဒဖြစ်သည့် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး၊ (Peaceful Coexistance) မူကြီး (၅) ရပ်ကိုအခြေခံ၍ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စများတွင် အင်အားသုံး ဖြေရှင်းခြင်းကိုရှောင်ကြဉ်ကာ ပြည်တွင်းစွက်ဖက်မှုမပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရန်ဖြစ်သည်။ (၁၈) ကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံတွင် ၂၅-၁၀-၂၀၁၉ မှ ၂၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက် အထိ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဘက်မလိုက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပြီး (၁၉) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ယူဂန္ဓာနိုင်ငံတွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

၂၃။ နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ
(International Atomic Energy Agency)(IAEA)

နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သာယာအေးချမ်းရေးအတွက် အဏုမြူစွမ်းအင်ကို အသုံးချမှုတိုးမြှင့်နိုင်ရန်နှင့် အခြားစစ်ရေးဆိုင်ရာရည်ရွယ်ချက်များအတွက် မလိုလားအပ်သော အဏုမြူ စွမ်းအင်အသုံးပြုမှုကို တားဆီးကာကွယ်သွားနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဏုမြူစွမ်းအင်ကို အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ဦးဆောင်ကျင်းပလျက် ရှိပါသည်။ ယင်းအေဂျင်စီ သည် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့၏ နျူကလီးယားပြဿနာများတွင် အဓိက အခန်းကဏ္ဍမှ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာရုံးခွဲများကို ကနေဒါနိုင်ငံ တိုရွန်တိုမြို့နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့တို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။
ဌာနချုပ်- သြစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၂၄။ စီးပွားရေးအင်အားကြီးအုပ်စုနိုင်ငံ(၂၀) (Group of -20) (G-20)

ဂျီ-၂၀ နိုင်ငံများအဖွဲ့ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အာရှစီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဈေးကွက်ကြီး ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သော ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို

နှစ်စဉ်အလှည့်ကျနိုင်ငံများ၌ ကျင်းပကာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ အီတလီ၊ ဗြိတိန်နှင့် တူကီယဲ (တူရကီ)(ဥရောပတိုက်)၊ တောင်အာဖရိက (အာဖရိကတိုက်)၊ အမေရိကန်၊ မက္ကဆီကိုနှင့် ကနေဒါ (မြောက်အမေရိကတိုက်)၊ ဘရာဇီးလ်နှင့် အာဂျင်တီးနား၊ (တောင်အမေရိကတိုက်)၊ ဂျပန်၊ တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယား (အရှေ့အာရှ)၊ အိန္ဒိယ (တောင်အာရှ)၊ အင်ဒိုနီးရှား (အရှေ့တောင်အာရှ)၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ (အနောက်အာရှ)၊ ဩစတြေးလျ (သမုဒ္ဒရာနိုင်ငံများ)နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့ ဖြစ်သည်။

၂၅။ မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲအဖွဲ့ (Greater Mekong Subregion) (GMS)

ဒေသအတွင်း ၅နိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသည့် “မဲခေါင်မြစ်”သည် ၂၆၈၀ မိုင် (ကီလိုမီတာ ၄၂၀၀)ရှည်လျားပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေထုထည် အများဆုံးမြစ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့နံပါတ် (၈) စာရင်းဝင်ပေသည်။ အရှည်ဆုံးမြစ်များတွင်လည်း ၁၂စင်းမြောက်ဖြစ်သည်။ (၁)မဲခေါင်မြစ်ကော်မရှင်၊ (၂)အာဆီယံ–မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဖွံ့ဖြိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ (၃) စင်ကာပူ – ကူမင်းရထားလမ်းဆက်သွယ်ရေး၊ (၄) အရှေ့–အနောက် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် မဲခေါင်မြစ် (Mekong River) ဖြတ်သန်းစီးဆင်းရာ နိုင်ငံများကိုစုစည်းထားသည့်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ဖွဲ့စည်းထားရခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဲခေါင်ဒေသခွဲနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ရန်၊ အခြားနိုင်ငံမှ ပြောင်းရွှေ့အလုပ်သမားများအတွက် လူ့အရင်းအမြစ် ပြဿနာများဖြေရှင်းရန်၊ အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ဒေသတွင်းစက်မှုနှင့် လယ်ယာကဏ္ဍများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟန္နိုင်းမြို့၌ကျင်းပခဲ့သော “**တတိယအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး**”တွင် ကုန်သွယ်မှု လျင်မြန်ချောမွေ့ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Trade Facilitation Working)ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပုံစံများရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရေး စံနှုန်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်း အစီအစဉ်များကျင်းပခြင်း စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ ADB ၏အကူအညီဖြင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာစီမံကိန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းအရ မဲခေါင်ဒေသ ရေအရင်းအမြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ထွက်ရှိလာသော ဓာတ်အားရောင်းချကာ ကုန်သွယ်မှုဖလှယ်ရေးတို့ပါဝင်ပါသည်။ လာအိုနိုင်ငံ၌ US$(2 billion) အကုန်ကျခံတည်ဆောက်သွားမည့် “နမ်သန်”အမည်ရှိ ရေအားလျှပ်စစ် စက်ရုံတည်ဆောက်ရေးစီမံချက်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

မဲခေါင်ဒေသခွဲခြောက်နိုင်ငံတို့အကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်စတင်ခဲ့ပြီး အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(ADB)၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် အလှည့်ကျကျင်းပခဲ့ရာ ယခင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ် မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ (Greater Mekong Subregion) ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် ၁၉–၁၂–၂၀၁၁ မှ ၂၀–၁၂–၂၀၁၁ ရက်အထိ နေပြည်တော်ရှိ အပြည်ပြည်

ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန(MICC)၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ ခြောက်နိုင်ငံနှင့် (ADB)မှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲနှင့် စီးပွားရေးစင်္ကြံတစ်လျှောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ကျင်းပခဲ့သော မဲခေါင်–ဂျပန် ပဉ္စမအကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးညီလာခံ၌ ဂျပန်နိုင်ငံမှ US$ (4.9 billion) ထောက်ပံ့ကူညီပေးခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံကလည်း လူဦးရေသန်း ၂၂၀ မှီတင်းနေထိုင်သော မဲခေါင်ဒေသကို အထောက်အပံ့များပေးအပ်ခဲ့ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများလည်း လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂၆။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမအဖွဲ့ချုပ်
(International Cooperative Allinance)(ICA)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် (International Cooperative Allinance–ICA)ကို နိုင်ငံတကာရှိ သမဝါယမအချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာပေါင်းသင်းဆက်ဆံနိုင်ရန်နှင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၉၆ နိုင်ငံမှ အဖွဲ့အစည်း ၂၇၀ ဖွဲ့၊ အသင်းသား သန်း ၁၀၀၀ ကျော်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုသမဝါယမအသင်းလီမိတက်သည် ICA သို့ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အာရှငွေစုငွေချေးအသင်းစုချုပ်များအဖွဲ့ (Association of Asia Confederation of Credit Unions–ACCU) သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်တွင်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငါးလုပ်ငန်းသမဝါယမအဖွဲ့ (International Cooperative Fisheries Organization–ICFO) သို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်တွင်လည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၇။ ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ
(Gulf Cooperation Council)(GCC)

ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် မေလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ပင်လယ်ကွေ့ခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ကူဝိတ်၊ ယူအေအီး၊ အိုမန်၊ ကာတာနှင့် ဘာရိန်းနိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကွေ့ကောင်စီနိုင်ငံများ၏ ရေနံကြွယ်ဝမှုသည် ကမ္ဘာ့ရေနံထွက်ရှိမှုပမာဏ၏ တစ်ဝက်ကျော်မျှ ရှိပေသည်။ ကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် အစ္စလာမ်မစ်အစွန်းရောက်တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ကာကွယ်ရန်နှင့် စုပေါင်းလုံခြုံရေးမှတစ်ဆင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။

၂၈။ ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
(United Nations Industrial Development Organization) (UNIDO)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှု တိုးတက်မြင့်မားစေရန်နှင့် စက်မှုလက်မှုနိုင်ငံသို့

အသွင်ကူးပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် UNIDO ခေါ် ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် UNIDO သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ ၁၆ ခုမြောက် အထူးအေဂျင်စီဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ –

(၁) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးကျဆင်းနေသောနိုင်ငံများကို အကူအညီပေးရန်။

(၂) ဗဟုသုတ၊ အသိပညာ၊ သတင်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာများကို စုစည်းပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန်။

(၃) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လျှော့နည်းသက်သာစေရန်၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြင့်မားရေးကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးရန်ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ UNIDO တွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၇၀ နိုင်ငံရှိသည်။ စက်မှုဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုဘုတ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၅၃ နိုင်ငံရှိပြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင် ၂၇ နိုင်ငံရှိသည်။ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၂၉။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံ အုပ်စု (G 77)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏အကျိုးစီးပွားနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ထူထောင်ပေးရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံ (UNCTAD) ကို ဂျီနီဗာမြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာ ယင်းညီလာခံကာလအတွင်း အာရှ၊ အာဖရိကနှင့် လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများမှ အကျိုးစီးပွားတူဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ ၇၇ နိုင်ငံက စုစည်းပြီး ရပ်တည်ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာမှ ယင်းညီလာခံအပြီးတွင် ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု၏ ကြေညာစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု Group of 77 ဟူ၍ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံအထိ တိုးတက်လာခဲ့သော်လည်း ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စုဟူ၍ပင် ဆက်လက်ခေါ်တွင်လျက် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးရာများတွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် တစ်သွေးတည်း၊ တစ်သံတည်း ရပ်တည်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုတွင် မပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသည်လည်းကောင်း ယင်းအုပ်စုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိကြပါသည်။ လက်ရှိတွင် ဤအုပ်စု၌ နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်ရာ ကုလသမဂ္ဂ၏ မျက်နှာစာတွင် အရေးပါသောအဖွဲ့ကြီးတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်လာပြီဖြစ်ပါသည်။

၃၀။ တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း (South Asian Association for Regional Cooperation) (SAARC)

"တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း"ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ တောင်အာရှဒေသအတွင်းရှိ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ သီရိလင်္ကာ၊ နီပေါ၊ မော်လ်ဒိုက်၊ ဘူတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား (၁) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ (၂) ဆက်သွယ်ရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ မိုးလေဝသကဏ္ဍများ၊ (၃) ကျန်းမာရေးနှင့်

လူဦးရေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ထိန်းသိမ်းရေးကဏ္ဍများ၊ (၄) ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများ၊ (၅) လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ စသည်တို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူညီချက်များ ထားရှိပါသည်။ အသင်း၏ဌာနချုပ်ကို နီပေါနိုင်ငံ ခတ္တမန္ဒူမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၃၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့ (International Organization For Migration) (IOM)

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အစိုးရအချင်းချင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ စသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ကိုင်လျက် ရှိပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၄၈ နိုင်ငံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပေသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ သန်း ၇၀၀၀ ခန့်ရှိသည့်အနက် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား ၂၁၄ သန်း ခန့်ရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ခန့်မှန်းထားပြီး လာမည့် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် သန်း ၄၀၀ ကျော် ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

၃၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး (International Court of Justice) (ICJ)

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်ပြုလုပ်သော ဆန်ဖရန်စစ္စကို ညီလာခံ၌ ကမ္ဘာ့တရားရုံးခေါ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံးကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အဓိကတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး၏အောက်တွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားခုံရုံးနေရာ၌ အစားထိုးဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ပထမ အကြိမ်ကွန်ဖရင့်ကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ်မြို့၌ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်မှ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်အတွင်း ကျင်းပခဲ့ပြီး၊ အမေရိကန်အပါအဝင် ၂၆ နိုင်ငံတို့တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၁၅ ရက်မှ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဒုတိယ အကြိမ်ကွန်ဖရင့်ကို သည်ဟိတ်မြို့၌ ထပ်မံကျင်းပခဲ့သည်။ ၄၄ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကွန်ဖရင့်များတွင် နိုင်ငံတကာ တရားရုံးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် အခြေခံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားခုံရုံးကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံးကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း လိုအပ်ပါက တရားရုံးက သင့်တော်သည်ဟု သတ်မှတ်သောနေရာတွင် ဖွင့်လှစ်လေ့ရှိသည်။ တရားသူကြီး ၁၅ ဦးကို လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် အထွေထွေညီလာခံမှ ရွေးချယ်သည်။ တရားသူကြီးများ၏သက်တမ်းမှာ ၃ နှစ်မှ ၉ နှစ်အတွင်း ဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကို တရားသူကြီးများက ရွေးချယ်သည်။ တရားရုံး၏ တရားဝင်ဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၃၃။ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (Organisation of Islamic Cooperation) (OIC)

အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင် ၅၇ နိုင်ငံဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ OIC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်၊ အယ်လ်ဘေးနီးယား၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဘာရိန်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘီနင်၊ ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်၊ ဘာကီနာဖာဆို၊ ကင်မရွန်း၊ ချက်၊ ကိုမိုရော့စ်၊ ကို့ဒီဗွား၊ ဒစ်ချ်ဘိုတီ၊ အီဂျစ်၊ ဂဘွန်၊ သယ်ဂမ်ဘီယာ၊ ဂီနာ၊ ဂီနာ–ဘစ်ဆော့၊ ဂူယာနာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ကာဇက်စတန်၊ ကူဝိတ်၊ ကာဂျစ်၊ လက်ဘနွန်၊ လစ်ဗျား၊ မလေးရှား၊ မော်လ်ဒိုက်၊ မာလီ၊ မော်ရီတေးနီးယား၊ မော်ရိုကို၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ နိုင်ဂျာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ အိုမန်၊ ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ဆီနီဂဲလ်၊ ဆီယာရာလီယွန်၊ ဆိုမာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ ဆူရီနာမီ၊ ဆီးရီးယား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ တိုဂို၊ တူနီးရှား၊ တူကီယဲ(တူရကီ)၊ တာခ်မင်နစ္စတန်၊ ယူဂန်ဒါ၊ အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု၊ ဥဇဘက်ကစ္စတန်၊ ယီမင်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။

ရွှေတြိဂံနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) မြန်မာ (ခ) လာအို (ဂ) ထိုင်း

ရွှေစတုဂံနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) မြန်မာ (ခ) လာအို (ဂ) ထိုင်း (ဃ) တရုတ်

အရှေ့ကျား (၄)ကောင်

(က) ထိုင်ဝမ် (ခ) ဟောင်ကောင် (ဂ) စင်ကာပူ (ဃ) တောင်ကိုရီးယား

အာရှနဂါး(၆) ကောင်

(က) ထိုင်ဝမ် (ခ) ထိုင်း (ဂ) တောင်ကိုရီးယား
(ဃ) စင်ကာပူ (င) ဟောင်ကောင် (စ) မလေးရှား

ရွှေလခြမ်းနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) အီရန် (ခ) အာဖဂန်နစ္စတန် (ဂ) ပါကစ္စတန်

တောင်အာရှနိုင်ငံများ (၈) နိုင်ငံ

(က) အာဖဂန်နစ္စတန် (ခ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် (ဂ) ဘူတန် (ဃ) အိန္ဒိယ
(င) မော်လ်ဒိုက် (စ) နီပေါ (ဆ) ပါကစ္စတန် (ဇ) သီရိလင်္ကာ

အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံ (၁၈) နိုင်ငံ

၁။ ဘာရိန်း
၂။ ဆိုက်ပရက်စ်
၃။ အီဂျစ်
၄။ အီရန်
၅။ အီရတ်
၆။ အစ္စရေး
၁၀။ အိုမန်
၁၁။ ပါလက်စတိုင်း
၁၂။ ကာတာ
၁၃။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၁၄။ ဆီးရီးယားအာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ
၁၅။ မြောက်ပိုင်းဆိုက်ပရက်စ်

၇။ ဂျော်ဒန်
၈။ ကူဝိတ်
၉။ လက်ဘနွန်
၁၆။ တူကီယဲ (တူရကီ)
၁၇။ အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု
၁၈။ ယီမင်

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံ (၂၆) နိုင်ငံ

၁။ ဘရာဇီး
၂။ မက္ကဆီကို
၃။ ကိုလံဘီယာ
၄။ အာဂျင်တီးနား
၅။ ပီရူး
၆။ ဗင်နီဇွဲလား
၇။ ချီလီ
၈။ အီကွေဒေါ
၉။ ဂွာတီမာလာ
၁၀။ ကျူးဘား
၁၁။ ဟေတီ
၁၂။ ဘိုလီ
၁၃။ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ
၁၄။ ဟွန်ဒူးရပ်စ်
၁၅။ ပါရာဂွေး
၁၆။ နီကာရာဂွာ
၁၇။ အယ်လ်ဆာဗေဒိုး
၁၈။ ကော်စတာရီကာ
၁၉။ ပနားမား
၂၀။ ပွာတိုရီကို
၂၁။ ဥရုဂွေး
၂၂။ ဂါဒီလုပ် (ပြင်သစ်)
၂၃။ မာတင်းနစ် (ပြင်သစ်)
၂၄။ ပြင်သစ်ဂီနီ
၂၅။ စိန့်မာတင် (ပြင်သစ်)
၂၆။ စိန့်ဘာသာလမီ (ပြင်သစ်)

ပင်လယ်ကျွေ့နိုင်ငံ (၆) နိုင်ငံ

၁။ ယူအေအီး
၂။ အိုမန်
၃။ ကူဝိတ်
၄။ ဘာရိန်း
၅။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၆။ ကာတာ

အာရှကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၂) နိုင်ငံ

၁။ အာဖဂန်နစ္စတန်
၂။ ဘူတန်
၃။ ကာဇက်စတန်
၄။ လာအို
၅။ မွန်ဂိုလီးယား
၆။ နီပေါ
၇။ တာဂျစ်ကစ္စတန်
၈။ ကာဂျစ်စတန်
၉။ တာ့မင်နစ္စတန်
၁၀။ ဥဇဘက်ကစ္စတန်
၁၁။ အာမေးနီးယား
၁၂။ အဇာဘိုင်ဂျန်

ဥရောပကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၇) နိုင်ငံ

၁။ အန်ဒိုရာ
၂။ အာမေးနီးယား
၃။ ဩစတြီးယား
၄။ ဘီလာရုစ်
၅။ ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနား
၆။ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ
၁၀။ လူဇင်ဘတ်
၁၁။ မက်ဆီဒိုနီးယား
၁၂။ မော်ဒိုဗာ
၁၃။ ဆန်မာရီနို
၁၄။ ဆားဘီးယား
၁၅။ ဆလိုဗက်ကီးယား

၇။ ဟန်ဂေရီ
၈။ ကာဇက်စတန်
၉။ လီချင်စတိန်း
၁၆။ ဆွစ်ဇာလန်
၁၇။ ဗာတီကန်စီးတီး

အာဖရိကကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၅) နိုင်ငံ

၁။ ဘော့ဆွာနာ
၂။ ဘာကီနာဖာဆို
၃။ ဘူရွန်ဒီ
၄။ ချက်
၅။ အီသီယိုးပီးယား
၆။ လီဆိုသို
၇။ မာလာဝီ
၈။ မာလီ
၉။ နိုင်ဂျာ
၁၀။ ရဝမ်ဒါ
၁၁။ ဆွာဇီလန်
၁၂။ ယူဂန်ဒါ (ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံပေါင်း ၄၄ + ၄ နိုင်ငံရှိသည်)
၁၃။ ဇမ်ဘီယာ
၁၄။ ဇင်ဘာဘွေ
၁၅။ ဗဟိုအာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ

နိုင်ငံတော်နှင့် မြို့တော်အမည် တူညီသည့် နိုင်ငံအချို့

၁။ စင်ကာပူ
၂။ မက္ကဆီကို
၃။ ဟောင်ကောင်
၄။ ပနားမား
၅။ ကူဝိတ်
၆။ ဆန်မာရီနို
၇။ မကာအို
၈။ ဘရာဇီး
၉။ မိုနာကို
၁၀။ လူဇင်ဘတ်

အတိုကောက်စာလုံးများ

၁။ ACO – ASEAN Cooperative Organization
အာဆီယံ သမဝါယမအဖွဲ့

၂။ ACWO – ASEAN Confederation of Women Organization
အာဆီယံ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း

၃။ ACMECS – Arrawaddy–Chaophraya–Mekong Economic Cooperation Strategy
ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာ

၄။ ADB – Asian Development Bank
အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

၅။ ACC – ASEAN Coordinating Council
အာဆီယံပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေးကောင်စီ

၆။ AEC – ASEAN Economic Community
အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း

၇။ AFTA – ASEAN Free Trade Area
အာဆီယံလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဒေသ

၈။ AIPA – ASEAN Inter – Parliamentry Assembly
အာဆီယံပါလီမန်များဆိုင်ရာ အထွေထွေညီလာခံ

၉။ APEC – Asia–Pacific Economic Cooperation
အာရှ–ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

၁၀။ APSC – ASEAN Political – Security Community
အာဆီယံနိုင်ငံရေး – လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း

၁၁။ ARF – ASEAN Regional Forum
အာဆီယံဒေသတွင်း ပုံမှန်ဆွေးနွေးပွဲ

၁၂။ ASA – Association of Southeast Asia
အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့

၁၃။ ASC – ASEAN Standing Committee
အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ

၁၄။ ASCC – ASEAN Socio – Cultural Community
အာဆီယံလူမှု – ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း

၁၅။ ASEAN – Association of South–East Asia Nations
အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအဖွဲ့

၁၆။ ASEM – Asia–Europe Meeting
အာရှ–ဥရောပ အစည်းအဝေး

၁၇။ AUKUS – Australia, United Kingdom, United States
(သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေးစာချုပ်)

၁၈။ ANZUS – Australia–Newzealand–United States Security Treaty
(ဩစတြေးလျ–နယူးဇီလန်–အမေရိကန်လုံခြုံရေးစာချုပ်)

၁၉။ BBC – British Broadcasting Channel (or) Cooperation
ဗြိတိသျှအသံလွှင့်ဌာန

၂၀။ BSI – Bureau of Special Investigation
အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန

၂၁။ BIMSTEC – Bay of Bengal Initiative for Multi–Sectoral Technical and Economic Cooperation
ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဒေသကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့

၂၂။ BRICS – Brazil, Russia, India, China and South Africa
(ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့)

၂၃။ CARICOM – Caribbean Community and Common Market
ကာရစ်ဘီယံ ဓနသဟာယနှင့် ဘုံဈေးအဖွဲ့(ကာရီကွန်)

၂၄။ CEDAW – Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုအားလုံး ပပျောက်ရေးသဘောတူစာချုပ်

၂၅။ CIA – Central Intelligence Agency(US)
အမေရိကန်ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

၂၆။ CIS – Commonwealth of Independent States
လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့

၂၇။ CLMV – Cambodia–Laos–Myanmar–Vietnam Economic Cooperation
ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ဗီယက်နမ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

၂၈။ CMEA – The Council for Mutual Economics
စီးပွားရေးအပြန်အလှန် အကူအညီပေးရေးကောင်စီ

၂၉။ COE – Council of Europe
(ဥရောပ ကောင်စီ)

၃၀။ CRC – Convention on the Rights of the Child
ကလေးသူငယ်များ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်

၃၁။ ECOSOC – Economic and Social Council(UN)
စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ

၃၂။ EEC – European Economic Commnity
ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့

၃၃။ EFTA European Free Trade Association
ဥရောပလွတ်လပ်ခွင့် ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့

၃၄။ ESCAP – Economic and Social Commission for Asia and the Pacifc
အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်

၃၅။ EU – European Union
ဥရောပသမဂ္ဂ

၃၆။ FAO – Food and Agriculture Organization
ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့

၃၇။ FBI – Federal Bereau of Investigation(US)
အမေရိကန်အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

၃၈။ FIFA – Federation of International Football Associations
ကမ္ဘာ့ဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ်(ဖီဖာ)

၃၉။ GATT – General Agreement on Tariffs and Trade
အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်

၄၀။ G–8 – Group of Eight
စက်မှုထိပ်သီး(၈)နိုင်ငံအဖွဲ့

၄၁။ GCC – Gulf Cooperation Council
ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ

၄၂။ GMS – Greater Mekong Sub–Region
မဟာမဲခေါင်ဒေသ

၄၃။ HRD – Human Resources Development
လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

၄၄။ IAEA – International Atomic Energy Agency
နိုင်ငံတကာ အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ

၄၅။ IBRD – International Bank for Reconstruction & Development
နိုင်ငံတကာပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

၄၆။ ICAO – International Civil Aviation Organization
နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့အစည်း

၄၇။ ICCPR – International Covenant on Civil and Political Rights
အရပ်ဖက်နှင့်နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစာချုပ်

၄၈။ ICCT – International Criminal Court
(နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်ခုံရုံး)

၄၉။ ICJ – International Court of Justice
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး

၅၀။ ICRC – International Committee of the Red–Cross
နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီအသင်း

၅၁။ ICSID – The International Center for Settlement of Invesment Disputes
နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ (အိုင်စီအက်စ်အိုင်ဒီ)

၅၂။ IDA – International Development Association
နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

၅၃။ IFAD – International Fund for Agricultural Development
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၅၄။ IFC – International Finance Cooperation
နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့

၅၅။ ILO – International Labour Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်

၅၆။ IMF – International Monetary Fund
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၅၆။ IMO – International Maritime Organization
နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေး ရေကြောင်းအဖွဲ့

၅၇။ INTERPOL – International Criminal Police Organizition
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရာဇဝတ်မှုများ ပူးပေါင်းထိန်းချုပ်ရေးရဲအဖွဲ့

၅၈။ IOM – International Organization for Migration
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့

၅၉။ IPU – International Parliamentary Union
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များသမဂ္ဂ

၆၀။ ITO – International Trade Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့

၆၁။ ITSO – International Telecommunications and Satellite Organization
(နိုင်ငံတကာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဂြိုလ်တု အဖွဲ့အစည်း)

၆၂။ ITU – International Telecommunication Union
နိုင်ငံတကာသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ

၆၃။ JICA – Japan International Cooperation Agency
ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ

၆၄။ LABS – League of Arab States
(အာရပ်နိုင်ငံများ အဖွဲ့ချုပ်)

၆၅။ LCCI – London Chamber of Commerce and Industry
လန်ဒန်စက်မှုနှင့် စီးပွားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကုန်သည်ကြီးများအသင်း

၆၆။ LUCC – Least Developed Countries Universities Consortium on Climate Change
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက် တက္ကသိုလ်များဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့

၆၇။ MDC (or) MDGS – Millennium Development Goals
ကုလသမဂ္ဂထောင်စုနှစ် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

၆၈။ MHR – Management on Human Resources
လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု

၆၉။ MIGA – The Multilateral Investment Guarantee Agency
နိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံအေဂျင်စီ

၇၀။ MSCC – Myanmar Scout Central Committee
မြန်မာနိုင်ငံကင်းထောက်ဗဟိုကော်မတီ

၇၁။ NAM – Non–Aligned Movement
ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့

၇၂။ NAFTA – North America Free Trade Agreement
မြောက်အမေရိက လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်

၇၃။ NASA – National Aeronautics and Space Administration
အမျိုးသားလေကြောင်းနှင့် အာကာသအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (နာဆာ)

၇၄။ NATO – North Atlantic Treaty Organization
မြောက်အတ္တလန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့(နေတိုး)

၇၅။ NEA – Nuclear Energy Agency
(နျူးကလီးယားစွမ်းအင်အဖွဲ့)

၇၆။ OAS – Organization of American States
(အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့အစည်း)

၇၇။ OAU – Organization of African Unity
အာဖရိကညီညွတ်ရေးအဖွဲ့

၇၈။ OECD – Organization for Economic Cooperation and Development
(စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အစည်း)

၇၉။ OPCW – Organization of the Prohibition of Chemical Weapons
(ဓာတုလက်နက်များ တားမြစ်ရေးအဖွဲ့)

၈၀။ OPEC – Organization of Petroleum Exporting Countries
ရေနံရောင်းနိုင်ငံများအဖွဲ့(အိုပက်)

၈၁။ OHCHR – Office of the High Commissioners for Human Rights
လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး

၈၂။ OSCE – Organization for Security and Co-operative in Europe
(ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့)

၈၃။ PCA – Permanent of American States
(အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အမြဲတမ်းအဖွဲ့)

၈၄။ Quad – Quadrilateral Security Dialogue
(လေးနိုင်ငံ လုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ်အဖွဲ့)

၈၅။ SAARC – South Asia Association for Regional Cooperation
တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း

၈၆။ SC – Security Council
လုံခြုံရေးကောင်စီ

၈၇။ SCO – Shanghai Cooperation Organization
(ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့)

၈၈။ SEATO – South East Asia Treaty Organization
အရှေ့တောင်အာရှ စာချုပ်အဖွဲ့

၈၉။ SG – Secretary General of ASEAN
အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်

၉၀။ UDHR – Universal Declaration of Human Rights
ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

၉၁။ UMFCCI – Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry
ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်

၉၂။ UNAC – United Nations Atomic Commission
ကုလသမဂ္ဂ အနုမြူကော်မရှင်

၉၃။ UNCC – United Nations Compensation Commission
ကုလသမဂ္ဂ စစ်လျော်ကြေးကော်မရှင်

၉၄။ UNCDF – United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၉၅။ UNCTAD – United Nations Conference on Trade and Development
ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ

၉၆။ UNDP – United Nations Development Programme
ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်

၉၇။ UNDCP – United Nations Drug Control Programme
ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်းချုပ်ရေးအစီအစဉ်

၉၈။ UNDRO – United Nations Disaster Relief Organization
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့

၉၉။ UNEP – United Nations Environmental Programme
ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်

၁၀၀။ UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

၁၀၁။ UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကွန်ဗင်ရှင်း

၁၀၂။ UNFPA – United Nations Fund for Population Activities
ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၁၀၃။ UNGA – United Nations General Assembly
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ

၁၀၄။ UNHCR – United Nations High Commissioner For Refugees
ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး

၁၀၅။ UNICEF – United Nations International Children's Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၁၀၆။ UNICJ – United Nations International Court of Justice
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး

၁၀၇။ UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

၁၀၈။ UNIDR – United Nations Institute for Disarmament Research
ကုလသမဂ္ဂ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး သုတေသနသိပ္ပံ

၁၀၉။ UNPROFOR – United Nations Protection Forces
ကုလသမဂ္ဂ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့

၁၁၀။ UNRISD – United Nations Research Instiute for Social Development
ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သုတေသနသိပ္ပံ

၁၁၁။ UNRRA – United Nations Relief and Rehabilitation Administration
ကုလသမဂ္ဂကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့

၁၁၂။ UNRWA – United Nations Relief and Work Agency
ကုလသမဂ္ဂ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

၁၁၃။ UNS – United Nations Secretariat
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး

၁၁၄။ UNTC – United Nations Trusteeship Council
ကုလသမဂ္ဂ ထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ

၁၁၅။ UNSC – United Nations Security Council
ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ

၁၁၆။ UPU – Universal Postal Union
ကမ္ဘာ့စာပို့သမဂ္ဂ

၁၁၇။ UPR – Universal Periodic Review
ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁၁၈။ UNPF – United Nations Peace Keeping Force
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့

၁၁၉။ UN – United Nations
ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

၁၂၀။ UNITAR – United Nations Institute for Training & Research
ကုလသမဂ္ဂ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် သုတေသနသိပ္ပံ(ယူနီတာ)

၁၂၁။ UNICEF – United Nations International Children Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးများ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၁၂၂။ UNCDF – United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၁၂၃။ UNIFAD – United Nations International Funds for Agricultural Development
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့

၁၂၄။ UNIFEM – United Nations Settlement Fund for Women
ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(ယူနီဖမ်း)

၁၂၅။ UNV – United Nations Volunteers
ကုလသမဂ္ဂ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအစီအစဉ်

၁၂၆။ UNODC – United Nations Office on Drug and Crime
ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ်မှုထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့

၁၂၇။ UNOPS – United Nations Office for Project Services
ကုလသမဂ္ဂစီမံကိန်း ဝန်ဆောင်မှုရုံး

၁၂၈။ UEFA – Union of European Football Associations
ဥရောပဘောလုံးသမဂ္ဂ

၁၂၉။ WB – World Bank
ကမ္ဘာ့ဘဏ်

၁၃၀။ WEU – Western European Union
(အနောက်ဥရောပသမဂ္ဂ)

၁၃၁။ WFTU – World Federation of Trade Union
(ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး သမဂ္ဂများ အဖွဲ့ချုပ်)

၁၃၂။ WHO – World Health Organization
ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ်

၁၃၃။ WIPO – World Intellectual Property Organization
ကမ္ဘာ့အသိဉာဏ်ပိုင်ဆိုင်မှု

၁၃၄။ WMO – World Meteorological Organization
ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်

၁၃၅။ WTC – World Trade Center
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန

၁၃၆။ WTO – World Trade Organization
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့

၁၃၇။ WIBF – World International Boxing Federation
နိုင်ငံတကာလက်ဝှေ့အဖွဲ့ချုပ်

ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်
Milennium Development Goals

၁။ အလွန်အမင်းဆင်းရဲမှုနှင့် ငတ်မွတ်မှုတို့ကို ဖယ်ရှားရန်
To eradicate extreme poverty and hunger

၂။ ကမ္ဘာ့အခြေခံပညာရေးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေရေး
To achieve universal primary education

၃။ ကျား/မအခွင့်အရေး တန်းတူညီမျှမှုနှင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ပိုင်ခွင့်တိုးမြှင့်စေရေး
To promote gender equality and empower women

၄။ ကလေးသူငယ်သေဆုံးနှုန်း လျှော့ချရေး
To reduce child mortality

၅။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၏ကျန်းမာရေး တိုးတက်စေရေး
To improve maternal health

၆။ HIV / AIDS ရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် အခြားရောဂါများတိုက်ဖျက်ရန်
To combact HIV/AIDS, malaria and other diseases

၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့မှု ရရှိစေရေး
To ensure environmental sustainability

၈။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တည်ဆောက်ရန်
To develop a global partnership for development

ကုလသမဂ္ဂစာတတ်မြောက်ရေး ဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက် (၇) ရပ်

၁။ စာမတတ်သူ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး စာတတ်မြောက်လာစေရန်

၂။ အတွေးအခေါ်သစ်များနှင့် မှန်ကန်သောသဘောထားများကို ပိုမိုရင့်သန်လာစေရန်

၃။ လူ့ဘဝအမြင်ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရန်

၄။ ရပ်ရွာလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုတက်ကြွစွာပါဝင်လာစေရန်

၅။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်

၆။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်

၇။ နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေရန်

ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်

၁။ နေရာတိုင်း၌ ဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုးကို အဆုံးသတ်ရန်

၂။ ငတ်မွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ရန်၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အာဟာရပိုမိုပြည့်ဝမှုရှိရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးကို မြှင့်တင်ရန်

၃။ ကျန်းမာသောဘဝများကို ပိုင်ဆိုင်မှုရရှိရန်နှင့် အသက်အရွယ်အားလုံးအတွက် သာယာဝပြောမှု တိုးမြှင့်ရန်

၄။ လူတိုင်းတက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အရည်အသွေးတူညီမျှတမှုရှိသည့် ပညာရေး ကိုရရှိရန်နှင့် လူတိုင်းအတွက် တစ်သက်တာ ပညာသင်ကြားနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း များ တိုးမြှင့်ရန်

၅။ ကျား၊ မ တန်းတူညီတူရှိမှုရရှိရန်နှင့် အမျိုးသမီးများနှင့်အမျိုးသမီးငယ်များအားလုံးကို စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရန်

၆။ လူတိုင်းအတွက် ရေနှင့်သန့်ရှင်းမှုရရှိရန်နှင့် ထိုသို့ရရှိရန်အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံခန့်ခွဲမှုရှိရန်

၇။ လူတိုင်းကုန်ကျစရိတ်သက်သာကာ ယုံကြည်အားထားလောက်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်သော ခေတ်မီစွမ်းအင်ရရှိရန်

၈။ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပြီး အားလုံးပါဝင်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုနှင့် လူတိုင်းအတွက် စွမ်းအားအပြည့်ဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြင့် မားသော အလုပ်အကိုင်နှင့် ကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်

၉။ ကြံ့ခိုင်မှုရှိသော အခြေခံအဆောက်အဦများ တည်ဆောက်ရန်၊ အားလုံးပါဝင်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့်စက်မှုလုပ်ငန်းထွန်းကားမှုကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှု ထွန်းကားရန်

၁၀။ ပြည်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံများအကြား၌လည်းကောင်း မညီမျှမှုများကို လျှော့ချ ရန်

၁၁။ မြို့ကြီးများနှင့် လူသားများ အခြေချနေထိုင်မှုများကို အားလုံးပါဝင်ပြီး ဘေးကင်း လုံခြုံကြံ့ခိုင်၍ ရေရှည်တည်တံ့မှုရှိစေရန်

၁၂။ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ်စားသုံးမှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်စေရန်

၁၃။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ၎င်း၏အကျိုးဆက်များကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်ရန်

၁၄။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် သမုဒ္ဒရာများ၊ ပင်လယ်များနှင့် အဏ္ဏဝါ အရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ချွေတာစွာသုံးစွဲရန်

၁၅။ ကမ္ဘာ့သဘာဝဂေဟစနစ်များ (Terrestrial Ecosystem) ကို ကာကွယ် ထိန်းသိမ်း၍ စဉ်ဆက်မပြတ်ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်မှုကိုမြှင့်တင်ရန်၊သစ်တောများရေရှည်ခံမှုအတွက် စီမံခန့်ခွဲရန်၊ မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်၊ မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဇီဝမျိုးကွဲဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်

၁၆။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းပြီး အားလုံးပါဝင်သော လူမှု အသိုက်အဝန်းများ တိုးမြှင့်ရန်၊ လူတိုင်းအတွက် မျှတစွာတရားစီရင်မှုရရှိစေရန် နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်သော မျှတစွာတရားစီရင်မှုရရှိစေရန် နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်ကာ အားလုံးပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်း များကို အဆင့်အသီးသီး၌ တည်ထောင်ရန်

၁၇။ အကောင်အထည်ဖော်မှုနည်းလမ်းများ(Means of Implementation)ကို တိုးတက် ခိုင်မာစေရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ မိတ်ဖက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပြန်လည်ရှင်သန်လာစေရန်။

သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သံတမန်ကြီးတို့၌ ထားရှိရမည့် အင်္ဂါ (၆) ပါး

၁။ ပညာဝါ - ပညာဉာဏ်ရှိခြင်း
၂။ ဝါကျဆေက - စကားတတ်ရခြင်း
၃။ သူရ - ရဲရင့်သတ္တိရှိရခြင်း
၄။ ပရစိတ္တဇာန - သူတစ်ပါးစိတ်ထားကိုသိတတ်ရခြင်း
၅။ ဒန္တ - ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
၆။ ပဋိဝါကျ - သူဆိုတင်သောစကားကိုပြန်လည်ချေပဆိုနိုင်ရခြင်း

သံတမန်အင်္ဂါ (၈) ပါး

၁။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို အကင်းပါးစွာသိကြားလွယ်ခြင်း
၂။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ပြန်ဆိုတင်ပြနိုင်ခြင်း
၃။ အားထုတ်၍ မှတ်သားလေ့လာခြင်း
၄။ ဆိုတိုင်းမှန်ကန်ခိုင်မြဲစွာ အောင်နိုင်ခြင်း
၅။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရိပ်အကဲသိခြင်း
၆။ သူတစ်ပါးအား ကြားသိနားလည်အောင် ပြောတတ်ခြင်း
၇။ အကျိုးရှိမည်၊ မရှိမည်ကို ဝေဖန်တတ်ခြင်း
၈။ ငြင်းခုန်ခိုက်ရန် ဆန့်ကျင်မှုမပြုခြင်း

သံလွှတ်ရာ (၄) ပါး

၁။ သူ့ကိုကား နိုင်နင်းလို၍ စေလွှတ်ရခြင်းလည်းတစ်ပါး
၂။ သူက စစ်မက်ပြုလာအံ့သို့ထင်၍ ခြင်းရာနူးညံ့စမ်းလို့သောငှာ စေလွှတ်ခြင်းလည်း တစ်ပါး
၃။ သူ့ကိုကြောက်ရွံ့ခန့်ညားစေလို၍ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
၄။ သူ့ပြည်သူ့ရပ်၌ဖြစ်သော အထူးအဆန်းသနစ်သနာ တို့ကိုသိလို၍ ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားသင့်တင့်ကြောင်းကို စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး

သံတမန်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၁။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံအတွက် ကိုယ်စားပြုရန်
၂။ လက်ခံသောနိုင်ငံ၏ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံနှင့် ယင်းနိုင်ငံသား တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်

၃။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံကိုယ်စား လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန်
၄။ လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသည့်ဖြစ်ရပ်များကို ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ စိစစ်စူးစမ်းလေ့လာသုံးသပ်ပြီး စေလွှတ်သော နိုင်ငံအစိုးရထံသို့ သတင်းပို့အစီရင်ခံရန်
၅။ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်

သံတမန်အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်

၁။ ပုဂ္ဂိုလ်အရထိပါးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်
၂။ တရားရုံးမှအုပ်ချုပ်ရေးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမှကင်းလွတ်ခွင့်
၃။ လောကဝတ်အရခွင့်ပြုသည့် အခွင့်အရေးများ

စံပြသံတမန်တစ်ယောက်၏အရည်အချင်းများ

၁။	မှန်	–	မှန်ကန်သောစကားကိုသာဆိုခြင်း	(Truthfulness)
၂။	တိ	–	တိကျသေချာခြင်း	(Accuracy)
၃။	တည်	–	တည်ငြိမ်ခြင်း	(Calm)
၄။	စိတ်	–	စိတ်ရှည်ဖွဲ့ကောင်းခြင်း	(Patience)
၅။	နှစ်	–	နှစ်လိုဖွယ်၊ ခင်မင်ဖွယ်ရှိခြင်း	(Good Temper)
၆။	နှိမ့်	–	နှိမ့်ချသောစိတ်ထားရှိခြင်း	(Modesty)
၇။	သစ်	–	သစ္စာစောင့်သိခြင်း	(Loyalty)

သံတမန်များ လိုက်နာရန် အချက် (၉) ချက်

၁။	ရိုးသားပါ	(Be Honest)
၂။	အားကိုးထိုက်ပါစေ	(Be Reliable)
၃။	တစ်ဖက်သားအားနားလည်ပါ	(Be Understanding)
၄။	အတင်းအကျပ်အနိုင်မယူပါနှင့်	(Be Gentle)
၅။	မထောင်လွှားပါနှင့်	(Be Modest)
၆။	လိုက်လျောညီထွေကျင့်ပါ	(Be Accomodating)
၇။	လေးစားဖွယ်ဖြစ်ပါစေ	(Be Respectable)
၈။	ချင့်ချိန်နှိုင်းဆနိုင်ပါစေ	(Be Wise)
၉။	အစဉ်သတိရှိပါ	(Be Alert)

သားကောင်းတမန်၏ဂုဏ်ရည်

၁။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော စိတ်သဘောထားရှိရမည်။
၂။ အပေါ်ယံဟန်ဆောင်မှုကင်းပြီး ပကတိဖြူစင်သောစိတ်ထားဖြင့် လူတကာကို ဆက်ဆံတတ်ရမည်။

၃။ သပ်ရပ်သော၀တ်စားဆင်ယင်မှု၊ လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ မြို့ကြီးသားပီသသော အမူအရာနှင့်သိမ်မွေ့ပျူငှာသော ပြောဆိုဆက်ဆံမှုရှိရမည်။

၄။ တစ်မုဟုတ်ချင်း ဒေါသထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် တုံ့ပြန်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။

၅။ မာန်မာနထောင်လွှားမှုကင်းရမည်။

၆။ ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်းနှင့် စကားပရိယာယ်ကြွယ်ရမည်။

၇။ တစ်ဖက်သား၏ အခြေခံရပ်တည်ချက်နှင့် အတွင်းသားစိတ်ဓာတ်ကို သိရှိအကဲခတ်နိုင်သည့် အကင်းပါးမှုရှိရမည်။

၈။ စကားပြောဆိုရာတွင် “ငါ့စကားနွားရ” ဟူသော သဘောဖြင့် စကားနိုင် ပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

၉။ ဗဟုသုတအကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံရမည်။

၁၀။ Debating Skill နှင့် ပြည့်စုံရမည်။

၁၁။ တူညီသောအခြေခံ ရပ်တည်ချက်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေတည်ရှိပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကွာဟချက်များ တဖြည်းဖြည်းကျဉ်းမြောင်းယူသော သံရေးတမန်ရေးနည်းနာကို ကျွမ်းကျင်ရမည်။

၁၂။ အလွန်အကျွံ မူးယစ်သောက်စားခြင်းနှင့် အပျော်အပါးလိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။

၁၃။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာနှင့် အဆင့်အတန်းမီစွာ ညှော်၀တ်ကျေပွန်မှုရှိရမည်။

၁၄။ ဘာသာစကား၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။

၁၅။ အစဉ်သတိ၊ ဝီရိယနှင့် လုံ့လရှိရမည်။

၁၆။ ၀င်ဆန့်သင့်သည့် အသိုက်အ၀န်းတွင် ၀င်ဆန့်နိုင်ရန် အစဉ်ကြိုးစားရမည်။

၁၇။ မိမိနိုင်ငံတော်အပေါ် အထင်အမြင်သေးသိမ်စေနိုင်သည့် ပြောဆိုဆက်ဆံမှု၊ ၀တ်စားဆင်ယင်မှု၊ တည်ခင်းညှော့ခံမှု၊ နေထိုင်ခင်းကျင်းမှုတို့ကိုအစဉ်ရှောင်ရှားပြီး နိုင်ငံကြီးသားပီသစွာ နိုင်ငံတော်၏ဂုဏ်နှင့်လျော်ညီစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း၊ ၀တ်စားဆင်ယင်ခြင်း၊ ပရိဘောဂခင်းကျင်းခြင်း၊ ညှော့ခံကျွေးမွေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရပါမည်။

၁၈။ နိုင်ငံတော်အပေါ် အစဉ်အမြဲသစ္စာစောင့်သိရမည်။

မြန်မာ့သမိုင်း၀င် အမျိုးသမီးသံအမတ်ကြီးများ

၁။ ဒေါ်ခင်ကြည် (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဇနီး)

၂။ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မြင့် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေး၀န်ကြီးဌာန)

၃။ ဒေါ်မော်မော် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေး၀န်ကြီးဌာန)

၄။ ဒေါ်အိအိခင်ဧ (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေး၀န်ကြီးဌာန)

၅။ ဒေါ်ကေသီစိုး(ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေး၀န်ကြီးဌာန)

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဝန်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	မှ	ထိ
၁။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	၁၇-၃-၁၉၄၇	၁၉-၇-၁၉၄၇
၂။	ဦးနု	၂၀-၇-၁၉၄၇	၁-၈-၁၉၄၇
၃။	ဦးလွန်းဘော်	၂-၈-၁၉၄၇	၃၀-၁၀-၁၉၄၇
၄။	ဦးတင်ထွဋ်	၃၁-၁၀-၁၉၄၇	၁၆-၈-၁၉၄၈
၅။	ဦးကျော်ငြိမ်း	၁၄-၉-၁၉၄၈	၃၁-၃-၁၉၄၉
၆။	သခင်နု	၁-၄-၁၉၄၉	၄-၄-၁၉၄၉
၇။	ဦးအေးမောင်	၅-၄-၁၉၄၉	၂၀-၁၂-၁၉၄၉
၈။	စပ်ခွန်ချို	၂၀-၁၂-၁၉၄၉	၂၈-၁၀-၁၉၅၈
၉။	ဦးသိမ်းမောင်	၂၉-၁၀-၁၉၅၈	၁၃-၂-၁၉၅၉
၁၀။	ဦးချန်ထွန်းအောင်	၂၇-၂-၁၉၅၉	၃-၄-၁၉၆၀
၁၁။	စပ်ခွန်ချို	၄-၄-၁၉၆၀	၁-၃-၁၉၆၂
၁၂။	ဦးသီဟန်	၂-၃-၁၉၆၂	၁၈-၆-၁၉၆၉
၁၃။	ဒေါက်တာမောင်လွင်	၁၉-၆-၁၉၆၉	၄-၈-၁၉၇၀
၁၄။	ဒေါက်တာလှဟန်	၄-၈-၁၉၇၀	၂၀-၄-၁၉၇၂
၁၅။	ဦးကျော်စိုး	၂၀-၄-၁၉၇၂	၁-၃-၁၉၇၄
၁၆။	ဦးလှဘုန်း	၂-၄-၁၉၇၄	၃-၃-၁၉၇၈
၁၇။	ဦးမြင့်မောင်	၃-၃-၁၉၇၈	၁၈-၃-၁၉၈၀
၁၈။	ဦးလေးမောင်	၁၉-၃-၁၉၈၀	၉-၁၁-၁၉၈၁
၁၉။	ဦးချစ်လှိုင်	၉-၁၁-၁၉၈၁	၄-၁၁-၁၉၈၅
၂၀။	ဦးရဲခေါင်	၄-၁၁-၁၉၈၅	၁၈-၉-၁၉၈၈
၂၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်	၂၀-၉-၁၉၈၈	၁၇-၉-၁၉၉၁
၂၂။	ဦးအုံးဂျော်	၁၈-၉-၁၉၉၁	၁၅-၁၁-၁၉၉၈
၂၃။	ဦးဝင်းအောင်	၁၅-၁၁-၁၉၉၈	၁၇-၉-၂၀၀၄
၂၄။	ဦးဉာဏ်ဝင်း	၁၈-၉-၂၀၀၄	၃၀-၃-၂၀၁၁
၂၅။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	၃၀-၃-၂၀၁၁	၃၀-၃-၂၀၁၆

စဉ်	အမည်	မှ	ထိ
၂၆။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	၃၀-၃-၂၀၁၆	၃၁-၁-၂၀၂၁
၂၇။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	၁-၂-၂၀၂၁	၃၁-၁-၂၀၂၃
၂၈။	ဦးသန်းဆွေ	၁-၂-၂၀၂၃	လက်ရှိကာလအထိ

ပြည်ဝင်ဗီဇာစနစ်သစ် (၁၂) မျိုးနှင့် ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (၃) မျိုး

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခကြေး	နေခွင့်
၁။	သံတမန်/သံအဖွဲ့ဝင်ဗီဇာ (Gratis Diplomatic/Offical Countesy Visa)	အခမဲ့	တာဝန် ထမ်းဆောင် ကာလ
၂။	နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဗီဇာ (Offical Visa – Single) (Offical Visa – Multiple) (Offical Visa – Multiple) (Offical Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၂၀၀ US$ ၄၀၀ US$ ၆၀၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၃။	ကမ္ဘာလှည့်ဗီဇာ (Tourist Visa)	US$ ၄၀	၂၈ ရက်
၄။	လုပ်ငန်းဗီဇာ (Business Visa – Single) (Business Visa – Multiple) (Business Visa – Multiple) (Business Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၂၀၀ US$ ၄၀၀ US$ ၆၀၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၅။	အလုပ်သမားဗီဇာ (Employment Visa)	US$ ၅၀	၇၀ ရက်
၆။	လူမှုရေးဗီဇာ (Social Visa – Single) (Social Visa – Multiple) (Social Visa – Multiple) (Social Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၁၅၀ US$ ၃၀၀ US$ ၄၅၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၇။	သာသနာရေးဗီဇာ (Religious Visa – Single) (Religious Visa – Multiple) (Religious Visa – Multiple) (Religious Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၁၅၀ US$ ၃၀၀ US$ ၄၅၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၈။	ပညာရေးဗီဇာ (Education Visa – Single) (Education Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၁၆၀	၉၀ ရက် ၁ နှစ်
၉။	စာနယ်ဇင်း/မီဒီယာဗီဇာ(Journalist Visa)	US$ ၄၀	၂၈ ရက်

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခကြေး	နေခွင့်
၁၀။	ယာဉ်အမှုထမ်းဗီဇာ (Crew Visa – Single) (Crew Visa – Multiple) (Crew Visa – Multiple) (Crew Visa – Multiple)	US$ ၅၀ US$ ၂၀၀ US$ ၄၀၀ US$ ၆၀၀	၉၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၁၁။	အလုပ်ရုံ/ဆွေးနွေးပွဲ/အစည်းအဝေး/ သုတေသနဗီဇာ (Worlshop/Semiar/Meeting/Research Visa)	US$ ၄၀	၂၈ ရက်
၁၂။	ဖြတ်သန်းဗီဇာ(Transit Visa)	US$ ၂၀	၂၄ နာရီ

ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re–entry Visa) (၃) မျိုး

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခငွေ	နေခွင့်
၁။	အကြိမ်ကြိမ်အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Multiple Journey Special Re–entry Visa)	US$ ၁၈၀	ခွင့်ပြုကာလ
၂။	အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ(သို့မဟုတ်)တစ်ကြိမ်ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Special Re–entry Visa)	US$ ၅၄	ခွင့်ပြုကာလ
၃။	ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re–entry Visa) (ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သည့်အမြဲနေအရည်အချင်းရှိ နိုင်ငံခြားသားများအတွက်သာ)	၅၀၀၀ ကျပ်	ခွင့်ပြုကာလ (၆)လ

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်ထားသောနိုင်ငံများ (၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၃၁-၅-၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ)

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၁။	ဗြိတိန်နိုင်ငံ	၇–၇–၁၉၄၇
၂။	ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ	၁–၈–၁၉၄၇
၃။	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၉–၉–၁၉၄၇
၄။	နယ်သာလန်နိုင်ငံ	၂၂–၁၂– ၁၉၄၇
၅။	အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၄–၁–၁၉၄၈
၆။	ရုရှားနိုင်ငံ	၁၈–၂–၁၉၄၈
၇။	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၂၈–၂–၁၉၄၈

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၈။	ထိုင်းနိုင်ငံ	၂၄-၈-၁၉၄၈
၉။	သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ	၇-၆-၁၉၄၉
၁၀။	အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ	၂၇-၁၂-၁၉၄၉
၁၁။	တရုတ်နိုင်ငံ	၈-၆-၁၉၅၀
၁၂။	အီတလီနိုင်ငံ	၂၄-၁၁-၁၉၅၀
၁၃။	ဆားဗီးယားနိုင်ငံ	၂၉-၁၂-၁၉၅၀
၁၄။	ဩစတြီးယားနိုင်ငံ	၉-၇-၁၉၅၃
၁၅။	အစ္စရေးနိုင်ငံ	၁၃-၇-၁၉၅၃
၁၆။	ဩစတြေးလျနိုင်ငံ	၁-၈-၁၉၅၃
၁၇။	အီဂျစ်နိုင်ငံ	၈-၈-၁၉၅၃
၁၈။	ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ	၁၉၅၃
၁၉။	ဂျာမနီနိုင်ငံ	၃-၈-၁၉၅၄
၂၀။	ဖင်လန်နိုင်ငံ	၂၂-၇-၁၉၅၄
၂၁။	ဂျပန်နိုင်ငံ	၁-၁၂-၁၉၅၄
၂၂။	ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ	၂၂-၄-၁၉၅၅
၂၃။	လာအိုနိုင်ငံ	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၄။	ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၅။	ပိုလန်နိုင်ငံ	၁၁-၁၁-၁၉၅၅
၂၆။	ဘူလ်ဂေးရီးယားနိုင်ငံ	၁၈-၁၁-၁၉၅၅
၂၇။	ချက်သမ္မတနိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၂၈။	စလိုဗက်နိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၃၀။	ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၃-၁၉၅၆
၃၁။	နော်ဝေးနိုင်ငံ	၁၈-၅-၁၉၅၆
၃၂။	အီရတ်နိုင်ငံ	၂၃-၇-၁၉၅၆
၃၃။	ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ	၃၀-၇-၁၉၅၆

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၃၄။	မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ	၂၈-၉-၁၉၅၆
၃၅။	အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ	၈-၁၁-၁၉၅၆
၃၆။	ဆွီဒင်နိုင်ငံ	၁၉၅၆
၃၇။	ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ	၁၉၅၇
၃၈။	မလေးရှားနိုင်ငံ	၁-၃-၁၉၅၈
၃၉။	ဂရိနိုင်ငံ	၂၀-၃-၁၉၅၈
၄၀။	ကနေဒါနိုင်ငံ	၉-၈-၁၉၅၈
၄၁။	တူကီယဲ(တူရကီ)နိုင်ငံ	၂-၉-၁၉၅၈
၄၂။	နယူးဇီလန်နိုင်ငံ	၁၅-၁၁-၁၉၅၈
၄၃။	နီပေါနိုင်ငံ	၃-၃-၁၉၆၀
၄၄။	စင်ကာပူနိုင်ငံ	၁၂-၈-၁၉၆၆
၄၅။	စပိန်နိုင်ငံ	၁၁-၃-၁၉၆၇
၄၆။	အီရန်နိုင်ငံ	၈-၈-၁၉၆၈
၄၇။	အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၁၁-၁၉၆၈
၄၈။	မော်လ်ဒိုက်နိုင်ငံ	၁၅-၁-၁၉၇၀
၄၉။	နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ	၂၄-၁-၁၉၇၀
၅၀။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ	၂၁-၃-၁၉၇၂
၅၁။	ဆီးရီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၆-၁၉၇၂
၅၂။	အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ	၂၈-၂-၁၉၇၅
၅၃။	တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံ	၁၉-၅-၁၉၇၅
၅၄။	ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၂၈-၅-၁၉၇၅
၅၅။	မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ	၁-၁၀-၁၉၇၆
၅၆။	မော်ရီတေးနီးယားနိုင်ငံ	၅-၁၀-၁၉၇၆
၅၇။	ကျူးဘားနိုင်ငံ	၁၂-၁၀-၁၉၇၆
၅၈။	ပေါ်တူဂီနိုင်ငံ	၁၄-၁၁-၁၉၇၆
၅၉။	အယ်လ်ဘေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၁၂-၁၉၇၆

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၆၀။	ကိုဒ့်စ်တာရီကာနိုင်ငံ	၈-၃-၁၉၇၇
၆၁။	မော်ရိုကိုနိုင်ငံ	၃၁-၇-၁၉၇၈
၆၂။	မောရစ်ရှပ်စ်နိုင်ငံ	၃၀-၁၂-၁၉၇၈
၆၃။	ချီလီနိုင်ငံ	၂၂-၄-၁၉၈၂
၆၄။	ပနားမားနိုင်ငံ	၁၅-၇-၁၉၈၂
၆၅။	ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ	၁-၉-၁၉၈၂
၆၆။	ဆိုက်ပရပ်စ်နိုင်ငံ	၁၅-၇-၁၉၈၅
၆၇။	ဗာနွောတူနိုင်ငံ	၂၈-၁-၁၉၈၇
၆၈။	ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ	၂၈-၁၁-၁၉၈၈
၆၉။	ပီရူးနိုင်ငံ	၂၈-၈-၁၉၈၉
၇၀။	ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ	၂၀-၁၁-၁၉၉၀
၇၁။	ပါပူဝါနယူးဂီနီယာနိုင်ငံ	၂၄-၇-၁၉၉၁
၇၂။	ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ	၂၁-၉-၁၉၉၃
၇၃။	ဂါနာနိုင်ငံ	၁၃-၁-၁၉၉၅
၇၄။	တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ	၂၀-၄-၁၉၉၅
၇၅။	ကင်ညာနိုင်ငံ	၂၆-၉-၁၉၉၇
၇၆။	ကူဝိတ်နိုင်ငံ	၁၆-၁၂-၁၉၉၈
၇၇။	ယူကရိန်းနိုင်ငံ	၁၉-၁-၁၉၉၉
၇၈။	အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံ	၃-၈-၁၉၉၉
၇၉။	ဂျော်ဂျီယာနိုင်ငံ	၁၆-၈-၁၉၉၉
၈၀။	တာ့ခ်မင်နစ္စတန်နိုင်ငံ	၂၆-၈-၁၉၉၉
၈၁။	ခရိုအေးရှားနိုင်ငံ	၃-၉-၁၉၉၉
၈၂။	ဘယ်လာရုစ်နိုင်ငံ	၂၂-၉-၁၉၉၉
၈၃။	ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ	၂၃-၉-၁၉၉၉
၈၄။	တာဂျစ်ကစ္စတန်နိုင်ငံ	၂၉-၉-၁၉၉၉

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၈၅။	ဂျမေကာနိုင်ငံ	၆-၁၂-၁၉၉၉
၈၆။	ကာဂျစ်တန်နိုင်ငံ	၉-၁၁-၂၀၀၀
၈၇။	ဥဇဘတ်ကစ္စတန်နိုင်ငံ	၈-၂-၂၀၀၁
၈၈။	ဥရုဂွေးနိုင်ငံ	၂၂-၂-၂၀၀၁
၈၉။	မက်စီဒိုနီးယားနိုင်ငံ	၉-၇-၂၀၀၃
၉၀။	အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ	၁၀-၂-၂၀၀၄
၉၁။	ဆူဒန်နိုင်ငံ	၂၀-၅-၂၀၀၄
၉၂။	ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ	၂၅-၈-၂၀၀၄
၉၃။	ကာတာနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၀၅
၉၄။	အရှေ့တီမောနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၀၆
၉၅။	မွန်တီနီဂရိုးနိုင်ငံ	၂၇-၁၁-၂၀၀၆
၉၆။	ဆလိုဗေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၈-၁၂-၂၀၀၆
၉၇။	မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	(၁၉၇၅ တွင်စတင်သံဆက်၍ ၁၉၈၃ တွင် သံဆက်သွယ်မှုဖြတ်တောက်) (၂၆-၄-၂၀၀၇)ရက်နေ့တွင် သံတမန် ဆက်သွယ်မှု ပြန်လည်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်)
၉၈။	အင်ဒိုရာနိုင်ငံ	၁၁-၂-၂၀၀၉
၉၉။	ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ	၂၇-၈-၂၀၀၉
၁၀၀။	ဘာရိန်းနိုင်ငံ	၁၀-၁၁-၂၀၀၉
၁၀၁။	ဖီဂျီနိုင်ငံ	၁၀-၅-၂၀၁၀
၁၀၂။	အိုမန်နိုင်ငံ	၁၄-၁၂-၂၀၁၀
၁၀၃။	ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ	၁၃-၁-၂၀၁၁
၁၀၄။	ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနားနိုင်ငံ	၂၅-၈-၂၀၁၁
၁၀၅။	မာလာဝီနိုင်ငံ	၃၀-၁-၂၀၁၂
၁၀၆။	ဘူတန်နိုင်ငံ	၁-၂-၂၀၁၂
၁၀၇။	လူဇင်ဘတ်နိုင်ငံ	၃၁-၇-၂၀၁၂

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၁၀၈။	လက်ဗီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၀၉။	အက်စ်တိုးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၁၀။	အိုက်စလန်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၁၂-၂၀၁၂
၁၁၁။	အာမေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၃၁-၁-၂၀၁၃
၁၁၂။	အင်ဂိုလာသမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၉-၂၀၁၃
၁၁၃။	လစ်သူယေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၈-၁၀-၂၀၁၃
၁၁၄။	အီသီယိုးပီးယားဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ	၂၈-၁၂-၂၀၁၅
၁၁၅။	မော်လ်တာသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၄-၂၀၁၇
၁၁၆။	အီကွေဒေါသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၄-၂၀၁၇
၁၁၇။	မာရှယ်ကျွန်းစုသမ္မတနိုင်ငံ	၂၁-၄-၂၀၁၇
၁၁၈။	ဟိုလီဆီး(ဗာတီကန်နန်းတော်)	၁-၅-၂၀၁၇
၁၁၉။	လိုက်ဘေးရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၅-၂၀၁၇
၁၂၀။	ဂီနီသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၆-၂၀၁၇
၁၂၁။	ဆေးရှဲလ်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၂-၇-၂၀၁၇
၁၂၂။	ဘီနင်သမ္မတနိုင်ငံ	၂-၇-၂၀၁၉
၁၂၃။	တိုဂိုသမ္မတနိုင်ငံ	၃၁-၇-၂၀၁၉
၁၂၄။	နီကာရာဂွါ သမ္မတနိုင်ငံ	၆-၈-၂၀၂၀
၁၂၅။	အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စု	၉-၁၁-၂၀၂၀
၁၂၆။	ဂီနီဘစ်ဆောသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၃-၂၀၂၃

မြန်မာသံရုံးဖွင့်လှစ်ထားရှိသောနိုင်ငံများ

၁။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့

၂။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ကင်ဘာရာမြို့

၃။ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့

၄။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ဒါကာမြို့

၅။ ဘရာဇီးနိုင်ငံ၊ ဘရာဇီးလီးယားမြို့

၆။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရတ်ဆဲလ်မြို့
၇။ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ဒါစရီဘီဂါဝမ်မြို့
၈။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖနွမ်းပင်မြို့
၉။ ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အော့တဝါမြို့
၁၀။ ချက်နိုင်ငံ၊ ပါရာဂွေးမြို့
၁၁။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဘေဂျင်းမြို့
၁၂။ ကျူးဘားနိုင်ငံ၊ ဟာဗားနားမြို့
၁၃။ အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုမြို့
၁၄။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့
၁၅။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဘာလင်မြို့
၁၆။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့၊ ကာလကတ္တားမြို့
၁၇။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာမြို့
၁၈။ အစ္စရေးနိုင်ငံ၊ တဲလ်အဗစ်မြို့
၁၉။ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့
၂၀။ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့
၂၁။ ကိုရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဆိုးလ်မြို့
၂၂။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ၊ ကူဝိတ်မြို့
၂၃။ လာအိုနိုင်ငံ၊ ဗီယန်ကျင်းမြို့
၂၄။ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့
၂၅။ နီပေါနိုင်ငံ၊ ခတ္တမန္ဍူမြို့
၂၆။ နော်ဝေနိုင်ငံ၊ အော်စလိုမြို့
၂၇။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ အစ္စလမ်မာဘတ်မြို့
၂၈။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့
၂၉။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ မော်စကိုမြို့
၃၀။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ရီယာ့ဒ်မြို့
၃၁။ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့
၃၂။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၊ ပတ်တိုရီမြို့
၃၃။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ကိုလန်ဘိုမြို့
၃၄။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့
၃၅။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့
၃၆။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဟနွိုင်းမြို့
၃၇။ ဆာဗီးယားနိုင်ငံ၊ ဘဲဂရိတ်မြို့

မြန်မာကောင်စစ်ဝန်ရုံး ဖွင့်လှစ်ထားရှိသောနိုင်ငံများ

၁။ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့
၂။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ စစ်တကောင်းမြို့
၃။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ၊ ဆောပိုလိုမြို့
၄။ ကနေဒါနိုင်ငံ၊ ရစ်မွန်းဟေးမြို့၊ ဗန်ကူးဗားမြို့
၅။ ဂရိနိုင်ငံ၊ ဝီရီးယက်စ်မြို့
၆။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ချန်နိုင်းမြို့
၇။ အီတလီနိုင်ငံ၊ ကျူးရင်းမြို့၊ ဖလော့ရင့်မြို့
၈။ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ယာမာဒါချီမြို့၊ ဖူကူအိုကာကိုဘေးမြို့
၉။ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဘူဆန်မြို့
၁၀။ လက်ဘနွန်နိုင်ငံ၊ ဘေရွတ်မြို့
၁၁။ နယ်သာလန်နိုင်ငံ၊ ဘရီဒါမြို့
၁၂။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၊ နိုဘိုစီဗစ်မြို့
၁၃။ ယူအေအီးနိုင်ငံ၊ ဒူဘိုင်းမြို့
၁၄။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဟိုချီမင်းစီးတီးမြို့
၁၅။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ စီးစ်ဘာဒန်မြို့၊ ကိုလုံးမြို့
၁၆။ ဆိုက်ပရက်စ်နိုင်ငံ၊ နီကိုးဆီးရားမြို့
၁၇။ တူကီယဲနိုင်ငံ၊ အန်ကာရာမြို့
၁၈။ ဘယ်လာရုစ်နိုင်ငံ၊ မင့်စ်မြို့

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်စေရန်အတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ သို့သော်ပြည်ပမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြားနိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိနေခြင်းကြောင့် မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် အထူးပင်အရေးကြီးပါသည်။ ထိုသို့ ပြည်ပဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဟု ခေါ်ဆို လေ့ရှိကြပါသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို လေ့လာလိုပါက အဆိုပါနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံဦးတည်ချက် (သို့မဟုတ်) အခြေခံမဟာဗျူဟာကို ဦးစွာလေ့လာသင့်သည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကိုချမှတ်ရာတွင် အောက်ပါဦးတည်ချက် တစ်ရပ်ရပ်အပေါ်တွင် အခြေခံချမှတ်လေ့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည် –

(က) သီးသန့် တစ်ဦးတည်း ရပ်တည်ရေး

(ခ) ဘက်မလိုက်ရေး

(ဂ) နိုင်ငံအချင်းချင်း ဘက်မလိုက်ပူးပေါင်းရေးတို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရရှိချိန်မှစ၍ လွတ်လပ်၍ တက်ကြွပြီး ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ (Independent, Active and Non–aligned Foreign Policy) (ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) ပုဒ်မ ၄၂)ကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းမှာ –

(က) စစ်အေးကာလ အရှေ့အုပ်စုနှင့်အနောက်အုပ်စုဟူ၍ ကွဲပြားနေချိန်တွင် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး လွတ်လပ်စ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးလိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊

(ခ) လွတ်လပ်ရေးရရှိရန် ကြိုးပမ်းရခြင်း၏တန်ဖိုးနှင့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို တစ်ထပ်တည်းထားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊

(ဂ) ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဒဏ်ကိုခံစားသိရှိပြီး အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စု အားပြိုင်မှုကြား စစ်မြေပြင်ဖြစ်လာနိုင်ခြင်းကို ရှောင်ရှားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊

(ဃ) ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြန်လည်ဦးမော့လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် အုပ်စုနှစ်စု၏ နှောင်ကြိုးမဲ့အကူအညီများကိုသာ လက်ခံလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊

(င) လူဦးရေများ၍ ဝါဒခြင်းမတူညီသည့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြားတွင်ရှိနေ၍ ဘက်မလိုက်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်၍ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူ (၅) ချက်
(The Five Principles of Peaceful Co-existence)

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူ(၅)ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ၏ အခြေခံရေသောက်မြစ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါမူဝါဒသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ၊ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ချမှတ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၈–၆–၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် နယူးဒေလီမြို့၌ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်း၊ ၂၉–၆–၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မြန်မာနှင့်တရုတ် ခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်း အောက်ပါမူကြီး(၅)ချက်ကို သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည် –

(က) တစ်နိုင်ငံ၏နယ်မြေတည်တံ့မှုနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှုကို တစ်နိုင်ငံက လေးစားရန်၊

Mutual respect for each other’s territorial integrity and sovereignty.

(ခ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုမပြုလုပ်ရန်၊
To abide by mutual non–aggression.

(ဂ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုလုပ်ရန်၊
Non–interference in each other’s internal affairs.

(ဃ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တန်းတူရည်တူရှိရန်နှင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန်၊
Respect for mutual equality and to work for mutual benefit.

(င) ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။
Peaceful co–existence.

မြန်မာနိုင်ငံသည် အထက်ပါ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး အခြေခံမူကြီး(၅) ချက်ကိုကိုင်စွဲလျက် ကုလသမဂ္ဂအခြေခံမူများ၊ ရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ အောက်ပါအတိုင်း ဆောက်ရွက်ခဲ့ပါသည် –

(က) ကုလသမဂ္ဂ၏လှုပ်ရှားမှုများတွင် မိမိ၏အခြေခံမူနှင့်အညီ နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း၊

(ခ) လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကို အစဉ်အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဂ) လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(ဃ) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(င) နယ်ချဲ့ဝါဒီများ၏ ကျူးကျော်စွက်ဖက်မှုများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(စ) ကိုလိုနီစနစ်ဖျက်သိမ်းရေးကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဆ) ကိုလိုနီဝါဒ အသားအရောင်ခွဲခြားမှုနှင့် လူမျိုးခွဲခြားမှုစနစ်များကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(ဇ) ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဈ) နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေးစစ်ပွဲများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ မြန်မာဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ရက်စွဲများ

၁။	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO)	၁၁–၉–၁၉၄၇
၂။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့ (ILO)	၁၈–၅–၁၉၄၈
၃။	ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO)	၁–၇–၁၉၄၈
၄။	ကုန်သွယ်ရေးနှင့်စည်းကြပ်ခွန်အပေါ် အထွေထွေသဘောတူညီချက်	၁၉၄၈
၅။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ (ITU)	၁–၁၀–၁၉၄၉
၆။	ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (UNESCO)	၂၇–၆–၁၉၄၉

၇။	ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ (WMO)	၁၉-၈-၁၉၄၉
၈။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေကြောင်းအဖွဲ့ (ICAO)	၈-၇-၁၉၄၈
၉။	ကမ္ဘာ့စာပို့လုပ်ငန်းသမဂ္ဂ (UPC)	၄-၁၀-၁၉၄၉
၁၀။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF)	၃-၁-၁၉၅၂
၁၁။	ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (NAMC)	၂၉-၆-၁၉၅၄
၁၂။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်းအဖွဲ့ (IFC)	၃-၁၂-၁၉၅၆
၁၃။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (IBRD)	၃-၁-၁၉၅၂
၁၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းအဖွဲ့(IMO)	၆-၇-၁၉၅၁
၁၅။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဏုမြူစွမ်းအင်အဖွဲ့(IAEA)	၁၈-၁၀-၁၉၅၇
၁၆။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအသင်း(IDA)	၅-၁၁-၁၉၆၂
၁၇။	ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ (UNCTAD)	၃၀-၁၂-၁၉၆၄
၁၈။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IFAD)	၂၃-၁-၁၉၉၀
၁၉။	ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (UNIDO)	၁၂-၄-၁၉၉၀
၂၀။	ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO)	၁-၁-၁၉၉၅
၂၁။	အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN)	၂၃-၇-၁၉၉၇
၂၂။	ဘင်းစ်တက်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (BIMST-EC)	၂၂-၁၂-၁၉၉၇
၂၃။	ကမ္ဘာ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (WIPO)	၁၅-၅-၂၀၀၁
၂၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအဖွဲ့အစည်း (၁၄၇)နိုင်ငံ(ION)	၂၇-၁၀-၂၀၁၂
၂၅။	နိုင်ငံတကာရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့ (IOM)	၂၇-၁၁-၂၀၁၂
၂၆။	ဇီဝလက်နက်တားဆီးပိတ်ပင်ရေးစာချုပ်၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (၁၇၁) နိုင်ငံမြောက်	၁-၁၂-၂၀၁၄

ကမ္ဘာ့အထွေထွေ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

နေစကြဝဠာအကြောင်း

နေသည် အနန္တစကြဝဠာကြီးအတွင်းတည်ရှိနေသော ကြယ်များအနက် တစ်လုံးဖြစ်သည်။ နေကိုကမ္ဘာအပါအဝင် ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးက (နောက်ပိုင်းတွင် ပလူတိုအား ဂြိုဟ်အဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်) မိမိတို့၏ ပတ်လမ်းကြောင်းများမှ လှည့်ပတ်နေသကဲ့သို့ နေသည်လည်း နဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီး၏ အလယ်ကိုဗဟိုပြု၍ လည်ပတ်နေသည်။

နေ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်း ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ နှစ်။

နေနှင့် ကမ္ဘာအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် ၁၄၇,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် ၁၅၂,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။

နေ၏အပူချိန်

- နေ၏မျက်နှာပြင်တွင် ၅,၅၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်
- နေ၏အတွင်းဘက်တွင် ၁၅,၀၀၀,၀၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်

နေ၏ငင်းဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်နှုန်း

- တစ်လလျှင် တစ်ပတ်။

နေ၏အချင်း

- ၁,၃၉၂,၀၀၀ ကီလိုမီတာ (ကမ္ဘာ၏ ၁၀၉ဆ နီးပါးခန့်)

ကမ္ဘာအကြောင်း

နေကိုလှည့်ပတ်နေသော ဂြိုဟ်များအနက် မာကျူရီနှင့် ဗီးနပ်စ်ဂြိုဟ်များပြီးလျှင် ကမ္ဘာသည် နေနှင့်တတိယအနီးဆုံးဖြစ်သည်။ နေစကြဝဠာအတွင်းရှိ ဂြိုဟ်များအနက် ပဉ္စမအကြီးဆုံးလည်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်၏ ရာခိုင်နှုန်း ၇၀ မှာ ရေပြင်များဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်း ၃၀မှာ ကုန်းမြေဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ရွေ့လျားမှုသုံးမျိုးဖြင့်ရွေ့လျားနေသည် –

(၁) မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင် လည်ပတ်နေခြင်း၊

(၂) နေကို မိမိ၏ပတ်လမ်းကြောင်းဖြင့် လည်ပတ်နေခြင်း၊

(၃) အနန္တစကြာဝဠာ နဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီးအတွင်း နေစကြာဝဠာမှ နေနှင့်တကွ အခြားဂြိုဟ်များနှင့်အတူ ဖြတ်သန်းရွေ့လျားနေခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်းအနည်းဆုံး ၄ ဒသမ ၅ ဘီလီယံနှစ်ခန့်။

ကမ္ဘာ၏အပူချိန်

- ပျမ်းမျှကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်အပူချိန်မှာ ၁၄ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏ မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်မှု

- ၂၃ နာရီ၊ ၅၆ မိနစ်၊ ၄.၀၉ စက္ကန့်လျှင် တစ်ပတ်နှုန်း။

ကမ္ဘာ၏အချင်း

- ၁၂၇၁၃.၅၄ ကီလိုမီတာ

လအကြောင်း

လသည် နေစကြာဝဠာအတွင်း ကမ္ဘာ၏အနီးဆုံးသော တစ်ခုတည်းဖြစ်သည့် အရန်လ ဖြစ်သည်။ လသည် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်မရှိဘဲ ကမ္ဘာကို ၂၇ ရက်၊ ၇ နာရီနှင့် ၄၃ မိနစ်တွင် တစ်ပတ်နှုန်းဖြင့် လှည့်ပတ်နေသည်။

လ၏သက်တမ်း

- ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ (၄.၆ ဘီလီယံ)နှစ်ပေါင်း

လ၏အချင်း

- ၃၄၇၆ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာနှင့် လအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၃၅၆,၃၉၉ ကီလိုမီတာ
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၄၀၆,၆၉၉ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများ

အာရှတိုက်

၁။	ဧရိယာ	=	၄၄၅၇၉၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၂။	ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း	=	၂၉ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း

၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အမြင့်ဆုံးနေရာ = ဧဗရက်တောင်၊ တရုတ်နိုင်ငံ – နီပေါနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၈၈၄၈မီတာ၊ ၂၉၀၂၉ ပေ)

၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊ အစ္စရေးနိုင်ငံ – ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ – ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၄၂၇ မီတာ၊ ၁၄၀၁ ပေ)

အာဖရိကတိုက်

၁။ ဧရိယာ = ၃၀၃၇၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ

၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ရာခိုင်နှုန်း = ၂၀ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း

၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် အမြင့်ဆုံးနေရာ = ကီလီမန်ဂျာရိုတောင်၊ တန်ဇန်းနီးယားနိုင်ငံ၊ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၅၈၉၅ မီတာ၊ ၁၉၃၄၁ ပေ)

၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = အက်ဆယ်ရေကန်၊ ဂျီဘူတီနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၅၅ မီတာ၊ ၅၀၉ ပေ)

မြောက်အမေရိကတိုက်

၁။ ဧရိယာ = ၂၄၇၀၉၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ

၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၁၆ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း

၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ = ဒီနာလီတောင်၊ အလာစကာ ပြည်နယ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ၆၁၉၀ မီတာ၊ ၂၀၃၃၅ ပေ)

၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ဒက်သ်တောင်ကြား၊ ကာလီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် ၈၆ မီတာ၊ ၂၈၂ ပေ)

တောင်အမေရိကတိုက်

၁။ ဧရိယာ = ၁၇၈၄၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ

၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း

၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = အာကွန်ကာဂွါတောင်၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ

	အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ		(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၆၉၆၀ မီတာ၊ ၂၂၈၃၀ ပေ)
၄။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ	=	လာဂူနာဒီကာဗွန်ကန်၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၀၅ မီတာ၊ ၃၄၄ ပေ)

အန္တာတိကတိုက်

၁။	ဧရိယာ	=	၁၄၀၀၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၂။	ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း	=	၉ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း
၃။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ	=	ဗီဆင်မက်ဆစ်တောင် (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ၄၈၉၂ မီတာ၊ ၁၆၀၅၀ ပေ)
၄။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ	=	ဗက်စ်ဖိုးတောင်၊ ရေနက်ကန်(ပင်လယ်ရေမျက်နှာ ပြင်အောက် ၅၀ မီတာ၊ ၁၆၀ ပေ)

ဥရောပတိုက်

၁။	ဧရိယာ	=	၁၀၁၈၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၂။	ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း	=	၆ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း
၃။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ	=	အဲလ်ဘရုစ်တောင်ထိပ်၊ အယ်လ်ပိုင်း တောင်တန်း၊ ရုရှားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၅၆၄၂ မီတာ၊ ၁၈၅၁၀ ပေ)
၄။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ	=	ကက်စပီယံပင်လယ်၊ ရုရှားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၂၈ မီတာ၊ ၉၂ ပေ)

ဩစတြေးလျတိုက်

၁။	ဧရိယာ	=	၈၆၀၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၂။	ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း	=	၅ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း
၃။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ	=	ပန်ကတ်ဂျာရာတောင်၊ ပါပူရာပြည်နယ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ၄၈၈၄ မီတာ၊ ၁၆၀၂၄ ပေ)
၄။	ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ	=	အီရီကန် (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၅ မီတာ၊ ၄၉ ပေ)

ကမ္ဘာ့သဘာဝရေကန်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ	
			စတုရန်းမိုင်	စတုရန်း ကီလိုမီတာ
၁။	ကက်စပီယံပင်လယ်	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၁၄၉၂၀၀	၃၈၆၄၀၀
၂။	ဆူပရီးယားရေကန်	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၃၁၇၀၀	၈၂၁၀၀
၃။	ဗစ်တိုးရီးယားရေကန်	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၂၆၈၂၈	၆၉၄၈၅
၄။	ဟူရွန်ရေကန်	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၂၃၀၀၀	၅၉၆၀၀
၅။	မီချီဂန်ရေကန်	အမေရိကန်	၂၂၃၀၀	၅၇၈၀၀
၆။	အေရယ်ပင်လယ်	ကာဇက်စတန်-ဥဇဘက်ကစ္စတန်	၁၃၀၀၀	၃၃၈၀၀
၇။	တန်ဂန်ယီကရေကန်	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၁၂၇၀၀	၃၂၉၀၀
၈။	ဂရိတ်ဘဲယားရေကန်	ကနေဒါအနောက်မြောက်ပိုင်းနယ်မြေများ	၁၂၀၂၈	၃၁၁၅၃
၉။	မာလာဝီရေကန်	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၁၁၄၃၀	၂၉၆၀၄
၁၀။	ဂရိတ်ဆလေ့ဗ်ရေကန်	ကနေဒါအနောက်မြောက်ပိုင်းနယ်မြေများ	၁၁၀၃၁	၂၈၅၇၀

နိုဘယ်ဆု (၆) မျိုး

၁။ ဆေးဝါးထူးချွန်ဆု
၂။ စာပေဆု
၃။ ရူပဗေဒထူးချွန်ဆု
၄။ ဓာတုဗေဒထူးချွန်ဆု
၅။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု
၆။ စီးပွားရေးသိပ္ပံထူးချွန်ဆု

တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ(ထုထည်ပမာဏ)

ကုဗကီလိုမီတာ

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သုံးစွဲနိုင်သော ရေ အရင်းအမြစ်	မြေအောက် ရေ အရင်းအမြစ်	မြေပြင်ပေါ်ရှိ ရေပမာဏ ရေအရင်း အမြစ်	ပြန်လည် ဖြည့်တင်းနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ်
၁။	ဘရာဇီးလ်	၅၄၁၈	၁၈၇၄	၅၄၁၈	၈၂၃၃
၂။	ကနေဒါ	၂၈၅၀	၃၇၀	၂၈၄၀	၄၁၀၀
၃။	ရုရှား	၄၃၁၃	၇၈၈	၄၀၃၇	၄၀၆၇
၄။	အမေရိကန်	၂၀၀၀	၁၃၀၀	၁၈၆၂	၃၀၆၉
၅။	တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ	၂၈၇၉	၈၃၃	၂၇၇၅	၂၈၄၀
၆။	ကိုလံဘီယာ	၂၁၁၂	၅၁၀	၂၁၁၂	၂၁၃၂
၇။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၈၃၈	၄၅၅	၂၇၉၃	၂၀၁၉
၈။	ပီရူး	၁၆၁၆	၃၀၃	၁၆၁၆	၁၉၁၃
၉။	အိန္ဒိယ	၁၂၆၁	၄၁၉	၁၂၂၂	၁၉၁၁
၁၀။	ကွန်ဂို	၉၀၀	၄၂၁	၈၉၉	၁၂၈၃
၁၁။	ဗင်နီဇွဲလား	၇၂၃	၂၂၇	၇၀၀	၁၂၃၃
၁၂။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၀၅	၂၁	၈၄	၁၂၂၇
၁၃။	မြန်မာ	၈၈၁	၁၅၆	၈၇၅	၁၁၆၈

ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာကြီးများ

စဉ်	အမည်	ဧရိယာစတုရန်း ကီလိုမီတာ	ပျမ်းမျှအနက်(ပေ)
၁။	ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ	၁၆၈၇၂၃၀၀၀	၃၅၈၂၇
၂။	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၈၅၁၃၃၀၀၀	၃၀၂၄၆
၃။	အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	၇၀၅၆၀၀၀၀	၂၄၄၆၀
၄။	အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ	၁၅၅၅၈၀၀၀	၁၈၄၅၆

ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံးမြစ်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	စီးဝင်ရာမြေပြင်	မြစ်အရှည်(မိုင်)
၁။	နိုင်းမြစ်	မြေထဲပင်လယ်	၄၁၃၀
၂။	အမေဇုံမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၃၉၇၆
၃။	ယန်စီမြစ်	အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်	၃၉၁၇
၄။	မစ္စစ္စပီမြစ်	မက္ကဆီကိုပင်လယ်ကွေ့	၃၉၀၂
၅။	ယန်နီဆိုင်မြစ်	ကာရာပင်လယ်	၃၄၄၅
၆။	မြစ်ဝါမြစ်	ဘိုဟိုင်းပင်လယ်	၃၃၉၅
၇။	အော့ဘ်အီရောတစ်မြစ်	အော့ဘ်ပင်လယ်ကွေ့	၃၃၆၄
၈။	ရီယိုဒီလာပလာတာမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၃၀၃၀
၉။	ကွန်ဂိုမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၂၉၂၂
၁၀။	အေမာမြစ်	အိုကာတ်စ်ပင်လယ်	၂၇၆၃

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ခုနစ်ပါး

(က) ပီထရာရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံ (ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ)
(ခ) မဟာတံတိုင်းကြီး (တရုတ်နိုင်ငံ)
(ဂ) ရီဒီမာယေရှုခရစ်တော်ရုပ်တု (ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ)
(ဃ) ချီချန်အီဇာအဆောက်အအုံ (မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ)
(င) တာ့ချ်မဟာအဆောက်အအုံ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ)
(စ) မာချူပီချူရှေးဟောင်းမြို့ (ပီရူးနိုင်ငံ)
(ဆ) ကိုလိုဆီယမ်ရှေးဟောင်းအားကစားရုံ (အီတလီနိုင်ငံ)

ကမ္ဘာ့လူဦးရေစုစုပေါင်း

ကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ၈ ဘီလီယံကျော်ရှိနိုင်ပြီး ၂၁၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၁ ဒသမ ၂ ဘီလီယံခန့်ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က ခန့်မှန်းထားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရေချိုအိုင် (၁၀) ခု

စဉ်	အမည်	အကျယ်အဝန်း (စတုရန်းမိုင်)	တည်နေရာ
၁။	ဆူပီးရီးယား (Lake Superior)	၃၁,၇၀၀	ကနေဒါ–အမေရိကန်
၂။	ဗစ်တိုးရီးယား (Lake Vicotria)	၂၆,၅၉၀	ကင်ညာ၊ ယူဂန္ဓာ၊ တန်ဇန်နီးယား
၃။	ဟူရွန် (Lake Huron)	၂၃,၀၀၀	အမေရိကန်
၄။	မီချီဂန် (Lake Michigan)	၂၂,၀၀၀	အမေရိကန်
၅။	တန်ဂါယီကာ (Lake Tanganyika)	၁၂,၆၀၀	ဘူရွန်ဒီ–တန်ဇန်နီးယား–ကွန်ဂို–ဇမ်ဘီယာ
၆။	ဘိုင်ကယ် (Lake Baikal)	၁၂,၂၀၀	ရုရှား
၇။	ဂရိတ်ဘဲယား (Great Bear Lake)	၁၂,၀၀၀	ကနေဒါ
၈။	မာလာဝီ (Lake Malawi)	၁၁,၄၀၀	မာလာဝီ–မိုဇမ်ဘစ်–တန်ဇန်းနီးယား
၉။	ဂရိတ်ဆလေ့ဗ် (Great Slave Lake)	၁၀,၀၀၀	ကနေဒါ
၁၀။	အီရိုင် (Lake Erie)	၉,၉၀၀	ကနေဒါ–အမေရိကန်

လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားများ

၁။ အင်္ဂလိပ်
၂။ တရုတ်
၃။ ဟင်ဒီ
၄။ စပိန်
၅။ ပြင်သစ်
၆။ အာရဗီ
၇။ ဘင်္ဂါလီ
၈။ ပေါ်တူဂီ
၉။ ရုရှား
၁၀။ အူဒူ

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဲကန္တာရ (၁၀) ခု

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	အကျယ်အဝန်း
၁။	အန္တာတိက ကန္တာရ	အန္တာတိက	၁၄.၂ သန်း
၂။	အာတိတ် ကန္တာရ	အာတိတ်စက်ဝိုင်း	၁၃.၉ သန်း
၃။	ဆာဟာရ ကန္တာရ	အာဖရိက	၉.၁ သန်း
၄။	သြစတြေးလျ ကန္တာရ	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၂.၇ သန်း
၅။	အာရေဗျ ကန္တာရ	အာရေဗျ	၂.၃ သန်း
၆။	ဂိုဘီ ကန္တာရ	အရှေ့အာရှ	၁.၃ သန်း
၇။	ကလာဟာရီ	တောင်အာဖရိက	၉ သိန်းကျော်
၈။	ပန်တာဂိုးနီးယန်း	တောင်အမေရိက	၆ သိန်းကျော်
၉။	ဆီးရီးယား	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၅ သိန်းကျော်
၁၀။	ဂရိတ်ချိုင့်ဝှမ်း	အမေရိကန်	၅ သိန်းခန့်

ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	တရုတ်	၁၄၆၃ သန်းခန့်
၂။	အိန္ဒိယ	၁၄၃၆ သန်းခန့်
၃။	အမေရိကန်	၃၃၉ သန်းခန့်
၄။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၈၄ သန်းကျော်
၅။	ပါကစ္စတန်	၂၃၅ သန်းကျော်
၆။	နိုင်ဂျီးရီးယား	၂၂၃ သန်းကျော်
၇။	ဘရာဇီးလ်	၂၁၈ သန်းကျော်
၈။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၇၁ သန်းကျော်
၉။	ရုရှား	၁၄၆ သန်းကျော်
၁၀။	မက္ကဆီကို	၁၃၄ သန်းကျော်

ကမ္ဘာ့လူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	ဗာတီကန်စီးတီး	၇၉၉
၂။	နော်ရူး	၁၁၂၃၂
၃။	တူဗာလူ	၁၁၇၂၂
၄။	ပလူး	၂၂၉၂၇
၅။	ဆန်မာရီနို	၃၄၀၃၇
၆။	လီချင်စတိန်း	၃၉၁၃၅
၇။	မိုနာကို	၃၉၆၈၄
၈။	မာရှယ်လ်ကျွန်းစု	၅၃၃၂၇
၉။	စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်	၅၇၇၁၃
၁၀။	ဒိုမီနီကာ	၇၅၇၄၈

လူဦးရေအများဆုံးမြို့ကြီးများ

အဆင့်	မြို့တော်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	တိုကျို	ဂျပန်	၃၇ သန်းခန့်
၂။	နယူးဒေလီ	အိန္ဒိယ	၃၂ သန်းကျော်
၃။	ရှန်ဟိုင်း	တရုတ်	၂၉ သန်းခန့်
၄။	ဒါကာ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၃ သန်းခန့်
၅။	ဆာပေါ်လို	ဘရာဇီးလ်	၂၂ သန်းကျော်
၆။	မက္ကဆီကို	မက္ကဆီကို	၂၂ သန်းခန့်
၇။	ကိုင်ရို	အီဂျစ်	၂၂ သန်းခန့်
၈။	ဘေကျင်း	တရုတ်	၂၁ သန်းကျော်
၉။	မွန်ဘိုင်း	အိန္ဒိယ	၂၁ သန်းခန့်
၁၀။	အိုဆာကာ	ဂျပန်	၁၉ သန်းခန့်

လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့် လူဦးရေ
၁။	မိုနာကို	၁၉၀၀၀
၂။	စင်ကာပူ	၇၅၀၀
၃။	ဘာရိန်း	၁၉၁၀
၄။	ဘာတီကန်စီးတီး	၁၈၀၀
၅။	မော်လ်ဒိုက်	၁၇၀၀ နှင့် ၁၈၀၀ ကြား
၆။	မော်လ်တာ	၁၆၀၀
၇။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၁၀၀
၈။	လက်ဘနွန်	၆၀၀ နှင့် ၇၀၀ကြား
၉။	ဘာဘာဒို	၆၅၀
၁၀။	မောရေးရှပ်စ်	၆၀၆

လူဦးရေအကျဲဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့်ဦးရေ
၁။	ဂရင်းလန်း	၀.၁၄
၂။	ဖော့ကလန်	၀.၃၁
၃။	မွန်ဂိုလီးယား	၂.၂၀
၄။	အနောက်ဆာဟာရ	၃
၅။	နမ်မီးဘီးယား	၃
၆။	ဩစတြေးလျ	၃.၄၂
၇။	အိုက်စလန်	၃.၆၄
၈။	ပြင်သစ်ဂွါအာနာ	၄
၉။	ဆူရီနာမီ	၄
၁၀။	လစ်ဗျား	၄

မြေဧရိယာအကျယ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ(စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ရုရှား	၁၆၃၇၆၈၇၀
၂။	ကနေဒါ	၉၉၆၅၅၉၀
၃။	တရုတ်	၉၃၈၈၂၁၀
၄။	အမေရိကန်	၉၁၄၇၄၂၀
၅။	ဘရာဇီးလ်	၈၃၅၈၁၄၀
၆။	ဩစတြေးလျ	၇၆၈၂၃၀၀
၇။	အိန္ဒိယ	၂၉၇၃၁၉၀
၈။	အာဂျင်တီးနား	၂၇၃၆၆၉၀
၉။	ကာဇက်စတန်	၂၆၉၉၇၀၀
၁၀။	အယ်လ်ဂျီးရီးယား	၂၃၈၁၇၄၁

မြေဧရိယာအကျဉ်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ(စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ဗာတီကန်စီးတီး	၀.၄၄
၂။	မိုနာကို	၂.၀၃
၃။	နော်ရူး	၂၀
၄။	တူဗာလူ	၃၂.၉
၅။	ဆန်မာရီနို	၄၀
၆။	လီချင်စတိန်း	၅၄
၇။	မာရှယ်လ်ကျွန်းစု	၆၀
၈။	စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်	၉၀
၉။	မော်လ်ဒိုက်	၁၀၀
၁၀။	မော်လ်တာ	၁၅၀

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	ပိုင်ဆိုင်မှု(ဒေါ်လာ)
၁။	တရုတ်	၁၁၃ ထရီလီယံခန့်
၂။	အမေရိကန်	၅၀ ထရီလီယံခန့်
၃။	ဂျာမနီ	၁၄ ထရီလီယံခန့်
၄။	ပြင်သစ်	၁၄ ထရီလီယံခန့်
၅။	ဗြိတိန်	၇ ထရီလီယံခန့်
၆။	ကနေဒါ	၇ ထရီလီယံခန့်
၇။	ဩစတြေးလျ	၇ ထရီလီယံခန့်
၈။	ဂျပန်	၃ ထရီလီယံခန့်
၉။	မက္ကဆီကို	၃ ထရီလီယံခန့်
၁၀။	ဆွီဒင်	၂.၈ ထရီလီယံခန့်

တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ အမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ (ဒေါ်လာ)
၁။	လူဇင်ဘတ်	၁၄၁,၅၉၀
၂။	စင်ကာပူ	၁၃၁,၄၃၀
၃။	အိုင်ယာလန်	၁၄၁,၀၃၀
၄။	ကာတာ	၁၁၃,၆၇၀
၅။	ဆွစ်ဇာလန်	၈၄,၄၇၀
၆။	နော်ဝေ	၇၈,၁၃၀
၇။	ယူအေအီး	၇၇,၂၇၀
၈။	အမေရိကန်	၇၅,၁၈၀
၉။	ဘရူနိုင်း	၇၄,၂၀၀
၁၀။	စန်မာရီနို	၇၂,၀၇၀

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံ	ပိုင်ဆိုင်မှု
၁။	အယ်လွန်မက်စ်ခ် (Elon Musk)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၂၃၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၂။	ဘားနက်အာနော့ (Bernard Arnault)	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၂၂၂ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။	ဂျက်ဖ်လီဇော့စ် (Jeff Bezos)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၆၂ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၄။	လာရီအဲလ်လီဆန် (Larry Ellison)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၄၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၅။	ဘီလ်ဂိတ်စ် (Bill Gates)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၁၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၆။	ဝါရင်ဘတ်ဖတ် (Warren Buffett)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၁၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၇။	မခ်ဇူကာဘတ် (Mark Zuckerberg)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၁၀ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၈။	လာရီပေ့ချ် (Larry Page)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၀၈ ဘီလီဘံဒေါ်လာခန့်
၉။	ဆာဂေးဘာရင် (Sergey Brin)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၀၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၁၀။	စတီဗ်ဘောလ်မာ (Steve Ballmer)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၀၁ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်

ကမ္ဘာ့ထင်ရှားသောပင်လယ်များ

(က) မြေထဲပင်လယ် (အကြီးဆုံး)
(ခ) ပင်လယ်သေ (အသေးဆုံး)
(ဂ) ဟက်ဆမ်ပင်လယ် (အကျယ်ဆုံး)
(ဃ) အမေရိကန်ပင်လယ် (အနက်ဆုံး)
(င) ဘောလ်တစ်ပင်လယ် (အတိမ်ဆုံး)
(စ) ကက်စပီယံပင်လယ် (အကြီးဆုံးအိုင်)

၂၀၂၂-၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ဆန်တင်ပို့မှုအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

စဉ်	နိုင်ငံ	ဆန်တင်ပို့မှု (၁၀၀၀ မက်ထရစ်တန်)
၁။	အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၂၁၅၀၀ ခန့်
၂။	ထိုင်းနိုင်ငံ	၈၂၀၀ ခန့်
၃။	ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၆၈၀၀ ခန့်
၄။	ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ	၃၈၀၀ ခန့်
၅။	မြန်မာနိုင်ငံ	၂၄၀၀ ခန့်
၆။	တရုတ်နိုင်ငံ	၂၂၀၀ ခန့်
၇။	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၂၀၇၅ ခန့်
၈။	ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ	၁၆၀၀ ခန့်
၉။	ဘရာဇီးနိုင်ငံ	၁၁၀၀ ခန့်
၁၀။	ဥရုဂွေးနိုင်ငံ	၉၀၀ ခန့်

စကြာဝဠာဂြိုဟ်ကြီး (၈) လုံး

စဉ်	အမည်	မြန်မာအခေါ်	အင်္ဂလိပ်အခေါ်	မှတ်ချက်
၁။	ကမ္ဘာဂြိုဟ်	ကမ္ဘာ	Earth	သက်ရှိများနေထိုင်သော ဂြိုဟ်
၂။	အင်္ဂါဂြိုဟ်	မားစ်	Mars	အနီရောင်ဂြိုဟ်
၃။	ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်	မာကျူရီ	Mercury	နေနှင့်အနီးဆုံးဂြိုဟ်
၄။	ကြာသပတေး	ဂျူပီတာ	Jupiter	အကြီးဆုံးဂြိုဟ်
၅။	သောကြာဂြိုဟ်	ဗီးနပ်စ်	Venus	အတောက်ပဆုံးဂြိုဟ်
၆။	စနေဂြိုဟ်	စေတန်	Saturn	အဝါရောင်ဂြိုဟ်
၇။	ယူရေးနပ်စ်	ယူရေးနပ်စ်	Uranus	ဝင်ရိုးပေါ် ပြောင်းပြန်လည်
၈။	နတ်ပ်ကျွန်း	နပ်ပကျွန်း	Neptune	အပြာရောင်ဂြိုဟ်

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု

(က) **အိန်ဂျယ်လ်(Angle Falls)ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၂၁၂ ပေ

(ခ) **တူဂယ်လာ(Tugela Falls)ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၁၁၀ ပေ

(ဂ) **ထရီစ်ဖာမန်နက်စ်(Tres Hermans)ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ပီရူးနိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၉၉ ပေ

(ဃ) **အိုလိုအူပန်နာ(Olo'upena Falls)ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - အမေရိကန်နိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၅၃ ပေ

(င) **ယွမ်ဘီလာ(Yumbilla Falls)ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ပီရူးနိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၄၀ ပေ

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးနှင့် အလှဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု

(က) **အိန်ဂျယ်လ် (Angle Falls) ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၂၁၂ ပေ

(ခ) **အိုလိုအူပန်နာ (Olo'upena Falls) ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - အမေရိကန်နိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၅၃ ပေ

(ဂ) **ဗစ်တိုးရီးယား (Victoria Falls) ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၅၄ ပေ

(ဃ) **အိဂွာဇူ (Lguazu Falls) ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - အာဂျင်တီးနားနှင့် ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံကြား
အမြင့် - ၂၆၉ ပေ

(င) **နိုင်ဂါရာ (Niagara Falls) ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ - ကနေဒါနိုင်ငံ
အမြင့် - ၁၆၇ ပေ

ကမ္ဘာပေါ်တွင်တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော မုန်တိုင်းအမျိုးအစားများ

စဉ်	ဖြစ်ပေါ်ရာနေရာဒေသ	မုန်တိုင်းအမျိုးအစား
၁။	အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	ဆူနာမီ
၂။	ပစိဖိတ်နှင့်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	ဟာရီကိန်း
၃။	တောင်တရုတ်ပင်လယ်	တိုင်ဖွန်း
၄။	ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်	ဆိုင်ကလုန်း

ကမ္ဘာ့ရေနံ တင်ပို့မှုအများဆုံးနိုင်ငံ

၁။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ
၂။ ရုရှားနိုင်ငံ
၃။ ကနေဒါနိုင်ငံ
၄။ အီရတ်နိုင်ငံ
၅။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
၆။ ယူအေအီးနိုင်ငံ
၇။ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ
၈။ နော်ဝေးနိုင်ငံ
၉။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
၁၀။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ

ကမ္ဘာ့ရေနံစိမ်း အများဆုံးတင်သွင်းသောနိုင်ငံ

၁။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
၂။ တရုတ်နိုင်ငံ
၃။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ
၄။ ဂျပန်နိုင်ငံ
၅။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
၆။ ဂျာမနီနိုင်ငံ
၇။ အီတလီနိုင်ငံ
၈။ စပိန်နိုင်ငံ
၉။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ
၁၀။ နယ်သာလန်နိုင်ငံ

ကမ္ဘာ့ရေနံ အကြွယ်ဝဆုံးနိုင်ငံများ

၁။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
၂။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ
၃။ ကနေဒါနိုင်ငံ
၄။ အီရန်နိုင်ငံ
၅။ အီရတ်နိုင်ငံ
၆။ ရုရှားနိုင်ငံ
၇။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
၈။ ယူအေအီးနိုင်ငံ
၉။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
၁၀။ လစ်ဗျားနိုင်ငံ

ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

၁။ ဥဇဘက်ကစ္စတန်နိုင်ငံ (99.99)%
၂။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ (99.97)%
၃။ ဆန်မာရီနိုနိုင်ငံ (99.92)%
၄။ လတ်ဗီးယားနိုင်ငံ (99.89)%
၅။ အက်စ်တိုးနီးယားနိုင်ငံ (99.89)%
၆။ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ (99.83)%
၇။ လစ်သူရေးနီးယားနိုင်ငံ (99.82)%
၈။ တာဂျစ္စတန်နိုင်ငံ (99.80)%
၉။ အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံ (99.79)%
၁၀။ ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ (99.78)%

ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအနိမ့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

၁။ ချဒ်နိုင်ငံ (22.31)%
၂။ ဂီနီနိုင်ငံ (32)%
၃။ တောင်ဆူဒန်နိုင်ငံ (34.52)%
၄။ နိုင်ဂျာနိုင်ငံ (35.05)%
၅။ မာလီနိုင်ငံ (35.47)%
၆။ ဗဟိုအာဖရိကနိုင်ငံ (37.40)%
၇။ ဘာကီနာဖာဆိုနိုင်ငံ (41.22)%
၈။ ဘီနင်နိုင်ငံ (42.36)%
၉။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ (43.02)%
၁၀။ ဆီယာလီယွန်နိုင်ငံ (43.21)%

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ (၁၀) ခု

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသတွင် ဂေဟစနစ်ဆိုင်ရာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများ မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းခံထားရသည့် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသောဒေသဖြစ်သည်။ အစိုးရများသည် ယင်းဒေသများအား လူတို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုတတ်နိုင်သမျှ အနည်းဆုံးနှင့် သဘာဝအတိုင်း ဆက်လက်လည်ပတ်နေစေရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြသည်။ ဘေးမဲ့ဒေသအများအပြား ထိန်းသိမ်းထားခြင်းအားဖြင့် ဇီဝမျိုးစိတ်များ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မှုမှ ရပ်တန့် သို့မဟုတ် လျော့နည်းစေသည်။ လက်ရှိအချိန်၌ ကမ္ဘာကြီး၏ (ကုန်းမြေနှင့်ရေထု အပါအဝင်) ၁၀ မှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် ဘေးမဲ့ဒေသ ၁၆၀၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။

၁။ ဝရန်းဂဲလ်-စိန့်အီလီယက်စ် အမျိုးသားဥယျာဉ်

၅၃၃၂၁ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အလာစကာတောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ အမေရိကန် အမျိုးသားဥယျာဉ်သည် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို)၏ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသတစ်ခုအဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ လေထုထိန်းသိမ်းရေးတွင်လည်း ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်

အကြီးဆုံးအမျိုးသားဥယျာဉ်ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်ကိုးခုထက်ပင် ကြီးမားသည်။ ယင်းဥယျာဉ် အတွင်းတွင်တည်ရှိသည့်စိန့်အီလီယက်စ်တောင်သည်ကနေဒါနှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ဒုတိယအမြင့်ဆုံးတောင်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ရှိ အမြင့်ဆုံးတောင် ၁၆ လုံးအနက် ကိုးလုံးမှာ ယင်းဥယျာဉ်တွင် တည်ရှိသည်။

၂။ အဲယားနှင့် တီရီသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၇၇၃၆၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ နိုင်ဂျာနိုင်ငံတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ ဒေသသည် ယူနက်စကိုကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ အဆိုပါ ဒေသသည် အဲယားတောင်တန်းအရှေ့ဘက်ပိုင်းတစ်ဝက်နှင့် တီနီရီကန္တာရ၏ အနောက်ပိုင်း ဒေသများလည်း ပါဝင်သည်။ ယင်းဒေသတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးပိုင်းနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ကန့်သတ်ထိန်းသိမ်းရေးပိုင်းဟူ၍ နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

၃။ ဂရိတ်လင်မ်ပိုပို နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၉၉၈၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အစဉ်ကြီးထွားနေသည့် အဆိုပါ ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် မိုဇမ်ဘစ်၊ တောင်အာဖရိကနှင့် ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံတို့၏ ကုန်းမြေများပါဝင်ပြီး ဘန်ဟိုင်းအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ ခရူဂါအမျိုးသားဥယျာဉ်နှင့် လင်မ်ပိုပို အမျိုးသားဥယျာဉ်အပါအဝင် အမျိုးသားဥယျာဉ် ၁၀ ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားရာဒေသ ဖြစ်သည်။ အာဖရိကဆင်များ၊ သစ်ကုလားအုပ်များ၊ အာဖရိကကျားသစ်၊ သစ်ကျုတ်၊ ခွေးအ၊ ကျားများနှင့် အခြား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားရာဒေသဖြစ်သည်။

၄။ ဂါလာပါဂို့စ် ပင်လယ်ပြင်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၁၃၃၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဂါလာပါဂို့ကျွန်းစုသည် အီကွေဒေါ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ၁၀၀၀ ကီလိုမီတာ အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ဂါလာပါဂိုစ့် ပင်လယ်ပြင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အကြီးဆုံးပင်လယ်ပြင်ထိန်းသိမ်းရေး ဒေသအဖြစ် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းဒေသသည် ငမန်း၊ ဝေလငါး၊ လိပ်၊ ငါးနှင့် ငါးလိပ်ကျောက်မျိုးအပါအဝင် အဏ္ဏဝါသက်ရှိမျိုးစိတ် အများအပြား ကျင်လည် ကျက်စားရာဒေသဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ရေ ရေပူ၊ ရေနွေးစီးကြောင်းများ၊ ရေချိုနှင့် ပင်လယ် ရေငန်များ ရောနှောစီးဆင်းရာဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယင်းဒေသတွင် ထူးခြားသော မျိုးစိတ် အများအပြားရှိသည်။ ချားစ်ဒါဝင်သည် ၎င်း၏ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်သီအိုရီအတွက် မျိုးစိတ်အများ အပြားကို ဤဒေသတွင် လေ့လာခဲ့သည်။

၅။ ခါဗန်ဂို-ဇမ်ဘီဇီနယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၂၈၇၁၃၂ ကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အာဖရိကန်ကုန်းမြေပေါ်ရှိ အန်ဂိုလာ၊ ဇမ်ဘီယာ၊ ဘော့ဆွာနာ၊ နမ်မီးဘီးယားနှင့်ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံတို့၏ ကုန်းမြေများ ပါဝင်သည့် ဒေသဖြစ်

သည်။ ချိဘီအမျိုးသားဥယျာဉ် ဟွမ်ဂီအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ အိုကာဗန်ဂိုမြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ဗစ်တိုးရီးယားရေတံခွန်တို့ ပါဝင်သည့် အမျိုးသားဥယျာဉ်အများအပြား ပေါင်းစပ်ထားသည့် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသဖြစ်သည်။

၆။ သန္တာကျောက်တန်း အဏ္ဏဝါဒေသ

၃၄၅၄၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ယင်းသန္တာကျောက်တန်းဥယျာဉ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အကြီးဆုံးသန္တာကျောက်တန်း အစုအဝေးကြီးပါဝင်ပြီး ထူးခြားဆန်းပြားသော အဏ္ဏဝါသက်ရှိမျိုးစိတ်များ ကျင်လည်ရာဒေသဖြစ်သည်။ ဩစတြေးလျ၏သန္တာကျောက်တန်း ကြီးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ယင်းဒေသကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၇။ ပါဝါပန်နော်မိုကွာကီယာ အဏ္ဏဝါအမျိုးသား အထိမ်းအမှတ်ဒေသ

၁၆၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အဆိုပါ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသသည် ဟာဝိုင်ယီပြည်နယ်ရှိ အမေရိကန်အမျိုးသားအထိမ်းအမှတ် ဒေသ ဖြစ်သည်။ ကျွန်းစု ၁၀ ခုနှင့် အနောက်မြောက် ဟာဝိုင်ယီကျွန်းစု၏ အလယ်၌ ရေငန်အိုင်ရှိ သန္တာကျောက်ကျွန်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ရှားပါးဟာဝိုင်ယီပင်လယ်ဖျံမျိုး အပါအဝင် သက်ရှိမျိုးစိတ် ၇၀၀၀ ခန့် ကျင်လည်ရာဒေသဖြစ်သည်။

၈။ ဖီးနစ်ကျွန်းစု ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၄၀၈၂၅၀ ကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ကီရီဘာတ်တီနိုင်ငံတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ ဒေသသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် အကြီးဆုံးအဏ္ဏဝါပြင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ ပထမဆုံးရေနက်ပိုင်း၊ သမုဒ္ဒရာအလယ်ပိုင်းထိန်းသိမ်းရေးဒေသ ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် ယင်းကျွန်းစုတစ်ခုပေါ်တွင် လေယာဉ်ပျက်ကျရာမှ လေယာဉ်မှူး အမ်မလီယာအားဟတ် ပျောက်ဆုံးသည်ဟူသော ကောလာဟလများ ရှိသည်။

၉။ ချာဂိုစ့်အဏ္ဏဝါပြင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၅၄၅၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဗြိတိန်-အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာပိုင်နက် နယ်မြေတွင်တည်ရှိသည့် အဆိုပါဒေသသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးအဏ္ဏဝါပြင် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံထက်ပင်ကြီးမားပြီး မော်လ်ဒိုက်နိုင်ငံ တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ ၅၀၀ အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ချာဂိုစ့်ကျွန်းစု ၇ ခုသည် ဇီဝမျိုးကွဲများ ကြွယ်ဝပြီး ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။

၁၀။ အရှေ့မြောက် ဂရင်းလန်း အမျိုးသားအထိမ်းအမှတ်ဒေသ

၉၇၂၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းပြီး ဝင်ရိုးစွန်းဝက်ဝံများ၊ အစွယ်ရှိ ပင်လယ် ဖျံမျိုးများ၊ အာတိတ်မြေခွေး၊ နှင်းဇီးကွက်များနှင့် အခြားသက်ရှိမျိုးစိတ်များ ကျက်စားရာ ဒေသဖြစ်သည်။ အရှေ့မြောက်ဂရင်းလန်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြောက်ဘက်ပိုင်း အကျဆုံး အထိမ်းအမှတ်ဒေသဖြစ်သည်။

ကျင်းပပြီး အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့်နှင့် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ

ခုနှစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ (ရွှေ)	ဒုတိယ (ရွှေ)	တတိယ (ရွှေ)	မှတ်ချက်
၁၉၅၉	၁	ထိုင်း	ထိုင်း(၃၅)	မြန်မာ(၁၁)	မလေးရှား(၈)	မြန်မာ ဒုတိယ
၁၉၆၁	၂	မြန်မာ	မြန်မာ(၃၅)	ထိုင်း(၂၁)	မလေးရှား(၁၆)	မြန်မာပထမ
၁၉၆၅	၃	မလေးရှား	ထိုင်း(၃၈)	မလေးရှား(၃၃)	စင်ကာပူ(၂၆)	
၁၉၆၇	၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၇၇)	စင်ကာပူ(၂၈)	မလေးရှား(၂၃)	
၁၉၆၉	၅	မြန်မာ	မြန်မာ(၅၇)	ထိုင်း(၃၂)	စင်ကာပူ(၃၁)	မြန်မာပထမ
၁၉၇၁	၆	မလေးရှား	ထိုင်း(၄၄)	မလေးရှား(၄၁)	စင်ကာပူ(၃၂)	
၁၉၇၃	၇	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၄၇)	စင်ကာပူ(၄၅)	မလေးရှား(၃၀)	
၁၉၇၅	၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၈၀)	စင်ကာပူ(၃၈)	မြန်မာ (၂၈)	မြန်မာ တတိယ
၁၉၇၇	၉	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ထိုင်း (၃၇)	ဖိလစ်ပိုင် (၃၁)	
၁၉၇၉	၁၀	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ထိုင်း (၅၀)	မြန်မာ(၂၅)	မြန်မာ တတိယ
၁၉၈၁	၁၁	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၈၅)	ထိုင်း (၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၅)	
၁၉၈၃	၁၂	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၆၄)	ဖိလစ်ပိုင် (၄၉)	ထိုင်း(၄၉)	
၁၉၈၅	၁၃	ထိုင်း	ထိုင်း(၉၂)	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၄၃)	
၁၉၈၇	၁၄	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၃)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၉)	

ခုနှစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ (ရွှေ)	ဒုတိယ (ငွေ)	တတိယ (ကြေး)	မှတ်ချက်
၁၉၈၉	၁၅	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၀၂)	မလေးရှား(၆၇)	ထိုင်း(၆၂)	
၁၉၉၁	၁၆	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၉၁)	ထိုင်း(၇၂)	
၁၉၉၃	၁၇	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၈၈)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၇)	
၁၉၉၅	၁၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၇)	ဖိလစ်ပိုင်(၃၃)	
၁၉၉၇	၁၉	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၉၄)	ထိုင်း(၈၃)	မလေးရှား(၅၅)	
၁၉၉၉	၂၀	ဘရူနိုင်း	ထိုင်း(၆၅)	မလေးရှား(၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၄)	
၂၀၀၁	၂၁	မလေးရှား	မလေးရှား(၁၁၁)	ထိုင်း(၁၀၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၂)	
၂၀၀၃	၂၂	ဗီယက်နမ်	ဗီယက်နမ်(၁၅၈)	ထိုင်း(၉၀)	အင်ဒိုနီးရှား(၅၅)	
၁၉၈၉	၁၅	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၀၂)	မလေးရှား(၆၇)	ထိုင်း(၆၂)	
၂၀၀၅	၂၃	ဖိလစ်ပိုင်	ဖိလစ်ပိုင်(၁၁၃)	ထိုင်း(၈၇)	ဗီယက်နမ်(၇၁)	
၂၀၀၇	၂၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၈၃)	မလေးရှား(၆၈)	ဗီယက်နမ်(၆၄)	
၂၀၀၉	၂၅	လာအို	ထိုင်း(၈၆)	ဗီယက်နမ်(၈၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၃)	
၂၀၁၁	၂၆	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၂)	ထိုင်း(၁၀၉)	ဗီယက်နမ်(၉၆)	
၂၀၁၃	၂၇	မြန်မာ	ထိုင်း(၁၀၈)	မြန်မာ(၈၄)	ဗီယက်နမ်(၇၄)	မြန်မာဒုတိယ
၂၀၁၅	၂၈	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၉၅)	စင်ကာပူ(၈၄)	ဗီယက်နမ်(၇၃)	
၂၀၁၇	၂၉	မလေးရှား	မလေးရှား(၁၄၅)	ထိုင်း(၇၂)	ဗီယက်နမ်(၅၈)	
၂၀၁၉	၃၀	ဖိလစ်ပိုင်	ဖိလစ်ပိုင်(၁၄၉)	ဗီယက်နမ်(၉၈)	ထိုင်း(၉၂)	
၂၀၂၂	၃၁	ဗီယက်နမ်	ဗီယက်နမ် (၁၅၃)	ထိုင်း(၉၀)	ဖိလစ်ပိုင်(၈၄)	
၂၀၂၃	၃၂	ကမ္ဘောဒီးယား	ဗီယက်နမ်(၁၃၆)	ထိုင်း(၁၀၈)	အင်ဒိုနီးရှား(၈၇)	

တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ
(South Asia Football Federation - SAFF)

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၁။	၁၉၉၃	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၂။	၁၉၉၅	သီရိလင်္ကာ	သီရိလင်္ကာ
၃။	၁၉၉၇	နီပေါ	အိန္ဒိယ
၄။	၁၉၉၉	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၅။	၂၀၀၃	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်
၆။	၂၀၀၅	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၇။	၂၀၀၈	မော်လ်ဒိုက်+သီရိလင်္ကာ	မော်လ်ဒိုက်
၈။	၂၀၀၉	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	အိန္ဒိယ
၉။	၂၀၁၁	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၀။	၂၀၁၃	နီပေါ	အာဖဂန်နစ္စတန်
၁၁။	၂၀၁၅	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၂။	၂၀၁၈	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	မော်လ်ဒိုက်
၁၃။	၂၀၂၁	မော်လ်ဒိုက်	အိန္ဒိယ
၁၄။	၂၀၂၃	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ

ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ (World Cup)

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၁။	၁၉၃၀	ဥရုဂွေး	ဥရုဂွေး
၂။	၁၉၃၄	အီတလီ	အီတလီ
၃။	၁၉၃၈	ပြင်သစ်	အီတလီ
၄။	၁၉၅၀	ဘရာဇီးလ်	ဥရုဂွေး
၅။	၁၉၅၄	ဆွစ်ဇာလန်	ဂျာမနီ
၆။	၁၉၅၈	ဆွီဒင်	ဘရာဇီးလ်
၇။	၁၉၆၂	ချီလီ	ဘရာဇီးလ်

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၈။	၁၉၆၆	အင်္ဂလန်	အင်္ဂလန်
၉။	၁၉၇၀	မက္ကဆီကို	ဘရာဇီးလ်
၁၀။	၁၉၇၄	ဂျာမနီ (န)	ဂျာမနီ
၁၁။	၁၉၇၈	အာဂျင်တီးနား	အာဂျင်တီးနား
၁၂။	၁၉၈၂	စပိန်	အီတလီ
၁၃။	၁၉၈၆	မက္ကဆီကို	အာဂျင်တီးနား
၁၄။	၁၉၉၀	အီတလီ	ဂျာမနီ (န)
၁၅။	၁၉၉၄	အမေရိကန်	ဘရာဇီးလ်
၁၆။	၁၉၉၈	ပြင်သစ်	ပြင်သစ်
၁၇။	၂၀၀၂	ဂျပန်+ကိုရီးယား	ဘရာဇီးလ်
၁၈။	၂၀၀၆	ဂျာမနီ	အီတလီ
၁၉။	၂၀၁၀	တောင်အာဖရိက	စပိန်
၂၀။	၂၀၁၄	ဘရာဇီးလ်	ဂျာမနီ
၂၁။	၂၀၁၈	ရုရှား	ပြင်သစ်
၂၂။	၂၀၂၂	ကာတာ	အာဂျင်တီးနား

ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲများ

၁။ ပထမကမ္ဘာစစ်(၁၉၁၄–၁၉၁၈)

(က) စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက် – ၁၉၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်

(ခ) ပြီးဆုံးသည့်ရက် – ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် စစ်ပြေငြိမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး စစ်ပွဲပြီးဆုံးခဲ့သည်။

(ဂ) စစ်ဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းရင်း – ဩစတြီးယားအိမ်ရှေ့မင်းသား ဖရန်စစ်ဖာဒီနန်နှင့်ကြင်ရာတော်တို့ဆာရာဂျေဗိုမြို့တွင် လုပ်ကြံခံရပြီး ဆားဘီးယားတို့၏ လုပ်ကြံမှုဟု ဩစတြီးယားက စွပ်စွဲပြီး စစ်ကြေညာခဲ့သည်။

(ဃ) တိုက်ခိုက်ကြသောနိုင်ငံများ – ဂျာမနီ၊ ဩစတြီးယား၊ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား

၂။ **ဒုတိယကမ္ဘာစစ်(၁၉၃၉–၁၉၄၅)**

(က)	စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက်	–	၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်
(ခ)	ပြီးဆုံးသည့်ရက်	–	၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်
(ဂ)	စစ်ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်း	–	ကိုလိုနီနယ်မြေများ အပြိုင်အဆိုင် ရှာဖွေခြင်း၊ လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်ခြင်း
(ဃ)	တိုက်ခိုက်ကြသော နိုင်ငံများ	–	အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ် (မဟာမိတ်နိုင်ငံများ) ဂျပန်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ (ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံများ)

ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲ

၁၁ ရာစုအတွင်းက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များအကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကြာအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရသည့် ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံး တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။

ဝါတာလူးစစ်ပွဲ

ပြင်သစ်ဘုရင် နပိုလီယံဘိုနာပတ်နှင့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဝယ်လင်တန်မြို့စားတို့ ၁၈၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော စစ်ပွဲဖြစ်သည်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် စစ်ဘုရင်နပိုလီယံ စစ်ရှုံးခဲ့သည်။

နော်မန်ဒီတိုက်ပွဲ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ နော်မန်ဒီကမ်းခြေတွင် နာဇီဂျာမနီတို့ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော သမိုင်းဝင်စစ်ပွဲကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်ကို ဒီဒေး (D–Day)အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး နော်မန်ဒီကမ်းခြေကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော မဟာမိတ်များမှာ အင်အား ၁၅၆၀၀၀ ခန့်ရှိခဲ့သည်။ အင်အား ၂၅၀၀၀ ခန့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး မဟာမိတ်များ အောင်ပွဲရရှိခဲ့သည်။ မဟာမိတ်တပ်များ၏ တပ်ပေါင်းစုမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ ဖြစ်သည်။

ဒိန်ဘင်ဖူးတိုက်ပွဲ

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် နယ်ချဲ့ပြင်သစ်တပ်များနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်တို့၏ ခိုင်ခံ့လှသော ဒိန်ဘင်ဖူးခံတပ်ကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဗိုငုယင်ဇီယပ် ဦးဆောင်သော ဗီယက်နမ်တို့ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဖောက်ကလန်ကျွန်းတိုက်ပွဲ

ဖောက်ကလန်ကျွန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အာဂျင်တီးနားနှင့် အင်္ဂလန်တို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ အာဂျင်တီးနားတို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီး ဖောက်ကလန်ကျွန်းကို အင်္ဂလိပ်တို့ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့သည်။

ထင်ရှားသော ကမ္ဘာ့စစ်ခေါင်းဆောင်များ

၁။	ဟာစ်တလာ	ဂျာမနီ
၂။	မူဆိုလီနီ	အီတလီ
၃။	နပိုလီယံ	ပြင်သစ်
၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ်မက်အာသာ	အမေရိကန်
၅။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဇူးကော့ဗ်	ဆိုဗီယက်
၆။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီ(သဲကန္တာရကြွက်)	ဗြိတိန်
၇။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ	အမေရိကန်
၈။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာဝင်ရွှန်းမဲလ်(သဲကန္တာရမြေခွေး)	ဂျာမနီ
၉။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယာမာမိုတို	ဂျပန်
၁၀။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်	ဗြိတိန်
၁၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်	အမေရိကန်
၁၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်တီးတိုး	ယူဂိုဆလားဗီးယား
၁၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုရှေဒါယန်း	အစ္စရေးလ်
၁၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ဂ်ျပက်တန်	အမေရိကန်

နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ

၁။ ရုရှား
၂။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
၃။ ပြင်သစ်
၄။ တရုတ်
၅။ ဗြိတိန်
၆။ ပါကစ္စတန်
၇။ အိန္ဒိယ
၈။ မြောက်ကိုရီးယား
၉။ အစ္စရေး

မှတ်ချက်။ အမှတ်စဉ် (၁) မှ (၅) အထိ ငါးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်အောက်ရှိ နျူကလီးယားဒုံးကျည်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။ အမှတ်စဉ်(၆) မှ (၈) အထိ သုံးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးမှုမရှိသည့် နိုင်ငံများဖြစ်သည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း မရှိသေးသည့်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။

လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအကြီးမားဆုံးနိုင်ငံများ

အမေရိကန်နိုင်ငံ

၁။	အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	–	၁၃၉၀၀၀၀ ခန့်
၂။	စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	–	၇၆၁ ဘီလီယံဒေါ်လာကျော်
၃။	ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	–	၅၅၀၀ စင်း
၄။	စစ်သင်္ဘောများ	–	၄၈၄ စင်း
၅။	လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	–	၁၁ စင်း
၆။	တိုက်လေယာဉ်များ	–	၁၉၁၄ စင်း
၇။	စစ်လေယာဉ်များ	–	၁၃၃၀၀ စင်း
၈။	မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ	–	ရှိ

ရုရှားနိုင်ငံ

၁။	အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	–	၈၃၀၉၀၀ ခန့်
၂။	စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	–	၈၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။	ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	–	၁၂၅၆၆ စင်း
၄။	စစ်သင်္ဘောများ	–	၅၉၈ စင်း
၅။	လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	–	၁ စင်း
၆။	တိုက်လေယာဉ်များ	–	၇၇၃ စင်း
၇။	စစ်လေယာဉ်များ	–	၄၁၈၂ စင်း
၈။	မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ	–	ရှိ

တရုတ်နိုင်ငံ

၁။	အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	–	၂၀၀၀၀၀၀ ခန့်
၂။	စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	–	၂၃၀ ဘီလီယံဒေါ်လာ
၃။	ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	–	၄၉၅၀ စင်း
၄။	စစ်သင်္ဘောများ	–	၇၃၀ စင်း
၅။	လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	–	၂ စင်း
၆။	တိုက်လေယာဉ်များ	–	၁၁၉၉ စင်း
၇။	စစ်လေယာဉ်များ	–	၃၁၆၆ စင်း
၈။	မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ	–	ရှိ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၁၄၅၀၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၅၄ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၄၆၁၄ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၂၉၅ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၅၇၇ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၂၂၁၀ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယားလက်နက်များ – ရှိ

ဗြိတိန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၁၉၄၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၅၀ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၂၂၇ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၇၃ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၁၁၉ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၆၆၃ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယားလက်နက်များ – ရှိ

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၅၅၅၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၄၂ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၂၃၃၁ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၁၅၇ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – – စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၄၀၂ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၁၆၀၂ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယားလက်နက်များ – မရှိ

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၆၅၄၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၈ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၃၇၄၂ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၁၁၄ စင်း

၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – – စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၃၆၃ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၁၄၁၃ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ – ရှိ

ဂျပန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၂၄၀၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၄၀ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၁၀၀၄ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၁၅၅ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – – စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၂၁၇ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၁၄၅၁ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ – မရှိ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၂၀၅၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၄၆ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၂၂၂ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၁၂၆ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – ၁ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၂၂၆ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၁၀၀၄ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ – ရှိ

အီတလီနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား – ၁၇၀၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ် – ၃၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား – ၁၉၇ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ – ၃၁၃ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော – ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ – ၉၂ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ – ၈၅၀ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား လက်နက်များ – မရှိ

ခေတ်သစ်အိုလံပစ်အားကစားပွဲများ

နွေရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၈၉၆	ဂရိ	အေသင်
၂။	၁၉၀၀	ပြင်သစ်	ပါရီ
၃။	၁၉၀၄	အမေရိကန်	စိန့်လူးဝစ်
၄။	၁၉၀၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၅။	၁၉၁၂	ဆွီဒင်	စတော့ဟုမ်း
၆။	၁၉၁၆	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၇။	၁၉၂၀	ဘယ်လ်ဂျီယံ	အန်းဝပ်
၈။	၁၉၂၄	ပြင်သစ်	ပါရီ
၉။	၁၉၂၈	နယ်သာလန်	အမ်စတာဒမ်
၁၀။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၁၁။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဘာလင်
၁၂။	၁၉၄၀–၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၁၃။	၁၉၄၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၁၄။	၁၉၅၂	ဖင်လန်	ဟယ်ဆင်ကီး
၁၅။	၁၉၅၆	ဩစတြေးလျ	မဲလ်ဘုန်း
၁၆။	၁၉၆၀	အီတလီ	ရောမ
၁၇။	၁၉၆၄	ဂျပန်	တိုကျို
၁၈။	၁၉၆၈	မက္ကဆီကို	မက္ကဆီကိုစီးတီး
၁၉။	၁၉၇၂	အနောက်ဂျာမနီ	မြူးနစ်
၂၀။	၁၉၇၆	ကနေဒါ	မွန်ထရီယဲလ်
၂၁။	၁၉၈၀	ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု	မော်စကို
၂၂။	၁၉၈၄	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၂၃။	၁၉၈၈	တောင်ကိုရီးယား	ဆိုးလ်
၂၄။	၁၉၉၂	စပိန်	ဘာစီလိုနာ
၂၅။	၁၉၉၄	နော်ဝေ	လီလီဟန်းမား
၂၆။	၁၉၉၆	အမေရိကန်	အတ္တလန္တာ
၂၇။	၂၀၀၀	ဩစတြေးလျ	ဆစ်ဒနီ
၂၈။	၂၀၀၂	အမေရိကန်	ဆော့လိတ်စီးတီး
၂၉။	၂၀၀၄	ဂရိ	အေသင်
၃၀။	၂၀၀၆	အီတလီ	တူရင်း
၃၁။	၂၀၀၈	တရုတ်	ဘေဂျင်း

၃၂။	၂၀၁၀	ကနေဒါ	ဗန်ကူဗာ
၃၃။	၂၀၁၂	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၃၄။	၂၀၁၄	ရုရှား	ဆိုချီ
၃၅။	၂၀၁၆	ဘရာဇီးလ်	ရီယိုဒီဂျနေးယိုး
၃၆။	၂၀၁၈	တောင်ကိုရီးယား	ဖြောင်းချမ်း
၃၇။	၂၀၂၀	ဂျပန်	တိုကျို
၃၈။	၂၀၂၂	တရုတ်	ဘေဂျင်း
၃၉။	၂၀၂၄	ပြင်သစ်	ပဲရစ်

ဆောင်းရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၉၂၄	ပြင်သစ်	ချာမိုနစ်
၂။	၁၉၂၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရစ်
၃။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၄။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဂါးဖစ်ရှ်– ပါတင်ကာချင်
၅။	၁၉၄၀–၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၆။	၁၉၄၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရစ်
၇။	၁၉၅၂	နော်ဝေ	အော်စလို
၈။	၁၉၅၆	အီတလီ	ကော်တီနာဒီအမ်ပက်ဇို
၉။	၁၉၆၀	အမေရိကန်	စကောဗဲလီး
၁၀။	၁၉၆၄	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၁။	၁၉၆၈	ပြင်သစ်	ဂရင်နိုဘယ်
၁၂။	၁၉၇၂	ဂျပန်	ဆက်ပိုရို
၁၃။	၁၉၇၆	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၄။	၁၉၈၀	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၁၅။	၁၉၈၄	ယူဂိုဆလားဗီးယား	ဆာရာယေဗို
၁၆။	၁၉၈၈	ကနေဒါ	ကာလ်ဂါရီ
၁၇။	၁၉၉၂	ပြင်သစ်	အဲလ်ဘာတ်ဗီလ်း
၁၈။	၁၉၉၄	နော်ဝေ	ဟီလီဟမ်းမား
၁၉။	၁၉၉၈	ဂျပန်	နာဂါနို
၂၀။	၂၀၀၂	အမေရိကန်	ဆော့လိတ်စီးတီး
၂၁။	၂၀၀၆	အီတလီ	တိုရီနို
၂၂။	၂၀၁၀	ကနေဒါ	ဗင်ကူဗာ
၂၃။	၂၀၁၄	ရုရှား	ဆိုချီ
၂၄။	၂၀၁၈	တောင်ကိုရီးယား	ဖျောင်းယောင်းဂျိန်
၂၅။	၂၀၂၂	တရုတ်	ဘေဂျင်း

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးအဆောက်အအုံ (၁၀) ခု

ဘာ့ဂ်ျခါလီဖာ

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဒူဘိုင်း၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၀ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၂၇၁၇ ပေ (၈၂၈ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၆၃ ထပ်

ရှန်ဟိုင်းတာဝါ

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်ဟိုင်း၊ တရုတ်
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၅ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၂၀၇၃ ပေ (၆၃၂ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၈ ထပ်

အဘရာ့ဂ်ျအယ်လ်ဘိတ်နာရီစင်

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	မက္ကာ၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၂ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၁၉၇၁ ပေ (၆၀၁ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၀ ထပ်

ပင်အန်းစီးပွားရေးဌာန

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်းကျန့်၊ တရုတ်
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၇ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၁၉၆၅ ပေ (၅၉၉ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၅ ထပ်

လော့ထ်ကမ္ဘာ့မျှော်စင်

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဆိုးလ်၊ တောင်ကိုရီးယား
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၁၈၁၉ ပေ (၅၅၄.၅ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၃ ထပ်

ဝမ်းကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန

၁။	တည်ရှိသည့်နေရာ	=	နယူးယောက်၊ အမေရိကန်
၂။	ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၄ ခုနှစ်
၃။	အမြင့်	=	၁၇၇၆ ပေ (၅၄၁.၃ မီတာ)
၄။	အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၄ ထပ်

ကွမ်ကျိုး CTF စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ = ကွမ်ကျိုး၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ် = ၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။ အမြင့် = ၁၇၃၉ ပေ (၅၃၀ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း = ၁၁၁ ထပ်

တီယန်ဂျင်း CTF စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ = တီယန်ဂျင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ် = ၂၀၁၉ ခုနှစ်
၃။ အမြင့် = ၁၇၃၉ ပေ (၅၃၀ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း = ၉၈ ထပ်

CITIC အဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ = ဘေဂျင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ် = ၂၀၁၈ ခုနှစ်
၃။ အမြင့် = ၁၇၃၁ ပေ (၅၂၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း = ၁၀၉ ထပ်

တိုင်ပေ ၁၀၁ မျှော်စင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ = တိုင်ပေ၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ် = ၂၀၀၄ ခုနှစ်
၃။ အမြင့် = ၁၆၆၇ ပေ (၅၀၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း = ၁၀၁ ထပ်

ကျွန်းနိုင်ငံများ (၄၈ နိုင်ငံ)

၁။ အန်တီဂွါနှင့် ဘာဘူဒါ
၂။ မိုက်ခရိုနီးရှား
၃။ ဘဟားမားစ်
၄။ ဖီဂျီ
၅။ ဘာရိန်း
၆။ ဂရီနာဒါ
၇။ ဘာဘာဒို့စ်
၈။ ဟေတီ
၉။ ဘရူနိုင်း
၁၀။ အိုက်စ်လန်
၁၁။ ကိတ်ဗာဒီ
၁၂။ အင်ဒိုနီးရှား
၁၃။ ကိုမိုရို့စ်
၁၄။ အိုင်ယာလန်
၁၅။ ကျူးဘား
၁၆။ ဂျမေကာ
၁၇။ ဆိုက်ပရပ်စ်
၁၈။ ဂျပန်
၁၉။ ဒိုမီနီကာ
၂၀။ ကေရီဘာတီ
၂၁။ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ
၂၂။ မာဒါဂါစကား

၂၃။ အရှေ့တီမော
၂၄။ မော်လ်ဒိုက်
၂၅။ မော်လ်တာ
၂၆။ ဆာမိုအာ
၂၇။ မာရှယ်လ်ကျွန်းစုနိုင်ငံ
၂၈။ ဆော်တိုမီနှင့် ပရင်စီပီ
၂၉။ မောရစ်သျှ
၃၀။ ဆေးရှဲလ်စ်
၃၁။ နော်ရူး
၃၂။ စင်ကာပူ
၃၃။ နယူးဇီလန်
၃၄။ ဆော်လ်မွန်ကျွန်းစု
၃၅။ မြောက်ပိုင်းဆိုက်ပရပ်စ်
၃၆။ သီရိလင်္ကာ
၃၇။ ပလော
၃၈။ တရုတ် (တိုင်ပေ)
၃၉။ ပါပူဝါးနယူးဂီနီ
၄၀။ တွန်ဂါ
၄၁။ ဖိလစ်ပိုင်
၄၂။ ထရီနီဒတ်နှင့် တိုဘားဂိုး
၄၃။ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်
၄၄။ တူဗာလူ
၄၅။ စိန့်လူစီယာ
၄၆။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း
၄၇။ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်းစ်
၄၈။ ဗာနေတူ

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများအဖွဲ့ (G - 7)

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများအဖွဲ့ (G–7)တွင် ဖွံ့ဖြိုးပြီးစက်မှုထိပ်သီး ၇ နိုင်ငံဖြစ်သည့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ ကနေဒါနှင့် အမေရိကန်တို့ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သည်။ အဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အလှည့်ကျတစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်က ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ အနောက်ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့သည် စီးပွားရေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းအဖြေရှာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် Group of Six (G–6) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းနောက် ကနေဒါနိုင်ငံ ပူးပေါင်းပါဝင်လာပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ ပါဝင်ခဲ့သောကြောင့် (G–8) ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ခရိုင်းမီးယားကို ရုရှားက တရားမဝင်သိမ်းယူလိုက်သည့်အတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ရုရှားကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အဖြစ်မှ ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) သည် အဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ အိမ်ရှင်အဖြစ်လည်း အစည်းအဝေးများလက်ခံကျင်းပခြင်း မရှိပေ။ သို့သော် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်အားလုံးကို အပြည့်အဝရရှိထားသောကြောင့် အီးယူသည် (G–7) ၏ အဋ္ဌမမြောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ (G–7)အဖွဲ့သည် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကျင့်သုံးပြီး သီးခြားစီ ရပ်တည်နေသောနိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့ဖြစ်သော ကြောင့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းမျိုး ဆောင်ရွက်၍မရပေ။

(၄၇) ကြိမ်မြောက် G–7 ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ ထားသည့်ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးသို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမဟုတ်သည့် တောင်ကိုရီးယား၊ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယနှင့် တောင်အာဖရိက

နိုင်ငံတို့လည်း ဧည့်သည်တော်များအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အိန္ဒိယကမူ အွန်လိုင်းမှ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ (၄၈) ကြိမ်မြောက် G–7 ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ဂျာမနီက အလှည့်ကျ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ (၄၉) ကြိမ်မြောက် G–7 ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံက အလှည့်ကျတာဝန်ယူဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီး (၅၀) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် အီတလီနိုင်ငံက အလှည့်ကျ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ (G - 7)

၁။ ကနေဒါ
၂။ ပြင်သစ်
၃။ ဂျာမနီ
၄။ အီတလီ
၅။ ဂျပန်
၆။ ဗြိတိန်
၇။ အမေရိကန်

လေးနိုင်ငံလုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ်အဖွဲ့ (QUAD)

QUAD ဟူသော စကားမှာ လက်တင်ဘာသာစကားဖြစ်ပြီး လေး ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျပန်နှင့် အမေရိကန် ၄ နိုင်ငံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အင်ဒိုပစိဖိတ် ဆွေးနွေးပွဲ အဖွဲ့ Quadrilateral Security Dialogue (QSD) ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လေးနိုင်ငံလုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ် အဖွဲ့ QUAD အဖွဲ့ဖြစ်လာသည်။ အင်ဒို–ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အင်ဒို–ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း လွတ်လပ်စွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ရေး နှင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးကိုရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ အာရေဗျပင်လယ် မြောက်ပိုင်း တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်ခဲ့သော Malabar စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုတွင် အဖွဲ့ဝင် ၄ နိုင်ငံစလုံးမှ ရေတပ်များ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊မနီလာမြို့တွင်ကျင်းပသည့်၂၀၁၇ခုနှစ်အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး တွင် ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်တို့သည် အင်ဒို–ပစိဖိတ်ဒေသ အထူး သဖြင့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်တွင် လေးနိုင်ငံမဟာမိတ်အဖွဲ့ကို ပြန်လည်အသက်သွင်းရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် QUAD အဖွဲ့၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေး ကိုကျင်းပခဲ့ပြီး အင်ဒိုပစိဖိတ်ဒေသလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်း ကုန်သွယ်

ရေကြောင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒင်၊အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နရန်ဒရာမိုဒီ၊ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ယိုရှီဟီဒါဆူဂါနှင့် ဩစတြေးလျဝန်ကြီးချုပ် စကော့မောရစ်ဆင်တို့သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဝါရှင်တန်မြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးအတွက် ဩစတြေးလျ၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်တို့သည် AUKUS လုံခြုံရေးစာချုပ် ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် QUAD ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးကို အမေရိကန် နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်ဒီစီတွင် လက်ခံကျင်းပခဲ့ပြီး ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၄ ရက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျို မြို့၌ လက်ခံကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ (G - 20)

၁။ အာဂျင်တီးနား
၂။ တရုတ်
၃။ ဩစတြေးလျ
၄။ ဂျာမနီ
၅။ ဘရာဇီးလ်
၆။ ပြင်သစ်
၇။ ကနေဒါ
၈။ အိန္ဒိယ
၉။ အင်ဒိုနီးရှား
၁၀။ ရုရှား
၁၁။ အီတလီ
၁၂။ အမေရိကန်
၁၃။ ဂျပန်
၁၄။ မက္ကဆီကို
၁၅။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၁၆။ တောင်အာဖရိက
၁၇။ တောင်ကိုရီးယား
၁၈။ တူကီယဲ (တူရကီ)
၁၉။ ဗြိတိန်
၂၀။ ဥရောပသမဂ္ဂ

သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေးစာချုပ် (AUKUS)

အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာလုံခြုံရေးအတွက် ဩစတြေးလျ(A)၊ ဗြိတိန် (UK)နှင့် အမေရိကန် (US) တို့သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေး စာချုပ် AUKUS ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ စာချုပ်အရ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့သည် ဩစတြေးလျ အား နျူကလီးယားစွမ်းအင်သုံး ရေငုပ်သင်္ဘောများဝယ်ယူရန် ကူညီပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါစာချုပ်တွင် အဆင့်မြင့်ဆိုက်ဘာ၊ ဉာဏ်ရည်တုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်၊ ကွမ်တမ် နည်းပညာများ၊ ပင်လယ်ရေအောက်စွမ်းရည်များ၊ အသံထက်မြန်နှုန်းမြင့်သော ဒုံးကျည်များ၊ အီလက်ထရွန်းနစ်စစ်ပွဲ၊ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့လည်း ပါဝင်သည်။ နယူးဇီလန်နှင့် ကနေဒါတို့ပါဝင်သော Five Eyes ထောက်လှမ်းရေးမဟာမိတ်အဖွဲ့မှခွဲထွက်ကာ စစ်ရေးစွမ်းရည်ကို အဓိကထားလုပ်ဆောင် သည်။

ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့ (Brazil, Russia, India and China and South Afica Association) (BRICS)

ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့(BRIC) ကို ဘရာဇီးလ်၊ ရုရှား၊ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်တို့ဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ ပါဝင်လာရာ (BRICS) ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေးထွန်းသစ်စ နိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပလေ့ ရှိပြီး အိမ်ရှင်အဖြစ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် အလှည့်ကျကျင်းပသည်။ ပထမအကြိမ်ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၆) ရက်နေ့က ရုရှားတွင်ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၂) ကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်က ရုရှားနိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် ကျင်းပရန်ဖြစ်သော်လည်း ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် Video Conferencing ဖြင့် ကျင်းပခဲ့သည်။ အလားတူ (၁၃) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို Video Conferencing ဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် ၂၀၂၁ ခုနှစ်က ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၄) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့ သည်။ (၁၅) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၌ ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

အာရှ-ဥရောပထိပ်သီးအစည်းအဝေး(Asia-Europe Meeting)(ASEM)

အေဆမ်ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပ ခဲ့ရာ ပထမအကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပညာရေးမဏ္ဍိုင် (၃) ရပ်ကို အဓိကအလေးထား ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သည်။ အေဆမ်တွင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း (၂) ခုဖြစ်သည့် အာဆီယံ၊ ဥရောပသမဂ္ဂတို့နှင့်အတူ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၅၃ နိုင်ငံပါဝင်သည်။ အေဆမ်ကိုတည်ထောင် ခဲ့စဉ်က အီးယူအဖွဲ့ဝင် ၁၅ နိုင်ငံနှင့် အာဆီယံ ၇ နိုင်ငံသာပါဝင်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟနွိုင်းမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၅) ကြိမ်မြောက် အေဆမ်ထိပ်သီးအစည်း အဝေးတွင် နောက်ထပ်အီးယူအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံနှင့် မြန်မာအပါအဝင် အာဆီယံ ၃ နိုင်ငံတို့ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တရုတ်၊ ဂျပန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အိန္ဒိယ၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ပါကစ္စတန်၊ ဩစတြေးလျ၊ ရုရှားနှင့် နယူးဇီလန်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ နော်ဝေနှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့သည်

လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ခရိုအေးရှားနှင့် ကာဇက်စတန်တို့သည်လည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အေဆမ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို အာရှနှင့် ဥရောပဒေသတွင် နှစ်ကြိမ်အလှည့်ကျ ကျင်းပလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကိုလည်း နှစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည်။ ပထမဆုံးအကြိမ်ထိပ်သီးအစည်းကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၂) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်မှ ၂၁ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၃) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်မှ ၁၇ ရက်အထိ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်ပင်မြို့၌ ကျင်းပရန် လျာထားခဲ့သော်လည်း ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လမှသာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အာရှ-ပစိဖိတ်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (Asia-Pacific Economic Cooperation) (APEC)

အာဆီယံ ၆ နိုင်ငံနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတွင်းရှိ အာဆီယံဆွေးနွေးဖက် ၆ နိုင်ငံတို့သည် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ကင်ဘာရာမြို့၌ ၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အလွတ်သဘော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရာမှ အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (APEC) ကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် ဘက်စုံစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။

ဩစတြေးလျ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကနေဒါ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ မလေးရှား၊ နယူးဇီလန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်းနှင့် အမေရိကန်စသည့် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ တိုင်ပေ၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် မက္ကဆီကိုနှင့် ပါပူဝါးနယူးဂီနီ၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ချီလီ၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ပီရူး၊ ရုရှားနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်လာခဲ့ရာ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၂၁ နိုင်ငံ ရှိသည်။ အဖွဲ့၏ဌာနချုပ်နှင့် လက်ရှိအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတို့ကို စင်ကာပူနိုင်ငံ ကွင်းစ်တောင်းမြို့၌ ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။

အေပက်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများနှင့် စီးပွားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိရာ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို နှစ်စဉ်အလှည့်ကျ တာဝန်ယူရသည်။ အာရှ-ပစိဖိတ်နှင့် အခြားနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွားအတွက် ကုန်သွယ်ရေးစနစ်ဖွင့်လှစ်ပေးမှု တိုးတက်ခိုင်မာစေရန် အေပက်အဖွဲ့မှ ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ အခြားနိုင်ငံများကို မထိခိုက်စေဘဲ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့တွင် အတားအဆီးများလျော့ပေါ့ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ (၂၉) ကြိမ်မြောက် အေပက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၃၀) ကြိမ်မြောက် အေပက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ မှတ်တမ်းများ

၂၀၂၂ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

အနောက်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် ရုရှားသမ္မတပူတင်နှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရန် ကြိုးစားနေစဉ်မှာပင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ယူကရိန်းနယ်စပ်တွင် သတင်းပတ်အတော်ကြာ ဖြန့်ကြက်ချထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သမ္မတပူတင်သည် Donetsk နှင့် Luhansk တို့ကို လွတ်လပ်သော ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံများအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် ရုရှားဘဏ်များအား ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ အမေရိကန်ငွေကြေးဈေးကွက်တွင် အမေရိကန်ဘွန်းများ ရောင်းချခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း၊ သမ္မတပူတင်နှင့် နီးစပ်သည့် သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးများ ပိုင်ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုများကို သိမ်းဆည်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂသည်လည်း ရုရှားလွှတ်တော်(ဒူးမား) အမတ် ၃၅၁ ဦး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ထိန်းချုပ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ယူကရိန်းအစိုးရကလည်း နိုင်ငံတော်အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Luhansk, Chernihiv နှင့် Kharkiv တို့ကို အရှေ့ဘက်မှ လည်းကောင်း၊ Odessa နှင့် Mariupol မြို့များကို ရေကြောင်းမှလည်းကောင်း စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏မြို့တော် Kyiv မြို့ကိုလည်း ဒုံးကျည်များထိမှန်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အခြေစိုက်စခန်းများကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ သေကျေဒဏ်ရာရရှိမှုကို အတိအကျ မသိရပါ။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ယူကရိန်းမှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာရန် တောင်းဆိုသည့် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းကို ရုရှားနိုင်ငံက ဗီတိုအာဏာသုံး၍ ပယ်ချခဲ့သည်။ ယူကရိန်းပြည်သူ ဒုက္ခသည်ပေါင်း တစ်သိန်းခန့်သည် ပိုလန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ မြို့တော် Kyiv တွင် ညမထွက်ရအမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ထားပါသည်။ အမေရိကန်အစိုးရသည် ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးအား ကယ်ထုတ်ရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သော်လည်း သမ္မတဇဲလန်စကီးက ငြင်းဆိုခဲ့ရာ ၎င်းထွက်ပြေးသွားပြီဆိုသည့် ကောလာဟလများကို အဆုံးသတ်စေခဲ့ပါသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြို့တော် Kyiv သို့ ချီတက်လာစဉ် Kharkiv နှင့် Kherson တို့မှ အပြင်းအထန်ခုခံမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပြီး သေကျေဒဏ်ရာရရှိမှု မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ ယူကရိန်းအစိုးရဘက်က ထုတ်ပြန်ချက်အရ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၅၀၀ သေဆုံးခဲ့ပြီး တင့်ကား ၁၅၀ စီး၊ ဂျက်တိုက်လေယာဉ် ၇ စီး၊ ရဟတ်ယာဉ် ၂၆ စီး၊ သံချပ်ကာယာဉ်အစီး ၇၀၀ တို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဥရောပသမဂ္ဂသည် ၎င်း၏လေကြောင်းပိုင်နက်

အတွင်း ရုရှားလေကြောင်းလိုင်းများ ပျံသန်းခွင့်နှင့် ရုရှားရုပ်သံလိုင်းများကိုလည်း ပိတ်ပစ်ခဲ့သည်။

ရုရှား၊ ယူကရိန်း နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဘီလာရုနယ်စပ်တွင် ပထမအကြိမ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ငါးနာရီအကြာ ဆွေးနွေးမှုအပြီးတွင် သဘောတူညီချက်တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိခဲ့ပါ။ ယူကရိန်းအစိုးရသည် ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ဝင်ရောက်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဒုတိယအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်သည့် Kharkiv မြို့ကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၅ သန်းရှိသည့် အဆိုပါ မြို့တွင် ပြည်သူ ၁၁ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။

၂၀၂၂ခုနှစ်၊ မတ်လ

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြို့တော် Kyiv ၏ ဆင်ခြေဖုံးဒေသများနှင့် Kharkiv မြို့လယ်တွင် ဒုံးကျည်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်နေပါသည်။ သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် ၎င်း၏ပထမဆုံးနိုင်ငံတော်အခြေပြမိန့်ခွန်းတွင် ယူကရိန်းပဋိပက္ခအကြောင်းကို ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့ပြီး လေယာဉ်မပျံသန်းရဇုန် (No Fly Zone) သတ်မှတ်ပေးရန် ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီး၏ တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်လျောရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားနိုင်ငံကို ပြစ်တင်ရှုံ့ချသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ အဖွဲ့ဝင် ၁၉၃ နိုင်ငံတွင် ၁၄၁ နိုင်ငံက ထောက်ခံခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် အဆိုပါ မဲခွဲဆုံးဖြတ်မှုတွင် မဲမပေးဘဲနေခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Zaporizhzhia နျူးကလီးယားစက်ရုံကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းဒုက္ခသည် တစ်သန်းအထိ ရှိလာခဲ့ပြီး ရုရှားတပ်ဖွဲ့များကလည်း မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည် ၄၈၀ ကျော်အထိ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များ၏ ခုခံမှုမှာလည်း အားကောင်းနေဆဲဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးမှု အောင်မြင်မှုမရှိဘဲ အဆုံးသတ်ခဲ့သော်လည်း မြို့များတွင် ပိတ်မိနေသည့် အရပ်သားများကို လုံခြုံဘေးကင်းသည့်လမ်းကြောင်းမှ ထွက်ခွာနိုင်မည့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ရရှိခဲ့သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂကလည်း ယူကရိန်းနိုင်ငံသားများကို ဥရောပတွင် သုံးနှစ်ကြာ နေထိုင်အလုပ်လုပ်ခွင့်ပြုမည့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ် နျူးကလီးယား ကပ်ဘေးဆိုက်မှုဖြစ်ခဲ့သည့် Chernobyl အပါအဝင် ယူကရိန်းနျူးကလီးယားစက်ရုံများ လုံခြုံမှုရှိစေရေးကုလသမဂ္ဂက တောင်းဆိုခဲ့သည်။ Chernihiv မြို့တွင် လူ ၄၇ ဦးကို သေဆုံးစေခဲ့သည့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအမှားအဖြစ် သမ္မတပူတင်ကပယ်ချခဲ့သည်။ BBC, Radio Free Europe, Deutsche Welle နှင့် လွတ်လပ်သော ရုရှားမီဒီယာဖြစ်သည့် Meduza ကဲ့သို့သော မီဒီယာများကို ကန့်သတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သတင်းမှားဖြန့်ချိပါက ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်

အထိ ကျခံရမည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကိုလည်း ပြဌာန်းခဲ့သည်။

မြို့တော် Kyiv မြို့နှင့် ၁၄၀ ကီလိုမီတာ အကွာရှိ Chernihiv မြို့တွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များက ဗုံးကျဲတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်နေသည့် ပေါက်ကွဲသံများကို ကြားနေရပါသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များကလည်း မြို့တော် Kyiv သို့ ဆက်လက်ချီတက်နေကြပါသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ချိုးဖောက်မှုများသည် ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သည့် Mariupol မြို့ ပြည်သူများအား ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အဟန့်အတားဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးနှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန် ဘဏ္ဍာရေးအကူအညီပေးရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ရုရှားတို့၏ ရေနံသွင်းကုန်အပေါ် ပိတ်ပင်ရန် သမ္မတ ဇဲလန်စကီး၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ ပျက်ပြယ်ခဲ့ရသည်။ သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် စားသုံးသူ ဈေးနှုန်းအပေါ် ဖိအားဖြစ်စေမည်ကို စိုးရိမ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ပွဲသည် သီတင်းပတ်နှင့်ချီ၍ ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ရုရှားနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာကိုသာ ပြောင်းလဲခဲ့မည်ဆိုပါက အသေအပျောက်များမည့် စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုအဖြစ် ဦးတည်သွားမည်ကို စိုးရိမ်နေကြသည်။ သမိုင်း၏ ကြီးမားသည့် အချိုးအကွေ့တစ်ခုတွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေး၌ ၎င်း၏ ကတိကဝတ်အတိုင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ဩစတြေးလျဝန်ကြီးချုပ် Scott Morrison က တရုတ်နိုင်ငံကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ရုရှားစွမ်းအင်သွင်းကုန်အားလုံးကို ပိတ်ပင်သည့် ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုချမှတ်ခဲ့သည်။ ရုရှား၏ သဘာဝဓာတ်ငွေ့အပေါ် မှီခိုနေရမှုကို ယခုနှစ်ကုန်တွင် သုံးပုံနှစ်ပုံအထိ လျှော့ချသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဥရောပကော်မရှင်ကလည်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ McDonal’s၊ Starbucks၊ PepsiCo နှင့် CocaCola အပါအဝင် အမေရိကန် ထိပ်တန်းကုမ္ပဏီကြီးများသည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုကို ရပ်တန့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

မြို့ကြီးများတွင်ပိတ်မိနေသည့် ယူကရိန်းပြည်သူများကို ကယ်ဆယ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုမှာလည်း တိုးတက်မှုတစ်စုံတစ်ရာမရှိခဲ့ပါ။ တောင်ပိုင်းရှိ ဆိပ်ကမ်းမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည့် Mariupol ရှိ ဆေးရုံတစ်ရုံကို ရုရှားတပ်ဖွဲ့များက တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းအရာရှိများက ပြောဆိုခဲ့သည်။ လေယာဉ်မပျံသန်းရဇုန်သတ်မှတ်ပေးရန် ယူကရိန်း၏ တောင်းဆိုမှုကို အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်ထိပ်တန်းသံတမန်များက ထပ်မံပယ်ချခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Mariupol မှ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ မရောက်ရှိနိုင်ရန် ဘေးကင်းသော ဗုံးကြဲမှုဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Sergey Lavrov နှင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Dmytro Kuleba တို့သည် စစ်ပွဲစတင်ကတည်းက တူကီယဲ (တူရကီ)တွင် တွေ့ဆုံအမြင့်ဆုံးအဆင့်ဆွေးနွေးပွဲကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှုမရရှိခဲ့ပေ။

ရုရှားနိုင်ငံမှ ရေနံတင်သွင်းမှု တားမြစ်ချက်ကို အမေရိကန်အောက်လွှတ်တော်က အတည်ပြုခဲ့သည်။ အမေရိကန်က ယူကရိန်းကို ၁၃ ဒသမ ၆ဘီလီယံ အကူအညီပေးရေးကို အမေရိကန်ကွန်ကရက်က သဘောတူညီခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ အေဂျင်စီက ယူကရိန်းဒုက္ခသည်အရေအတွက် ၂ ဒသမ ၅ သန်း ကျော်သွားပြီဟု ပြောသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် G7 နိုင်ငံများ၏ ထောက်ခံမှုကိုရယူပြီး ရုရှားအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုအသစ်ကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Kyivမြို့ ဆင်ခြေဖုံးဒေသများတွင် ညလုံးပေါက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် အနောက်ဖက်သို့ ပစ်မှတ်များကို ချဲ့ထွင်ခဲ့ပြီး Yauoriv မြို့ရှိ စစ်အခြေစိုက်စခန်းမှနေ၍ ခရုဒ်ုံးကျည် ၃၀ ဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲသည် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်းဖြစ်မလာကြောင်း ပူတင်၏ထိပ်တန်းလက်ထောက်တစ်ဦးဖြစ်သည့် Viktor Zolotov က ဝန်ခံပြောကြားခဲ့သည်။ ချက်၊ ပိုလန်နှင့် စလိုဗေးနီးယန်း ဝန်ကြီးချုပ်များသည် ကီယက်ဗ်မြို့သို့ သွားရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ နေတိုးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးသည် ယူကရိန်းအတွက် အဓိကရည်မှန်းချက်မဟုတ်ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံနှင့်ဖြစ်နိုင်သည့်နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုပြီး ဆက်လက် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ဥရောပသမဂ္ဂ အရာရှိများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းအစိုးရအနေဖြင့် ကြားနေရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးမည်ဆိုပါက အပြန်အလှန်အားဖြင့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ ဆုတ်ခွာပြီး လုံခြုံရေး အာမခံချက်ပေးမည့်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးနေကြကြောင်း ရုရှားနှင့် ယူကရိန်း စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူးများက ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် မြို့တော် Kyiv တွင် စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်နေမှုကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန် ကုလသမဂ္ဂထိပ်တန်း တရားရုံးကအမိန့်ချမှတ်ခဲ့မှုကို ရုရှားအစိုးရကပယ်ချခဲ့သည်။ အစောပိုင်းနစ်ရက်က Mariupol မြို့ မြူနီစီပယ်ပြဇာတ်ရုံ အပျက်အစီးများကြားမှ လူပေါင်း ၁၃၀ ကို ကယ်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပြီး အပျက်အစီးများကြားတွင်ရာနှင့်ချီ၍ပိတ်မိနေနိုင်ကြောင်းလည်းသတိပေးပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ယူကရိန်းကိုဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်မှာ သီတင်းသုံးပတ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ယူကရိန်းလေပိုင်နက်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ရုရှားတို့၏ စစ်ဆင်ရေးတိုးတက်မှုမရှိကြောင်း ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတို့၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အရပ်သား ၄၀၀ ခန့် ခိုလှုံနေသည့် အနုပညာကျောင်းတစ်ကျောင်း ပျက်စီးခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတွင် နိုင်ငံအတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားသူများ အပါအဝင် အိုးအိမ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးသူ ၁၀ သန်းကျော်ရှိကြောင်း ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားသည်။

Mariupol မြို့တွင် လက်နက်ချရန် ရုရှားတပ်ဖွဲ့၏ ရာဇသံပေးမှုကို ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များက ပယ်ချခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတွင် ဓာတုနှင့် ဇီဝလက်နက်များရှိကြောင်း သမ္မတပူတင်က အခိုင်အမာ ပြောဆိုနေခြင်းသည် ၎င်းအနေဖြင့် အဆိုပါနှစ်မျိုးလုံးကိုအသုံးပြုရန် စဉ်းစားနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား မြို့တော် Kyiv အရှေ့ဘက်မျက်နှာစာတွင် ပြန်လည်တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ယူကရိန်းအရှေ့ပိုင်း Donbas ဒေသတွင် တိုက်ခိုက်မှုများ ဖိဖိစီးစီး ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာကြောင်း အမေရိကန်ကာကွယ်ရေး အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားရေတပ်သင်္ဘောတစ်စီးပေါ်တွင် ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အဆိုပါ သင်္ဘောကို Tochka ballistic မစ်ဆိုင်းဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များက အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါသင်္ဘောကို လိုက်ပါခြံရံပေးသည့် အခြားသင်္ဘောနှစ်စင်းမှာလည်း ဆိပ်ကမ်းမှ အမြန်ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် မြို့တော် Kyiv ၏ အရှေ့ဘက်သို့ ချဉ်းကပ်လာသည့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များကို တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နေရာအချို့ကိုပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတို့၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသော မြို့အများစုသည် ရုရှားတို့၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုများကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခဲ့သည်။

Kakariv, Bucha, Irpin, Bilohorodka အပါအဝင် မြို့တော်၏အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်ရှိ ဆင်ခြေဖုံးဒေသများတွင် တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ မြို့တော် Kyiv ၏ မြောက်ဖက် အသိမ်းပိုက်ခံထားရသည့် Slavutych မြို့တွင်ဒေသခံများက လမ်းပေါ်ထွက် ဆန္ဒပြမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် မြို့ထဲတွင် ယူကရိန်းစစ်သားများမရှိပါက ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့်လည်း ဆုတ်ခွာပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီခဲ့သည်။ သို့သော် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Slavutych မြို့အပြင်ဘက်တွင် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Lutsk, Kharkiv, Zhytomyr, Rivne မြို့များအပါအဝင် ယူကရိန်း နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရုရှားမြေပြင်တပ်ဖွဲ့များ၏ ထိုးစစ်တုံ့ဆိုင်းနေခြင်းမှာ မြို့တော်၏ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကိုပိတ်ဆို့ရန် Kyiv မြို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လမ်းကြောင်းတစ်ခု တည်ဆောက်ရန်နှင့်ပြန်လည်စုဖွဲ့ရန်ကြိုးစားနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးအရာရှိများက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ရုရှားကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသော ခွဲထွက်ရေးသမားများ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းထိန်းချုပ်ထားသည့် Donetsk နှင့် Luhansk ဆီသို့ ချီတက်ရန် ပြန်လည်စုဖွဲ့မှုများ ပြုလုပ်နေပြီး ယူကရိန်းတွင် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်တိုက်ခိုက်မှုများ ပိုမို

ပြုလုပ်ရန် ကမ်းရိုးတန်းနှင့်နီးစပ်သော Black နှင့် Azov ပင်လယ်ထဲတွင် စစ်သင်္ဘောများ ပိုမိုစေလွှတ်နေကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားသည်။

ရုရှားနှင့် ယူကရိန်း စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူးများသည် တူကီယဲ (တူရကီ)နိုင်ငံ အစ္စတန်ဘူမြို့တွင် လူချင်းတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းဘက်ကြားနေရေးမူဝါဒ ချမှတ်ထားကြောင်းနှင့်အပြန်အလှန်အားဖြင့်လုံခြုံရေးအာမခံချက်ပေးရန်တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။

တပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်စုဖွဲ့နိုင်ရေး မြို့တော် Kyiv နှင့် Chernihiv မြို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စစ်ရှိန်လျှော့ချခြင်းသည် Donbas ဒေသတွင် အာရုံစိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားစစ်ဖက်က အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ အစုအဖွဲ့အလိုက် ရုပ်သိမ်းသည့် မည်သည့် လက္ခဏာမျိုးမှ မတွေ့ရကြောင်း၊ ဒဏ်ရာရသည့်တပ်ဖွဲ့တစ်ချို့ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသည်ကို သာတွေ့ရကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကလည်း ထုတ်ပြန်ပြောဆိုထားသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Donbas ဒေသနှင့် Kharkiv တောင်ဖက်ရှိ Izium, Chernihiv နှင့် Kyiv ဒေသများတွင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ တိုးမြှင့်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင် အများစုသည် Chernobyl နျူးကလီးယားစက်ရုံမှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းနိုင်ငံပိုင် နျူးကလီးယားကုမ္ပဏီ Energoatom က ပြောဆိုသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ

ယူကရိန်း စစ်လေယာဉ်နှစ်စင်းသည် ရုရှားနိုင်ငံအတွင်း ပျံသန်းပြီးနောက် Belgorod မြို့ရှိ လောင်စာသိုလှောင်ရုံတစ်ခုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကင်မရာများ၏ ပြကွက်အရ ဝေဟင်မှ အနိမ့်ပျံသန်းပြီး ဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ရုရှားတို့ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များသည် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ အစောပိုင်းတွင် ယူကရိန်းနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းရှိ Poltava နှင့် Kremenchuk မြို့များရှိ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် လူနေအိမ်များကို ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့ကြောင်း Poltava မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Dmytro Lunin က ပြောဆိုသည်။ Poltava မြို့သည် Poltava ဒေသ၏ မြို့တော်ဖြစ်ပြီး Kremenchuk သည် အဆိုပါဒေသရှိ မြို့ကြီးများအနက် တစ်မြို့အပါအဝင် ဖြစ်သည်။

Bucha မြို့တွင် လူသေအလောင်းများတွေ့ရသည်ဟု သတင်းများ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ အနည်းဆုံး ၂၀ ဦးမှာ ယူကရိန်းနိုင်ငံသား အရပ်သားများဖြစ်ကြောင်း သတင်းထောက်များ ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ Bucha မြို့တော်ဝန်၏ ပြောဆိုချက်အရ လူသေအလောင်း ၂၈၀ လောင်းကို အစုလိုက်အပြုံလိုက် မြှုပ်နှံထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးကမူ ရုရှားသမ္မတပူတင်ကို လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့ပြီး အနောက်နိုင်ငံများ၏ ရုရှားအပေါ် ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုများသည် လုံလောက်မှုမရှိကြောင်းလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးသည် Bucha မြို့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခကို ရပ်တန့်အောင် ထိထိရောက်ရောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းအတွက် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများကို ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဖရန်စစ်က ဝေဖန်ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် Mykolayiv, Kharkiv, Zaporizhzhia နှင့် Chuhuiv စသည့် ယူကရိန်းမြို့များရှိ လောင်စာဆီ သိုလှောင်ရုံလေးခုကို မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ် ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ယူကရိန်း နိုင်ငံအနေဖြင့် လေကြောင်းကာကွယ်ရေးစနစ်များနှင့် လက်နက်ကြီး အကူအညီများ ပိုမို လိုအပ်ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးက ဂရိလွှတ်တော်တွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားစဉ် ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

Odessa မြို့အနီးရှိ နိုင်ငံခြားသား ကြေးစားစစ်သားများအတွက် လေ့ကျင့်ရေးစင်တာ တစ်ခုကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ထား သည်။ ရုရှားသမ္မတဗလာဒီမာပူတင်သည် ရုရှားကြည်းတပ် တောင်ပိုင်းစစ်ဒေသ အကြီးအကဲ ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Aleksandr Dvornikov အား ယူကရိန်းစစ်ဆင်ရေး အကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဆီးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ် ခဲ့စဉ်က နာမည်ရခဲ့သူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်း Velykyi Burluk မြို့မှ Kharkiv မြို့ဆီသို့ ဦးတည်ချီတက် လာသော ရုရှားတပ်ဖွဲ့ယာဉ်တန်းသည် (၈)မိုင်ခန့်ရှည်လျားကြောင်း ဂြိုဟ်တုမှ ပေးပို့ သည့် ဓာတ်ပုံများအရ သိရသည်။ Dnipro မြို့ တောင်ပိုင်း ဆင်ခြေဖုံးဒေသရှိ ပင်လယ်ပြင် အခြေစိုက် အဆင့်မြင့် Kalibr မစ်ဆိုင်း ဒုံးကျည်များသည် ဥရောပနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံက ယူကရိန်းကို ထောက်ပံ့ထားသော S-300 လေယာဉ်ဖျက်မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်စခန်းမှ အရေးကြီး အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ထုတ်ဖော် ပြောဆိုထားသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Mariupol မြို့ရှိ ယူကရိန်းစစ်တပ်နှင့် အရပ်သားများအပေါ်သို့ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ အမျိုးအမည်မသိအရာတစ်ခုလွှတ်ချခဲ့ကြောင်း သတင်းတစ်ရပ် ထွက်ပေါ် ခဲ့သည်။ ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ရပ်အရ ယူကရိန်းအမှတ် ၃၆ မရိန်းတပ်မှ အရာရှိ၁၆၂ဦး အပါအဝင် စစ်သည် ၁၀၂၆ဦးတို့သည် ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သည့် Mariupol မြို့တွင် လက်နက်ချခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ကမူ အဆိုပါသတင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ထုတ်ပြန်ခြင်း မရှိပါ။

ရုရှားရေတပ်သင်္ဘော Moskva သည် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပင်လယ်နက်အတွင်း နစ်မြုပ်သွားခဲ့သည့်။ လက်နက်အပြည့်တပ်ဆင်ထားသော ယူကရိန်း တိုက်လေယာဉ်နှစ်စင်းသည် ရုရှားလေပိုင်နက်အတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး Bryansk Oblast

မြို့ရှိ လူနေအဆောက်အအုံများပေါ်တွင် အနည်းဆုံးလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ၆ ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်း Mi-8 ရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးကို ၎င်းတို့၏ S-400 ကာကွယ်ရေးစနစ်အား အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kyiv မြို့ရှိ လက်နက်ကြီးထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံတစ်ခု အဆောက်အအုံများနှင့် Mykolaiv မြို့ရှိ စစ်လက်နက်ပြင်ဆင်ရေး စက်ရုံတစ်ရုံကို တာဝေးပစ်လက်နက် အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kyiv ဒေသရှိ လက်နက်သိုလှောင်သည့် စက်ရုံတစ်ရုံကို ဖျက်ဆီး ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဒေသအဆင့်အုပ်ချုပ်ရေး မှူး Maksym Kozytskyy ၏ ပြောဆိုချက်အရ Lviv မြို့ကို မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ငါးလုံး ထိမှန် ခဲ့ပြီး မစ်ဆိုင်းသုံးလုံးမှာ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ထိမှန်ပျက်စီးစေခဲ့ကာ တစ်လုံးမှာ တာယာဆိုင်တစ်ဆိုင်ကိုထိမှန်ခဲ့ရာ အရပ်သားတချို့ သေကျေခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kreminna မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် အဆိုပါမြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားပြီဖြစ်ကြောင်း Luhansk ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးမှူး Sehiy Haidai က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းစစ်ဖက်ဆိုင်ရာ စက်ရုံ ၁၀၅၃ ရုံ ကို ညလုံးပေါက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

Mariupol မြို့ရှိ သံနှင့် သံမဏိစက်ရုံကို ရှင်းလင်းရန် အချိန်သုံးရက်၊ လေးရက် ယူရ မည်ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Sergei Shoigu က ရုပ်သံအစည်းအဝေးတစ်ခု တွင်တင်ပြခဲ့ရာ သမ္မတပူတင်က ယင်းစစ်ဆင်ရေးမှာ လက်တွေ့မကျကြောင်းနှင့် စက်ရုံ ကို ပိတ်ဆို့ထားရန်သာ အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်ရသည့် ဒုတိယအဆင့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ ယူကရိန်းနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းနှင့် Donbas ဒေသကို အပြည့်အဝထိန်းချုပ်ရန်၊ Transnistria နှင့် ကုန်းလမ်း ဆက်သွယ်ရေးတည်ဆောက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းရုရှားဗဟိုစစ်တိုင်းဒုတိယအကြီးအကဲဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ် Rustam Minnekayev က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ထောက်လှမ်းရေးရုံး၏ ပြောဆိုချက်အရ ယူကရိန်း ကြည်းတပ်သည် အသိမ်းပိုက်ခံ Kherson မြို့အနီးရှိ ရုရှားစစ်အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှစ်ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး တစ်ဦး ဒဏ်ရာရဖွယ်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် လက်နက်ကြီးများ သိုလှောင်ထားသော ယူကရိန်းစစ်ရေး ပစ်မှတ်ကိုးခုကိုညလုံးပေါက်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး

ဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းစစ်အခြေစိုက်စခန်းများနှင့် Dnipro မြစ်အနီးရှိ Kremenchuk ရေနံချက်စက်ရုံတို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များကို လက်နက်များ ထောက်ပံ့နေသည့် ဘူတာရုံ ခြောက်ခုကိုလည်း တာဝေးပစ်လက်နက်များ အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် အန်တိုနီယိုဂူတာရက်စ်သည် ဝေဖန်ခံရမှုများ ရှိနေသော်လည်း အကန့်အသတ်များရှိနေသည့် ကုလသမဂ္ဂ၏အခန်းကဏ္ဍကို ဆောင်ရွက်ရန် ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းသို့ သုံးရက်ကြာ ခရီးစဉ်သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဂူတာရက်စ်သည် ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Sergey Lavrow ၊ သမ္မတပူတင်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနယ်စပ်ရှိ ရုရှားပြည်နယ်များတွင် ပေါက်ကွဲမှုတစ်ချို့ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေသတွင်းရှိ လက်နက်သိုလှောင်ရုံတစ်ခုတွင်လည်း ယူကရိန်းမောင်းသူမဲ့လေယာဉ်၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းတွင် တိုက်ခိုက်မှုများ အရှိန်မြှင့်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ရုရှားတို့၏ရည်မှန်းချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မည့် မည်သူ့ကိုမဆို လျှပ်တစ်ပြက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်သွားမည်ဟု ကတိပြုထားကြောင်း ယူကရိန်းစစ်ဖက်က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားသည်။ ရုရှားအစိုးရသည် ၎င်းတို့ သိမ်းပိုက်ထားသည့် Kherson မြို့ကို ရူဘယ်ငွေကြေး စတင်သုံးစွဲရန် အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ထားသည်။

Krupets ကျေးရွာရှိ စစ်ဆေးရေးဂိတ်တစ်ခုကို မော်တာများဖြင့် အပစ်ခံရကြောင်း၊ ရုရှားနယ်ခြားစောင့်တပ်နှင့် စစ်တပ်ကလည်း လက်တုံ့ပြန်ပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံ Kursk ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သူ Roman Starovoyt က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ထိန်းချုပ်ရေးစင်တာ ၃၅ ခု၊ လက်နက်တိုက် ၁၅ ခု အပါအဝင် ယူကရိန်းရှိ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ ၃၈၉ ခုကို ညတွင်းချင်း ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မေလ

ယူကရိန်း Su-24M ဗုံးကြဲလေယာဉ်နှစ်စင်းကို ရုရှားတို့၏လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားဒုံးကျည်တိုက်ခိုက်မှုသည် Dniester estuary မြစ်ကို ဖြတ်၍ဖောက်လုပ်ထားသည့် မဟာဗျူဟာအရ အရေးကြီးသည့်တံတားတစ်ခုကို ထိမှန်ခဲ့ကြောင်း Odessa ရှိ ဒေသ အာဏာပိုင်များက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ဒေသတွင်းကျေးရွာသုံးရွာရှိ ပစ်မှတ်တချို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု တစ်စုံတစ်ရာမရှိကြောင်း Sumy Oblast ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Dmytro Zhyvyskyi က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ဒေသတွင်းတွင် အလုံးစုံထိုးစစ်ဆင်နွှဲပြီးနောက် Azovstal သံနှင့်သံမဏိစက်ရုံအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြောင်းယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားမစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းရှိ လေကြောင်းစနစ်များနှင့် နိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ လက်နက်သိုလှောင်ရုံကြီးများကို ဖျက်ဆီး ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ပင်လယ်နက်အတွင်းရှိ ရုရှားရေတပ်သင်္ဘောအုပ်စုမှ ဖရီးဂိတ်တစ်စီးကို ယူကရိန်း သင်္ဘောဖျက်မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ထိမှန်ခဲ့ကြောင်း၊ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် သင်္ဘောပေါ်တွင် ပါသည့် စစ်သည်များကို ကယ်ဆယ်ရန် ရဟတ်ယာဉ်များ စေလွှတ်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

Kharkiv ဒေသရှိ Bohodukhiv ဘူတာရုံအနီးရှိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဥရောပ နိုင်ငံများမှပေးပို့သည့် စစ်သုံးကိရိယာအများအပြားကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် Popasna မြို့မှ ထွက်ခွာသွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း Luhansk Oblast မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုခဲ့သည်။ Odessa မြို့ရှိ စျေးဝယ်စင်တာတစ်ခုနှင့် ဟိုတယ်နှစ်လုံးကို ရုရှားတို့၏ မစ်ဆိုင်း ဒုံးကျည်ထိမှန်ခဲ့ပြီး အများအပြား ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း သတင်းများက ဆိုသည်။

နှစ်ဖက်လုံး ရှေ့မတိုးနောက်မဆုတ်သာ အခြေအနေတွင်ရှိနေပြီး နိုင်ငံတောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းတွင် မည်သည့်ဘက်ကမှ ရှေ့တိုးနိုင်မည့်အခြေအနေမရှိကြောင်း အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ထောက်လှမ်းရေးအေဂျင်စီ ညွှန်ကြားရေးမှူး Scott Berrier က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ Sloviansk မြို့ရှိ ခရိုင်နှစ်ခုကို ရုရှားတို့၏မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည် များ ထိမှန်ခဲ့ကြောင်း Sloviansk မြို့တော်ဝန်က ပြောဆိုသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အနေဖြင့် ယာဉ် ၅၀ ကျော် နှင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်အများအပြားဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်းလည်း ၎င်းက ပြောဆိုသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Chernihiv ဒေသရှိ လက်နက်သိုလှောင်ရုံနှစ်ခုကို ဖျက်ဆီး နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ Odessa မြို့အနီးရှိ ရေဒါစခန်းတစ်ခုနှင့် Kharkiv ဒေသရှိ S–300 လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးစနစ်တို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ ယူကရိန်းကို စတင်တိုက်ခိုက်ချိန်မှစ၍ အမေရိကန်ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး Lloyd Austin နှင့် ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Sergei Shoigu တို့ ပထမဆုံးအကြိမ် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Kharkiv မြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားကြပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းကို အာရုံစိုက်ဆောင်ရွက် နေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦး က ပြောဆိုသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Izium မြို့အနီးရှိ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်နေကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Donbas ဒေသရှိ နေအိမ် ၂၃ လုံးကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တချို့ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များထံ လက်နက်ချခဲ့သည်ဟု သတင်းများက ဆိုသည်။ Mariupol မြို့တစ်မြို့လုံးကို ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ စစ်သား ၂၁၁ ဦးကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းကယ်ဆယ်နိုင်ခဲ့ပြီး ဒဏ်ရာအပြင်းအထန်ရရှိသည့် စစ်သည် ၅၃ ဦး အပါအဝင် အခြားစစ်သည် ၂၆ဝ ဦးကိုနီးစပ်ရာ ဆေးရုံသို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Mariupol မြို့ကို အပြည့်အဝ ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် အင်အားကောင်းသည့် မျိုးဆက်သစ် လေဆာလက်နက်များကို အသုံးပြုတိုက်ခိုက်နေကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kharkiv ဒေသရှိ ယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံတစ်ခုကို မစ်ဇိုင်းဒုံးကျည်ဖြင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုသည်ရူးမိုက်သည့်လုပ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့သည်။

အမေရိကန်နှင့် ဥရောပမှ ယူကရိန်းသို့ထောက်ပံ့သည့် လက်နက်ကြီးများကို ဖျက်ဆီးရန် ခရူမစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များကို အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ Odessa မြို့အနီးရှိ လောင်စာဆီသိုလှောင်ရုံ၊ Su-25 တိုက်လေယာဉ်နှစ်စီးနှင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ၁၄ စင်းတို့ကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအတွင်း ထုတ်ပြန်ထားသည့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာဥပဒေကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့အထိ သက်တမ်းတိုးခဲ့သည်။ Mariupol မြို့ Azovstal သံမဏိစက်ရုံတွင် လက်နက်ချခဲ့သည့် ယူကရိန်းစစ်သည်များအနေဖြင့် Donetsk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတွင် တရားရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း Donetsk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ Denis Pushilin က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

Kherson ဒေသတွင် ရုရှားစစ်အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခု တည်ဆောက်ရန် Kherson ဒေသ၏ စစ်ဖက်-အရပ်ဖက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေး ဒုတိယအကြီးအကဲဖြစ်သူ Kirill Stremousov က ရုရှားအစိုးရထံ ပန်ကြားခဲ့သည်။ ရုရှားစစ်အခြေစိုက်စခန်းသည် ဒေသနှင့်ဒေသတွင်း နေထိုင်သူများ၏ လုံခြုံရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးကြောင်းလည်း ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားဒူးမားလွှတ်တော်သည် စစ်သားဟောင်းများကို စစ်မှုပြန်လည်ထမ်းဆောင်ခွင့်ပြုသည့်ဥပဒေတစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ အဆိုပါဥပဒေအရ အသက် ၄၀ နှင့် ၆၅ နှစ်ကြားရှိ စစ်သည်ဟောင်းများ စစ်မှုပြန်လည်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ကျေးရွာများနှင့် ရထားလမ်းကွန်ရက်များကို အပြည့်အဝထိန်းချုပ်မှုရရှိနိုင်ရန်အတွက် နယ်ပယ်စုံတွင် ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်နေကြောင်း ယူကရိန်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

Sievierodonetsk ဒေသရှိ အဆောက်အအုံ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပျက်စီးသွားခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အရာရှိများက ပြောဆိုသည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အသုံးပြုသည့် MiG–29s ထဲမှတစ်စီးသည် ရုရှားတို့၏ Su–35 တိုက်လေယာဉ်တစ်စီးအား လေကြောင်းတိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Luhansk ဒေသရှိ Lyman မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ Lyman မြို့သည် Siverskyy Donets မြစ်ကိုဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသည့် ရထားလမ်းနှင့် တံတားများ၊ လမ်းများရှိသည့်အတွက် အရေးပါသည့်မြို့ ဖြစ်သည်။ သမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် စစ်ပွဲစတင်ချိန်ကတည်းက Kyiv မြို့အပြင်ဘက်ဖြစ်သည့် Kharkiv မြို့သို့ ပထမဆုံးသွားရောက်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Sievierodonetsk ဒေသ၏ ဆင်ခြေဖုံးသို့ ဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်နေကြောင်း ယူကရိန်းလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးလည်းဖြစ်သူ Serhiy Haidai က ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် Kherson Oblast ဒေသ၏ မြောက်ပိုင်းတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်ပြုလုပ်သည့် တန်ပြန်ထိုးစစ်တစ်ရပ်ဆင်နွှဲနေကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ယူကရိန်းကို အဆင့်မြင့်လက်နက်များ ထောက်ပံ့ပေးရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။ သို့သော် ယူကရိန်းခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် အဆိုပါလက်နက်များကိုအသုံးပြု၍ ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းရှိ ပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုပါဆိုသည့် ကတိပေးခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်မှာ မီးလောင်ရာလေပင့်သည့် လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားအစိုးရက ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ Dmitry Peskov ကလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းနယ်မြေ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Sievierodonetsk မြို့သို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်လာသော ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တစ်ဆင့်ချင်းပိတ်ဆို့တားဆီး

နိုင်ခဲ့ပြီး ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ကို ပြန်လည်တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့ကြောင်း Sievierodo netsk မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ တတိယမြောက် လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးမြို့လည်းဖြစ်၊ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့လည်းဖြစ်သော Odessa မြို့အနီးတွင် လက်နက်များသယ်ဆောင်ပျံသန်းလာသည့် ယူကရိန်းစစ်ဘက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်ကို ပစ်ချခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့၏ အမှတ်(၂၉) ကွပ်ကဲရေးမှူး ကြယ်သုံးပွင့်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Roman Berdnikov ကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းစစ်ဘက်က အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Roman Berdnikov ကျဆုံးကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံရုပ်သံကလည်း အတည်ပြုထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ပင်လယ်နက်အတွင်းရှိ ရုရှားစစ်သင်္ဘောကို ပင်လယ်နက်ကမ်းခြေ ကီလိုမီတာ ၁၀၀ အကွာအဝေးမှနေ၍ တိုက်ခိုက်ပြီး ပြန်လည်တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားအစိုးရ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် အိမ်ရာဝန်ကြီးဌာန ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ ဟက်ကာများ၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုခံရသည်။ အဆိုပါဝက်ဘ်ဆိုက်သို့ ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးစားပါက Glory to Ukraine သို့ ရောက်ရှိသွားသည်။

Mariupol မြို့ အဆောက်အဦအပျက်အစီးများကြားတွင်တွေ့ရသည့် လူသေအလောင်းတစ်ရာကို ရေခဲတိုက်များအတွင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း Mariupol မြို့ လက်ထောက်မြို့တော်ဝန်က ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း AP သတင်းတစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တချို့သည် စက်မှုဇုန်အတွင်း ခိုအောင်းနေကြသော်လည်း ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် Sievierodonetsk မြို့နေရာအများစုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း Sievierodonetsk မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုခဲ့သည်။

သမ္မတပူတင်သည် ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခနှင့်ပတ်သက်၍ မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြားခဲ့သည်။ မိန့်ခွန်းတွင် သူလုပ်ဆောင်နေသည့်အရာများ၊ အင်အားပြန်လည်စုဖွဲ့နေမှုများနှင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အရာများကို ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရုရှားထိန်းချုပ်ထားသည့် Kherson ဆိပ်ကမ်းမြို့တောင်ပိုင်းတွင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သမ္မတဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ Kherson နှင့် Zaporizhzhia ဒေသများတွင် နိုင်ငံသားများအား ပထမဆုံး ရုရှားနိုင်ငံကူးလက်မှတ်များ ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း ဒေသအဆင့်အရာရှိများက ပြောဆိုသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ Ternopil ဒေသတွင် အနောက်နိုင်ငံများက ထောက်ခံပေးထားသည့်

လက်နက်များသိုလှောင်ထားရှိရာနေရာကို ဖျက်ဆီးရန် ခရူမစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ Donetsk နှင့် Kharkiv အနီးတွင်လည်း ယူကရိန်း Su–25 တိုက်လေယာဉ်သုံးစင်းကို ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြောင်းလည်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ကျန်ဒေသများနှင့် Sievierodonetsk မြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသည့် နောက်ဆုံးတံတားသုံးစင်းကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း Sievierodonetsk မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုသည်။ မြို့အတွင်း ကျန်ရှိနေသည့် ဒေသခံများသည် အလွန်ခက်ခဲသည့် အခြေအနေများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရကြောင်းနှင့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြို့၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ထိန်းချုပ်ထားကြောင်းလည်း ၎င်းက ပြောဆိုခဲ့သည်။ Donetsk မြို့တွင် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဆုတ်ခွာစဉ် ငါးဦးသေဆုံးပြီး ၂၂ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း ရုရှားကျောထောက်နောက်ခံပေးထားသည့် ခွဲထွက်ရေးသမားများက ပြောဆိုသည်။

Azot ဓာတုစက်ရုံအတွင်း ခိုအောင်းနေကြသည့် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့ ရုရှားစံတော်ချိန် နံနက် ၈ နာရီတွင် လက်နက်ချရန် ရုရှားကာကွယ်ရေး အမျိုးသားစီမံခန့်ခွဲမှုဌာနအကြီးအကဲ Mikhail Mizintsev က ပြောဆိုခဲ့သည်။ စက်ရုံအတွင်း ရှိနေကြသည့်အရပ်သားများကိုလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအရဖွင့်ပေးထားသည့်လမ်းကြောင်း (Humanitarian Corridor)မှတစ်ဆင့် ထွက်ခွာခွင့်ပြုကြောင်းလည်း ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားကယ်ဆယ်ရေးသင်္ဘော Spasatel Vasily Bekh သည် သင်္ဘောဖျက်ဒုံးကျည်နှစ်စင်းထိမှန်ပြီး နစ်မြုပ်သွားခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သမ္မတပူတင်သည် St. Petersburg မြို့တွင်ကျင်းပသည် စီးပွားရေးဖိုရမ်တွင် ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများနှင့်ပတ်သက်၍မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် စီးပွားရေးဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများသည် အစကတည်းက အောင်မြင်နိုင်ခြေမရှိကြောင်း၊ ရုရှားနိုင်ငံထက် ပိတ်ဆို့သူများကို ပိုမိုထိခိုက်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရူးမိုက်ပြီး ဆင်ခြင်မဲ့လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရုရှားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ပြည်တွင်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းကသာ ပိုမိုလုံခြုံမှုရှိကြောင်း၊ ယင်းအချက်ကို မလိုက်နာသူများသည် နိုင်ငံခြားတွင် သန်းနှင့်ချီ၍ ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား M142 High Mobility Artillery Rocket System (HIMARS) အရေအတွက် နှစ်ဆပေးပို့ရန်စဉ်းစားနေကြောင်း အမေရိကန်အစိုးရက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ HIMARS တာဝေးပစ် ဒုံးကျည်များပေးပို့ရန် ယူကရိန်းအစိုးရက အမေရိကန်အစိုးရထံ တောင်းဆိုထားသည်။

Dnipro မြို့အနီးရှိ အမိန့်ပေးစင်တာတစ်ခုကို Kalibr မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များနှင့်

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ယူကရိန်းစစ်တပ်အရာရှိ ၅၀ ကျော်ကို အဆိုပါ တိုက်ခိုက်မှုအတွင်း ရှင်းလင်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Sievierodonetsk မြို့ အရှေ့ပိုင်းဆင်ခြေဖုံးရှိ Metiolkine ဒေသကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြောင်း Sievierodonetsk မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidal က ပြောဆိုသည်။

ရုရှားနိုင်ငံမှ ဂျာမနီနိုင်ငံ Kaliningrad မြို့သို့ ရထားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှုအပေါ် လစ်သူရေးနီးယားနိုင်ငံက ပိတ်ပင်ခဲ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မော်စကိုရှိ အီးယူသံအမတ်ကြီးအား ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ခေါ်ယူသတိပေးခဲ့သည်။ လစ်သူရေးနီးယားနိုင်ငံ၏ လုပ်ရပ်မှာ တရားမဝင်ကြောင်းနှင့် ရုရှားနိုင်ငံအနေဖြင့် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ခွင့်ရှိကြောင်းလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ လစ်သူရေးနီးယားနိုင်ငံကမူ ယင်းမှာ လစ်သူရေးနီးယားနိုင်ငံက ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အီးယူ၏ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုသာဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံဘက်မှ ဦးတည်ပျံသန်းလာသည့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်နှစ်စီး၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံနယ်စပ်မြို့အနီးရှိ ရေနံချက်စက်ရုံကို ထိမှန်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ Luhansk Oblast ဒေသ Zolote နှင့် Hirske မြို့ရှိ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များကို ရုရှားတပ်ဖွဲ့များက ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ထားခဲ့ကြသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များကို Sievierodonetsk မြို့မှ ဆုတ်ခွာရန်အမိန့်ပေးခဲ့ကြောင်း Sievierodonetsk မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုသည်။ Sievierodonetsk တစ်မြို့လုံးသည် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက် ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးအကြီးအကဲ Oleksiy Babchenko က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် M142 High Mobility Artillery Rocket System (HIMARS) ခေါ် တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်စနစ်များကို စတင်ဖြန့်ကြက် ချထားခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံမြို့တော် Kyiv အား မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည် ၁၄ စင်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့အနက် X101 မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များသည် Caspian ပင်လယ်ရှိ Tu–95 နှင့် Yu–160 ဗုံးကြဲလေယာဉ်များမှ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kremenchuk မြို့ရှိ ဈေးဝယ်စင်တာတစ်ခုကို မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကမူယင်းကိုငြင်းဆိုခဲ့ပြီးအမေရိကန်နှင့်အီးယူမှထောက်ပံ့ထားသည့်လက်နက်သိုလှောင်ရုံကိုထိမှန်ပြီးပေါက်ကွဲအားပိုမိုပြင်းထန်ကာဈေးဝယ်စင်တာကိုထိခိုက်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Lysychansk မြို့မှ ဆုတ်ခွာနေကြပြီး Siversk, Kramatorsk, and Sloviansk မြို့များတွင် ခြေကုပ်ယူနိုင်ရန် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေ

ကြကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ Luhansk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ (ရုရှားသမ္မတပူတင် လက်မှတ်ရေးထိုး အတည်ပြုထားသည့်နိုင်ငံ) ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြွေကျွန်းမှ ရုတ်တရက်ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီး ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များက ပြန်လည်နေရာယူခဲ့သည်။ ရုရှားအောက်လွှတ်တော်သည် ရုရှား–ယူကရိန်းပဋိပက္ခကို အကြောင်းပြု၍ ရုရှား မီဒီယာများကို ပိတ်ပင်သည့်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားမီဒီယာများကိုလည်း ပိတ်ပင်ရန် ရုရှားအစိုးရ ရှေ့နေချုပ်အား အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Odessa မြို့ကို မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ဖြင့် သုံးကြိမ်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ တိုက်ခိုက်မှုအတွင်း ၂၁ ဦးသေဆုံးခဲ့သည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံသားနှစ်ဦးဖြစ်သည့် Andrew Hill နှင့် Dylan Healy တို့ကို ကြေးစားစစ်သားအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် Donetsk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ (ရုရှားသမ္မတပူတင်က လက်မှတ်ရေးထိုးအသိအမှတ်ပြုထားသောနိုင်ငံ)တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ အခြားဗြိတိန်နိုင်ငံသားနှစ်ဦးဖြစ်သည့် Shaun Pinner နှင့် Aiden Aslin တို့ကိုလည်း ဇွန်လအတွင်းက အလားတူပြစ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုပြီး တရားရုံးက သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဩစတြေးလျဝန်ကြီးချုပ် Anthony Albanese သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ Kyiv မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ယူကရိန်းအား တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ရုရှားနိုင်ငံအား ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ချမှတ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရုရှားထိပ်တန်းနိုင်ငံရေးသမား ၁၆ ဦးကို ခရီးသွားလာခွင့်ပိတ်ပင်ခြင်းနှင့် ရုရှားရွှေများ တင်သွင်းခြင်းတို့ကို ပိတ်ပင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုပြောကြားခဲ့သည်။

Luhansk မြို့တွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာရလူနာများကို အပြင်သို့သယ်ထုတ်ရန်ပင် ခက်ခဲကြောင်း Luhansk မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းရှိ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီများအား စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် အလုပ်သမားများ အချိန်ပိုဆင်းရမည့် ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေး ရုရှားအောက်လွှတ်တော်က စတင်ပြင်ဆင်နေပြီ ဖြစ်သည်။

ရုရှားလေကြောင်းမှ ပစ်လွှတ်သည့် ပစ်မှတ်တိကျသော မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ အမေရိကန်တို့၏ M142 High Mobility Artillery Rocket System (HIMARS)ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ Igor Konashenkov က ပြောဆိုခဲ့သည်။

အနောက်နိုင်ငံများက ထောက်ပံ့ထားသည့် လက်နက်ကြီးများသည် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ၏ ထိုးစစ်အလားအလာကို သိသိသာသာ လျှော့ချပေးနိုင်ကြောင်း၊ သီတင်းပတ်တိုင်းတွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ဆုံးရှုံးမှုများမြင့်တက်လာကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

အနာဂတ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့်အတွက် ရုရှားနှင့် ရုရှားလိုလားသည့် တပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ယူကရိန်းတောင်ပိုင်းမှ တပ်များဆုတ်ခွာရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ရုရှားသံအမတ်ကြီး Andrey Kelin က မီဒီယာနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတစ်ခုတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် ဒုံးကျည်များသည် Chasiv Yar မြို့ရှိ အဆောက်အဦ တစ်ခုကို ထိမှန်ခဲ့ပြီး အနည်းဆုံး လူ ၄၈ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း သတင်းများပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။

ရုရှားမှ ဂျာမနီသို့ပို့လွှတ်သည့် တစ်ခုတည်းသော အကြီးဆုံးဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းအား ပုံမှန်ပြင်ဆင်မှုများ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဓာတ်ငွေ့ပို့လွှတ်မှု ၁၀ ရက်ခန့်ကြာ ရပ်ဆိုင်းမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ သို့သော် ယူကရိန်းတွင် ဖြစ်ပွားနေသည့်စစ်ပွဲကြောင့် ဓာတ်ငွေ့ပို့လွှတ်မှု ရပ်ဆိုင်းသွားမည်ကို အစိုးရများနှင့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် စိုးရိမ်နေကြသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ Kharkiv မြို့တွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် သုံးဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး နှစ်ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြောဆိုသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် NATO's Multilateral Interoperability Program ၏ တွဲဖက်အဖွဲ့ဝင် တစ်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ဥရောပတွင် စုပေါင်းလုံခြုံရေးဆောင်ရွက်မည့် တိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းလည်း ၎င်းက ပြောဆိုခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် Donetsk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် Luhansk ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းအတွက် ယူကရိန်းအစိုးရကလည်း မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံအား ပြင်းထန်သည့် ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ချမှတ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ အနောက်အလယ်ပိုင်းရှိ Vinnytsia မြို့တွင် ဒုံးကျည်တစ်စင်း ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သဖြင့် အနည်းဆုံး လူ ၂၂ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဟု သတင်းများ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံအား အကြမ်းဖက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းအား တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ဒွန်းဘက်ဒေသရှိ အမည်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် အမိန့်ပေးဌာနတစ်ခုတွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား စစ်ဆေးစဉ် ယူကရိန်းရှိ စစ်ရေးရည်မှန်းချက်များအား အရှိန်မြှင့်တိုက်ခိုက်ရန် ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ရုရှားကြည်းတပ်တွင် သေကျေဒဏ်ရာရရှိခြင်းကြောင့် စစ်သည်အင်အား ၅၀,၀၀၀၊ တင့်ကား ၁၇၀၀ နှင့် တိုက်ခိုက်ရေးယာဉ် ၄၀၀၀ နီးပါး ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Sir Tony Radakin က ပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးရှုံးမှုသည် ရုရှားမြေပြင်တပ်ဖွဲ့အင်အား၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ရှိကြောင်းလည်း ၎င်းက ပြောဆိုသည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အနောက်နိုင်ငံများမှရရှိသည့် လက်နက်များကြောင့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များကို အထိနာအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သမ္မတဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းရှိ Novye Yurkovichi ကျေးရွာကို ယူကရိန်းပိုင်နက်အတွင်းမှ ပစ်ခတ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ရာ တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုမရှိကြောင်း ရုရှားပိုင်နက် Bryansk ဒေသ၏အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Alexander Bogomaz က ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းလွှတ်တော်သည် ယူကရိန်းရှေ့နေချုပ် Iryna Venediktova ထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲ Ivan Bakanov နှင့် အခြားထောက်လှမ်းရေးအရာရှိများကို ရုရှားအစိုးရအရာရှိများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိသည်ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ထုတ်ပယ်ရန် မဲပေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဆီးရီးယားနိုင်ငံသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံနှင့် သံတမန်အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရသည် ယူကရိန်းအစိုးရအား (၁၆)ကြိမ်မြောက် အကူအညီအဖြစ် HIMARS စနစ်များ၊ ရော့ကတ်များနှင့် လက်နက်ကြီးများ ပေးအပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား လက်နက်ကြီး၊ တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး၊ ရေဒါစနစ်နှင့် မောင်းသူမဲ့ဒရုန်းပေါင်း ၅၀၀၀ ပေးပို့ထောက်ပံ့သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Ben Wallace က ကြေညာခဲ့သည်။

ပင်လယ်နက်ဆိပ်ကမ်းများတွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များက ပိတ်ဆို့ထားရာ ယူကရိန်းနိုင်ငံထွက်ဂျုံများတင်ပို့နိုင်ရေး သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂနှင့် တူကီယဲနိုင်ငံ တာဝန်ရှိသူများရှေ့မှောက်တွင်ရုရှားနှင့်ယူကရိန်းနိုင်ငံတာဝန်ရှိသူများလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံထွက် ဂျုံများတင်ပို့နိုင်ရေးသဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး တစ်ရက်မပြည့်မီမှာပင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များက Odesa ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းများတွင် Kalibr မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သတင်းများထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်လေးစင်းတွင် နှစ်စင်းကိုကြားဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါပစ်ခတ်မှုသည် ယူကရိန်းစစ်သင်္ဘောတစ်စင်းနှင့် Harpoon သင်္ဘောဖျက်မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များထားရှိရာ လက်နက်ဂိုဒေါင်ကိုဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် Konashenkov က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ စတုတ္ထမြောက်အကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်သည့် Dnipropetrovsk မြို့ရှိ

HIMARS မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည် ၁၀၀ ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းကြည်းတပ် တပ်ဖွဲ့ဝင် ၉၂ ဦးကို လူသားဖြစ်တည်မှု၏ လုံခြုံမှု၊ ငြိမ်းချမ်းမှုအပေါ် ကျူးလွန်သည့်ရာဇဝတ်မှုအပါအဝင် စွဲချက်ပေါင်း ၁၃၀၀ ကျော်ဖြင့် အမှုဖွင့်ရန် ရုရှားစုံစမ်းရေးကော်မတီအကြီးအကဲ Alexander Bastrykin က တရားရုံးကို အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Bakhmut မြို့သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်ရန်အတွက် ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်သည့် Vuhlehirska ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြောင်း သတင်းများထွက်ပေါ်ခဲ့ရာ ယူကရိန်းအစိုးရကလည်း အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း Kherson ဆိပ်ကမ်းမြို့ Dnieper မြစ်ကိုဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသည့် Antonivka တံတားကို အရပ်သားများ သွားလာခွင့်အတွက် ပိတ်ထားကြောင်း၊ တံတားကိုဖျက်ဆီးရန် မလွယ်ကူကြောင်း၊ မရည်ရွယ်ကြောင်း ယူကရိန်းကြည်းတပ် ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

Donetsk ဒေသတွင် တိုက်ခိုက်နေကြသည့် ယူကရိန်းစစ်သားများနှင့် အရာရှိများသည် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအား လက်နက်ကြီးပစ်အားလျှော့ချရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ ခိုင်လုံသည့် အထောက်အထားမဟုတ်ဟု ဆိုပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံများမှ အငြိမ်းစားစစ်သည်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အချို့သည် ယူကရိန်းတပ်သားသစ်များကို အလွတ်သဘော လေ့ကျင့်ပေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးနေပါသည်။

Olenivka အကျဉ်းထောင်တွင် ပေါက်ကွဲမှုတစ်ခုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ယူကရိန်းစစ်အကျဉ်းသား ၄၀ ဦးအဖမ်းခံရပြီး ၇၅ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း RIA သတင်းဌာနက သတင်းထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုသည် ယူကရိန်းစစ်အကျဉ်းသားများကို ကွပ်မျက်ခြင်းနှင့် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းတို့ကို ဖုံးကွယ်ရန်၊ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များကကျူးလွန်ခြင်းအား ဖုံးကွယ်ရန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူကရိန်းဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်း HIMARS ရော့ကတ်တစ်ခုသည် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့ညတွင် ခရိုင်းမီယားဒေသမှ Kherson Oblast၊ Brylivka ဘူတာရုံကို ခုတ်မောင်းရောက်ရှိလာသည့် ရုရှားရထားတစ်စင်းကို ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့ကြောင်း Odesa Regional State Administration ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ပင်လယ်နက်အတွင်းရှိ ရုရှားရေတပ်အုပ်စုဌာနချုပ်ကို မောင်းသူမဲ့ဒရုန်းဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ငါးဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး ရေတပ်နေ့အခမ်းအနားကျင်းပခြင်းကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ရကြောင်းနှင့် မောင်းသူမဲ့ဒရုန်းသည် ယူကရိန်းပြည်တွင်းထုတ်ဖြစ်ပြီး ပေါက်ကွဲအားပြင်းထန်မှုမရှိကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

ယူကရိန်းမှ စားနပ်ရိက္ခာများ ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်ရေး ရုရှားနှင့်ယူကရိန်းတို့၏သဘော တူညီချက်အရ ဂျုံများတင်ဆောင်ထားသည့် သင်္ဘောသည် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် Odesa ဆိပ်ကမ်းမှထွက်ခွာကာ လက်ဘနွန်နိုင်ငံသို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းခဲ့ပါသည်။ အမေရိကန် အစိုးရသည် ယူကရိန်းအစိုးရအား ၁၇ ကြိမ်မြောက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၅၀ သန်း တန်ဖိုးရှိ စစ်ရေးအကူအညီများ ထပ်မံပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းဂျုံများတင်ဆောင်လာသည့် ပထမဆုံးသင်္ဘောသည် တူကီယဲနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့ပြီး ထပ်မံတင်ပို့ရန်ရှိကြောင်းလည်း ယူကရိန်းအစိုးရက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

Zaporizhzhia နျူကလီးယားဓာတ်ပေါင်းဖိုသည် ရုရှားတို့၏လက်အောက်တွင် ထိန်းချုပ်၍ မရနိုင်ကြောင်း၊ အဆိုပါ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံအား နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင် အေဂျင်စီ (IAEA)က စစ်ဆေးရန်အတွက် ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းနှစ်နိုင်ငံလုံး၏ သဘောတူညီ ချက်ကို စောင့်ဆိုင်းနေကြောင်း IAEA အကြီးအကဲ Refael Grossi က ပြောဆိုသည်။

မက်ဆီဒိုးနီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံက ယူကရိန်းနိုင်ငံအား Su-25s ဂျက်တိုက် လေယာဉ်လေးစင်း လှူဒါန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဂျက်တိုက် လေယာဉ်များသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ယူကရိန်းနိုင်ငံက ရောင်းချခဲ့သည့် လေယာဉ်များ ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် ယူကရိန်းအစိုးရအား အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံနှင့် ညီမျှသည့် စစ်ရေးအကူအညီသစ်များ ထပ်မံပေးအပ်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်း ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားကျောထောက်နောက်ခံပြုပေးထားသည့် Kakhovka ဆိပ်ကမ်းမြို့ ဒုတိယ အကြီးအကဲ Vitaly Gura မှာ ပစ်သတ်ခံရပြီးနောက် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းဂျုံများတင်ဆောင်လာသည့် ပထမဆုံးသင်္ဘော ပင်လယ်နက်ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခွာလာနိုင်ခြင်းသည် ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ အဆုံးသတ်နိုင်ရေး ဆွေးနွေးပွဲဆီ ခေါ်ဆောင် နိုင်ရန်အတွက် စံနမူနာကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက ကြိုဆိုကြောင်း ပြောဆို ခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရက ယူကရိန်းနိုင်ငံအား ၁၈ ကြိမ်မြောက် စစ်ရေးအကူအညီများ ပေးအပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ခရိုင်းမီးယားရှိ ရုရှားအခြေစိုက်စခန်းတွင် ပေါက်ကွဲမှု ၁၂ ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု သတင်းများထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ စစ်အခြေစိုက်စခန်းသည် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များနှင့် ၂၂၀ ကီလိုမီတာအကွာတွင် တည်ရှိသည်။ အနည်းဆုံး ရုရှားလေယာဉ်ကိုးစင်း ပျက်စီးခဲ့ ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရဘက်က ပြောဆိုသော်လည်း ပေါက်ကွဲရသည့်အကြောင်းအရင်း ကိုမူ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲသည် ခရိုင်းမီးယားနှင့်စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ခရိုင်းမီးယားနှင့်

အဆုံးသတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့က ၎င်းတို့ရှိခဲ့သည့်နေရာကို ပြန်ဆုတ်မည်ဆိုပါက ရုရှားနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ၎င်းကပြောဆိုခဲ့သည်။

ပိုလန်၊ ဆလိုဗက်ကီးယားနှင့် ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတို့သည် ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် လက်နက်ကြီးများ၊ လက်နက်သိုလှောင်ရုံများနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကိရိယာများ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

Zaporizhzhia နျူကလီးယားစက်ရုံအနီးတစ်ဝိုက်တွင် စစ်မဲ့ဇုန်အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် Antonio Guterres က တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဆွီဒင်နိုင်ငံအနေဖြင့် ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် လက်နက်များ တိုက်ရိုက်ထုတ်လုပ် တင်ပို့ရန် အဆင်သင့်ရှိကြောင်း ဆွီဒင်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Peter Hultqvist က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်မှူးများသည် Dnieper မြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းမှ အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ဆုတ်ခွာသွားပြီး Kherson မြို့တွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောဆိုခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီအဖွဲ့မှ ပညာရှင်များကို Zaporizhzhia နျူကလီးယား စက်ရုံသို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားအစိုးရက ကတိပြုခဲ့သည်။

ခရိုင်းမီးယားမြောက်ပိုင်းရှိ Dzhankoi ဒေသ၊ Maiske ကျေးရွာတွင် ပေါက်ကွဲမှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် လူနှစ်ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ပစ်ခတ်မှုတစ်ခုကြောင့်ဟု ရုရှားအရာရှိများကဆိုသည်။ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ရထားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ရပ်တန့်ခဲ့ပြီး ပြည်သူပေါင်း ၂၀၀၀ ကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးခဲ့သည်။ ယင်းပေါက်ကွဲမှုသည် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အကျိုးအမြတ်အတွက် အဖျက်လုပ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြစ်တင်ပြောဆိုခဲ့သည်။ Kharkiv မြို့ရှိ သုံးထပ်အဆောက်အဦတစ်ခုအား ရုရှားမစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ထိမှန်ခဲ့ရာ လူ ၁၂ ဦး သေဆုံးပြီး ၂၀ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အဦမှာ လုံးဝပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံအနောက်ပိုင်းတွင် အကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်သော Lviv မြို့တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် Antonio Guterres ၊ တူကီယဲသမ္မတ Recep Tayyip Erdogan နှင့် ယူကရိန်းသမ္မတ Volodymyr Zelenaskyy တို့ပါဝင်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင် အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေး၌ ဆွေးနွေးခဲ့သည့် ခေါင်းစဉ်များတွင် Zaporizhzhia နျူကလီးယားစက်ရုံလုံခြုံရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာတင်ပို့ရေးနှင့် စစ်အကျဉ်းသားများ လဲလှယ်ရေးတို့လည်း ပါဝင်သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား (၁၉) ကြိမ်မြောက် စစ်ရေးအကူအညီအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၇၅ သန်း ထောက်ပံ့ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ အဆိုပါစစ်ရေးအကူအညီတွင် ScanEagle ထောက်လှမ်းရေးဒရုန်း ၁၅ စင်း၊ HIMARS

ရော့ကတ်များ၊ Javelin တင့်ဖျက် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်အစင်း ၁၀၀၀၊ MaxxPro M1224 MRAP ယာဉ် ၄၀ စင်း၊ ၁၀၅ မမ ၁၆ လက်နှင့် HARM မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များ ပါဝင်သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် ရုရှားတို့သိမ်းပိုက်ထားသည့် ခရိုင်းမီးယားဒေသရှိ ရုရှားပင်လယ်နက် ရေတပ်ဌာနချုပ်ပေါ်တွင် ဒရုန်းဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားအစိုးရက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

Alexander Dugin ၏ သမီးဖြစ်သူ ရုရှားဝါဒဖြန့်ချိရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်သူ Darya Dugina သည် မော်စကိုမြို့အပြင်ဘက်ရှိ Bolshiye Vyazyomy အဆောက်အဦအနီးတွင် သံသယဖြစ်ဖွယ် ကားဗုံးပေါက်ကွဲမှုတစ်ခုတွင် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ယင်းပေါက်ကွဲမှုအတွက် ယူကရိန်းအစိုးရကို ရုရှားအစိုးရက စွပ်စွဲခဲ့သည်။ သို့သော်ယူကရိန်းအစိုးရက တရားဝင်ငြင်းဆိုခဲ့ပြီး ၎င်းတို့သည် ရာဇဝတ်သား သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမဟုတ်ကြောင်း တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားခရီးသွားများအား ဥရောပမဂ္ဂဇင်းများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်အား လုံးဝပိတ်ပင်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တောင်းဆိုမှုအား ဆန့်ကျင်ကြောင်း ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ Josep Borrell က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့နှင့် အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများအပါအဝင် သင်တန်းအစီအစဉ်အမျိုးမျိုးအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၈၅ သန်း ပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကနေဒါဝန်ကြီးချုပ် Justin Trudeau က ကြေညာခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ ယူကရိန်းကို စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် Boris Johnson ယူကရိန်းနိုင်ငံသို့ တတိယအကြိမ်မြောက် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံအား စစ်ရေးအကူအညီ ပေါင်စတာလင် ၅၄ သန်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကြေညာခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရကလည်း ၂၀ ကြိမ်မြောက်အဖြစ် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား စစ်ရေးအကူအညီအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သုံးဘီလီယံပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ယခုနှစ်ကုန်တွင် ယူကရိန်းစစ်ပွဲ၌ အသုံးပြုရန်အတွက် စစ်သည်အင်အား ၁၃၇၀၀၀ စုဆောင်းရန် သမ္မတပူတင်က အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ စစ်သည်များအား အမိန့်ဖြင့် မဖြစ်မနေစုဆောင်းရမည်လား၊ သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ရမည် လားဆိုသည်မှာ ရှင်းလင်းခြင်းမရှိပါ။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Luhansk Oblast ဒေသ၊ Kadiivka မြို့ရှိ ဟိုတယ် Donbas ကို HIMARS မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည် ၁၀ စင်းဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားမီဒီယာများက သတင်းဖော်ပြကြသည်။ အဆိုပါဟိုတယ်ကို စစ်ဘားတိုက်အဖြစ် အသုံးပြုနေခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရုရှားလေထီးဆင်းစစ်သည် ၂၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရဘက်က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

Dell Technologies Inc ကုမ္ပဏီသည် ဩဂုတ်လလယ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံရှိ ၎င်း၏ရုံးများ ပိတ်ခဲ့ပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များအားလုံးကို ရပ်တန့်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရအနေဖြင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား ကူညီရန် HIMARS ယူနစ်များနှင့် GMLRS ရော့ကတ်များ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် နိုင်ငံတောင်ပိုင်းတွင် တန်ပြန်ထိုးစစ်တစ်ရပ်ဆင်နွှဲသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့နောက် Kherson ဆိပ်ကမ်းအနီးရှိ ရုရှား၏ ရှေ့တန်းခံစစ်လိုင်းကို ချိုးဖျက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရက ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင်ပါဝင်သော ရုရှားနိုင်ငံသားများအား ခရီးသွားဗီဇာပိတ်ပင်ရန် ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ၂၆ နိုင်ငံအား အက်စတိုးနီးယား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံသည် Nord Stream 1 မှတစ်ဆင့် ဂျာမနီသို့ဓာတ်ငွေ့ပို့လွှတ်နေသည့် ပိုက်လိုင်းကို ပြုပြင်ရမည်ဖြစ်သည့်အတွက် သုံးရက်ကြာရပ်ဆိုင်းကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ စစ်ဆေးရေးမှူးသည် Zaporizhzhia အဏုမြူဓာတ်အားပေးစက်ရုံသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ နော်ဝေနိုင်ငံပိုင် ရေနံကုမ္ပဏီ Equinor သည် ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းရှိ ၎င်းတို့၏ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများမှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

Gazprom ကုမ္ပဏီသည် ဓာတ်ငွေ့ပို့လွှတ်မှု ပြန်လည်စတင်သည့်နေ့ရက်ကို ပြောကြားခြင်းမရှိဘဲ Nord Stream 1 ကို ပိတ်ပြီး ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်တရားရုံး (International Criminal Court)သည် ယူကရိန်းတွင် ဖြစ်နေသည့် လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှု၊ လူသားများအပေါ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်မှုနှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှုတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးလျက်ရှိသည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရုရှားအစိုးရသည် Hollywood သရုပ်ဆောင်များဖြစ်ကြသည့် Sean Penn နှင့် Ben Stiller တို့အပါအဝင် အမေရိကန်နိုင်ငံသား ၂၅ ယောက်အား ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုစာရင်းတွင် ထပ်မံထည့်သွင်းခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သည့် Berdyansk တွင် ရုရှားအစိုးရက ခန့်အပ်ထားသည့် အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည့် Artem Bardin မှာ ကားဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုတွင် အပြင်းအထန်ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏လိုအပ်ချက်အရလည်းကောင်း၊အမေရိကန်တို့၏လက်နက်စျေးကွက် မူလအတိုင်းပြန်လည်ရရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ၁၅၅ မမ ကျည်များ နှစ်ဆတိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Kharkiv ဒေသရှိ နယ်မြေတချို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက် နိုင်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် တန်ပြန်ထိုးစစ်များ ဆင်နွှဲခဲ့ရာ Kupiansk နှင့် Izium မြို့တို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

Kharkiv ဒေသရှိ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် Oskol မြစ်၏ အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာခဲ့သည့် မြေပုံတစ်ချပ်ကို ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံတောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းတို့တွင် ရုရှားတို့ထံမှ စုစုပေါင်းစတုရန်းကီလိုမီတာ ၆၀၀၀ ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဒေသအဆင့် ရုရှားအရာရှိ ၃၅ ဦးတို့သည် သမ္မတပူတင် အား နုတ်ထွက်ပေးရန် လက်မှတ်ရေးထိုး တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် လွန်ခဲ့သည့် ၃ ရက်ခန့်က Kreminna မြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ ကြပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသခံများက ယူကရိန်းအလံများကို လွှင့်တင်ထားကြကြောင်း ယူကရိန်း တပ်ဖွဲ့ဝင်များ မြို့ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်းမရှိသေးကြောင်း၊ Luhansk ဒေသ ယူကရိန်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Serhiy Haidai က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းသည် အမှားတစ်ခုဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို မယုံကြည် ကြောင်း သမ္မတပူတင်က ဂျာမန်အဓိပတိ Olaf Scholz ကို ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယူကရိန်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု မျှော်လင့်ချက်မှာ အလွန်နည်းကြောင်းလည်း ၎င်းက ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် Antonio Guterres အား ပြောဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား စစ်ရေးအကူအညီ အမေရိကန် ဒေါ်လာ သန်း ၆၀၀ ထပ်မံပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ပင်လယ်နက်အတွင်းရှိ သင်္ဘောအုပ်စုများသည် မြေပြင်ထိုးစစ်ကို အထောက်အကူ ပေးရန် တာဝေးပစ် ခရုမစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်များကို ဆက်လက်အသုံးပြုနေသော်လည်း ခံစစ် အသွင်သာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ကြောင်း ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ထောက်လှမ်းရေး သတင်းလွှာ တွစ်တာစာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အမေရိကန်တို့၏ လုံခြုံရေးအကူအညီများ မကြာမီ ပိုမိုရောက်ရှိလာတော့မည်ဖြစ် ကြောင်း ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံသည်လည်း ရုရှားနိုင်ငံသားများအား ပြည်ဝင်ဗီဇာပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုင်းငံ့ခြင်းပြုလုပ်သည့် ဥရောပနိုင်ငံများတွင် ပါဝင်လာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းမြေပြင်တပ်ဖွဲ့များသည် တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရာတွင် Luhansk ဒေသရှိ Bilohorivka ကျေးရွာကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် ရုရှားစားနပ်ရိက္ခာများနှင့် ဓာတ်မြေသြဇာများ ကမ္ဘာ့စျေးကွက်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ရေး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရောပသမဂ္ဂတို့နှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်နေကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် Antonio Guterres က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ အရန်စစ်သား စုဆောင်းရေးကို ချက်ချင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သမ္မတပူတင်က မိန့်ခွန်းတစ်ခုတွင် တရားဝင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Sergey Lavrov သည် ရုရှားနိုင်ငံက ယူကရိန်းနိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်စစ်ပွဲကို ကာကွယ်ပြောဆိုခဲ့ပြီး ယူကရိန်းအစိုးရသည် လူအစုလိုက် အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မှုကို ကျူးလွန်နေကြောင်းလည်း ယူကရိန်းအစိုးရကို စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ သိမ်းပိုက်ထားသောဒေသများတွင် ရုရှားနိုင်ငံနှင့်ပူးပေါင်းရန် ဆန္ဒခံယူပွဲများကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်နှင့် ဂျာမန်အဓိပတိ Olaf Scholz ကမူ အဆိုပါဆန္ဒခံယူပွဲများသည် အတုအယောင်ဖြစ်သည်ဟု ရည်ညွှန်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားအစိုးရက အရန်တပ်သားသစ် စုဆောင်းမည်ဟု ကြေညာပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံမှ ဂျော်ဂျီယာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်ရန်ကြိုးစားနေသည့် ကားတန်းကြီးဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားအစိုးရတာဝန်ရှိသူများက ဝန်ခံပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်းတွင် အရပ်သားများအပေါ် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းအစိုးရတာဝန်ရှိသူများက အပြန်အလှန်စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံရှိ ရုရှားတို့သိမ်းပိုက်ထားသည့် နယ်မြေအတွင်း ရုရှားနိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆန္ဒခံယူပွဲများကျင်းပခဲ့သည့်အတွက်ဗြိတိန်နိုင်ငံကရုရှားနိုင်ငံအပေါ်ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုအသစ်များ ထပ်မံချမှတ်ခဲ့သည်။ အရန်တပ်သားသစ်စုဆောင်းမှုကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးလာကြသည့် ရုရှားနိုင်ငံ သားများ၏ လုံခြုံရေးကို အာမခံကြောင်း Kazakhstan သမ္မတ Kassym-Jomart က ပြောကြားခဲ့သည်။

ဥရောပကော်မရှင်သည် ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုအသစ်များ ထပ်မံချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါဒဏ်ခတ်မှုတွင် ရုရှားထုတ်ကုန်တင်သွင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း၊ ရုရှားရေနံများကို စျေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ ယူကရိန်းနိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်ရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းနှင့် တစ်ဖွဲ့ချင်းစီအား ပစ်မှတ်ထား၍ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။

သမ္မတပူတင်သည် Kherson နှင့် Zaporozhye တို့ကို လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် ပြည်နယ်များအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည့် အမိန့်နှစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး

အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနယ်မြေလေးခုအား သိမ်းယူခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားအစိုးရအား ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် အန်တိုနီယိုဂူတားရက်စ်က သတိပေးပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားအစိုးရအနေဖြင့် အန္တရာယ်ရှိသည့် တင်းမာမှုတစ်ခုကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း စွပ်စွဲခဲ့ပြီး အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေမှ နောက်ပြန်ဆုတ်ရန်လည်း တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ဆန္ဒခံယူပွဲများအပေါ် ကုလသမဂ္ဂအကြီးအကဲ၏ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်သည် စံနှစ်မျိုးကျင့်သုံးနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရုရှားသံတမန်များက ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် လိုင်မန်မြို့ဝင်ပေါက်တစ်ခုတွင် ယူကရိန်းအလံကို လွှင့်ထူခဲ့သည်။ ထိုနေ့မွန်းလွဲပိုင်းတွင် လိုင်မန်အား ထိန်းချုပ်မှု ဆုံးရှုံးသွားကြောင်း ရုရှားက အတည်ပြုခဲ့သည်။ လိုင်မန်အနီးရှိ Yampil မြို့ကို ယူကရိန်းစစ်သားများက ပြန်လည်သိမ်းယူကြောင်း ဇဲလန်စကီးမှ ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသံချပ်ကာတပ်ထိုးစစ်သည် ဒနီပါမြစ်တစ်လျှောက်ရှိ ရွာအများအပြားကို တောင်ဘက်ရှိရုရှားနယ်စပ်မှတစ်ဆင့် ထိုးဖောက်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းအာဏာပိုင်များသည် Nyzhe Zolone ၊ Pidlyman ၊ Nyznya Zhuravkai Borova နှင့် kharkiv Oblast ရှိ Borova နှင့် Shyikivka တို့ကို ပြန်လည်ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Sergei Shoigu ၏အဆိုအရ ရုရှားသည် "တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းစည်းရုံးခြင်း"ဟု ကြေညာပြီးနောက် စစ်မှုထမ်းရန် လူပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို ဆင့်ခေါ်ထားသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ယူကရိန်းအား ဒေါ်လာ ၆၂၅ သန်းတန် အစီအစဉ်သစ်နှင့် HIMARS ဒုံးပျံအမြောက်စနစ် ၄ ခုကိုလည်း ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။

Kherson ဒေသ၏ လက်ထောက်ခေါင်းဆောင် Kirill Stremousov က ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းတပ်များကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရန် ပြန်လည်စုဖွဲ့ထားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

CNN ၏ အဆိုအရ Darya Dugina ၏ ကားဗုံးခွဲမှုသည် "ယူကရိန်းအစိုးရအတွင်းရှိ အစိတ်အပိုင်းများ"မှ ခွင့်ပြုချက်ရနိုင်သည်ဟု အမည်မသိ "အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ"က ယုံကြည်ကြသည်။ ယူကရိန်းတာဝန်ရှိသူများက ၎င်းတို့သည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ် အစင်း ၂၀ ကို ပစ်ချခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ခရိုင်းမီးယားနှင့် ရုရှားပြည်မကြီးကြား အဓိကဆက်သွယ်ထားသည့် ၁၉ ကီလိုမီတာရှည်လျားသော Kerch ရေလက်ကြားတံတားသည် ပေါက်ကွဲမှုနှင့်မီးလောင်ကျွမ်းမှုကြောင့် ကားလမ်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပြိုကျပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်က အဆိုပါဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ရုရှားစစ်တပ်သည် Zaporizhzhia ရှိ တိုက်ခန်းတစ်ခန်းတွင် ဒုံးကျည်ခြောက်စင်း ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်ဟု သတင်းတချို့က ဆိုသည်။ အလက်ဇန်းဒါးလူကာရှန်ကိုသည် ရုရှားနှင့် "ပူးပေါင်းဒေသခံတပ်ဖွဲ့များ"ကို ဘီလာရုစ် တွင် ဖွဲ့မည်ဟု ကြေညာခဲ့ပြီး၊ စစ်ပွဲတွင်လည်း ထပ်မံပါဝင်နိုင်သည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးသည် G–7 အစည်းအဝေး၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် ယူကရိန်းအတွက် "လေကာဒိုင်း"ဖန်တီးပေးရန်နှင့် ရုရှားအပေါ်ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ ပိုမို တင်းကျပ်စွာပြုလုပ်ရန် G–7 ခေါင်းဆောင်များကို တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းအား စစ်ရေးအကူအညီဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီရန် ဘရပ်ဆဲလ်တွင် နေတိုးကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးများ တွေ့ဆုံမှုတွင် ၎င်းတို့၏ ကတိကဝတ်ကို ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ယူကရိန်း သမ္မတဇဲလန်စကီးသည် အောက်တိုဘာ ၁၃ ရက်နေ့က ဘရပ်ဆဲလ်တွင် နေတိုးကာကွယ် ရေးဝန်ကြီးများတွေ့ဆုံစဉ် ၎င်း၏လေကြောင်းကာကွယ်ရေးစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိရန် ပြောကြား ခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံက ကီယက်ဗ်ကို စစ်ရေးအကူအညီနောက်ထပ်ဒေါ်လာ ၇၂၅ သန်းပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနယ်စပ်အနီးရှိ Belgorod ခရိုင် Soloti မြို့ရှိ ရုရှားစစ်လေ့ကျင့်ရေးကွင်း၌ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်အတွင်း တိုက်ခိုက်သူနှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တင်းမာမှုများ ပြင်းထန်နေချိန်တွင် နေတိုးနှင့် ရုရှားတို့သည် ယခုလတွင်စီစဉ်ထားသော နျူကလီးယားစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုကို သီးခြားစီကျင်းပရန် စီစဉ် ထားသည်။

ယူကရိန်းလေတပ်က ဒရုန်း ၃၇ စင်းကို ကြားဖြတ်ဟန့်တားခဲ့သည်ဟု ပြောကြားခဲ့ သည်။ ရုရှား Sukhoi Su–34 တိုက်လေယာဉ်သည် ရုရှားနိုင်ငံ Yeysk မြို့ရှိ လူနေ အဆောက်အအုံတစ်ခုသို့ ပျက်ကျခဲ့ရာ တိုက်ခန်းအများအပြား မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနှင့် ရုရှားကြား အကျဉ်းသားလဲလှယ်မှုတွင် အမျိုးသမီး ၁၀၈ ဦး လွတ်မြောက် ခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင် အမှုထမ်း ၉၇ ဦးနှင့် Azovstal မှ လွတ်မြောက်လာသူ ၃၇ ဦးတို့ ပါဝင်သည်။

ယူကရိန်းသည် ရုရှား၏လုပ်ရပ်ရှားမှုကို လျစ်လျူရှုရန် ဒေသခံများကို တောင်းဆိုထား သည်။ ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်သည် Donetsk၊ Luhansk၊ Kherson နှင့် Zaporizhzhia Oblasts တို့တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ကြေညာခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတောင်ပိုင်း Kherson ဒေသတွင် အရပ်သား ၁၅,၀၀၀ ခန့်ကို ရှေ့တန်းမှ ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးထားကြောင်း ရုရှားကျောထောက်နောက်ခံပြု အရာရှိ တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနှင့်ဆက်ဆံရေးအခြေအနေ ကောင်းမွန်ကြောင်း ပြသရန်အတွက် အမေရိကန် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကီယက်ဗ်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။

လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် အရေးကြီးသော အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများကို ထိမှန်ခဲ့ရာ ယူကရိန်းနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပြတ်တောက်ခဲ့သည်။ ရုရှားခေါင်းဆောင်များသည် Kherson ရှိ နေထိုင်သူအားလုံးကို ရွှေ့ပြောင်းရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

တူကီယဲမှ ယူကရိန်းသို့ထွက်ခွာမည့် ကုန်တင်သင်္ဘော ၁၆၅ စင်းကို ရုရှားက နှောင့်နှေးအောင် ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ယူကရိန်းကစွပ်စွဲထားသည်။

အမေရိကန် ဘတ်စကက်ဘောကြယ်ပွင့် Brittney Griner အား မူးယစ်ဆေးဝါးမှောင်ခိုမှုဖြင့် ရုရှားတရားရုံးတစ်ရုံးက အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စွဲချက်တင်လိုက်သည်။ တရားသူကြီးက ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်မှစတင်၍ ချုပ်နှောင်ထားသည့် အချိန်များကိုရေတွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် Griner အား ချမှတ်ထားသည့် ထောင်ဒဏ်ကိုးနှစ်မှာ လျှော့ရက်ရရှိသွားသည်။

ရုရှားသည် US Navy SEALs နှင့် British Armed Forces မှ လေ့ကျင့်ပေးထားသော အာဖဂန်အမျိုးသားတပ်မတော်ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့၏အဖွဲ့ဝင်များကို စတင်စုဆောင်းခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ဒနီပါမြစ်၏ ညာဘက်ကမ်းမှ ယူကရိန်းအရပ်သား ၇၀,၀၀၀ ခန့်ကို ရွှေ့ပြောင်းစေခဲ့ပြီး အချို့ကို ရုရှားတောင်ပိုင်းသို့ ရွှေပြောင်းစေခဲ့သည်။ ဗလာဒီမာပူတင်သည် ရုရှား၏ မဟာဗျူဟာနျူကလီးယားတပ်ဖွဲ့များ၏ စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှုကို စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ယူကရိန်းသို့ လက်နက်များပေးပို့ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း ငြင်းဆိုထားသည်။ ဥရောပသမဂ္ဂသည် ယူကရိန်းတပ်များအတွက် ၎င်း၏လေ့ကျင့်ရေးမစ်ရှင်ကိုဦးဆောင်ရန် ပိုလန်နိုင်ငံမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Piotr Trytek အား ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

Sevastopol ရေတပ်အခြေစိုက်စခန်းအား မောင်းသူမဲ့ယာဉ်များ၊ ဒရုန်းများဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ရုရှားအစိုးရများ၏ အဆိုအရ UAV ကိုးစင်းနှင့် USV ခုနစ်စင်းတို့ကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ တိုက်ခိုက်မှုပြင်ဆင်ရာတွင် ဗြိတိန်ပါဝင်သည်ဟု ရုရှားက စွပ်စွဲထားသည်။ တိုက်ခိုက်မှုအပြီးတွင် ရုရှားသည် Black Sea Grain Initiative တွင် ၎င်း၏ ပါဝင်မှုကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့သော်လည်း လေးရက်အကြာတွင် ၎င်း၏ပါဝင်မှုကို ပြန်လည်စတင်ခဲ့သည်။

ခရိုင်းမီးယားကို အောက်တိုဘာ ၂၉ ရက်နေ့က ဒရုန်းဖြင့်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ယူကရိန်းကို အပြစ်တင်ပြီးနောက် မော်စကိုက သဘောတူညီချက်မှ နုတ်ထွက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ Kyiv သည် ရုရှားနိုင်ငံအား အတုအယောင်တိုက်ခိုက်မှုများကို တီထွင်ပြီး သဘောတူညီချက်ကို “blackmail” အဖြစ် အသုံးပြုနေသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံက ပစ်ချခဲ့သည့် ဒုံးကျည်တစ်စင်းသည် မော်လ်ဒိုဗာပြည်နယ် နာဆလက်စီယာရွာသို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး လူသေဆုံးမှုမရှိခဲ့သော်လည်း အိမ်တချို့တွင် ပြတင်းပေါက်များကွဲအက်သွားခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

ရုရှားသည် ၎င်း၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းစည်းရုံးခြင်း ပြီးဆုံးကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ရုရှားအစိုးရသည် ယူကရိန်းသင်္ဘောများအား ပင်လယ်နက်ကိုဖြတ်၍ အရေးကြီး စားနပ်ရိက္ခာများ တင်ပို့မှုခွင့်ပြုသည့်သဘောတူညီချက်ကို ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့က ငြင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် ယခုထပ်မံ၍ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယားသည် ရုရှားသို့ အမြောက်အမျှားကို လျှို့ဝှက်စွာပို့ဆောင်နေကြောင်း အမေရိကန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ အကျဉ်းသားလဲလှယ်မှုတွင် ယူကရိန်းစစ်မှုထမ်း ၁၀၇ ဦးကို ယူကရိန်းသို့ ပြန်ပေးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Oleksii Reznikov သည် ၎င်း၏ ဆိုဗီယက်ခေတ်လက်နက်များအတွက် Ukroboronprom 152 နှင့် 122 mm အမြောက်များကို စတင်ထုတ်လုပ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

သမ္မတပူတင်သည် ကြီးလေးသောရာဇဝတ်မှုများဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအား ရုရှားစစ်တပ်ထဲသို့ စည်းရုံးခွင့်ပြုမည့်အမိန့်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ယင်းက လူပေါင်း “ရာနှင့်ချီ”၍ စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။

သီတင်းပတ်များစွာ ငြင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် အီရန်သည် ရုရှားသို့ ဒရုန်းအရေအတွက် အကန့်အသတ်ဖြင့် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ကြောင်း ပထမဆုံးအကြိမ် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်သည် မော်စကိုအား ကြီးလေးသောပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရသော နိုင်ငံသားများအား စစ်မှုထမ်းရန် ခွင့်ပြုသည့်ဥပဒေတစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ရုရှားနှင့် သံတမန်ရေးအရ ဆွေးနွေးရန် လမ်းပွင့်နေသေးကြောင်း ယူကရိန်းအား မကြာသေးမီ သီတင်းပတ်က အမေရိကန်အကြီးတန်းအရာရှိများက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ရုရှားဖက်ဒရယ်လုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု(FSB)က Kherson တွင် ဖျက်ဆီးမှုနှင့် ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို နှောင့်ယှက်ခဲ့သည့် ယူကရိန်းနိုင်ငံသားကိုးဦးကို ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြောင်း နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် Snihurivka သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Kherson မြို့မှ ဆုတ်ခွာပြီး Dnipro အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ဆုတ်ခွာကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ Kherson ဒေသ၏ လက်ထောက်ခေါင်းဆောင် Kirill Stremousov သည် Henichesk အနီးတွင် ကားတိုက်မှုအတွင်း သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံက ယူကရိန်းနိုင်ငံသို့ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာထောက်ပံ့ငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀ ထောက်ပံ့ပေးကြောင်း ကြေညာခဲ့ပြီး ယင်းတွင် High Mobility Artillery Rocket System (HIMARS)အတွက် မော်တာများနှင့် ဒုံးကျည်များပါဝင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရှေ့တန်းတပ်များသည် Dnipro မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိစဉ်တွင် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Kherson မြို့တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

Kremlin ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ Dmitry Peskov က ရုရှားက ရယူထားသော ယူကရိန်းဒေသ လေးခုအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သော Kherson ဒေသသည် ရုရှား၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ Kherson သည် Dripro မြစ်အနောက်ဘက်ဒေသမှ ရုရှားတပ်များ ဆုတ်ခွာပြီးနောက် ယူကရိန်းစစ်ပွဲအတွင်း ရှေ့တန်းမြို့တစ်မြို့ဖြစ်လာသည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသည် ရုရှား–ယူကရိန်းပဋိပက္ခတွင် ယူကရိန်း၏ ပျက်စီးမှုအားလုံးအတွက် ရုရှားတွင် တာဝန်ရှိကြောင်းနှင့် လျော်ကြေးပေးရန် တောင်းဆိုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက အတည်ပြုခဲ့သည်။

ယူကရိန်း၏ စစ်ဆင်ရေးကွပ်ကဲမှုတောင်ပိုင်း၏ အဆိုအရ၊ ယူကရိန်းဒုံးပျံနှင့် အမြောက်တပ်များသည် Dnipro မြစ်၏ ဘယ်ဘက်ကမ်းနှင့် Kinburn Spit ဧရိယာရှိ ရုရှား၏ တည်နေရာများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ပိုလန်နှင့် နေတိုးခေါင်းဆောင်များက ပိုလန်နယ်မြေတွင် နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်နေ့က လူနှစ်ဦးသေဆုံးစေသည့် ဒုံးကျည်သည် ရုရှား၏တိုက်ခိုက်မှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များက ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ဖွယ်ရှိကြောင်း၊ ယင်းဖြစ်ရပ်မှာ မတော်တဆမှုတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ယူဆရသည်။ ပဋိပက္ခအတွင်း နေတိုးနိုင်ငံကို ပထမဆုံးအကြိမ် တိုက်ရိုက်ထိမှန်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုံးကျည်တိုက်ခိုက်မှုပြီးနောက် လူ ၁၀ သန်းကျော်သည် နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်တွင် လျှပ်စစ်မီးပြတ်တောက်ခဲ့သော်လည်း တစ်ရက်အကြာတွင် ယူကရိန်းတာဝန်ရှိသူများက ယူကရိန်း၏ “၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး” လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပြန်လည်ရရှိပြီဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့သည်။

Kremlin ထိပ်တန်းအရာရှိတစ်ဦးသည် အကျဉ်းကျနေသည့် ရုရှားလက်နက်ရောင်းဝယ်သူတစ်ဦးပါဝင်သည့် အမေရိကန်နှင့် အကျဉ်းသားလဲလှယ်မှုတွင် တိုးတက်မှု ရှိလာနိုင်ကြောင်း အချက်ပြခဲ့သည်။

ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် Rishi Sunak သည် ဗြိတိန်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာပြီးနောက်ပိုင်း ၎င်း၏ ပထမဆုံး ယူကရိန်းခရီးစဉ်အတွင်း နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်နေ့က ကိယက်ဗ်တွင် ဖဲလန်စကီးနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ရှစ်လအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် Kyiv မှ ခရီးသည်တင်ရထားတစ်စင်းသည် ပြီးခဲ့သည့် သီတင်းပတ်က ရုရှားတပ်များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားပြီး နောက်ပိုင်း တောင်ပိုင်း Kherson မြို့သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

နယူးဇီလန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Peeni Henare သည် ကိယက်ဗ်သို့လာရောက်သည့်

ပထမဆုံးဝန်ကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်။ နယူးဇီလန်သည် နောက်ထပ်အကူအညီများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ပြင်ဆင်ထားကြောင်း ၎င်းက ပြောဆိုခဲ့သည်။

နျူကလီးယားဓာတ်အားပေးစက်ရုံတွင် ပစ်ခတ်မှုများကြောင့် အပြန်အလှန် အပြစ်တင်ပြောဆိုမှုများရှိခဲ့ပြီး IAEA အကြီးအကဲက မည်သူမဆို "မီးနှင့်မကစား"သင့်ကြောင်း သတိပေးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း Kherson ဒေသရှိ ဒေသခံများမှ ဆန္ဒအလျောက် ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုများ စတင်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းတွင် တိုက်ခိုက်မှုနှင့်ဆက်နွယ်သော ဓာတ်အားလိုင်းချို့ယွင်းမှုကြောင့် မော်လ်ဒိုဗာနိုင်ငံသည်လည်း မီးပျက်မှုများ ကြုံတွေ့နေရသည်။

မကြုံစဖူး ဓာတ်အားပြတ်တောက်မှုကြောင့် ယူကရိန်းနျူကလီးယားစက်ရုံ လေးရုံကို တစ်ပြိုင်နက်ပိတ်ခဲ့သည်။ ဓာတ်အားပြတ်တောက်မှုကြောင့် မြေအောက်၌ တစ်ညလုံး ပိတ်မိနေခဲ့သော မိုင်းလုပ်သား ၃၀၀၀ နီးပါးကို ကယ်ဆယ်နိုင်ခဲ့သည်။

ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ဆောင်းရာသီ၏အအေးဒဏ်နှင့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ၏ အဆက်မပြတ် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရ အဆင့်မြင့်အရာရှိများက သတိပေးခဲ့ပြီးနောက် မကြာသေးမီက ရုရှားတို့၏ထိန်းချုပ်မှုမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည့် Kherson မြို့ခံတချို့ကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့ရသည်။

ဖင်လန်နိုင်ငံနှင့် ဆွီဒင်နိုင်ငံတို့သည် နေတိုးစစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့သို့ဝင်ရောက်နိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဟန်ဂေရီနှင့် တူကီယဲနိုင်ငံတို့က ထောက်ခံအတည်ပြုကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း နေတိုးစစ် မဟာမိတ်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးချုပ် Jens Stoltenberg က ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယခုအခါ ယူကရိန်းလျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်ချက်၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ မဟာဓာတ်အားလိုင်း ထောက်ပံ့ရေးဌာနက ပြောဆိုထားသည်။ ရုရှားတို့၏ မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ယခုသီတင်းပတ်အစောပိုင်းက ဓာတ်အားပြတ်တောက်မှု အများအပြား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းမြို့တော် ကီယက်ဗ်တွင် အခက်အခဲများကြားမှ ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ပြီးနောက် လျှပ်စစ်မီး၊ ရေ၊ စွမ်းအင်နှင့် အင်တာနက်ရရှိမှုတို့သည် ပုံမှန်နီးပါးအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း မြို့တော်တာဝန်ရှိသူများက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့သည် အမေရိကန်အကျဉ်းသား Brittnery Griner နှင့် Paul Whelan လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆွေးနွေးနေကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံရုံးယာယီတာဝန်ခံက ရုရှားနိုင်ငံပိုင်မီဒီယာကို ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်ချက်သည် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံပိုင်လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီ၏ ဖော်ပြချက်အရ သိရသည်။ မကြာသေးမီက ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံအတွင်း စွမ်းအင်ထောက်ပံ့ရေးအခြေခံအဆောက်အအုံများ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

အမေရိကန်အစိုးရအနေဖြင့် ဂျာမနီရှိ အမေရိကန်အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခုတွင် တစ်လလျှင် ယူကရိန်းစစ်သည် ၂၅၀၀ ခန့်အထိ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန် စဉ်းစားနေကြောင်း အမေရိကန်အရာရှိများ၏ ပြောဆိုချက်အရ သိရသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ဗလာဒီမာပူတင်နှင့်ဆက်သွယ်ရန် လတ်တလောအစီအစဉ်မရှိဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့သော် သမ္မတပူတင်အနေဖြင့် ယူကရိန်းစစ်ပွဲကို အဆုံးသတ်ရန် နည်းလမ်းရှာနေသည်ဟုဆိုပါက ၎င်းအနေဖြင့် ရုရှားခေါင်းဆောင်နှင့် စကားပြောရန် အသင့်ရှိကြောင်း ထပ်လောင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂသည် ရုရှားသွင်းကုန်အများစုအပေါ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ချက် အသက်မဝင်မီ ရက်ပိုင်းမျှအလိုတွင် ရုရှားရေနံအပေါ် ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် ရရှိခဲ့သည်။

Zaporizhzhia နျူကလီးယားဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို ကာကွယ်ရန်အတွက် နှစ်ကုန်တွင် ရုရှား၊ ယူကရိန်းတို့နှင့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် ရရှိလိမ့်မည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ နျူကလီးယား စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က မျှော်လင့်ထားသည်။

ရုရှားရေနံနှင့် အခြားသောအနောက်နိုင်ငံများ၏ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများအပေါ် အီးယူ၏ ဈေးနှုန်းကန့်သတ်ချက်ကြောင့် OPEC နှင့် ၎င်းမဟာမိတ်များသည် လက်ရှိရေနံထွက်ရှိမှုကို ဖြတ်တောက်ထားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်သည် အောက်တိုဘာလအတွင်းက ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပျက်စီးသွားသော ခရိုင်းမီးယားကျွန်းဆွယ်နှင့် ရုရှားပြည်မကြီးအကြား အဓိကဆက်သွယ်ထားသည့် Kerch တံတားသို့သွားရောက်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံပိုင်မီဒီယာက ဖော်ပြခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေသည့် ဒေသတွင်းလေယာဉ်ကွင်းတစ်ခုတွင် ဒီဇင်ဘာ ၆ ရက်နေ့က ဒရုန်းနှင့်တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံအနောက်ဘက်ရှိ Kursk ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်က ရုရှားလက်နက်တိုက်အား အဟန့်အတားအဖြစ် ရှုမြင်ထားကြသော်လည်း နျူကလီးယားစစ်ပွဲ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုမှာ တိုးလာနေကြောင်း သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးဘတ်စကတ်ဘောအသင်း (WNBA) ကြယ်ပွင့် Brittney Griner သည် လက်နက်ပွဲစား Viktor Bout နှင့် အကျဉ်းသားလဲလှယ်မှုအရ ရုရှားအကျဉ်းထောင်မှ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အမျိုးသမီးဘတ်စကတ်ဘောအသင်း (WNBA) ကြယ်ပွင့် Brittney Griner သည် ရုရှားအကျဉ်းထောင်မှ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာပြီးနောက် အမေရိကန်မြေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ဥရောပကောင်စီအနေဖြင့် ယူကရိန်းအား ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ယူရို ၁၈ ဘီလီယံအကူအညီ ပေးနိုင်မည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သော သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သဘောတူညီချက်ကို လာမည့်သီတင်းပတ်တွင် ဥရောပပါလီမန်သို့ တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း Kyiv Indenpendent သတင်းတစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ယူကရိန်းကို အမေရိကန်က မကြုံစဖူးထောက်ပံ့ပေးသည့် ကာကွယ်ရေးနှင့်ငွေကြေး အကူအညီအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဇဲလန်းစကီးက သူ၏တရားဝင် Telegram messaging app တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် သိမ်းပိုက်ခံ ယူကရိန်းဒေသများကို တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ရာ တောင်ဘက်ရှိ Melitopol နှင့် အရှေ့ဘက်ရှိ Donetsk တို့ကို ဒုံးကျည်များထိမှန်ခဲ့ကြောင်း ဒေသအဆင့်တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်းစကီးသည် G-7 အစည်းအဝေးသို့ virtual စနစ်ဖြင့် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အာမခံချက်ဖြစ်စေနိုင်သည့် အဆင့်သုံးဆင့်ကို ချပြခဲ့သည်။ ဘိုင်ဒန်အစိုးရသည် ဖမ်းဆီးခံထားရသော အမေရိကန်နိုင်ငံသား Paul Whelan ကိစ္စဆွေးနွေးရန်အတွက် ယခုသီတင်းပတ်အတွင်း ရုရှားနိုင်ငံနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး Jake Sullivan က ပြောကြားခဲ့သည်။

ဘိုင်ဒန်အစိုးရသည် ရုရှားတို့က ယူကရိန်းအား တိုက်ခိုက်မှုများကို တန်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် ယူကရိန်းသို့ အဆင့်မြင့်တာဝေးပစ် လေကြောင်းကာကွယ်ရေးစနစ်တစ်ခုပေးပို့မည့် အစီအစဉ်အပြီးသတ်နေကြောင်း အမေရိကန်တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းလေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များသည် မြို့တော်ကီယက်ဗ်မြို့ပေါ်ရှိ အီရန်လုပ် ဒရုန်း ၁၃ စင်းကို ပစ်ချခဲ့ကြောင်းနှင့် သမ္မတဇဲလန်းစကီးက မြို့တော်အား တိုက်ခိုက်မှုမှတားဆီးပြီးနောက် နိုင်ငံတော်စွမ်းအင်အော်ပရေတာက ၎င်း၏ဓာတ်အား အခြေခံအဆောက်အအုံတစ်ခုမျှ မပျက်စီးကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းအတွက် အထောက်အပံ့ ဒေါ်လာ သန်း ၈၀၀ ပါဝင်သော ကြီးမားသော ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်ဥပဒေကြမ်းကို အမေရိကန်ကွန်ဂရက်က အတည်ပြုခဲ့သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် သမ္မတပူတင်နှင့်နီးစပ်သော အာဏာပိုင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ယူကရိန်းရှိ ရုရှားအသုံးချခံပုဂ္ဂိုလ်များကို ပစ်မှတ်ထားပြီး ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုအသစ်များ ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ဖလားဖိုင်နယ်မစတင်မီ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးသတင်းစကားကိုမျှဝေရန် သမ္မတဇဲလန်စကီး၏ တောင်းဆိုချက်ကို ကမ္ဘာ့ဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ်(FIFA)က ပယ်ချခဲ့ကြောင်း၊ FIFA နှင့်နီးစပ်သည့် သတင်းရင်းမြစ်တစ်ခုက CNN သို့ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့က ယူကရိန်းသည် ရုရှားခံတပ်တစ်ခုအတွင်း ဒုံးကျည်ဒါဇင်နှင့်ချီပြီး ကောင်းကင်မှပစ်ချခဲ့သည်ဟု ယူကရိန်းဘက်မှ ပြောဆိုမှုများရှိသော်လည်း အနည်းဆုံး ၁၆ စင်းက ၎င်း၏ပစ်မှတ်များကိုထိမှန်ပြီး အခြေခံအဆောက်အဦများ ပြင်းထန်စွာ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

သန်းနဲ့ချီသောဒေသခံများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပုံမှန်အတိုင်း ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း အချို့နေရာများတွင် အကြီးစားဓာတ်အားပြတ်တောက်မှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း သမ္မတဇဲလန်စကီးက ပြောကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန်သည် ယူကရိန်းသို့ မကြာမီအချိန်အတွင်း အဆင့်မြင့် Patriot ဒုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်များကို ပေးပို့နိုင်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း CNN က ဖော်ပြသည်။

ယူကရိန်းနယ်စပ်အနီး ရုရှားနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိလာသည့် ရေဒါဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်ခြင်းမရှိသော အမေရိကန်လုပ် မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်လေးစင်းကို ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားအစိုးရက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ စတင်ချိန်ကတည်းက ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီး၏ ပထမဆုံးနိုင်ငံခြားခရီးစဉ်အဖြစ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သွားရောက်မည်ဖြစ်ရာ အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်ကလည်း အိမ်ဖြူတော်တွင် လက်ခံကြိုဆိုရန် စီစဉ်နေကြောင်းသိရသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးက ၎င်း၏ပထမဆုံးနိုင်ငံရပ်ခြားခရီးစဉ်တွင် စစ်ပွဲစတင်ကတည်းက အမေရိကန်၏ထောက်ခံမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဇဲလန်စကီးက ရုရှား၏တိုက်ခိုက်မှုများကို တန်ပြန်ရန်အတွက် လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးစနစ်များသည်အရေးကြီးကြောင်း ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးသည် ၎င်း၏ပထမဆုံးပြည်ပခရီးစဉ်အပြီးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ Kyiv သို့သွားရာလမ်းတွင် ပိုလန်သမ္မတနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သော ဇဲလန်စကီးသည် "ရလဒ်ကောင်းများ"ဖြင့် အိမ်သို့ပြန်လာကြောင်း ဗီဒီယိုမက်ဆေ့ချ်တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သည် Patriot ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်များအတွက် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါ

စနစ်များကို ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၈ ဘီလီယံအကူအညီပေးရေး အစီအစဉ်အသစ်တွင် ထည့်သွင်းထားသည်။

ဗလာဒီမာပူတင်သည် ဥရောပသမဂ္ဂ၏ ဈေးနှုန်းကန့်သတ်ထားသော နိုင်ငံများသို့ ရေနံနှင့်ရေနံထွက်ကုန်များတင်ပို့ခြင်းကို တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ရန် ပြင်ဆင်နေပြီး ရုရှားအတွက် ရေနံထုတ်လုပ်မှုကို ငါးရာခိုင်နှုန်းမှ ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်း လျှော့ချရန်လိုအပ်ကြောင်း ရုရှားဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားသမ္မတကရုရှားသည်စစ်ပွဲအဆုံးသတ်ရေးအတွက်ကြိုးပမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ယင်းတွင် သံတမန်လမ်းကြောင်းပေါ်ရှိ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုမျိုး မလွဲမသွေပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားပိုင်နက်အတွင်းပိုင်းရှိ လေတပ်စခန်းတစ်ခုအနီးတွင် ယူကရိန်းဒရုန်းတစ်စီး ပျက်ကျပြီးနောက် ရုရှားစစ်သည်သုံးဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဟု ရုရှားကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားခဲ့ကြောင်းရုရှား နိုင်ငံပိုင်သတင်းများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Sergey Lavrov က ယူကရိန်း သိမ်းပိုက်ထားသော ဒေသလေးခုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရုရှား၏အဆိုပြုချက်များကို လက်ခံရမည်ဟု သတိပေးခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရုရှားမျိုးနွယ်များသည် Luhansk ဒေသရှိ အဓိကကျသည့် Krerminna မြို့မှ အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြကြောင်း၊ အဆိုပါမြို့ကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရခြင်းသည် ရုရှားတို့ အား ဒေသအချို့ရှိ ၎င်းတို့၏တပ်ဖွဲ့များကို ထောက်ပို့ပေးရန် အကန့်အသတ်ဖြစ်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရပြောခွင့်ရသူက ပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ရုရှား–ယူကရိန်းစစ်ပွဲ စတင်ချိန်ကတည်းက ယူကရိန်းနိုင်ငံတစ်ဝန်း မြို့ကြီးများနှင့် ကျေးရွာများတွင် ပေါက်ကွဲမှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ ယင်းမှာရုရှားတပ်ဖွဲ့များ၏ အကြီးမားဆုံးသော မစ်ဆိုင်းဒုံးကျည်တိုက်ခိုက်မှုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်း အစိုးရက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သည့် virtual အစည်းအဝေးတွင် ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်အား ရုရှား၏ယူကရိန်းစစ်ပွဲသည် အနောက်နိုင်ငံများမှ မကြုံစဖူး ဖိအားပေးမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရချိန်တွင် ၎င်းတို့၏ မိတ်ဖက်ဆက်ဆံရေးသည် ယခင်ကထက် ပိုမိုအရေးကြီးကြောင်းက ပြောကြားသည်။

Kyiv မြို့ခံအများအပြားသည် နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်အား တည်ငြိမ်စွာဖြင့် ကျင်းပခဲ့ကြပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

ရုရှားသည် လာမည့်ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်း တိုက်ခိုက်မှုကို အရှိန်မြှင့်ရန် ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းအမျိုးသားလုံခြုံရေး ထိပ်တန်းအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ ဇဲလန်စကီးသည် ဥရောပကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ Ursula von der Leyen နှင့် အဆင့်မြင့် အစည်းအဝေး၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ယင်းနှစ်တစ်နှစ်၏ ပထမဆုံးဖုန်းခေါ်ဆိုမှုတွင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်သည် ဒီဇင်ဘာလနောက်ဆုံးပတ်က kherson ဒေသရှိ Chulakivka မြို့အနီးတွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်ပြင်းထန်သော တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်း စစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းသို့ Bradley ကျည်ကာတိုက်ယာဉ်များ စေလွှတ်ရန် အမေရိကန်က စဉ်းစားနေကြောင်း သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပူတင်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သံသယရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားသည် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက်တို့တွင် ယူကရိန်းတွင် ယာယီအပစ်အခတ် ရပ်စဲကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်ဟု ကရင်မလင်နန်းတော်၏အဆိုအရ သိရသည်။ ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်၏ ဩသဒ္ဒေါခရစ်စမတ်တွင် ယာယီအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး တောင်းဆိုမှုကို ယူကရိန်းကပယ်ချပြီးနောက် တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေပါသည်။

ကီယက်ဗ်နှင့် မော်စကိုသည် အကျဉ်းသားအလဲအလှယ်ပြုလုပ်ပြီး ၎င်းတို့၏ မိခင်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာသူ စုစုပေါင်းတပ်သား ၁၀၀ ဖြင့် အကျဉ်းသားလဲလှယ်မှုကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း နှစ်နိုင်ငံတာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းအရှေ့ပိုင်း Donetsk ဒေသရှိ Bakhmut အနီးရှိ Soledar မြို့ငယ်လေးကို ရုရှားတပ်များ ထပ်မံချီတက်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်မြေပေါ်ရှိ Patriot ဒုံးကျည်စနစ်တွင် ယူကရိန်းစစ်သားများကို လာမည့် သီတင်းပတ်အတွင်း လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်က အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။

ပိုလန်သည် ယူကရိန်းသို့ Leopard တိုက်ပွဲဝင်တင့်ကားများ စေလွှတ်မည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ရုရှားနှင့် စစ်ဖြစ်ပွားမှုနောက်ပိုင်းတွင် အနောက်နိုင်ငံလုပ် တင့်ကားတစ်စီးကို ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင်းသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရုရှားနိုင်ငံတွင် တစ်နှစ်နီးပါးထိန်းသိမ်းခံထားရသော အမေရိကန်ရေတပ်မှ စစ်မှုထမ်းဟောင်းတစ်ဦးအား ရုရှားအချုပ်ခန်းမှ ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ကြောင်း မိသားစုပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် စစ်ဆင်ရေးတွင် ရုရှားစစ်ဘက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုလာသည့်အပေါ် "တိုက်ရိုက်ချေမှုန်းခြင်း"ကို ဦးဆောင်ခဲ့သည့် Mercenary Group Wagner အား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံက အရှေ့ပိုင်းမြို့ကို ထိန်းချုပ်ထားကြောင်း သောကြာနေ့က ကြေညာပြီး နောက် ဆိုလီဒါတွင် တိုက်ပွဲများပြင်းထန်စွာ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည်ဟု ယူကရိန်း အာဏာပိုင်များက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက Soledar အရှေ့ပိုင်းမြို့တွင် တိုက်ပွဲများပြင်းထန်ပြီး ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေကြောင်းနှင့် ယခုအခါ ရုရှားက ၎င်းပိုင်နက်ကို ထိန်းချုပ်ထားသည် ဟု အခိုင်အမာ ပြောဆိုခဲ့သည်။

သီတင်းပတ်ကုန်တွင် တိုက်ပွဲများကြောင့် ဒေသအများအပြားအတွက် အရေးပေါ် ဓာတ်အားဖြတ်တောက်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းစွမ်းအင်ဝန်ကြီးက ပြောကြားခဲ့သည်။

IAEAအဖွဲ့သည် RivneNuclearဓာတ်အားပေးစက်ရုံသို့သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းစစ်သားများကို Patriot Missile စနစ်ဖြင့် အမေရိကန်တွင်လေ့ကျင့်သင်ကြား ထားကြောင်း အမေရိကန်စစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား နေတိုးအဖွဲ့တွင် ပူးပေါင်း ပါဝင်ရန် ၎င်း၏ဆန္ဒကို ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့ပြီး မဟာမိတ်အဖွဲ့သည် မိမိတို့အတွက် အကောင်းဆုံး လုံခြုံရေးအာမခံချက်ဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ်တွင် စုစည်းထား သော ခေါင်းဆောင်များအား ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Lloyd Austin သည် ဂျာမနီနိုင်ငံ ဘာလင်တွင် ၎င်း၏ Leopard တင့်ကားများကို ယူကရိန်းသို့ ပို့ဆောင်ခွင့်ပြုရန် ဖိအားများ များပြား လာသောကြောင့် ဂျာမနီနိုင်ငံ ဘာလင်တွင် ၎င်း၏ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ဂျာမနီသည် ၎င်း၏စစ်ရေးအကူအညီနှင့် ကိယက်ဗ်မှ လက်နက်များပိုမိုရရှိရန် ဖိအား များ များပြားလာသော်လည်း ယူကရိန်းသို့ Leopard-2 တင့်ကားများ စေလွှတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၏ အဓိကမဟာမိတ်များနှင့် သဘောတူညီမှု မရရှိခဲ့ပေ။

ဂျာမနီသည် ၎င်း၏ Leopard-2 တင့်ကားများကို ယူကရိန်းသို့ ပေးပို့ရန် အနောက် မဟာမိတ်များနှင့် သဘောတူညီမှု မရရှိခဲ့သဖြင့် ယူကရိန်းအရာရှိအချို့၏ စိတ်ပျက်မှုနှင့် စိုးရိမ်မှုတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ယူကရိန်းနိုင်ငံအတွက် လိုအပ်သည့် အကူအညီအားလုံးကို ရယူသွားမည်ဟု ကတိပြုခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်များသည် Zaporizhzhia တောင်ဘက်ခြမ်းတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရန် ကြိုးပမ်း နေသော်လည်း အရှေ့ပိုင်းနယ်မြေများတွင်လည်း တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည် ဟု ယူကရိန်းက ပြောသည်။

အနောက်အုပ်စုမဟာမိတ်များသည် ၎င်း၏ခေတ်မီ Leopard-2 တိုက်ပွဲဝင် တင့်ကားများကို ယူကရိန်းသို့ ပို့ဆောင်ခွင့်ပြုရန် ဘာလင်အား ဆက်လက်ဖိအား ပေးလျက်ရှိသည်။

ယူကရိန်းသို့ အမေရိကန်လုပ် Abrams တင့်ကား အစီးရေ ၃၀ ခန့် စေလွှတ်ရန် အစီအစဉ်ကို အမေရိကန်က အပြီးသတ်လုပ်ဆောင်နေကြောင်း ဆွေးနွေးမှုများနှင့် နီးစပ်သည့် အရာရှိနှစ်ဦးမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ဘာလင်အပေါ် သံတမန်ဖိအားပေးမှုများ သီတင်းပတ်များစွာ ကြုံတွေ့ပြီးနောက် Leopard-2 တင့်ကား ၁၄ စီး ပေးပို့မည်ဟု ဂျာမနီက အတည်ပြုပြီး ယူကရိန်းသို့ Abrams တင့်ကား ၃၁ စီး စေလွှတ်ရန် အစီအစဉ်ရှိကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန်တို့က နိုင်ငံအတွက် ခေတ်မီတင့်ကားများ ပံ့ပိုးပေးမည့် အစီအစဉ်ကို ကြေညာပြီးနောက် နာရီပိုင်းအကြာတွင် ရုရှားနိုင်ငံက ကီယက်ဗ်နှင့် အခြားသော ယူကရိန်းမြို့များသို့ ဒုံးကျည်အသစ်များ လွှတ်တင်ခဲ့သည်။

အိမ်ဖြူတော်အမျိုးသားလုံခြုံရေး ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက အမေရိကန်မှ ကြေညာထားသော Abrams တင့်ကားများ ယူကရိန်းမြေပေါ်သို့ရောက်ရှိရန် လပေါင်းများစွာ အချိန်ယူရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသို့ တိုက်လေယာဉ်များစေလွှတ်ခြင်းသည် မေးခွန်းထုတ်စရာ မဟုတ်ကြောင်း ဂျာမနီနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ပြောကြားခဲ့သည်။ ယခုသီတင်းပတ် အစောပိုင်းတွင် Leopard-2 တိုက်ပွဲဝင် တင့်ကားများပေးပို့ရန် ဂျာမနီက အတည်ပြုပြီးနောက် အနောက်အုပ်စု ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များအတွက် ယူကရိန်းအစိုးရ၏ ပန်ကြားချက်အသစ်များ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

မဟာမိတ်များထံမှ ခေတ်မီစစ်ရေယာဉ် ဒါဇင်ပေါင်းများစွာအတွက် ကတိကဝတ်ပြုပြီးနောက် အနောက်နိုင်ငံဂျက်တိုက်လေယာဉ်များနှင့် တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်စနစ်များကို ကီယက်ဗ်မှ အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်တောင်းဆိုခဲ့သည်။

အနောက်နိုင်ငံမှ လေယာဉ်များနှင့် တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်စနစ်များအတွက် ကီယက်ဗ်မှ အသစ်ပြန်လည်တောင်းဆိုမှုကြောင့် ယူကရိန်းသို့ တိုက်လေယာဉ်များ စေလွှတ်မည် မဟုတ်ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ကီယက်ဗ်မှ အသစ်ထပ်မံ တောင်းဆိုမှုများကြောင့် ယူကရိန်းအား တိုက်လေယာဉ်များ ထောက်ပံ့ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း ဝါရှင်တန်က ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဂျာမနီကလည်း ဂျက်လေယာဉ်များ စေလွှတ်ရန် ငြင်းဆိုထားသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

ရုရှားသည် ၎င်း၏ နျူကလီးယားစက်ရုံများကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုရန် ဆက်လက် ငြင်းဆိုခြင်းဖြင့် အဓိကလက်နက်ထိန်းချုပ်ရေး သဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်နေကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနက ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၂ ဘီလီယံရှိ ယူကရိန်း၏ လုံခြုံရေးအစီအစဉ်သစ်တွင် တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်များပါဝင်မည်ဟု အမေရိကန်က မျှော်လင့်ထားကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

အီးယူခေါင်းဆောင်များသည် ကီယက်ဗ်တွင် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတစ်ခုကျင်းပပြီး ရုရှားအပေါ် အီးယူ၏ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုအသစ်ကို ကတိပြုခဲ့ကြသည်။ယူကရိန်း၏ EU အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ပြင်သစ်နှင့် အီတလီတို့သည် ယူကရိန်းသို့ တာဝေးပစ် လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေး စနစ်ကို ယခုနှစ်နွေဦးရာသီတွင် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းနိုင်ငံများ၏ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးများက ပြောကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါစနစ်သည် ဒရုန်းများ၊ ဒုံးကျည်များနှင့် တိုက် လေယာဉ်များကို ပစ်မှတ်ထားနိုင်သည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေသော အရှေ့ဘက်မြို့ Bakhmut မှ ယူကရိန်းတပ်များ ဆုတ်ခွာသွားမည့် အရိပ်အယောင်မျိုး မတွေ့ရသေးကြောင်း mercenary group Wagner က ပြောသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် ဂျာမနီ၏ Leopard တင့်ကားများဖြင့် တနင်္လာနေ့တွင် လေ့ကျင့်မှုစတင်မည်ဖြစ်ကြောင်း Reznikov က ပြောကြားခဲ့သည်။ တင့်ကားအဖွဲ့သား များသည် Challenger–2 အတွက် UK တွင် လေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်သည်။ ယူကရိန်း သည် နောက်ဆုံးတွင် အမေရိကန်လုပ် F–16 တိုက်လေယာဉ်များလက်ခံရရှိမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် Rishi Sunak က ပထမဆုံး British Challenger–2 တင့်ကားများကို လာမည့်လတွင် ရောက်ရှိလာမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ပြီး ဗြိတိန်မှယူကရိန်းလေသူရဲများအား နေတိုး၏ တိုက်လေယာဉ်များပေါ်တွင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးဘရပ်ဆဲလ်ရှိ EU ပါလီမန်တွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ပြီး ကီယက်ဗ်အတွက် ခေတ်မီတင့်ကားများနှင့် တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်များ ပိုမိုအသုံးပြုရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီတို့က ကီယက်ဗ်ကို ဆက်လက်ပံ့ပိုးပေးမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ပြီး ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် Rishi Sunakက ယူကရိန်းလေယာဉ်မှူးများအား နေတိုး၏ အဆင့်မီ

တိုက်လေယာဉ်များပေါ်တွင် ယူကရိန်းလေယာဉ်မှူးများကို စတင်၍ လေ့ကျင့်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတဇဲလန်စကီးသည် ဥရောပမြို့တော်များသို့ သံတမန်ခရီးစဉ်အပြီးတွင် ကီယက်ဗ်အတွက် ခေတ်မီတင့်ကားများ၊ တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်များနှင့် တိုက်လေယာဉ်များ ပိုမိုထားရှိရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းမြို့တော် ကီယက်ဗ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများအပြင် Odesa နှင့် Dnipro ဒေသများသည် ဓာတ်အားဖြတ်တောက်မှုကို ရှောင်ရှားနိုင်သည်ဟု ယူကရိန်းနိုင်ငံပိုင် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ Ukrenergo မှ တာဝန်ရှိသူက ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျာမနီသည် ၎င်း၏ Leopard-2 တင့်ကားများပေါ်တွင် ယူကရိန်းစစ်သားများကို စတင်လေ့ကျင့်နေပြီဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

နေတိုးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးချုပ် Jens Stoltenberg က ယူကရိန်းစစ်ဘက်မဟာမိတ်အဖွဲ့အား အချိန်ကာလကြာရှည်စွာ ဆက်လက်ပံ့ပိုးကူညီသွားမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲအတွင်း ရုရှားနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏မိတ်ဖက်ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် စိုးရိမ်ပူပန်မှုတိုးလာကြောင်း အမေရိကန်လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Wendy Sherman က ပြောကြားခဲ့သည်။

Belarusian သမ္မတ Alexander Lukashenko က ဘီလာရုစ်နိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်ခြင်းမခံရပါက ယူကရိန်းသို့ တပ်ဖွဲ့ဝင်များစေလွှတ်ရန် နည်းလမ်းမရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ Kamala Harris အပါအဝင် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များသည် ယူကရိန်းစစ်ပွဲ၏အဓိကအစီအစဉ်ဖြစ်သည့် မြူးနစ်လုံခြုံရေးညီလာခံ(၂၀၂၃)အတွက် ဂျာမနီတွင် တွေ့ဆုံကြသည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင် ရုရှားသည်လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုများကို ကျူးလွန်ကြောင်း အမေရိကန်အစိုးရက တရားဝင်ကြေညာခဲ့သည်။

အီးယူ၏အဆင့်မြင့်သံတမန်အရာရှိက မဟာမိတ်များအား ကီယက်ဗ်ကို ပြန်လည်ထောက်ပံ့ရေးအမြန်လုပ်ဆောင်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးနှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်တို့ တွေ့ဆုံစဉ် စစ်ရေးအကူအညီနှင့် ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့မှုအသစ်များအား ကြေညာပြီး ယူကရိန်းကို အမေရိကန်က ထောက်ခံကြောင်း ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် ပိုလန်နိုင်ငံ၌ နေတိုး၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံကာ ကီယက်ဗ်သို့ အံ့အားသင့်ဖွယ် ခရီးစဉ်တစ်ခုပါဝင်သည့် ဥရောပသို့ အလည်အပတ်ခရီးပြီးဆုံးခဲ့သည်။

အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး Jake Sullivan က ယူကရိန်းလိုအပ်သော အဓိက ပစ္စည်းများကိုရရှိရန် အမေရိကန်အနေဖြင့် တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု ကတိပြု ထားသော်လည်း ကိယက်ဗ်မှ တောင်းဆိုထားသည့် F–16တိုက်လေယာဉ်များသည် လက်ရှိ လိုအပ်နေသော"သော့ချက်စွမ်းရည်" မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတိုက်လေယာဉ်များအတွက် ကိယက်ဗ်၏ ပန်ကြားချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က မေးမြန်းရာတွင် ယူကရိန်းအနေဖြင့် F–16 များ မလိုအပ် ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ၂၀၂၃ ခုနှစ်သည် ယူကရိန်း၏ အောင်ပွဲရနှစ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပြီး ယူကရိန်းတည်ရှိခြင်း ရှိ၊ မရှိကို ဆုံးဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း တပ်ဖွဲ့များအား ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ယူကရိန်းသို့ F–16 တိုက်လေယာဉ်များ စေလွှတ် ခြင်းအား ငြင်းဆိုထားပြီး တင့်ကားများ၊ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးနှင့် အမြောက် စနစ်များကို အမေရိကန်က ပံ့ပိုးပေးနေသည်ဟု သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်သူအဖြစ် ပေကျင်းက အဆိုပြုထားသည့် အခန်းကဏ္ဍကို ယခုသီတင်းပတ်၌ ကိယက်ဗ်နှင့် ဝါရှင်တန်တို့က ပယ်ချခဲ့သည်။

အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး Janet Yellen သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအတွက် အမေရိကန်၏ စီးပွားရေးအထောက်အပံ့ကို ထပ်မံအတည်ပြုရန် ကိယက်ဗ်တွင် သမ္မတ ဇဲလန်စကီးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ Krasnodar ဒေသရှိ ၎င်း၏ အရပ်ဘက်အခြေခံအဆောက်အအုံကို မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ဖြင့်တိုက်ခိုက်ရန် ယူကရိန်းကကြိုးစားနေသည်ဟုရုရှားကပြောဆိုခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ

ရုရှားမဟာမိတ် ဘီလာရုစ်သမ္မတ Alexander Lukashenko သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်ခရီးစဉ်အတွင်း တရုတ်၏ပံ့ပိုးကူညီမှုအတွက် ကျေးဇူးတင် ရှိကြောင်း၊ ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင် တရုတ်အား မပါဝင်သင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း၊ ယူကရိန်းနယ်စပ်အနီး Bryansk Oblast ဒေသရှိ ကျေးရွာနှစ်ရွာတွင် တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ရုရှားအစိုးရအာဏာပိုင် များက အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းအစိုးရကမူ အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုတွင် ၎င်းတို့ ပါဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း ငြင်းဆိုထားပြီး ယင်းမှာ ရန်စမှုတစ်ခုသာဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုထား သည်။

အမေရိကန်ရှေ့နေချုပ် Merrick Garland သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံသို့ ကြိုတင်ကြေညာ ခြင်းမရှိဘဲ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အပေါ်ရာဇဝတ်မှုများအတွက် ရုရှားကိုတာဝန်ယူရန် ဘိုင်ဒန်အစိုးရ၏ ကတိကဝတ်ကို ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ပြင်းထန်သည့်ဖိအားများ

ရှိနေသည့်တိုင် အရှေ့ဘက်ခြမ်း Bakhmut မြို့တွင် ရှေ့တန်းနေရာများကို ထိန်းချုပ်ထားဆဲဖြစ်သည်ဟု ယူကရိန်းစစ်တပ် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ပြောပါသည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းရှိ Bakhmut မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် လနှင့်ချီ၍ ကြိုးပမ်းခဲ့ရသည်။ Bakhmut သည် စစ်ရေးအရ အရေးပါသော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။ ရုရှားနယ်စပ် Bryansk ဒေသရှိ စောင့်ကြည့်ရေးမျှော်စင်ကို မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းစစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတဇဲလန်စကီးက Bakhmut တွင် ယူကရိန်းတပ်များကို ထားရှိရန် ၎င်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကာကွယ်ပြောဆိုခဲ့ပြီး အရှေ့ပိုင်းမြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားပါက အခြားနယ်မြေများကို ရုရှားက သိမ်းပိုက်နိုင်မည်ဟု သတိပေးထားသည်။

အမေရိကန်အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးဌာန ဒါရိုက်တာ Avril Haines က ပဋိပက္ခသည် နှစ်ဖက်စလုံးမှ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အသာစီးမရသည့် စစ်ပွဲကြီးဖြစ်လာကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက က ရုရှားခေါင်းဆောင် သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် စိတ်ကူးမရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားသည် ယူကရိန်းစစ်မြေပြင်တွင် ကျန်ရှိနေသည့် အမေရိကန်နှင့် နေတိုးမှပေးထားသော လက်နက်အချို့ကို ဖမ်းမိပြီး အီရန်နိုင်ငံသို့ ပေးပို့ထားကြောင်းနှင့် မြို့တော်တီဟီရန်တွင် လက်နက်များ၏စနစ်များကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲလိမ့်မည်ဟု အမေရိကန်က ယုံကြည်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းတချို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရုရှားသည် ရှေ့တန်းနယ်မြေ Bakhmut ရှိ အရှေ့ပိုင်းဒေသအများစုကို ထိန်းချုပ်ထားသော်လည်း ယူကရိန်းသည် ရုရှားတပ်များ ချီတက်လာခြင်းကို ထိရောက်စွာ ဟန့်တားထားကြောင်း ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားသည်။

Bakhmut တွင် အရေးကြီးသော ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းများ ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ထားဆဲဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားနှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့သည် ဂျီနီဗာတွင် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် ယူကရိန်း၏ ကောက်ပဲသီးနှံ သဘောတူညီချက် (Ukraine grain) ကို ရက် ၆၀ သက်တမ်းတိုးရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံပိုင် သတင်းဌာနတစ်ခုက ဖော်ပြခဲ့သည်။

အမေရိကန်မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ရုရှားတိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းနှင့် ထိတွေ့ပြီး ပင်လယ်နက်ထဲသို့ ပျက်ကျခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်လေတပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားကမူ ၎င်း၏ တိုက်လေယာဉ်များသည် အမေရိကန်၏ မောင်းသူမဲ့ဒရုန်းနှင့် ထိတွေ့မှုမရှိခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ပူးတွဲစစ်ဦးစီးချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Mark Milley က ရုရှားတိုက်လေယာဉ်သည် ဒရုန်းကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တိုက်မိခဲ့ခြင်း ရှိ၊ မရှိကို အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် မသိရသေးကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ပိုလန်နိုင်ငံအနေဖြင့် လာမည့်ရက်ပိုင်းအတွင်း ၎င်း၏ MiG–29 တိုက်လေယာဉ် လေးစင်းကို ယူကရိန်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပိုလန်သမ္မတက ပြောကြားခဲ့သည်။

လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် ယူကရိန်းအစိုးရ၏ ထပ်ခါတလဲလဲ တောင်းဆိုမှုများကို နေတိုးအဖွဲ့ဝင်နစ်နိုင်ငံခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ပိုလန်နိုင်ငံသည် လေယာဉ်လေးစင်းကို လွှဲပြောင်းမည်ဖြစ်ပြီး Slovakia မှ MiG–29 တိုက် လေယာဉ် ၁၃ စင်း ပေးပို့မည်ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းနှင့် ရုရှားတို့သည် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့် ပင်လယ်နက်သဘောတူညီချက်ကို သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း တူကီယဲအစိုးရက ပြောကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါသဘောတူညီချက်သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် အဓိကကျသည့် သဘောတူညီချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ Mariupol မြို့သို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းတစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ယူကရိန်းအခြေအနေများကို ဖြေရှင်းရန် ရုရှားက တရုတ်နိုင်ငံ၏ အဆိုပြုချက်ကို လေ့လာရန် အသင့်ရှိကြောင်း သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတရှီကျင့်ဖျင်နှင့် သမ္မတ ဇဲလန်စကီးတို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးအဆိုပြုချက်အား ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ဆွေးနွေးမှုများလုပ်ဆောင်နေကြောင်း ယူကရိန်းအစိုးရအရာရှိ တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။

တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်သည် ရုရှားနိုင်ငံမှ ပြန်လည်မထွက်ခွာမီ ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်နှင့် ဆက်ဆံရေး ပိုမိုနက်ရှိုင်းစေမည်ဟု ကတိပြုခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အိုလံပစ်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ Thomas Bach သည် ၂၀၂၄ ခုနှစ် Paris Games တွင် ရုရှားနှင့်ဘီလာရုစ် အားကစားသမားများပါဝင်ရန် ကော်မတီ၏ အစီအစဉ်ကို ကန့်ကွက်သောကြောင့် နိုင်ငံရေးသမားများအား "နိုင်ငံရေးနှင့်အားကစားကို ခွဲခြားထားရန်" ပန်ကြားခဲ့သည်။

တရုတ်နှင့် ရုရှားခေါင်းဆောင်များကြား ယခုသီတင်းပတ်အစောပိုင်းတွေ့ဆုံမှု အပြီးတွင် ၎င်းအနေဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းမရှိကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်၏ နျူကလီးယားအချက်ပြမှုမှန်သမျှသည် အနောက်နိုင်ငံများ အတွက် စိုးရိမ်စရာဖြစ်စေသည်။

အိမ်နီးချင်းဘီလာရုစ်တွင် နည်းဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များထားရှိရန် စီစဉ်နေကြောင်း ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။ အိမ်နီးနားချင်း ဘီလာရုစ်တွင် နျူကလီးယားလက်နက်များ တပ်ဆင်ထားရှိမည့် အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံများ၏ ဝေဖန်မှုကို ရုရှားအစိုးရက ပယ်ချခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက မော်စကိုဓာတ်ရောင်ခြည် ခြိမ်းခြောက်မှုဟု စွပ်စွဲပြီး နောက် Zaporizhzhia နျူကလီးယားဓာတ်အားပေးစက်ရုံအတွက် လုံခြုံရေးအခြေအနေ ဆွေးနွေးရန် အဆင်သင့်ရှိကြောင်း ရုရှားက ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနှင့် ရုရှားဌာနခွဲတို့ကြား သဘောတူညီချက်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သော်လည်း ယူကရိန်းနိုင်ငံ ကိယက်ဗ်မြို့ရှိ သမိုင်းဝင်ဘုရားကျောင်းတစ်ခုမှ ထွက်ခွာရန် ရုရှားလိုလား သော ယူကရိန်းသြသိုဒေါက်စ်မှ ဘုန်းတော်ကြီးများကို ယူကရိန်းမှ ညွှန်ကြားထားခြင်းမရှိ ကြောင်း ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးက ပြောကြားခဲ့သည်။

NATO အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံရန် တူကီယဲပါလီမန်က အတည်ပြုလိုက်သောကြောင့် ဖင်လန်နိုင်ငံအနေဖြင့် နေတိုးအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ရန် ၎င်း၏နောက်ဆုံးအတားအဆီးကို ကျော်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်နှင့် တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်တို့ကြား ဆွေးနွေးမှုမှာ မအောင်မြင်ကြောင်းနှင့် ဘီလာရုစ်တွင် ရုရှား၏ နျူကလီးယားလက်နက်များထားရှိရန် အစီအစဉ်ရှိကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောကြားခဲ့သည်။

စွဲချက်တင်ခံထားရသည့် ရုရှားသည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်း မည့် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဦးဆောင်မှုနေရာကို ရယူခဲ့သည်။ ပိုလန်သည် ယူကရိန်း သို့ MiG–29 တိုက်လေယာဉ်အများအပြား ပေးပို့ခဲ့သည်။

မော်စကိုတွင် သူလျှိုလုပ်မှု စွဲချက်ဖြင့် ဖမ်းဆီးခံထားရသည့် Wall Street Journal သတင်းထောက်သည် ၎င်းအား ဖမ်းဆီးခြင်းအတွက် အယူခံဝင်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံပိုင် သတင်းဌာနတွင် ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါသတင်းထောက်ကို ချက်ချင်းလွှတ်ပေးရန် အမေရိကန်က တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် ပိုလန်နိုင်ငံသို့သွားရောက်ခဲ့ပြီး ပိုလန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးနှင့်တွေ့ဆုံကာ နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ပေကျင်း၏ "ထိပ်တန်းဦးစားပေးသည် ယူကရိန်းစစ်ပွဲ အဆုံးသတ်ရေး တွန်းအား ပေးရန်ဖြစ်သည်" ဟု တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်က EU ကော်မရှင်အကြီးအကဲ Ursula Vonder Leyen နှင့် ပြင်သစ်သမ္မတ Emmanuel Macron တို့နှင့်တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြား

ခဲ့သည်။ ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်အနေဖြင့် လူမှုမီဒီယာများတွင် ပျံ့နှံ့နေသည့် ယူကရိန်းနှင့် ပတ်သက်သော အမေရိကန်နှင့် နေတိုးတပ်ဖွဲ့များ၏ လျှို့ဝှက်သတင်းအချက်အလက် မှတ်တမ်း အထောက်အထားများအား အစစ်အမှန်ဟုတ်၊ မဟုတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးလျက် ရှိကြောင်း ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ် ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက CNN သတင်းဌာနသို့ ပြောဆို ခဲ့သည်။

လူမှုမီဒီယာမှာ ပေါက်ကြားလာသော ယူကရိန်းနှင့် ပတ်သက်ထင်ရှားသည့် ထောက်လှမ်း ရေး စာရွက်စာတမ်းပေါက်ကြားမှုကို အမေရိကန်တရားရေးဌာနနှင့် ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ် တို့က စုံစမ်းစစ်ဆေးနေကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ယူကရိန်းသည် "ဤကမ္ဘာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေသည်" ဟု ရှေ့တန်းတွင် ဆင်နွှဲနေသည့် ယူကရိန်းနိုင်ငံသားများထံ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းနေ့ (Resurrection) သဝဏ်လွှာ ပေးပို့ခဲ့သည်။

အွန်လိုင်းတွင် ပေါက်ကြားခဲ့သည့် ပင်တဂွန်၏ လုံခြုံမှုအဆင့်အတန်းခွဲထားသော စာရွက်စာတမ်းများတွင် ယူကရိန်းလက်နက်၊ လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးနှင့် အဆင်သင့် ရှိမှုတွင် အဓိကအားနည်းချက်များကို ဖော်ပြကာ အမေရိကန်၏ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုကို ဖော်ပြထားသည်။ ယူကရိန်းသည် ထိုပေါက်ကြားမှုကြောင့် စစ်ရေးအစီအစဉ်အချို့ကို ပြောင်းလဲခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားအစိုးရ ဒူးမားလွှတ်တော်က စစ်မှုမထမ်းမနေရ ဆင့်ခေါ်နိုင်သည့် ဥပဒေပြင်ဆင်ချက် တစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ယခင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေတွင်မူ ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ သန်စွမ်းသူကိုသာ ထမ်းဆောင်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်မှုထမ်းရန်ဆင့်ခေါ်မှုကို ငြင်းဆို ပါက ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်ပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ကုမ္ပဏီတည်ထောင်ရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်ရာ တွင် တားမြစ်ခြင်း၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတည်ထောင်ခြင်း၊ ချေးငွေရယူခြင်း၊ တိုက်ခန်းရောင်းချ ခြင်းနှင့် လူမှုဖူလုံရေးအာမခံချက်များ ဝယ်ယူခြင်းတို့အား ကန့်သတ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ယူကရိန်းနှင့်စပ်ဆိုင်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများက ယူကရိန်းမှာ နေတိုးတပ်များ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်နေသည်ဟု စွပ်စွဲချက်များကိုငြင်းဆိုထားပြီး ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်၏ လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်းများ ပေါက်ကြားမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် စွပ်စွဲချက်များကိုလည်း ငြင်းဆို ထားသည်။

အမေရိကန် လေတပ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် Jack Teixeira အား လျှို့ဝှက်စာရွက် စာတမ်းများပေါက်ကြားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဖမ်းဆီးထားကြောင်း အမေရိကန်ရှေ့နေချုပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများ ပေါက်ကြားမှုသံသယဖြင့် စွပ်စွဲခံထားရသော အမေရိကန်လေတပ်တပ်ဖွဲ့ဝင် Jack Teixeira အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို တရားဝင် စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါလျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများတွင် ယူကရိန်းနှင့် ရုရှားဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။

ရုရှားအစိုးရသည် စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ ရှောင်တိမ်းရန် ပိုမိုခက်ခဲစေသည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရာ ယင်းမှာ ရုရှားအစိုးရအနေဖြင့် လက်ရှိပဋိပက္ခမှာ ပိုမိုရှည်ကြာလိမ့်မည်ဟု ဗြိတိန်အစိုးရ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

တရုတ်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Li Shangfu သည် ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အသုံးပြုနေသည့် လက်နက်များတွင် တရုတ်နိုင်ငံထုတ်လက်နက်ပစ္စည်း အစိတ်အပိုင်းများ တွေ့ရမှုအရေအတွက် များပြားလာကြောင်း ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အစီရင်ခံစာများ ထွက်ပေါ်ပြီးချိန်မှာပင် တရုတ်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၏ ရုရှားခရီးစဉ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင်း ပဋိပက္ခများကို အမြန်ဆုံးအဆုံးသတ်ရန် လိုလားကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာဂေးလက်ဗရော့ဗ်က ဘရာဇီးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက် ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်သည် ယူကရိန်းတောင်ပိုင်း Kherson ရှိ စစ်စခန်းမှ တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များအတွက် လက်နက်ခဲယမ်းများ ပြတ်တောက်သွားမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း နေချိန်တွင် ဂျာမနီသည် Patriot ဒုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ယူကရိန်းအစိုးရထံ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်း၏ နေရာမှန်သည် နေတိုးအဖွဲ့တွင်ရှိသည်ဟု နေတိုးအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Jens Stoltenberg က ကိယက်ဗ်သို့ ပထမဆုံး လာရောက်လည်ပတ်စဉ်တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

မဟာမိတ်အဖွဲ့များ အစည်းအဝေးတွင် ယူကရိန်းသည် စစ်ရေးမဟာမိတ်တွင် ပါဝင်မည်ဟု နေတိုး၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်က ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်သင့်သည်ဟု နေတိုးမဟာမိတ်အားလုံးက သဘောတူညီခဲ့ကြသော်လည်း မည်သည့်အချိန်တွင် ဖြစ်လာမည်ကို အတိအကျ မဖော်ပြထားပေ။

Donetsk အရှေ့ပိုင်းဒေသရှိ ရှေ့တန်းနယ်မြေအချို့တွင် ပစ်ခတ်မှုမှာ ရပ်တန့်ခြင်း မရှိသော်လည်း ရုရှားတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ရင်ဆိုင်ထားကြောင်း ယူကရိန်းစစ်တပ် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ စပိန်သည် ယူကရိန်းသို့ Leopard 2 တင့်ကားများ ပေးပို့ခဲ့သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီးက ဘောလ်တစ်ပြည်နယ်များသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ထိရောက်မှုမရှိကြောင်း ပြောဆိုပြီးနောက် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဟောင်းများ၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံအဆင့်အတန်းကို လေးစားကြောင်း ပေကျင်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Bakhmut မြို့တွင် ထိုးစစ်ဆင်မှုများ ထပ်မံပြုလုပ်ရန် အာရုံစိုက်နေပြီး နေရာအချို့တွင်မူ ထိုးစစ်ဆင်မှုများကို လျှော့ချခဲ့သည်ဟု ယူကရိန်းစစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနှင့် ကမ္ဘာကိုပျက်ပြားစေမည့် နျူကလီးယားစွမ်းအင် အသုံးပြုနိုင်ချေမှ ရုရှားအား တားမြစ်ရမည်ဟု ဇဲလန်စကီးက Chernobyl ဘေးအန္တရာယ် (၃၇) နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားသည် ယူကရိန်းတွင် ထောင်နှင့်ချီသော ဆုံးရှုံးမှုများကို ခံစားခဲ့ရသော်လည်း ၎င်းတွင် ပစ်ခတ်နိုင်သည့်စွမ်းအားများစွာကျန်ရှိနေသေးကြောင်းဥရောပရှိအမေရိကန်အကြီးတန်းတပ်မှူးတစ်ဦးက အမေရိကန်လွှတ်တော်အမတ်များကို ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားတို့ သိမ်းယူထားသည့် ယူကရိန်းနိုင်ငံနယ်မြေအချို့မှ မည်သူ့ကိုမဆို အမျိုးသားလုံခြုံရေး ခြိမ်းခြောက်မှုဟုယူဆပါက ပြန်ပို့ခွင့်ပြုမည့်အမိန့်ကို သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်က လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ပါသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက တန်ပြန်ထိုးစစ် မည်သည့်အချိန်တွင် စတင်မည်ကို အသေးစိတ် ပြောကြားရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသည် ၎င်း၏ မျှော်မှန်းထားသော တန်ပြန်ထိုးစစ် နီးကပ်လာသည်ကို အချက်ပြနေချိန်တွင် ရုရှားသည် ၎င်း၏ ထိပ်တန်းထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး တပ်မှူးကို အစားထိုးခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မေလ

နယ်မြေသိမ်းပိုက်ရေးတိုက်ပွဲတွင် တပ်ဖွဲ့များ ပိတ်လှောင်ထားဆဲဖြစ်သောကြောင့် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေသော အရှေ့ပိုင်း Bakhmut မြို့ကို ရုရှားတပ်ဖွဲ့က လုံးဝသိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ယူကရိန်းစစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် နယ်စပ်မြို့တစ်မြို့ကို သုံးရက်အတွင်း တတိယအကြိမ်အဖြစ် တစ်ညလုံးပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း ရုရှားအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့ပြီး ရုရှားနိုင်ငံ အနောက်တောင်ဘက် Bryansk ဒေသကို တိုက်ခိုက်သည်ဟု ယူကရိန်းက စွပ်စွဲခဲ့သည်။

သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက စစ်ပွဲအကြောင်း အကဲဖြတ်ချက်များပါရှိသော သတင်းပေါက်ကြားခဲ့သည်ကို အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးများမှတစ်ဆင့် သိရှိခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ကရင်မလင်နန်းတော်အား ဒရုန်းဖြင့်တိုက်ခိုက်မှုတွင် သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်ကို လုပ်ကြံရန် ကြိုးပမ်းရာ၌ ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု ရုရှား၏ စွပ်စွဲချက်ကို Kyiv မှ ငြင်းဆိုပြီး နောက် ယူကရိန်းနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် လေကြောင်းစီးနင်းမှုဆိုင်ရာ ဥသြသံများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ရုရှားအစိုးရ၏ လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက အင်အားကြီးနှစ်ရပ်စလုံးသည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ၏ ချောက်ကမ်းပါး၌ရှိနေကြောင်း သတိပေးထားပြီး ကရင်မလင်နန်းတော်အား ဒရုန်းဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုနောက်ကွယ်တွင် ရှိနေသည်ဟူသော ရုရှား၏ စွပ်စွဲချက်များကို အမေရိကန်က ပယ်ချခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသည် ရုရှား၏ အသံထက်မြန်သော ဒုံးကျည်ကို ပစ်ချရန် အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ပေးထားသော Patriot စနစ်အား ပထမဆုံးအကြိမ် အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု ယူကရိန်း အစိုးရ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ခရိုင်းမီးယားရှိ Sevastopol ဆိပ်ကမ်းမြို့တွင် ယူကရိန်းတို့က ဒရုန်းဖြင့် သုံးကြိမ်ထက်မနည်း တိုက်ခိုက်လာမှုကို တွန်းလှန်ခဲ့ရကြောင်း ခရိုင်းမီးယားရှိ ရုရှားအာဏာပိုင်များက ပြောကြားခဲ့သည်။

ကနဦးရရှိသည့် သတင်းအချက်အလက်များအရ ၎င်း၏တပ်ဖွဲ့များသည် လိုအပ်နေသော လက်နက်များ စတင်လက်ခံရရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း Wagner Group အကြီးအကဲ Yevgeny Prigozhin က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် လုံခြုံရေးစိုးရိမ်မှုများကြောင့် ရုရှားက နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်သော အောင်ပွဲနေ့အခမ်းအနားများကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့သည်။

သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်သည် အရန်နယ်မြေအတွင်း နိုင်ငံသားများအား စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ကီးယက်ဗ်တွင် အချိန်ပိုလိုအပ်နေသေးသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်း၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်သည် အပြည့်အဝရှိနေပြီဟု ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner ခေါင်းဆောင် အကြီးအကဲက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် လွန်ခဲ့သည့် သီတင်းပတ်အတွင်း Bakhmut မြို့အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့ကို တစ်မိုင်အကွာအဝေးအထိ ပြန်လည်တွန်းပို့ခဲ့သည်ဟု ယူကရိန်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျာမန်အဓိပတိ Olaf Scholz နှင့် ပြုလုပ်သော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ဇဲလန်စကီးက ယူကရိန်းသည် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအပေါ် အလွန်မျှော်လင့်ထားသော စစ်ရေးအရ တန်ပြန်ထိုးစစ်ကို အာရုံစိုက်နေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးသည် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် ပဋိပက္ခစတင်ကတည်းက ၎င်း၏နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးလာရောက်လည်ပတ်မှုအတွင်း ဒေါ်လာသုံးဘီလီယံတန်ဖိုးရှိသော စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အကူအညီအတွက် ဂျာမနီနိုင်ငံအား ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် ပြီးခဲ့သောရက်အနည်းငယ်အတွင်း ၎င်းနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သည့် ဥရောပမဟာမိတ်များထံမှ ပေးအပ်ခဲ့သော စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အကူအညီအသစ်များဖြစ်သည့် ခေတ်မီတိုက်လေယာဉ်များအတွက် ဖိအားပေးနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ကြီးမားသော ထိုးစစ်ဆင်မှုများကို လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိတော့ကြောင်း ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ လက်ထောက်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ကီးယက်ဗ်၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် Bakhmut ၏ မြောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက်ရှိ နေရာအများအပြားကို လက်လွှတ်ခဲ့ရသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကီးယက်ဗ်မြို့ကို ထိမှန်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းအရာရှိများက ပြောကြားခဲ့သော်လည်း လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးများက ဒုံးကျည်များနှင့် ဒရုန်းအများစုကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့သည် ပင်လယ်နက်ကောက်ပဲသီးနှံ သဘောတူညီချက်ကို နှစ်လသက်တမ်းတိုးရန် သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့ကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ တူကီယဲနိုင်ငံနှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့က ကြားဝင်စေ့စပ်ထားသည့် အဆိုပါစာချုပ်သည် ယူကရိန်းဆိပ်ကမ်းများမှ ကောက်ပဲသီးနှံများကို တင်ပို့ရန်ခွင့်ပြုထားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား စစ်ရေးအထောက်အပံ့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သုံးဘီလီယံခန့်ကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုအသစ်တွင် ရုရှားစိန်တုံးများကို ပစ်မှတ်ထားမည်ဟု ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့က ပြောကြားခဲ့သည်။

F-16 အပါအဝင် အဆင့်မြင့်လေယာဉ်များပေါ်တွင် ယူကရိန်းလေယာဉ်မှူးများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန် စီစဉ်နေကြောင်းသိရသည်။ အဆိုပါကြိုးပမ်းမှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံက ထောက်ခံမည်ဟု G-7 ခေါင်းဆောင်များအား အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၌ကျင်းပသည့် G-7 ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်အများအပြားနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ လက်နက်များ၊ လေကြောင်းရန်ကာ ကွယ်ရေး၊ တိုက်လေယာဉ်များနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများအပါအဝင် မိတ်ဖက်များနှင့် "ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအသစ်များ" အတွက် ပြင်ဆင်နေကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် G-7 တွင် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များစွာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ၎င်း၏အစိုးရသည် F-16 ကဲ့သို့သော အဆင့်မြင့်တိုက်လေယာဉ်များအသုံးပြုနိုင်ရေး မဟာမိတ်များနှင့် ဆွေးနွေးနေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner နှင့် တာဝန်ရှိသူများက ၎င်းတို့သည် ယူကရိန်းအရှေ့ပိုင်း Bakhmut မြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြောင်း အခိုင်အမာပြောဆိုပြီးနောက် Bakhmut မြို့၏ အစိတ်အပိုင်းကို ယူကရိန်းက ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားဆဲဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ Zaporizhzhia နျူကလီးယား ဓာတ်အားပေးစက်ရုံသည် ပြင်ပဓာတ်အား ထောက်ပံ့မှု ခေတ္တပြတ်တောက်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အလွန်ထိခိုက်လွယ်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ နျူကလီးယား စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းလေယာဉ်မှူးများသည် F-16 ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များကို ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံ အများအပြားတွင် လေ့ကျင့်မှုစတင်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ဥရောပသမဂ္ဂ အဖွဲ့၏ ထိပ်တန်း သံတမန်များ၏ ပြောကြားချက်အရ သိရသည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့သည် Belgorod အနီးတွင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ဝင်ရောက်၍ စီးနင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက အဆိုပါ Belgorod အနီးတွင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ဝင်ရောက်စီးနင်းမှုသည် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်အဖြစ် ခေါ်ဆိုခဲ့ပြီး နောက်ထပ်ကြိုးပမ်းမှုများအတွက် ရုရှားနိုင်ငံက အလွန်ပြင်းထန်စွာ တုံ့ပြန်သွားမည်ဟု သတိပေးခဲ့သည်။

ရုရှားနိုကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner အကြီးအကဲ Yevgeny Prigozhin က ၎င်း၏ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများသည် လအတန်ကြာတိုက်ပွဲတွင် သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဆုတ်ခွာသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner သည် အရှေ့ပိုင်းမြို့ကို ရုရှားစစ်တပ်ထံ လွှဲပြောင်းပေးကာ Bakhmut မှ ဆုတ်ခွာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

Belgorod ဒေသရှိ Graivoron မြို့ကိုလည်း ညတွင်းချင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်အရ သိရပြီး အသေအပျောက် မရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ထိုကာလအတွင်း ရုရှားတိုက်ခိုက်ရေးဒရုန်းနှစ်စင်းက Krasnodar မြို့တော်ကို တုန်လှုပ်သွားစေခဲ့ကြောင်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်မှူးတစ်ဦးက ရုရှားတပ်များအနေဖြင့် တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်လာဖွယ်ရှိသည်ဟု ထင်ကြေးပေး ပြောကြားခဲ့သည်။

အီရန်နိုင်ငံလုပ် ဒရုန်းအများစုကို ပစ်ချခဲ့သည်ဟု ယူကရိန်းနိုင်ငံက ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းထိပ်တန်းစစ်ဗိုလ်ချုပ်က ၎င်းနိုင်ငံ၏တန်ပြန်ထိုးစစ်သည် နီးကပ်လာနိုင်ကြောင်း အရိပ်အမြွက်ပြောကြားခဲ့သည်။ ကီးယက်ဗ်သည် နိုင်ငံ၏လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးကို ချီးကျူးခဲ့ပြီး နိုင်ငံအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ကတိပြုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့လိုသော နိုင်ငံများအတွက် ချူကလီးယားလက်နက်များ ပေးအပ်မည်ဟု ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသမ္မတက ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံမှ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသို့ ဗျူဟာမြောက် ချူကလီးယားလက်နက်အချို့ကို လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်း ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ယူကရိန်းသည် ခြိမ်းခြောက်မှုလမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြောင်း၊ "ကီးယက်ဗ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား လုပ်ရပ်များကို ထင်ဟပ်စေရန် လှုံ့ဆော်ပေးသည်"ဟု ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ယူကရိန်း၏ ကာလရှည်ကြာ မျှော်လင့်ထားသည့် တန်ပြန်ထိုးစစ်ကို အချိန်သတ်မှတ်ထားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သော်လည်း တိကျသော အသေးစိတ်အချက်အလက်များကိုမူ ပြောကြားခြင်း မရှိကြောင်း သိရသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ၊ ကီးယက်ဗ်မြို့သို့ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုအဖြစ် အီရန်နိုင်ငံလုပ် Shahed မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ၂၉ စီးကို ယူကရိန်းနိုင်ငံက ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြောင်း တာဝန်ရှိသူက ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

မဟာမိတ်အဖွဲ့၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အော်စလိုတွင် တွေ့ဆုံစဉ် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး သဘောတူညီပြီး "ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် နေတိုးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာမည်"ဟု နေတိုးအဖွဲ့ အကြီးအကဲက ပြောကြားခဲ့သည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်ဟု အမေရိကန်ကစွပ်စွဲခဲ့သည်။ ထိုစွပ်စွဲမှုများအပြီးတွင် အမေရိကန်သည် တောင်အာဖရိကအရေးတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းကို ရပ်တန့်သင့်သည်ဟု ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Sergey Lavrov က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသည် တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက Wall Street Journal နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက တပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဒါဇင်ကျော်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သမ္မတ ဇဲလန်စကီး ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းတွင် ယူကရိန်းနိုင်ငံသားများအား အလားတူပြောကြားရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ အရှေ့ဘက် Donetsk ဒေသရှိ Bakhmut မြို့ အပါအဝင် လမ်းကြောင်းများစွာတွင် ထိုးစစ်များ အောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း အကြီးတန်းအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ Donetsk တောင်ဘက်တွင် ကြီးမားသော တိုက်ခိုက်မှုဖြင့် ချေမှုန်းခဲ့ကြောင်း ရုရှားက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် Nova Kakhovka ရေကာတာအား ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်း စစ်ထောက် လှမ်းရေးက ပြောကြားလိုက်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံက ပါဝင်ပတ်သက်မှုမရှိကြောင်း ငြင်းဆိုထားပြီး ယူကရိန်းက "တမင်တကာ ဖျက်ဆီးမှု" ဖြစ်သည်ဟု ပြန်လည်စွပ်စွဲခဲ့သည်။

Nova Kakhovka ရေကာတာပြိုကျမှုကြောင့် လူထောင်ပေါင်းများစွာကို ဘေးလွတ် ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရပြီး ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ ကပ်ဘေးဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ်မှုများလည်း ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့သည်။ ရေလွှမ်းမိုးမှုများကြောင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း Kherson ဒေသရှိ နယ်မြေ များကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် Nova Kakhovka ဆည်ပြိုကျပြီးနောက် နေရာ အနှံ့ရေကြီးရေလျှံမှု ဖြစ်ပွားသည့် Kherson ကို သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့သည်။ ယူကရိန်း သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက Kherson ၏ သိမ်းပိုက်ခံထားရသော အစိတ်အပိုင်းရှိ အခြေအနေ အား "ကပ်ဆိုးကြီး"အဖြစ် ဖော်ပြပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းထံမှ ပံ့ပိုးကူညီရန် တောင်းဆို ခဲ့သည်။

ဒေသခံများသည် သန့်ရှင်းသောရေအတွက် လှူဒါန်းမှုများအပေါ် မှီခိုနေရပြီး ဆည်မြောင်း ပြဿနာများသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ထိခိုက်စေ နိုင်သည်ဟု ပရဟိတလုပ်ငန်းများမှ သိရသည်။ မိုင်းများဖယ်ရှားခံရနိုင်ပြီး ယူကရိန်း ကမ်းရိုးတန်းကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်ကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက သတိပေးထားသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ကာလကြာရှည်စောင့်ဆိုင်းခဲ့ရသော တွန်းအားပေးမှုမှာ ရုရှားနိုင်ငံ တပ်ဖွဲ့များထံမှ မြေယာပြန်လည်ရယူရန်ဖြစ်ပြီး ယူကရိန်း၏ အရှင်းလင်းဆုံးသော အရိပ် အယောင်ကို သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ပြသခဲ့သည်။ သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက နိုင်ငံအတွင်း “တန်ပြန်ထိုးစစ်များ လုပ်ဆောင်နေသည်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် အရှေ့တောင်ဘက်တွင် အားကောင်းနေပြီး ရှေ့တန်းကျေးရွာ သုံးရွာကိုပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြောင်းကာကွယ်ရေးအရာရှိနှင့်ယူကရိန်းစစ်တပ်တပ်ဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့၏ ပြောကြားချက်အရ သိရသည်။ ယူကရိန်း၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်ကို လုပ်ဆောင်နေ သေးကြောင်း သမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ၎င်း၏ အရှင်းလင်းဆုံး အရိပ်အယောင်ကို ပေးပြီး နောက်တစ်ရက်အကြာတွင် အဆိုပါ တိုးတက်မှုများ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းအရှေ့ဘက်နှင့် အရှေ့တောင်ဘက်ရှိ Donetsk နှင့် Zaporizhzhia ဒေသ နယ်နိမိတ် တစ်လျှောက်တွင် ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များသည် ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲ များဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနား တစ်ခုတွင် သမ္မတဗလာဒီမာပူတင်က နိုင်ငံသည် ခက်ခဲသောကာလကို တွေ့ကြုံနေရ သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ မော်စကိုမြို့ရှိ ဒဏ်ရာရစစ်သားများအား ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုခဲ့ပြီး ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာပါက စစ်မှုထမ်းရန် ဆက်လက်တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

Nova Kakhovka ရေကာတာပြိုကျမှုသည် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအပေါ် ကြီးမားသော သက်ရောက်မှုရှိလိမ့်မည်ဟု ကုလသမဂ္ဂက ပြောကြားခဲ့ပြီး စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာဖွယ်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ရေပမာဏသည် တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာသော်လည်း အချို့နေရာများတွင် ရေလွှမ်းနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner ၏အကြီးအကဲ Yevgeny Prigozhin က ၎င်း၏တပ်ဖွဲ့များသည် ဩဂုတ်လတွင် ယူကရိန်းရှေ့တန်းသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းအတွက် နေတိုး၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုသည် စစ်မြေပြင်တွင် ခြားနားစေသည်ဟု ၎င်း၏ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ ဘရပ်ဆဲလ်တွင် စုဝေးနေစဉ် မဟာမိတ်အဖွဲ့ အကြီးအကဲက ပြောကြားခဲ့ သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် ယူကရိန်းတွင် နေတိုးအဖွဲ့ဝင်ရန် အတားအဆီးများထဲမှ တစ်ခုကို ဖယ်ရှားရန် အဆင်ပြေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဘီလာရုစ်တွင် ဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ ရောက်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင် က ပြောကြားခဲ့သည်။

အာဖရိကခေါင်းဆောင်များ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ယူကရိန်းနှင့် ရုရှားနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ရန်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့တောင်းဆိုနေသော်လည်း ရုရှားနိုင်ငံမှ နုတ်ထွက်ခြင်းမရှိဘဲ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးတောင်းဆိုမှုကို ယူကရိန်းဘက်က ငြင်းဆန်ထားသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အန်တိုနီဘလင်ကန်သည် သီတင်းပတ်ကုန်တွင် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သံတမန်ခရီးစဉ်အဖြစ် သွားရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုခရီးစဉ်တွင် ယူကရိန်းအရေး ဆွေးနွေးမှုများ ပါဝင်မည်ဖြစ်သော်လည်း မျှော်လင့်ချက်နည်းပါးနေသေးသည်ဟု တာဝန်ရှိသူများက သုံးသပ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာတွင် ရုရှားတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများကို ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့သော ကီးယက်ဗ်တပ်ဖွဲ့များကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ တောင်ပိုင်းစစ်မျက်နှာတွင်မူ အပြင်းထန်ဆုံး တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံသည် အီရန်နိုင်ငံလုပ်ဒရုန်းများဖြင့် ကီးယက်ဗ်မြို့ကို နောက်ထပ် ကြီးမားသော လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကိုပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းစစ်တပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံ မော်စကိုမြို့အပြင်ဘက်ရှိ စစ်အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခုအနီးသို့ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ် (UAV) တိုက်ခိုက်မှုကို အောင်မြင်စွာ ဟန့်တားနိုင်ခဲ့ကြောင်း

Kremlin က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဟန့်တားနိုင်ခြင်းမှာ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဒရုန်းဖြင့် တန်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများပင် ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းဝန်ကြီးချုပ်က ကီးယက်ဗ်၏တိုးတက်မှုသည် အချိန်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး စိတ်ရှည်ကြရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက မော်စကိုသည် ၎င်း၏တပ်ဖွဲ့များကို ယခုလကုန်တွင် အင်အားဖြည့်တင်းရန်အတွက် အရန်တပ်တစ်ခုဖွဲ့စည်းရန် လူသစ်စုဆောင်းမှု အလုံအလောက် ရှိလိမ့်မည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

မော်စကိုမြို့တစ်ဝိုက်တွင် လုံခြုံရေးတိုးမြှင့်ချထားပြီး မြို့တော်ဝန်က "အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေး အစီအမံများ" လုပ်ဆောင်နေကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်း အရှေ့တောင်ပိုင်းအနီးရှိ Rostov မြို့တွင်လည်း လုံခြုံရေးတိုးမြှင့်ထားကြောင်း နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ရုရှားမြို့နှစ်မြို့ရှိ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများကို ထိန်းချုပ်ထားသည်ဟု ကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner က အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ပြောဆိုခဲ့ပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံ ဗလာဒီမာပူတင်က လက်နက်ကိုင်အုံကြွမှုနောက်ကွယ်တွင် ရှိနေသူများကို အပြစ်ပေးမည်ဟု ကတိပြု ခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံ၏လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးသည် တရုတ်အရာရှိများနှင့်တွေ့ဆုံရန် ပေကျင်းမြို့ သို့ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် တရုတ်နိုင်ငံသည် ၎င်း၏ "မဟာဗျူဟာမိတ်ဖက်ရုရှားနိုင်ငံ" ကို ထောက်ခံကြောင်း ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က "လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်မှုကို နှိမ်နင်းရမည်"ဟု ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner အုပ်စုမှ စတင်ခဲ့သော ပုန်ကန်မှုကို ရည်ညွှန်းပြီး ပြောကြားခဲ့သည်။ Wagner ၏ တော်လှန်ပုန်ကန်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ရုရှားအစိုးရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ သတင်းရင်းမြစ်တစ်ခုက ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားဖက်ဒရယ်လုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု (FSB) က အခြားလှုပ်ရှားနေသော ယူနစ်များသို့ စစ်လက်နက်ကြီးများ လွှဲပြောင်းပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

Wagner ၏ တိုတောင်းသောပုန်ကန်မှုအတွင်း ရုရှားနိုင်ငံသားများ၏ ထောက်ခံမှုကို သံသယ မရှိကြောင်း သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး ကြိုတင်သိရှိထားသည်ဟု ကရင်မလင်နန်းတော်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က သူ့၏တပ်များကို အပြည့်အဝထိန်းချုပ်နိုင်မလား ဆိုသည်ကို စောင့်ကြည့်ရဦးမည်ဟု အမေရိကန်ဒုသမ္မတဟောင်း Mike Pence က

ကီးယက်ဗ်ကို လာရောက်လည်ပတ်စဉ် ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားကြေးစားတပ်ဖွဲ့ Wagner ၏ ခဏတာ ပုန်ကန်မှုအပြီး ရုရှားနိုင်ငံအတွက် "စိုးရိမ် စရာမလိုပါဘူး" ဟု နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး Sergey Lavrov က ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

CIA ညွှန်ကြားရေးမှူး William Burns သည် မကြာသေးမီက ယူကရိန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး သမ္မတဇဲလန်စကီးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်အရာရှိတစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်အရ သိရသည်။ စပိန်ဝန်ကြီးချုပ် Pedro Sanchez သည် ယခု သီတင်းပတ်ကုန်တွင် ကီယက်ဗ်သို့ ရောက်ရှိနေသည်။

ယူကရိန်းမြို့တော်ကို ညတွင်းချင်းတိုက်ခိုက်မှုတွင် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် မြို့တော်ကီယက်ဗ်အား အီရန်လုပ်ဒရုန်းများ အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု သတင်းတချို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ကီယက်ဗ်၏ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးတပ်များသည် ဒရုန်းများအားလုံးကို ဖျက်ဆီးခဲ့သော်လည်း နေအိမ်အချို့ပျက်စီးခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးသည် ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် စစ်မြေပြင်အခက်အခဲများကို အသိအမှတ် ပြုခဲ့သော်လည်း ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် "တိုးတက်မှုတချို့ ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်" ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံ မော်စကိုမြို့အနီးရှိ ယူကရိန်းဒရုန်းငါးစင်းကို ကြားဖြတ်တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားခဲ့သည်။ အကျဉ်းသားလဲလှယ်ရေးကိစ္စတွင် ရုရှားနဲ့ အမေရိကန်တို့သည် အဆက်အသွယ်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်ဟု ကရင်မလင်နန်းတော်က ပြောပါသည်။ မော်စကိုအကျဉ်းထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းခံထားရသော အမေရိကန်သတင်းထောက် Evan Gershkovich ထံသို့ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီးက လာရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် မှတ်ချက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ရုရှားတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ၎င်း၏ခေါင်မိုးပေါ်တွင် ဖောက်ခွဲရေး ပစ္စည်းများတင်ထားသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသည် လာမည့်သီတင်းပတ်တွင် ပြုလုပ်မည့် နေတိုးထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် မဟာမိတ်များထံမှ အထောက်အပံ့များ ပိုမိုရရှိရန် မျှော်လင့်ထားပြီး ဆွီဒင်သည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် ၎င်း၏နောက်ဆုံး အခက်အခဲများကို ရှင်းလင်းရန် ကြိုးပမ်းနေသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ သမ္မတဇဲလန်စကီးသည် လာမည့်သီတင်းပတ်တွင် ပြုလုပ်မည့် နေတိုးထိပ်သီးအစည်းအဝေးမတိုင်မီ ၎င်း၏တူရကီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ပင်လယ်နက် သဘောတူညီချက်ကို ဆွေးနွေးဖွယ်ရှိသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအတွက် အရေးပါသော အဆိုပါသဘောတူညီချက်သည် ဇူလိုင် ၁၇ ရက်တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည် ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် NATO အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ထိုက်တန်သည်ဟု တူကီယဲနိုင်ငံ သမ္မတ ရီဆက်ပ် တေယစ်အာဒိုဂန်က လစ်သူယေးနီးယားနိုင်ငံ Vilnius တွင် ကျင်းပမည့် မဟာမိတ်အဖွဲ့၏ အဓိက ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမတိုင်မီ ယူကရိန်းနိုင်ငံ သမ္မတဇဲလန်စကီးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးနောက် ပြောကြားခဲ့သည်။

အရေးပါသော နေတိုးထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် ယူကရိန်းကို အမေရိကန်က ထောက်ခံရန် စုဝေးနေခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကီးယက်ဗ်သည် စစ်ရေးမဟာမိတ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ရန် အဆင်သင့် မဖြစ်သေးကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် ပိုလန်နိုင်ငံနှင့် တူကီယဲနိုင်ငံ သမ္မတများ အပါအဝင် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများမတိုင်မီ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်သည် လစ်သူယေးနီးယားနိုင်ငံ Vilnius ၌ အရေးကြီးသော နေတိုးထိပ်သီးအစည်းအဝေးအကြိုအဖြစ် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် Rishi Sunak နှင့် တွေ့ဆုံရန်စီစဉ်ထားသည်။NATOကကီးယက်ဗ်၏ကာကွယ်ရေးမဟာမိတ်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မစဉ်းစားမီ ယူကရိန်း စစ်ပွဲ အဆုံးသတ်ရမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

လစ်သူယေးနီးယား၌ကျင်းပပြုလုပ်သည့်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင်နေတိုးခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံစဉ် မဟာမိတ်အဖွဲ့သို့ ယူကရိန်း၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုလမ်းကြောင်းတွင် စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး အပြုသဘောဆောင်သည့် အချက်ပြမှုတစ်ခုပေးမည်ဟု အိမ်ဖြူတော်က ပြောကြားသော်လည်း တိကျသော အချိန်ကိုသတ်မှတ်ပေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမတိုင်မီတွင် တူရကီသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံအား နေတိုးအဖွဲ့သို့ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးပမ်းမှုကို တစ်နှစ်ကျော်ကြာ ပိတ်ဆို့ ထားပြီးနောက် သဘောတူညီခဲ့သည်။

ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က ပဋိပက္ခမှာ မဟာမိတ်ကို ကွဲစေမည်ဟု လောင်းကြေးထပ်နေသော်လည်း နေတိုးအဖွဲ့သည် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဆက်ရှိနေမည်ဟု အမေရိကန်သမ္မတဂျိုးဘိုင်ဒန်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားကြေးစားအဖွဲ့ Wagner Group မှ လွန်ခဲ့သည့်လက ပုန်ကန်ပြီးကတည်းက မတွေ့ခဲ့ရသည့် နောက်ထပ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးသည် ရုရှားနိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်အရ "လောလောဆယ် အနားယူနေပါတယ်" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်အား ပွဲထိန်းဒုံးကျည်များ ပေးအပ်နိုင်ရေး အမေရိကန်က ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် နီးစပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်းစကီး၏ လက်ထောက်တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ အနောက်မဟာမိတ်များသည် ယူကရိန်အား စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး အကူအညီများပေးရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း သမ္မတဇဲလန်းစကီး၏ လက်ထောက်တစ်ဦးက အခိုင်အမာ ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းက ကောက်ပွဲသီးနှံများကို ဘေးကင်းစွာ တင်ပို့နိုင်စေမည့် အရေးကြီးသော သဘောတူညီချက်သည် ရုရှားက သက်တမ်းတိုးရန် သဘောတူခြင်းမရှိပါက သက်တမ်းကုန်ဆုံးတော့မည် ဖြစ်သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ ကောက်ပဲသီးနှံတင်ပို့မှုကို ဘေးကင်းစွာ ဖြတ်သန်းခွင့်ပြုသည့် ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးထားသည့် သဘောတူညီချက်မှ ရုရှားနိုင်ငံက နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် ၎င်း၏မဟာမိတ်နိုင်ငံများက အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုတ်ချခဲ့ပြီး အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုသည် စားနပ်ရိက္ခာမလုံခြုံမှုကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပြီး ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာနိုင်ကြောင်း သတိပေးခဲ့သည်။

အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး Lloyd Austin က ယူကရိန်းနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်တွေ့ဆုံခဲ့စဉ် ကီးယက်ဗ်တွင် "ခဲယမ်းမီးကျောက်များ အရေးတကြီးလိုအပ်နေကြောင်း" ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အချိန်ကြာမြင့်နေသည့် တန်ပြန်ထိုးစစ်အတွက် လိုအပ်မည့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များအား ယူကရိန်းနိုင်ငံသို့ ထောက်ပံ့ပေးရန် မဟာမိတ်များက ရုန်းကန် နေရကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံအား လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးစနစ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးဒရုန်းများကို ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၃ ဘီလီယံအထိ အကူအညီပေးအပ်ရန် စီစဉ်ထားကြောင်း ကတိပြု၍ ကြေညာခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံသည် ပင်လယ်နက်ရှိ အရပ်ဘက်သင်္ဘောများကို ပစ်မှတ်ထားပြီး ယူကရိန်းကို တိုက်ခိုက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး Anatoly Antonov က ပြောကြားခဲ့သည်။ စီအိုင်အေညွှန်ကြားရေးမှူး Bill Burns က Wagner သူဌေး Yevgeny Prigozhin သည် Belarus တွင် ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်းနှင့် ယခင်လက ပုန်ကန်မှုအပြီး ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်ထံမှ တစ်ချိန်ချိန်တွင် လက်စားချေခံရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ခရိုင်းမီးယားနှင့် ရုရှားနိုင်ငံကို ဆက်သွယ်ထားသည့် တံတားအား ပျက်ပြယ်စေမည့် နည်းလမ်းကို ယူကရိန်းတပ်ဖွဲ့တွေက ရှာဖွေရမည်ဟု ယူကရိန်းသမ္မတဇဲလန်စကီးက ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရုရှားသည် ယူကရိန်းတောင်ပိုင်းတွင် ခုခံကာကွယ်မှုများကို လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း ကီယက်ဗ် တပ်ဖွဲ့များသည် Luhansk ဒေသရှိ အရှေ့မျက်နှာစာတစ်လျှောက်လုံးတွင် ပြင်းထန်သောတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ဟု ဆိုသည်။

ကီးယက်ဗ်သည် လက်တုံ့ပြန်မည်ဟု ကတိပြုထားသော်လည်း ၎င်းစစ်တပ်၏ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးစနစ်များသည် Odesa ကို ထပ်ခါတလဲလဲ တိုက်ခိုက်မှုများကို ခုခံကာကွယ်ရန် ရုန်းကန်နေရသည်။

ယူကရိန်းကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ကီယက်ဗ်၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်သည် အချိန်ဇယားနောက်ကျနေသော်လည်း အစီအစဉ်အတိုင်းဖြစ်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားသည် ယူကရိန်းဒရုန်းများကို ပိတ်ဆို့နိုင်ခဲ့ပြီး တိုးတက်မှုကို ဟန့်တားနိုင်ခဲ့ကြောင်း ယူကရိန်းစစ်ဘက်ပြောခွင့်ရသူက ပြောကြားခဲ့သည်။

EU ၏ စိုက်ပျိုးရေးကော်မရှင်နာ Janusz Wojciechowski က ရုရှားသည် ပင်လယ်နက်ကောက်ပဲသီးနှံသဘောတူညီချက်မှ နုတ်ထွက်ပေးရန် သက်တမ်းတိုးမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းရာတွင် အစုအဖွဲ့အနေဖြင့် “အခြေအနေသစ်များ”ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံသမ္မတဇဲလန်စကီးသည် တောင်နှင့် အရှေ့ဘက်ရှေ့တန်း၌ ယူကရိန်းတပ်များ၏ တွန်းအားပေးမှုများကြားတွင် ၎င်း၏စစ်သားများကို ယုံကြည်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

ရုရှားသမ္မတဗလာဒီမာပူတင်သည် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင်ကျင်းပသည့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အာဖရိကနိုင်ငံခေါင်းဆောင်အများအပြားကို လက်ခံကျင်းပနေသည်။ ရုရှား၏ သံတမန်ရေးအရ အထီးကျန်မှု၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၌ အလားတူ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သူဦးရေသည် ထက်ဝက်ကျော် လျော့နည်းသွားပါသည်။

ရုရှား-အာဖရိက ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ရုရှားသမ္မတ ပူတင်က ရုရှားအစိုးရသည် အာဖရိကခေါင်းဆောင်များ၏အဆိုပြုချက်ကို “ဂရုတစိုက်”ထည့်သွင်းစဉ်းစားနေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့သော် ယူကရိန်းသမ္မတ Volodymyr Zelensky သည် မော်စကိုတပ်များ မိမိနိုင်ငံပိုင်နက်မှ မရုပ်သိမ်းမချင်း ရုရှားနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုကို ငြင်းဆိုထားသည်။

ယူကရိန်းသမ္မတ ဇဲလန်စကီးက ရုရှား၏ ဒုံးကျည်ပစ်ခတ်မှုတွင် ထိမှန်ခဲ့သည့် နောက်ထပ်အဆောက်အဦမှာ လုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၏ အဆောက်အဦဖြစ်သည်ဟု အတည်ပြုပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရုရှားကို တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးစားနေသည့် ယူကရိန်း ဒရုန်းသုံးစင်းကို ရုရှားက ပစ်ချလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး တစ်ပတ်အတွင်း ရုရှားနိုင်ငံ၏ မြို့တော်ကို ဒုတိယအကြိမ်မြောက် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သည်ဟု ရုရှားအစိုးရ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောသည်။

အမေရိကန်မှ အိမ်ဖြူတော် အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး Jake Sullivan သည် လာမည့် သီတင်းပတ်တွင် ဆော်ဒီအာရေဗျ၌ ယူကရိန်းစစ်ပွဲဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြောင်း အမေရိကန်တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိရာထူးအတွက် လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းတွင် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်သည် –

(၁) စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်း

(၂) လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးခြင်း

စစ်ဆေးမှုခံယူရန်လာရောက်သည့် လျှောက်လွှာရှင်များသည် အောက်ပါစာရွက်စာတမ်းများကို တစ်ပါတည်း ယူဆောင်လာရမည် –

(၁) လျှောက်လွှာတင်စဉ်က ပါရှိသော အောင်လက်မှတ်၊ အထောက်အထားမူရင်းများ

(၂) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ လွန်ခဲ့သည့် ၆ လအတွင်းက ရယူထားသည့်ထောက်ခံစာ

(၃) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ တစ်ဦးထံမှ ထောက်ခံစာ

(၄) ကျန်းမာကြောင်း ဆေးလက်မှတ်

စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်းကို ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ခွဲခြားထားရာ ပထမပိုင်းတွင် အသင့်ပြုစုထားသည့်မေးခွန်းပုံစံကို စာမေးပွဲသဏ္ဌာန် ဖြည့်စွက်ဖြေဆိုကြရပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် စိတ်စစ်ဆေးရေးအရာရှိက ဖြည့်စွက်ဖြေဆိုထားသည့် အဖြေလွှာပုံစံကိုအခြေခံ၍ တစ်ဦးချင်း လူတွေ့စစ်မေးပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစစ်မေးသည့်အခါ စိတ်အခြေအနေကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်သည့်နည်းလမ်းများဖြင့် မေးမြန်းသဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှုလွန်ကဲသူ၊ ယုံကြည်မှုအားနည်းသူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လွှမ်းမိုးခံရမှု၊ စိတ်အားငယ်တတ်မှု၊ စိတ်ဖိစီးခံရမှု၊ စိတ်ဖိစီးမှုကို ကြံ့ကြံ့ခံကျော်လွှားနိုင်မှုစသည်များကို ဖော်ထုတ်ရရှိနိုင်ပါသည်။

လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးမှုခံယူရန် လာရောက်ကြသည့် လျှောက်လွှာရှင်များအား အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများက လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးမှု အပြီးသတ်ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆဲအကဲဖြတ်ချက်များမှာ လူအကဲဖြတ်ခြင်း၊ အထွေထွေဗဟုသုတ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် စစ်မေးခြင်းများပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာစာမေးပွဲများအတွက် အထွေထွေသိကောင်းစရာများ

ယနေ့ခေတ်တွင် ပညာအရည်အချင်း တူညီနေလျှင် ပို၍ကောင်းသူကိုသာ ရွေးချယ်

လေ့ရှိပါသည်။ ယခုအခါ လူငယ်အရေအတွက်များပြားသည်နှင့်အမျှ အလုပ်ခွင်အတွက် စစ်ဆေးမှုများအကူအညီဖြင့် ပို၍ပို၍ကောင်းသောပညာတတ်ကို အလုပ်ခန့်ရာတွင် ရွေးချယ်ကြပါသည်။

စိတ်အခြေအနေစမ်းသပ်နည်းများဆိုသည်မှာ လူတစ်ယောက်၏အတွင်းသဘော စိတ်နေစိတ်ထား၊ ဟန်ဆောင်မှုကို ပေါ်လွင်အောင် စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်၏ ပင်ကိုအရည်အသွေးဟူသည် ပြုပြင်ရလွယ်သောကိစ္စမဟုတ်ပေ။ ဟန်ဆောင်၍လည်းမရ၊ လိမ်ညာအဖြေပေး၍လည်းမဖြစ်နိုင်ပေ။ စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ကျမ်းကြီး၊ ကျမ်းငယ်များကို ကြိုတင်လေ့လာခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးနည်းများကို ကြိုတင်လေ့လာထားခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ပညာရှင်များက ဦးဆောင်၍ စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိသည်။ သို့သော် လုပ်ငန်းခွင်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးတော့မည်ဆိုလျှင် စာမေးပွဲဖြေသကဲ့သို့ အောင်မှတ်၊ ကျမှတ်ဟု သတ်မှတ်ပေးထားသော စာမေးပွဲမဟုတ်ပါ။ လုပ်ငန်းခွင်နှင့်ဆက်သွယ်နေသော အရည်အချင်းများဖြစ်သည့်–

(၁) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး

(၂) သက်လုံကောင်းမှု

(၃) ဖွဲ့လုံ့လရှိမှု

(၄) ဖျတ်လတ်ရဲဝံ့စွာလုပ်ဆောင်နိုင်မှု စသည့်စွမ်းရည်များကို တစ်ပြိုင်တည်း စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်း

စိတ်ပညာနည်းအရ လေ့လာစစ်ဆေးရာတွင် တစ်နေကုန် အချိန်ယူလေ့ရှိသည်။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းရာထူးများအတွက်ဆိုလျှင် အဆင့်ဆင့် အကြိမ်ကြိမ် စစ်ဆေးခံကြရသည်။ လျှောက်လွှာရှင်အားလုံးကို တူညီသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စခန်းသွင်းထားကာ စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

စခန်းသွင်းစစ်ဆေးပြီဆိုလျှင် အကဲဖြတ်ပုဂ္ဂိုလ်က လျှောက်လွှာရှင်များကို အဖွဲ့ငယ်အလိုက် စုထားပေးပြီး အားလုံးကို စစ်ဆေးမည့် နည်းစနစ်ကို ရှင်းလင်းပြောပြပါမည်။

ပြီးလျှင် မိမိအရည်အချင်းကို လူတကာထက်ပေါ်လွင်အောင် ပြသပေးရပါမည်။ ဤကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် အကဲခတ်အဖွဲ့က လျှောက်လွှာရှင်၏ စုပေါင်းဆွေးနွေးလှုပ်ရှားမှုတို့ကို အချိန်ကုန်သည်အထိ ထိုင်ကြည့်ကာ အရည်အသွေးကို အကဲခတ်ရပါသည်။

(က) **လူအကဲဖြတ်ခြင်း။** စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအချက်များကို အကဲဖြတ်အမှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည် –

(၁) ဥပဓိရုပ်

(၂) တည်ကြည်မှု၊ ဖျတ်လတ်မှု
(၃) အပြောအဆို
(၄) ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှု

(ခ) **အထွေထွေဗဟုသုတ။** စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀ဝ ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်း ဗဟုသုတနှင့် ပြည်ပဗဟုသုတအပိုင်း နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

(ဂ) **လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက်။** စုစုပေါင်း ပေးမှတ် ၁၀ဝ ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

ဝတ်စားဆင်ယင်မှု

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဆင့်ဖြင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝ ခံယူမည့်သူများသည် မြန်မာဆန်ဆန် ဝတ်စားဆင်ယင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသားများသည် –

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ညှပ်ထားသင့်သည်၊
- အတွင်းခံအင်္ကျီ၊ ရှပ်လက်ရှည်ကော်လာကတုံးနှင့် မြန်မာပုဆိုးကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်သည်။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ် ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည် –

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ဖီးလိမ်းပေးထားရမည်။ မြန်မာဆံထုံး (ကျစ်ဆံမြီးကျစ်ထား လျှင်လည်း လက်ခံနိုင်ပါသည်။)
- မြန်မာအင်္ကျီ၊ ထဘီကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- ဘလောက်စ်အင်္ကျီများ မဝတ်သင့်ပါ။ ဘေးကွဲ၊ နောက်ကွဲ၊ စကပ်ထဘီများ မဝတ်သင့်ပါ။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ်ကို ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းကျင့်ဝတ် (၃၀) ပါး

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းလိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ် (၁၂) ပါး

(က) နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြား ချက်များ၊ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအလိုက် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းခွင် စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါ။

(ခ) ပေးအပ်ထားသော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပါ။

(ဂ) ယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အလွဲသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

(ဃ) အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု ပြုလုပ်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

(င) မိမိကြောင့် နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဘဏ္ဍာငွေပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းတို့မဖြစ်စေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်ပါ။

(စ) ရာထူးနှင့်လျော်ညီသော အရည်အသွေး ပြည့်ဝနေစေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။ ရာထူးဝန်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသော သင်တန်းများ တက်ရောက်ပါ။

(ဆ) တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ပါ။

(ဇ) အလုပ်ခွင်တွင် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်း၊ အရက်သောက်ခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

(ဈ) အလုပ်ခွင်တွင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

(ည) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်းနှင့် သိက္ခာမဲ့စွာ ပြုမူပြောဆိုနေထိုင်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

(ဋ) ဥပဒေနှင့်အညီ ပေးအပ်လာသည့်အမိန့်နှင့်တာဝန်ကိုကြည်ဖြူစွာ ထမ်းဆောင်ပါ။

(ဌ) ဝန်ထမ်းပီသစွာဖြင့် ပါတီနိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းရှင်းစွာနေထိုင်ပါ။

ဝန်ထမ်းအချင်းချင်းအပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၅)ပါး

(က) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း သစ္စာစောင့်သိပါ။

(ခ) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို တည်ဆောက်ပါ။

(ဂ) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း တိုင်ကြားသက်သေခံရာတွင် အမှန်အတိုင်း ထွက်ဆိုပါ။

(ဃ) ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်း၊ ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် စောင့်ထိန်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကျင့်ဝတ်နှင့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာပါ။

(င) ဝန်ထမ်းများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်ပျော်ရွှင်ရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါ။

ပြည်သူလူထုအပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၅)ပါး

(က) ပြည်သူလူထုအပေါ် သစ္စာစောင့်သိရှိသေပါ။

(ခ) ပြည်သူလူထုကို လေးစားစွာ ဝန်ဆောင်မှုပေးပါ။

(ဂ) ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးစီးပွားကို အလေးထားစောင့်ရှောက်ပါ။

(ဃ) ပြည်သူလူထုကို ယဉ်ကျေးစွာ ပြုမူဆက်ဆံပါ။

(င) တာဝန်အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူလူထုထံမှ ငွေကြေးအပါအဝင် အကျိုးခံစားခွင့် တစ်ခုခုကို တောင်းခံခြင်းမပြုဘဲ ဆောင်ရွက်ပေးပါ။

နိုင်ငံတော်အပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၈)ပါး

(က) နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရှိသေပါ။

(ခ) ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါ။

(ဂ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် တည်ဆဲဥပဒေများကို လိုက်နာပါ။
(ဃ) နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွားကို အလေးထားဆောင်ရွက်ပါ။
(င) နိုင်ငံတော်ပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဘဏ္ဍာငွေများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရေး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါ။
(စ) နိုင်ငံတော်အစိုးရ လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေကို လိုက်နာပါ။
(ဆ) နိုင်ငံတော်အပေါ် အကြည်ညိုပျက်စေမည့် လုပ်ရပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
(ဇ) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဝိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက်ပါ။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်(၆)ချက်

(က) ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သစ္စာကို စောင့်သိရိုသေပါမည်။
(ခ) ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။
(ဂ) ကျွန်ုပ်တို့သည် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။
(ဃ) ကျွန်ုပ်တို့သည် အမိနိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။
(င) ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ ပီသစွာဖြင့် ပါတီနိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းရှင်းအောင်နေထိုင်ပါမည်။
(စ) ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံတော်ကပေးအပ်သောအမိန့်နှင့် တာဝန်များကို ဦးလည်မသုန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်ဟု သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပါသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်(၃)ရပ်

(က) ဝန်ထမ်းသည် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးအတွက် အချိန်ပြည့် အလုပ်လုပ်ရန်တာဝန်ရှိသည်။
(ခ) မူလတာဝန်သာမက နိုင်ငံတော်ကပေးအပ်လာသော အခြားတာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
(ဂ) ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ အမိန့်ညွှန်ကြားချက် စသည်များကိုလည်း လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ

(က) အကြားအမြင်ဗဟုသုတရှိခြင်း။
(ခ) ကိုယ်နှုတ်အမူအရာယဉ်ကျေး၍ တင့်တယ်သောရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

(ဂ) ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်သူဖြစ်ခြင်း။
(ဃ) ရဲရင့်သူ(ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ)ဖြစ်ခြင်း။
(င) ဖွဲလုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။
(စ) ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလဖွံ့ဖြိုးခိုင်မာခြင်း။
(ဆ) ဥစ္စာကိုမမက်မောခြင်း။

ဝန်ထမ်းများမလိုက်စားအပ်သောတရား (၇) ပါး

(က) **တံစိုး (၃) ပါး**

(၁) ဉာတိသလောဟိတ (ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်၍ လိုက်လျောခြင်း - မေတ္တာတံစိုး)
(၂) ပီဟမိတ္တ (ချစ်ကျွမ်းဝင်သူဖြစ်၍လိုက်လျောခြင်း-မျက်နှာတံစိုး)
(၃) ဓနုဂ္ဂဟ (အခကြေးငွေယူ၍ လိုက်လျောခြင်း-ဥစ္စာတံစိုး)

(ခ) **အဂတိတရား (၄) ပါး**

(၁) ဆန္ဒဂတိ - ချစ်သောကြောင့် မျက်နှာလိုက်၍မတရားပြုခြင်း
(၂) ဒေါသဂတိ - မုန်းသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း
(၃) မောဟာဂတိ - မသိသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း
(၄) ဘယာဂတိ - ကြောက်သောကြောင့် မတရားပြုခြင်း

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အသက်အရွယ်အလိုက် ပြုလုပ်ပေးသင့်သော ကာကွယ်ဆေးများ

၁။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်	မေးခိုင်နှင့်ဆုံဆို့နှစ်မျိုးစပ်ဆေး (နှစ်ကြိမ်)
(၁) ကိုယ်ဝန်စဆောင်ချိန်	ပထမအကြိမ်
(၂) ပထမဆေးထိုးအပြီး(၄)ပတ်အကြာ (သို့) အနည်းဆုံးမမွေးဖွားမီ(၂)ပတ်အလို	ဒုတိယအကြိမ်
၂။ မွေးကင်းစ (မွေးပြီးပြီးချင်း)	ဘီစီဂျီ၊ အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)
၃။ ၂ လ (ပထမအကြိမ်)	ဘီစီဂျီ၊ ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်၊ အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)၊ဦးနှောက်အမြှေးရောင်(ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး)–၁၊ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(ရိုတာ)၊ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)–၁၊ ပိုလီယို–၁
၄။ ၄ လ (ဒုတိယအကြိမ်)	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်၊ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ)၊ ဦးနှောက်အမြှေးရောင်(ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး)–၂၊ ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော (ရိုတာ)၊ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)–၂)၊ ပိုလီယို–၂၊ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးထိုးဆေး
၅။ ၆ လ (တတိယအကြိမ်)	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်၊ အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)၊ ဦးနှောက်အမြှေးရောင် (ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး)–၃၊ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)–၃၊ ပိုလီယို–၃
၆။ ၉ လ (စတုတ္ထအကြိမ်)	ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုး
၇။ ၉ လ	ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်
၈။ ၁ နှစ်ခွဲ (၁၈)လ	ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုး

ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်း (First Aid)

ကျန်းမာရေးအရ လတ်တလောဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေတွင် လူနာအား အကောင်းဆုံး အခြေအနေမှ နီးစပ်ရာဆေးပေးခန်းဆေးရုံသို့ မသွားခင် ပြုစုရမည်ဖြစ်သည်။

မြွေကိုက်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

၁။ အကိုက်ခံရသည့်နေရာကို ရေများများလောင်း၍ သန့်စင်ပါ။
၂။ ဒဏ်ရာကို အဝတ်သန့်ဖြင့် အုပ်ပါ။
၃။ ဒဏ်ရာ၏ အထက်နှင့်အောက်တွင် ကြိုးတင်းတင်းချည်ပါ။
၄။ အကိုက်ခံရသည့်ခြေ၊ လက်တို့ကို ဆန့်တန်းပြီး မလှုပ်နိုင်ရန် ပြုလုပ်ပါ။
၅။ လူနာကို နီးစပ်ရာ ဆေးခန်း၊ ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပါ။

အပူလောင်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

၁။ အပူလောင်သောနေရာကို ရေများများလောင်းပါ။
၂။ အပူလောင်သောနေရာကို သန့်ရှင်းသော အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
၃။ အပူလောင်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရည်ကြည်ဖုများအား ဖောက်ခြင်း၊ နီးစပ်ရာဆေးများဖြင့် လိမ်းခြင်းမပြုလုပ်ရ။

ရေနစ်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

၁။ ရေနစ်သူအား ကမ်းပေါ်ရောက်ရောက်ချင်း အသက်ရှူ၊ မရှူကြည့်ပါ။
၂။ အသက်ရှူပါက လူနာအား ဘေးစောင်းအနေအထားတွင်ထားပါ သို့မဟုတ် လူနာအား ပခုံးပေါ်ထမ်း၍ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းမှ ရေများ ပြန်အန်လာအောင် ပြုလုပ်ပါ။
၃။ အသက်မရှူပါက အသက်ရှူနည်းလမ်းများအတိုင်း ပြုလုပ်ပါ။

အသက်ရှူရပ်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

၁။ လူနာကို ပက်လက်ထားပါ။
၂။ လူနာ၏ဦးခေါင်းကို အနောက်ဘက်သို့ လှန်ပါ။
၃။ လူနာ၏ နှာခေါင်းကို လက်ဖြင့်ညှစ်၍ ပိတ်ထားပါ။
၄။ လူနာ၏မေးရိုးထောင့်နှစ်ဖက်ကို ကျန်လက်ဖြင့်မထားပါ။
၅။ သင်အသက်ပြင်းစွာ ရှူသွင်းပါ။
၆။ သင်၏ပါးစပ်ကိုဖွင့်ပြီး လူနာ၏ပါးစပ်ကိုငုံ၍ လေကိုမှုတ်သွင်းပါ။
၇။ လူနာ၏ရင်ဘတ် မြင့်တက်လာသည်ကို သင်မြင်ပါက သင်၏ပါးစပ်ကို ဖယ်လိုက်ပါ။

ဓာတ်လိုက်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

၁။ မီးခလုတ်ပိတ်ပါ သို့မဟုတ် မီးအဆက်အသွယ်ဖြတ်ပါ။
၂။ ပိုသေချာစေရန် မိန်းခလုတ်ဖြုတ်လိုက်ပါ။
၃။ ခြောက်သွေ့သောနေရာတွင်ရပ်ပြီး ခုံပေါ်တက်၍ ဓာတ်ကြိုးထိသောလူနာ၏ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းကို တုတ်ဖြင့်တွန်းပါ။
၄။ ဒဏ်ရာကို အပူလောင်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုနည်းအတိုင်း ပြုစုပါ။

သွေးတိုးရောဂါ

သွေးတိုးရောဂါလက္ခဏာများ

- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- ခေါင်းအုံခြင်း
- ခေါင်းမူးခြင်း
- ဇက်ကြောတက်ခြင်း
- မျက်ရိုးကိုက်ခြင်း
- အသက်ရှူမဝခြင်း
- ရင်တုန်ခြင်း
- မောခြင်း
- ပျို့အန်ခြင်း
- စိတ်မတည်ငြိမ်ခြင်း

ရောဂါဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းရင်းများ

- အငန်၊ အဆီအဆိမ့် အလွန်အကျွံစားခြင်း
- အဝလွန်ခြင်း
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- မျိုးရိုးတွင် သွေးတိုးရှိခြင်း
- အသက် ၄၀ ကျော်သူများ
- ဆီးချို၊ သွေးချို ရောဂါရှိခြင်း
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း

သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါများ

- နှလုံးကြီးခြင်း
- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- လေဖြတ်ခြင်း
- ဦးနှောက်သွေးကြောပိတ်ခြင်း၊ ဦးနှောက်အတွင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးခဲပိတ်ခြင်းကြောင့် သတိလစ်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း
- ကျောက်ကပ်ရောဂါ
- မျက်စိကွယ်ခြင်း
- ခြေလက်ပုပ်ခြင်း
- သွေးကြောများပိတ်ခြင်း

ကုသခြင်း

- သွေးတိုးသည်ဟု သံသယရှိလျှင် ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆေးကိုမှန်မှန်သောက်ပါ။
- ဆရာဝန်က ထပ်မံပြသရန်ချိန်းပါက မပျက်မကွက်ပြသပါ။
- သွေးကျဆေးကို ဆရာဝန်က မညွှန်ကြားဘဲ မိမိသဘောဖြင့် ကြာရှည်မသောက်သင့်ပါ။
- ဆေးသောက်နေရင်း ဆရာဝန်က မညွှန်ကြားဘဲ ဆေးကိုမဖြတ်ရပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

သွေးတိုးဖြစ်ပွားမှုမှကင်းဝေးစေရန် အောက်ပါအချက်များကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ကြရမည်–

- သွေးပေါင်ချိန်ခြင်း
- အငန်လျှော့စားခြင်း
- အဆီအဆိမ့်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန် ပုံမှန်ဖြစ်ရန် ထိန်းသိမ်းခြင်း
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိလျှင် သတိပြုခြင်း
- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားခြင်း
- ဆေးလိပ်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

နှလုံးရောဂါ

ဖြစ်ပွားမှုများသော နှလုံးရောဂါများ

- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- သွေးတိုးကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ
- လေးဘက်နာရောဂါကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ
- အဆုတ်နှင့်ဆက်နွှယ်သော နှလုံးရောဂါ

နှလုံးရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း
- ရင်တုန်ခြင်း
- မောခြင်း
- အသက်ရှူကျပ်ခြင်း
- ဖောရောင်ခြင်း
- ခြေလက်ပြာနှမ်းခြင်း
- ချောင်းဆိုးခြင်း
- လေဖြတ်ခြင်း

နှလုံးရောဂါဖြစ်စေသောအခြေအနေများ

- အဝလွန်ခြင်း
- အရက်၊ ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- အဆီအဆိမ့်အစားများခြင်း
- ဆီးချို၊ သွေးချို၊ သွေးတိုးရောဂါရှိခြင်း
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း
- သွေးထဲတွင် ကိုယ်လက်စထရော အဆီဓာတ်များခြင်း

ကုသခြင်း

- နှလုံးရောဂါလက္ခဏာတစ်ခုခုရှိပါက ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆရာဝန်ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အီးစီဂျီရိုက်ခြင်း၊ ရင်ဘတ်ဓာတ်မှန်ရိုက်ခြင်း၊ သွေးစစ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပါ။
- နှလုံးရောဂါဖြစ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ထပ်မံစစ်ဆေးမှုခံယူရန်ချိန်းပါက သွားရောက်ပြသရန် မပျက်ကွက်သင့်ချေ။ တစ်ကြိမ်ရောဂါဖြစ်ပြီး သက်သာလျှင် ရောဂါပျောက်ပြီဟု မယူဆသင့်ချေ။ ရောဂါအခြေအနေအရ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ညွှန်ကြားမည်ဖြစ်သည်။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ

ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ အန္တရာယ်သည် လူတိုင်းအတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၏ သတိပေးလက္ခဏာများ ရှိ/မရှိကို သတိထားစောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆီးခဏခဏသွားခြင်း
- စိတ်အာရုံစူးစိုက်မှုမရှိခြင်း
- ရေအငတ်လွန်ခြင်း
- အန်ခြင်း
- ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း
- ဗိုက်နာခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန်လျော့ကျခြင်း
- ခြေလက်များထုံခြင်း၊ ကျဉ်ခြင်း
- နုံးချည့်နေခြင်း
- အမြင်အာရုံဝေဝါးခြင်း
- ပတ်ဝန်းကျင်အား စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း
- အနာများ မကြာခဏပေါက်ခြင်း
- အနာကျက်ခဲခြင်း

ငင်းသတိပေးလက္ခဏာများ သိသာထင်ရှားစွာမပြဘဲ အမျိုးအစား(၂)၊ ဆီးချို၊ သွေးချို

ရောဂါ ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် မိနစ်(၃၀)ခန့် ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အမျိုးအစား(၂) ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း လျော့နည်းစေပါသည်။

ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ ဖြစ်နိုင်ခြေများသူများ

- မိသားစုဝင်ထဲ၌ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန်များလွန်းခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ဝမ်းတွင်းအဆီများလွန်းခြင်း
- အသက် ၄၅နှစ်အထက်ဖြစ်ခြင်း
- ကိုယ်ကာယလှုပ်ရှားမှုနည်းပါးသည့် လူ့ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံများရှိခြင်း
- ယခင်က ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိခဲ့ဖူးခြင်း
- ယခင်က ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ ကနဦးအဆင့်များရှိသည်ဟု စမ်းသပ်သတ်မှတ်ခံထားခဲ့ရခြင်း

ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ မဖြစ်အောင်စစ်ဆေးရန်

၁။ မိမိ၏သွေးချိုဓာတ်ကို ပုံမှန်စစ်ဆေးပြီး မှတ်တမ်းပြုစုထိန်းသိမ်းထားရှိပါ။

၂။ မျက်စိကိုအနည်းဆုံးတစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်စစ်ဆေးပါ။

၃။ ကျောက်ကပ်ထိခိုက်မှုကို စောစီးစွာဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဆီးတွင်းအသားဓာတ်ပါဝင်မှု စစ်ဆေးခြင်းကို (၆)လတစ်ကြိမ် စစ်ဆေးပါ။

၄။ ခြေထောက်နှင့် ခြေဖဝါးများကို နေ့စဉ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါ။

၅။ သွေးပေါင်ကို မကြာခဏ ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။

၆။ နှလုံးကို ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။

၇။ သွေးတွင်းအဆီဓာတ်များကို (၆)လတစ်ကြိမ် ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။

၈။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်လိုသူ အမျိုးသမီးများသည် ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်များနှင့် တိုင်ပင်ပြီးမှ ကိုယ်ဝန်ယူပါ။

၉။ ဆီးချိုဓာတ်၊ သွေးတိုးရောဂါနှင့် သွေးတွင်းအဆီဓာတ်များကို ဆရာဝန်များနှင့် ပြသ၍ ကုသမှုခံယူပါ။

ဆီးချိုကာကွယ်ခြင်း

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါသည် ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်ချို့ယွင်း၍ သွေးအတွင်း အချိုဓာတ်များနေသောရောဂါတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါသည် လူတိုင်းတွင်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ပါ။

၁။ အစားလျှော့စားပါ။ ချိုလွန်း၊ ငန်လွန်း၊ အဆီများလွန်းသော အစားအစာများကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

၂။ ရေများများသောက်ပါ။ ရေဆာလျှင် ရေကိုသာသောက်ပါ။

၃။ အဝမလွန်အောင် ထိန်းသိမ်းပါ။

၄။ လှုပ်ရှားမှုများသော လူနေမှုပုံစံဖြင့် နေထိုင်ပါ။

၅။ နားနေချိန်မှာ ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပါ။

၆။ အမျှင်ဓာတ်များသော အစားအစာများများစားပါ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံများကို များများနှင့် စုံအောင်စားပါ။

၇။ တိရစ္ဆာန်မှရသော အဆီများ(ဥပမာ– ကြက်အရေပြား၊ ဝက်အရေပြား၊ ကလီစာ၊ဝက်ဆီ၊ ဘဲဆီ)တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ ငါးမှရသောအဆီများ စားသုံးနိုင်ပါသည်။

၈။ စိတ်ဖိစီးမှုများကို လျှော့ချနိုင်သမျှလျှော့အောင် ကြိုးစားနေထိုင်ပါ။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါဟု သံသယရှိပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများတွင် သွားရောက်စစ်ဆေးကာ ကုသမှုခံယူနိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် မိနစ်(၃၀)ခန့် ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ ဖြစ်နိုင်မှုနှုန်းကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။

ကင်ဆာရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အသည်းကင်ဆာဖြစ်သည့်အခါ ဝမ်းဗိုက်ညာဘက်အထက်ပိုင်း နံရိုးစွန်းနေရာ၌တင်းခြင်း၊ နာကျင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး အကျိတ်ပေါ်လာခြင်း
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊ နုံးချည့်ခြင်း၊ ပိန်လာခြင်း
- အစာအိမ်ကင်ဆာ၊ အူမကြီးကင်ဆာစသည့် အစာအိမ်လမ်းကြောင်း ကင်ဆာတို့တွင် သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း
- ဝမ်းဗိုက်အတွင်းရေစုပြီး ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း
- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း
- မီးယပ်သွေးဆင်းများခြင်း သို့မဟုတ် မီးယပ်သွေးဆင်းချိန်မဟုတ်ဘဲ သွေးဆင်းခြင်း
- မီးယပ်သွေးဆုံးပြီးမှ သွေးပြန်ဆင်းခြင်း
- အသားဝါခြင်း
- ဖျားခြင်း
- သွေးအားနည်းပြီး ဖြူဖပ်ဖြူရော်ဖြစ်ခြင်း
- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်း

ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းရင်းများ

- မျိုးရိုးဗီဇ
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ထိတွေ့မှု
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း
- အရက်သောက်ခြင်း
- ကွမ်းစားခြင်း
- အစားအစာဆိုးဆေးများ
- မှိုအဆိပ်များ
- ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများ
- ဘက်တီးရီးယားပိုးများ

- ဆေးဝါးများ
- အသက်ကြီးရင့်မှု
- ခန္ဓာကိုယ်၏ ခုခံအားစနစ်ပြောင်းလဲမှု

ကုသခြင်း

- ဆေးဝါးဖြင့် ကုသခြင်း
- ခွဲစိတ်ကုသခြင်း
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ဖြင့် ကုသခြင်း
- ဟော်မုန်းဖြင့် ကုသခြင်း
- ဗီဇပြုပြင်ပေးခြင်း

ကာကွယ်ခြင်း

- အပူအစပ်၊ ဆေးလိပ်၊ အရက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- အသားကင်၊ ဆိုးဆေးပါရှိသော အစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မှိုတက်သော အစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဓာတ်ရောင်ခြည်၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ထိတွေ့လုပ်ကိုင်ရသူတို့သည် အကာအကွယ်များဝတ်ဆင်၍ စနစ်တကျလုပ်ကိုင်ပါ။
- ကင်ဆာသို့ပြောင်းလဲစေတတ်သည့် ရောဂါများအား ကုသပါ။
- ဟော်မုန်းဆေးများ မလိုအပ်ဘဲသုံးစွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ခန္ဓာကိုယ်တွင် အကျိတ်အဖုများပေါ်ခြင်းရှိ၊ မရှိ ဂရုပြုစမ်းသပ်ပါ။
- ရောဂါကို စောစီးစွာသိရှိခြင်းဖြင့် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုနှင့် အသက်အန္တရာယ်ကို တားဆီးကာကွယ်နိုင်ရန် ကုသမှုပြုနိုင်မည်ဖြစ်၍သံသယဖြစ်ပါက ဆေးရုံ၊ဆေးခန်းသို့ပြသပါ။
- အမျှင်ဓာတ်ပေါများသည့် အစားအစာ၊ ပဲပိစပ်၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ကြက်သွန်ဖြူစသော ဗီတာမင်အီးပါသည့် အစားအစာများစားပါ။
- နေ့စဉ်လတ်ဆတ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် အသီးများကို စားသုံးပါ။

လေးဘက်နာရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လေးဘက်နာရောဂါဖြစ်ပါက ဖျားလာမည်။
- အဆစ်အမြစ်တစ်နေရာရာတွင် ကိုက်ရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ရွှေ့ပြီးကိုက်သည်။
- အဆစ်အမြစ်ရောင်၊ ပခုံးဆစ်နာရာမှ တံတောင်ဆစ်၊ တံတောင်ဆစ်မှ လက်ကောက်ဝတ်သို့ ရွှေပြောင်းပြီးကိုက်သည်။ မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် အနီကွက်များပေါ်တတ်သည်။
- တံတောင်ဆစ်၊ လက်ကောက်ဝတ် စသည့်အဆစ်တို့တွင် အဖုအသီးများဖြစ်ပြီး ယင်းတို့သည် နာကျင်ခြင်းမရှိချေ။

- ခြေလက်များ အငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားနေတတ်သည်။
- နှလုံးကို ထိခိုက်နိုင်ပြီး နှလုံးခုန်မြန်၍ ခန္ဓာကိုယ်ဖောရောင်လာတတ်သည်။
- မောပန်းခြင်း၊ ရင်တုန်ခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။ နှလုံးအဆို့ရှင်ကျဉ်းခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) ကျယ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ကုသခြင်း

- အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခြင်းအတွက် သက်သာစေသော အကိုက်အခဲပျောက်ဆေးဖြင့် ကုသရသည်။
- အက်စ်ပရင်ကို အများဆုံးပေးသည်။
- ရောဂါပိုးသေစေရန် ပင်နင်စလင်ဆေးသောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုးခြင်းဖြင့် ကုသပေးသည်။
- အနားယူရန်လည်း လိုအပ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- လေးဘက်နာရောဂါရှိ၊မရှိသိရန် ASO titre ကိုတိုင်းကြည့်ရမည်။ သွေးစစ်ကြည့်ရမည်။
- ASO titre မြင့်တက်နေလျှင် လေးဖက်နာရောဂါဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ရောဂါထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန် ပင်နင်စလင်ဆေးပြားကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်၊ နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ် နေ့စဉ်သောက်ရမည်။
- သို့မဟုတ်ပါက ပင်နင်စလင်ထိုးဆေး (Benzathine Penicillin)ကို လစဉ်တစ်ကြိမ် ထိုးပေးရမည်။
- ပင်နင်စလင်သောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ငါးနှစ်ကြာ ဆက်လက်ကုသမှု ခံယူရန် လိုအပ်သည်။
- လူနာအနေဖြင့် ဆေးသောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးထိုးခြင်းကို မပျက်ကွက်သင့်ချေ။
- လိုအပ်ပါက အသက် ၃၀ နှစ်အထိ ကုသမှုခံယူရမည်။

အသည်းရောင် အသားဝါရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အေပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးနှစ်ပတ်မှခြောက်ပတ်အကြာတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြလေ့ရှိသည်။
- ဘီပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးတစ်လမှ ခြောက်လကြာမှသာ ရောဂါလက္ခဏာပြသည်။
- လူနာသည် ဖျားပြီး ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲမည်။ နုံးချွေနေပြီး ပျို့အန်တတ်သည်။ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။
- ဆီးဝါရာမှ မျက်လုံးဝါခြင်း၊ အသားဝါခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
- အသည်းကြီးနေပြီး လက်ယာဘက်ရင်ဘတ်အောက်ပိုင်းတွင်နာသည်။

ကုသခြင်း

- ရေများများသောက်ပါ။
- ဂလူးကို့စ်၊ သံပရာရည်တို့ကို သောက်ပါ။
- ပျို့အန်မှုမရှိပါက ဆီကိုစားနိုင်သည်။
- အပူအစပ်များကိုရှောင်ပါ။
- အသားအလွန်ဝါနေပါက အသား၊ နို့၊ ကြက်ဥတို့ကို မစားရ။
- ဆရာဝန်ကညွှန်ကြားပါက အသည်းအားဆေးကိုသောက်ပါ။
- အပြည့်အဝအနားယူပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေကိုကျိုချက်၍သောက်ပါ။
- ယင်နားစာကိုရှောင်ကြဉ်ပါ။
- အစားအသောက်များကို ယင်မနားစေရန် ဖုံးအုပ်ထားပါ။
- အစားအသောက်များကို ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်စွာ ကိုင်တွယ်ချက်ပြုတ် ရောင်းချပါ။
- အစာမစားမီနှင့် အိမ်သာမှအဆင်းတွင် လက်ကို ဆပ်ပြာနှင့်ဆေးခြင်း၊ အသည်းရောင်အသားဝါလူနာထံမှ ရောဂါမကူးစေရန် လူနာအသုံးပြုသည့် ပန်းကန်ခွက်ယောက်၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါ စသည်တို့ကို သီးသန့်ထားပါ။
- ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးပါ။
- သွေးသွင်းခြင်းမှ မကူးစေရန် သွင်းမည့်သွေးအားစစ်ပါ။
- မူးယစ်ဆေးကို အကြောထဲထိုးထည့်ရာမှ မကူးစေရန် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးပါ။
- ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြွန်တို့မှ မကူးစက်ရန် တစ်ခါသုံးပစ္စည်းများသုံးပါ။ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို မိနစ် ၂၀ ကြာပြုတ်ပါ။
- တစ်နှစ်အတွင်း အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါဖြစ်ဖူးပါက သွေးသွင်းလှူဒါန်းမှု မပြုပါနှင့်။
- မွေးကင်းစကလေးကို မွေးပြီး ၁၂ နာရီအတွင်း ဘီပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးပါ။

အသည်းခြောက်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ညွန့်အောင့်ခြင်း၊ အန်ခြင်း
- အသားဝါခြင်း၊ မောခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း
- ဝမ်းဗိုက်တွင် ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း

- နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း
- အမျိုးသားများတွင် နို့အုံစူထွက်လာခြင်း၊ ဝှေးစေ့သိမ်သွားခြင်း
- အမျိုးသမီးများတွင် ရာသီသွေးထိမ်ခြင်း
- လူနာအား စမ်းသပ်သည့်အခါ အသည်းနှင့် သရက်ရွက်ခေါ်ဘေလုံး (Spleen) ကြီးခြင်း
- လက်ဖဝါးအရေပြားနီလာခြင်း
- လက်ချောင်းထိပ်များ တင်းပုတ်ပုံ ဖုလုံးလာခြင်း
- မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းတွင် ပင့်ကူကွက်ပုံသွေးမျှင်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

ကုသခြင်း

- အရက်သောက်ခြင်းကြောင့် အသည်းခြောက်ရောဂါဖြစ်ပါက အရက်သောက်ခြင်းကို ဖြတ်ရမည်။
- ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကို သွေးအန်ခြင်းရပ်တန့်ရန်လိုအပ်သည့်အခါ ပြုလုပ်ပေးသည်။
- အစာမျိုပြွန်နှင့် အစာအိမ်တို့တွင် ဘောလုံးဖြင့်သွေးယိုခြင်းကို တားဆီးခြင်း၊ သွေးပြန်ကြောထဲသို့ ဆေးထိုးခြင်း၊ လမ်းကြောင်းလွှဲခွဲစိတ်ကုသခြင်း စသည့်နည်းများဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- အရက်သည် အသည်းကိုထိခိုက်ပျက်စီးစေသဖြင့် အရက်သောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- အသည်းရောင်အသားဝါဘီမဖြစ်ရန် ကာကွယ်ခြင်းသည် အသည်းခြောက်ရောဂါကာကွယ်ခြင်းဟု ဆိုနိုင်သည်။ အသည်းရောင်အသားဝါဘီကာကွယ်ရန် မူးယစ်ဆေးကို အကြောထဲထိုးခြင်း၊ မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်နှင့် ပြွန်သုံးခြင်း၊ ပိုးပါရှိသောသွေးသွင်းခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါ

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကုသရန်ဆေးမရှိသော ရောဂါမှာ AIDS ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံးကာကွယ်မည့် နည်းလမ်းများကို သိထားသင့်သည်။

ရောဂါကာကွယ်နည်းများ

- လိင်ပျော်ပါးမှု ရှောင်ရှားရမည်။
- မိမိ၏ဇနီး/ခင်ပွန်းအပေါ် သစ္စာစောင့်ရမည်။
- မလိုအပ်ဘဲ ဆေးထိုးခြင်း၊ သွေးသွင်းခြင်းမပြုရ။
- မူးယစ်ဆေးဝါးများကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- အကယ်၍ လိင်မှုဆန္ဒ ပြင်းပြလာသောအခါ လိင်တံအစွပ်အသုံးပြုရမည်။

ကူးစက်နိုင်သောနည်းလမ်းများ

- ရောဂါပိုးရှိသူနှင့် လိင်တူလိင်ကွဲဆက်ဆံခြင်း
- ရောဂါပိုးပါသော သွေးသွင်းမိခြင်း
- ရောဂါပိုးရှိသူ အသုံးပြုပြီးသော ဓားနှင့်မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြွန်၊ ခွဲစိတ်ကိရိယာများ အသုံးပြုခြင်း
- သွေးကြောထဲသို့ မူးယစ်ဆေးဝါးထိုးသွင်းခြင်း
- ရောဂါပိုးရှိသူ အသုံးပြုပြီးသော ပစ္စည်းဖြင့်နားဖောက်ခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်း
- ရောဂါပိုးရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှ သန္ဓေသားသို့ ကူးစက်ခြင်း

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းထက် ပို၍လျော့ကျခြင်း၊ တစ်လထက်ပို၍ ဝမ်းဆက်တိုက်သွားခြင်း
- တစ်လထက်ပို၍ အဖျားဆက်တိုက်တက်ခြင်း
- တစ်လထက်ပို၍ ချောင်းဆိုးခြင်း
- အကျိတ်များခန္ဓာကိုယ်အနှံ့ထွက်ခြင်း
- ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြား ရေယုန်များပေါက်ခြင်း
- ပါးစပ်အတွင်းတွင် မက်ခရုများထွက်ခြင်း

ရောဂါမကူးစက်နိုင်သည့် ပြုမူဆက်ဆံခြင်းများ

- ချောင်းဆိုးခြင်း
- တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတော်တဆထိမိခြင်း
- လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း
- ပိုးမွှားခြင်ကိုက်ခြင်း၊ နှာချေခြင်း

တီဘီရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်ပုံ

- ဤရောဂါသည် တီဘီပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သည်။
- ဝေဒနာရှင်ချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေ၊ သလိပ်တံတွေးမှတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးများ လေထဲတွင် ပျံ့နှံ့၍ကူးစက်သည်။
- အသက်အရွယ်မရွေး လူတိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။
- အဆုတ်တွင် အများဆုံးဖြစ်ပွားပြီး၊ ကိုယ်ခန္ဓာအနှံ့အပြားတွင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။
- ဆီးချိုရောဂါ၊ ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါနှင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုရှိသူများတွင် အဖြစ်များသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ရက်ရှည်ချောင်းဆိုးခြင်း (ရက်သတ္တပတ် ၃ ပတ်နှင့် အထက်)
- ချောင်းဆိုးသွေးပါခြင်း
- အဖျားတာရှည်ခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန် လျော့နည်းပြီး ပိန်ချုံးလာခြင်း
- သလိပ်တွင် သွေးပါခြင်း
- ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ မောပန်းလွယ်ခြင်း
- ကျောရင်အောင့်ခြင်း

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- ရင်သွေးငယ်များအား ကာကွယ်ဆေး(ဘီစီဂျီ)ကို မပျက်မကွက် ထိုးပေးပါ။
- အာဟာရပြည့်ဝသော အစားအစာများကို စားသုံးပါ။
- သင့်တင်လျောက်ပတ်သော ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်ပါ။
- ချောင်းဆိုး၊ နှာချေလျှင် လက်ကိုင်ပဝါကို အသုံးပြုပါ။
- သလိပ်နှင့်တံတွေးကို စည်းကမ်းမဲ့ ထွေးခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ကုသမှုခံယူခြင်း

- "တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှု အချိန်တိုနှင့်ကု" နည်းဖြင့် ရောဂါပျောက်ကင်းသည့်အထိ ကုသမှု ခံယူပါ။
- ကုသမှုခံယူခြင်းသည် အခြားသူများသို့ ကူးစက်စေခြင်းမှ အကောင်းဆုံး ကာကွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တီဘီရောဂါ သံသယရှိလျှင် နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနတွင် စစ်ဆေး၍ တီဘီရောဂါရှိပါက အစွမ်းထက်သော တီဘီဆေးဝါးများဖြင့် အခမဲ့ကုသမှုခံယူပါ။

ငှက်ဖျားရောဂါ

ငှက်ဖျားရောဂါပိုး

ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်စေသောပိုးမှာ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်(Plasmodium) ခေါ် ကပ်ပါးပိုး ဖြစ်သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ၄ မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ပလတ်စ်မိုဒီယမ် ဖယ်လ်ဆီပါရမ် (Plasmodium Falciparum)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်အိုဗေလီ (Plasmo– dium Ovale)၊ ပလတ်စ်မို ဒီယမ် မလေးရီးယား (Plasmodium Malariae)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်ဗိုင်းဗက်စ် (Plasmodium Vivax) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ငှက်ဖျားပိုးရှိသော အနောဖလိခြင်အကိုက်ခံရပြီး ၁၀ ရက်မှ ၁၅ ရက် ကြာသောအခါ ခြင်ကိုက်ခံရသူတွင် ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

- လူနာသည် ချမ်းတုန်၍ဖျားသည်။ အချို့မှာ ချမ်းတုန်ခြင်းမရှိချေ။
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်ကိုက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကုသခြင်း

သွေးစစ်ပြီး ပိုးအမျိုးအစားအလိုက် ကုသရသည်။ သွေးမစစ်နိုင်ပါက ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုး ဟုယူဆပြီး ကုသနိုင်ပါသည်။ ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ငှက်ဖျားကို ကလိုရိုကွင်း ဖြင့် ကုသရသည်။ ကလိုရိုကွင်းသောက်ပါက ခေါင်းမူးခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်မအီမသာဖြစ်ခြင်း၊ ယားယံခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးသောက်ခြင်း

ငှက်ဖျားကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုရှိသောဒေသသို့သွားသည့်အခါ ဆရာဝန်နှင့်တိုင်ပင်၍ မသွားမီတစ်ပတ်အလိုတွင် စတင်သောက်ရသည်။ ယင်းဒေသတွင်ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ် သောက်ပြီးပြန်လာသည့်အခါ လေးပတ်ကြာသည်အထိ အပတ်စဉ်ဆက်သောက်ရမည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးအဖြစ် ကလိုရိုကွင်းကို တစ်ပတ်လျှင် နှစ်ပြားသောက်ရသည်။ အကယ်၍ ရုတ်တရက်ခရီးထွက်ပါက ငှက်ဖျားကူးစက်သော ဒေသသို့ရောက်သည့်နေ့၌ စတင်သောက်ရမည်။ ယင်းဒေသ၌ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ်သောက်သွားရမည်။

ကာကွယ်ခြင်း

ခြင်ကိုက်ခံရမှုမှ ကင်းဝေးရန် အောက်ပါတို့ကိုလုပ်ဆောင်သင့်သည် –

- ခြင်ထောင်နှင့်အိပ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးစိမ်ထားသော ခြင်ထောင်ကို အသုံးပြုပါ။
- ခြင်လာမနားစေရန်၊ လိမ်းဆေး(Repellent)ကို အဝတ်မဖုံးအုပ်သော ခန္ဓာကိုယ်နေရာ၌ လိမ်းပါ။
- အင်္ကျီလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်၊ ပုဆိုးတို့ကို လုံခြုံစွာဝတ်ဆင်ပါ။
- ခြင်ဆေးခွေထွန်းပါ။
- မီးခိုးမှိုင်း၊ နနွင်းမှိုင်းတိုက်ပါ။
- ခြင်လုံသံဇကာတပ်ပါ။
- ခြင်နိုင်ဆေးဖျန်းပါ။

ခြင်ပေါက်ပွားမှုမရှိရန် အောက်ပါတို့ကိုလုပ်ဆောင်ရမည် –

- ရေကန်၊ ရေအိုင်၊ စိမ့်စမ်း၊ မြစ်ချောင်းတို့တွင် ရေစပ်ရှိ မြက်ပင်၊ ချုံပင်တို့ကို ရှင်းလင်းပါ။
- ရေအိုင်များကို မြေဖို့ခြင်း၊ ရေစီးရန် ဖောက်ထုတ်ပါ။
- ခြင်ခိုအောင်းသည့်မြက်ပင်၊ ချုံနွယ်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပါ။
- ရေကန်၊ ရေအိုင်နှင့် ရေတွင်းတို့တွင် ပိုးလောက်လမ်းစားငါးများဖြစ်သော ငါးဘေးစင်း၊ ငါးမေ့တော့၊ ဒေါင်းငါး၊ ငါးရံ့ခေါင်းတို၊ တီလားပီးယားစသည့် ငါးတစ်မျိုးမျိုး ထည့်သွင်းပါ။

သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

သွေးလွန်တုပ်ကွေးသည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ကလေးများတွင် ဖြစ်ပွားသည်။ ကလေးသည် အဖျားတက်ပြီးခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ လက်နှင့် ရင်ဘတ်တို့တွင် အနီစက်များထွက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သွေးယိုထွက်ခြင်းရှိနိုင်ရာ နှာခေါင်းသွေးလျှံခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ ကော်ဖီရောင်အညိုစက်များ အန်ခြင်း၊ ဝမ်းသွားပါက ကတ္တရာစေးအရောင် အမည်းသွားခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေစည်၊ ရေအိုးများကို လုံခြုံအောင်ဖုံးထားပါ။
- ရေအိုး၊ ညောင်ရေအိုး၊ ဘုရားပန်းအိုးမှ ရေများကို နေ့စဉ်လဲလှယ်ပေးပါ။
- ရေစည်၊ ရေအိုးများရှိ ပိုးလောက်လမ်းများကို ဖယ်ရှားပစ်ပါ။
- မိုးရေခိုအောင်းနေတတ်သော ဘူးခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ တာယာစုတ်များကို ဖယ်ရှားရှင်းလင်းပါ။
- အလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် အိမ်တံခါး၊ ပြတင်းပေါက်များကို နေ့ဘက်တွင်ဖွင့်ထားပါ။
- အိမ်တွင်း၊ အိမ်ပြင်သန့်ရှင်းစွာထားရှိပါ။
- ကလေးများကို ခြင်ထောင်ဖြင့် သိပ်ပါ။
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရေဝပ်နိုင်သော မြေနိမ့်နေရာများကို မြေဖို့ပါ။
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရေမြောင်းများကို ရေစီး၊ ရေလာကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်ပါ။
- သွေးလွန်တုပ်ကွေးဟု သံသယရှိပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတွင်ပြရမည်။
- သွေးလန့်သောလက္ခဏာရှိပါက ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်၍ ကုသမှုခံယူရမည်။

သွေးလန့်သောလက္ခဏာများ

- ဖျားနေရာမှ အဖျားကျပြီး ခြေဖျားလက်ဖျားအေးစက်ခြင်း
- မှိန်းနေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း
- မကြာခဏအန်ခြင်း
- အန်သည့်အခါ အညိုရောင်အန်ဖတ်များပါခြင်း
- ဝမ်းအမည်းသွားခြင်း

ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ

ကူးစက်ခြင်း

ရောဂါဖြစ်သည့် ကြက်ငှက်တို့၏ မစင်၊ နှာရည်တို့တွင် ပိုးများပါရှိပြီး ယင်းတို့မှတစ်ဆင့် ကူးစက်သည်။ ကိုယ်ထဲသို့ ပိုးဝင်ပြီး ၃ ရက်မှ ၇ ရက်အကြာတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်သည်။

လူတွင်ကူးစက်ခြင်း

ကြက်ငှက်များနှင့် ထိတွေ့မှုရှိသော လူတို့တွင် ရောဂါကူးစက်မှုဖြစ်ပါက အပြင်းဖျားခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်းတို့ကို ခံစားရသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- ဈေးများ၊ မွေးမြူရေးခြံများရှိ ကြက်ငှက်များကို တောရိုင်းကြက်ငှက်များ၊ ဆောင်းခိုငှက်များနှင့် ထိတွေ့မှုမရှိစေရန်ထားပါ။
- အခြားမွေးမြူရေးခြံမှ ကြက်ငှက်များကို တင်သွင်းမွေးမြူမှု မပြုပါနှင့်။
- ကြက်ခြံတွင်းသို့ ဧည့်သည်၊ သူစိမ်း၊ ကလေးငယ်များ မဝင်စေရောက်ပါစေနှင့်။
- မည်သူမဆို ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါက သတ်မှတ်ထားသည့် ဖိနပ်၊ ဝတ်စုံ၊ ခေါင်းစည်း၊ နှာခေါင်းစည်း၊ လက်အိတ်တို့ ဝတ်ဆင်ပါ။
- ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ပြင်ပမှပိုးများ မဝင်ရောက်စေရန် ထုံး၊ ပိုးသတ်ဆေးများကိုသုံး၍ ပုံမှန်သန့်ရှင်းပေးပါ။
- ကြက်ခြံလုပ်သားများ ကြက်ဘဲဈေးဒိုင်သို့ သွားရောက်မှုမပြုစေရန်နှင့် သွားပါကလည်း အဝတ်၊ ဖိနပ်လဲ၍ ပိုးမွှားသန့်စင်ပြီးမှ ခြံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါ။

သတိပြုရန်

ကြက်၊ ဘဲ၊ ဥနှင့်အသား စားသုံးသူများသည် အောက်ပါအချက်များကို သတိပြုသင့်ပါသည် –

- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥကို အခြားစားစရာ၊ ဟင်းချက်စရာများနှင့်အတူ မထားသင့်ပါ။
- ဈေးမှဝယ်လာသည့် ကြက်သားကို သေချာစွာဆေးကြောရန် လိုအပ်သည်။
- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ၊ ကြက်သားတို့ကို ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောပါ။
- ကြက်၊ ဘဲ၊ ကြက်သားတို့ကို အတွင်းပိုင်းအထိ ကျက်အောင်ချက်ပြုတ်ပါ။
- ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားချိန်နှင့် ကြက်၊ ဘဲအသားနှင့်ဥများ မရောင်းချရန် တားမြစ်ထားချက်ကို လိုက်နာပါ။

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ

ကူးစက်ပုံ

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါသည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ပါသည်။ လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါဖြစ်သူ၏ ချွဲ၊ သလိပ်၊ ခန္ဓာကိုယ်အရည်၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ခြင်းမှသော်လည်းကောင်း ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အဖျားရှိခြင်း(အပူချိန် ၃၈°C)
- နှာရည်ယိုခြင်း၊ နှာချေခြင်း
- ချောင်းဆိုးခြင်း
- လည်ချောင်းနာခြင်း
- ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း
- တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပျို့အန်ခြင်းနှင့်ဝမ်းသွားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးလျှင် လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
- လက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောပါ။
- ကောင်းစွာ အိပ်စက်အနားယူပါ။
- လူထူထပ်သောနေရာနှင့် ပွဲလမ်းသဘင်များသို့ သွားရောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မိမိတွင် ရောဂါလက္ခဏာများရှိသည်ဟု ယူဆပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံး သွားရောက်ပြသပါ။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

ကူးစက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ

- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါသည် ရောဂါပိုးရှိသောသူ (သို့မဟုတ်) တိရစ္ဆာန်၏ တံတွေး၊ သွေး၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သောအရည်တို့နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်း။
- အဆိုပါသွေးနှင့် ခန္ဓာကိုယ်မှ အရည်များထိတွေ့ထားသော အရာဝတ္ထုများနှင့် ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်းတို့မှ ကူးစက်နိုင်ပါသည်။
- ဆားစ်၊ လူတုပ်ကွေးကပ်ရောဂါ၊ H7N9 ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ၊ မားစ် ပြင်းထန် အဆုတ်ရောင်ရောဂါ (MERS Cov) တို့ကဲ့သို့ လေထဲမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါမဟုတ်ပါ။
- အီဘိုလာရောဂါသည် လေ၊ ရေ၊ အစားအစာတို့မှတစ်ဆင့် မကူးစက်နိုင်ပါ။
- ယခုအချိန်ထိ အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါကို ကာကွယ်ကုသရန် ဆေးမရှိသေးပါ။ ရောဂါမဖြစ်ပွားစေရေး ကာကွယ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။
- ရောဂါပိုးရှိသော လူနာနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့၏တံတွေး၊ သွေးစသော ခန္ဓာကိုယ်အရည်များအား ကိုင်တွယ်ထိတွေ့သူများတွင် အဓိကရောဂါကူးစက်နိုင်ခြေရှိသဖြင့် ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာများ

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားနေသောနိုင်ငံများ အထူးသဖြင့် (အနောက်အာဖရိကနိုင်ငံများ)သို့ သွားရောက်ခဲ့သူများ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားသူများ ကူးစက်မြန်အီဘိုလာရောဂါလူနာအား တိုက်ရိုက်ပြုစုကုသထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခဲ့သူများ၊ ရောဂါရှိသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ထိတွေ့ကိုင်တွယ်သူများတွင် –

- ဖျားခြင်း၊ အားအင်ချည့်နဲ့ခြင်း၊ ကြွက်သားများ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း။
- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် အသည်းနှင့်ကျောက်ကပ်များ ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းနှင့် အပြင်သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်းကြောင့် အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်မှုမရှိစေရေး ကာကွယ်ရန်နည်းလမ်းများ

၁။ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို အထူးဂရုပြုပါ။
၂။ လက်ကို ရေနှင့်ဆပ်ပြာဖြင့် မကြာခဏဆေးကြောပါ။
၃။ ရောဂါပိုးရှိသူ၏သွေးနှင့် ၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သော အရည်များအား ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုရ။
၄။ ရောဂါပိုးရှိသော လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ သွေးနှင့် ၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သောအရည်များရှိနိုင်သည့် (အရာဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ခုံများ၊ စားပွဲများ၊ အိပ်ရာ၊ လေ့ကား လက်ရမ်း၊ နံရံစသည်တို့အား) ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုရ။
၅။ အထူးသဖြင့် အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားသောနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သူများနှင့် နိုင်ငံတကာခရီးသွားသူများတွင် (ဖျားခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊ နုံးချည့်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းနှင့်အပြင် သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်း စသည့်) သံသယလက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ ဆေးကုသမှုခံယူပါ။
၆။ အထက်ပါ သံသယလက္ခဏာဖြစ်ပွားသူများ တွေ့ရှိပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ပါ။
၇။ နိုင်ငံခြားသို့ ခရီးသွားရောက်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါက ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်နေသည့် နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ဖျားခြင်း
- အရေပြားပေါ်တွင် အနီစက်များထွက်ခြင်း
- မျက်စိနာခြင်း
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- ကြွက်သားနှင့်အဆစ်များ နာကျင်ခြင်း

နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ

- ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များတွင် ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ခံရပါက ဦးနှောက်သေးငယ်သောကလေးများ မွေးဖွားနိုင်ပါသည်။

ကူးစက်ပျံ့နှံ့ပုံ

- ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်သယ်ဆောင်ထားသော အေးဒီးစ်ခြင်ကျားသည် ရေကြည်ရေသန့်တွင် ပေါက်ပွားသည်။
- ရေလှောင်ထားသော အိုး၊ ခွက်၊ တိုင်ကီ၊ ပန်းအိုး၊ ရေတင်ကျန်လျက်ရှိသောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ကားတာယာ၊ ပလတ်စတစ်ခွက် စသည်တို့တွင် အေးဒီးစ်ခြင်ကျားများကို တွေ့ရှိရသည်။
- နေ့ခင်းဘက်အချိန်တွင် လူကို အေးဒီးစ်ခြင်ကျားကိုက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားစေပါသည်။
- ခြင်ကိုက်ခံရပြီး နှစ်ရက်မှ ခုနစ်ရက်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာများ စတင်ဖြစ်ပွားလာနိုင်ပါသည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါအတွက် ကာကွယ်ဆေးမရှိသေးပါ။
- ရောဂါလက္ခဏာသက်သာရန်အတွက်သာ ကုသပေးနိုင်ပါသည်။
- ရောဂါကူးစက်ခံရပါက ကောင်းစွာအနားယူပါ။
- ရေကို လုံလောက်စွာသောက်သုံးပါ။
- ပါရာစီတမောကိုသာ အညွှန်းအတိုင်းသောက်သုံးပါ။
- ဆေးမြီးတိုများနှင့် အခြားအကိုက်အခဲပျောက်ဆေးများ သောက်သုံးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဇီကာရောဂါလက္ခဏာများ တွေ့ရှိပါက နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ပြသ၍ စစ်ဆေးကုသမှုခံယူရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု

- ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါသည် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများနှင့် အနောက်ပစိဖိတ်ဒေသနိုင်ငံ (၂၄) နိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။
- အသက်အရွယ်မရွေး ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး အသက်(၁၅)နှစ်အောက် ကလေးများတွင် အများဆုံးဖြစ်ပွားကြောင်း တွေ့ရသည်။

နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ

- ဦးနှောက်ရောင်ရမ်းခြင်း။
- ဦးနှောက်နှင့် ကျောရိုးနာဗ်ကြောမအပါအဝင် ဗဟိုအာရုံကြောစနစ်အစိတ်အပိုင်းများကို ထိခိုက်စေသည်။

ကူးစက်ခြင်း

- ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ဗိုင်းရပ်ပိုးသယ်ဆောင်သော ခြင်ကိုက်ခံရခြင်း
- ရေစပ်တွင် နေထိုင်သောငှက်များ၊ ဝက်နှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များတွင် ရောဂါပိုးရောက်နေပြီး အဆိုပါတိရစ္ဆာန်များကို ကိုက်လာသောခြင်မှ လူကိုကိုက်ခြင်း

ကာကွယ်ခြင်း

- ခြင်ကိုက်မခံရအောင် ခြင်ထောင်ဖြင့် အိပ်ပါ။
- ခြင်နိုင်လိမ်းဆေးလိမ်းပါ။
- အင်္ကျီလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်ဝတ်ဆင်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းသည် အကောင်းဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးသော ကာကွယ်တားဆီးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ

ဆင်ခြေထောက်ရောဂါသည် လတ်တလောသေစေနိုင်သော ရောဂါမဟုတ်သော်လည်း ခြေလက်အင်္ဂါပုံသဏ္ဌာန်ပျက်ယွင်းခြင်းကြောင့် လူမှုရေးထိခိုက်နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုရှိသော ရောဂါများတွင် ပါဝင်သော ရောဂါတစ်ခုဖြစ်သည်။

ကူးစက်ခြင်း

- ဆင်ခြေထောက်ရောဂါသည် (Wuchreria bancrofti) သန်ကောင်အမျိုးအစားကပ်ပါးပိုးကြောင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါဖြစ်ပြီး ခြင်ကိုက်ခြင်းဖြင့် ကူးစက်တတ်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ချမ်းတုန်၍ ဖျားခြင်း
- ခန္ဓာကိုယ်တစ်နေရာရာတွင် နီရဲပူလောင်ယောင်ယမ်း၍ နာကျင်ခြင်း
- သားနန်ရည်ကြောနှင့် အကြိတ်များတွင် ယောင်ခြင်း
- ဆီးသွားသည့်အခါအဖြူရောင် ပျစ်ချွဲချွဲဖြစ်နေခြင်း
- အင်ပျဉ်ထွက်ခြင်း
- ရင်ကျပ်ခြင်း
- ဘောအောင့်ခြင်း(ရေမုတ္တ) စသည့်လက္ခဏာများခံစားရခြင်း

နောက်ဆက်တွဲလက္ခဏာများ

- ခြေထောက်၊ လက်တဖြည်းဖြည်းကြီးလာခြင်း
- (တစ်ဖက်တည်းဖြစ်စေ၊ နှစ်ဖက်လုံးဖြစ်စေ) ခြေ၊ လက်များ ဆင်ခြေထောက်ကဲ့သို့ ဖြစ်လာခြင်း

ကုသခြင်း

- DEC ဟုခေါ်သည့် (Diethylcarbamazine Citrate)နှင့် Albendazole စသည့် ဆေး နှစ်မျိုးကို တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်ဖြင့် အနည်းဆုံးငါးနှစ်ဆက်တိုက်သောက်သုံးရပါမည်။
- ဆင်ခြေထောက်ရောဂါလက္ခဏာများ ခံစားနေရပါက နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း များတွင် ပြသ၍ ကုသမှုခံယူရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကူးစက်မြန်ပြင်းထန် နမိုးနီးယား (အဆုတ်ရောင်) ရောဂါ

ရောဂါကူးစက်ခြင်း

ကိုရိုနာ (Corona) အုပ်စုဝင် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါပိုးသည် –

- လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊
- နှာချေခြင်း၊
- နှာရည်၊ ချွဲသလိပ်များမှ တစ်ဆင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူနာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များမှတစ်ဆင့်သော်လည်းကောင်း၊ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ရောဂါဖြစ်စေသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ကိုယ်အပူချိန် (၃၈) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (သို့မဟုတ်) (၁၀၀ ဒသမ ၅) ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက် ထက် ပို၍ပြင်းထန်ခြင်း၊

  အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာများဖြစ်သည့် –
- ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- အသက်ရှူမဝခြင်း၊
- အသက်ရှူရခက်ခဲခြင်း။

ကူးစက်မြန်ပြင်းထန်နမိုးနီးယား(အဆုတ်ရောင်ရောဂါ) လတ်တလောဖြစ်ပွားမှု

- ရောဂါရှိသူ လူနာ(သို့မဟုတ်) လူနာနှင့် အနီးကပ် ထိတွေ့သူများနှင့် ထိတွေ့မှုရှိခြင်း
- ရောဂါဖြစ်ပွားနေသည့်နိုင်ငံများမှလွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပတ်အတွင်းပြန်လည်ရောက်ရှိခြင်း

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု

- ကလေးငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ။
- ဆီးချိုရောဂါရှိသူများ။
- နာတာရှည်အဆုတ်နှင့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါရှိသူများ။
- ကိုယ်ခန္ဓာစွမ်းအားကျစေသည့် ဆေးဝါးမှီဝဲ သောက်သုံးသူများ။

ကာကွယ်ခြင်း

- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု ဆောင်ရွက်ပါ။
- အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစားအစာများစားသုံးပါ။
- ကောင်းမွန်စွာအိပ်စက်အနားယူပါ။
- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုမှန်မှန်ပြုလုပ်ပါ။
- နှာချေချောင်းဆိုးလျှင် လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
- လူထူထပ်သောနေရာများနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားနေသော နိုင်ငံများသို့ ခရီးသွားလာခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ

ကူးစက်နည်းများ

- လူနာ၏လက်မှတဆင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအများ၏ အစားအသောက်များသို့ ပျံ့နှံ့ခြင်း၊
- လူနာ၏မစင်ပေါ်တွင် ခိုနားစားသောက်သည့် ယင်များမှတစ်ဆင့် အခြားသော အစားအသောက်နှင့် သောက်သုံး၊ ချက်ပြုတ်သောရေထဲသို့ ရောက်ရှိခြင်း၊
- လူနာ၏အညစ်အကြေးများကို စနစ်တကျသိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ကူးစက်ခြင်း၊
- အစားအစာများနှင့်ရေကို စနစ်တကျချက်ပြုတ်သန့်စင်၍ စားသောက်သော အလေ့အထနည်းပါးခြင်း၊

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေကိုကျိုချက်၍ သောက်သုံးပါ။
- ယင်လုံအိမ်သာ စနစ်တကျဆောက်လုပ်သုံးစွဲပါ။
- စားကြွင်းစားကျန်နှင့် အညစ်အကြေးများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ပါ။
- အိမ်သာမှဆင်းလာသောအခါ အညစ်အကြေးများကိုင်တွယ်ပြီးသောအခါ လက်ကို စင်ကြယ်စွာဆေးကြောပါ။
- အစားအစာများကို ကိုင်တွယ်ချက်ပြုတ်သူများသည် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်စေရန်ဆောင်ရွက်ပါ။
- စနစ်တကျ ဆေးကြောသုတ်သင်ထားခြင်းမရှိသော လမ်းဘေးအစားအစာများကို စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

မိုးဦးကျနှင့်မိုးရာသီတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါများ

ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ

- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ကာလဝမ်းရောဂါများအပါအဝင် ဝမ်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ရောဂါများ၊ အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါများနှင့် သံကောင်၊ တုတ်ကောင်ရောဂါများ၊
- သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါ၊
- တုပ်ကွေး၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးနှင့် အဆုတ်အအေးမိရောဂါ၊

ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်းများ

- မိုးဦးကျလာပြီဖြစ်၍ လှိုင်လှိုင်ပေါလာသည့် အချိုဓာတ်ပါသော သရက်သီး၊ ပိန္နဲသီး၊ ဖရဲသီး၊ ကြက်မောက်သီး၊ မင်းကွတ်သီးစသည့် သစ်သီးဝလံများ၏ အခွံ၊ အစေ့ စသည်များကို စည်းကမ်းမဲ့မဆင်မခြင် စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ယင်ပေါက်ပွား၍ ယင်ပေါများခြင်း၊
- ရာသီစာ အမှည့်လွန်အသီးများကို စားသုံးခြင်း၊
- မိုးရွာပြီး ရေတင်၊ ရေဝပ်သဖြင့် ရေအိုင်၊ ရေဗွက်ဖြစ်၍ ရေမြောင်းပိတ်ခြင်းနှင့် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းထူထပ်၍ ခြင်ပေါက်ပွားခြင်း၊
- ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲဖြစ်၍ အပူရှပ်ခြင်း၊ အအေးပတ်ခြင်း၊
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သည့် အသိပညာနှင့် အလေ့အကျင့်နည်းပါးခြင်း၊

ရောဂါများကူးစက်ပျံ့နှံ့ခြင်းမှ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည့်အချက်များ

- အမှည့်လွန်အသီးများ၊ စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ယင်နားစာများကို မဆင်မခြင် စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- စားကြွင်းစားကျန် အမှိုက်သရိုက်များနှင့်အညစ်အကြေးများကို စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မိမိတို့ မိသားစုအတွင်းကျန်းမာရေးအသိပညာ ဖြန့်ဝေပါ။ လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို ဂရုပြုလိုက်နာဆောင်ရွက်ပါ။
- ရေကို ကျိုချက်၍သောက်ပါ။
- လတ်ဆတ်သန့်ရှင်းသည့် အသီးအနှံနှင့် အစားအစာများကို ပူပူနွေးနွေး ချက်ပြုတ်စားသုံးပါ။
- ရာသီဥတု၊ အပူအအေးအပြောင်းအလဲကို သတိရှိပါ။
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းနှင့် ခြင်၊ ယင်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို အမျိုးသားရေးအမြင်ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းစုပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါ။
- ရောဂါတစ်မျိုး ဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့လာပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးသတင်းပို့ပါ။
- လိုအပ်ပါက နီးရာဆေးပေးခန်း၊ ဆေးရုံများသို့ အချိန်မီသွားရောက်ပြသ စစ်ဆေးကုသမှုခံယူပါ။

ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ (COVID - 19)

ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် (Coronavirus)ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်များတွင်သာမက လူများမှာပါ တွေ့နိုင်သည့် ကြီးမားသောဗိုင်းရပ်စ်အုပ်စုတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ လူများကို ကူးစက်သည့်အခါ သာမန်တုပ်ကွေးရောဂါလက္ခဏာကနေ ပြင်းထန်သည့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများအထိ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ ၎င်းရောဂါမှာ လူများကို ကူးစက်သည့်အခါ သာမန်တုပ်ကွေးရောဂါလက္ခဏာမှ ပြင်းထန်သော အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါများ အထိ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော SARS ရောဂါ၊ (၂၀၁၂) ခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမှာဖြစ်ပွားခဲ့သော MERS ရောဂါများကဲ့သို့ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါများသည် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်ရောဂါပိုးများကြောင့် ဖြစ်ပွားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်က အသစ်တွေ့ရှိခဲ့ရသည့် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်သည် လတ်တလောအသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါကို ဖြစ်ပွားစေခဲ့ပါသည်။ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဝူဟန်မြို့၌ စတင်တွေ့ရှိခဲ့သော Coronavirus မျိုးစိတ်အသစ်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် Omicron (အိုမီခရွန်) မျိုးရိုးဗီဇပြောင်း XBB.1.16 (Arcturus) ရောဂါပိုး ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို (၂၀၂၃) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ စတင်တွေ့ရှိခဲ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်သော ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း (၃၇) နိုင်ငံတွင် ကူးစက်မှုများရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ယခုတွေ့ရှိရသည် မျိုးရိုးဗီဇပြောင်းရောဂါပိုးများဖြစ်သည့် XBB.1၊ XBB 1.5၊ XBB 1.9.1၊ XBB 1.9.2၊ XBB 2.3၊ BA 2.75 တို့မှာလည်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ယခင်ကပင် ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက်ရှိသော မျိုးရိုးဗီဇပြောင်းရောဂါပိုးများဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းသည် အိုမီခရွန်နှင့် အခြားမျိုးကွဲများကြောင့် ပြင်းထန်သော ရောဂါဖြစ်နိုင်ချေကို လျှော့နည်းစေသည်။ မျိုးရိုးဗီဇကွဲအသစ်များကိုလည်း ကာကွယ်တားဆီးပေးနိုင်သည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လွန်ခဲ့သည့် (၁၄) ရက်အတွင်း ရောဂါကူးစက်ပျံ့ပွားနေသည့်နိုင်ငံများသို့ ခရီးသွားခဲ့ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်ဟု အတည်ပြုခံရသူနှင့် အတူနေထိုင်ခဲ့ခြင်း။
- ဖျားခြင်း (အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၀၀ ဒသမ ၄ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်)နှင့် အထက်ရှိခြင်း၊ အဖျားကြီးခြင်း။
- ချောင်းခြောက်ဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူရခက်ခဲခြင်း၊ အားအင်ကုန်ခန်းခြင်း၊ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊ မောခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း။
- အသက်ကြီးသူများအနေဖြင့် နာတာရှည်ရောဂါ (သွေးတိုး၊ ဆီးချို၊ နှလုံးရောဂါ) ရှိသူများတွင် ရောဂါပိုမိုပြင်းထန်တတ်ခြင်း။

ကူးစက်ပျံ့နှံ့ပုံ

- အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက် ကူးစက်ပျံ့နှံ့စေခြင်း။
- အရာဝတ္ထုများ၌ ထိကပ်နေသောရောဂါပိုးများအား လက်နှင့်ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ရာမှ တစ်ဆင့် ကူးစက်ခြင်း။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- အထက်ပါရောဂါလက္ခဏာ ခံစားနေရသူများနှင့် အနီးကပ်ထိတွေ့ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- လက်ကို စင်ကြယ်အောင် မကြာခဏ စနစ်တကျ ဆေးကြောပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသည့်အခါ နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို လုံခြုံအောင် ဖုံးအုပ်ပါ။
- တစ်ရှူးအသုံးပြုပါက အမိုက်ပုံးထဲသို့ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ပါ။ လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်လည်ဆေးကြောပါ။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။ အာဟာရပြည့်ဝစွာ စားသုံးပါ။ ကောင်းမွန်စွာ အိပ်စက်အနားယူပါ။
- လူထူထပ်သည့်နေရာများသို့ သွားလာခြင်းမှ တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဟိုတယ်နှင့် အများပြည်သူသုံးနေရာများရှိ ဓာတ်လှေကားခလုတ်များ၊ စက်လှေကား လက်ရမ်းများနှင့် တံခါးလက်ကိုင်များကို မလိုအပ်ဘဲ ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုပါနှင့်။ ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်ဆေးပါ။
- ဓာတ်လှေကားခလုတ်များ၊ စက်လှေကားလက်ရမ်းများနှင့် တံခါးလက်ကိုင်များကို Alcohol 70 ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သော ပိုးသန့်စင်ဆေးရည်ဖြင့် မကြာခဏပွတ်တိုက်သန့်စင်ပါ။
- မိမိရဲ့ မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ပါးစပ်များအား မကြာခဏကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုပါနှင့် (လက်မှာ ရောဂါပိုးများ ကပ်ငြိနေပါက မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ ပါးစပ်များမှတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးများ ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်း။)

တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်မှုအခြေအနေ (၂၉-၅-၂၀၂၃ ရက်နေ့အထိ)

ပိုးတွေ့လူနာ	-	၆၈၉,၄၂၈,၆၇၀	ဦး
သေဆုံးလူနာ	-	၆,၈၈၃,၇၂၇	ဦး
ပြန်လည်ကျန်းမာလာသူ	-	၆၆၁,၈၈၅,၂၈၁	ဦး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ တွေ့ရှိမှုအခြေအနေ (၂၉-၅-၂၀၂၃ ရက်နေ့ အထိ)

ဓာတ်ခွဲလူနာ	-	၁၀,၆၃၀,၆၄၇	ဦး
ပိုးတွေ့လူနာ	-	၆၃၈,၇၂၆	ဦး
ပိုးတွေ့ပြန်လည်သက်သာ	-	၆၁၇,၆၉၂	ဦး
ပိုးတွေ့သေဆုံးလူနာ	-	၁၉,၄၉၄	ဦး

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများမှ ကိုဗစ်–၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်/သေဆုံးမှု အများဆုံး ၁၀ နိုင်ငံ (၂၉–၅–၂၀၂၃ ထိ)

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	ပိုးတွေ့	ကင်းစင်	သေဆုံး
၁။	အမေရိကန်	၁၀၇၀၉၂၇၃၆	၁၀၅၁၇၄၆၂၇	၁၁၆၅၀၆၂
၂။	အိန္ဒိယ	၄၄၉၉၀၀၅၄	၄၄၄၅၃၄၇၉	၅၃၁၈၆၆
၃။	ပြင်သစ်	၄၀၀၇၉၈၉၁	၃၉၈၅၄၆၈၆	၁၆၇၂၆၃
၄။	ဂျာမနီ	၃၈၄၂၆၃၀၈	၃၈၂၃၄၉၀၀	၁၇၄၂၄၇
၅။	ဘရာဇီး	၃၇၅၇၉၀၂၈	၃၆၂၄၉၁၆၁	၇၀၂၆၆၄
၆။	ဂျပန်	၃၃၈၀၃၅၇၂	–	၇၉၆၉၄
၇။	တောင်ကိုရီးယား	၃၁၆၄၆၉၇၃	၃၁၃၁၆၉၃၂	၃၄၇၅၄
၈။	အီတလီ	၂၅၈၅၇၅၇၂	၂၅၅၄၅၃၉၇	၁၉၀၃၉၂
၉။	အင်္ဂလန်	၂၄၆၀၃၀၇၆	၂၄၃၆၅၇၅၀	၂၂၅၃၂၄
၁၀။	ရုရှား	၂၂၉၁၇၈၇၃	၂၂၃၄၆၈၃၀	၃၉၈၉၁၉

အာဆီယံနိုင်ငံများတွင် ကိုဗစ်–၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်/သေဆုံးမှုအခြေအနေ (၂၉–၅–၂၀၂၃ထိ)

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	ပိုးတွေ့	ကင်းစင်	သေဆုံး
၁။	ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၁၁၆၀၉၈၇၈	၁၀၆၃၇၅၂၃	၄၃၂၀၆
၂။	အင်ဒိုနီးရှား	၆၈၀၆၃၆၇	၆၆၃၁၃၃၇	၁၆၁၇၄၀
၃။	မလေးရှား	၅၁၀၀၂၄၉	၅၀၄၄၆၅၂	၃၇၀၈၇
၄။	ထိုင်း	၄၇၃၈၉၈၈	၄၆၉၂၆၃၆	၃၄၀၅၃
၅။	ဖိလစ်ပိုင်	၄၁၃၉၂၉၅	၄၀၅၆၈၂၇	၆၆၄၆၆
၆။	စင်ကာပူ	၂၃၉၁၂၄၈	၂၁၄၉၅၈၃	၁၇၂၇
၇။	မြန်မာ	၆၃၈၇၂၆	၆၁၇၆၉၂	၁၉၄၉၄
၈။	ဘရူနိုင်း	၃၀၃၇၁၉	၂၄၃၆၀၁	၂၂၅
၉။	လာအို	၂၁၈၂၂၅	၇၆၆၀	၇၅၈
၁၀။	ကမ္ဘောဒီးယား	၁၃၈၇၆၇	၁၃၅၆၈၃	၃၀၅၆

ကိုဗစ် – ၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံနိုင်မှုအခြေအနေ (၂–၅–၂၀၂၃) ရက်နေ့ထိ

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	အရေအတွက်
■ အသက်(၁၈)နှစ်နှင့်အထက် ထိုးနှံထားသည့် လူဦးရေ	၃၁,၆၅၆,၁၈၀ ဦး
■ အသက်(၁၈)နှစ်နှင့်အောက် ထိုးနှံထားသည့် လူဦးရေ	၆,၈၄၉,၅၇၅ ဦး

မျောက်ကျောက်ရောဂါ (Monkeypox)

ရောဂါကူးစက်နိုင်ခြေရှိသည့်နည်းလမ်းများ

- Monkeypox ဗိုင်းရပ်ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ (သို့မဟုတ်) လူ၏အနာများ၊ အညစ်အကြေးများနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မိရာမှ ကူးစက်ခြင်း၊
- ရောဂါပိုးရှိသူနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် အချိန်အတော်ကြာထိတွေ့မိခြင်း၊
- ရောဂါပိုးများကပ်တင်ကျန်နေသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို လက်ဖြင့်ကိုင်တွယ်မိရာမှ တစ်ဆင့်ကူးစက်ခြင်း၊

ရောဂါပျိုးရက်

ရောဂါပိုးစတင်ဝင်ရောက်ပြီး (၅) ရက်မှ (၂၁) ရက်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာများစတင်ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

သံသယဖြစ်ဖွယ်ရောဂါလက္ခဏာများ

(အထူးသဖြင့် ရောဂါပိုးတွေ့ရှိရာ နိုင်ငံ/ဒေသများမှ လွန်ခဲ့သည့် ၂၁ ရက်အတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသူများတွင်)

- လတ်တလောဖျားခြင်း(၃၈ ဒသမ ၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)
- အနီစက်၊ အရည်ကြည်ဖုထွက်ခြင်း
- ပြန်ရည်ကြိတ်များကြီးခြင်း
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကြွက်သားများနာကျင်ခြင်း၊ ကျောအောင့်ခြင်း
- မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း

ကာကွယ်ခြင်း

- Monkeypox (မျောက်ကျောက်ရောဂါ) လက္ခဏာခံစားနေရသူများနှင့် အနီးကပ်ထိတွေ့ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- လက်ကိုဆပ်ပြာနှင့်ရေ (သို့မဟုတ်) အယ်လ်ကိုဟောအနည်းဆုံး (၆၀) ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သော ရေမလိုလက်သန့်စင်ဆေးရည်အသုံးပြု၍ စနစ်တကျဆေးကြောပါ။
- ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းစည်း (Mask)ကို စနစ်တကျ တပ်ဆင်ပါ။
- တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခပ်ခွာခွာနေပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသည့်အခါတွင် လက်ကိုင်ပဝါ (သို့မဟုတ်) တံတောင်ကွေးဖြင့် လုံခြုံစွာ ဖုံးအုပ်ပါ။
- အသားစိမ်းများကို ကျက်အောင်ချက်စားပါ။
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို အကာအကွယ်မပါဘဲ မထိတွေ့ပါနှင့်။
- လက်မဆေးဘဲ ပါးစပ်၊ နှာခေါင်းနှင့် မျက်လုံးများကို ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုပါနှင့်။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်စေရန်ဆောင်ရွက်ပါ။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

၁။ ကူးစက်ရောဂါနှင့်အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဒေါက်တာအောင်သန်း၊ ကာလာဇုန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ။
၂။ တပ်မတော်သမိုင်း(ပထမတွဲ)
သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။
၃။ ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းတစ်ယောက် How To Live As A Good Buddhist
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၊
၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။
၄။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အထွေထွေဗဟုသုတ
စိန္တာမဏိ ဦးချစ်မောင်၊ သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ။
၅။ သိကောင်းစရာ NGO အဖွဲ့အစည်းများမှတ်စု
ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။
၆။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း (အကြိုသမိုင်းကာလမှ ၁၉၄၅ အထိ) (ပထမတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)
၇။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း (၁၉၄၅ မှ ၂၀၀၈ အထိ) (ဒုတိယတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)။
၈။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုရ ဖိုးအောင်လေး၏ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုရက်စဉ်သမိုင်း။
၉။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ (၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ)။
၁၀။ ကြေးမုံသတင်းစာ (၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ)။
၁၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)။
၁၂။ ဦးတောင်လုံး + ရွှေမင်းဝန် (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစကားပုံများစာအုပ်)။
၁၃။ ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်၊ ဦးထွန်းမြင့်(စိတ်ကူးချိုချို)၊ (၂၀၁၆)
၁၄။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် သူရိယစာတည်းအဖွဲ့၏ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်းသိကောင်းစရာ။
၁၅။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်း
(၃-၆-၂၀၂၂ မှ ၂၁-၇-၂၀၂၃ ရက်နေ့ထိ)။
၁၆။ ကြယ်စင်အထွေထွေဗဟုသုတ (၂၀၂၃-၂၀၂၄)
၁၇။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်

1. Facts About Myanmar, Published by Printing and Publishing, Corporation, 1983.
2. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 1988.
3. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 2007.
4. Time Almanac, Published by Encyclopaedia Britanica Inc, London, 2008.
5. Myanmar The Study of Processess and Patterns, Hla Tun Aung–NHRD.
6. http://www.aneki.com
7. The Global New Light of Myanmar
8. https://en.wikipedia.org
9. http://myanmarpoliceforce.org
10. http://www.mip.gov.mm
11. http://www.moi.gov.mm
12. https://www.mohs.gov.mm
13. http://www.cbm.gov.mm
14. https://worldpopulationreview.com
15. Countries by Population Density 2023 – StatisticsTimes.com
16. List of countries and dependencies by area – Wikipedia
17. https://www.gfmag.com/global–data/economic–data/richest–countries–in–the–world
18. https://www.visualcapitalist.com/richest–people–in–the–world–2023/
19. https://knoema.com/atlas/topics/Agriculture/Trade–Export–Quantity/Rice–exports–quantity
20. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_proven_oil_reserves
21. https://www.indexmundi.com/g/r.aspx?v=95
22. http://www.thejakartapost.com
23. https://www.worldatlas.com
24. https://www.worldometers.info.com
25. https://www.globalfirepower.com

26. https://bareillycollege.org
27. https://a–z–animals.com
28. https://safarisafricana.com
29. https://www.whereig.com
30. https://www.statista.com
31. https://www.investopedia.com
32. https://www.stridge.com
33. https://wisevoter.com
34. https://www.seair.com
35. https://www.apec.com
36. https://www.stategov.com
37. https://countrymeters.info.com
38. https://geographyhost.com
39. https://wowtravel.me.com
40. https://wisevoer.com
41. https://digitalmigre.com
42. https://www.thetealmango.com
43. https://www.forbes.com
44. https://www.investopedia.com
45. https://finance.yohoo.com

အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရေးအတွက် ပြည်သူသို့ အသိပေးနှိုးဆော်ချက်

၁။ ပြည်သူအတွက်ဟု သုံးနှုန်း၍ ရဟန်းသံဃာများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ အပါအဝင် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူကိုသတ်ဖြတ်၊ လုယက်ခြင်းကို CRPH၊ NUG၊ PDF အမည်ခံ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများက ဥပဒေမဲ့ကျူးလွန်နေသည်။

၂။ ခြိမ်းခြောက်၊ လူသတ်၊ အဖျက်အမှောင့်လုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်နေသည့် CRPH၊ NUG၊ PDF အကြမ်းဖက်သမားများကို အားပေးမှု၊ ထောက်ခံမှု၊ ကူညီထောက်ပံ့မှု မပြုခြင်းသည် ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

၃။ ယင်းတို့၏ လက်နက်/ခဲယမ်း ကိုင်တွယ်သယ်ဆောင်မှုနှင့် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ သတင်းကို လျှို့ဝှက်ပေးပို့ခြင်းသည် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

Public Notice for Elimination of Violence

1. Declaring themselves to be "for the people", the so–called CRPH, NUG and PDF terrorist groups are lawlessly killing Buddhist monks, civil servants including schoolteachers, and members of the general public, as well as looting and robbing.
2. Not encouraging, supporting, or assisting "CRPH", "NUG", and "PDF"terrorists, who are intimidating and killing people and committing destructive activities, is to protect the lives and property of the general public.
3. Giving information secretly to the authorities on terrorists and on the possession and transport of weapons/ammunition is tantamount to protecting the lives and property of innocent people.

အိမ်တိုင်းရှိရမည့်စာအုပ်

လူတိုင်းသိရမည့်အချက်များ

သတင်းခေတ်၊ ပညာခေတ်မှာ လွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်အောင်

စုဆောင်းထားသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်။

ISBN 978-99986-56-08-6

9 789998 656086 >